

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 465

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

65. évfolyam

2022. december 6.

Tartalom

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2022–2023

2022. május 2–5-i ülések

A 2020. évi mentesítésről szóló, 2022. május 4-én elfogadott szövegeket a HL L 258., 2022.10.5. számában tették közzé.

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

I Állásfoglalások, ajánlások és vélemények

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

Európai Parlament

2022. május 3., kedd

2022/C 465/01	Az Európai Parlament 2022. május 3-i állásfoglalása az Unión belüli fenntartható kék gazdaság felé vezető útról: a halászati és az akvakultúra-ágazat szerepe (2021/2188(INI))	2
2022/C 465/02	Az Európai Parlament 2022. május 3-i állásfoglalása az ökológiai gazdálkodásra vonatkozó uniós cselekvési tervről (2021/2239(INI))	22
2022/C 465/03	Az Európai Parlament 2022. május 3-i állásfoglalása a kisebbségek meggyőződésen vagy valláson alapuló üldözéséről (2021/2055(INI))	33
2022/C 465/04	Az Európai Parlament 2022. május 3-i állásfoglalása: a gyermekek oktatásának világszerte történő előmozdítására vonatkozó uniós stratégia felé: a Covid19-világjárvány hatásainak enyhítése (2021/2209(INI))	44
2022/C 465/05	Az Európai Parlament 2022. május 3-i állásfoglalása a nők gazdasági függetlenségének vállalkozás és önfoglalkoztatás révén történő megvalósításáról (2021/2080(INI))	54
2022/C 465/06	Az Európai Parlament 2022. május 3-i állásfoglalása a digitális korban a mesterséges intelligenciáról (2020/2266(INI))	65

2022. május 4., szerda

2022/C 465/07	Az Európai Parlament 2022. május 4-i állásfoglalása az Európa jövőjéről szóló konferencia következtetéseinek nyomán követéséről (2022/2648(RSP))	109
---------------	--	-----

2022. május 5., csütörtök

2022/C 465/08	Az Európai Parlament 2022. május 5-i állásfoglalása Osman Kavala ügyéről (Törökország) (2022/2656(RSP))	112
2022/C 465/09	Az Európai Parlament 2022. május 5-i állásfoglalása a Kínában folytatódó szerveztávolításról szóló jelentésekről (2022/2657(RSP))	117
2022/C 465/10	Az Európai Parlament 2022. május 5-i állásfoglalása a politikai ellenzék folyamatos elnyomásáról Kambodzsában (2022/2658(RSP))	120
2022/C 465/11	Az Európai Parlament 2022. május 5-i állásfoglalása a versenypolitikáról – 2021. évi éves jelentés (2021/2185(INI))	124
2022/C 465/12	Az Európai Parlament 2022. május 5-i állásfoglalása a Nyugat- és Száhel-Afrikában a stabilitást, a biztonságot és a demokráciát fenyegető veszélyekről (2022/2650(RSP))	137
2022/C 465/13	Az Európai Parlament 2022. május 5-i állásfoglalása az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése alapján Lengyelországgal és Magyarországgal kapcsolatban folyamatban lévő meghallgatásokról (2022/2647(RSP))	147
2022/C 465/14	Az Európai Parlament 2022. május 5-i állásfoglalása az EU és Moldova közötti együttműködés jelenlegi állásáról (2022/2651(RSP))	151
2022/C 465/15	Az Európai Parlament 2022. május 5-i állásfoglalása az Ukrajna elleni háború nőkre gyakorolt hatásáról (2022/2633(RSP))	155
2022/C 465/16	Az Európai Parlament 2022. május 5-i állásfoglalása az Ukrajna elleni illegális orosz agressziós háborúnak az EU közlekedési és idegenforgalmi ágazatára gyakorolt hatásairól (2022/2643(RSP))	164

III Előkészítő jogi aktusok

Európai Parlament

2022. május 3., kedd

2022/C 465/17	Az Európai Parlament 2022. május 3-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról, a 76/787/ESZAK, EGK, Euratom tanácsi határozat és az e határozathoz csatolt, az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló okmány hatályon kívül helyezéséről szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (2020/2220(INL)– 2022/0902(APP))	171
2022/C 465/18	Az Európai Parlament 2022. május 3-án elfogadott módosításai a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló (EU) 2019/1021 európai parlamenti és tanácsi rendelet IV. és V. mellékletének módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatához (COM(2021)0656 – C9-0396/2021 – 2021/0340(COD))	199
2022/C 465/19	Az Európai Parlament 2022. május 3-i jogalkotási állásfoglalása a 2006/112/EK irányelvnek a bizonyos csalásra alkalmas termékek értékesítése és szolgáltatások nyújtása esetén alkalmazott választható fordított adózás, valamint a héacsálás elleni gyorsreagálási mechanizmus alkalmazási időszakának meghosszabbítása tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2022)0039 – C9-0053/2022 – 2022/0027(CNS))	209
2022/C 465/20	Az Európai Parlament 2022. május 3-i jogalkotási állásfoglalása a schengeni vívmányok Schengeni Információs Rendszer területét szabályozó rendelkezéseinek a Ciprusi Köztársaságban történő alkalmazásáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2021)0472 – C9-0350/2021 – 2021/0266(NLE))	210

2022/C 465/21	Az Európai Parlament 2022. május 3-i határozata Lefteris Christoforounak a Számvevőszék tagjává történő kinevezéséről (C9-0042/2022 – 2022/0802(NLE))	211
2022/C 465/22	Az Európai Parlament 2022. május 3-i határozata George Marius Hyzlernek a Számvevőszék tagjává történő kinevezéséről (C9-0043/2022 – 2022/0803(NLE))	212

2022. május 4., szerda

2022/C 465/23	P9_TA(2022)0142 Az Europol megbízásának megerősítése: együttműködés magánfelekkel, személyes adatok kezelése, a kutatás és innováció támogatása ***I Az Európai Parlament 2022. május 4-i jogalkotási állásfoglalása az (EU) 2016/794 rendeletnek az Europol magánfelekkel folytatott együttműködése, a személyes adatoknak az Europol által a nyomozások támogatása érdekében végzett kezelése, valamint az Europol kutatásban és innovációban betöltött szerepe tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2020)0796 – C9-0401/2020 – 2020/0349(COD)) P9_TC1-COD(2020)0349 Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. május 4-én került elfogadásra az (EU) 2016/794 rendeletnek az Europol magánfelekkel folytatott együttműködése, a személyes adatoknak az Europol által a bünyügyi nyomozások támogatása érdekében végzett kezelése, valamint az Europol kutatásban és innovációban betöltött szerepe tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel	213
2022/C 465/24	Az Európai Parlament 2022. május 4-én elfogadott módosításai a belső piacot torzító külföldi támogatásokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatához (COM(2021)0223 – C9-0167/2021 – 2021/0114(COD))	217
2022/C 465/25	Az Európai Parlament határozata az (EU) 2021/2306 felhatalmazáson alapuló rendeletnek az Ukrajnában kiállított ellenőrzési tanúsítványokra vonatkozó átmeneti rendelkezések tekintetében történő módosításáról szóló, 2022. április 8-i felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szembeni kifogás mellőzéséről (C(2022)02164 – 2022/2637(DEA))	255

2022. május 5., csütörtök

2022/C 465/26	P9_TA(2022)0198 Az állatgyógyászati készítmények csomagolására és címkézésére vonatkozó átmeneti szabályok ***I Az Európai Parlament 2022. május 5-i jogalkotási állásfoglalása a 2001/82/EK irányelvvel és a 726/2004/EK rendelettel összhangban engedélyezett állatgyógyászati készítmények csomagolására és címkézésére vonatkozó átmeneti szabályok megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2022)0076 – C9-0054/2022 – 2022/0053(COD)) P9_TC1-COD(2022)0053 Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. május 5-én került elfogadásra a 2001/82/EK irányelvvel vagy a 726/2004/EK rendelettel összhangban engedélyezett vagy törzskönyvezett állatgyógyászati készítmények csomagolására és címkéjére vonatkozó átmeneti szabályok megállapításáról szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel	257
---------------	---	-----

Helyesbítések

2022/C 465/27	Helyesbítés a következőhöz: az Európai Parlament 2022. április 7-i állásfoglalása az Európai Parlament 2023. évi pénzügyi évre tervezett bevételeiről és kiadásairól (2021/2227(BUI)) (HL C 434., 2022.11.15.)	258
---------------	--	-----

Jelmagyarázat

- * Konzultációs eljárás
- *** Egyetértési eljárás
- ***I Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat
- ***II Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat
- ***III Rendes jogalkotási eljárás: harmadik olvasat

(Az eljárás típusát a tervezet által javasolt jogalap határozza meg.)

A Parlament módosításai:

Az új szövegrészeket ***félkövér és dőlt*** betűtípus mutatja. A törléseket a ***■*** jel vagy áthúzás jelöli. A módosított szövegrészeknél az új szöveget ***félkövér és dőlt*** betűtípus, a törléseket pedig törlés vagy áthúzás jelöli.

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2022–2023

2022. május 2–5-i ülések

A 2020. évi mentesítésről szóló, 2022. május 4-én elfogadott szövegeket a HL L 258., 2022.10.5. számában tették közzé.

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

2022. május 3., kedd

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK
EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2022)0135

A fenntartható kék gazdaság az EU-ban: a halászati és akvakultúra-ágazat szerepe**Az Európai Parlament 2022. május 3-i állásfoglalása az Unión belüli fenntartható kék gazdaság felé vezető útról: a halászati és az akvakultúra-ágazat szerepe (2021/2188(INI))**

(2022/C 465/01)

Az Európai Parlament,

- tekintettel „Az EU-n belüli fenntartható kék gazdaság új megközelítéséről: Az EU kék gazdaságának átalakítása a fenntartható jövő érdekében” című, 2021. május 17-i bizottsági közleményre (COM(2021)0240),
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 3., 4., 38., 43. és 349. cikkére,
- tekintettel a közös halászati politikáról szóló, 2013. december 11-i 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap létrehozásáról és az (EU) 2017/1004 rendelet módosításáról szóló, 2021. július 7-i (EU) 2021/1139 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (ETHAA-rendelet) ⁽²⁾,
- tekintettel a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2008. június 17-i 2008/56/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre (tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv) ⁽³⁾,
- tekintettel a hetedik környezetvédelmi cselekvési programra és az abban meghatározott olyan fogalmakra, mint például bolygónk tűrőképességének határai és az ökológiai korlátok,
- tekintettel a tengeri területrendezés keretének létrehozásáról szóló, 2014. július 23-i 2014/89/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁴⁾,
- tekintettel az árvízveszélyek értékeléséről és kezeléséről szóló, 2007. október 23-i 2007/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁵⁾,
- tekintettel a megújuló forrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ HL L 354., 2013.12.28., 22. o.⁽²⁾ HL L 247., 2021.7.13., 1. o.⁽³⁾ HL L 164., 2008.6.25., 19. o.⁽⁴⁾ HL L 257., 2014.8.28., 135. o.⁽⁵⁾ HL L 288., 2007.11.6., 27. o.⁽⁶⁾ HL L 328., 2018.12.21., 82. o.

2022. május 3., kedd

- tekintettel az Európai Parlament és a Tanács közötti, a 2021–2027. évi időszakra vonatkozó Európai Hálózatfinanszírozási Eszközzel szülő, 2021. március 11-i politikai megállapodásra,
- tekintettel a Bizottságnak az európai zöld megállapodásról szülő, 2019. december 11-i közleményére (COM(2019)0640),
- tekintettel a Bizottságnak „A 2030-ig tartó időszakra szülő uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2020. május 20-i közleményére (COM(2020)0380) és az erről szülő, 2021. június 9-i európai parlamenti állásfoglalásra ⁽⁷⁾,
- tekintettel „A termelőtől a fogyasztóig stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0381) és az erről szülő, 2021. október 20-i európai parlamenti állásfoglalásra ⁽⁸⁾,
- tekintettel a „The EU Blue Economy Report 2021” (A kék gazdaságról szülő 2021. évi uniós jelentés) című bizottsági jelentésre ⁽⁹⁾,
- tekintettel a kék gazdaságra vonatkozó fenntarthatósági kritériumokról szülő, 2021. márciusi bizottsági jelentésre ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel „A 2021 és 2030 közötti időszakra szülő stratégiai iránymutatások egy fenntarthatóbb és versenyképesebb uniós akvakultúra kialakításához” című, 2021. május 12-i bizottsági közleményre (COM(2021)0236),
- tekintettel „Az atlanti térségre vonatkozó tengerstratégia új megközelítése – Az atlanti térségre vonatkozó cselekvési terv 2.0: Az Európai Unió atlanti térségének fenntartható, reziliens és versenyképes kék gazdaságára vonatkozó aktualizált cselekvési terv” című, 2020. július 23-i bizottsági közleményre (COM(2020)0329),
- tekintettel a „Fenntartható és intelligens mobilitási stratégia – az európai közlekedés időálló pályára állítása” című, 2020. december 9-i bizottsági közleményre (COM(2020)0789),
- tekintettel „A tengeri megújuló energiában rejlő lehetőségeknek a klímasemleges jövő érdekében való kiaknázását célzó uniós stratégia” című, 2020. november 19-i bizottsági közleményre (COM(2020)0741),
- tekintettel a kék gazdaság innovációjában és kutatásában rejlő munkahelyteremtési és növekedési lehetőségek kiaknázásáról szülő, 2015. szeptember 8-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
- tekintettel „A nemzetközi óceánpolitikai irányításról: az óceánjaink jövőjét biztosító menetrend a 2030 utáni időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési célok keretében” című, 2018. január 16-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,
- tekintettel a tengeri hulladék halászatra gyakorolt hatásáról szülő, 2021. március 25-i állásfoglalására ⁽¹³⁾,
- tekintettel az Atlanti-óceán térségére vonatkozó tengerstratégia új megközelítéséről szülő, 2021. szeptember 14-i állásfoglalására ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel az offshore szélparkok és egyéb megújuló energiarendszerek halászati ágazatra gyakorolt hatásáról szülő, 2021. július 7-i állásfoglalására ⁽¹⁵⁾,
- tekintettel a „Szorosabb partnerség az EU legkülső régióival” című, 2021. szeptember 14-i állásfoglalására ⁽¹⁶⁾,

⁽⁷⁾ HL C 67., 2022.2.8., 25. o.

⁽⁸⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0425.

⁽⁹⁾ https://blueindicators.ec.europa.eu/sites/default/files/2021_06_BlueEconomy_Report-2021.pdf.

⁽¹⁰⁾ <https://cinea.ec.europa.eu/system/files/2021-05/Sustainability%20criteria%20for%20the%20blue%20economy%20.pdf>.

⁽¹¹⁾ HL C 316., 2017.9.22., 64. o.

⁽¹²⁾ HL C 458., 2018.12.19., 9. o.

⁽¹³⁾ HL C 494., 2021.12.8., 14. o.

⁽¹⁴⁾ HL C 117., 2022.3.11., 30. o.

⁽¹⁵⁾ HL C 99., 2022.3.1., 88. o.

⁽¹⁶⁾ HL C 117., 2022.3.11., 18. o.

2022. május 3., kedd

- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Feleinek 21. Konferenciáján (COP21) Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás),
 - tekintettel az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) által az EU-val mint taggal együttműködésben kidolgozott, a halászatra és az akvakultúrára vonatkozó globális iránymutatásokra és nemzetközi normákra,
 - tekintettel a FAO „The State of World Fisheries and Aquaculture 2020: Sustainability in Action” (A globális halászat és akvakultúra helyzete 2020-ban – fenntarthatóság a gyakorlatban) című jelentésére,
 - tekintettel a FAO által 2018 júliusában elindított, a kék halászkikötők hálózatára irányuló kezdeményezésre,
 - tekintettel a vigói kikötőre vonatkozó, 2016–2020 és a 2021–2027 közötti kék növekedési stratégiákra ⁽¹⁷⁾,
 - tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére „Az EU-n belüli fenntartható kék gazdaság új megközelítéséről: Az EU kék gazdaságának átalakítása a fenntartható jövő érdekében” című bizottsági közleményről COM(2021)0240),
 - tekintettel a Régiók Bizottságának a fenntartható kék gazdaságról és akvakultúráról szóló, 2021. december 2-i véleményére (NAT-VVI/020),
 - tekintettel a Parlament Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottságának a tengeri programozás és az integrált tengerpolitika területén meglévő hatáskörére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság és a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Halászati Bizottság jelentésére (A9-0089/2022),
- A. mivel az uniós kék gazdaság közvetlenül 4,5 millió munkahelyet biztosít, és magában foglal minden, az óceánokhoz, tengerekhez és partvidékekhez kapcsolódó iparágat és ágazatot, függetlenül attól, hogy a tengeri környezetre épülnek (például: hajózás, tengeri személyszállítás, halászat, energiatermelés) vagy a szárazföldön működnek (például: kikötők, hajógyárak, parti turizmus és szárazföldi akvakultúra); mivel gazdaságunk széles körű, gyorsan változó szegmenséről van szó, amely az elmúlt évtizedben jelentős lépéseket tett a modernizálás és a diverzifikálás irányába, és amely fontos szerepet fog játszani a környezeti, társadalmi és gazdasági fejlődés javításában;
- B. mivel ha a globális kék gazdaságot a nemzetgazdasággal hasonlítanák össze, akkor az a világ hetedik legnagyobb gazdasága lenne, az óceán mint gazdasági egység pedig tagja lenne a G7-eknek; mivel ennek keretében működik a bolygó legnagyobb ökoszisztémája, hiszen az óceánok adnak teret az életformák 80 %-ának; mivel az óceánok körülvesznek és fenntartanak minket, és az emberi egészség szempontjából kritikus fontosságú erőforrásokat biztosítanak, nem beszélve a gazdasági kölcsönhatások hálózatáról;
- C. mivel a kék gazdaság kialakítása komolyan ösztönözhetné a gazdaság növekedését és fejlődését csakúgy, mint a munkahelyek létrehozását, különösen a part menti országokban, területeken és szigeteken, illetve a legkülső régiókban;
- D. mivel a halászati ágazatot, különösen a kisüzemi, part menti és kisipari halászatot nem vették kellőképpen figyelembe az EU kék gazdaságra vonatkozó stratégiájában;
- E. mivel a kék gazdaság további új kilátásokat fog biztosítani és munkahelyeket fog teremteni, különösen olyan területeken, mint az óceánból nyert megújuló energia, a kék biogazdaság, a biotechnológia és a sóatlanítás;
- F. mivel a kék gazdaság fejlesztésével kapcsolatos ágazati prioritások tagállamonként eltérhetnek, egyrészt a hagyományos vagy megszilárdult ágazatok múltbeli fejlődése, másrészt a meglévő erőforrások és az egyes tagállamok kialakulóban lévő ágazataiban rejlő fejlesztési lehetőségek függvényében;

⁽¹⁷⁾ <http://bluegrowthvigo.eu/>

2022. május 3., kedd

- G. mivel a kék gazdaságban rejlő lehetőségek kiaknázása nem szolgálhat ürügyként arra, hogy a tengereken és óceánokon olyan erőforrás-hasznosítási formákat és növekedési modelleket alkalmazzanak, amelyek már eddig is fenntarthatatlannak bizonyultak; mivel a tengeri és óceáni erőforrásokat szigorúan a hatékony gazdálkodás és megőrzés követelményeivel összhangban kell felhasználni, a tengeri ökoszisztémák egyensúlyának megváltoztatása nélkül;
- H. mivel a tengeri területrendezésről szóló irányelv kimondja, hogy a tagállamoknak figyelembe kell venniük az olyan tevékenységek és használati formák kölcsönhatásait, mint az akvakultúra, a halászat, valamint a megújuló energia előállítására szolgáló létesítmények és infrastruktúrák, továbbá a tenger alatti kábelek, elő kell segíteniük az érintett tevékenységek együttes létezését, és ökoszisztémaalapú megközelítést kell alkalmazniuk;
- I. mivel egy olyan kék gazdaságnak, amely az ökológiai korlátokon belül fejlődik, tehát amely nemcsak a halászatot és az akvakultúrát, hanem valamennyi érintett ágazatot magában foglalja, minden területen tiszteletben kell tartania a környezeti, társadalmi és gazdasági pilléreket ahhoz, hogy fenntarthatónak lehessen tekinteni;
- J. mivel a közös halászati politika arra törekszik, hogy garantálja a tengeri biológiai erőforrások megfelelő megőrzését és kezelését, valamint azt, hogy a halászati és akvakultúra-tevékenységek környezeti szempontból hosszú távon fenntarthatóak legyenek és összhangban legyenek az arra irányuló célkitűzésekkel, hogy gazdasági, társadalmi és foglalkoztatási előnyöket biztosítsanak és hozzájáruljanak az élelmiszerellátáshoz;
- K. mivel a közös halászati politikának hozzá kell járulnia a termelékenység növekedéséhez és a tisztességes életszínvonalhoz a halászati ágazatban, beleértve a kisüzemi halászati ágazatot is, valamint a stabil piacokhoz, és biztosítania kell az élelmiszerek rendelkezésre állását;
- L. mivel a 14. fenntartható fejlődési cél előírja az óceánok, tengerek és tengeri erőforrások megőrzését és fenntartható használatának előmozdítását, a 2. fenntartható fejlődési cél pedig az élelmezésbiztonság garantálását; mivel a 14.1. rész célja arra irányul, hogy meg kell előzni és 2025-ig jelentősen csökkenteni kell mindenféle tengerszennyezést, különösen amely a szárazföldi tevékenységekből, többek között a tengeri hulladékból és a tápanyagszennyezésből származik;
- M. mivel az óceánok döntő fontosságúak a földi élet szempontjából, mivel a légkör oxigéntartalmának 50 %-át állítják elő és az emberek által termelt szén-dioxid-kibocsátás mintegy 25 %-át és az éghajlati rendszer hőtöbbletének 90 %-át nyelik el, valamint a globális éghajlat szabályozásához;
- N. mivel a tengeri biológiai sokféleség helyreállítása, védelme, megőrzése és fenntartható hasznosítása alapvető fontosságú a több millió faj élőhelyét jelentő óceánok egészsége és bolygónk egészségének védelme szempontjából, és a tengeri gazdasági tevékenységek alapját jelenti;
- O. mivel a tengeri és óceáni állományok tudományos megfigyeléséhez és értékeléséhez szükséges adatok gyűjtése – beleértve annak értékelését is, hogy ezek az állományok a biztonságos biológiai határértékeken belül vannak-e – alapvető fontosságú a velük való fenntartható gazdálkodás szempontjából;
- P. mivel az óceánok és a tengerfenék jelentős része, különösen a mélytengeri területek továbbra is feltáratlanok, és mivel további kutatásokra van szükség annak biztosítása érdekében, hogy a kék gazdaság keretében végzett tevékenységek teljes mértékben fenntarthatóak legyenek;
- Q. mivel a halászat és az akvakultúra a kék gazdaság kulcsfontosságú ágazatai, és az élelmezésbiztonság és az emberi egészség szempontjából létfontosságú fehérjék és mikrotápanyagok forrásai;
- R. mivel Európában nagy nyomás nehezedik a tengeri biológiai sokféleségre, és az értékelt tengeri fajok és élőhelyek nagy része „kedvezőtlen” vagy „ismeretlen” védeltségi helyzetben van; mivel a tengerek biológiai sokféleségének csökkenése jelentős környezeti, társadalmi és gazdasági hatást gyakorol az EU halászati ágazatára, a part menti és szigeti területekre és a legkülső régiókra, és ezért azt vissza kell fordítani; mivel a biológiai sokféleséget valamennyi érdekelt féllel, különösen a halászati ágazattal és a tudományos közösséggel együttműködve kell helyreállítani;
- S. mivel a part menti és a szigeteken élő közösségek alapvető érdekelt felek a kék gazdaságban rejlő lehetőségekről és azok kiaknázásáról folytatott vitában;

2022. május 3., kedd

- T. mivel az uniós halászok és haltenyésztők Unió-szerte alapvető szerepet játszanak a területi identitás, a kulturális hagyományok, az élelmiszezbiztonság, a foglalkoztatás és a jövedelmek védelmében és támogatásában;
- U. mivel a kisüzemi halászat sajátos jellemzőkkel és szükségletekkel rendelkezik;
- V. mivel a rekreációs célú halászat nagy értékű és fenntartható idegenforgalmi tevékenységként hozzájárulhat a part menti közösségek jövedelmének diverzifikálásához;
- W. mivel a nők fontos szerepet játszanak a halászati és akvakultúra-ágazatban; mivel láthatóságukat növelni kell, és az ágazatban biztosítani kell a foglalkoztatáshoz való egyenlő hozzáférést és a megfelelő jogi elismerést;
- X. mivel az ENSZ 3., 6., 9. és 12. fenntartható fejlődési célja hangsúlyozza az állatok egészsége, a jó vízminőség, a fenntartható innováció, valamint a fenntartható fogyasztás és termelés fontosságát a kék gazdaságban;
- Y. mivel a víziállatok egészsége és jólléte összefügg az élelmiszertermékek minőségével; mivel a rossz állattóléti és állattenyésztési körülmények növelhetik a betegségek kockázatát;
- Z. mivel a szárazföldi mezőgazdaság jelentős hatást gyakorol a tengeri ökoszisztémákra és a halászatra, különösen a nitrogénalapú műtrágyák használata és a vízi környezet eutrofizációja révén;
- AA. mivel a halászok nagyon fontos szerepet játszanak az elhagyott tengeri hulladék összegyűjtésében, akár célzott kampányok keretében, akár a halászati műveletek során a hulladék alkalomszerű összegyűjtése révén;
- AB. mivel az európai tengerek jó környezeti állapotának elérésére és a túlhalászás megszüntetésére irányuló 2020-as célkitűzések nem teljesültek;
- AC. mivel 2018-ban az uniós halászati ágazat mintegy 163 600 munkahelyet biztosított, és az uniós halászflootta 2019-ben mintegy 4,1 millió tonna élő halat fogott ki; mivel az EU 27 tagállamában 2018-ban 1,1 millió tonna vízi élőlényt termeltek ki 3,7 milliárd euró értékben ⁽¹⁸⁾;
- AD. mivel az EU a halászati és akvakultúra-termékek nettó importőre, és továbbra is függ az importtól a vízi élelmiszerek fogyasztásának nagy része tekintetében, ami 2018-ban a behozatal összértékének 34 %-át tette ki; mivel az Unióba importált halászati termékeknek legalább olyan szintű fenntarthatósági normáknak kell megfelelniük, mint az uniós termékeknek; mivel az uniós halászati importnak közvetlenül kapcsolódnia kell a fenntartható munkahelyekhez az import-, a feldolgozó- és a kiskereskedelmi ágazatban;
- AE. mivel az uniós halászat, akvakultúra és part menti közösségek már megéreztek az éghajlatváltozás hatásait; mivel az éghajlati válság jelentős hatást gyakorol Európa tengereinek egészségére, és káros hatással van a kék gazdaság, különösen a halászat és az akvakultúra ellenálló képességére;
- AF. mivel a Covid19-világjárvány hatással volt a kék gazdaság több ágazatára is, különösen a tengerparti és tengeri turizmusra; mivel a kék gazdaság segíthet a jelenlegi válság által okozott gazdasági és társadalmi károk helyreállításában;
- AG. mivel a Covid19-világjárvány jelentős gazdasági hatást gyakorolt a halászati és akvakultúra-ágazatban foglalkoztatottakra a kereslet visszaesése, valamint számos hajón a nem megfelelő egészségügyi és biztonsági körülmények együttes hatása miatt; mivel a világjárvány által okozott piaci zavarok Unió-szerte negatívan érintették a halászokat; mivel a halászoknak ennek ellenére is sikerült jó minőségű élelmiszert biztosítaniuk, és éppen ezért különös figyelmet kell fordítani rájuk, tekintettel az uniós élelmiszer-ellátás biztonságában betöltött fontos szerepükre;
- AH. mivel a pandémiás helyzet bebizonyította, hogy a globális egészségügy és az élelmiszerrendszerek jövője szempontjából fontos a reziliens környezet, amelyet az erőforrások kezelése során fenntartható gyakorlatoknak kell támogatniuk;

⁽¹⁸⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Fishery_statistics#Fisheries:_the_factors_of_production.

2022. május 3., kedd

- AI. mivel a part menti közösségeknek a gazdasági és társadalmi sokkhatások elviselése érdekében diverzifikálniuk kell bevételeforrásaikat;
- AJ. mivel bevételeforrásaik diverzifikálása során a part menti és távoli közösségeknek ellenálló képességre kell szert tenniük az éghajlatváltozás jelentette és egyéb sokkhatásokkal szemben;
- AK. mivel a tengeri és part menti turizmus a kék gazdaság egyik pillérét képezi, mivel az EU idegenforgalmi szálláshelyeinek több mint fele part menti területeken található, és a vendégéjszakák 30 %-át part menti üdülőhelyeken töltik el; mivel a Bizottság „Turizmus és közlekedés 2020-ban és azon túl” című közleménye (COM(2020)0550) hangsúlyozza Európa szárazföldi és tengeri természeti tőkéje védelmének és helyreállításának fontosságát;
- AL. mivel a tengeri és a part menti turizmus a kék gazdaságban a foglalkoztatás 60 %-át teszi ki; mivel a versenyképes, reziliens és társadalmilag méltányos kék gazdasághoz magasan képzett és szakképzett szakemberekre van szükség; mivel a „kék munkahelyek” előmozdíthatják a növekedést és a karrierlehetőségeket;
- AM. mivel a horgászturizmus mint ágazat új bevételi forrást jelenthet a part menti közösségek számára, miközben biztosítja a halállományok fenntarthatóságát és jó állapotát, valamint társadalmi és egészségügyi előnyöket nyújt;
- AN. mivel a rekreációs célú halászat már most is fenntartható és értékes idegenforgalmi lehetőség és kiegészítő tevékenység számos közösség számára Európa-szerte; mivel számos országban egyre nagyobb az érdeklődés a rekreációs célú halászat iránt, különösen a Covid19-világjárványt követően;
- AO. mivel a part menti régiókban a fenntartható infrastruktúra fejlesztése elő fogja segíteni a biológiai sokféleség, a part menti ökoszisztémák és tájkép megőrzését, ami erősíteni fogja a turizmus és a part menti gazdaságok fenntartható fejlődését;
- AP. mivel a kék gazdaság létfontosságú szerepet játszik a legkülső régiók jólétében, amelyek elszigeteltségük miatt különösen függenek a kék gazdaságon alapuló tevékenységektől, például a tengeri közlekedéstől, a hajózástól és a turizmustól;
- AQ. mivel a kikötők alapvető szerepet játszanak a fenntartható kék gazdaság célkitűzéseinek elérésében, és mivel a kikötők fenntarthatóságának növelése elő fogja segíteni a part menti közösségek fenntartható fejlődését; mivel a kikötők a legkülső régiókban az áru- és személyszállítás fontos csomópontjai;
- AR. mivel a kikötők kulcsfontosságúak a régiók és országok összeköttetései és gazdasága szempontjából, és fontos szerepet játszanak a fenntartható fejlődés előmozdításában, amely hozzájárul a biológiai sokféleség csökkenésének kezeléséhez, amint azt a 2030-ig tartó időszakra szóló új uniós biodiverzitási stratégia is kijelenti; mivel a kikötők szerepe az európai ipari környezet változása (például a tengeri megújuló energia terjedése) nyomán is fejlődni fog;
- AS. mivel az uniós hajógyárak kihasználhatnák az energiahatékony szolgáltató hajók gyorsan növekvő és innovatív piacában rejlő lehetőségeket;
- AT. mivel egy adott térségben a kék gazdasággal kapcsolatos különböző tevékenységek versenyt, szennyezést és a tengergazdálkodással összefüggő konfliktusokat idéznek elő, amelyek főként a halászati tevékenységeket, különösen a kisüzemi halászatot és a part menti közösségeket érintik; mivel a tengeri területrendezés alapvető fontosságú a verseny fokozódása, illetve a tengergazdálkodással kapcsolatos konfliktusok elkerülése érdekében;
- AU. mivel a tagállamoknak tengeri területrendezési terveik révén arra kell törekedniük, hogy hozzájáruljanak a tengeri energiaágazatok, a tengeri közlekedés és a halászati és akvakultúra-ágazatok fenntartható fejlődéséhez, valamint a környezet megőrzéséhez, védelméhez és állapotának javításához, beleértve az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciát is; mivel e tekintetben különös figyelmet kell fordítani a halászati és akvakultúra-ágazat érdekeire, és ezek nem szorulhatnak háttérbe, mialatt a tagállamok folytatják munkájukat és a nemzeti tengeri területrendezési tervek későbbi felülvizsgálatát;
- AV. mivel a Párizsi Megállapodás célja, hogy a globális felmelegedést az iparosodás előtti szinthez képest jóval 2 °C alatt, illetve lehetőség szerint 1,5 °C alatt tartsa;

2022. május 3., kedd

- AW. mivel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testületnek az óceánok és a krioszféra helyzetét a változó éghajlat összefüggésében vizsgáló különjelentése bizonyítékkal szolgál arra vonatkozóan, hogy a reziliencia megerősítése szempontjából előnyökkel jár a tudományos ismeretek, valamint a helyi és őslakosok által őrzött ismeretek ötvözése;
- AX. mivel az Unió célja, hogy a zöld megállapodás célkitűzéseivel összhangban legkésőbb 2050-re klímasemlegessé váljon; mivel az EU azt a célkitűzést javasolta, hogy 2030-ra legalább 55 %-kal csökkenjen a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás; mivel a tengeri megújuló energia az egyik olyan lehetőség, amelyet a tagállamok e cél elérése érdekében választhatnak; mivel ezen energiának kulcsszerepet kell játszania az említett célkitűzések elérésében a fenntarthatóság három pillérét figyelembe vevő integrált megközelítés révén;
- AY. mivel a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia keretében javaslatot kell kidolgozni a természet helyreállítására vonatkozó, jogilag kötelező célértékekre, összhangban azzal a célkitűzéssel, hogy az EU tengeri területeinek 30 %-át védeni kell, és ezen belül 10 %-ra szigorú állományvédelmi intézkedéseknek kell vonatkozniuk;
- AZ. mivel az EU minden egyes tengeri régiójára vonatkozóan konkrét iránymutatásokra és stabil tervekre van szükség a védett tengeri területekre vonatkozó célkitűzések tekintetében;
- BA. mivel a legkülső régiók gazdag biológiai sokféleséggel rendelkező valódi természeti laboratóriumok és rezervátumok, amelyek sürgős védelemre szorulnak, különösen a főként szigetszoport jellegük miatt, és mivel jelentős part menti területtel rendelkeznek;
- BB. mivel az ökoszisztémák kezeléséhez holisztikus megközelítésre van szükség, amely figyelembe veszi a biológiai sokféleség csökkenésének valamennyi okát, például az éghajlatváltozást, az óceánok savasodását, az idegen fajok megjelenését és a part menti eróziót; mivel a tengeri erőforrásokkal való gazdálkodás és azok megőrzése kapcsán átfogó szemléletre, keretrendszerre és ökoszisztéma-alapú megközelítésre van szükség;
- BC. mivel az éghajlatváltozás egyre nagyobb változásokat idéz elő a különböző halfajok megoszlása és vándorlási szokásai tekintetében, és kihat az e tényezőktől erősebben függő fejlődő országok kisüzemi halászatára;
- BD. mivel az illegális halászat komoly fenyegetést jelent a tengeri erőforrásokra nézve, kimeríti a halállományokat, tönkreteszi a tengeri élőhelyeket, tisztességtelen versenyt teremt és veszélyezteti a part menti közösségek és a szigetek halászati vállalkozásainak megélhetését;
- BE. mivel létfontosságú, hogy a tagállamok egyszerű, átlátható és hatékony uniós halászati ellenőrzési rendszert vezessenek be annak biztosítása érdekében, hogy az ágazat fenntarthatósági céljai teljesüljenek;
- BF. mivel a fogyasztás diverzifikálása során a fogyasztói magatartás szempontjából alapvető fontosságú a jobb nyomomonkövethetőség és a tápértékre, eredetre és az előállítási helyre vonatkozó információkhoz való hozzáférés;

Az EU kék gazdaságának átfogó megközelítése

1. üdvözlöi a Bizottságnak az Unió fenntartható kék gazdaságára vonatkozó új stratégiáját; sajnálja azonban, hogy nincsenek konkrét célkitűzések a különböző ágazatok, különösen a halászat és az akvakultúra számára, amelyek a kék gazdaság fontos ágazatai; felhívja a figyelmet arra, hogy az új jogalkotási javaslatoknak és cselekvési terveknek mindig a rendelkezésre álló legjobb tudományos ismereteken, valamint környezeti, társadalmi és gazdasági hatástanulmányokon kell alapulniuk;
2. kéri a kék gazdaság fogalmának tág meghatározását, amely kiterjed az óceánokkal, tengerekkel és part menti területekkel kapcsolatos valamennyi ágazati és ágazatközi tevékenységre, beleértve a közvetlen és közvetett támogatási tevékenységeket is, és amelyben a halászati ágazatot megfelelően figyelembe veszik; felhívja a figyelmet az innováció horizontális jelentőségére mindezen – akár hagyományos, akár újonnan kialakuló – tevékenységekben;
3. felhívja a figyelmet, hogy a kék gazdaság különböző ágazatait átfogó módon kell megközelíteni, elismerve és tiszteletben tartva a különböző tagállamok prioritásait, és támogatva őket e prioritások fejlesztésében;
4. hangsúlyozza, hogy a kék gazdaság ágazata összességében kulcsfontosságú szerepet játszik, különösen a legkülső régiókban, és hozzájárulhat az éghajlatváltozás hatásainak enyhítéséhez, a természet-alapú megoldások előmozdításához, valamint a tengeri és vízi erőforrások jobb hasznosításához;

2022. május 3., kedd

5. felhívja a figyelmet a kék gazdaság néhány hagyományosabb ágazatának (többek között a halászat és a hajógyártás és -javítás) negatív tendenciáira és nyilvánvaló hanyatlására, ami különösen azokban a régiókban tapasztalható, ahol e tevékenységek meghatározó szerepet játszanak, gazdasági tevékenységet generálnak az értéklánc felsőbb és alsóbb szakaszain egyaránt, munkahelyeket hoznak létre és előmozdítják a növekedést; úgy véli, hogy a kék gazdaságra irányuló stratégiák nem hagyhatják figyelmen kívül e tevékenységeket és régiókat, és ki kell emelniük az innovációban rejlő lehetőségeket a tapasztalt hanyatlás visszafordítása szempontjából;
6. kiemeli, hogy a kék gazdaság előmozdítása kulcsfontosságú a gazdaság egészének fellendítéséhez és a Covid19-világjárvány által súlyosan érintett számos ágazat, mint például a közlekedés és a turizmus gazdasági és szociális vonatkozásainak helyreállításához;
7. kéri az összes rendelkezésre álló pénzügyi eszköz – köztük a strukturális és beruházási alapok – jobb és összehangoltabb végrehajtását a kék gazdaságra vonatkozó stratégia jobb előmozdítása érdekében;
8. felhívja a Bizottságot, hogy a tagállamokkal szoros együttműködésben mérje fel a halászati ágazat sajátos szükségleteit a kék gazdaság finanszírozása kapcsán (ágazati, regionális, nemzeti és európai szinten) azzal a céllal, hogy ki lehessen aknázni annak növekedési és munkahely-teremtési potenciálját;
9. hangsúlyozza, hogy a kék gazdaság kialakításához a tudásba való fokozottabb beruházásra van szükség, és hogy a tengeri környezet működésének jobb megértése érdekében az Uniónak és a tagállamoknak jelentős finanszírozást kell biztosítaniuk olyan rendszerek keretében, amelyek garantálják a folytonosságot és a hosszú távú kiszámíthatóságot;
10. hangsúlyozza, hogy megfelelő pénzügyi támogatásra van szükség a kék gazdaság számára a kutatásba, a technológiába és az infrastruktúrába történő nagyszabású uniós és tagállami szintű beruházások lehetővé tétele érdekében; felhívja ezért a Bizottságot és az iparágat, hogy értékeljék a tengeri szállításra vonatkozó uniós – többek között a magánszektorral kötött – partnerségek uniós és nemzetközi szintű létrehozásának előnyeit a jelenlegi nemzetközi kereskedelem és ellátási lánc kihívásainak kezelése, az ágazaton belüli innováció és versenyképesség ösztönzése, a dekarbonizációhoz való hozzájárulás, a part menti villamos energia infrastruktúrájának létrehozása, valamint a kikötőkben és teherterminálokban az alternatív üzemanyagok töltése és szállítása céljából, továbbá az Atlanti-óceán, a Földközi-tenger és a Balti-tenger kikötőire vonatkozó hulladékgyűjtési tervek kidolgozása érdekében; üdvözlő ezért a klímasemleges, fenntartható és termelékeny kék gazdaságra irányuló európai partnerség létrehozását, amelynek célja a nemzeti, regionális és uniós kutatási és innovációs prioritások összehangolása;
11. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vezessenek be új projekteket és új eszközöket a kék gazdaság valamennyi érdekelt fele számára, hogy tevékenységeiket a természeti erőforrások felelős és fenntartható használatára, a dekarbonizációra és a körforgásos gazdaságra alapozzák; hangsúlyozza, hogy a fenntartható kék gazdaságnak az ökológiai korlátokon belül kell fejlődnie, tudományos szakvéleményeken kell alapulnia, és elő kell mozdítania az egészséges tengeri környezetet;
12. hangsúlyozza, hogy a kék gazdaság valamennyi ágazata esetében integrált, ökoszisztéma-alapú megközelítést kell alkalmazni;
13. felhívja a Bizottságot, hogy olyan jogalkotási és nem jogalkotási kezdeményezéseket javasoljon, amelyek megfelelő hatásvizsgálaton alapulnak a halászati és akvakultúra-ágazatra gyakorolt hatásuk szempontjából, és amelyek révén a kék gazdaság alapvető pillérre válhat az európai zöld megállapodás és a kapcsolódó uniós stratégiák átfogó célkitűzéseinek megvalósításában; hangsúlyozza, hogy a kék gazdaság szükséges átalakulása ösztönözni fogja az innovációt, és támogatni fogja a munkahelyteremtést és a gazdasági lehetőségeket;
14. kiemeli, hogy a part menti és az óceánoktól függő közösségek hozzájárulhatnak egy fenntartható kék gazdasági ágazat fejlődéséhez, amely figyelembe veszi sajátos körülményeiket és szükségleteiket; kiemeli, hogy ezek a közösségek sokféle kísérleti projektet vezethetnek, például a tengeri megújulóenergia-technológiákkal, a természet-alapú tevékenységek fejlesztésével, valamint a fenntartható halászat és akvakultúra egészséges, reziliens és biztonságos élelmiszerrendszerekhez való hozzájárulásával kapcsolatos projekteket;
15. úgy véli, hogy a part menti és szigeti – különösen halászattal foglalkozó – közösségeket teljes mértékben be kell vonni a kék gazdaság fejlesztésének valamennyi szakaszába, mivel ez előfeltétele az e gazdaságban rejlő innovációs, munkahely-teremtési, jóléti és fenntartható fejlődési potenciál kihasználásának;

2022. május 3., kedd

16. hangsúlyozza, hogy a kék gazdaság valamennyi ágazata tekintetében holisztikus megközelítésre van szükség, amely megfelelően figyelembe veszi azok kölcsönhatásait annak biztosítása érdekében, hogy az egyik ágazat tevékenységei ne akadályozzák a másik tevékenységeit, illetve ne ütközzenek azokkal; megjegyzi, hogy ez a tengeri környezet védelme szempontjából is jelentőséggel bír; hangsúlyozza az együttműködésen alapuló, inkluzív és ágazatközi tengeri területrendezés szükségességét; e tekintetben hangsúlyozza a hatékony ökoszisztéma-alapú tengeri területrendezés fontosságát az ökológiai, társadalmi és gazdasági célkitűzések elérése szempontjából, többek között a klímasemleges társadalomra való áttéréssel összefüggésben; úgy véli, hogy a tengeri területrendezés szinergiákat fog teremteni az ágazatok között, és biztosítani fogja a halászok megélhetését; sajnálja, hogy a legtöbb tagállam késleltette a 2014/89/EU irányelvben előírt tengeri területrendezési tervek kidolgozását; felkéri a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy az irányelv 2022-ben esedékes felülvizsgálatát időben terjessze elő, és azt szükség esetén korrekciós kezdeményezésekkel egészítse ki;

17. hangsúlyozza, hogy az EU fenntartható kék gazdaságával kapcsolatos új elképzelést megvalósító kezdeményezéseknek figyelembe kell venniük a szárazföld és a tenger közötti kölcsönhatásokat;

18. hangsúlyozza a harmadik országokkal való kétoldalú partnerségi megállapodások, különösen a fenntartható halászati partnerségekre és a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelemre vonatkozó megállapodások megkötésének fontosságát; hangsúlyozza, hogy a kétoldalú partnerségi megállapodásoknak arra kell törekedniük, hogy megfeleljenek a legmagasabb szintű környezeti, gazdasági és társadalmi fenntarthatósági kritériumoknak, és a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvéleményeken kell alapulniuk;

19. aggodalmát fejezi ki az uniós vizeken kívül tapasztalt jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászati tevékenységek miatt; emlékeztet arra, hogy az olcsó lobogó alkalmazásának gyakorlata által megkönnyített jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat károsan hat az élelmiszezbiztonságra és a part menti országok lakosságának megélhetésére, amellett hogy a kalóztevékenységeknek is termékeny táptalaja; szorgalmazza egy erőteljes globális, vízszatartó erejű szankciókat előíró rendszer, valamint a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászattal szembeni küzdelem összetett megközelítésének kialakítását; hangsúlyozza, hogy korlátozni kell az olcsó lobogók és a lobogóváltás alkalmazását, valamint megoldást kell találni a tengeri átrakodási műveletek problémájára, tekintve, hogy ezek fontos lépések ahhoz, hogy fel lehessen számolni a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat által kihasznált kiskapukat; nagyobb összefüggésben felhívja az Uniót, hogy erősítse meg a korrupcióellenes kapacitásépítést azáltal, hogy ösztönzi a nemzeti ügyvétségek közötti együttműködést, fokozza a nemzetközi együttműködést, uniós támogatás révén javítja a fejlődő országokban a halászati szereplők felügyeletét, valamint támogatja a nyomon követéssel, ellenőrzéssel és felügyelettel foglalkozó regionális központokat és munkacsoportokat;

20. hangsúlyozza, hogy a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat ellen folyamatos, hatékony és átfogó módon kell fellépni; felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a „sárga lapos” eljárás alá tartozó államokkal folytatott megbeszéléseit; hangsúlyozza a termékek nyomon követhetőségének, valamint az illegális halászatból származó tengeri eredetű termékek behozatala betiltásának fontosságát; felhívja a tagállamokat, hogy alkalmazzanak valóban keményvonalas megközelítést a gyanús harmadik országokból származó hajók kirakodásával kapcsolatban;

21. hangsúlyozza, hogy fontos fokozni a Földközi-tengerrel – különösen annak déli partján – határos országokkal folytatott párbeszédet, valamint növelni a kék gazdaság ágazataiban folytatott nemzetközi együttműködést célzó projektek (Interreg Next Med, Interreg Euro-MED program 2021–2027, Switch Med stb.) finanszírozását;

22. hangsúlyozza, hogy egyes Unión kívüli flották, amelyek ugyanazon a területen halásznak és halászati termékeket exportálnak az európai piacra, alacsonyabb fenntarthatósági normákkal rendelkeznek, ami negatívan befolyásolja az európai halászok versenyképességét;

23. hangsúlyozza, hogy egyenlő versenyfeltételeket kell teremteni a harmadik országokból importált termékekkel, biztosítva, hogy az EU-ban fogyasztott valamennyi halászati és akvakultúra-terméket fenntartható élelmiszerrendszerekben termeljenek, és azok megfeleljenek a zöld megállapodás célkitűzéseinek; felhívja a Bizottságot, hogy fogadjon el minden szükséges intézkedést egy általánosan tisztességes versenykörnyezet biztosítása érdekében a Kereskedelmi Világszervezet keretében és különösen az uniós kereskedelmi megállapodásokban;

24. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy folytassák az uniós hajókon dolgozó harmadik országbeli állampolgárok jogainak erősítését és munkakörülményeik javítását, továbbá biztosítsanak tisztességes fizetést a halászati és akvakultúra-ágazatban, valamint a kék gazdaság minden más ágazatában dolgozók számára;

25. hangsúlyozza, hogy a tengeri és édesvízi biológiai sokféleség védelmének, megőrzésének, fenntartható kezelésének és helyreállításának előmozdítása – és emellett más fenntartható fejlődési célok támogatása – érdekében meg kell erősíteni az együttműködést és össze kell hangolni a fellépéseket a jelenleg működő multilaterális fórumokkal, például az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményével, a Biológiai Sokféleség Egyezményével, valamint a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrenddel és más kapcsolódó nemzetközi és többoldalú folyamatokkal; hangsúlyozza, hogy a kínai Kunmingban tartott COP15 jó lehetőséget kínál arra, hogy e tekintetben globális intézkedésekről állapodjanak meg;

2022. május 3., kedd

26. tudomásul veszi a célkitűzést, amely 2030-ra védelem alá kívánja helyezni a világ óceánjainak 30 %-át, ugyanakkor figyelmeztet arra, hogy ez nem történhet az élelmezésbiztonság, a halászok és az akvakultúra-termelők, az őslakos népek és a helyi közösségek rovására;

27. üdvözli a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy három hatalmas védett tengeri területet jelöl ki a Déli-óceánon; sajnálja, hogy az Antarktisz Tengeri Élővilágának Védelmével Foglalkozó Bizottság (CCAMLR) 2021-ben ismét nem tudott megállapodásra jutni ezekről a védett területekről;

28. kiemeli a helyi és regionális hatóságok szerepét, amelyek felelősek a további védett tengeri területeknek a tagállamokkal együtt történő azonosításáért és kijelöléséért;

29. emlékeztet arra, hogy egyre több kutatás – többek között az Éghajlatváltozási Kormányközi Testületnek az óceánok és a krioszféra helyzetét a változó éghajlat összefüggésében vizsgáló különjelentése is – azt támasztja alá, hogy a biológiai sokféleséggel, valamint az éghajlatváltozás mérséklésével és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos célkitűzések jobban megvalósíthatók, ha a halászok és a helyi közösségek közvetlen ellenőrzést gyakorolnak a megélhetésüket biztosító erőforrásokkal való gazdálkodás felett; hangsúlyozza, hogy a part menti közösségek által kezelt ökoszisztémák a leggazdagabbak és legerterményesebbek közé tartoznak, és ahhoz is hozzájárulnak, hogy a part menti területek képesek legyenek alkalmazkodni az éghajlatváltozás következményeihez; kiemeli, hogy a tengeri területrendezés magában rejti a nagyarányú tengeri területszerzés kockázatát; ezért hangsúlyozza, hogy gondoskodni kell a kisüzemi halászat védelméről, biztosítani kell a felelősségteljes tulajdonosi irányítást, a kék gazdaságban tevékenykedő kedvezményezett uniós vállalkozásokat pedig felelősségre kell vonni, ha tevékenységeik sértik az emberi jogokat;

30. felhívja az Uniót és a partnerországokat, hogy az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló stratégiáikban támaszkodjanak az őslakosok ismereteire, és aktívan mozdítsák elő a részvételen alapuló irányítást, amely hatékonyan bizonyult a part menti közösségek rezilienciájának megerősítésében;

31. úgy véli, hogy a nemzetközi óceánpolitikai irányításnak ágazatközi alapon kell foglalkoznia a kék gazdasággal, egyenlő bánásmódot biztosítva valamennyi tengeri gazdasági tevékenység számára; támogatja, hogy az óceánokat az emberiség közös erőforrásként ismerjék el, és kéri, hogy a fenntartható halászati partnerségi megállapodások mindig legyenek összhangban a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési célokkal, az uniós környezetvédelmi kötelezettségekkel és célkitűzésekkel, valamint a közös halászati politika szerinti kötelezettségekkel és célkitűzésekkel;

32. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a fenntartható halászati partnerségi megállapodások által nyújtott ágazati támogatás gyakran nem közvetlenül a harmadik országok helyi halászatának és part menti közösségeinek javát szolgálja, ezért felhívja a Bizottságot, hogy a fenntartható halászati partnerségi megállapodásokat szorosan kapcsolja össze az Unió fenntartható fejlődéssel kapcsolatos programozásával;

33. hangsúlyozza, hogy a fenntartható halászati partnerségi megállapodásoknak a helyi kék gazdaságok fejlesztését szolgáló eszközökké kell válniuk; úgy véli, hogy az adatok elégtelensége megnehezíti annak értékelését, hogy a fenntartható halászati partnerségi megállapodások mennyiben járulnak hozzá a fenntartható fejlődési célok eléréséhez a partnerországokban; sürgeti az Uniót, hogy növelje a fenntartható halászati partnerségi megállapodások átláthatóságát, az e megállapodások szerinti adatgyűjtést (különösen a fogások, a hajók lajstromozása és a munkafeltételek tekintetében) és a jelentéstételi követelményeket, valamint hozzon létre egy központosított társadalmi-gazdasági adatbázist valamennyi uniós hajóról, függetlenül azok működési helyétől;

34. hangsúlyozza, hogy valamennyi érdekelt felet be kell vonni a fenntartható halászati partnerségi megállapodásokról szóló tárgyalásokba, és a megállapodások végrehajtási időszaka során is biztosítani kell számukra a részvételt, továbbá gondoskodni kell arról, hogy az e partnerségek által leginkább érintett közösségek szükségleteit figyelembe vegyék;

35. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy nem ellenőrzi a finanszírozás végrehajtását és megfelelő felhasználását; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a fenntartható halászati partnerségi megállapodások keretében nyújtott ágazati támogatás sok esetben nem jár közvetlen előnyökkel a kisüzemi halászok számára; felhívja a Bizottságot, hogy a part menti közösségek szempontjából vett hozzáadott érték növelése érdekében szorosan kapcsolja össze a fenntartható halászati partnerségi megállapodásokat az uniós fejlesztési támogatással; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy az uniós közpénzek felhasználásának jobb nyomonkövethetősége érdekében proaktívan tegyen közzé éves jelentéseket arról, hogy miként használják fel az ágazati támogatásokat;

36. üdvözli a regionális tengeri egyezmények és a regionális halászati gazdálkodási szervezetek szerepét; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot arra, hogy a regionális halászati gazdálkodási szervezetek lássanak el ambiciózus feladatokat a fejlődő országok és a nemzetközi vizek halászati erőforrásainak védelme érdekében, amely mindenekelőtt bizonyos fajok, például a trópusi tonhal állománygazdálkodásának javításával, a visszadobások csökkentésével, a veszélyeztetett fajok és tengeri ökoszisztémák védelmét szolgáló elővigyázatossági megközelítés alkalmazásával, valamint a rendelkezésre álló adatok, a szabálykövetés és a döntéshozatal átláthatóságának javításával valósul meg;

2022. május 3., kedd

37. tágabb összefüggésben felszólít a halászati gazdálkodási gyakorlatok és ellenőrzés javítására, valamint az ökocímkezés és az új technológiák, így például a bloklánc-technológia fejlesztésére a termékek nyomonkövethetőségének javítása érdekében;

38. felhívja az Uniót, hogy nyújtson technikai segítséget a fejlődő országok termelői, különösen a kisüzemi termelők számára;

39. emlékeztet arra, hogy – amint azt a nemzetközi jog, a vonatkozó nemzeti jogszabályok, a pánafrikai és regionális halászati politikák és egyéb eszközök rendelkezései is előírják – létre kell hozni egy, a nyugat-afrikai halászatban részt vevő valamennyi államot magában foglaló regionális halászati gazdálkodási szervezetet, különösen a közös állományok, így például a kisméretű nyílt vízi halak állományai kiaknázásának kezelése érdekében; úgy véli, hogy e gazdálkodási rendszernek egy elővigyázatossági és ökoszisztéma-alapú megközelítést kell követnie, biztosítva, hogy a teljes kifogható mennyiség a biztonságos biológiai határokon belül maradjon;

40. sürgeti az EU-t, hogy a jövőbeli „EU–Afrika kék munkacsoport” munkájának szilárd megalapozásaként hatékonyan mozdítsa elő és védje meg Afrikában a kisüzemi halászatot, amely az óceáni térségekben élők elsődleges megélhetési forrását jelenti, többek között finanszírozást biztosítva a FAO által kibocsátott, a fenntartható kisüzemi halászatra vonatkozó nemzetközi iránymutatások végrehajtásához;

41. hangsúlyozza, hogy – egyéb tényezők mellett – a halliszt és a halolaj előállítás is szerepet játszhat a fejlődő országokban, különösen Nyugat-Afrikában tapasztalható túlhalászásban; kötelező átvilágítási intézkedéseket szorgalmazt az biztosítandó, hogy a tengeri eredetű élelmiszerek ellátási láncának egésze tisztességes, teljes mértékben nyomon követhető legyen, ne használjon jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászatból származó termékeket, és annak során ne fordulhassanak elő emberi jogi jogsértések, beleértve az emberkereskedelmet és a rabszolgaságot is;

42. üdvözli a regionális tengeri egyezmények és regionális halászati gazdálkodási szervezetek szerepét a rendelkezésre álló legjobb tudományos ismereteken alapuló irányítás megerősítésében, amelyeknek minden szereplő számára könnyen elérhetőnek kell lenniük;

43. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot arra, hogy a regionális halászati gazdálkodási szervezetek lássanak el ambiciózus feladatokat a fejlődő országok és a nemzetközi vizek halászati erőforrásainak védelme érdekében, amely mindenekelőtt bizonyos fajok, például a trópusi tonhal állománygazdálkodásának javításával, a visszadobások csökkentésével, a veszélyeztetett fajok és tengeri ökoszisztémák védelmét szolgáló elővigyázatossági megközelítés alkalmazásával, valamint a rendelkezésre álló adatok, a szabálykövetés és a döntéshozatal átláthatóságának javításával valósul meg;

44. felhívja a Bizottságot, hogy aktívan folytassa és mozdítsa elő az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra és annak mérséklésére irányuló célkitűzések beépítését a fenntartható halászati partnerségi megállapodásaiba és a regionális halászati gazdálkodási szervezetek döntéshozatalába;

45. uniós és tagállami szintű intézkedéseket kér annak érdekében, hogy fokozzák a globális halászati irányítás javítását célzó erőfeszítéseket a halászat átláthatóságára irányuló kezdeményezés és hasonló mechanizmusok révén;

46. emlékeztet arra, hogy a fenntartható erőforrás-gazdálkodást, amely a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvéleményen és a legjobb társadalmi-gazdasági hatásvizsgálatokon alapul, kulcsfontosságú prioritásként kell kezelni az uniós stratégiai menetrend célkitűzéseinek elérése érdekében, és annak a kétoldalú partnerségekben is meg kell jelennie;

47. hangsúlyozza, hogy a kék gazdaság a hagyományos tevékenységeken felül számos más tevékenységet is magában foglal, az új tevékenységek kidolgozását mindig hatásvizsgálatnak kell kísérnie, és átlátható tudományos megközelítés, hatékony konzultáció, valamint az összes érintett ágazat egyenlő részvétele révén elő kell segíteni e tevékenységek fenntartható megszervezését a kék gazdaságban;

48. kiemeli, hogy a tengeri ágazat kulcsfontosságú kapocs a nemzetközi összeköttetések, a globális kereskedelmi rendszer, az uniós gazdaság, annak versenyképessége, valamint az uniós régiók szempontjából; kiemeli, hogy fontos megerősíteni a kikötők szerepét, és be kell ruházni az intelligens infrastruktúrákba, valamint a kikötők fejlesztésébe és irányításába, ami várhatóan növelni fogja kapacitásaikat a bővülő kereskedelem kiszolgálása érdekében;

49. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hajtsanak végre beruházásokat az EU partjai mentén található kikötőkben a hátszaggal való hiányzó összeköttetésekre összpontosítva azzal az általános céllal, hogy növeljék a szállítás terén a rezilienciát, és a kikötőket logisztikai platformokká és stratégiai klaszterekké alakítsák a multimodális közlekedés, az energiatermelés, -tárolás és -elosztás, valamint a turizmus érdekében; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet a tengeri közlekedésből származó, üvegházhatást okozó gázok csökkentésére irányuló céljaként piaci alapú intézkedést vezessen be egy szén-dioxid-kompenzációs rendszer nemzetközi hajózásban történő megvalósítása és a kibocsátáscsökkentés reális útjának biztosítása érdekében;

2022. május 3., kedd

50. kiemeli, hogy a fenntartható és intelligens mobilitási stratégiáról szóló bizottsági közlemény célja, hogy 2030-ig forgalomba hozzák az első kibocsátásmentes hajókat, és hogy az EU a Horizont 2020 keretében már jelentős kutatásokat finanszírozott a hajók hibridizálása és villamosítása terén; felhívja a Bizottságot, hogy növelje az elektromos hajók támogatását a rövid útvonalak esetében;

51. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy valósítsák meg a transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) részét képező, az atlanti-óceáni, a földközi-tengeri és a balti-tengeri területeket érintő kiemelt projekteket, különösen a határokon átnyúló térségekben és a jövőbeli TEN-T iránymutatások és a 2021–2027-es időszakra vonatkozó Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz részeként, hogy előmozdítsák és egyszerűsítsék és elegendő finanszírozással támogassák a TEN-T tengeri gyorsforgalmi utak teljes körű fejlesztését, hogy az áruk szélesebb körű elosztása érdekében jobban integrálják a rövid távú tengeri szállítást a szigeteket a kontinenssel összekötő kikötőkön és egy átfogó multimodális közlekedési rendszeren keresztül; hangsúlyozza, hogy alapvető fontosságú a zökkenőmentes és fenntartható személy- és áruszállítási láncok létrehozása valamennyi közlekedési mód tekintetében, különösen a vasúti, a tengeri és a belvízi közlekedésben; úgy véli, hogy a projekteknek különös figyelmet kell fordítaniuk az Atlanti-óceán, a Földközi-tenger és a Balti-tenger peremterületeinek, szigeteinek és legkülső régióinak igényeire az összeköttetések és a megközelíthetőség tekintetében;

52. kiemeli, hogy a kikötők felhasználhatók a kék gazdaság fellendítésére, mivel kulcsszerepet játszanak ezen ágazat gazdasági tevékenységeiben, és biztosíthatják az ágazat fenntartható és intelligens mobilitásra való átállását az európai zöld megállapodás elveivel összhangban; felhívja a Bizottságot, hogy csoportosítsa át több uniós finanszírozási forrást a közlekedés hatékonyságának és a TEN-T törzshálózati kikötők hozzáférhetőségének javítására és a költségek csökkentésére, beleértve a folyamatos kotrásba, a csatornák elmélyítésébe és más kapacitásépítési intézkedésekbe való beruházást a kiválasztott kikötőkben; emlékezteti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy további beruházásokra van szükség a fenntartható és intelligens kikötői infrastruktúrákba, amelyek lehetővé teszik, hogy a kikötők multimodális mobilitási és közlekedési csomópontokká, valamint az integrált villamosenergia-rendszerek, a hidrogén és más alternatív üzemanyagok, illetve a hulladék-újrafelhasználás és a körforgásos gazdaság tesztelési helyszíneivé váljanak;

53. elismerését fejezi ki a vigói kikötőnek, amely az Unióban úttörőként először hajtotta végre az európai kék növekedési stratégiát;

54. üdvözli a FAO kék halászati kikötők hálózatára irányuló kezdeményezését, amelynek célja, hogy iránymutatásokat dolgozzon ki a kék gazdaság modelljére való átállás folyamatában lévő halászkikötők számára a bevált nemzetközi gyakorlatokat illetően annak érdekében, hogy a környezet védelme, valamint a társadalmi és gazdasági előnyök kihasználása révén javuljon e kikötők fenntarthatósága; támogatja, hogy a FAO állandó irodát létesítsen Vigo kikötőjében a kék kikötők világméretű hálózatának kialakítása és irányítása céljából;

Reziliencia, versenyképesség és foglalkoztatás

55. elismeri, hogy az EU gazdaságélénkítő erőfeszítéseinek a fenntarthatóság, a versenyképesség és a növekedés célkitűzései köré kell épülniük; hangsúlyozza, hogy fenntartható finanszírozási eszközökre van szükség ezen átállás ösztönzéséhez, többek között az állami és magánberuházások megerősítése révén;

56. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a kisüzemi halászati és akvakultúra-értékláncok fenntartható fejlődését a halászkiktól a fogyasztókig, elősegítve a szelektív, nem romboló és energiahatékony halászati és akvakultúra-módszerek harmonizációját azáltal, hogy megkönnyítik az ismeretek megosztását az uniós kutatói közösséggel és előmozdíják a halászati termékek fenntartható forgalmazási módszereit, csökkentve ugyanakkor az adminisztratív terheket;

57. hangsúlyozza, hogy el kell ismerni a rekreációs célú halászat társadalmi-gazdasági értékét és az EU fenntartható kék gazdaságához való hozzájárulását; hangsúlyozza, hogy több és jobb adatra van szükség a rekreációs célú halászatról, beleértve annak az idegenforgalmi ágazathoz való hozzájárulását, a kisüzemi halászzal való kölcsönhatásait, környezeti hatásait, valamint társadalmi-gazdasági jelentőségét;

58. hangsúlyozza a part menti kisüzemi halászat fontosságát a kék gazdaság, valamint a part menti régiókban és szigetekeken élő közösségek kulturális identitása szempontjából;

59. felhívja a tagállamokat, hogy a halászati lehetőségek elosztásakor teljes mértékben alkalmazzák a közös halászati politika 17. cikkében meghatározott átlátható és objektív kritériumokat;

2022. május 3., kedd

60. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a halászati és akvakultúra-ágazat méltányos és kiegyensúlyozott irányítása, valamint a part menti közösségek tevékenységeinek fejlesztésére irányuló beruházások ösztönzése érdekében tegyék meg a szükséges intézkedéseket a rekreációs célú tengeri, édesvízi és brakkvízi halászatra vonatkozó adatgyűjtés javítása érdekében, figyelembe véve e tevékenység környezeti hatását és társadalmi-gazdasági értékét;

61. hangsúlyozza az inkluzív tengeri területrendezés fontosságát a területért folytatott, más tevékenységek – például a halászat – kárára történő verseny minimalizálásában a kék gazdasághoz kapcsolódó új tevékenységek fejlesztése során; kiemeli, hogy a halászat és az akvakultúra központi szerepet betöltő ágazatok, amelyeknek megfelelő láthatóságot kell biztosítani a kék gazdaságban, ezért olyan stratégiát szorgalmaz, amely előmozdítja a kék gazdaság különböző tengeri és szárazföldi tevékenységei közötti kölcsönhatást oly módon, hogy az mindenki számára előnyös legyen;

62. sürgeti a Bizottságot, hogy támogassa a közösségek által megvalósított energiatermelési rendszerek fejlesztését, amelyek lehetővé teszik a part menti közösségek, köztük a halászok számára, hogy teljes mértékben részt vegyenek a megújulóenergia-termelés tervezésében és fejlesztésében, miközben a nyereséget visszaforgatják a helyi közösségbe;

63. felhívja a tagállamokat, hogy – a tengeri területrendezési rendelkezéseknek megfelelően – a halászok egyedi történelmi és hagyományos halászterületeit jelöljék ki olyan területekké, ahol tengeri megújuló energiaforrásokat nem lehet kitermelni;

64. hangsúlyozza, hogy a tengeri szélerőműparkokat csak akkor szabad megépíteni, ha garantálható, hogy a kék gazdaság és az európai zöld megállapodás célkitűzéseivel összhangban ez nem jár sem negatív környezeti és ökológiai hatásokkal, sem pedig gazdasági, társadalmi-gazdasági és társadalmi-kulturális következményekkel a halászokra és az akvakultúra-termelőkre nézve;

65. üdvözli az olyan kezdeményezéseket, mint a Tengeri Szélenergia Megfigyelőközpontja, amely fórumot a galíciai regionális kormány hozott létre azzal a céllal, hogy megtalálja a lehetőségeket és egyensúlyba hozza a tenger azon felhasználási módjait, amelyek versenyezhetnek egymással, és amelyben részt vesz az ipari ágazat, a tengeri halászati ágazat és a kapcsolódó vállalatok és szervezetek;

66. tudomásul veszi, hogy a nyersanyag-kitermelő ipar a kék óceángazdaság egyik növekvő ágazata; hangsúlyozza az államok azon kötelezettségeit, amelyek szerint egyfelől tartózkodniuk kell az olyan intézkedésektől, így többek között a nagyszabású fejlesztési projektektől, amelyek hátrányosan érinthetik a belvízi és tengeri kisüzemi halászatot folytató halászok megélhetését, területeit vagy hozzáférési jogait, másfelől pedig előzetesen értékelniük kell a magánszervezetek által a nyersanyag-kitermelő iparban megvalósítandó projekteket annak érdekében, hogy felmérjék e projekteknek a helyi halász közösségek emberi jogaira gyakorolt esetleges negatív hatásait;

67. szorgalmazza egy átlátható és valamennyi érdekelt fél egyenlő részvételét biztosító, uniós szintű párbeszéd fórum létrehozását és a felek közötti kiegyensúlyozott erőviszonyok megerősítését az ágazatközi együttműködés, tapasztalatcsere és konfliktusrendezés előmozdítása érdekében;

68. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak konkrét intézkedéseket az új Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap (ETHAA) és más uniós programok, például a helyreállítási és rezilienciaépítési mechanizmus vagy a Horizont Európa keretében a fenntartható halászati és akvakultúra-gyakorlatok területén rendelkezésre álló beruházási lehetőségek ösztönzésére, hozzáférhetőbbé tételére és teljes körű kihasználására a fenntartható halászati gyakorlatok és a fenntartható akvakultúra-tevékenységek érdekében, és biztosítsák, hogy a part menti, távoli és tengerentúli közösségek diverzifikálni tudják gazdaságaikat;

69. felhívja a Bizottságot, hogy építsen az ETHAA bevált gyakorlataira a rekreációs célú halászaton alapuló turizmussal kapcsolatos projektek kidolgozása során, és továbbra is finanszírozza ezeket a projekteket az ETHAA-n keresztül;

70. hangsúlyozza, hogy átfogóbb stratégiákat kell kidolgozni annak érdekében, hogy a halászati és akvakultúra-ágazat, valamint a part menti területek alkalmazkodni tudjanak az éghajlatváltozás következményeihez és a közösségekre és azok megélhetésére gyakorolt hatásaihoz; hangsúlyozza, hogy minden ágazatnak hozzá kell járulnia az éghajlatváltozás mérsékléséhez, összhangban az európai zöld megállapodással és a hetedik és nyolcadik környezetvédelmi cselekvési programmal;

2022. május 3., kedd

71. úgy véli, hogy a közös halászati politikának az új közös agrárpolitikához hasonlóan szociális feltételeességet kell tartalmaznia, amelynek alapján szankciók írhatók elő a halászhajók tulajdonosaival, az akvakultúra-termelőkkel és az ETHAA egyéb kedvezményezettjeivel szemben, amennyiben nem biztosítanak megfelelő munkakörülményeket valamennyi munkavállalójuk, köztük az idegymunkások és a migráns munkavállalók számára; kiemeli, hogy ez a szociális feltételeesség alapvető fontosságú a halászati és akvakultúra-ágazatban dolgozók munkahelyi méltóságának és szociális jogainak védelme szempontjából, hiszen hozzájárul a mindenkit megillető társadalmi igazságosság megvalósításához;

72. úgy véli, hogy a nagyobb állásbiztonság, a munkahelyi biztonság, a jobb jövedelmet biztosító, egészséges óceánok, valamint a szociális biztonság elengedhetetlen a nőknek és a fiatalabb generációknak a halászati és akvakultúra-ágazatba való vonzásához, amely biztosítja az ágazat megújulását és tartós túlélését;

73. üdvözli a nők fenntartható halászati és akvakultúra-értékláncokban betöltött szerepét, és ezért kéri, hogy garantálják számukra a tisztességes munkakörülményeket, az egyenlő béreket és a szociális biztonságot, valamint biztosítsák a döntéshozatali struktúrákban és folyamatokban való láthatóságot és képviselőket;

74. emlékeztet arra, hogy a halászat és az akvakultúra az EU számos részén kulcsszerepet játszik a munkahelyteremtésben és a gazdaság fenntartásában, és számos part menti közösségben és szigeteken – különösen a legkülső régiókban – a helyi munkahelyek több mint felét adja;

75. hangsúlyozza, hogy a halászati és akvakultúra-ágazat fenntarthatóságának, versenyképességének és gazdasági teljesítményének javítása érdekében egyenlő versenyfeltételeket kell biztosítani az uniós gazdasági szereplők számára a globális gazdaságban, és előtérbe kell helyezni a szakképzést, az egész életen át tartó tanulást, az ilyen képzések európai szintű elismerését, a tanácsadási szolgáltatásokat, valamint a műszaki és tudományos ismeretek és innovatív gyakorlatok terjesztését, elismerve a szakmai szövetségek hozzájárulását e tekintetben;

76. hangsúlyozza, hogy a halászok jövedelmének és bérének növelése érdekében emelni kell a halászati termékek értékét az első értékesítéskor, különösen a kisüzemi halászatból származó termékek esetében;

77. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozza ki a fenntartható tengeri és part menti turizmus új formáit, ösztönözze az idegenforgalmi tevékenységek új formáit, biztosítson további bevételi forrásokat és az év egészében bővítsa a foglalkoztatást a tengeri és part menti területek értékének növelése érdekében, a környezet és a kék kulturális örökség védelme, valamint a tengeri és part menti élőhelyek megőrzése mellett; kiemeli a körforgásos gazdaság fontosságát a turisztikai ágazatban a helyi fejlődést szolgáló fenntarthatóbb gyakorlatok kialakítása során; elismeri, hogy az idegenforgalmi ágazatnak együtt kell működnie a part menti közösségekkel, és támogatásra van szüksége az infrastruktúra hatékonyságának és fenntarthatóságának, valamint a tengeri és turisztikai üdülőhelyek versenyképességének növeléséhez;

78. elismeri, hogy a part menti turizmus pozitív hatással lehet a fejlődő országokra, ám a tömegturizmusra irányuló stratégiák megvalósítása esetén károkat is okozhat, mert csökkentheti a helyi fogyasztók élelmiszerhez való hozzáférését és fogyasztását, valamint a tengeri környezet és a kulturális identitás pusztulásához vezethet; felhívja az Uniót, hogy mozgátsa elő a tisztességes és csak mérsékelt hatással járó turisztikai modelleket;

79. hangsúlyozza, hogy meg kell őrizni természeti tőkénket és örökségünket a fenntartható turizmus (például az ökoturizmus) ösztönzése érdekében, és felhívja a tagállamokat, hogy a tengeri és part menti ökoszisztémák védelmére, helyreállítására és támogatására irányuló tengervédelmi (többek között határokon átnyúló) intézkedések sürgős végrehajtásával őrizzék meg a biológiai sokféleséget, többek között a tengeri Natura 2000 hálózatok révén;

80. felhívja a Bizottságot, hogy a kapcsolódó fellépésekbe és programokba foglalja bele a fenntartható tengeri, szigeti és part menti turizmust, támogassa azokat a kezdeményezéseket, amelyek ösztönzik a part menti, tengerparti és tengeri turizmus diverzifikációját, és csökkentse a turisztikai tevékenységek és foglalkoztatás szezonálisitását; hangsúlyozza, hogy jobb adatokat kell gyűjteni arról, hogy a rekreációs célú horgászturizmus miként járul hozzá a part menti területek és a szigetek gazdaságához;

81. hangsúlyozza a kék gazdaság jelentőségét a legkülső régiókban, különösen azok turisztikai ágazataiban; felhívja ezért a Bizottságot, hogy a szigetek és a legkülső régiók igényeinek közvetlenebb kezelése és a hozzájuk vezető egyes kereskedelmi útvonalak működésének támogatása érdekében hozzon létre egy közlekedési programot kifejezetten a távoli fekvéssel és szigetjelleggel kapcsolatos lehetőségekkel (POSEI közlekedési program);

2022. május 3., kedd

82. támogatja a fenntartható gyakorlatokat a part menti és tengeri turizmusban, mivel ezek alapvető fontosságúak az atlanti, a földközi-tengeri és a balti-tengeri térség versenyképessége szempontjából, valamint értékes munkahelyek létrehozásához a kék gazdaságra vonatkozó oktatásban és szakképzésben; hangsúlyozza, hogy a kék gazdasággal kapcsolatos tevékenységekre vonatkozó speciális képzés hozzájárulna a tengeri ökoszisztémákkal, valamint védelmük szükségességével kapcsolatos tudatosság növeléséhez;

83. felhívja a Bizottságot, hogy folytasson széles körű konzultációt a regionális és helyi hatóságokkal, valamint az összes érintett érdekelt féllel, hogy testre szabott megoldásokat találjanak a helyi és regionális közösségek számára;

84. kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a lehetséges megoldásokat az idegenforgalmi ágazat jövőbeli világiárványokkal vagy az idegenforgalmi tevékenységekre kockázatot jelentő egyéb zavaró eseményekkel szembeni ellenálló képességének fokozására, és terjesszen elő megfelelő kezdeményezéseket az ágazatban dolgozók munka- és foglalkoztatási feltételeinek javítására az ágazat vonzerejének növelése és a kék gazdaságban rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázásának elősegítése érdekében;

85. hangsúlyozza a jachtturizmus és a vitorlázás tengeri turizmus szempontjából fennálló jelentőségét; hangsúlyozza a helyi kultúra és gasztronómia szerepét az európai part menti turizmus fejlesztésében, valamint a strand- és víz alatti turizmus, a horgászturizmus, az ökoturizmus, a vízi sportok és az üdülési célú hajóutak jelentőségét;

86. hangsúlyozza a védett tengeri területek fontosságát az óceánok védelmének eszközeként; úgy véli, hogy ezek a területek lehetőséget kínálnak a tudományos turizmus fejlesztésére;

87. üdvözlí, hogy a Bizottság a fenntartható és „lassú” turizmusra összpontosít, valamint azt a célt is, hogy támogatási csomagokat („tervezet a helyi zöld megállapodásokhoz”) dolgozzon ki a városok és régiók zöld átállásának támogatása érdekében; megjegyzi, hogy a távoli szigetek és a part menti közösségek vezető szerepet játszhatnak ebben az átmenetben;

88. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ismerjék el a rekreációs célú tengeri halászat, illetve az általa generált idegenforgalom hozzájárulását a kék gazdasághoz, valamint azt, hogy ez az ágazat további gazdasági lehetőségeket kínálhat a part menti közösségek számára;

89. sajnálja, hogy a Next Generation EU által finanszírozott nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek kidolgozása és értékelése során nem vették kellőképpen figyelembe a kék gazdaságban rejlő lehetőségeket;

90. kéri, hogy hozzanak létre megfelelő pénzügyi keretet a kék gazdaság fejlődésének és munkahelyteremtésének ösztönzésére, amely magában foglalja és koordinálja a rendelkezésre álló különböző pénzügyi eszközöket, azaz a strukturális és beruházási alapokat (ETHAA, ERFA, ESZA, Kohéziós Alap), a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó Horizont Európa programot és egyebeket; felhívja a figyelmet arra, hogy elő kell segíteni ezen eszközöknek az érdekelt felek igényeivel való jobb összehangolását, valamint a jelenlegi lehetőségek széles körű terjesztését;

91. mélyreható uniós szintű párbeszédet szorgalmaz az ágazattal, amely figyelembe veszi a halászati kapacitás mérésére vonatkozó szabályok komoly társadalmi-gazdasági hatásait, valamint e szabályoknak a halászatra és a halászok életére gyakorolt hatását, fenntartva ugyanakkor a halászati kapacitás szigorú ellenőrzését;

92. hangsúlyozza a hajógyártási és hajójavítási tevékenységek, valamint azok más ágazatokkal, például a tengeri turisztikai ágazattal való kapcsolatának stratégiai jelentőségét; úgy véli, hogy a technológiai innováció és a magas fokú specializáció mellett való elköteleződéssel több hozzáadott értéket lehet előállítani, ami által az ágazat kevésbé lesz sebezhető a nemzetközi versenyben, és visszafordítható a jelenlegi hanyatlása; fenntartja, hogy kiemelt támogatást kell biztosítani a hajógyártó ipar különböző formáinak újraélesztésére és modernizálására a tagállamokban;

93. megjegyzi, hogy az uniós kisipari és kisüzemi flották nagyon régiek, főleg a legkülső régiókban, hajóik átlagos életkora nagyon magas, és azok nem biztonságosak sem a rajtuk dolgozó személyek, sem pedig maga a fogás szempontjából, és ismételten hangsúlyozza, hogy az ETHAA-ból támogatást kell biztosítani új hajók vásárlásához anélkül, hogy ez a fogások növekedését eredményezné, továbbá tiszteltetben tartva a maximális fenntartható hozamokat, ezáltal javítva környezeti teljesítményüket;

94. emlékeztet arra, hogy a legkülső régiók halászfloottái bizonyos esetekben nagyon rossz állapotban vannak, és veszélyt jelentenek a halászok biztonságára és a környezetre nézve; szükségesnek tartja e tekintetben, hogy megoldások szülessenek a halászok biztonságának növelésére és munkakörülményeik jobbá tételére, a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére, valamint a kifogott halak körének és tartósítási körülményeinek javítására; hangsúlyozza, hogy gondoskodni kell az egészséges és jó minőségű fehérjék folyamatos biztosításáról olyan körülmények között, amelyek teljes mértékben biztonságosak, kisebb környezeti hatással járnak és nem növelik a halászati kapacitást;

2022. május 3., kedd

95. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy hozzanak létre a POSEI-hez hasonló támogatási eszközt a halászat számára a szigetjellegből eredő hatások enyhítésére a legkülső régiókban;

96. kiemeli az atlanti térségben az EU tengeri dimenziójának fenntartható hasznosításában rejlő lehetőségeket, ami szükségessé teszi az Unió szigeteire, legkülső régióira és part menti kikötőire irányuló kiegyensúlyozottabb beruházásokat, számos kikötőhely bővítését, valamint tárolókapacitásuk és rakománykezelési berendezéseik növelését, amelyek igen fontosak a halászati és akvakultúra-termékek szempontjából;

Kék átállás

97. kéri olyan eszközök kidolgozását, amelyek fenntartható módon aknázzák ki a tengeri erőforrásokat és diverzifikálják az óceángazdaságot, többek között a halászati tevékenységekhez kapcsolódó és azokból származó új termékek támogatása révén, amelyek hozzáadott értéket teremthetnek kulturális és természeti örökségünk számára, különösen a magas színvonalú turisztikai lehetőségek biztosítása által;

98. hangsúlyozza, hogy létre kell hozni egy olyan integrált uniós tengerpolitikai keretet, amely biztosítja az összhangot az uniós biodiverzitási stratégia, „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia, az éghajlat-politika és a közös halászati politika között;

99. úgy véli, hogy az akvakultúra-ágazatnak – tényeken alapuló intézkedések révén – továbbra is nyomon kell követnie és javítania kell számos paramétert, köztük a halak jólétét és a halállományok sűrűségét; úgy véli továbbá, hogy környezeti hatásvizsgálatokat kell végezni a halak jólétének javítása érdekében, amely magában foglalja többek között – de nem kizárólag – élőhelyük gazdagítását, a vízminőségnek a halak jóléte szempontjából releváns határértékeken belüli tartását a betegségek és azok terjedésének csökkentése érdekében, az antibiotikumok iránti igény mérséklését, valamint a szennyezés további csökkentését, jobb éghajlati és környezeti eredmények elérését és az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képesség növelését;

100. megjegyzi, hogy az ágazat fenntarthatóságának javítása érdekében diverzifikálni kell a halfajokat az uniós akvakultúrában, beleértve a tápláléklánc alacsony szintjén található és a nem ragadozó fajokat is;

101. kiemeli az akvakultúra potenciális szerepét, különösen a munkahelyteremtés és az élelmiszer-ellátás biztonsága, valamint a fenntartható élelmiszerrendszerekre való átállás megkönnyítése terén; alapvető fontosságúnak tartja a tengeri erőforrásokra nehezedő nyomás csökkentését az alternatív megoldások, illetve a természetben kifogott halaktól eltérő egyéb, fenntarthatóan kezelt takarmányforrások fejlesztése és fokozott alkalmazása révén, visszafordítva a biológiai sokféleség csökkenését az óceánokban és a tengerekben; hangsúlyozza, hogy a tengeri területek akvakultúrák célú használatát megfelelően szabályozni kell; e tekintetben hangsúlyozza egy olyan egyértelmű és megbízható jogi keret fontosságát, amely minden szükséges garancia mellett biztosítja a vízhez való hozzáférést;

102. megjegyzi, hogy a halliszt és a halolaj uniós akvakultúrában való fokozott felhasználása veszélyeztetheti az Unió és harmadik országok vizeiben található, vadon élő halállományok fenntarthatóságát;

103. hangsúlyozza, hogy minden szükséges intézkedést végre kell hajtani a halászat és az akvakultúra versenyképes fejlődésének biztosításához, tekintettel ezek fontosságára az élelmiszer-ellátás biztonsága szempontjából;

104. kiemeli, hogy a halászati és akvakultúra-ágazat világszerte fontos szerepet tölt be az élelmiszerbiztonság szempontjából alapvető jelentőségű fehérjeellátásban, továbbá a helyi közösségek társadalmi-gazdasági fejlődésében és a munkahelyteremtésben; külön felhívja a figyelmet arra, hogy közel egymilliárd – nagyrészt fejlődő országokban élő – ember számára a halak és a tengeri eredetű élelmiszerek jelentik az állati eredetű fehérjék elsődleges forrását; megjegyzi, hogy a természetesvízi halászatban dolgozók, illetve a halászatban tevékenykedő egyéb munkavállalók több mint 90 %-át a kisüzemi halászat foglalkoztatja világszerte; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Covid19-világjárvány jelentős hatást gyakorolt a halászati és akvakultúra-ágazatban foglalkoztatottak helyzetére;

105. hangsúlyozza, hogy az óceánokból, tengerekből és édesvízi forrásokból fenntartható élelmiszereket kell előállítani kizárólag felelősségteljes halászat és fenntartható akvakultúra útján, és az EU-ban fogyasztott valamennyi halászati és akvakultúra-terméknek fenntartható élelmiszerrendszerekből kell származnia, teljes mértékben tiszteletben tartva bolygónk тұрғындарының қажеттерін; felhívja a Bizottságot, hogy tudományos szakvélemények alapján dolgozzon ki fenntarthatósági mutatókat az EU-ból származó halászati és akvakultúra-termékekre vonatkozóan, és írjon elő hasonló fenntarthatósági normákat az uniós piacra importált termékek esetében;

106. kiemeli, hogy az EU a globális algatermelés 1 %-át adja, ezért úgy véli, hogy a tagállamoknak és az ETHAA-nak ösztönözniük kell a tengeri algatermelést; hangsúlyozza, hogy az algák a zöld megállapodás célkitűzéseinek elérésére szolgáló egyik jövőbeli megoldást jelentik, mind az algák szén-dioxid-leválasztásra való felhasználása és a különböző gazdasági ágazatokban használt más anyagok helyettesítése terén, mind pedig emberi fogyasztásra szánt táplálékként, hiszen a fehérjék és minőségi mikrotápanyagok fontos forrását jelenthetik;

2022. május 3., kedd

107. felkéri a Bizottságot, hogy vegyen fontolóra minden megoldást az algatermelés és -felhasználás lehetőségeinek fejlesztésére, és vizsgálja meg az algatermelés felgyorsításának finanszírozási lehetőségeit is; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen gyors lépéseket az algák új élelmiszerként való engedélyezése érdekében, csökkentve a kapcsolódó kérelmezési költségeket és megkönnyítve a piaci forgalomba hozatalt, ugyanakkor biztosítva a termékek minőségét és biztonságosságát;

108. úgy véli, hogy támogatni kell az olyan fenntartható akvakultúra-modelleket, amelyek hozzájárulhatnak az éghajlatváltozás hatásaival szemben védelmet nyújtó ökoszisztémák megőrzéséhez; hangsúlyozza, hogy különbséget kell tenni a termelő, illetve a fehérjefeldolgozó akvakultúra között, különösen, ha ez utóbbi olyan gyakorlatok eredménye, amelyek nyomás alá helyezik a tengeri erőforrások fenntarthatóságát; úgy véli, hogy a halászatra és akvakultúrára szánt takarmányokat fenntartható mezőgazdaság és halászat útján kell előállítani, és ezért ki kell zárni a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászatból vagy túlhalászból származó termékeket;

109. úgy véli, hogy a mikroalgák előállítása csökkentheti a nem fenntartható halliszt halászatban való felhasználását; hangsúlyozza, hogy tovább kell fejleszteni és elő kell mozdítani az ökológiai akvakultúrát, mivel az jelentős növekedési potenciállal rendelkezik, és e célból ki lehet használni az uniós eszközöket és finanszírozást; szorgalmazza az ökológiai akvakultúrák termelésre vonatkozó statisztikák gyűjtésének, feldolgozásának és terjesztésének javítását;

110. kéri, hogy a közös halászati politikát általánosan alkalmazzák valamennyi uniós halászflojtára annak biztosítása érdekében, hogy a halászati és akvakultúra-tevékenységek irányítása olyan módon történjen, amely társadalmi-gazdasági előnyökkel jár, javítja az élelmiszerek hozzáférhetőségét és minimalizálja a konkrét tevékenységeknek az élőhelyekre és a tengeri ökoszisztémákra gyakorolt hatását, miközben helyreállítja és olyan szint felett tartja a halászott fajok populációit, amellyel biztosítható a maximális fenntartható hozam; úgy véli, hogy a politika alkalmazása során figyelembe kell venni a különböző tengermedencék sajátosságait;

111. hangsúlyozza, hogy a halászati és akvakultúra-ágazat, illetve az azokban dolgozó szakemberek fontos szerepet játszanak az energetikai átállásban és az éghajlatváltozás mérséklésében a szén-dioxid-mentesítés és a körforgásos gazdaságot előmozdító tevékenységek, például a tengeri hulladék gyűjtése révén;

112. figyelmeztet arra, hogy a hulladék és valamennyi típusú szennyező anyag – ezen belül különösen a műanyagok – tengerekben való tömeges jelenléte károsítja a környezetet, jelentős gazdasági károkat okoz a halászati ágazatban és más tevékenységekben, és az élelmiszerlánc egészében hatással van az emberi egészségre; üdvözlí az ETHAA azon döntését, hogy pénzügyi támogatást nyújt a halászoknak az elveszített halászeszközök és egyéb tengeri hulladékok visszanyeréséhez, összegyűjtéséhez, újrafelhasználásához és újrafeldolgozásához; sajnálatát fejezi ki azonban a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv célkitűzéseinek késedelmes teljesítése miatt, és e tekintetben hangsúlyozza, hogy a halászoknak szóló további figyelemfelkeltő kampányokat és képzéseket kell támogatni;

113. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy nyújtsanak aktívabb támogatást a halászati ágazat korszerűsítéséhez és fenntartható fejlesztéséhez, különös tekintettel a kisüzemi halászatra, törekedve a halászeszközök szelektívebbé tételére és a halászat környezeti hatásának csökkentésére;

114. kiemeli a halászati erőforrások és a tengeri ökoszisztémák technikai intézkedések révén történő védelméről szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1241 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁹⁾ szerepét, amely meghatározza az arra vonatkozó állományvédelmi intézkedéseket, hogy miként, hol és mikor kerülhet sor a halászatra az érzékeny fajok és élőhelyek védelme érdekében mind nemzeti, mind regionális szinten, oly módon, amely növeli a halászati hozamot, ugyanakkor csökkenti a tengeri ökoszisztémákra gyakorolt hatásokat, különösen a fokozott szelektivitás révén;

115. fontosnak tartja az adatok folyamatos gyűjtését a fenntarthatósági kritériumok jobb értékelése és az olyan halászati területek létrehozásának megakadályozása érdekében, ahol veszélyeztetett tengeri ökoszisztémákat azonosítottak;

116. felhívja az EU-t, hogy sürgősen foglalkozzon azokkal a káros hatásokkal, amelyeket bizonyos halászati technikák – például a tengerfenékkal érintkező halászeszközök, az eresztőhálók, a tengerfenéki kerítőhálók és a halcsoportosulást előidéző eszközök – gyakorolnak az éghajlatra, a tengerfenék épségére, a halpopulációkra és (járulékos fogásként) az érzékeny fajokra, többek között e technikák használatának korlátozása révén;

117. szorgalmazza különösen, hogy az Unió szigorúan védett tengeri területein tiltsa be a káros technikák használatát a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvélemények alapján; kéri, hogy az ETHAA-t használják fel az uniós halászflojták szelektívebb és kevésbé káros halászati technikákra történő átállításának hatékony támogatására;

⁽¹⁹⁾ HL L 198., 2019.7.25., 105. o.

2022. május 3., kedd

118. felhívja az EU-t, hogy indítson és finanszírozzon az uniós vizeken található, szénben gazdag tengeri élőhelyek feltérképezésére irányuló tudományos kutatási programokat, amelyek alapul szolgálnak ahhoz, hogy az ilyen területeket szigorúan védett tengeri területté nyilvánítsák az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményével összhangban a tengeri szénnyelők védelme és helyreállítása, valamint a – különösen a tengerfenéki – ökoszisztémák védelme és helyreállítása érdekében, összhangban a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelvvel, megvédve azokat az olyan emberi tevékenységektől, amelyek zavart okozhatnak a vízoszlopban és szén-dioxidot bocsáthatnak ki abba, mint például a tengerfenékkal érintkező halászati műveletek;

119. felhívja az EU-t, hogy tiltsa be minden környezetkárosító nyersanyag-kitermelő ipari tevékenységet, például a védett tengeri területeken történő bányászatot és fosszilizűzelőanyag-kitermelést;

120. hangsúlyozza, hogy a Földön a mélytengerek adnak otthont a fajok és ökoszisztémák legnagyobb sokféleségének, kritikus fontosságú környezeti javakat és ökoszisztéma-szolgáltatásokat biztosítanak, beleértve a hosszú távú szénmegkötést is, és olyan környezeti jellemzőkkel rendelkeznek, amelyek rendkívül sérülékennyé teszik őket az emberi beavatkozásokkal szemben; felhívja ezért a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a mélytengeri bányászatra vonatkozó nemzetközi moratóriumot;

121. jogalkotási és nem jogalkotási eszközöket szorgalmaz a biodiverzitási stratégia végrehajtásához, valamint a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv célkitűzéseinek elérésére irányuló fellépések megerősítéséhez a tengerek biológiai sokféleségének megőrzése és a károsodott ökoszisztémák helyreállítása, valamint a halászat, az akvakultúra és más kapcsolódó ágazatok versenyképességének előmozdítása érdekében;

122. üdvözli a Bizottság elkötelezettségét a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv felülvizsgálata mellett; felhívja a Bizottságot, hogy a irányelv felülvizsgálata során hangolja azt össze az európai zöld megállapodás, a 2030-ig tartó időszakra szóló biodiverzitási stratégia és a nyolcadik környezetvédelmi cselekvési program célkitűzéseivel;

123. sürgős intézkedésekre szólít fel a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászattal szemben, amely még mindig az egyik legsúlyosabb fenyegetés az ökoszisztémák egészségére és magának a halászati ágazatnak a gazdasági versenyképességére nézve; kéri az uniós kereskedelempolitika és halászati politika jobb összehangolását, biztosítva ezáltal a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászattal szembeni hatékony fellépést;

Együttműködés, tudás és innováció

124. nagyobb együttműködést szorgalmaz a tudományos élet, a kutatási és innovációs központok, a hatóságok és az ipar között a rendelkezésre álló legjobb tudományos ismereteken alapuló felszerelések, módszerek, technikák és gyakorlatok előmozdítása érdekében, amelyek képesek javítani a munka hatékonyságát és biztonságát, a gazdasági növekedést és a versenyképességet, valamint a környezeti fenntarthatóságot; emlékeztet az óceánokkal kapcsolatos ismeretek fontosságára a társadalom figyelemztetése szempontjából, valamint az összes polgár és érdekelt fél arra való ösztönzésében, hogy tájékozott és felelős hozzáállást tanúsítsanak az óceánnal és annak erőforrásaival kapcsolatban;

125. megjegyzi, hogy az óceánokra vonatkozó megbízható, jó minőségű és harmonizált adatok a kék gazdaság fenntartható átalakulásának fontos tényezői;

126. kiemeli, hogy a kék gazdaságra vonatkozó stratégiában rejlő lehetőségek csak az összes érdekelt fél együttműködésével valósíthatók meg; megjegyzi, hogy a tengeri közlekedésben egyre több adatot és mesterséges intelligenciát használnak; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje az ágazat automatizálásának és digitalizációjának társadalmi-gazdasági hatását;

127. felhívja a Bizottságot, hogy fejlessze tovább és erősítse meg az olyan tudományos tudásközpontokat, mint a Kopernikusz tengerikörnyezet-monitoring szolgáltatás és az európai tengeri megfigyelési és adathálózat, amelyek felbecsülhetetlen értékű ismereteket nyújtanak Európa tengereiről és óceánjairól; rámutat, hogy a rekreációs célú halászat növeli a vízi környezettel kapcsolatos ismereteket és az annak védelme iránti elkötelezettséget;

128. üdvözli az óceánpolitikai küldetésnek a Horizont 2030 program részeként történő létrehozását; nagyobb egyértelműséget és több kommunikációt kér az e küldetéssel kapcsolatos ajánlati felhívások ütemezésével kapcsolatban;

129. hangsúlyozza, hogy a társadalmi-gazdasági megfigyelésre, a környezeti megfigyelésre, valamint az élő ökoszisztémák és a halállomány megfigyelésére vonatkozó adatgyűjtést össze kell hangolni; hangsúlyozza, hogy az összegyűjtött adatokat a többi tengerhasznosítási tevékenység hatásának szabályozása céljából is figyelembe kell venni;

130. úgy véli, hogy a bruttó tonnatartalom-korlátozást mint a halászati kapacitás mérésének kritériumát úgy kell kiigazítani, hogy az tükrözze az ágazat realitásait és a korszerűbb, kevésbé szennyező és energiahatékonyabb motorok használatának szükségességét; ezzel összefüggésben sürgeti a Bizottságot, hogy vizsgálja felül e kritériumokat azzal a céllal, hogy javítsa a biztonságot és a munka- és életkörülményeket, valamint lehetővé tegye az ahhoz szükséges változtatásokat, hogy javuljon a környezeti fenntarthatóság, több fiatal kezdjen dolgozni az ágazatban, csökkenjen a környezeti hatás, és a halászati kapacitás ne növekedjen;

2022. május 3., kedd

131. felhívja a Bizottságot, hogy gyűjtsön következetes adatokat, amelyek lehetővé tennék a part menti turizmus intelligens kezelését és segítenének elkerülni az ökoszisztémákra és a helyi közösségekre nehezedő nyomást, valamint a hagyományos tevékenységekkel, például a kisüzemi és part menti halászattal való versenyt;

132. kiemeli a part menti közösségek, az élőhelyek és a biológiai sokféleség védelméhez szükséges gazdálkodási és alkalmazkodási intézkedések fontosságát, amelyek révén a forrásokat helyesen lehetne felhasználni, tekintettel az éghajlatváltozás óriási hatásaira és az azokból eredő költségekre; felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre egy riasztási és megfigyelési rendszert az egyre gyakoribb viharokkal és áradásokkal kapcsolatban, biztosítson megfelelő környezeti és egészségügyi nyomon követést, valamint végezzen kutatásokat a korai előrejelzésekre vonatkozóan; felhívja a Bizottságot, hogy értékeljen különböző forgatókönyveket és intézkedéseket a tengerszint esetleges emelkedésére és az egyre súlyosabb időjárási eseményekre való felkészülés érdekében;

133. emlékeztet az olyan eszközök létezésére, mint az európai CleanSeaNet program, amelynek célja az olajszennyezés nyomon követése; hangsúlyozza, hogy nélkülözhetetlen a nem uniós országok bevonásával folytatott regionális együttműködés, különösen a Földközi-tengeren; felhívja ezért a Bizottságot, hogy javítsa az országok közötti információcserét és együttműködést; hangsúlyozza az együttműködésen alapuló, inkluzív és ágazatközi tengeri területrendezés fontosságát, amely figyelembe veszi a társadalmi-gazdasági, környezeti és biológiai sokféleséggel kapcsolatos aggályokat; hangsúlyozza az energetikai átállás fontosságát, amelynek keretében a kék gazdaság ágazata elő tudja mozdítani a tengeri megújulóenergia-termelési technológiákat, például az árapály-, a hullám-, a nap- és a szélenergiát; hangsúlyozza a hajózási és a tengeri szállítási ágazat dekarbonizációja támogatásának, a fenntartható technológiák fejlesztésének és az alacsony kibocsátású és megújuló energiaforrások fokozott használatának fontosságát;

134. támogatja a fenntartható fejlődés elvét a kék gazdaságban, amely az EU gazdasági növekedésének motorját jelenti – különösen az Atlanti-óceán, a Földközi-tenger és a Balti-tenger térségében –, az óceánokkal, tengerekkel és part menti területekkel kapcsolatos minden olyan ágazati és ágazatközi tevékenység támogatása érdekében, mint például a tengeri szállítás, a hajógyártás és a hajójavítás, a biotechnológia, a fenntartható turizmus, a tengeri szélenergia, a kereskedelmi és rekreációs célú halászat, az akvakultúra, valamint a hullám- és árapályenergia; felhívja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő a fenntartható turizmushoz, az erőforrás-hatékonysághoz és a megújuló energiához hozzájáruló kutatást, fejlesztést és innovációt; hangsúlyozza különösen, hogy a tengeri megújuló energia 2050-re az európai energiarendszer fontos elemévé válhat; kéri továbbá, hogy biztosítsanak ösztönzőket és finanszírozást a kikötői infrastruktúrába történő beruházások számára a tengeri megújulóenergia-ipar kiszolgálásának megkönnyítése érdekében;

135. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa, hogy az EU technológiai vezető szerepre tegyen szert és őrizze meg azt, tartsa meg a tehetségeket, és energiatermelése során csökkentse a tengeri környezetre gyakorolt esetleges hatásokat;

136. hangsúlyozza az innováció fontosságát a halászatban az ágazat környezeti, illetve gazdasági teljesítményének javítása érdekében, és az innováció olyan új megközelítését szorgalmazza, amelyben az innováció és a modernizáció nem jelenti a halászati kapacitások növelését;

137. felszólítja a Bizottságot, a tagállamokat és a régiókat, hogy működjenek együtt a halászathoz és az akvakultúrához kapcsolódó megélhetés, hagyományok és kulturális örökség megőrzésére irányuló helyi kezdeményezések előmozdítása és támogatása érdekében;

138. felhívja a Bizottságot, hogy a legkülső régiók törekény helyzetére tekintettel nyújtson erőteljes támogatást az innovációhoz és a kutatáshoz azzal a céllal, hogy ezek a régiók innovatív, környezeti, társadalmi és gazdasági szempontból fenntartható gyakorlatokat és technikákat fejleszthessenek ki a halászatban és az akvakultúrában, és ezáltal vezető szerepre tegyenek szert az óceánpolitikai irányításban;

139. kiemeli, hogy a tengeri hulladék jelentős környezeti és társadalmi-gazdasági hatással jár ezekben a régiókban, és ezért felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre egy, a tengeri műanyagszennyezés elleni küzdelemmel foglalkozó központot – lehetőleg egy legkülső régióban –, amely szakértelemmel rendelkezik az innováció, a fejlesztés, valamint a halászat és az akvakultúra érdekelt feleivel és szövetségeivel való együttműködés terén, és amelynek feladata olyan fenntarthatósági stratégiák és politikák elfogadása, amelyeket más régiók is alkalmazhatnak;

140. fontosnak tartja a halászati és akvakultúra-termékek tápértékével kapcsolatos pozitív figyelemfelhívást a fogyasztók körében; rámutat, hogy a fogyasztók megfelelő tájékoztatása létfontosságú a fogyasztási szokások megváltoztatásához és az európai vizekből származó, kevésbé ismert tengeri eredetű termékek fogyasztásának népszerűsítéséhez;

2022. május 3., kedd

141. hangsúlyozza, hogy fel kell hívni a fogyasztók figyelmét az algákból készült termékekre, növelni kell azok fogyasztók általi elfogadottságát, és fel kell hívni a fogyasztók figyelmét az élelmiszer-pazarlásra; megismétli, hogy a hatékony címkézés, többek között a fenntarthatósági címkézés révén javítani kell a fogyasztók tájékoztatását;

o

o o

142. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a Régiók Bizottságának és a Gazdasági és Szociális Bizottságnak.

2022. május 3., kedd

P9_TA(2022)0136

Az ökológiai gazdálkodásra vonatkozó uniós cselekvési terv

Az Európai Parlament 2022. május 3-i állásfoglalása az ökológiai gazdálkodásra vonatkozó uniós cselekvési tervről (2021/2239(INI))

(2022/C 465/02)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ), és különösen annak 39. cikkére, 192. cikke (1) bekezdésére és 349. cikkére;
- tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére és a fenntartható fejlődési célokra,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Felelő 21. Konferenciája (COP21) során létrejött Párizsi Megállapodásra,
- tekintettel az ökológiai termelés fejlesztésére irányuló cselekvési tervről szóló, 2021. március 25-i bizottsági közleményre (COM(2021)0141),
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ⁽¹⁾
- tekintettel az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek jelöléséről, valamint a 834/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/848 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia: Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2021. június 9-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel a tisztességes, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerre irányuló „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiáról szóló, 2021. október 20-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁵⁾,
- tekintettel a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról szóló 1308/2013/EU rendelet, a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló 1151/2012/EU rendelet, az ízesített borászati termékek meghatározásáról, megnevezéséről, kizárásáról, jelöléséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról szóló 251/2014/EU rendelet és az Unió legkülső régiói részére egyedi mezőgazdasági intézkedések megállapításáról szóló 228/2013/EU rendelet módosításáról szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2117 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ HL C 270., 2021.7.7., 2. o.

⁽²⁾ HL L 150., 2018.6.14., 1. o.

⁽³⁾ HL C 67., 2022.2.8., 25. o.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0425.

⁽⁵⁾ HL L 435., 2021.12.6., 1. o.

⁽⁶⁾ HL L 435., 2021.12.6., 262. o.

2022. május 3., kedd

- tekintettel az ökológiai termelés fejlesztésére irányuló cselekvési tervről szóló, 2021. július 19-i tanácsi következtetésekre,
 - tekintettel a fehérjenövények termesztésének ösztönzésére irányuló európai stratégiáról – az európai mezőgazdasági ágazatban a fehérje- és hüvelyes növények termesztésének ösztönzéséről szóló, 2018. április 17-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
 - tekintettel „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiáról szóló, 2020. október 19-i tanácsi következtetésekre,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak az uniós ökológiai termelés fejlesztésére irányuló cselekvési tervről szóló, 2021. szeptember 22-i véleményére,
 - tekintettel a Régiók Európai Bizottságának az ökológiai gazdálkodásra vonatkozó uniós cselekvési tervről szóló, 2021. december 2-i véleményére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság jelentésére (A9-0126/2022),
- A. mivel az ökológiai termelés fejlesztésére irányuló cselekvési tervről szóló bizottsági közlemény (a továbbiakban: az ökológiai termelésről szóló cselekvési terv) hangsúlyozza, hogy a zöld megállapodás és annak keretein belül „a termelőtől a fogyasztóig” és a biodiverzitási stratégia kulcsfontosságú elemek a fenntarthatóbb élelmiszerrendszerre való átállás lebonyolításához, különösen a mezőgazdasági termelők erőfeszítéseinek megerősítéséhez a környezet védelme, a biológiai sokféleség megőrzése és az éghajlatváltozás kezelése érdekében; mivel általában a mezőgazdaság, de különösen az ökológiai gazdálkodás kulcsszerepet játszik e cél elérésében;
- B. mivel tizenkét hónap elteltével gyakorlatilag minden olyan másodlagos jogszabály elkészült, amely az (EU) 2018/848 rendelet hatálybalépéséhez szükséges, a biosó termelését szabályozó, felhatalmazáson alapuló rendelet kivételével;
- C. mivel a felhatalmazáson alapuló rendeletnek előtérbe kell helyeznie azokat a természetes, adalékanyagokat és szén-dioxid-kibocsátást nélkülöző folyamatokat, amelyek a tengeri só előállítását jellemzik, és amelyek szükségesek ahhoz, hogy „ökológiai” tanúsítványt kapjon;
- D. mivel az európai élelmiszerrendszernek fenntartható módon előállított és tápláló, ugyanakkor megfizethető árú élelmiszereket kell szállítania, és oly módon kell gondoskodnia az élelmezésbiztonságról, amely egyben biztosítja az egészséges társadalmat és a bolygó egészségét is, hozzájárul a társadalmi és gazdasági jóléthez, védi az ökoszisztémák és az európai polgárok egészségét egyaránt, valamint biztosítja a mezőgazdasági termelés jövedelmezőségét és ezáltal a mezőgazdasági termelők tisztességes megélhetését; mivel elengedhetetlen biztosítani, hogy az ökológiai gazdálkodáshoz használt földterületek növelése összhangban álljon a piac felvevőképességével az ökológiai termékek tekintetében;
- E. mivel az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek jelöléséről szóló (EU) 2018/848 rendelet a mezőgazdasági termelőket átállási időszak betartására kötelezi, amelynek során az ökológiai termelésre vonatkozó összes szabályt alkalmazniuk kell;
- F. mivel ez az időszak akár három év is lehet; mivel ez alatt az időszak alatt a mezőgazdasági termelőknek magasabb termelési költségeket kell viselniük anélkül, hogy részesülnének az ökológiai termékek magasabb piaci árából;
- G. mivel az ökológiai gazdálkodás számos környezeti előnnyel – többek között kevesebb üvegházhatásúgáz-kibocsátással – jár, és segítheti a mezőgazdasági ágazatot abban, hogy hozzájáruljon az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz és a legfontosabb kihívások – amilyen például a munkahelyek megszűnése a vidéki térségekben, a talaj-termőképesség és a biológiai sokféleség csökkenése – kezeléséhez, valamint a gazdasági változásokkal szembeni reziliencia előmozdításához;
- H. mivel a mezőgazdaság sokfélesége, valamint a mezőgazdasági termelő és a fogyasztó közötti rövidebb láncok fontos elemei az egészséges és fenntartható élelmiszerrendszernek;

⁽⁷⁾ HL C 390., 2019.11.18., 2. o.

2022. május 3., kedd

- I. mivel az ökológiai gazdálkodás hozzájárulhat ahhoz, hogy a fenntarthatóság tekintetében gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból ambiciózus egyensúly alakuljon ki, előmozdítva a talaj, a víz és a biológiai sokféleség védelmét és az állatjólétet, és lehetőségeket kínálva a fiataloknak arra, hogy belépjenek a mezőgazdasági szakmába;
- J. mivel az EU-ban a környezetvédelmi és állatjóléti előírások a legmagasabb szintűek közé tartoznak a világon; mivel az ökológiai mezőgazdasági területeken 30 %-kal nagyobb a biológiai sokféleség, kedvező a környezet a beporzók számára, valamint korlátozzák a műtrágyák és a növényvédő szerek használatát;
- K. mivel az ökológiai gazdálkodás hozzájárulhat a vidéki térségek revitalizációjához, a munkahelyteremtéshez, a kis méretű gazdaságok fenntarthatóságához, közelebb hozza egymáshoz a fogyasztókat és a termelőket, erősíti a helyi gazdasággal való kapcsolatokat és ösztönzi a pozitív gazdasági multiplikátorhatásokat; mivel az új közös agrárpolitika (KAP) új, ambiciózus intézkedéseket vezet be a fenntartható termelés ösztönzésére, beleértve az ökológiai gazdálkodást is;
- L. mivel alapvető fontosságú gondoskodni arról, hogy a fogyasztók – akik számára egyre fontosabb az általuk fogyasztott élelmiszer minősége – és a vendéglátóipar élelmiszer-vásárláskor megalapozott és tudatos döntéseket hozhasson;
- M. mivel biztosítani kell, hogy a fogyasztók megfelelő tájékoztatást kapjanak a biotermékek fogyasztásával járó előnyökről, és hogy védve legyenek a szándékosan félrevezető címkéktől, csomagolástól és hirdetésektől
- N. mivel az ökológiai gazdálkodásba bevont uniós mezőgazdasági összterület 2019-ben 13,8 millió hektárra nőtt; mivel e földterület jelenleg az EU teljes mezőgazdasági hasznosítású területének 8,5 %-át teszi ki; mivel 2010 és 2019 között az uniós ökológiai piac értéke több mint kétszeresére nőtt;
- O. mivel az ökológiai termékek kiskereskedelmi értékesítése 18 milliárd euróról 41 milliárd euróra nőtt a 2009 és 2019 közötti időszakban; mivel az EU egyes részein az ökológiai termelés bővülése meghaladja az ökológiai piac fejlődését, ugyanakkor a tagállamok között jelentős különbségek vannak az organikus terékekfogyasztása tekintetében; mivel az ökológiai termelés az EU egyes részein nagyon alacsony vagy egyáltalán nem létezik, és a tagállamok között jelentős eltérések vannak, a rendelkezésre álló területből az ágazatnak szentelt hányad 0,5 %-tól 26,5 %-ig terjed;
- P. mivel az ökológiai termelésről szóló cselekvési terv 23 intézkedést határoz meg, amelyek szilárd alappal szolgálnak az ökológiai ágazat fenntartható fejlesztéséhez; mivel a tervek szerint 2024-ben sor kerül az ökológiai termelésről szóló cselekvési terv felülvizsgálatára, és létrehozták az uniós ökológiai napot, ami lehetőséget kínál az ökológiai gazdálkodás láthatóságának és elismerésének javítására, valamint az ökológiai termelés előnyeivel kapcsolatos figyelemfelhívásra, mivel az ökológiai termelőket „a fenntartható mezőgazdaság úttörőinek” tekintik;
- Q. mivel a 2022. január 1-jétől alkalmazandó (EU) 2018/848 rendelet célja különösen az, hogy szigorúbb ellenőrzések és behozatali szabályok révén növelje a fogyasztók ökológiai termékekbe vetett bizalmát;
- R. mivel 2021. májusában közzétették a „Stratégiai iránymutatások a fenntarthatóbb és versenyképesebb uniós akvakultúra érdekében a 2021 és 2030 közötti időszakra” című közleményt, ezen iránymutatások alapján pedig nemzeti stratégiai terveket kell kidolgozni;

Általános megjegyzések

1. üdvözlí a Bizottság „Cselekvési terv az ökológiai termelés fejlesztésére” című közleményét, azt a célkitűzést, hogy 2030-ig növelni kell az EU ökológiai gazdálkodással művelt területeit a kereslet és a kínálat fejlesztése révén, valamint azt, hogy a Bizottság elismeri, hogy az ökológiai gazdálkodás az EU fenntarthatóbb élelmiszerrendszerek felé vezető útjának egyik fő összetevője, amely fenntarthatóbb mezőgazdasági gyakorlatokat alkalmaz, hatékonyabban használja a megújuló energiaforrásokat, szigorúbb állatjóléti normákat biztosít és hozzájárul az európai mezőgazdasági termelők magasabb bevételeinek biztosításához;

2022. május 3., kedd

2. felhívja a Bizottságot, hogy végezzen hatásvizsgálatot az EU ökológiai gazdálkodás alá vont mezőgazdasági területeinek arányáról; úgy véli, hogy az ökológiai gazdálkodás fejlesztése számos pozitív externáliát és előnyt biztosít az éghajlatváltozás mérséklése, a biológiai sokféleség és a talajvédelem szempontjából, és hozzá fog járulni „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia és a biodiverzitási stratégia célkitűzéseinek eléréséhez; elismeri azonban azt is, hogy más fenntartható termelési modellek és gazdálkodási módszerek – például az integrált termelés vagy a biológiai védekezés – is hozzájárulhatnak a zöld megállapodás célkitűzéseinek teljesítéséhez;
3. hangsúlyozza, hogy a ökológiai gazdálkodás alá vont mezőgazdasági földterületek aránya jelentősen eltér a tagállamok között; hangsúlyozza, hogy ezt figyelembe kell venni az ökológiai termelés fokozását célzó szakpolitikák és eszközök kidolgozásakor, és sürgeti a Bizottságot, hogy fordítson különös figyelmet a lemaradó tagállamok támogatására;
4. ismételten hangsúlyozza, hogy az e tekintetben javasolt valamennyi intézkedésnek és eszköznek alapos elemzéseken és hatásvizsgálatokon kell alapulnia; úgy véli, hogy a jogszabályoknak és az ökológiai termelésről szóló cselekvési terveknek elegendő rugalmasságot kell biztosítaniuk ahhoz, hogy figyelembe lehessen venni az ökológiai gazdálkodás jellege és feltételei tekintetében a tagállamok között lévő különbségeket;
5. rámutat, hogy amikor az ökológiai termelésről szóló új (EU) 2018/848 rendelet 2022. évi bevezetésekor a Bizottságnak biztosítania kell az ökológiai gazdálkodásról szóló régi uniós jogszabályokról való rendezett és megfontolt átmenetet, hogy az ökológiai ágazat gyorsan és megbízhatóan megismerkedhessen az új szabályrendszerrel; felhívja a Bizottságot, hogy az új rendelet végrehajtása után öt évvel végezzen hatásvizsgálatot a szükséges kiigazítások elvégzése érdekében;
6. hangsúlyozza, hogy a „termelőtől a fogyasztóig” stratégiában előirányzott, a vidéki területek újjáélesztésében és élénkségük fenntartásában kulcsszerepet játszó ökológiai ágazat és ökológiai területek fejlesztésének és növekedésének piacvezéreltnek kell lennie, és a holisztikus ellátási lánc fejlesztésével kell kísérni, beleértve a feldolgozást, valamint az ökológiai élelmiszerek további kínálatának és keresletének ösztönzésére és a fogyasztói bizalom biztosítására irányuló szakpolitikai intézkedéseket;
7. hangsúlyozza, hogy e megközelítések kombinációjának lehetővé kell tennie a kiegyensúlyozott fejlődést, összhangban a piac ökológiai termelés felvételére való képességével, az ökológiai piac és az ökológiai gazdálkodás jövőbeli jövedelmezőségének megőrzése érdekében az EU-ban;
8. ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy meg kell szüntetni a túlzott adminisztratív terheket; hangsúlyozza, hogy az ökológiai gazdálkodás környezeti előnyeit nemcsak az ökológiai termékekért akár magasabb árat is fizetni kész fogyasztóknak kell támogatniuk, hanem a KAP költségvetésének is megfelelően jutalmaznia kell az ökológiai gazdálkodókat az általuk a környezet és a természeti erőforrások védelmének, a felhasznált alapanyagok csökkentésén és a magasabb állatjóléti normák támogatásán keresztül előállított konkrét közjavakért,
9. kiemeli, hogy az uniós élelmiszerrendszer mezőgazdasági fenntarthatóságának és rezilienciájának ösztönzését prioritásnak kell tekinteni, és hogy az ökológiai gazdálkodás a környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzések elérésének kulcsfontosságú eleme; úgy véli, hogy az ökológiai gazdálkodáshoz és tágabb értelemben az agroökológiához hasonló gyakorlatokban alkalmazott, fenntartható innováció nagyobb sokszínűséget eredményezhet a gazdálkodási rendszereken belül;
10. hangsúlyozza, hogy fontos a különböző gazdálkodási rendszerek egymás mellett élése, mivel a sokféleség kulcsfontosságú az élelmiszerrendszer biztonsága és rezilienciája szempontjából, és a fenntartható fejlődést szolgálja; rámutat arra, hogy nincs olyan egységes gazdálkodási modell, amely minden országnak és régióknak megfelelne, és hangsúlyozza, hogy el kell ismerni a különböző fenntartható gazdálkodási modellek előnyeit;
11. rámutat az ökológiai hozamok további növelésének fontosságára annak érdekében, hogy megelőzhető legyen az élelmiszer-termelésből származó ökológiai lábnyom növekedése a nem uniós országokban, miközben az ökológiai gazdálkodási modellre való átállás növekszik az EU régióiban;
12. rámutat arra, hogy az uniós cselekvési terveknek ahhoz, hogy sikeresek legyenek, ösztönözniük és mozgósítaniuk kell a tagállamokat, valamint a regionális és helyi hatóságokat is, figyelembe véve sajátosságaikat és eltérő kiindulópontjaikat; úgy véli, hogy az ökológiai termelésről szóló regionális és helyi cselekvési terveknek is szerepet kell játszaniuk az ökológiai ágazat fejlesztésében;

2022. május 3., kedd

13. ezért véleménye szerint a tagállamokat ösztönözni kell arra, hogy dolgozzák ki az ökológiai gazdálkodásra vonatkozó saját nemzeti stratégiáikat, és a nemzeti stratégiai tervekkel összhangban dolgozzák ki saját nemzeti és/vagy regionális, ökológiai termelésről szóló cselekvési terveiket, amelyeknek ambiciózusnak kell lenniük az ökológiai gazdálkodás fejlesztését illetően, reális és konkrét célkitűzéseket, intézkedéseket, időkereteket és költségvetéseket kell tartalmazniuk, többek között a mezőgazdasági termelőknek nyújtott ösztönzőkkel, amelyek megkönnyítik a választást és támogatják az alulról felfelé építkező kezdeményezéseket;

14. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa e feltételek maradéktalan teljesülését a tagállamok által benyújtott nemzeti stratégiai tervek jóváhagyásakor, és biztosítsa, hogy elegendő pénzügyi forrás és a leghatékonyabb eszközök álljanak rendelkezésre az ágazat fejlődésére vonatkozó célkitűzések eléréséhez; kiemeli a know-how és a bevált gyakorlatok cseréjének szükségességét, mivel egyes tagállamok több tapasztalattal rendelkeznek az ambiciózus nemzeti tervek kidolgozása és végrehajtása terén;

15. felhívja a Bizottságot, hogy az ilyen eszmecseréket a tervezett nyilvános nyomonkövetési ülések keretein belül tartsák; kiemeli, hogy az ökológiai termelésről szóló nemzeti cselekvési terveknek kiszámíthatóságot és egyértelműséget kell teremteniük a mezőgazdasági termelők és az ágazat számára, ösztönözve ezzel az ökológiai ágazat fejlődését és az ökológiai termékek kereskedelmi forgalomba hozatalát;

16. üdvözlí az ökológiai gazdálkodásról szóló rendelet hatályának kiterjesztését a mezőgazdasághoz szorosan kapcsolódó bizonyos termékekre, amelyek – mint például a só – nem szerepelnek az EUMSZ I. mellékletében; aggodalmát fejezi ki azonban az ökológiai termeléssel kapcsolatos technikai tanácsadással foglalkozó szakértői csoport (EGTOP) által 2021. augusztus 6-án közzétett, biosórról szóló jelentéssel kapcsolatban, ugyanis az támogatja az EU ökológiai címkéjének kiterjesztését olyan termelési módszerekre, amelyek nem felelnek meg az (EU) 2018/848 rendeletben foglalt elveknek; ezért felhívja a Bizottságot, hogy ne kövesse az EGTOP tanácsát;

17. hangsúlyozza, hogy a lehető legjobb szinergiák elérése, valamint annak érdekében, hogy teljesüljön az ökológiai gazdálkodás alá vont uniós mezőgazdasági területek növelésének a nemzeti stratégiai tervükben meghatározott célja, a tagállamoknak az ökológiai termelésről szóló nemzeti és/vagy regionális cselekvési terveik kidolgozásakor, elfogadásakor, felülvizsgálatakor és végrehajtásakor valamennyi érdekelt felet, kiváltképpen az ökológiai termelőket és egyesületeket, szövetkezeteket, a helyi és regionális hatóságokat, a teljes értékláncot lefedő agrár-élelmiszeripart, az agrár-élelmiszeripari nagykereskedőket, a fogyasztók és a magánszektor képviselőit, valamint a vendéglátóipart, többek között a nagy közétkeztetési intézményeket és a táplálkozással kapcsolatos oktatást végző szervezeteket, be kell vonniuk a konzultációs folyamatba;

18. elismeri, hogy az ökológiai termelés jobb gazdasági megtérülést kínál a mezőgazdasági termelőknek, ám gyakran nagyobb termelési költségekkel jár, és hogy emiatt megfelelő piaci árakat kell kialakítani és elegendő közvetlen támogatást kell biztosítani ahhoz, hogy e költségek megtérüljenek, és hogy a mezőgazdasági termelők tisztességes jövedelemhez juthassanak;

19. rámutat arra, hogy a magasabb fogyasztói árak gátat szabhatnak a bővülésnek, de jelenleg szükség van rájuk az ökológiai ágazat támogatása érdekében; emlékeztet arra, hogy bizonyos esetekben nincs piaca az ökológiai mezőgazdasági termékeknek, ezért a mezőgazdasági termelők arra kényszerülnek, hogy hagyományos mezőgazdasági termékként alacsonyabb áron értékesítsék azokat;

20. emlékeztet arra, hogy az ökológiai gazdálkodás nagyon magas termelési normákkal működik; hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell az ökológiai termékek megfizethetőségével és ezzel összefüggésben a hozzáférhetőségükkel; erőteljesen hangsúlyozza, hogy a termelőket támogatni kell az ökológiai termelésre való átállás folyamatában, a termelőknek pedig hasznát kell látniuk az ökológiai gazdálkodás hozzáadott értékének; megjegyzi, hogy a hagyományos termékek esetében az értékek az ökológiai élelmiszerláncon belüli jobb elosztása mind a mezőgazdasági termelők, mind a fogyasztók javát szolgálja;

21. elismeri, hogy az ökológiai ágazat fejlődése méretgazdaságosságot tesz lehetővé a feldolgozás és a logisztika terén, ami növelni fogja a hatékonyságot és csökkenteni a költségeket; hangsúlyozza a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv fontosságát az ágazat fejlődése és annak biztosítása szempontjából, hogy a kiskereskedőknek ne legyen túlzottan magas haszonkulcsuk az ökológiai termékeken; úgy véli továbbá, hogy az ökológiai termékeket be lehetne vonni a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap programjaiba, amennyiben elegendő kínálat áll rendelkezésre;

2022. május 3., kedd

22. üdvözlí, hogy a Bizottság az általános állatjólét javításán dolgozik, és rámutat arra, hogy a mezőgazdaságról és a KAP-ról szóló, 2020. évi Eurobarométer felmérés megállapította, hogy az uniós polgárok 80 %-a összefüggést lát az ökológiai gazdálkodás és az állatjólét fokozottabb tiszteletben tartása között; ezzel összefüggésben hangsúlyozza az ökológiai állattenyésztés támogatásának fontosságát;

23. hangsúlyozza, hogy az Unióban fel kell gyorsítani az ökológiai akvakultúra és piaca fejlesztését, valamint meg kell erősíteni a fogyasztók keresletét és bizalmát e termékek iránt; hangsúlyozza, hogy minden negyedik halászati termék akvakultúrából származik; rámutat azonban arra, hogy mivel az elfogyasztott termékek nagy része importból származik, amely a teljes kínálat 60 %-át teszi ki, hatalmas a növekedési potenciál, amelyet ki kell használnunk általában az európai akvakultúra és különösen az ökológiai akvakultúra fejlesztése érdekében;

24. hangsúlyozza, hogy az ökológiai akvakultúrát érintő fellépéseket össze kell hangolni a 2021 és 2030 közötti időszakra szóló, a fenntarthatóbb és versenykéesebb európai akvakultúrára irányuló új stratégiai iránymutatásokkal és az ágazat tagállamokban és régiókban megvalósuló fejlesztésével;

A kereslet ösztönzése és a fogyasztói bizalom garantálása

25. támogatja a Bizottságot abban, hogy továbbra is népszerűsítse és terjessze az uniós ökológiai logóval kapcsolatos információkat a fogyasztók körében, többek között az iskolai programok révén, amelyekben a felülvizsgálatkor nagyobb részarányt kell biztosítani az ökológiai termékeknek, valamint más intézményekben, például az ápolási intézményekben; támogatja a több tagállamban létező helyi ökológiai logók népszerűsítését, amelyek legalább ugyanolyan garanciákat nyújtanak, mint az uniós ökológiai logó, és amelyeket ez utóbbival együtt használnak; megjegyzi, hogy az iskolai programokkal kell megalapozni a táplálkozással és a fenntartható élelmiszerekkel kapcsolatos pedagógiai vitákat, és ezt olyan intézkedésekkel kell kísérni, amelyek célja a gyermekek jobb étrenddel kapcsolatos tájékoztatása és oktatása;

26. hangsúlyozza annak rendkívüli fontosságát, hogy az ökológiai élelmiszerekről végzett fogyasztói felméréseket az ökológiai gazdálkodásnak az egészségre, a jólétre és a magas életszínvonalra gyakorolt előnyös hatásaival kapcsolatos ismeretek bővítését célzó intézkedések kövessék, biztosítva ugyanakkor, hogy az uniós hagyományos gazdálkodási módszerek fenntarthatóságával és biztonságosságával kapcsolatos bizalmat ne ássák alá; hangsúlyozza, hogy pontos tájékoztatást kell nyújtani annak biztosítása érdekében, hogy a fenntartható élelmiszerek címkézésével kapcsolatban kidolgozás alatt álló új kezdeményezések ne gyengítsék az uniós ökológiai logót, és ne zavarják meg a fogyasztókat az egyes alkalmazási körök és jelentések tekintetében;

27. aggodalmát fejezi ki a megtévesztő címkék, csomagolások és hirdetések miatt, amelyek megnehezítik a fogyasztók számára, hogy megkülönböztessék a hagyományos termékeket az ökológiai termékektől; megjegyzi, hogy az (EU) 2018/848 rendelet és a gyakori független ellenőrzések képezik a fogyasztók ökológiai termékekbe vetett bizalmának alapját, és felhívja a tagállamokat, hogy egyértelműen kommunikáljanak az uniós ökológiai logóról;

28. hangsúlyozza a szupermarketek és a különböző élelmiszer-ellátási láncok szerepét az uniós ökológiai logó népszerűsítésében és támogatásában; várakozással tekint a Bizottság jövőbeli kezdeményezései elé, amelyek célja, hogy megbízható, független és működőképes tudományos alapokon, valamint teljes és koherens módszertanon alapuló címkézés, népszerűsítő és tájékoztató kampányok révén jobban kalauzolja a fogyasztókat az élelmiszerek kiválasztásában; megjegyzi, hogy a valamennyi uniós élelmiszer származását felülvizsgáló, kötelező címkézés jelentősen növelheti az átláthatóságot és a nyomkövethetőséget, ezáltal küzdve a csalás és az illegális termelési módszerek ellen, valamint javítva a fogyasztói bizalmat;

29. emlékeztet arra, hogy az üzemi konyhák követelményei eltérnek a háztartások igényeitől; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy hozzáadott értéket kell teremteni az ellátási lánc számára, és növelni kell az ökológiai termékek feldolgozási szintjét az üzemi konyhák igényeinek kielégítése érdekében;

30. úgy véli, hogy a zöld közbeszerzés 2019. évi felülvizsgálatát láthatóbbá kellene tenni a tagállamokban a tudatosság növelése és az ökológiai termelés előmozdítását célzó fellépések erőteljes ösztönzése, valamint az egészségesebb, környezetbarátabb étrend támogatása érdekében az olyan intézményekben, mint az iskolák, kórházak, időotthonok és börtönök, valamint ezáltal csökkenthető a többlettel rendelkező tagállamokban az ökológiai termékek hulladékának mennyisége; úgy véli, hogy az uniós intézményeknek jó példával kell elől járniuk saját létesítményeikben; véleménye szerint a zöld közbeszerzés növekedésének elérése és a zökkenőmentes ellátás biztosítása érdekében szükség van az ágazat képviselői szervezetein keresztül megvalósuló ágazati koordinációra;

2022. május 3., kedd

31. felhívja a Bizottságot, hogy folytassa a jelenlegi strukturális és logisztikai akadályok vizsgálatát, valamint mozdítsa elő a zöld közbeszerzési kritériumok alkalmazását a tagállamokban, csakúgy, mint az ökológiai termékekkel kapcsolatos tájékoztatási, oktatási és promóciós tevékenységeket az intézkedés hatékonyságának növelése érdekében; rámutat, hogy a zöld közbeszerzés növeléséről a nemzeti igényeknek és a nemzeti operatív cselekvési tervekben meghatározott céloknak megfelelően kell határozni nemzeti szinten; úgy véli, hogy a zöld közbeszerzésnek erős hangsúlyt kell fektetnie az uniós biotermékekre, amelyek ösztönöznék a termelést és segítenék az EU-t éghajlat-politikai céljainak elérésében;

32. hangsúlyozza, hogy az ökológiai termelést és feldolgozást megfelelő módon kell fejleszteni regionális és helyi szinten, bevonva a helyi ökológiai termelőket; támogatja a fenntartható regionális élelmiszerrendszerek kialakítását, amelyek a valamennyi élelmiszeripari szereplő együttműködésén alapulnak; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy nem állnak rendelkezésre ellenőrzött adatok az ökológiai termékek közétkeztetésben és éttermekben való elterjedtségéről;

33. rámutat, hogy a helyi, regionális és nemzeti hatóságok, valamint a mezőgazdasági termelői egyesületek és az agrár-élelmiszeripari nagykereskedők fontos szerepet játszanak az ökológiai ágazat strukturálásának támogatásában a termelés, a kollektív feldolgozás, a logisztika és a kereskedelem tekintetében, megkönnyítve az ökológiai termelők földhöz jutását, és elősegítve maguk a termelők, valamint a termelők, a fogyasztók és az élelmiszer-ipari szolgáltatások közötti együttműködést;

34. kiemeli továbbá, hogy a helyi, regionális és nemzeti hatóságoknak szerepet kell játszaniuk a fenntartható gazdálkodási módszerek valamennyi típusával kapcsolatos lakossági tudatosság növelésében, a biotermékek étkezdékben történő biztosításában, valamint az óvodák és iskolák oktatási programjainak kidolgozásában;

35. ezzel összefüggésben rámutat arra, hogy a helyi és regionális szintű mezőgazdasági termelői piacok hatékony eszközt jelentenek a termelők és a fogyasztók közötti szakadék áthidalásához, és azokat támogatni kell; emlékeztet továbbá arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok és a mezőgazdasági termelői egyesületek rendkívül értékes technikai segítséget nyújtanak az ökológiai termelőknek és az átállásban lévő mezőgazdasági termelőknek, ami elengedhetetlen a gyakorlatok meghonosításához, és amelyek megfelelő finanszírozást igényelnek a KAP-ból és más forrásokból;

36. kiemeli, hogy valamennyi hatóságnak biztosítania kell, hogy a szabályozási keret az adminisztratív terhek minimális szinten tartása mellett továbbra is lehetővé tegye és ösztönözze az ágazat fejlődését; emlékeztet, hogy a helyi és regionális hatóságok számos tagállamban régóta részt vesznek az ökológiai gazdálkodás fejlesztésének támogatásában, különösen a vidékfejlesztési programok irányítása és végrehajtása révén;

37. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális hatóságok bevonásakor – a 2030-ig tartó időszakra szóló területfejlesztési menetrend előírásaival összhangban – helyi szempontokat figyelembe vevő megközelítésre van szükség a vidéki, az elővárosi övezetek és a városi területek eltérő igényeinek Európa-szerte történő kezelése érdekében;

38. hangsúlyozza, hogy az ökológiai termelésről szóló cselekvési terv sikere a magánszektor nagyobb mértékű keresletösztönző szerepvállalásától és a mezőgazdasági termelők méltányos jövedelemhez jutásától függ, különösen a kevésbé fejlett ökológiai piacokkal és termeléssel rendelkező országokban; kéri a Bizottságot, hogy határozzon meg olyan eszközöket, amelyek lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy arra ösztönözzék a kiskereskedelmi láncokat, hogy aktívan hozzájáruljanak az ökológiai fogyasztás fontosságának népszerűsítéséhez és az ezzel kapcsolatos tájékoztatáshoz, valamint a helyi ökológiai gazdálkodási ellátási láncok létrehozásához; hangsúlyozza, hogy az ökológiai termelés növekedésének elsősorban a magánfogyasztás generálta magasabb keresletből, nem pedig politikai ösztönzőkből kell erednie;

39. kiemeli az ökológiai élelmiszerek terén az ellátási lánc átláthatósága javításának, valamint valamennyi termelési és forgalmazási folyamat jobb nyomon követhetőségének fontosságát, összhangban az európai fogyasztók azon követeléseiével, hogy több információt kapjanak az általuk fogyasztott élelmiszerek eredetéről és előállítási módjáról; üdvözlí a kiskereskedők önkéntes kezdeményezéseit az átállásban lévő termelésből származó termékek magasabb áron történő megvásárlására, és úgy véli, hogy ezeket a kezdeményezéseket támogatni kell;

40. megfelelően figyelembe veszi azokat a nehézségeket, amelyekkel ezeknek az átállásban lévő termelésből származó termékeknek a fogyasztók számára történő értékesítése során a kiskereskedők szembesülnek a harmonizált forgalmazási szabályok hiánya miatt, és felhívja a Bizottságot, hogy értékelje a forgalmazásukat – például harmonizált címkézés révén – elősegítő intézkedéseket;

2022. május 3., kedd

41. kiemeli annak alapvető fontosságát, hogy a Bizottság, a tagállamok és az érdekelt felek aktívan közreműködjenek azon módszerek meghatározásában, amelyekkel megerősíthetők a meglévő tanúsítási és ellenőrzési mechanizmusok annak érdekében, hogy meg lehessen előzni az ökológiai termeléssel és kereskedelemmel kapcsolatos csalásokat;
42. úgy véli, hogy a tanúsítási és ellenőrzési mechanizmusoknak jobban igazodniuk kell az ökológiai termelők valós helyzetéhez, és egyszerűsíteni kell a folyamatot, többek között informatikai megoldások révén;
43. hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell fordítani a tanúsító szervek engedélyezési eljárásaira; hangsúlyozza, hogy az ökológiai gazdálkodásra való áttérés tanúsítási folyamata továbbra is nehézkes és nehezen kivitelezhető, és azt meg kell könnyíteni, különösen a mezőgazdasági kistermelők számára; úgy véli, hogy a mezőgazdasági termelőket támogatni kell a tanúsítási költségek fedezésében;
44. hangsúlyozza, hogy harmonizált európai rendszerekre van szükség az ökológiai gazdálkodáshoz felhasznált alapanyagok tanúsítására, amely révén elkerülhető az eltérő követelményeket és ellenőrzési rendszereket alkalmazó magántanúsítványok burjánzása; felhívja a Bizottságot, hogy az ökológiai termelésről szóló cselekvési terven keresztül mozdítsa elő annak uniós szintű harmonizációját;
45. sürgeti a Bizottságot, hogy a tagállamokkal összehangoltan és a szubszidiaritás elvének maradéktalan betartása mellett közvetlen, egységes ellenőrzési mechanizmusok révén erősítse meg a vámellenőrzéseket az élelmiszer-csalás, -hamisítás és az EU ökológiai termelési előírásainak nem megfelelő termékek behozatalának megelőzése érdekében; valamint azon kockázat elkerülése érdekében, hogy az EU ökológiai ágazata versenyhátrányba kerüljön a szabványok globális konvergenciájának hiánya és a fogyasztók számára megnövekedett költségek miatt; ezzel összefüggésben kiemeli, hogy az ökológiai termékek minőségének és biztonságosságának garantálása, valamint az Unión belüli és kívüli termelők közötti tisztességes verseny biztosítása érdekében jobban be kell vonni az illetékes vámhatóságokat;
46. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az ökológiai cselekvési terv nem utal a nem engedélyezett termékek – például a géntechnológiával módosított szervezetek – ökológiai termelési láncból való kizárása kapcsán a termesztés, a betakarítás, a szállítás, a tárolás és a feldolgozás során a megfelelő intézkedések bevezetésének szükségessége révén az ágazat számára okozott nehézségekre és súlyos költségekre;
47. hangsúlyozza, hogy kiváló minőségűeknek köszönhetően az EU-ból származó mezőgazdasági termékek nemzetközileg elismertek; úgy véli, hogy az uniós ökológiai termékek további nemzetközi népszerűsítéséhez pozitív és kereskedelemösztönző intézkedésekre van szükség; elismeri e tekintetben az EU ökológiai termelésre vonatkozó promóciós politikájának potenciális szerepét; hangsúlyozza, hogy az EU-ban a promóciós politikának el kell ismernie a fenntartható termelési módszerek, gyakorlatok és termékek széles skáláját;
48. rámutat arra, hogy az EU promóciós politikája által támogatott földrajzi jelzések számos vidéki területen jelentősen hozzájárulnak a gazdasági növekedéshez, és az európai mezőgazdaság egyik vezérfonalát képezik; kéri, hogy a Bizottság tájékoztassa a Parlamentet az ökológiai piac kiterjesztésének lehetőségéről, és gyorsítsa fel a folyamatban lévő tárgyalásokat a biotermékek behozatalára vonatkozó uniós szabványoknak való megfelelésről az egyenértékűségre való áttérés érdekében;
49. támogatja a fenntartható élelmiszerrendszerekre való globális áttérést; úgy véli, hogy az uniós szintű fellépésnek – különösen a zöld megállapodás stratégiájának – arra kell összpontosítania, hogy globális szinten folyamatosan növelje a környezettudatosságot; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a szabadkereskedelmi megállapodások gyakran nem fordítanak kellő figyelmet arra, hogy az EU és a harmadik országok között szembeszökő különbségek vannak a mezőgazdasági termelési normák terén környezetvédelmi és állatjóléti szempontból, ami eltántorítja az uniós mezőgazdasági termelőket – többek között az ökológiai termelésben – a további környezetvédelmi beruházásoktól;

Az átalakulás ösztönzése és a teljes értéklánc megerősítése

50. úgy véli, hogy a nemzeti stratégiai tervek célkitűzéseinek teljesítése érdekében alapvető fontosságú a KAP megfelelő költségvetése, valamint más európai alapokkal vagy programokkal való összeegyeztethetősége a mezőgazdasági termelőket az ökológiai gazdálkodási gyakorlatokra való áttérésre és azok fenntartására sarkalló ösztönzők létrehozásához, megfelelő forrásokkal ellátott vidékfejlesztési intézkedések vagy pénzügyileg vonzó ökorendszerek, vagy a kettő kombinációja révén;

2022. május 3., kedd

51. kéri, hogy az ökörendszerek mind a hagyományos, mind az ökológiai termelők számára hozzáférhető legyenek, és úgy alakítsák ki azokat, hogy összeegyeztethető legyenek az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos intézkedésekkel, és kiegészítsék azokat; emlékeztet annak fontosságára, hogy az ökológiai termelőket az átállási szakasz után is támogassák; felhívja a tagállamokat, hogy a vonatkozó közpolitikák révén támogassák a generációs megújulást a biogazdálkodásban, mozdítsák elő a mezőgazdasági vállalkozói szellemet a nők körében, és támogassák az életképes kis- és közepes méretű biogazdaságok fejlődését;

52. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az elmúlt két évtizedben csökkent a KAP költségvetése, ugyanakkor nőttek a mezőgazdasági ágazattal szemben támasztott követelmények; megállapítja, hogy a jelenlegi KAP keretében a költségvetés mindössze 1,8 %-át fordítják a biogazdálkodást támogató intézkedésekre, és üdvözli, hogy az új KAP – különösen az ökörendszerek és a vidékfejlesztési intézkedések révén – nagyobb rugalmasságot biztosít a tagállamoknak az ökológiai ágazatra szánt összegek növelése terén;

53. megállapítja, hogy lehetőségek rejlenek az ökológiai termelők és a vidéki gazdaságok rövid, helyi, szezonális és intelligens élelmiszer-ellátási láncokban és közvetlen értékesítési lehetőségeiben – többek között a mezőgazdasági termelői piacokban –, mivel ezek környezeti és állatjóléti előnyökkel járnak, miközben jövedelmet biztosítanak, megőrzik a munkahelyeket és munkahelyeket teremtenek, biztosítják a vidéki területek életerejét, és áthidalják az uniós termelők és fogyasztók közötti szakadékot; rámutat, hogy a piacfejlesztés kulcsfontosságú az ökológiai ágazat fenntartható fejlődéséhez;

54. felhívja a tagállamokat, hogy fordítsanak elegendő forrást a rövid élelmiszerláncok fejlesztését elősegítő beruházások támogatására, például növelve a mobil vágóhidak vagy a gazdaságon belüli feldolgozólétesítmények számát; úgy véli, hogy a közbeszerzési eljárásokban előnyben kell részesíteni a helyi ellátási láncokat; hangsúlyozza, hogy a helyi termelésre és a rövid ellátási láncokra való összpontosítás az európai belső piacon nem vezethet további akadályokhoz;

55. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vállaljanak aktív szerepet az ökológiai ellátási láncok szerkezetének javításában és az ökológiai termelők szervezeteinek kapacitásépítésében; sürgeti a tagállamokat, hogy alkalmazzanak „ágazati beavatkozásokat” és használjanak fel minden rendelkezésre álló intézkedést annak érdekében, hogy javítsák az ökológiai termelők szerveződését valamennyi érintett ágazatban, és segítsék őket ideiglenes túlermelés esetén;

56. felhívja a figyelmet arra, hogy a biogazdaságok, amelyek termelése volumenét tekintve kisebb, és így költségesebb, csekélyebb alkupozícióval rendelkeznek a kereskedelmi szerződéseknél, ezért különösen ki lehetnek szolgáltatva a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatoknak, különösen a romlandó áruk kifizetésének késedelmére, az utolsó pillanatban történő visszamondás vagy az eladatlan és elpazarolt termékek beszállítók által történő megfizetésének kikényszerítése formájában; hangsúlyozza, hogy egyértelmű szerződéses feltételekre és az ökológiai mezőgazdasági termelők munkájának tisztességes elismerésére van szükség, és úgy véli, hogy elő kell mozdítani az olyan eszközöket, mint az ellátási láncra vonatkozó szerződések;

57. üdvözli, hogy a Bizottság támogatja a tagállamokon belüli biokörzetek (más néven ökorégiók) kialakítását, tekintve, hogy ezek jellegüknek fogva többféle feladat ellátására alkalmasak, előmozdítják a rövid ellátási láncokat, és szinergiákat teremtenek többek között a mezőgazdasági termelők, a fogyasztók, a feldolgozó vállalatok, a turizmus-vendéglátás ágazat, az étkeztetés és a kulturális vállalkozások között; kéri a Bizottságot, hogy tájékoztassa a tagállamokat azokról az eszközökről, amelyeket a biokörzetek fejlesztésének előmozdítására használhatnak, különös figyelmet fordítva a városi területekre; megállapítja, hogy sikerük az erős regionális integrációtól és a helyi és regionális önkormányzatok bevonásától függ;

58. hangsúlyozza, hogy alapvető fontosságú kiterjeszteni az ökológiai gazdálkodással kapcsolatos ismeretek és bevált módszerek tagállamok és mezőgazdasági termelők közötti strukturált megosztását; kiemeli a tudósok, az agráregyetemek és a tágabb oktatási ágazat, a tanácsadók és konzultánsok, a mezőgazdasági termelők és egyesületeik és szervezeteik, valamint a társadalom közötti együttműködés erősítésének előnyeit; hangsúlyozza, hogy a független mezőgazdasági tanácsadási szolgáltatásokra fontos szerep vár az ökológiai termelés fejlesztésében, és ezeket a tagállamoknak be kell építeniük KAP-stratégiai terveikbe, és hangsúlyozza, hogy elegendő pénzügyi forrást kell biztosítani számukra;

2022. május 3., kedd

59. megjegyzi, hogy a Közös Kutatóközpont „Modelling environmental and climate ambition in the agricultural sector with the CAPRI model” (A környezetvédelmi és éghajlat-politikai törekvések modellezése a mezőgazdasági ágazatban a CAPRI modellel) ⁽⁸⁾ című jelentése rámutatott, hogy az ökológiai gazdálkodás és a tápanyag-gazdálkodás tekintetében termelékenységnövekedésre van szükség, ami precíziós gazdálkodással, új digitális technológiákkal és más innovatív módszerekkel érhető el;

60. megállapítja, hogy az innovatív digitális eszközök jelentősen növelhetik az átláthatóságot és a nyomonkövethetőséget, ezáltal fellépve a csalás és az illegális termelési módszerek ellen, továbbá erősítve a fogyasztói bizalmat; ezért arra ösztönzi a Bizottságot, hogy többek között a KAP-stratégiai tervek révén biztosítsa a digitális technológiák, például a precíziós gazdálkodás és a blokklánc nagyobb mértékű alkalmazását az ökológiai gazdálkodásban; hangsúlyozza azonban, hogy ezek a technológiák csak kiegészítik a biogazdálkodás rendszerszintű fenntarthatósági megközelítését, és hogy az adatok tekintetében biztosítani kell a mezőgazdasági termelők számára a magánélet védelmét, a jövedelmezőséget és a függetlenséget;

Az ökológiai gazdálkodás fenntarthatósághoz való hozzájárulásának növelése

61. ismételten hangsúlyozza a kutatás és az innováció fontosságát az ökológiai gazdálkodási ágazat fenntarthatósága, valamint a biológiai sokféleséggel, az éghajlatváltozással és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással, az állatjóléttel és a hatékony erőforrás-felhasználással kapcsolatos társadalmi elvárások teljesítése szempontjából, és üdvözlí a Bizottság azon szándékát, hogy forrásokat különít el a Horizont Európából e célok támogatására; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy kutatásra és innovációra van szükség többek között az állattenyésztés területén a biogazdálkodásra való áttérés ösztönzéséhez, hogy a terméshozam növelése érdekében alternatívákat találjanak bizonyos inputanyagokra mind a mezőgazdaságban, mind a feldolgozásban, valamint hogy biztosítsák a szükséges fehérjetakarmányok, vitaminok, növényvédő szerek, különösen a biológiai növényvédelmi megoldások, műtrágyák és genetikai erőforrások rendelkezésre állását a szilárd gazdálkodási rendszerek továbbfejlesztése, valamint az aszályokkal, kártevőkkel és betegségekkel szembeni tolerancia növelése érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy ösztönözze és mozdítsa elő az ökológiai és hagyományos élelmiszerekkel, illetve gazdálkodással foglalkozó kutatóközösségek közötti együttműködést, különösen a mezőgazdaság európai innovációs partnerségen (EIP-AGRI) keresztül;

62. ösztönzi a talaj termelékenységére vonatkozó tudományos alapú megközelítést, valamint a biogazdálkodásban az újszerű növényi tápanyagforrásokkal kapcsolatos innovációk kidolgozásának, elfogadásának és ösztönzésének szükségességét, többek között a tápanyagok jobb újrahasznosítását a megfelelő feldolgozás és tápanyag-elválasztás révén, valamint adott esetben a megújuló forrásokból előállított terménynövelő anyagokat, például a biomassza-hulladékot és az állati trágyát a hosszú távú tápanyaghiány elkerülése érdekében; emlékeztet az állati trágya mint szerves trágya fontosságára, és annak a termesztési ciklusban való fenntartható használatát ösztönzi; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje az alapvető növényi tápanyagokat (foszfort, káliumot és nitrogént) tartalmazó új újrahasznosított anyagokat az (EU) 2018/848 rendeletben szereplő alapanyagok listájára való jövőbeli felvételük céljából, az ökológiai gazdálkodás elveivel összhangban, valamint biztosítva a minőséget, a biztonságot és a fogyasztói bizalmat;

63. több kutatást és információt kér a növényi biostimulánsok és a bioalapú talajjavító szerek ökológiai gazdálkodási rendszerekben való alkalmazásának lehetséges előnyeiről, valamint arról, hogy ezek hogyan járulnak hozzá a tápanyagfelvételhez és a jobb teljesítményhez ebben a termelési modellben annak érdekében, hogy lehetővé váljon szélesebb körű elterjedésük, és segítsék az ökológiai és a hagyományos terméshozamok közötti szakadék csökkentését; rámutat arra, hogy a biológiai nitrogénmegkötésen felül a különböző külső tápanyagok gazdaság-specifikus kombinációjának előmozdítása megoldást jelenthet az ökológiai gazdálkodási rendszerekben a tápanyag-költségvetések egyensúlytalansága jelentette kihívásra;

64. kiemeli, hogy az Európai Unióban sürgető szükség van az ökológiai növényi fehérjék előállítására és ösztönözni kell az ökológiai hüvelyesek termelését – többek között a takarmányozási rendszerek keretében is – annak érdekében, hogy csökkenjen az ökológiai ágazat importfüggősége; sürgeti a Bizottságot, hogy ezzel kapcsolatban dolgozzon ki célzott stratégiai tervet;

65. üdvözlí a biogazdálkodás hozzájárulását a szintetikus peszticidek használatának csökkentéséhez, és felhívja a Bizottságot, hogy a peszticidek fenntartható használatáról szóló új jogszabály kidolgozásakor határozza meg a biológiai növényvédelmi termékeket, és az értékelési és engedélyezési folyamat javítása és felgyorsítása révén növelje a biológiai növényvédelmi megoldások és természetes anyagok rendelkezésre állását, amelyek sokkal szélesebb körben használhatók;

⁽⁸⁾ Barreiro Hurlé, J., Bogonos, M., Himics, M., Hristov, J., Perez Dominguez, I., Sahoo, A., Salputra, G., Weiss, F., Baldoni, E. és Elleby, C., *Modelling environmental and climate ambition in the agricultural sector with the CAPRI model*, az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, 2021.

2022. május 3., kedd

66. emlékezteti a Bizottságot és a tagállamokat az alacsony kockázatú biológiai peszticidekről szóló, 2017. február 15-i parlamenti állásfoglalásra⁽⁹⁾, és hangsúlyozza, hogy támogatni kell a biztonságos, hatékony és megfizethető alternatív növényvédő szerek fejlesztését, és ösztönözni kell azok szélesebb körű használatát, különösen azáltal, hogy megkönnyítik mind az alapanyagok engedélyezési eljárását, mind használatuk kiterjesztését, ami fontos eleme az ökológiai termelés fejlesztésének; hangsúlyozza, hogy meg kell teremteni a tagállamokban az ökológiai növényvédő szerekhez és trágyákhoz való egyenlő hozzáférés feltételeit; hangsúlyozza, hogy a környezetben jelen lévő növényvédőszer-maradványok akár az ökológiai termékekre is hatással lehetnek;

67. rámutat arra, hogy a termelésben magas szintű környezetvédelmi normákat garantáló ökológiai termelők nem tehetők felelőssé az ellenőrzésükön kívül eső kockázatokért, és felhívja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő még jobban a növényvédőszer-maradványokkal kapcsolatos megállapítások kezelésének harmonizációját;

68. kiemeli az elegendő mennyiségben rendelkezésre álló, minőségi ökológiai vetőmagok, heterogén szaporítóanyagok és magas terméshozamú növényfajták, az őshonos fajták, valamint a helyi viszonyokhoz alkalmazkodott fajták jelentőségét; rámutat arra, hogy ezek a fajták képesek megerősíteni a növénybetegségekkel és az éghajlatváltozás hatásával szembeni ellenálló képességet; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy többek között egyedi intézkedések révén fokozzák az ökológiaivetőmag-piac működésének javítására irányuló erőfeszítéseiket, és úgy véli, hogy e tekintetben az átmeneti időszakok alkalmazása hasznos eszközként szolgálhat; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy elegendő pénzügyi forrást különítsenek el az ökológiai vetőmagok és állattenyésztés kutatására;

69. kiemeli a helyi fajták megőrzésére és kiválasztására irányuló támogatási programok jelentőségét, mivel e fajták nagy ellenálló képességük miatt különösen alkalmasak az ökológiai gazdálkodásra; hangsúlyozza, hogy az egészséges és reziliens fajták kifejlesztése érdekében támogatni kell a hagyományos növénytermesztést, valamint hogy az új ökológiai vetőmagok és mezőgazdasági gyakorlatok kifejlesztése során modern, fenntartható és innovatív módszerekre van szükség az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének fenntartása mellett;

70. ezzel összefüggésben kiemeli a növénytermesztéssel kapcsolatos tudományos innovációk szerepét, különösen a fajták ellenálló képességének javításában, a genetikai erőforrások sokféleségének előmozdításában és az élelmiszer-termelési rendszerek megerősítésében, ugyanakkor emlékeztet arra, hogy a géntechnológiával módosított (GMO) vetőmagok használata nem megengedett az ökológiai gazdálkodásban;

71. támogatja a Bizottság azon elhatározását, hogy az uniós piaci megfigyelőközpontok elemzését kiterjeszti az ökológiai termékekre; hangsúlyozza, hogy fokozni kell az ökológiai ágazatra vonatkozó pontos és időszerű adatok gyűjtését és javítani kell azok rendelkezésre állását regionális szinten is, hogy jobban fel lehessen mérni annak környezeti, gazdasági és társadalmi hatásait;

72. úgy véli, hogy ennek magában kell foglalnia az ágazat környezeti fenntarthatóságához való hozzájárulására vonatkozó adatokat, valamint a termelésre, a feldolgozásra és a fogyasztásra vonatkozó adatokat, többek között a vendéglátóiparban és a közétkeztetésben, az EU-n belüli és a nem uniós országokkal folytatott kereskedelemre, valamint a termelői és kiskereskedelmi árakra, a fogyasztói preferenciákra, az ellátási lánc struktúráira, a hozzáadott értékre és a mezőgazdasági termelők részesedésére vonatkozóan az ellátási láncokban; meggyőződése, hogy ezek az adatok elengedhetetlenek az ökológiai termelésre vonatkozó uniós politika alakításához és nyomon követéséhez, a kínálati és keresleti egyensúlytalanságok orvoslásához, a fogyasztási és termelési tendenciák értékeléséhez, valamint az ágazat átláthatóságának és a belé vetett bizalom növeléséhez;

73. elismeri, hogy a közös európai mezőgazdasági adattár lehetőségeket kínál a fogyasztói ismeretek és a bizalom növelésére, valamint az ökológiai ellátási lánc nyomon követhetőségének biztosítására; hangsúlyozza, hogy a kereslet ösztönzése érdekében fontos a fogyasztói igények megfelelő értékelések révén történő meghatározása; felhívja a tagállamokat, hogy jobban ismertessék az ökológiai ágazat gazdasági eredményeit; kéri a Bizottságot, hogy átfogóan vizsgálja meg és elemezze, hogy az ökológiai gazdálkodás növekedése milyen hatással járna az Európai Unióban az éghajlatváltozásra és az élelmiszezbiztonságra nézve;

o

o o

74. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

⁽⁹⁾ HL C 252., 2018.7.18., 184. o.

2022. május 3., kedd

P9_TA(2022)0137

A kisebbségek meggyőződésen vagy valláson alapuló üldözése**Az Európai Parlament 2022. május 3-i állásfoglalása a kisebbségek meggyőződésen vagy valláson alapuló üldözéséről (2021/2055(INI))**

(2022/C 465/03)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 2., 18. és 26. cikkére,
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 2., 4., 18., 24., 26. és 27. cikkére,
- tekintettel a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya 2. és 13. cikkére,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 6. és 21. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 17. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 10., 14., 21. és 22. cikkére,
- tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről szóló európai egyezmény 9. cikkére, annak 1. jegyzőkönyve 2. cikkére, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményhez csatolt 12. jegyzőkönyv 12. cikkére,
- tekintettel a népiirtás büntetvényének megelőzéséről és büntetéséről szóló 1948. évi ENSZ-egyezményre,
- tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló, 1979. évi ENSZ-egyezményre,
- tekintettel a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútumára,
- tekintettel az ENSZ-közügyülésnek a valláson vagy meggyőződésen alapuló intolerancia és megkülönböztetés minden formájának megszüntetéséről szóló, 1981. november 25-i -nyilatkozatára,
- tekintettel az ENSZ-közügyülésnek a nemzeti vagy etnikai, vallási és nyelvi kisebbségekhez tartozó személyek jogairól szóló, 1992. december 18-i -nyilatkozatára,
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának a személyekkel szembeni, valláson vagy meggyőződésen alapuló intolerancia, negatív sztereotípiák, megbélyegzés, megkülönböztetés, erőszak vagy erőszakra való uszítás elleni küzdelemről szóló, 2011. március 24-i állásfoglalására,
- tekintettel a megkülönböztetésre, ellenségeskedésre vagy erőszakra uszító, nemzeti, faji vagy vallási alapú gyűlöletkeltés tilalmáról szóló, 2012. október 5-i rabati cselekvési tervre,
- tekintettel az ENSZ-közügyülés 2019. május 28-án elfogadott határozatára, amely augusztus 22-ét a valláson vagy meggyőződésen alapuló erőszakos cselekmények áldozatainak nemzetközi ENSZ-emléknapijának nyilvánította,
- tekintettel az ENSZ-közügyülésnek a kegyhelyek védelme érdekében a béke és tolerancia kultúrájának előmozdításáról szóló, 2021. január 21-i állásfoglalására,
- tekintettel a kisebbségi kérdésekkel foglalkozó különleges ENSZ-előadónak az ENSZ Emberi Jogi Tanácsához intézett, 2019. július 15-i és 2021. március 3-i jelentéseire, amelyek különösen a kisebbség fogalmával, illetve a kisebbségeknek a közösségi médiában gyűlöletbeszéd révén történő széles körű megcélzásával foglalkoznak,
- tekintettel a vallás és a meggyőződés szabadságának ügyével foglalkozó különleges ENSZ-előadó 2020. október 12-i jelentésére, amely a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend sikeres végrehajtása érdekében a vallás és a meggyőződés szabadsága mindenki számára történő biztosításának fontosságával foglalkozik, valamint azzal, hogy a vallási vagy világnézeti kisebbségekhez tartozó személyek hogyan vannak kitéve a „lemaradás” veszélyének,

2022. május 3., kedd

- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosa Hivatalának a nemzeti vagy etnikai, vallási és nyelvi kisebbségekhez tartozó személyek jogairól szóló, 2020. december 28-i éves jelentésére,
- tekintettel az elsősorban muszlim többségi közösségekben élő vallási kisebbségek jogairól szóló, 2016. január 27-i marrákési nyilatkozatra,
- tekintettel a vallás és meggyőződés szabadságáról szóló, 2009. november 16-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a valláson vagy meggyőződésen alapuló intoleranciáról, hátrányos megkülönböztetésről és erőszakról szóló, 2011. február 21-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az ENSZ emberi jogi fórumain 2021-ben képviselendő uniós prioritásokról szóló, 2021. február 22-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a vallás és a meggyőződés szabadságának előmozdításáról és védelméről szóló, 2013. június 24-i uniós iránymutatásokra,
- tekintettel a megkülönböztetésmentesség elvének a külső tevékenysége keretében való érvényesítéséről szóló, 2019. március 18-i uniós emberi jogi iránymutatásokra,
- tekintettel a vallás vagy meggyőződés szabadságának az Európai Unión kívüli előmozdításaért felelős különmegbízott jelentéseire,
- tekintettel a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret részeként finanszírozásra kerülő, az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó 2020–2024 közötti időszakra szóló uniós cselekvési tervre,
- tekintettel a Szomszédügyi, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatra (COM(2018)0460) és az annak módosításáról szóló javaslatra (COM(2020)0459),
- tekintettel arra, hogy az Európai Parlament Szaharov-díját a gondolatszabadságért 2015-ben Ráif Badavinak, 2016-ban Nádia Murádnak és Lámia Adzsi Bassárnak, 2019-ben pedig Ilham Tohtinak ítéltek oda,
- tekintettel a kasztok szerinti megkülönböztetésről szóló, 2013. október 10-i állásfoglalására ⁽¹⁾, különös tekintettel a vallásról mint a diszkrimináció és a bántalmazás interszekcionális tényezőjéről szóló (6) bekezdésére,
- tekintettel a vallás vagy meggyőződés szabadságának az Európai Unión kívüli előmozdításával kapcsolatos uniós iránymutatásokról és a kérdésért felelős különmegbízott megbízatásáról szóló, 2019. január 15-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel a vallási kisebbségekhez tartozóknak az úgynevezett ISIS/Dáís általi tömeges és szisztematikus lemészárlásáról szóló, 2016. február 4-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel az emberi jogoknak a háborús bűncselekmények és emberiség elleni bűncselekmények, többek között népiirtás során elkövetett megsértése elleni fellépésről szóló, 2017. július 4-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a szíriai helyzetről szóló, 2018. március 15-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ HL C 181., 2016.5.19., 69. o.

⁽²⁾ HL C 411., 2020.11.27., 30. o.

⁽³⁾ HL C 35., 2018.1.31., 77. o.

⁽⁴⁾ HL C 334., 2018.9.19., 69. o.

⁽⁵⁾ HL C 162., 2019.5.10., 119. o.

2022. május 3., kedd

- tekintettel az ujburok és kazahok Hszincsiang-Ujburok Autonóm Területen történő tömeges, önkényes fogva tartásáról szóló, 2018. október 4-i ⁽⁶⁾, a Kínáról, különösen a vallási és etnikai kisebbségek helyzetéről szóló, 2019. április 18-i ⁽⁷⁾, a kínai ujburok helyzetéről (China Cables) szóló, 2019. december 19-i ⁽⁸⁾, valamint a Hszincsiang-Ujburok Autonóm Területen a kényszermunkáról és az ujburok helyzetéről szóló, 2020. december 17-i ⁽⁹⁾ állásfoglalására,
- tekintettel a Mianmarról és a rohindzsák helyzetéről szóló, 2016. július 7-i ⁽¹⁰⁾ és december 15-i ⁽¹¹⁾, 2017. szeptember 14-i ⁽¹²⁾ és december 14-i ⁽¹³⁾, valamint 2019. szeptember 19-i ⁽¹⁴⁾ állásfoglalásaira,
- tekintettel az Algériában a szabadságjogok helyzetéről szóló, 2019. november 28-i ⁽¹⁵⁾, valamint Algériában az emberi jogok helyzetének romlásáról, különösen a Khaled Drareni újságíró ügyéről szóló, 2020. november 26-i ⁽¹⁶⁾ állásfoglalásaira,
- tekintettel az emberi jogok, köztük a vallásszabadság Burkina Fasóban való megsértéséről szóló, 2019. december 19-i állásfoglalására ⁽¹⁷⁾,
- tekintettel a Nigériáról, nevezetesen a közelmúltbeli terrortámadásokról szóló, 2020. január 16-i állásfoglalására ⁽¹⁸⁾,
- tekintettel az istenkáromlásról szóló törvényekről Pakisztánban, különösen Sagufta Kószár és Safkat Emmanuel ügyéről szóló, 2021. április 29-i állásfoglalására ⁽¹⁹⁾ és a Pakisztánról, különösen a lahori támadásról szóló, Asia Bibit is említő, 2016. április 14-i állásfoglalására ⁽²⁰⁾, valamint az Iránról, különösen Naszrín Szotúdeh ügyéről szóló, 2018. december 13-i állásfoglalására ⁽²¹⁾,
- tekintettel a Covid19-járvány külpolitikai következményeiről szóló, 2020. november 25-i állásfoglalására ⁽²²⁾,
- tekintettel a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett, az EU és India közötti kapcsolatokról szóló, 2021. április 29-i ajánlására ⁽²³⁾,
- tekintettel az ENSZ-közgyűlés 75. és 76. ülészsaka kapcsán a Tanácshoz intézett, 2021. június 9-i ajánlására ⁽²⁴⁾,
- tekintettel „Az emberi jogok és a demokrácia helyzete a világban” című, 2018. évi éves jelentésről és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ⁽²⁵⁾, és különösen annak 42., 43. és 45. bekezdésére,
- tekintettel „Az emberi jogok és a demokrácia helyzete a világban” című, 2019. évi éves jelentésről és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról szóló, 2021. január 20-i állásfoglalására ⁽²⁶⁾ és különösen annak 103., 104., 106. és 107. bekezdésére,

⁽⁶⁾ HL C 11., 2020.1.13., 25. o.
⁽⁷⁾ HL C 158., 2021.4.30., 2. o.
⁽⁸⁾ HL C 255., 2021.6.29., 60. o.
⁽⁹⁾ HL C 445., 2021.10.29., 114. o.
⁽¹⁰⁾ HL C 101., 2018.3.16., 134. o.
⁽¹¹⁾ HL C 238., 2018.7.6., 112. o.
⁽¹²⁾ HL C 337., 2018.9.20., 109. o.
⁽¹³⁾ HL C 369., 2018.10.11., 91. o.
⁽¹⁴⁾ HL C 171., 2021.5.6., 12. o.
⁽¹⁵⁾ HL C 232., 2021.6.16., 12. o.
⁽¹⁶⁾ HL C 425., 2021.10.20., 126. o.
⁽¹⁷⁾ HL C 255., 2021.6.29., 45. o.
⁽¹⁸⁾ HL C 270., 2021.7.7., 83. o.
⁽¹⁹⁾ HL C 506., 2021.12.15., 77. o.
⁽²⁰⁾ HL C 58., 2018.2.15., 151. o.
⁽²¹⁾ HL C 388., 2020.11.13., 127. o.
⁽²²⁾ HL C 425., 2021.10.20., 63. o.
⁽²³⁾ HL C 506., 2021.12.15., 109. o.
⁽²⁴⁾ HL C 67., 2022.2.8., 150. o.
⁽²⁵⁾ HL C 270., 2021.7.7., 25. o.
⁽²⁶⁾ HL C 456., 2021.11.10., 94. o.

2022. május 3., kedd

- tekintettel az Európai Parlamentnek a vallás és a meggyőződés szabadságával és a vallási toleranciával foglalkozó frakcióközi munkacsoportjának tevékenységeire,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A9-0071/2022),
- A. mivel az ENSZ emberi jogi szerződesei, valamint a nemzetközi és az uniós jogszabályok az emberi jogok szerves részeként normákat írnak elő a meggyőződési vagy vallási kisebbségekhez tartozó személyek jogainak védelmére;
- B. mivel a gondolat, a meggyőződés és a vallás szabadságához való jog magában foglalja a vallás vagy meggyőződés szabad megválasztásának, korlátozás nélküli megalapításának, az ahhoz való csatlakozásnak, megváltoztatásának vagy elhagyásának szabadságát, valamint az istentisztelettel, tanítással, gyakorlattal és szertartásokkal kapcsolatos vallás vagy meggyőződés kifejezésének szabadságát, akár egyénileg, akár egy közösségen belül, privát környezetben vagy nyilvánosan; mivel ez a szabadság magában foglalja az arra való jogot is, hogy a vallási, világi és világnézeti szervezeteket jogi személyiségként ismerjék el; mivel a vallás vagy meggyőződés szabadsága magában foglalja azt a jogot is, hogy kritikus vagy szatirikus véleményt nyilvánítsanak a vallásokról és a vallási hatóságokról mint a gondolatszabadság vagy a művészi alkotás legitim kifejezése;
- C. mivel az EUSZ 21. cikke értelmében az Unió külpolitikája irányelveinek keretében előmozdítja és védi az emberi méltóság tiszteletben tartását, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok egyetemességét és oszthatatlanságát;
- D. mivel világszerte az országok jelentős részében sérül a vallás vagy meggyőződés szabadsága; mivel nagy számú ember él olyan országokban, amelyek a gondolat, lelkiismeret, vallás vagy meggyőződés szabadságát súlyosan sértő szabályokat írnak elő vagy tűnnek el;
- E. mivel a kisebbségek vallás vagy a meggyőződés alapján történő megkülönböztetését és üldözését különböző szereplők – kormányok, nem állami szereplők vagy ezek kombinációi – végzik, és különböző formákat ölthetnek, például gyilkosság, kínzás, fizikai támadás, tömeges bebörtönzés, önkényes letartóztatás, erőszakos eltüntetés, törvénytelen kivégzés, kényszerítés, erőszakos térítés, emberrablás, korai és kényszerházasság, nemi alapú erőszak, nemi erőszak, fizikai és lelki bántalmazás, kényszer-születésszabályozás és -abortusz, kényszermunka és kényszerű lakóhelyelhagyás, emberkereskedelem, fenyegetés, kirekesztés, megkülönböztető és tisztességtelen bánásmód, zaklatás, kisajátítás, az állampolgársághoz, választott tisztségekhez, foglalkoztatáshoz, oktatáshoz, egészségügyi és igazgatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés korlátozása, az imahelyek, temetők és a kulturális örökség megsemmisítése, valamint az offline és online gyűlöletbeszéd;
- F. mivel bizonyos országokban a Covid19-világjárvány súlyosbította a meggyőződési és vallási kisebbségek elleni üldöztetést és erőszakot; továbbá mivel az egészségügyi krízis ürügyet szolgáltatott néhány országnak a világjárvánnyal nem összefüggő célokat szolgáló üldöztetési intézkedések elfogadására; mivel a meggyőződési és vallási kisebbségek különösen veszélyeztetetté váltak a Covid19 okozta fertőzéssel és halálozással szemben, a megfelelő orvosi ellátáshoz való egyenlőtlén hozzáférésnek köszönhetően;
- G. mivel a meggyőződési és vallási kisebbségekhez tartozó nőket különösen veszélyezteti az olyan interszekcionális tényezőkhez kapcsolódó megkülönböztetés és erőszak megnövekedett mértéke, mint a gender, a vallás, a kaszt, az etnikai hovatartozás, az erőviszonyok egyensúlyhiánya és a patriarchális hagyományok, és néhány esetben ezeket vallási vagy meggyőződési motivációkkal igazolják; mivel a nők több nehézséggel néznek szembe a vallási vagy meggyőződési közösségük elhagyására való jogra vonatkozóan, társadalmi vagy gazdasági függetlenségük hiánya vagy az erőszakos fenyegetések vagy a gyermekeik feletti felügyeleti jogok elvesztésére vonatkozó fenyegetések miatt;
- H. mivel a vallási indokokon alapuló nemi alapú erőszak és megkülönböztetés továbbra is létezik; mivel a nők és az LMBTIQ+-személyek továbbra is megkülönböztetést és erőszakot tapasztalnak, amelynek vallási alapon teszik ki őket mind az állami és nem állami szereplők; mivel a szexuális és reprodukció és jogokat, többek között az abortuszt a vallás nevében egyes állami és nem állami szereplők egyaránt tiltják;

2022. május 3., kedd

- I. mivel a valláson vagy meggyőződésen alapuló üldöztetés a nemzeti kormányok és a nemzetközi szereplők részéről a legmesszebbmenőig elítélendő és gyors reakciót érdemel;
 - J. mivel az őslakos meggyőzésekkel vagy vallásokkal kapcsolatos gyakorlatok az emberek kulturális identitásának részét képezik; mivel a nemzetközi emberi jogi normáknak megfelelően az őslakos népeknek joguk van intézményi struktúráik valamint sajátos szokásaik, spiritualitásuk, hagyományaik, eljárásaik és gyakorlataik előmozdítására, fejlesztésére és fenntartására;
 - K. mivel a vallási kisebbségek valószínűleg a világ majdnem minden régiójában ki vannak téve a veszélynek, hogy „terrorista csoportnak” bélyegezzék őket, valamint hogy tagjaikat „szélsőségesek” vagy „illegális tevékenység” vádjával tartóztassák le; mivel bizonyos kormányok nemzetbiztonsági érdekeket és terrorizmus ellenes intézkedéseket használnak arra, hogy bűncselekménnyé minősítsék a bizonyos vallási vagy meggyőződési csoportokhoz való tartozást vagy azok tevékenységeit; mivel az ilyen megközelítések súlyos mértékben aláássák a vallás vagy meggyőződés szabadságához való jog gyakorlását;
 - L. mivel a meggyőződési vagy vallási kisebbségek gyakran nem rendelkeznek megfelelő nemzeti képvisellel; mivel a jog gyakran kizárja az ilyen kisebbségek szükségleteit és érdekeit, az által, hogy a kormányok egy sor olyan törvénytelen intézkedést alkalmaznak, amelyek üldözik, megfosztják azokat legitimitásuktól vagy megbélyegzik őket;
 - M. mivel világszerte számos konfliktusban és válságban a kulturális örökség elleni támadások a szimbolikus erőszak és a kulturális örökség átpolitizálásának eszközei; mivel e konfliktusok vallási vonatkozásai közvetlenül hozzájárultak a humanitárius válságokhoz, a lakóhelyelhagyáshoz, a migrációhoz, valamint a vallási és kulturális jogok és az emberi méltóság megsértéséhez; mivel ezek a konfliktusok és válságok polarizálhatják a társadalmakat, az országokat, a régiókat, az etnikai csoportokat és közösségeket, és növelhetik az erőszakos konfliktusok kockázatát; mivel ezért a kulturális örökség elpusztítása és fosztogatása háborús fegyver és a jövőbeli tömeges atrocitások figyelmeztető jele lehet; továbbá mivel ezek a pusztítások és fosztogatások jelentős akadályt jelenthetnek a párbeszéd, béke és meg egyezés útjában;
 - N. mivel a kulturális örökség lerombolása kiszolgáltatottá teszi a közösségeket, különösen a vallási közösségeket, mivel megfosztják őket identitásuk egy fontos részétől; mivel a szélsőséges csoportok és a konfliktusban érintett egyéb felek könnyen terjeszthetik befolyásukat azokon a területeken, ahol az identitás és a társadalmi kohézió gyengült, és a közösségeken belüli megosztottság erősödött;
 - O. mivel a valláson vagy meggyőződésen alapuló nemzetközi bűncselekmények esetében az elkövetők – néhány kisebb kivételtől eltekintve – büntetlenséget élveztek, és ezért az atrocitások folytatódtak;
 - P. mivel a népiirtás büntetnének megelőzéséről és megbüntetéséről szóló, 1948. évi ENSZ-egyezménynek megfelelően az államoknak és állami hatóságoknak nem csak az elkövetők megbüntetése, de az ilyen bűncselekmények eleve megelőzése is kötelessége;
1. megerősíti szilárd elkötelezettségét a meggyőződési vagy vallási kisebbségekhez tartozó személyek jogainak előmozdítása és védelme iránt a világon mindenütt, beleértve a meggyőződés vagy vallás elfogadásához, megváltoztatásához, megválasztásához, kifejezéséhez, gyakorlásához vagy elhagyásához való jogukat, tiszteletben tartva az egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség elvét; a leghatározottabban elítéli a vallás vagy meggyőződés vagy azok hiánya alapján bármely kisebbség ellen irányuló üldözést, erőszakot, erőszakra való uszítást és terrorista cselekményt; hangsúlyozza, hogy egyes esetekben ezen emberi jogok megsértése népiirtásnak vagy emberiség elleni bűncselekménynek minősülhet; elítéli az ilyen jogsértések tagadását vagy azok jelentőségének csökkentésére irányuló erőfeszítéseket, és megerősíti elkötelezettségét azok felszámolása és az áldozatok támogatása mellett;
 2. hangsúlyozza, hogy az államok elsődleges felelőssége, hogy előmozdítsák és megvédjék a vallási kisebbségekhez tartozó személyek emberi jogait, beleértve a vallásuk vagy meggyőződésük gyakorlásához és a szabad hitnéküliséghez való jogukat, valamint hogy megvédjék őket e jogok megsértésével, különösen az emberiség elleni bűncselekményekkel és a népiirtással szemben;
 3. úgy véli, hogy meggyőződéstől, vallástól, gondolattól vagy lelkiismerettől függetlenül alapvető fontosságú az összes ember társadalmi, politikai, társadalmi-gazdasági és kulturális befogadásának előmozdítása és biztosítása, valamint a méltóságuk, állampolgárságuk, egyéni jogaik és szabadságaik tiszteletben tartásának biztosítása;

2022. május 3., kedd

4. hangsúlyozza, hogy a gondolat, a lelkiismeret, a meggyőződés és a vallás szabadsága – beleértve a vallásgyakorlás, a megfigyelés, a gyakorlás és a tanítás szabadságát, a hit vagy a hitnélküliség szabadságát, a teista, nem teista, szabadgondolkodó vagy ateista nézetek megismerésének szabadságát, valamint a hitmegtagadáshoz való jogot – a nemzetközi jog által védett emberi jogok; hangsúlyozza, hogy e jogok előmozdítása és védelme számos környezetben, többek között elnyomó környezetben is hozzájárult az emberi jogok és a demokrácia előmozdításához; elismeri, hogy e jogok megsértése gyakran fokozza vagy növeli az intoleranciát, amelyek gyakran korai jelei a potenciális erőszaknak és konfliktusoknak;
5. emlékeztet arra, hogy – hagyományaiktól, meggyőződésüktől vagy vallásuktól függetlenül – az összes kisebbség hátrányos megkülönböztetése elleni fellépés, valamint a jogaik előmozdítása és védelme nagyban hozzájárul a társadalmi és a politikai stabilitáshoz, a szegénység csökkentéséhez, a demokratikus kormányzáshoz és a konfliktusok megelőzéséhez;
6. hangsúlyozza, hogy a kisebbségek valláson vagy meggyőződésen alapuló üldöztetése gyakran összekapcsolódik más üldöztetési okokkal, például etnikai csoporthoz, nemhez vagy kaszthoz tartozással; kiemeli azokat az eseteket, amikor a meggyőződési vagy vallási csoportok üldöztetésnek vannak kitéve, beleértve azokat az eseteket is, amikor erős jelenlétük van egy állam területén, vagy nem demográfiai szempontból vannak kisebbségben, de kiszolgáltatott helyzetben vannak, ami könnyen erőszak és elnyomás célpontjává teszi őket; kiemeli emellett, hogy a többségi vallást elhagyók súlyos sérelmeket szenvedhetnek az emberi jogaik terén, beleértve a bebörtönzést, a kényszerválást, az elrablást, a fizikai erőszakot és a gyilkosságot;
7. mély aggodalmát fejezi ki a meggyőződési vagy vallási kisebbségekhez tartozó személyekkel szembeni kényszerítés, megkülönböztetés, zaklatás, erőszak és elnyomás magas szintje miatt, amely globális jelenség, és egyes régiókban egyre erősödik; megjegyzi, hogy ez számos vallási közösséget érint, például a buddhizmust, a kereszténységet, a hinduizmust, az iszlámot és a judaizmust, és más vallásokat, valamint az ateisták, humanisták, szabadgondolkodásúak vagy egy meggyőződéshez vagy valláshoz sem tartozó személyek csoportjait;
8. határozottan elítéli, hogy a nem vallásos, világi és humanista szervezetek növekvő üldöztetésnek vannak kitéve, és egyes országokban az ezek ellen irányuló gyűlöletkeltés és gyilkosságra uszítás minden eddiginél nagyobb méreteket ölt világszerte; kifogásolja, hogy számtalan egyént és civil társadalmi szervezetet ér támadás azért, mert békésen megkérdőjelez, kifogásol vagy szatirikusan ábrázol egyes vallásokat; hangsúlyozza, hogy az ő gondolati és véleményszabadságuknak e folyamatos megsértése átnyúlik a földrajzi és kulturális határokon, és többek között az uniós tagállamokon belül is megfigyelhető;
9. hangsúlyozza, hogy az üldöztetések elkövetői közé tartoznak az önkényuralmi rendszerek, a domináns etnikai vagy vallási lakosság kisebbségekkel feletti elsőbbségét kikényszerítő kormányok, terrorista szervezetek, szélsőséges politikai és vallási pártok vagy csoportok, valamint néha az áldozatok családtagjai, barátai és szomszédai, például amikor áldozatok megváltoztatják vagy elhagyják vallási hovatartozásukat;
10. üdvözli, hogy egyes meggyőződési és vallási közösségek és hitalapú nem kormányzati szervezetek pozitív szerepet játszanak a konfliktusövezetekben folytatott humanitárius tevékenységekben, a környezetkárosodás elleni küzdelemben, a béke és a megbékélés előmozdításában, valamint a fejlődéshez való hozzájárulásban;
11. elismeri, hogy az egyházak, a hitalapú szervezetek, valamint egyéb meggyőződési és vallási intézmények és egyesületek jelentős szerepet játszanak a fejlődő országok társadalmi szerkezetében;
12. hangsúlyozza, hogy egyes hitalapú szervezetek stratégiai szempontból fontos szerepet töltenek be a tekintetben, hogy befolyásolni tudják a közösségük tagjait annak érdekében, hogy megértéssel és támogatóan forduljanak az olyan kérdések felé, mint a HIV elleni küzdelem, a szexuális és reprodukív egészségügyi ellátás, valamint a lányok és nők szerepvállalása;
13. megjegyzi, hogy egyes fejlődő országok távoli területein és a konfliktusra hajlamos térségekben gyakran kizárólag az egyházak, a meggyőződési és vallási intézmények és a hitalapú szervezetek nyújtanak egészségügyi ellátást és egyéb szociális szolgáltatásokat;
14. úgy véli, hogy a humanitárius szereplőknek ismerniük kell a lakóhelyüket elhagyni kényszerült vallási vagy meggyőződési kisebbségekhez kapcsolódó sajátos, érzékeny pontokat, hogy befogadóbb segítséget és védelmet biztosíthassanak sokféle menekültcsoport számára;

2022. május 3., kedd

A vallási kisebbségek üldözése jelentette fő kihívások kezelése

15. hangsúlyozza, hogy rendkívül fontos felelősségre vonni a meggyőződési vagy vallási kisebbségekhez tartozó személyekkel szembeni emberi jogi visszaélések elkövetőit; hangsúlyozza, hogy rendkívül fontos az emberi jogi visszaélések átfogó kivizsgálása, annak biztosítása, hogy az áldozatok és családjaik ténylegesen hozzáférjenek az igazságszolgáltatáshoz és a jogorvoslathoz, valamint hogy megfelelő jóvátételt biztosítsanak számukra; felhívja az EU-t és a tagállamait, hogy sürgősen dolgozzanak együtt az illetékes ENSZ-mechanismusokkal és bizottságokkal a meggyőződési és vallási kisebbségekkel szemben világszerte elkövetett emberi jogi jogsértések kivizsgálásának fokozása érdekében; e tekintetben megerősíti, hogy támogatja a Nemzetközi Büntetőbíróságot, és hangsúlyozza a legsúlyosabb bűncselekmények kivizsgálásában játszott szerepének fontosságát; megjegyzi, hogy a Római Statútum mind az emberiség ellen elkövetett bűncselekményt, mind a csoportok meggyőződési vagy vallási alapon való üldöztetésén alapuló népirtást lefedi, valamint alapvető nemzetközi jogi keretet hoz létre a büntetlenség elleni harchoz; kéri az Uniót és tagállamait, hogy növeljék a Nemzetközi Büntetőbíróságra vonatkozó pénzügyi támogatásukat, valamint kéri az ENSZ tagállamait, hogy kötelezzék el magukat ebben a tekintetben a büntetlenség elleni harc mellett, a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútumának megerősítése által; hangsúlyozza, hogy törekedni kell a meggyőződésen vagy valláson alapuló erőszakos cselekmények, különösen a nemzetközi bűncselekmények, például a népirtás, az emberiség elleni bűncselekmények és a háborús bűncselekmények megelőzésére; hangsúlyozza, hogy az Uniónak és a tagállamainak olyan mechanizmusokat kell végrehajtaniuk, amelyek lehetővé teszik számukra a nemzetközi bűncselekmények korai figyelmeztető jeleinek és kockázati tényezőinek megfigyelését, hogy az ENSZ atrocitásokkal járó bűncselekmények elemzési keretének megfelelően elemezzék ezeket, valamint átfogó válaszokat biztosítsanak, többek között a népirtás bűncselekményének megelőzésére és büntetésére vonatkozó kötelezettségnek megfelelően;

16. aggodalommal jegyzi meg, hogy a legtöbb meggyőződési és vallási alapú gyűlölet-bűncselekmény bejelentés nélkül és büntetlenül marad világszerte; kéri a Tanácsot, a Bizottságot, az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ) és az Unió tagállamait, hogy harmadik országokkal közösen dolgozzanak olyan intézkedések elfogadásán, amelyek megelőzik a gyűlölet-bűncselekményeket, és harcolnak azok ellen, valamint olyan jogszabály elfogadásán, amely teljes mértékben megfelel a véleménynyilvánítás, illetve a meggyőződés és vallás szabadságára vonatkozó nemzetközi normáknak; kéri a kormányokat emellett, hogy hozzanak létre átfogó adatgyűjtő rendszert a gyűlölet-bűncselekményre, valamint a meggyőződési vagy vallási közösségek ellen irányuló más megkülönböztető tevékenységekre vonatkozóan;

17. felszólítja a Tanácsot és az uniós tagállamokat, hogy alkalmazzanak szankciókat a vallás vagy meggyőződés szabadságával való súlyos vagy rendszeres visszaélést vagy annak megsértését felelős vagy azokban részt vevő személyekkel és szervezetekkel szemben, az EU globális emberi jogi szankciórendszerének megfelelően;

18. megdöbbenésének ad hangot amiatt, hogy a Covid19-világjárvány során fokozódott a meggyőződési vagy vallási kisebbségek elleni üldözés; elítéli, hogy meggyőződési vagy vallási kisebbségekhez tartozó személyeket tettek bűnbakká, vádoltak meg a Covid19-vírus terjesztéséért, és meggyőződésük vagy vallásuk miatt megkülönböztetést szenvedtek el vagy megtagadták tőlük a közegészségügyi ellátáshoz, élelmiszerhez vagy humanitárius segélyhez való hozzáférést;

19. hangsúlyozza, hogy a humanitárius segítségnyújtásnak mentesnek kell lennie mindenféle megkülönböztetéstől, és határozottan elítéli a humanitárius segítségnyújtás során a vallási hovatartozás okán alkalmazott megkülönböztetést;

20. kéri az Uniót és tagállamait, hogy ismerjék el az őslakos népek jogait, meggyőződéseit és értékeit, valamint hogy az Unió külső tevékenységein keresztül átfogó módon kötelezzék el magukat az őslakos népességet a meggyőződésük miatt érő bizonyos megkülönböztetések kezelése mellett;

21. aggodalmát fejezi ki azon istenkáromlási és vallási törvények alkalmazása miatt, amelyek egyes országokban elsőbbséget élveznek a nemzeti jogszabályokkal szemben; elítéli, hogy a meggyőződési vagy vallási kisebbségekhez tartozó nőket és lányokat kifejezetten és egyre inkább azzal a céllal vették célba, hogy a közösségük egészének okozzanak károkat; hangsúlyozza, hogy ők különösen ki vannak téve az erőszakos támadásoknak, emberrablásoknak, nemi erőszaknak, szexuális és nemi alapú erőszaknak, erőszakos térítésnek, kényszersterilizációnak és -abortusznak, a női nemi szervek megcsonkításának, a kényszer- és korai házasságnak és az otthoni fogvatartásnak; határozottan elítéli a velük szemben elkövetett emberi jogi jogsértéseket, és hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány során hozott kijárási korlátozások még bizonytalanabbá tették emberi jogi helyzetüket, és tovább korlátozták az információkhoz való hozzáférésüket;

22. elítéli az egyének elleni, nemi vagy szexuális irányultságon alapuló erőszakot, üldöztetést, kényszerítést és megkülönböztetést vagy az ezekre való uszítást, beleértve a vallási vezetőket, illetve a vallási vagy meggyőződési indítékokat is; hangsúlyozza, hogy a „hagyomány” vagy a „közérköcs” védelme semmilyen esetben sem lehet ellentétes az államok

2022. május 3., kedd

számára előírt nemzetközi emberi jogi rendelkezésekkel; kiemeli különösen, hogy szükség van a megkülönböztetés felszámolására a foglalkoztatás, az oktatás, az igazságszolgáltatáshoz és a hatékony jogorvoslathoz való hozzáférés, a lakhatás és az egészségügy területén; mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a meggyőződéssel vagy vallással való visszaélést és azok eszközként való felhasználását olyan diszkriminatív politikák, törvények – többek között büntetőtörvények – vagy korlátozások bevezetése céljából alkalmazzák, amelyek ellentétesek az LMBTIQ-személyek, a nők és a lányok jogaival és aláássák azokat, és korlátozzák az olyan alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférést, mint az oktatás és az egészségügy, köztük a szexuális és reprodukciós jogok, minden esetben büntetendővé teszik az abortuszt, bűncselekménnyé nyilvánítják a házasságtörést vagy elősegítik az emberi jogokat sértő vallási gyakorlatokat; felszólít a vonatkozó szakpolitikák, jogszabályok vagy korlátozások hatályon kívül helyezésére, amelyeket gyakran szekuláris korlátozásként ültettek át a nemzeti jogszabályokba;

23. elítéli a fejlődő országokból származó diaszpórát célzó vallási kultuszok olyan tevékenységeit, amelyek célja e migránsok európai közösségeinek sebezhetőségét kihasználó anyagi haszonszerzés, és amelyek elfogult világnézeteket népszerűsítenek, gyakran integrálva a homofóbiát, a transzfóbiát és a nőgyűlöletet;

24. elítéli az emberi jogok megsértését, a szexuális bántalmazást, a felekezeti megosztottságot, valamint a vallási missziók és vezetők által számos fejlődő országban elkövetett pénzügyi visszaéléseket;

25. elítéli, hogy a biztonságról, a lázításról, a közrend megzavarásáról, az erőszakra való uszításról, valamint a terrorizmus és a szélsőséges elleni küzdelemről szóló jogszabályokat a meggyőződési és vallási kisebbségekhez tartozó személyek üldözésére vagy kriminalizálására, meggyőződésük vagy vallásuk gyakorlatának vagy kifejezésének tilalmára vagy korlátozására, az imahelyek bezárására, valamint a meggyőződési vagy vallási szervezetek tagságától és bejegyzésétől való elrettentésre használják; felhívja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy gondosan kövessék nyomon e jogszabályok végrehajtását, és következetesen vessék fel ezt a kérdést az érintett kormányokkal folytatott kétoldali párbeszéd során; sürgeti az uniós tagállamokat, hogy utasítsák el a külföldi hatóságok igazságügyi és rendőrségi együttműködésre irányuló bármely kérését egyedi bírósági ügyekben, amennyiben azok ilyen jogszabályokon alapulnak;

26. határozottan elítéli az államilag működtetett átnevelő táborokban történő kényszerítő elzárás, a kényszerszermunka vagy a meggyőződési vagy vallási kisebbségekhez tartozó személyek kizsákmányolása minden olyan gyakorlatát, amelynek célja többek között a vallásuk elhagyására és a domináns kultúrához, nyelvhez vagy gondolkodásmódhoz való alkalmazkodásra való kényszerítés; elítéli emellett a digitális megfigyelési technológiáknak a meggyőződési vagy vallási kisebbségekhez tartozó személyek megfigyelése, ellenőrzése és elnyomása céljából való túlzott alkalmazását;

27. sajnálja a vallási és meggyőződési kisebbségekhez tartozó szervezetek és egyének jogi dokumentációkhoz és regisztrációhoz való hozzáféréseinek korlátozását, és emlékeztet arra, hogy a jogi személyiség olyan jog, amelyet mindenki számára egyenlő mértékben kell biztosítani;

28. sajnálatának ad hangot amiatt, hogy a világon több mint 70 országban van érvényben, vagy terveznek a hatóságok bevezetni olyan új jogszabályokat, amelyek az istenkáromlásra, az eretnekségre, a hitehagyásra, a vallás gyalázására és támadására, valamint a térítésre vonatkozó büntetést, többek között halálbüntetés írnak elő; megjegyzi, hogy a már hatályban lévő jogszabályokat aránytalanul alkalmazzák a meggyőződési vagy vallási kisebbségekhez tartozó személyekkel szemben, és az erőszak, a megkülönböztetés és a vallási intolerancia légkörét idézik elő, amely magában foglalhatja a kisebbségi közösségek elleni megfélemlítést és az imahelyek lerombolását; felszólítja az EU-t, hogy e törvények hatályon kívül helyezése érdekében fokozza az összes érintett országgal folytatott politikai párbeszédet; hangsúlyozza, hogy a vallás vagy meggyőződés szabadságának előmozdítását támogató uniós külső fellépés számára hasznosak lennének az EU és a tagállamok által az istenkáromlásra vonatkozó jogszabályok világszerte történő eltörlése érdekében tett erőfeszítések; felhívja az EU-t, hogy e tekintetben jó példával járjon elől belső helyzetének kezelése révén;

29. hangsúlyozza, hogy szükség van az olyan emberjog-védők, ügyvédek, nem kormányzati szervezetek tagjainak és a civil társadalmi aktivisták védelmére, akik segítik és megvédik a meggyőződési vagy vallási alapon üldözötteket; elítéli, hogy istenkáromlás és hitmegtagadás vádjához, valamint egyéb vallási alapú vádakkal fenyegetnek azért, hogy lecsapjanak ezekre a személyekre és szervezetekre legitim tevékenységeik miatt, többek között az interneten és a közösségi médiában;

30. hangsúlyozza, hogy a kötelező sorkatonai szolgálatot alkalmazó államoknak lehetővé kell tenniük a katonai szolgálat lelkiismereti okból történő megtagadását, többek között vallási vagy meggyőződési alapon, valamint biztosítaniuk kell az alternatív nemzeti szolgálatra való lehetőséget;

2022. május 3., kedd

31. úgy véli, hogy a vallás és meggyőződés az egyének és a közösségek életében jelentett sokféleség ismeretének és elismerésének hiánya elfogultságot és sztereotípiákat szíthat, amelyek hozzájárulnak az egyének közötti feszültség, félreértések, megkülönböztető hozzáállás és tisztelatlenség növekedéséhez; emlékeztet arra, hogy az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa szerint az egy konkrét vallás vagy meggyőződés oktatását is magában foglaló közoktatás összeegyeztethetetlen a vallás és meggyőződés szabadságával, kivéve, ha rendelkezik olyan, nem diszkriminatív jellegű kivételekről vagy alternatívákról, amelyek megfelelnek az érintett személyek és gyámjaik igényeinek;

32. hangsúlyozza a stratégiai megközelítések és oktatási kezdeményezések fontosságát, amelyek magukban foglalják az oktatást és a kultúrák, hitek és vallások közötti párbeszédet, beleértve a vallási vezetők és a civil társadalmi szervezetek párbeszédeit is, a kisebbségek meggyőződésen vagy valláson alapuló üldözésének, illetve a feljük áradó intolerancia és gyűlöletbeszéd kezelésében; kiemeli, hogy a kultúrák, hitek és vallások közötti párbeszéd katalizátorként szolgálhatnak a bizalomérzet, a tisztelet és a megértés kialakulásához, valamint a kölcsönös tisztelet és megbékélés kiépítéséhez, hogy megtanulják, hogy multikulturális környezetben békésen és konstruktívan együtt éljenek;

33. megállapítja, hogy a fejlődő országok fiataljai különösen ki vannak téve a szélsőséges ideológiáknak, ezért a színvonalas oktatás az egyik kulcstényező a radikalizálódás elleni küzdelemben; megállapítja, hogy a szélsőséges mozgalmak gyakran kihasználják az állami jelenlét gyengeségét a vidéki területeken;

34. sajnálja, hogy a közösségi média platformjait és hálózatait egyre nagyobb mértékben használják megfélemlítésre, valamint gyűlöletre és erőszakra való uszítás céljából; kiemeli, hogy a meggyőződési vagy vallási kisebbségek továbbra is online és offline gyűlöletbeszédnek vannak kitéve egyének és szervezett csoportok részéről a politikai és vallási spektrum egészéből, és felhívja a kormányokat, hogy foglalkozzanak ezzel, és lépjenek fel ellene;

Az EU emberi jogi külpolitikájának és külső fellépéseinek megerősítése a kisebbségi csoportokhoz tartozó személyek meggyőződési és vallási szabadságának védelme érdekében

35. megjegyzi, hogy a vallás és a meggyőződés szabadságának az EU-n kívüli előmozdításáért felelős uniós különmegbízott tisztsége több mint egy éve betöltetlen; ismételten felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy végezzenek átlátható és átfogó értékelést a különmegbízott pozíciójának hatékonyságáról és hozzáadott értékéről, biztosítsanak megfelelő forrásokat a különmegbízott számára, és megfelelően támogassák intézményi megbízatását, kapacitását és feladatait; ismételten felhívja a Bizottságot, hogy garantálja az átláthatóságot a különmegbízott kinevezése, megbízatása, tevékenységei és jelentéstételi kötelezettségei tekintetében; hangsúlyozza, hogy a különmegbízott feladatainak a gondolat, a lelkiismeret, a vallás és a meggyőződés szabadságának, valamint a vallástalansághoz, a hitmegtagadáshoz és az ateista nézetek vallásához való jogok előmozdítására kell összpontosítaniuk, figyelembe véve a veszélyeztetett nem hívők helyzetét is; javasolja, hogy a különmegbízott szorosan és kiegészítő módon működjön együtt az EU emberi jogi különleges képviselőjével és a Tanács emberi jogokkal foglalkozó munkacsoportjával (COHOM);

36. felszólítja a Tanácsot, a Bizottságot, az EKSZ-t és az uniós tagállamokat, hogy az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó, a 2020–2024 közötti időszakra szóló uniós cselekvési tervvel összhangban az EU emberi jogi külpolitikájának egyik prioritásként kezeljék a meggyőződésen vagy valláson alapuló üldöztetést; hangsúlyozza, hogy a meggyőződés vagy vallás szabadságának védelme és előmozdítása érdekében többrétegű és többszereplős megközelítésre van szükség, amely magában foglalja az emberi jogokat, a párbeszédet és a mediációt, a konfliktusrendezést és -megelőzést, több olyan állami és nem állami szereplő közreműködésével, mint a hitalapú szervezetek, vallási vezetők, a nem hívő csoportok, civil társadalmi szervezetek és emberijog-védők; kéri az ENSZ-kezdeményezésekkel való fokozott együttműködést ebben a kérdésben; ismételten felszólítja a vallás vagy meggyőződés szabadságáról szóló uniós iránymutatások rendszeres és nyilvános felülvizsgálatára, lehetővé téve végrehajtásuk és az aktualizálásukra irányuló javaslatok értékelését; megjegyzi, hogy az uniós iránymutatások előírják, hogy a COHOM három év elteltével értékelje végrehajtásukat, és hogy ilyen értékelést nem osztottak meg, illetve illet nem tettek közzé; úgy véli, hogy az ilyen értékelésnek ki kell emelnie a bevált gyakorlatokat, meg kell határozni a fejlesztendő területeket, valamint konkrét ajánlásokat kell megfogalmaznia az iránymutatások végrehajtására vonatkozóan egy specifikus menetrenddel és mérőszámokkal összhangban; kéri, hogy az értékelést foglalják bele „Az emberi jogok és demokrácia a világban” című uniós éves jelentésekbe; felszólít emellett az iránymutatások végrehajtásáról szóló jelentések Parlament felé történő rendszeres továbbítására;

2022. május 3., kedd

37. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy erősítsék meg a jogi és intézményi védelmi mechanizmusokat a meggyőződési és vallási kisebbségekhez tartozók és minden más, kiszolgáltatott helyzetben lévő személy – köztük a nők és lányok, a különböző etnikumokhoz vagy kasztokhoz tartozók, az idősek és fogyatékkal élőek, a migránsok, a menekültek és a lakóhelyüket elhagyni kényszerülő személyek, valamint az LMBTIQ-személyek – emberi jogainak biztosítása érdekében, hogy teljes körű védelemben részesüljenek alapvető jogaik alapján, és hogy ne érje őket megkülönböztetés meggyőződésük vagy vallásuk miatt;

38. kiemeli, hogy a vallás és meggyőződés eszközként való felhasználása a konfliktusok fontos kiváltó oka világszerte; hangsúlyozza, hogy a vallási és meggyőződési alapú üldözés és megkülönböztetés sok egyént és közösséget kényszerít lakóhelyük elhagyására vagy lakóhelyük hazájukon belüli elhagyására; felhívja a Bizottságot és az uniós tagállamokat, hogy nyújtsanak segítséget minden lakóhelyüket elhagyni kényszerült személynek, beleértve a meggyőződési vagy vallási kisebbségekhez tartozókat is, akik önként kívánnak visszatérni hazájukba, amennyiben az anyagi és biztonsági feltételek ezt lehetővé teszik, és a távozásukhoz vezető körülmények már nem állnak fenn, különösen azáltal, hogy hozzájárulnak megélhetésükhöz, valamint lakhatásuk és alapvető infrastruktúráik, például iskolák és kórházak újjáépítéséhez;

39. felszólítja az EU-t és partnereit, hogy vegyék fontolóra annak feltérképezését, hogy az egyes konfliktusokban a vallásnak milyen szerepe van, azonosítva és elősegítve a vallási vezetők békeépítésben, valamint konfliktuselemzésben és -megelőzésben folytatott pozitív tevékenységeit, emellett hallgassák meg és értékeljék a többségi és a kisebbségi vallási csoportok többféle véleményét képviselő tagjait is;

40. rámutat arra, hogy a vallási kisebbségek ellen a konfliktusok során elkövetett erőszak sebezhetővé teszi őket később menekültként is a semlegesség és az egyetemesség humanitárius elveinek félreértelmezése, valamint a vallást nem alapvetőnek vagy megosztónak tekintő, széles körben elterjedt nézetek miatt;

41. sürgeti az EKSZ-t és az uniós küldöttségeket, hogy az emberi jogok és a demokrácia területére vonatkozó 2021–2024-es országspecifikus stratégiák részeként foglaljanak bele kifejezetten a kisebbségek meggyőződésen vagy valláson alapuló üldözéséhez kapcsolódó célkitűzéseket valamennyi releváns helyzetben; felhívja az EKSZ-t és az uniós küldöttségeket, hogy a partnerországokkal folytatott emberi jogi párbeszéd során és az ENSZ emberi jogi fórumain következetesen vessék fel a meggyőződési vagy vallási kisebbségek üldözésével vagy hátrányos megkülönböztetésével kapcsolatos általános kérdéseket és konkrét eseteket, eredményorientált megközelítést követve és a nemi dimenziót is beleértve; ismételt kéri, hogy biztosítsanak hozzáférést az európai parlamenti képviselők számára ezen országspecifikus stratégiák tartalmához; megjegyzi, hogy az ateizmus és a nem vallásos csoportok aránya gyorsan növekszik, és egyenlően kell vele foglalkozni az uniós szakpolitikai kereten belül;

42. rámutat, hogy egyes országokban a kisebbségekkel szembeni megkülönböztetés fő forrásai elsősorban a nem állami szereplők; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ne összpontosítsanak kizárólag a kormányzati alapú megkülönböztetésre, és működjenek együtt a partnerországokkal a kisebbségekkel szembeni társadalmi megkülönböztetés okainak kezelésében, különös tekintettel a gyűlöletbeszédre;

43. kéri az Unió küldöttségeit és a tagállamok képviselőit, hogy támogassák a meggyőződési vagy vallási kisebbségekkel kapcsolatban tevékenykedő emberijog-védőket és újságírókat, valamint, ahol lehetséges, tegyék lehetővé a sürgősségi vízumok kiadását, és biztosítsanak átmeneti menedéket az Unió tagállamaiban, amennyiben ezek az egyének veszélyben vannak;

44. kéri a Bizottságot, hogy támogassa azokat a civil társadalmi szervezeteket és szociális kampányokat, amelyek előmozdítják a nem többségi meggyőződési és vallási csoportok megértését és ismertségét, különösen a humanistákét és ateistákét azokban az országokban, ahol a megkülönböztetés kifejezetten súlyos formáival szembesülnek;

45. felszólítja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy közelről vizsgálják meg a harmadik országokban élő meggyőződési vagy vallási kisebbségek emberi jogi helyzetét és az ezen országok EU-val kötött kétoldalú megállapodásai szerinti kapcsolódó kötelezettségvállalások végrehajtását; kéri a Bizottságot ebben e tekintetben különösen a harmadik országok jogosultságának értékelésére az általános vámkedvezmény-rendszer keretében; szorgalmaz egy olyan rendszert, amely fokozatosan biztosít kedvezményeket egy harmadik ország számára a – többek között a vallás vagy a meggyőződés szabadságára vonatkozó – emberi jogi kötelezettségeinek való megfelelése alapján;

46. hangsúlyozza, hogy az EU-nak figyelembe kell vennie azokat a konkrét kihívásokat, amelyekkel a vallási, etnikai és nyelvi kisebbségek gyakran szembesülnek a humanitárius segítséghez való hozzáférés során a marginalizáció, az őket érő aktív támadások vagy a gyenge társadalmi-gazdasági helyzetük folytán; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje a kisebbségek humanitárius segítséghez való tényleges hozzáférést, és biztosítsa, hogy humanitárius politikája ne hagyja figyelmen kívül a kisebbségeket;

2022. május 3., kedd

47. sajnálja a kulturális örökség szerves részét képező kegyhelyek elpusztítását és a bennük okozott károkat, és kéri azok védelmét és helyreállítását; javasolja, hogy az EU külpolitikája külső fellépéseinek egyik elemeként vegye fel a kulturális örökség védelmét a béke megőrzése, a megbékélés előmozdítása és a konfliktusok megelőzése céljából; javasolja, hogy az EU a békefolyamatokban a bizalomépítő intézkedések részeként használja fel a kulturális örökséggel kapcsolatos együttműködést;

48. felhívja a Bizottságot, hogy a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) emberi jogi tematikus programja keretében biztosítson megfelelő finanszírozást a meggyőződési vagy vallási kisebbségekhez tartozó személyek védelmével kapcsolatos kérdések számára; felhívja az EU-t, hogy biztosítsa a pluralizmus, a semlegesség és a méltányosság elvének tiszteletben tartását, és szigorúan tartózkodjon az olyan politikák vagy jogszabályok megerősítésétől, amelyek egy meggyőződést vagy vallási csoportot előnyben részesítenek másokkal szemben, amikor forrásokat különítenek el erre a célra;

49. javasolja, hogy az EU erősítse meg többoldalú kapcsolatait annak érdekében, hogy világszerte előmozdítsa és általánosan érvényesítse a meggyőződési vagy vallási kisebbségek tiszteletben tartását az emberi jogi politikákban; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy erősítsék meg az ENSZ-szel, az Európa Tanáccsal és az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezettel (EBESZ) folytatott együttműködést, fokozzák az Afrikai Unióval, az Amerikai Államok Szervezetével, a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségével, az Iszlám Együttműködés Szervezetével és más regionális szervezetekkel folytatott nyílt és konstruktív párbeszédet, és alakítsanak ki szövetségeket harmadik országokkal vagy hasonlóan gondolkodó államok csoportjával annak érdekében, hogy nemzetközi válaszokat adjanak a meggyőződési vagy vallási kisebbségeket érintő emberi jogi kérdésekre, különös tekintettel a konfliktus sújtotta területeken leginkább kiszolgáltatott vagy érintett csoportokra; javasolja, hogy az ENSZ Közgyűlésében és az ENSZ Emberi Jogi Tanácsában továbbra is az EU legyen a gondolat, a lelkiismeret, a vallás vagy a meggyőződés szabadságáról szóló határozatok vezető támogatója; felszólít az EU és az ENSZ közös kezdeményezéseire a meggyőződési vagy vallási kisebbségek és nem hívők üldözése és hátrányos megkülönböztetése elleni küzdelem érdekében; felhívja az EU-t, hogy fokozza együttműködését az ENSZ Emberi Jogi Tanácsával, különösen az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának különleges eljárásai, az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala és a vallás és a meggyőződés szabadságának ügyével foglalkozó különleges előadó révén; javasolja emellett, hogy az uniós tagállamok a vallás és a meggyőződés szabadságának ügyével foglalkozó különmegbízottjai osszák meg bevált gyakorlataikat, és dolgozzanak szoros együttműködésben;

50. kiemeli annak fontosságát, hogy augusztus 22-ét a valláson vagy meggyőződésen alapuló erőszakos cselekmények áldozatainak nemzetközi emléknapjának nyilvánították; felhívja a Tanácsot, a Bizottságot és az uniós tagállamokat, hogy tervezésük során fordítsanak különös figyelmet erre a napra, és aktívan működjenek együtt a meggyőződési vagy vallási kisebbségekkel annak érdekében, hogy kifejezzék elkötelezettségüket szabadságuk előmozdítása és védelme iránt, és törekedjenek az ellenük irányuló jövőbeli erőszakos cselekmények és intolerancia megelőzésére;

o

o o

51. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az Európai Unió emberi jogokért felelős különleges képviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az ENSZ-nek.

2022. május 3., kedd

P9_TA(2022)0138

A gyermekek oktatásának világszerte történő előmozdítására vonatkozó uniós stratégia

Az Európai Parlament 2022. május 3-i állásfoglalása: a gyermekek oktatásának világszerte történő előmozdítására vonatkozó uniós stratégia felé: a Covid19-világjárvány hatásainak enyhítése (2021/2209(INI))

(2022/C 465/04)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a gyermek jogairól szóló, 1989. november 20-i ENSZ-egyezményre,
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 26. cikkére, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 18. cikkére, a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 13. és 14. cikkére, valamint a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezmény 10. cikkére,
- tekintettel az ENSZ 2015-ben elfogadott fenntartható fejlődési céljaira és az ENSZ fenntartható fejlődési célokról szóló 2021. évi jelentésére,
- tekintettel az ENSZ Gyermekjogi Bizottságának általános észrevételeire ⁽¹⁾,
- tekintettel a gyermekek alternatív gondozásáról szóló, 2009. december 18-i ENSZ-iránymutatásokra,
- tekintettel a szabadságuktól megfosztott gyermekekről szóló, 2019. július 11-i globális ENSZ-tanulmányra,
- tekintettel az ENSZ „A Covid19 hatása a gyermekekre” című, 2020. április 15-i szakpolitikai tájékoztatójára, valamint az EU és a Latin-amerikai és Karibi Országok Csoportja (GRULAC) által arra közösen adott és 173 ország által aláírt pozitív válaszra,
- tekintettel a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet „Milyen hatással van a Covid19-világjárvány a bevándorlóakra és gyermekeikre?” című, 2020. október 19-i szakpolitikai válaszára,
- tekintettel az UNESCO 1960. december 14-én elfogadott, az oktatásban tapasztalható megkülönböztetés elleni egyezményére,
- tekintettel az UNICEF, az UNESCO és a Világbank „Küldetés: az oktatás helyreállítása 2021-ben” című brosjárjára;
- tekintettel az Amerikai Államok Szervezete 1967. évi alapokmányának 49. cikkére,
- tekintettel a gyermekek jogairól és jólétéről szóló, 1990. évi afrikai charta 11. cikkére,
- tekintettel emberi jogok és a népek jogai 1981. évi afrikai chartájának 17. és 25. cikkére,
- tekintettel a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége 2012. évi emberi jogi nyilatkozatának 31. cikkére,

⁽¹⁾ Különös tekintettel a gyermek jogairól szóló egyezmény általános végrehajtási intézkedéseiről szóló 5. sz. észrevételre; a származási országukon kívül tartózkodó, kísértől nélküli és hozzátartozóiktól elszakított gyermekekkel való bánásmódról szóló 6. sz. észrevételre; a fiatalkorúakra vonatkozó igazságszolgáltatásban a gyermekek jogairól szóló 10. sz. észrevételre; a kiskorú meghallgatáshoz való jogáról szóló 12. sz. észrevételre; a gyermeknek az erőszak minden formájától való mentességéhez való jogáról szóló 13. sz. észrevételre; a gyermek arra vonatkozó jogáról szóló, 14. sz. észrevételre, hogy mindenek fölött álló érdekét elsődleges szempontnak tekintse; a gyermeknek a lehető legjobb egészségi állapothoz való jogáról szóló 15. sz. észrevételre; és a vállalkozói szektor gyermekek jogaira gyakorolt hatásával kapcsolatos állami kötelezettségekről szóló 16. sz. észrevételre.

2022. május 3., kedd

- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 14. cikkére,
 - tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkének (5) bekezdésére és 21. cikkére,
 - tekintettel az ENSZ Fejlesztési Programjának „Senkit sem hagyunk hátra: A Covid19 hatása a fenntartható fejlődési célokra” című, 2021. áprilisi jelentésére,
 - tekintettel az európai gyermekgaranciára,
 - tekintettel a gyermekmunka felszámolásának 2021-es nemzetközi évére és a Bizottság gyermekmunkával szembeni zero toleranciára vonatkozó megközelítésére,
 - tekintettel a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény 30. évfordulója kapcsán a gyermekek jogairól szóló, 2019. november 26-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel „A szíriai konfliktus – tíz évvel a felkelés után” című, 2021. március 11-i állásfoglalására ⁽³⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság és a Kulturális és Oktatási Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A9-0058/2022),
- A. mivel a Covid19-világjárvány világszerte csaknem ötmillió ember életét követelte, ami a világ minden részén arra késztette a kormányokat, hogy rendkívüli intézkedésekkel igyekezzenek megfékezni a Covid19-vírus terjedését, melyek magukban foglalták az iskolabezárásokat és az oktatási intézményekbe való belépés korlátozását is;
- B. mivel az új variánsok súlyosbítják a Covid19-járvány okozta egészségügyi válságot, miközben a konfliktusok és más válságok, többek között az éghajlati válság miatt a gyermekek továbbra is világszerte ki vannak téve annak a veszélynek, hogy készségeik nem fejlődnek a minimálisan elvárt szintre;
- C. mivel az oktatáshoz való hozzáférés nemzetközileg elismert alapvető emberi jog, amely elengedhetetlen más emberi jogok gyakorlásához; mivel az oktatáshoz való jog maga után vonja, hogy az alapfokú oktatásnak kötelezőnek, egyetemesnek, és mindenki számára hozzáférhetőnek kell lennie;
- D. mivel az UNICEF becslése szerint több mint 168 millió gyermek veszített el egy teljes tanévet a Covid19 miatti korlátozásokból adódó iskolabezárások miatt, míg az UNESCO adatai szerint világszerte 800 millió diákot sújtottak az oktatásban adódó jelentős fennakadások, akik átlagosan egy tanév kétharmadát veszítették el;
- E. mivel 2020 márciusa óta mintegy 194 ország kényszerült országos szintű iskolabezárásra a világjárvány miatt, ami világszerte 1,8 milliárd iskolást érintett, akik így nem tudtak hozzáférni az oktatáshoz és az iskolák által nyújtott egyéb létfontosságú előnyökhöz; mivel néhány régióban az iskolák még mindig be vannak zárva; mivel az iskolák bezárása miatt a gyermekek fokozottan ki voltak téve erőszaknak, bántalmazásnak és kizsákmányolásnak, többek között családi körben is; mivel az iskolák részleges vagy teljes bezárása leginkább a kiszolgáltatott és marginalizált gyermekekre van hatással, mivel növeli az oktatási rendszerben már meglévő egyenlőtlenségeket, és megzavarja mindennapi életük minden aspektusát;
- F. mivel az UNICEF szerint világszerte a gyermekek egyharmada nem rendelkezik internet-hozzáféréssel, ami akadályozza a távoli/digitális tanuláshoz való hozzáférést; mivel a Covid19-világjárványt követően is szükség lesz távtanulási és távoktatási programokra, különösen a természeti katasztrófák és konfliktusok által sújtott országokban; mivel az e-tanulás új kihívások elé állította a tanárokat a diákok tanulásának megkönnyítése és a társas kapcsolatok fenntartása terén; mivel a Covid19-világjárvány és a gyermekek folyamatos oktatásának biztosítására hozott, sürgősséggel bevezetett innovatív intézkedések lehetőséget adnak az oktatás újragondolására, mely révén az előremutatóbbá, inkluzívabbá, rugalmasabbá és reziliensebbé válhat; mivel a távoktatási programoknak minden gyermek számára hozzáférhetőnek kell lenniük, figyelembe véve azokat a társadalmi-gazdasági kihívásokat, amelyekkel a gyermekek szembesülhetnek, valamint az internethez, a műsorokhoz vagy a digitális médiához való hozzáférésük esetleges hiányát;

⁽²⁾ HL C 232., 2021.6.16., 2. o.⁽³⁾ HL C 474., 2021.11.24., 130. o.

2022. május 3., kedd

- G. mivel a Covid19-világjárványnak a szülőket érintő gazdasági következményei egyértelműen kihatottak gyermekeik egészségére, jóllétére és oktatáshoz való hozzáférésére; mivel az iskolák bezárásakor a szülők nem voltak felkészülve a távoktatásra és az otthoni oktatásra; mivel egyes dolgozó szülők pénzügyi erőforrások vagy más alternatívák híján arra kényszerültek, hogy egyedül otthon hagyják gyermekeiket, míg mások – ez főleg a nők körében volt gyakori – kénytelenek voltak otthagyni munkahelyüket, ami szegénységbe sodorta az érintett családokat;
- H. mivel az országok több mint 90 %-a bevezette a távoktatás valamilyen formáját a iskolák vészhelyzeti bezárása során; mivel a távoktatás leginkább az általános és középfokú oktatásban részt vevő gyermekeknek kedvezett, míg az óvodáskorú gyermekek esetében fennáll a veszélye annak, hogy nem lesznek felkészülve az általános iskolára;
- I. mivel a diákok a Covid19-világjárvány kezdete óta világszerte mintegy 1,8 billió, személyes részvétellel zajló tanóráról és világszerte több mint 39 milliárd iskolai étkezésről maradtak le az iskolák bezárása miatt ⁽⁴⁾;
- J. mivel a világ már jóval a Covid19-világjárvány előtt is szembesült az oktatás globális válságával, amelynek oka nemcsak az oktatáshoz való korlátozott hozzáférés volt a szegénység, a legközelebbi iskolába vezető hosszú út, a káros nemi normák, a kiszolgáltatott csoportokkal szembeni hátrányos megkülönböztetés, a környezeti kockázatok és a konfliktusok miatt, hanem az olyan iskoláztatás is, amely nem feltétlenül vezetett tanuláshoz; mivel a világjárvány számos konfliktus sújtotta régióban súlyosbította a gyermekek kritikus helyzetét, amelyet gyakran jellemez többek között a növekvő bizonytalanság, az éghajlatváltozás hatásaival szembeni nagyobb sebezhetőség és az oktatási intézmények elleni támadások, és emiatt a gyermekeket fokozottan fenyegeti a katonai toborzás veszélye, ami súlyosan sérti a gyermekek jogait és a nemzetközi humanitárius jogot; mivel világszerte 617 millió gyermek és serdülő nem tudta elérni az alapszintű olvasási ⁽⁵⁾ és matematikai készségeket, pedig kétharmaduk iskolába jár;
- K. mivel a Covid19 20 évnyi előrelépést tett semmivé az oktatás terén; mivel 2020-ban további 101 millió gyermek – az 1–8. osztályba tartozók 9 %-a – olvasási készsége esett a minimálisan elvárt szint alá ⁽⁶⁾;
- L. mivel becslések szerint 2030-ra további 825 millió gyermek nem a munkához és az élethez szükséges középfokú készségekkel éri el a felnőttkort; mivel több millió olyan gyermek és fiatal van, akik ugyan rendszeresen jártak iskolába, mégsem sajátították el a munkaerőpiacra való sikeres belépéshez, lehetőségeik teljes kibontakoztatásához és a közösségeik szolgálatához szükséges ismereteket és készségeket;
- M. mivel az iskolabezárások jelentős gazdasági hatással járnak, hiszen megakadályozzák, hogy a gyermekek és a fiatalok fejlesszék a megfelelő készségeiket, teljes körűen kibontakoztassák lehetőségeiket és felkészüljenek az életre, ami gyakorta munkanélküliséghez és ennek következtében az egyenlőtlenségek növekedéséhez és a lehetőségek szűküléséhez vezet;
- N. mivel az ENSZ becslése szerint világszerte 11 millióra tehető azon általános és középiskolás diákok száma – és közülük 5,2 millió leány –, akiknél fennáll a kockázata annak, hogy a Covid19-hez köthető iskolabezárásokat követően nem térnek vissza az oktatásba ⁽⁷⁾; mivel minél tovább maradnak ki a gyermekek az iskolából, annál nagyobb a valószínűsége annak, hogy teljesen lemorzsolódnak az oktatásból; mivel féltő, hogy ez a helyzet aláássa az oktatás terén elért eredményeket és a fenntartható fejlődési célok elérését, különös tekintettel a szegénység csökkentésével, az egészséggel és jóllétel, valamint a jó minőségű oktatással kapcsolatos célokra;
- O. mivel az iskolabezárások hatásai nemek szerint eltérőek, és magukban hordozzák az egyenlőtlenségek növekedésének kockázatát; mivel a szakértők véleménye szerint az iskolák válság alatti bezárása növelheti a tinédzserkori terhességek előfordulását; mivel az iskolából kimaradó lányokat aránytalanul nagy mértékben fenyegeti a korai és kényszerházasság és a szexuális kizsákmányolás kockázata; mivel becslések szerint a következő évtizedben további kétmillió nő számára

⁽⁴⁾ UNICEF Kutatási Hivatal, Covid19: Nem csak a tanórák hiányoznak – az iskolabezárások hatása a gyermekek táplálkozására, (2021. január).

⁽⁵⁾ UNESCO 46. sz. tájékoztató: *More Than One-Half of Children and Adolescents Are Not Learning Worldwide* (Világszerte a gyermekek és kamaszok több mint fele nem tanul), 2017. szeptember.

⁽⁶⁾ Az ENSZ 2021. évi jelentése a fenntartható fejlődési célokról, 2021. július 15.

⁽⁷⁾ UNESCO: *How many students are at risk of not returning to school?* (Hány diákkal történhet meg, hogy nem tér vissza az iskolába?), 2020. július 30.

2022. május 3., kedd

jelent majd fenyegetést a női nemi szervek megcsonkítása; mivel a lányokat tömegesen akadályozhatják meg abban, hogy a Covid19 miatti bezárásokat követő újranyitáskor visszatérjenek az iskolába, tekintettel bizonyos megkülönböztető politikákra, amelyek a várandós lányokat és a fiatal anyákat eltiltják az iskolától;

- P. mivel világszerte 129 millió lány nem jár iskolába, köztük 32 millió általános iskolás korú, 30 millió a középiskola alsó évfolyamainak, 67 millió pedig a középiskolai felső évfolyamainak megfelelő korú; mivel világszerte az országok kevesebb mint fele érte el a nemek közötti egyenlőséget az alapfokú oktatásban való részvétel terén; mivel a távoktatásra való átállás miatt jelentős annak a veszélye, hogy a legszegényebb és legsebezhetőbb háztartásokban élő gyermekek – különösen a lányok – végleg vagy hosszú időre lemorzsolódnak az iskolából;
- Q. mivel azon 10 ország közül, ahol a lányok számára a legnehezebb a tanulás, 9 a szubszaharai Afrikában található, a tizedik pedig Afganisztán, ahol a tálibok gyakorlatilag megfosztották a lányokat az általános iskola utáni oktatástól azzal, hogy elrendelték, hogy a középiskolákat csak fiúk számára nyissák meg újra; mivel a nem egyértelmű tálib politika, valamint a lányok oktatására vonatkozó homályos és be nem váltott ígérek miatt az afgán lányok milliói érthető módon féltik az oktatásukat; mivel számos nemzetközi kezdeményezés indult egyetemek és magánszemélyek részéről, amelyek távoktatást kínálnak afgán lányoknak és nőknek;
- R. mivel számos nemzeti és regionális bűnüldöző hatóság szerint az iskolából kimaradó gyermekek – különösen a hátrányos helyzetű lányok és gyermekek, például a kisebbségekhez tartozó, vidéki, őslakos és migráns gyermekek, ideértve a menekülteket is, a fogyatékossággal élő és az állami gondozásban lévő gyermekek, valamint azok a gyermekek, akik a világjárvány következtében elveszítették szüleiket és/vagy nagyszüleiket – aránytalan mértékben ki vannak téve a kizsákmányolásnak, a gyermekmunkának és a családon belüli erőszaknak, beleértve az erőszak látványának való kitettséget, az online megfélemlítést és egyéb olyan bűncselekményeket is, mint a szexuális kizsákmányolás és bántalmazás⁽⁸⁾;
- S. mivel a Világbank becslése szerint egy öthónapos globális iskolabezárás az óriási társadalmi költségeken túl olyan tanulási deficitet eredményezhet, melynek reálértéke 10 billió USD-ra tehető; mivel a tanulás elmaradása akár napi 161 millió USD veszteséget jelenthet a gazdaságok számára;
- T. mivel sajnálatos módon az iskolák bezárása elengedhetetlen volt a Covid19 terjedésének korlátozásához; mivel az iskola többet jelent, mint egy hely, ahol a gyermekek tanulhatnak, mivel egyben találkozóhely, valamint a mentális egészség és a pszichoszociális támogatás központja is; mivel az UNESCO és az UNICEF szerint az iskolabezárások nemcsak az oktatáshoz való jogot csorbították, hanem az egészséghöz való jogot is, mivel az említett iskolabezárások miatt több mint 80 millió gyermek nem kapta meg az időszzerű elsődleges védőoltásait; mivel az iskolák bezárása azt is jelenti, hogy a tanárok nem tudják nyomon követni a szülői bántalmazásra vagy a megfelelő gondoskodás hiányára utaló jeleket; mivel az UNICEF Innocenti Kutatási Hivatala és az Élelmzési Világprogram szerint az iskolák bezárása a megfelelő táplálkozáshoz való jogot és a napi étkezéshez való hozzáférést is korlátozza; mivel az iskolai étkeztetési programok a legveszélyeztetettebb gyermekek esetében ösztönzést jelenthetnek az iskolába való visszatérésre; mivel az iskolabezárások súlyosan befolyásolják a gyermekek mentális jóllétét, mivel a gyermekek otthonaikban erőszaknak és stressznek lehetnek kitéve; mivel az iskolabezárásoknak akut és krónikus pszichoszociális következményeik is lehetnek, a depressziótól a fokozott szorongáson át egészen az öngyilkosságig, hiszen a gyermekeket megfosztják a társaikkal való kapcsolattartás lehetőségétől;
- U. mivel az iskolából való lemorzsolódás erősíti a társadalmi egyenlőtlenséget, és befolyásolhatja egy ország stabilitását és jólétét, világszerte veszélyeztetve gyermekek millióiinak jövőjét, és súlyos hatást gyakorolva egy teljes generációra; mivel az oktatás alapvető fontosságúnak bizonyult a szélsőségség, valamint a gyermekek és fiatalok radikalizálódása elleni küzdelemben;
- V. mivel az UNHCR 2021-es oktatási jelentése szerint a menekült gyermekek fele nem jár iskolába; mivel a menekült gyermekek ki vannak zárva a távoktatási lehetőségekből; mivel a menekült gyermekek – különösen a menekülttáborokban élők – túlsúlyos életkörülményei gyakran megkönnyítik a vírus terjedését és akadályozzák az egészségügyi szabályoknak való megfelelést; mivel a Covid19 terjedése a táborokban válságos helyzetbe sodorja a gyermekeket, mivel

⁽⁸⁾ Az Europol 2020. június 19-i sajtóközleménye: „Exploiting Isolation: Sexual Predators Increasingly Targeting Children during COVID Pandemic” (Az elszigeteltség kihasználása: a gyermekek a szexuális ragadozók elsődleges célpontjai a Covid19-járvány idején).

2022. május 3., kedd

sokuk immunrendszere már eleve legyengült, illetve már fejlődő szervezetükben jelen vannak bizonyos egészségi problémák, ami miatt náluk a vírussal való találkozás esetén fennáll a súlyosabb lefolyás kockázata; mivel a legtöbb menekülttábor nem rendelkezik megfelelő egészségügyi szolgáltatásokkal ahhoz, hogy megfelelően kielégítse a gyermekek és családjaik szükségleteit;

W. mivel a Covid19-oltóanyagok világszinten egyenlőtlen elosztása aránytalanul sújtja az alacsony jövedelmű országokat;

1. elismeri és nagybecsülését fejezi ki a tanárok és mindenféle nevelő és támogató személyzet munkájáért, akik gyorsan alkalmazkodtak a Covid19-világjárványhoz, és biztosították a gyermekek és serdülők tanulási folyamatának fenntartását; üdvözlí a nemzetközi és helyi civil társadalmi szervezetek, magánszemélyek és vállalkozások kezdeményezéseit, amelyek célja, hogy a gyermekek számára információs és kommunikációs technológiát, távoktatási tanfolyamokat és egyéb tananyagokat biztosítsanak, különösen azokban az országokban, ahol a gyermekek csak korlátozottan érik el a távoktatást, vagy egyáltalán nem férnek hozzá az oktatáshoz; sürgeti a Bizottságot, az Európai Külügyi Szolgálatot és a tagállamokat, hogy a Covid19-világjárvány által a gyermekek oktatáshoz való hozzáféréseire gyakorolt hatás enyhítésére irányuló globális erőfeszítések során támogassa a gyermekek jogain alapuló megközelítést, amely a megkülönböztetésmentesség, a gyermek mindenképp felett álló érdekének érvényesítése és a gyermekek részvétele elvén alapul;

2. elismeri, hogy az oktatás olyan horizontális kérdés, amely a fenntartható fejlődés valamennyi dimenzióját érinti;

3. üdvözlí a fenntartható fejlődést szolgáló oktatásról szóló, 2021. évi UNESCO-világkonferencián tett kötelezettségvállalásokat és a Berlini Nyilatkozat elfogadását; kitart amellett, hogy minden gyermek számára minőségi oktatást kell biztosítani, ami elősegíti az ENSZ valamennyi fenntartható fejlődési céljának megvalósítását, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a fenntartható fejlődést az oktatás és képzés valamennyi szintjébe beépítsék, a kisgyermekkori neveléstől a felsőoktatásig és a felnőttoktatásig, beleértve a szakképzést, az iskolarendszeren kívüli oktatást és az informális tanulást is;

4. kitart amellett, hogy az EU-nak vezető szerepet játszania olyan oktatási hatalomként, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy teljes mértékben használják ki képességeiket a gyermekek oktatásának támogatására világszerte, és adjanak hangot meggyőződésüknek ebben a kérdésben; hangsúlyozza a jövőbeli európai oktatási térség kulcsszerepét abban, hogy fontos lehetőséget biztosítson a nagyobb nemzetközi együttműködésre az oktatással kapcsolatos szinergiák Európán kívüli kialakítása érdekében, hogy ezáltal a közös kihívásokra közös megközelítéseket és megoldásokat lehessen kidolgozni; sürgeti a Bizottságot, hogy kettőzze meg erőfeszítéseit a vonatkozó stratégia meghatározása érdekében, beleértve annak egyértelmű leírását és célkitűzéseit is;

5. hangsúlyozza, hogy garantálni kell a gyermekek oktatáshoz való jogát, és minden gyermeknek biztosítani kell a lehetőséget az iskolába való visszatérésre, és felszólítja a Bizottságot, az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy támogassák a harmadik országok hatóságait abban, hogy helyreállítási terveikben előnyben részesítsék az iskolák újranyitását, ideértve a tanároknak nyújtott támogatást ahhoz, hogy a gyermekekkel pótolják a kimaradt tananyagot, valamint a gyermekek jólétének támogatását, mivel az iskolák elengedhetetlenek a gyermekek tanulásának, biztonságának, egészségének, táplálkozásának és általános jólétének biztosításához; felszólítja a Bizottságot, az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy támogassák a harmadik országok hatóságait annak biztosításában, hogy minden gyermek élhessen az általános iskolai oktatáshoz való jogával, és hozzanak intézkedéseket annak biztosítására, hogy a középfokú oktatás rendelkezésre álljon, és elérhető legyen; ezenkívül felszólítja a Bizottságot, az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy támogassák harmadik országok hatóságait a digitális oktatási és tanulási módszerek fejlesztésében és végrehajtásában, és mozdítsák elő mindenki számára az internet-hozzáférést;

6. úgy véli, hogy a nemzeti helyreállítási tervekben, valamint az EU és a nemzetközi pénzügyi intézmények által működtetett támogatási programokban világszerte prioritásként kell kezelni a hazai erőforrások mozgósításának javítását, a szociális szektorokra, nevezetesen az oktatásra és egészségügyre fordított hazai kiadások védelmét és jelentős növelését, valamint e kiadások minőségének javítását; ezzel összefüggésben ragaszkodik a méltányos elosztás és finanszírozás biztosításához annak érdekében, hogy a hátrányos helyzetű, elszegényedett és a marginalizálódott gyermekek – különösen a lányok –, fiatalok és családok ne maradjanak ki a támogatásból; hangsúlyozza, hogy a gyermek mindenképp felett álló érdekének kell vezérelnie minden olyan erőfeszítést, amely a Covid19-világjárvány által az oktatáshoz való hozzáféréseire gyakorolt hatás enyhítésére irányul, és hogy az ilyen intézkedéseknek tiszteletben kell tartaniuk a gyermekek azon jogát, hogy tájékoztatást kapjanak, valamint felhatalmazást és lehetőséget arra, hogy hallassák a hangjukat;

2022. május 3., kedd

7. hangsúlyozza, hogy okvetlenül figyelembe kell venni a szülők társadalmi helyzetét és támogatni azokat a családokat, amelyeknek visszaesett a jövedelme a Covid19-világjárvány gazdasági következményei folytán;
8. elismeri, hogy az EU és a tagállamok hivatalos fejlesztési támogatásának prioritásként kell kezelnie a minőségi oktatás megvalósítását;
9. megjegyzi, hogy a kényszerű lakóhelyelhagyás a menekültként élők számának növekedéséhez vezet; felszólítja a Bizottságot, hogy támogassa a készségek átadását a menekülttáborokban, valamint nyújtson erőteljes oktatási támogatást a menekültek és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek számára integrációjuk és jövedelemtermelő tevékenységekben való részvételük elősegítése érdekében;
10. aggodalmát fejezi ki a világjárványnak az oktatás finanszírozására gyakorolt tartós pénzügyi hatása miatt, mivel az UNESCO-tagállamok többsége még nem érte el a GDP 4–6 %-ának vagy a közkiadások 15–20 %-ának megfelelő küszöbértéket;
11. rámutat a világjárvány elleni erőfeszítések egyenlőtlenségére, melynek oka az oltóanyagokhoz való egyenlőtlen hozzáférés és a védelmi lehetőségek ebből adódó egyenlőtlensége; hangsúlyozza, hogy a világjárvány csak globális fellépéssel szüntethető meg, és az oltóanyagoknak mindenki számára elérhetőnek kell lenniük; felszólítja a tagállamokat, hogy növeljék az ENSZ COVAX-programjához való hozzájárulásaikat és a program általános hatékonyságát, hogy biztosítsák a harmadik országok Covid19 elleni vakcinákkal való, megfelelő szintű ellátását, ezzel lehetővé téve számukra a Covid19 elleni oltási kampányok megszervezését az illetékes nemzeti közegészségügyi hatóságok és az Egészségügyi Világszervezet ajánlásaival összhangban, az iskolákba való mielőbbi visszatérés előmozdítása érdekében; sürgeti a Bizottságot, az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy szorosan működjenek együtt transzatlanti szövetségeikkel és nemzetközi partnereikkel a Covid19-oltóanyagok globális kínálatának növelése érdekében, biztosítva a méltányos elosztást a leginkább rászoruló országok és népességek között, törekedve a Covid19-cel kapcsolatos megfizethető gyógyszerekhez való globális hozzáférés javítására, valamint a globális termelési korlátok és ellátási hiányok megszüntetésére;
12. sürgeti az EU-t, hogy az Egyesült Államokkal és a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) más tagjaival együtt fokozza a gyártást és bővítsé az ellátási lehetőségek körét a Covid19 megfékezéséhez, megelőzéséhez és kezeléséhez szükséges diagnosztikai eszközökhöz, oltóanyagokhoz, terápiás készítményekhez és más releváns egészségügyi termékekhez való méltányos hozzáférés biztosítása, valamint annak érdekében, hogy ezek a célok a WTO 12. miniszteri konferenciájáig teljesüljenek;
13. felszólítja a Bizottságot, az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy támogassák a harmadik országok hatóságait a biztonságos iskolai környezet megteremtését célzó műveletek finanszírozásában és végrehajtásában, többek között higiéniai termékek utánpótlásának biztosítása, valamint a kézmosást és más higiéniai intézkedéseket érintő információmegosztás révén, továbbá kéri az étkeztetési szolgáltatások fenntartását az iskolás korú gyermekek és serdülők számára; hangsúlyozza, hogy az iskolai étkezés és a tiszta víz létfontosságú a gyermekek táplálkozásának, növekedésének és fejlődésének biztosítása szempontjából, mivel a korlátozások feloldását követően erős ösztönzést jelentenek a gyermekek – különösen a lányok, valamint a legszegényebb és leginkább marginalizált közösségekből származó gyermekek – számára, hogy visszatérjenek az iskolába; kiemeli e tekintetben a tanárok és a civil társadalmi szereplők, köztük a hitalapú szervezetek, vallási közösségek és nem kormányzati szervezetek meghatározó szerepét az egészség előmozdításában és a Covid19-világjárvány leküzdésében, valamint a gyermekek és családjaik abbéli támogatásában, hogy megbirkózzanak az egészségügyi válság okozta kihívásokkal és nehézségekkel, a gyermekek és családjaik jóllétének javításában, valamint képzések és oktatási programok biztosításában;
14. felszólítja a Bizottságot, az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy támogassák a harmadik országok hatóságait az oktatási kockázatenyhítési és kockázatkezelési tervek rezilienciaépítési tervek keretében történő kidolgozásában; kiemeli, hogy fontos lenne most vészhelyzeti és válsághárítási terveket kidolgozni és garantálni annak érdekében, hogy csökkentsék a Covid19 terjedésének kockázatát az iskolákban, és minimálisra csökkentsék az iskolabezárások gyermekekre és családjaikra gyakorolt hatásait, különös tekintettel a legszegényebb és leginkább marginalizált gyermekekre és a súlyos fogyatékkal élő gyermekekre; kiemeli e tekintetben, hogy elsőbbséget kell kapnia a konfliktus sújtotta térségekben élő gyermekeknek és a jó minőségű oktatáshoz való hozzáférésüknek;
15. hangsúlyozza, hogy az iskolabezárások hatással lehetnek a szülők munkahelyi kötelezettségeire is, mivel a munkavégzéssel egyidejűleg gondozzák gyermekeiket; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a dolgozó szülőknek biztosítsanak megfelelő erőforrásokat és útmutatást a távoktatással, a tanórán kívüli tevékenységekkel és a pszichológiai támogatási módszerekkel kapcsolatban az otthoni munkavégzés és az otthoni oktatás összeegyeztetése érdekében;

2022. május 3., kedd

16. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az otthoni stressz és szorongás csökkentése érdekében nyújtsanak oktatási és pszichoszociális támogatást azoknak a gyermekeknek és családoknak, akiknek a fertőzés kockázatának minimalizálása érdekében önkéntes karanténban kell maradniuk;

17. felhívja a Bizottságot, az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy támogassák a harmadik országok hatóságait abban, hogy saját kezdeményezésből iránymutatásokat adjanak ki a távoktatás bevált gyakorlataira vonatkozóan, valamint annak biztosításában, hogy az iskolák megfelelő és biztonságos eszközöket, tanterveket és technológiákat alkalmazzanak és tegyenek hozzáférhetővé az alacsony jövedelmű családokból származó gyermekek, a vidéki, őslakos és migráns gyermekek, a marginalizálódott gyermekek és a fogyatékkal élő vagy tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek, az alternatív gondozásban lévő gyermekek, a fogva tartott gyermekek, valamint a távoli területeken vagy olyan környezetben élő gyermekek számára, ahol szabadságukban korlátozzák őket vagy az internethez való hozzáférés nem magától értetődő; hangsúlyozza a digitális tanulásban rejlő potenciált a tekintetben, hogy lehetővé teszi az oktatási intézmények számára, hogy gyorsan elérjék valamennyi gyermeket, ugyanakkor előmozdítja a civil társadalom, valamint az állami és a magánszektor szereplőinek széles körével való partnerségeket és együttműködést; hangsúlyozza azonban, hogy a digitális tanulásba történő beruházásoknak a digitális szakadék csökkentésére kell törekedniük, valamint igazodniuk kell a kontextushoz, összhangban kell lenniük a gyermek mindenek felett álló érdekével, és nem mehetnek az alapvető oktatási infrastruktúra és személyzet, valamint a jelenléti oktatás támogatásának rovására; emlékeztet azonban arra, hogy a digitális technológiákhoz való hozzáférés még mindig nem volt méltányos vagy széles körű a világszerte; úgy véli, hogy ebben az ágazatban jelentős beruházásokra van szükség mind a képzés, mind a finanszírozás tekintetében; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy továbbra is biztosítsanak hozzáférhető oktatási forrásokat és nyílt hozzáférést a digitális eszközökhöz a tanárok, a szülők és a diákok számára; hangsúlyozza ezzel összefüggésben, hogy minden digitális eszköz esetében garantálni kell a gyermekek magánszféráját és a személyes adatok védelmét, ügyelni kell arra, hogy a tartalmak tiszteletben tartsák a nemek közötti egyenlőség szempontját, és megfelelően figyelembe kell venni a gyermekek különböző élethelyzetét;

18. felhívja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy valamennyi rendelkezésre álló uniós pénzügyi eszközön keresztül tartsák fenn az oktatás jelentős finanszírozását, a NDICI – Globális Európa eszköz oktatásra vonatkozó 10 %-os referenciaértékével összhangban, és a jelenlegi és jövőbeli válságokkal szembeni reziliencia növelése érdekében bocsássanak rendelkezésre több finanszírozást;

19. felszólítja a Bizottságot, az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy támogassák a harmadik országok hatóságait a gyermekek megfelelő gondozásának biztosításában, többek között azáltal, hogy vészhelyzeti tervet vezetnek be a Covid19 súlyos esetei miatt árvaságra jutott vagy a kórházi ápolásra szoruló felnőtt gondviselők távollétében megfelelő gondozás nélkül maradt gyermekek gondozására;

20. felszólítja a Bizottságot, hogy a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (NDICI) – Globális Európa keretében kapcsolja össze a beruházások kockázatmentesítését célzó lehetséges tevékenységeket az oktatáshoz és szakképzéshez való hozzáférés pénzügyi támogatásával, különös tekintettel a tanárok megfelelő infrastruktúrájának és képzésének kialakítására;

21. felszólítja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy támogassák a harmadik országok kormányait a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő és inkluzív, erősebb oktatási rendszerek kiépítésében és továbbfejlesztésében, és ehhez kapcsolódóan számolják fel a nők és lányok elleni nemi alapú erőszak minden formáját; emlékeztet arra, hogy a nők oktatáshoz való hozzáférést az ENSZ alapvető jogként határozta meg; úgy véli, hogy az EU-nak és a nemzetközi fejlesztési közösségnek kiemelt célként kell kezelnie a lányok oktatásának fokozását, valamint a nők a természettudományos, technológiai, műszaki és matematikai (STEM) oktatásban való részvételének és ilyen pályán való elhelyezkedésének támogatását; e tekintetben fenntartja annak szükségességét, hogy a lányok megkülönböztetés nélkül, nemi előítéletektől mentesen és a lehetőségeik kibontakoztatása szempontjából egyenlő eséllyel férhessenek hozzá az életkoruknak megfelelő információkhoz és szolgáltatásokhoz, valamint hogy befejezhessék tanulmányaikat; sürgetően szükségesnek tartja, hogy foglalkozzanak az oktatás nemekkel kapcsolatos akadályaiival, például az olyan törvényekkel, politikákkal és káros társadalmi-kulturális normákkal, amelyek terhesség, házasság és anyaság esetén akadályozzák a lányokat a tanulmányok folytatásában; ösztönzi a nemi sztereotípiák és a káros társadalmi-kulturális normák leküzdését az oktatáson keresztül, valamint az erőszak megelőzését nemek közötti egyenlőség szempontját figyelembe vevő oktatási programokon keresztül;

22. elítéli, hogy világszerte lányok milliói nem férnek hozzá az oktatáshoz, ami függőségnek és az erőszak és a kizsákmányolás nagyobb kockázatának teszi ki őket, különösen azokban az esetekben, amikor a hatalmon lévő hatóságok rendszeresen megtagadják a nőktől és lányoktól az oktatáshoz, a munkához és a közlethez való hozzáférést; elutasít minden olyan gyakorlattal való visszaélést, amely az oktatáshoz való hozzáférés terén diszkriminál és előírja az iskolák bezárását, és elutasítja az ilyen gyakorlatok eszközként való felhasználását is; követeli, hogy vessenek véget e gyakorlatoknak, és sürgeti, hogy minden iskolát nyissanak meg újra a lányok és nők számára;

23. felszólítja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy őrizték meg és erősítsék tovább az elmúlt 20 év során a nők és lányok oktatása terén Afganisztánban elért eredményeket; sürgeti, hogy az EU Afganisztánnak szánt humanitárius segélycsomagján

2022. május 3., kedd

belül különítsék el a szükséges forrásokat annak érdekében, hogy a nemzetközi és helyi szervezetek megkönnyíthessék a nők és lányok számára az oktatási intézmények újbóli megnyitását, és ideiglenes intézkedésként távoktatási programokat dolgozthassanak ki; kéri, hogy az afgán menekülteket befogadó országokban is fordítsanak hasonló figyelmet az afgán gyermekek és fiatalok oktatására;

24. hangsúlyozza, hogy minden ember számára biztosítani kell a szexuális és reprodukív egészséggel, a családtervezéssel, a modern fogamzásgátló módszerekkel, a biztonságos és legális abortusszal, valamint az anyasági, szülés előtti és utáni egészségügyi ellátással kapcsolatos oktatáshoz és tájékoztatáshoz való jogot;

25. felszólítja a Bizottságot, az EKSZ-t és a tagállamokat, valamint a harmadik országok nemzeti kormányait, hogy dolgozzanak ki egyedi programokat a Covid19-járvány gyermekekre, tanárookra és közösségeikre gyakorolt mentális egészségügyi és pszichoszociális hatásainak kezelésére és enyhítésére, és dolgozzanak ki célzott kampányokat a gyermekek, a szülők és a tanárok számára az internet használatához kapcsolódó kockázatokról, például a zaklatásról, az emberkereskedelemtől, a szexuális bántalmazásról és az internetes megfélemlítésről, valamint mozdítsák elő különleges programok kidolgozását az erőszak áldozataivá vált gyermekek és szüleik támogatására;

26. hangsúlyozza, hogy a lányok és fiatal nők korai szüléssel és nem kívánt terhességgel, gyermekházassággal, prostitúcióval, HIV-fertőzéssel és nemi alapú erőszakkal szembeni kiszolgáltatottságának csökkentése érdekében az életkornak megfelelő, tényeken alapuló és átfogó szexuális oktatási programokra van szükség;

27. megjegyzi, hogy a szubszaharai régióban az egy képzett szakemberre jutó tanulók száma továbbra is magas az EU különböző erőfeszítései és segítségnyújtása ellenére; kiemeli, hogy a regionális átlagot tekintve az alapfokú oktatásban 58, a középfokú oktatásban pedig 43 diák jut egy képzett tanárra; felhívja a figyelmet arra, hogy számos fejlődő ország nehézségekkel küzd az erőforrások hatékony felhasználása terén, és igen gyakori, hogy az oktatásra fordított kiadások növelése nem jár együtt az oktatás bővülésével és a humán tőke fejlődésével; hangsúlyozza a tanárok szerepét a tanulás megkönnyítésében valamennyi szinten, továbbá a technológia fontosságát a tanulásban, valamint az iskolák és oktatási rendszerek hatékony irányításában ezekben az országokban; emlékeztet arra, hogy az UNESCO szerint legalább 15 millió tanárt kellene felvenni ahhoz, hogy a szubszaharai Afrikában 2030-ig teljesüljenek az oktatással kapcsolatos célok a 4. fenntartható fejlődési céllal összhangban;

28. felszólítja a Bizottságot, az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy támogassák a partnerországok hatóságait oktatási rendszereik kihívásainak kezelésében azzal a céllal, hogy e rendszereket képessé tegyék a jövőbeli válságok átvészelésére, azokat ellenállóbbá és befogadóbbá tegyék, a tanulás helyreállítására irányuló programokat hajtsanak végre és védjék az oktatási költségvetéseket, a magas színvonalú, megfizethető és inkluzív oktatásba való célzott beruházások révén, beleértve az oktatási technológiai eszközöket, a tanárképzésbe és egyéb erőforrásokba történő beruházásokat annak biztosítása érdekében, hogy a gyermekek és a fiatalok teljes körűen kibontakoztathassák lehetőségeiket, felkészüljenek az életre és az életük későbbi szakaszában ne essenek el a munkaerőpiacra való belépés lehetőségétől, ugyanakkor tiszteletben tartva minden gyermek oktatási szükségleteit és jogait; kiemeli, hogy a jövőbeli válságok kezelésére tervezett távoktatási programoknak különböző oktatási anyagokat kell tartalmazniuk, beleértve a nyomtatott anyagokat is, hogy a leghátrányosabb helyzetű és marginalizált gyermekek számára is elérhetőek legyenek;

29. üdvözli az UNESCO „Világméretű felhívás az oktatás jövőjébe való beruházásra” című párizsi nyilatkozatát; sürgeti a világ országait, hogy az oktatást befektetésnek tekintsék, ne pedig kiadásnak; úgy véli, hogy az oktatás terén a megfelelő és hatékony pénzügyi támogatás előfeltétele a szegénység megszüntetésének és a jólét növelésének, különösen egy olyan időszakban, amikor az állami források egyre szűkebbek a súlyosan érintett ágazatok, például az egészségügy vagy az oktatás egymással versengő igényei miatt; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy nemzetközi fejlesztési és segítségnyújtási stratégiáikban jelentősen növeljék az oktatásra nyújtott finanszírozást;

30. hangsúlyozza, hogy a fiatalok a fejlődő országok gazdasági felemelkedésének legértékesebb erőforrásai;

31. emlékeztet arra, hogy a globális közösség elkötelezett az oktatás minőségének 2030-ig történő javítása mellett (4. fenntartható fejlesztési cél);

32. szorgalmazza az afrikai és az uniós fiatalok közötti olyan nemzetközi oktatási csereprogramok megerősítését, mint amilyen az Erasmus és az Erasmus fiatal vállalkozóknak, amelyek célja, hogy segítsék az új vállalkozókat a vállalkozás vezetéséhez szükséges készségek elsajátításában;

33. kéri a tagállamoktól annak figyelembevételét, hogy a Covid19 egészségügyi válság súlyosbította a szíriai táborokban fogva tartott személyek helyzetét, ezért kéri az e táborokban fogva tartott valamennyi európai gyermek azonnali hazatelepítését, biztosítva, hogy elsődleges szempontként a gyermek mindenek felett álló érdekét tartsák szem előtt;

2022. május 3., kedd

34. hangsúlyozza, hogy a helyreállítási tervekbe be kell építeni a szakképzést és a „második esélyt nyújtó programokat”, hogy segítsék a gyermekeket és a fiatalokat a munkaerőpiacra való belépésben; felszólítja a Bizottságot, az EKSZ-t és a tagállamokat és a harmadik országokat, hogy nyújtsanak vonzó jövőbeli kilátásokat a fiatal nemzedék számára;

35. hangsúlyozza, hogy a képzésbe és az oktatásba való befektetés mellett a munkahelyteremtést is támogatni kell annak érdekében, hogy a fiatalok következő generációja számára jobb jövőbeli kilátásokat biztosítsanak Afrikában és más fejlődő régiókban; megjegyzi, hogy a köz- és magánszféra közötti partnerség különösen fontos a tisztességes munkához való hozzáféréssel kapcsolatos 8. fenntartható fejlődési cél eléréséhez; hangsúlyozza, hogy a középfokú oktatás és a szakképzés elengedhetetlenül fontos a fiatalok foglalkoztathatósága és a fenntartható fejlődés szempontjából; továbbá megjegyzi, hogy Afrika fiatal népességének növekedése mindenekelőtt a minőségi oktatás támogatását és a szakképzés fejlesztését teszi szükségessé a mobilitás, a piacra lépés és a jogérvényesítés javítása érdekében;

36. felszólítja az EU-t, hogy a magánszektorral együttműködve mozdítsa elő a szakképzésbe és az egész életen át tartó tanulásba való beruházást, valamint az oktatási struktúrák megerősítését a humán tőke kiaknázása érdekében;

37. kiemeli a tanárok folyamatos szakmai fejlődésének és fokozott pénzügyi támogatásának fontosságát, lehetővé téve számukra, hogy kezeljék a diákjaiknál kialakult tanulási deficitet, reagálni tudjanak a személyes szociális körülményekre, a családi helyzetre, valamint a pszichés problémákra, és tanítási módszereikbe be tudják építeni a digitális technológiát; hangsúlyozza, hogy sürgősen meg kell ragadni a lehetőséget, és a Covid19 helyreállítási alapokat, valamint a világjárvány idején a távoktatás biztosítására sürgősséggel bevezetett innovatív intézkedéseket fel kell használni az oktatás újrarendelése és olyan rendszerek kiépítése érdekében, amelyek előremutatóbbak, inkluzívabbak, rugalmasabbak és reziliensebbek; úgy véli, hogy ezeknek az új megközelítéseknek megoldást kell nyújtaniuk a tanulási veszteségek problémájára, meg kell akadályozniuk az iskolai lemorzsolódást, és biztosítaniuk kell a diákok, a tanárok és a személyzet szociális és érzelmi jólétét;

38. hangsúlyozza az iskolarendszeren kívüli oktatás, az informális tanulás, az állampolgári ismeretek oktatása és az önkéntesség szerepét; felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a harmadik országokat a humán készségek jobb elismerésében; hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani a nemzedékek közötti szolidaritás és mentorálás gyakorlatait az egyenlőtlenségek, a kirekesztés és a korai iskolaelhagyás csökkentése érdekében;

39. szorgalmazza a globális tudáscsere és mobilitás felgyorsítását az oktatás minden szintjén, minden ország és régió között és azokon belül egyaránt, elismerve ugyanakkor az országok közötti kapcsolatok bonyolult és vitatott történelmét, és hangsúlyozva az örökség, a kulturális identitás, a történelem, a művészet és a világpolgárság népszerűsítésének fontosságát az oktatáson keresztül; megjegyzi, hogy e célból lehetőség van az online eszmecsere és az utazás összekapcsolására;

40. hangsúlyozza, hogy fontos az olyan figyelemfelkeltő tevékenységek kidolgozása és megerősítése, amelyek az éghajlatváltozással és a környezetvédelemmel, valamint ezeknek a gyermekekre és a jövő nemzedékeire gyakorolt hatásával foglalkoznak; kéri, hogy a környezetvédelmi oktatást tegyék az iskolai tantervek központi elemévé;

41. hangsúlyozza a testnevelés fontos szerepét az iskolákban, mivel a testmozgás és az egészséges életmód kulcsfontosságú a tanulók egészségének javításához; felhívja ezért a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy támogassák a nemzeti hatóságokat abban, hogy az iskolákban elegendő számú és biztonságos sportlétesítmény, valamint megfelelően képzett testnevelő tanárok álljanak rendelkezésre;

42. felhívja a figyelmet arra, hogy a fenntartható, inkluzív és reziliens társadalmak kialakítása érdekében ki kell használni a kultúra és az oktatás közötti szinergiákat; e tekintetben felhívja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy támogassák a nemzeti hatóságokat abban, hogy a művészeteket és a kultúrát beépítsék az iskolai tantervekbe és a tanórán kívüli tevékenységekbe, ezáltal gazdagítva a harmadik országokból érkező tanulók oktatási és tanulási élményét;

43. úgy véli, hogy a nemzeti kormányoknak – és illetékes nemzeti, regionális vagy helyi hatóságoknak – gyermekbarát módon kell kommunikálniuk a gyermekekkel, hogy elmagyarázzák nekik a Covid19 terjedésének korlátozása érdekében hozott intézkedéseket, hogy a Covid19 hatásairól, kockázatairól és veszélyeiről felvilágosítást nyújtsanak, és a gyermekekkel közöljék jogait;

44. hangsúlyozza a készségek elsajátításának fontosságát, különösen a személyes tanulás révén, amely lehetővé teszi a gyermekek számára, hogy egész életük során fejlődjenek, például a személyes kapcsolatok, a tanulási készségek, az empátia és az együttműködés terén; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a gyermekek fejlődésük kulcsfontosságú

2022. május 3., kedd

elemeként részt vehessenek játék- és szabadidős tevékenységekben, amint azt a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény 31. cikke is elismeri; lépéseket szorgalmaz a gyermekek szabadidős és kulturális tevékenységeinek előmozdítása érdekében, mind önálló jogként, mind pedig mentális egészségük és általános jólétük javításának eszközeként;

45. megismétli azon ENSZ-tagállamokhoz intézett felhívását, amelyek ezt még nem tették meg, hogy ratifikálják a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezményt, ugyanakkor hangsúlyozza annak fontosságát, hogy világszerte érvényt szerezzenek ezen alapvető emberi jogi eszköznek;

46. hangsúlyozza, hogy megfelelően értékelni kell és nyomon kell követni a válság során bevezetett kezdeményezések hatását a hiányosságok azonosítása és orvoslásuk módjának meghatározása érdekében;

47. elkötelezi magát amellet, hogy az oktatást a parlamenti küldöttségeken belüli megbeszélések kulcsfontosságú témájává teszi, különösen az olyan közös parlamenti közgyűlések révén, mint az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés;

48. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2022. május 3., kedd

P9_TA(2022)0139

A nők gazdasági függetlenségének megvalósítása vállalkozás és önfoglalkoztatás révén

Az Európai Parlament 2022. május 3-i állásfoglalása a nők gazdasági függetlenségének vállalkozás és önfoglalkoztatás révén történő megvalósításáról (2021/2080(INI))

(2022/C 465/05)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkére és 3. cikkének (3) bekezdésére, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 8. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartája 21. cikke (1) bekezdésére, valamint 23. cikkére és 33. cikkének (2) bekezdésére,
- tekintettel „Az egyenlőségközpontú Unió: a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia” című, 2020. március 5-i bizottsági közleményre (COM(2020)0152),
- tekintettel a „Kkv-stratégia a fenntartható és digitális Európáért” című, 2020. március 10-i bizottsági közleményre (COM(2020)0103),
- tekintettel „A fenntartható versenyképességre, a társadalmi méltányosságra és a rezilienciára vonatkozó európai készségfejlesztési program” című, 2020. július 1-jei bizottsági közleményre (COM(2020)0274),
- tekintettel a Bizottság „Egyenlőségközpontú Unió: Stratégia a fogyatékkal élő személyek jogainak érvényre juttatásáért (2021–2030)” című, 2021. március 3-i közleményére (COM(2021)0101),
- tekintettel a Bizottság Tartalmak, Technológiák és Kommunikációs Hálózatok Főigazgatóságának „Nők a digitális korban” című, 2020. évi tanulmányára,
- tekintettel az Európában a nők vállalkozási tevékenységét akadályozó külső tényezőkről szóló, 2016. január 19-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a nemek közötti egyenlőségről és a digitális korban a nők jogainak erősítéséről szóló, 2016. április 28-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel a nők uniós magán- és közsférán belüli gazdasági szerepvállalásának erősítéséről szóló, 2017. október 3-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel a nők és lányok szerepvállalásának a digitális ágazaton keresztül történő erősítéséről szóló, 2018. április 17-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel „A nemek közötti digitális szakadék megszüntetése: a nők részvétele a digitális gazdaságban” című, 2021. január 21-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel a Covid19 okozta válság és a válságot követő időszak nemi dimenziójáról szóló, 2021. január 21-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel az uniós nemi esélyegyenlőségi stratégiáról szóló, 2021. január 21-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ HL C 11., 2018.1.12., 35. o.

⁽²⁾ HL C 66., 2018.2.21., 44. o.

⁽³⁾ HL C 346., 2018.9.27., 6. o.

⁽⁴⁾ HL C 390., 2019.11.18., 28. o.

⁽⁵⁾ HL C 456., 2021.11.10., 232. o.

⁽⁶⁾ HL C 456., 2021.11.10., 191. o.

⁽⁷⁾ HL C 456., 2021.11.10., 208. o.

2022. május 3., kedd

- tekintettel a nemek közötti egyenlőségnek a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika (TTMM) oktatása és a kapcsolódó szakmák terén való előmozdításáról szóló, 2021. június 10-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
 - tekintettel az Unió Belső Politikák Főigazgatóságának Állampolgári Jogi és Alkotmányügyi Tematikus Főosztálya által 2019 májusában közzétett, „Az EU vidéki térségeiben élő nők foglalkozási viszonya” című tanulmányra,
 - tekintettel a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) Foglalkoztatási, Munkaügyi és Szociális Igazgatósága által 2014-ben közzétett, „Enhancing Women's Economic Empowerment through Entrepreneurship and Business Leadership in OECD Countries” (A nők gazdasági szerepvállalásának erősítése vállalkozói tevékenységen és vállalkozásvezetésen keresztül az OECD-országokban) című tanulmányra,
 - tekintettel az OECD által 2020-ban közzétett, „International Survey of Adult Financial Literacy” (A felnőttek pénzügyi tudására vonatkozó nemzetközi felmérés) című tanulmányra,
 - tekintettel az OECD által 2019. decemberében közzétett, „The Missing Entrepreneurs 2019: Policies for Inclusive Entrepreneurship” (Hiányzó vállalkozók 2019: az inkluzív vállalkozásokra irányuló politikák) című tanulmány 2. fejezetére,
 - tekintettel a nemek közötti egyenlőség mutatójára, amelyet a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE) tett közzé,
 - tekintettel a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény 6. cikkére,
 - tekintettel az ENSZ fenntartható fejlődési céljaira,
 - tekintettel a nők digitális szerepével kapcsolatos eredménytáblára,
 - tekintettel az Unió Belső Politikák Főigazgatóságának Állampolgári Jogi és Alkotmányügyi Tematikus Főosztálya által 2020 májusában közzétett, „A nők vállalkozói készsége és önfoglalkoztatása, beleértve a nemi alapú vállalati társadalmi felelősségvállalás szempontjait” című tanulmányra,
 - tekintettel az Európai Beruházási Bank Innovációfinanszírozási Tanácsa által 2020 júniusában közzétett, „A női vállalkozók finanszírozása – Hogyan támogassuk a növekedést” című tanulmányra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság jelentésére (A9-0096/2022),
- A. mivel a nemek közötti egyenlőség alapvető érték és kulcsfontosságú célkitűzés az Unió számára, valamint alapvető előfeltétele annak, hogy a nők és a lányok emberi jogait teljes körűen gyakorolhassák, továbbá alapvetően fontos társadalmi szerepük megerősítéséhez, lehetőségeik teljes körű kiaknázásához és a fenntartható és inkluzív társadalom megvalósításához; mivel a sztereotípiákon és egyenlőtlenségeken alapuló nemi alapú megkülönböztetés, és az ehhez járuló, többek között a biológiai nemük, faji, etnikai vagy társadalmi származásuk vagy fogyatékossguk, szexuális irányultságuk, nemi identitásuk vagy nemi önkifejezésük miatti interszekcionális megkülönböztetés negatív társadalmi és gazdasági következményekkel jár, és hatással van arra, hogy a nők milyen kihívásokkal szembesülnek, többek között a vállalkozói készség fejlesztése és az önálló vállalkozóvá válás terén;

⁽⁸⁾ HL C 67., 2022.2.8., 137. o.

2022. május 3., kedd

- B. mivel a női vállalkozások megerősítik a nők emancipációját és szerepvállalását; mivel a 2014–2018 közötti időszakban a teljes munkaidőben dolgozó vállalkozók éves mediánjövedelme egyenlő volt a férfiak és a nők esetében⁽⁹⁾; mivel a nők gazdasági függetlensége és társadalmi szerepvállalása központi szerepet játszik a nők jogainak és a nemek közötti egyenlőségnek a megvalósításában, és magában foglalja a munkaerőpiacon való egyenlő részvétel képességét, a termelő erőforrásokhoz való hozzáférést és azok ellenőrzését, a saját idejük, életük és testük feletti rendelkezést, az önmegvalósítást és a gazdasági döntéshozatalban való érdemi részvételt minden szinten; mivel a gazdasági függetlenség előmozdításához szükség van a nők vállalkozói készségének és önálló vállalkozói tevékenységének fellendítésére, és azt megfelelő intézkedésekkel kell kiegészíteni a nők egyenlő munkaerőpiaci részvételének, az egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazásnak, a tisztességes munkához való hozzáférésnek, valamint a háztartási és gondozási feladatok megosztásának és elismerésének biztosítása érdekében;
- C. mivel a nők a vállalkozói és vezetői potenciál legértékesebb és legnagyobb kiaknázatlan forrását képezik Európában; mivel 2014 és 2018 között az OECD-országokban a nők kétszer akkora valószínűséggel kezdtek saját vállalkozásba, mint az EU-ban⁽¹⁰⁾; mivel a női vállalkozók és az önálló vállalkozó nők a fenntartható gazdasági növekedés, a munkahelyteremtés és az innovációs potenciál kiaknázatlan forrásait jelentik, mivel e növekedési forrás előmozdítása fontos eszköz a nők gazdasági szerepvállalásának és függetlenségének előmozdításához; mivel a nők gazdasági szerepvállalása növeli a termelékenységet, továbbá növeli a gazdasági diverzifikációt és a jövedelmi egyenlőséget; mivel az önálló vállalkozói tevékenységet olyan munkaformaként kell elismerni, amely hozzájárul a munkahelyteremtéshez és a munkanélküliség csökkentéséhez; mivel tanulmányok bizonyítják, hogy a nők gyakran más vezetői és irányítási stílussal rendelkeznek, mint a férfiak, és hogy a csapatok nemi sokszínűsége előnyös a társadalom és a gazdaság számára⁽¹¹⁾; mivel a női vállalkozók és az önálló vállalkozó nők támogatása az EU versenyképességét is megerősítené, és ezért az EU-nak és tagállamainak elő kell mozdítaniuk minden olyan vállalkozói tevékenységet, amely munkahelyeket és jövedelmet teremt, és ezáltal hozzáadott értéket teremt a vállalkozások és a társadalom számára;
- D. mivel a vidéki és hátrányos helyzetű régiókban élő nők nagyobb valószínűséggel vállalkoznak, illetve lesznek önálló vállalkozók, mint a városi és gazdaságilag virágzó régiókban élők⁽¹²⁾; mivel az Unióban a vidéki térségekben élő nők foglalkoztatási lehetőségei rosszabbak, mint a vidéki térségekben élő férfiak és a városi térségekben élő nők foglalkoztatási lehetőségei; mivel az önálló vállalkozói tevékenységet folytató nők aránya a vidéki térségekben valamivel magasabb, mint az a többi területen együttvéve; mivel az Unióban a gazdaságok 30 %-át nők üzemeltetik önálló vállalkozóként⁽¹³⁾;
- E. mivel a női vállalkozók viszonylag alacsony aránya az innováció és a fejlesztés kiaknázatlan forrásának tekintendő, különösen Európa zöld és digitális átalakulásával és a Covid19-válságot követő gazdasági fellendülésével összefüggésben; mivel a Covid19-válság aránytalan mértékben érintette a nőket, különösen a bizonytalan foglalkoztatásban, az elnőiesedett ágazatokban és az informális gazdaságban dolgozókat, akiket gazdasági és foglalkoztatási szempontból súlyosan érintett a gondozási és háztartási feladatok növekedése, a szexuális és reprodukzív egészséghez és jogokhoz való korlátozott hozzáférés, valamint a nemi alapú erőszak és zaklatás; mivel az európai gazdaság 16 milliárd EUR összegű GDP-növekedést érhetne el azáltal, hogy több nőt ösztönöz a digitális munkaerőpiacra való belépésre; mivel a nemek közötti egyenlőség javítása és a női vállalkozói készségek megerősítése kulcsfontosságú Európa helyreállításának felgyorsításához és megerősítéséhez;

⁽⁹⁾ OECD: „The Missing Entrepreneurs – Policies for Inclusive Entrepreneurship”, OECD Publishing, Párizs, 2019.

⁽¹⁰⁾ OECD: „The Missing Entrepreneurs – Policies for Inclusive Entrepreneurship”, OECD Publishing, Párizs, 2019.

⁽¹¹⁾ Bajcar, B. és Babiak, J.: „Gender Differences in Leadership Styles: Who Leads more Destructively?”, az IBIMA 34. konferenciája, Madrid, 2019. november. https://www.researchgate.net/publication/337534934_Gender_Differences_in_Leadership_Styles_Who_-_Leads_more_Destructively

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament Állampolgári Jogi és Alkotmányügyi Tematikus Főosztálya: „The professional status of rural women in the EU” (A vidéki nők szakmai státusza az EU-ban), Brüsszel, 2019. május, [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/608868/IPOL_STU\(2019\)608868_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/608868/IPOL_STU(2019)608868_EN.pdf).

⁽¹³⁾ Ugyanott.

2022. május 3., kedd

- F. mivel az Európai Unió elmarad az Egyesült Államoktól és Kínától a technológiák, például a mesterséges intelligencia és a blokklánc-technológiák fejlesztése terén; mivel 2021 áprilisában a világ legértékesebb induló vállalkozásai főként kínai és egyesült államokbeli vállalatok voltak; mivel az Európai Uniónak el kell ismernie és támogatnia kell az európai nők technológiafejlesztési innovációs képességeit;
- G. mivel az EU-ban a nők az önálló vállalkozók csupán 34,4 %-át és az induló vállalkozók mindössze 30 %-át teszik ki, ami megerősíti, hogy a vállalkozói tevékenység terén a nemek közötti legnagyobb szakadék Európában és Észak-Amerikában áll fenn ⁽¹⁴⁾; mivel az EU-ban a vezetői pozíciók csupán 34 %-át töltik be nők ⁽¹⁵⁾; mivel a vezetői pozíciókban szerzett korábbi tapasztalat biztosítja az egyének számára a szükséges készségeket és bizalmat ahhoz, hogy maguk is saját vállalkozásba kezdjenek ⁽¹⁶⁾; mivel a szociális védelem, például a fizetett betegszabadság, a szülési szabadság, az apasági szabadság és a szülői szabadság hiánya számos tagállamban problémát jelenthet az önálló vállalkozó nők számára; mivel az önálló vállalkozó nők nagyobb valószínűséggel szegényednek el;
- H. mivel a vállalkozás indítása és működtetése összetett feladat az EU-ban az eltérő bürokratikus és adminisztratív követelmények és eljárások miatt, ami akadályozza, hogy több nőt ösztönözzenek a vállalkozói létre; mivel a nők a férfiakétól eltérő – különösen gazdasági, jogi és szociális jellegű – akadályokba ütköznek a vállalkozói tevékenység folytatása terén; mivel ezek az akadályok a nemi sztereotípiák köré épülnek, amelyek hozzájárulnak a nemi alapú szegregációhoz az oktatásban, a speciális képzés hiányához, a vállalkozói önbizalom alacsonyabb szintjéhez, illetve ahhoz, hogy a nőknek korlátozottabb a hozzáférésük az információhoz, a pénzügyi és kormányzati támogatáshoz, kevesebb eszközzel rendelkeznek a szociális és üzleti hálók kiépítéséhez, továbbá a sztereotípiák erősítik a nemi alapú elfoglaltságot és nehezebbé teszik a munka és a családi élet összeegyeztetését a gondozási infrastruktúra, különösen a gyermekgondozás hiánya, valamint azon elvárás miatt, hogy a nőknek kell a gondozási és háztartási munkát nagy részét végezni; mivel a nők a férfiakhoz képest nagyobb valószínűséggel említik a rugalmas munkaidőt a vállalkozói, illetve az önálló vállalkozói tevékenység indítékeként ⁽¹⁷⁾; mivel a nők vállalkozói, illetve önálló vállalkozói tevékenysége értékes eszközként szolgálhat a munka és a magánélet összeegyeztetésében is; mivel 2014 és 2018 között az EU-ban a nők csupán 34,5 %-a, az OECD-ben pedig a nők 37,7 %-a érezte úgy, hogy rendelkezik a saját vállalkozás indításához szükséges készségekkel és ismeretekkel; mivel a nők közel 10 %-kal nagyobb valószínűséggel említik a kudarcotól való félelmet, mint a férfiak ⁽¹⁸⁾; mivel a pénzügyi tudás terén jelentős különbség van a férfiak és nők között; mivel ez a szakadék akadályozza a nőket a finanszírozáshoz való hozzáférésben, és általában akadályozza őket abban, hogy magabiztosan részt vegyenek a gazdasági és pénzügyi tevékenységekben ⁽¹⁹⁾;
- I. mivel a káros struktúrák és sztereotípiák állandósítják az egyenlőtlenséget; mivel a hagyományos nemi szerepek továbbra is hatással vannak a nők és férfiak közötti feladatmegosztásra otthon, az oktatásban a munkahelyen és a társadalomban; mivel a fizetés nélkül végzett gondozási és háztartási munkát főként nők végzik, ami kihat a foglalkoztatásra és a szakmai előmenetelre, és hozzájárul a nemek közötti bér- és nyugdíjszakadékhoz; mivel a tagállamoknak sürgősen és megfelelően át kell ültetniük a munka és a magánélet közötti egyensúly megteremtését célzó intézkedéseket, például a munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló irányelvet, és azokat további intézkedésekkel kell kiegészíteni annak érdekében, hogy több férfit vonjanak be a nem fizetett munkába;

⁽¹⁴⁾ Global Entrepreneurship Monitor: „Women's Entrepreneurship 2020/21: Thriving Through Crisis” (A nők vállalkozói tevékenysége 2020/21-ben: Virágzás a válságban), London, 2021.
<https://gemconsortium.org/report/gem-202021-womens-entrepreneurship-report-thriving-through-crisis>

⁽¹⁵⁾ Eurostat: „Women in Management” (Nők a vezetésben), az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxemburg, 2020.

⁽¹⁶⁾ Foss, L., Henry, C., Ahl, H. és Mikalsen, G.: „Women's entrepreneurship policy research: a 30-year review of the evidence” (A női vállalkozói tevékenység szakpolitikai kutatása: 30 év eredményeinek áttekintése), *Small Business Economics*, 53(2), 409–429. o.

⁽¹⁷⁾ OECD: „The Missing Entrepreneurs – Policies for Inclusive Entrepreneurship”, OECD Publishing, Párizs, 2019.

⁽¹⁸⁾ Ugyanott.

⁽¹⁹⁾ OECD, OECD/INFE: „2020 International Survey of Adult Financial Literacy” (Nemzetközi felmérés a felnőttek pénzügyi tudásáról), OECD Publishing, Párizs, 2020.

2022. május 3., kedd

- J. mivel a hálózatokhoz és a mentoráláshoz való hozzáférés, illetve a női vállalkozók példaképként való bemutatása fontos szerepet játszik a nők vállalkozói karrierre ösztönzésében és a nők gazdasági szerepvállalásának erősítésében; mivel a példaképek sokfélesége vonzó lehet a különböző háttérű nők számára;
- K. mivel egyes magánvállalkozások vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó stratégiáik részeként olyan intézkedéseket is hoztak, mint például a mentorálás, a hálózatépítés és a nők finanszírozáshoz és technológiához való hozzáféréseinek javítását célzó támogatás a nők vállalkozói tevékenységének támogatása érdekében;
- L. mivel a statisztikák azt mutatják, hogy a női vállalkozóknak a férfiakhoz képest több nehézséget okoz a finanszírozás és a tőke előteremtése; mivel a nők által vezetett vállalatok még mindig a beruházások kedvezményezettjeinek nagyon kis hányadát teszik ki; mivel 2018-ban kizárólag férfiakból álló csapatok kapták az európai technológiai vállalkozásokba fektetett összes tőke 93 %-át⁽²⁰⁾; mivel a kockázati tőke-financezírozásnak csupán 32 %-át juttatták olyan vállalatokhoz, amelyek legalább egy női vezető tisztségviselővel rendelkeznek⁽²¹⁾; mivel a nők innovációit ritkábban azonosítják és ismerik el innovációként és ígéretes ötletként; mivel annak ellenére, hogy a közép- és kelet-európai régióban alacsonyabb pénzügyi támogatásban részesülnek a nők által vezetett vállalkozások, a tőke produktivitása terén 96 %-kal felülmúlják a férfiak által alapított vállalatokat⁽²²⁾;
- M. mivel az adatok azt mutatják, hogy a női vállalkozók magasabb bevételt termelnek annak ellenére, hogy alacsonyabb pénzügyi támogatásban részesülnek;
- N. mivel Európában az üzleti angyaloknak csupán 10 %-a nő⁽²³⁾, és a nők különösen alulreprezentáltak a magántőke-befektetők körében a digitalizációban; mivel világszerte a magántőke- és kockázati tőke-cégek vezetői pozícióinak⁽²⁴⁾ csupán 10 %-át töltik be nők; mivel több tanulmány is azt mutatja, hogy a befektetéskezelők jellemzően a magukhoz hasonlóknak biztosítanak tőkét, illetve magukhoz hasonlókat vesznek fel, így a nőket, különösen a különböző háttérű és interszekcionális megkülönböztetéssel szembesülő nőket – többek között faji, etnikai vagy társadalmi-gazdasági háttérük miatt – egyértelműen hátrányos helyzetbe hozzák; mivel a női partnerekkel rendelkező kockázati tőke-társaságok két-háromszor nagyobb valószínűséggel fektetnek be nők által vezetett vállalkozásokba⁽²⁵⁾; mivel a nők hiánya a kockázati tőke-társaságokban a döntéshozatali szerepekben az egyik elsődleges forrása a nők által irányított vállalkozások állandó finanszírozási hiányának az EU-ban⁽²⁶⁾; mivel az EU-ban a nők által irányított vállalkozások tartós finanszírozási hiányának másik fő oka az, hogy a nők a férfiakhoz képest kisebb valószínűséggel folyamodnak külső finanszírozáshoz, például bankhitelhez, kockázati tőkéhez vagy állami programokból származó finanszírozáshoz, és ehelyett saját finanszírozáshoz folyamodnak személyes megtakarítások vagy családtagok általi finanszírozás révén⁽²⁷⁾; mivel a nők méltányos képviselésének elérését és a nemek szempontjából kiegyensúlyozott pénzügyi ökoszisztéma kialakítását célzó intézkedések végrehajtása, a kedvezőbb uniós szintű környezet megteremtése és a elégséges költségvetési forrás biztosítása alapvető fontosságú mind a szükséges finanszírozási feltételek, mind pedig a nők által vezetett vállalatok virágzásához szükséges női befektetői hálózat megteremtéséhez;

⁽²⁰⁾ Skonieczna, A. and Castellano, L.: „Gender Smart Financing. Investing In and With Women: Opportunities for Europe” (Nemi szempontú intelligens finanszírozás. A nőkre irányuló és velük megvalósuló befektetések: lehetőségek Európa számára), *European Economy Discussion Papers*, 129. szám, Az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, 2020. július.

⁽²¹⁾ Európai Bizottság és Európai Beruházási Bank: „Funding women entrepreneurs: How to empower growth” (A női vállalkozók finanszírozása: Hogyan erősíthető a növekedés), 2018.

⁽²²⁾ „Women in VC, Experiencing Venture Fund and Unconventional Funding in CEE Region in the Lens of Gender diversity and Positive Impact” (A nők a kockázati tőke-ágazatban, a kockázati alap és a nem konvencionális finanszírozás a közép- és kelet-európai régióban a nemek közötti egyenlőség és a pozitív hatások tükrében), 2021.

⁽²³⁾ EBAN: Statistics Compendium – European Early Stage Market Statistics, EBAN, Brüsszel, 2019.

⁽²⁴⁾ International Finance Corporation, Moving Towards Gender Balance in Private Equity and Venture Capital, International Finance Corporation, Washington DC, 2019.

⁽²⁵⁾ Women in VC, Experiencing Venture Fund and Unconventional Ventures, Funding in the CEE Region Through the Lens of Gender Diversity and Positive Impact, online.

⁽²⁶⁾ Európai Bizottság: „Gender Smart Financing. Investing In and With Women: Opportunities for Europe”, az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, 2020.

⁽²⁷⁾ OECD: „The Missing Entrepreneurs – Policies for Inclusive Entrepreneurship”, OECD Publishing, Párizs, 2021.

2022. május 3., kedd

- O. mivel hat tagállam 11 magánalapot hozott létre a női vállalkozók finanszírozásában mutatkozó hiány pótlására, és ezek az alapok beruházási kritériumaikban nemi szempontokat alkalmaznak; mivel ezen alapok némelyike nemzeti vagy uniós támogatásban részesült, ami jól mutatja, hogy a közpolitikák fontos szerepet játszanak a vállalkozói készség előmozdításában ⁽²⁸⁾;
- P. mivel nehézségekbe ütközik az EU-n belüli vállalkozói készség hatékony mérése;
- Q. mivel a vezető vállalatok vezérigazgatóinak kevesebb mint 8 %-a nő;
- R. mivel 2018-ban az EU-ban a tudósok és mérnökök 59 %-a férfi volt, és csak 41 %-uk volt nő, ami 18 %-os különbséget jelent ⁽²⁹⁾; mivel a nemi szegregáció két fő mozgatórugója a felsőoktatásban és a munkaerőpiacon a társadalmi normák, sztereotípiák, a nem támogató kultúra és a karrierválasztással kapcsolatos nemi alapú elvárások, amelyeket gyakran megerősítenek a tantervek és az oktatási tartalom;
- S. mivel a tartalom és a termékek diverzifikációjának biztosítása érdekében alapvető fontosságú, hogy Európa egyenlő számú vállalkozóval rendelkezzen a nők és a férfiak körében; mivel 2014 és 2018 között az EU-ban a nők által vezetett induló vállalkozások ugyanolyan valószínűséggel kínáltak új termékeket és szolgáltatásokat, mint a férfiak által vezetett vállalkozások ⁽³⁰⁾, ami azt mutatja, hogy a nőket és a férfiakat ugyanolyan jól teljesítőnek kell tekinteni az innováció terén; mivel annak ösztönzése, hogy több nő váljon vállalkozóvá, javíthatja az innovációk, termékek és szolgáltatások minőségét és sokféleségét;
- T. mivel a női vállalkozók nagyköveteinek európai hálózata eddig több mint 650 nemzeti találkozót szervezett, és több mint 61 000 leendő női vállalkozót ért el; mivel nagykövetei több mint 250 új, nők által vezetett vállalkozás létrehozását, valamint a nők számára több hálózatépítő és üzleti támogató klub létrehozását támogatták ⁽³¹⁾;
- U. mivel 2020-ban többen ismertek olyat, aki felhagyott egy vállalkozással, mint olyat, aki elkezdett egy vállalkozást ⁽³²⁾, ami emlékeztet annak fontosságára, hogy minden vállalkozás számára termékeny talajt kell biztosítani, és hogy továbbra is kapcsolatban kell maradni más gazdaságokkal annak érdekében, hogy továbbra is felkészülten fogadjuk az új lehetőségeket, és megőrizzük a jövő munkahelyeit;
- V. mivel a nemek közötti bérszakadék az EU-ban 14,1 %, és az elmúlt évtizedben csak minimális mértékben változott; mivel a nemek közötti bérszakadék 24 %-a a nők viszonylag alacsonyan fizető ágazatokban – például a gondozásban, az egészségügyben és az oktatásban – való felülreprezentáltságával függ össze;
- W. mivel a vállalkozáshoz tudásra és készségekre van szükség; mivel a nők és lányok iskolázottsági szintjének növelése hozzájárul gazdasági szerepvállalásukhoz és az inkluzívabb gazdasági növekedéshez; mivel az egész életen át tartó oktatás, továbbképzés és átképzés – különösen a gyors technológiai és digitális átalakulással való lépéstartás érdekében – növeli szakmai lehetőségeiket, és fontos a nők és lányok egészsége, jólléte és életminősége szempontjából;
- X. mivel a vállalkozói készségnek minden nő számára hozzáférhetőnek kell lennie, beleértve a fogyatékkal élő nőket, az idősebb nőket és a kisebbségi, faji vagy etnikai háttérrel rendelkezőket is; mivel a fogyatékkal élő nők nehezebbnek találhatják saját vállalkozás indítását; mivel az idősebb nők körében nem mozdítják elő a vállalkozói készséget, holott értékes és kihasználatlan gazdasági növekedési potenciált hordoznak; mivel a vállalkozói készség előmozdítása a migráns nők körében nagy lehetőségeket kínálhat munkaerő-piaci integrációjukra, valamint előmozdíthatja gazdasági függetlenségüket és szerepvállalásuk növelését;

⁽²⁸⁾ Eurofound: „Female entrepreneurship: Public and private funding” (Női vállalkozások: állami és magánfinanszírozás), az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, 2019.

⁽²⁹⁾ Eurostat: „Women in science and technology” (Nők a tudományban és a technológiában), Products Eurostat News, 2020. október 2.

⁽³⁰⁾ OECD: „The Missing Entrepreneurs – Policies for Inclusive Entrepreneurship”, OECD Publishing, Párizs, 2019.

⁽³¹⁾ https://ec.europa.eu/growth/smes/supporting-entrepreneurship/women-entrepreneurs/support-tools-and-networks-women_en

⁽³²⁾ Global Entrepreneurship Monitor, 2021/2022 Global Report – Opportunity Amid Disruption, GEM, London, 2022. <https://www.gemconsortium.org/reports/latest-global-report>

2022. május 3., kedd

Vállalkozói programok, oktatás és kompetenciaépítés

1. hangsúlyozza, hogy a nők vállalkozói készsége hozzájárul a nők gazdasági függetlenségének és társadalmi szerepvállalásának növeléséhez, ami a nemek közötti egyenlőségen alapuló társadalmak megvalósításának alapvető előfeltétele, és azt Unió-szerte ösztönözni kell és elő kell mozdítani; megjegyzi, hogy a nők gazdasági függetlensége megerősíti egyenlő munkaerő-piaci részvételüket, biztosítja a termelő erőforrások feletti ellenőrzést és a gazdasági döntéshozatalban való fokozott részvételt minden szinten, valamint a gazdasági szerepvállalást és az önrendelkezést, ami elengedhetetlen a nők jogainak és a nemek közötti egyenlőségnek a megvalósításához; kiemeli, hogy minden olyan nőt, aki vállalkozói tevékenységet kíván folytatni, ösztönözni kell e lépés megtételére, mivel a vállalkozás működtetése munkahelyeket és jövedelmet teremt, és ezáltal hozzáadott értéket teremt a vállalkozások és az egész társadalom számára; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen intenzívebb erőfeszítéseket az európai nők foglalkoztatási arányának növelése és munkaerőpiaci hozzáférésük megkönnyítése érdekében, többek közt azáltal, hogy több ösztönzött biztosít a nők vállalkozói kedvének előmozdítására; üdvözlí a bérek átláthatóságáról szóló irányelvre irányuló bizottsági javaslatot;

2. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a nők nem ugyanolyan mértékben indítanak és működtetnek vállalkozásokat, mint a férfiak; sürgeti a tagállamokat, hogy vezessenek be vállalkozásbarát reformokat az egyenlőség előmozdítása és a női vállalkozói szellem fokozása érdekében; kéri, hogy uniós szinten alaposan vizsgálják meg a nők szükségleteit és munkaerő-piaci részvételét, valamint a horizontális és vertikális munkaerő-piaci szegregációt;

3. üdvözlí az olyan bizottsági kezdeményezéseket, mint például a „Women TechEU” és az Európai Innovációs Tanács „Women Leadership” programja, valamint a női vállalkozók számára létrehozott különféle európai hálózatok; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy aktívabban mozdítsák elő ezeket a kezdeményezéseket azáltal, hogy az EU fenntartható növekedési potenciáljára összpontosítanak, és támogatják a női vállalkozók által elért eredményeket teljes sokszínűségükben; ösztönzi a Bizottságot, hogy az innováció, valamint a nemzeti, uniós és nemzetközi hálózatok közötti együttműködés fellendítése érdekében európai szinten erősítse meg a nők vállalkozói készségeire összpontosító hálózatokat; megjegyzi, hogy a női vállalkozók közötti további, határokon átnyúló együttműködés megerősítheti az Európai Unió belső piacát;

4. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kezdeményezéseikbe építsék be a köz- és magánszféra közötti partnerségeket, mivel a magánvállalatok értékes tanácsadói szerepet tölthetnek be, és releváns és speciális készségeket adhatnak át a női vállalkozóknak; sürgeti a Bizottságot, hogy könnyítse meg a női vállalkozók páneurópai hálózatba szervezését és támogassa együttműködésüket; felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre olyan programokat, amelyek előmozdítják a kreativitást az innováció terén, hogy biztosítsa a vállalkozói szellemet a munkaerőpiacon, valamint azt, hogy a nők hozzáadott értéket tudjanak teremteni a társadalom számára;

5. kiemeli, hogy a tapasztalt és a kezdő vállalkozók közötti mentorálási-kapcsolatok mindkét fél számára előnyösek lehetnek, és segíthetnek a vállalkozói készséggel kapcsolatos tudatosság növelésében, a vállalkozói ágazatba való belépéssel kapcsolatos kétségek leküzdésében, valamint a női vállalkozók közötti információcsere és tanácsadás előmozdításában;

6. hangsúlyozza a női vállalkozók és befektetők mint példaképek és mentorok elismerésének és előmozdításának szükségességét és fontosságát, valamint annak szükségességét, hogy ezek a példaképek a nőket teljes sokszínűségükben képviseljék; e tekintetben tudomásul veszi a Női Innovátorok 2021. évi Európai Unió Díját és a női vállalkozók nagyköveteinek európai hálózatát, amely arra ösztönzi a nőket, hogy vegyék fontolóra a vállalkozást mint karrierlehetőséget; felhívja a Bizottságot, hogy példaképként emelje ki a prominens női vállalkozókat és befektetőket azáltal, hogy egész Európára kiterjedő kampányt indít, amely felhívja a figyelmet a vállalkozásokban rejlő lehetőségekre, elsősorban a nőket célozva, és készítsen esettanulmányokat női vállalkozókról;

7. felhívja a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együtt dolgozzon ki stratégiát a különböző hátterű nők döntéshozói szerepekben való érdemi képviselésének biztosítására, amely egyben a gazdasági szerepvállalásuk előmozdítását célzó konkrét intézkedéseket és szakpolitikákat is tartalmaz; kéri annak biztosítását, hogy a nők vállalkozói tevékenységét célzó valamennyi intézkedés tartalmazzon interszekcionális perspektívát annak biztosítása érdekében, hogy minden nő megkapja a megfelelő segítséget és támogatást, és hogy egyetlen nő se maradjon le;

8. üdvözlí a nők állami és magánvállalkozási programjait a tagállamokban, amelyek magukban foglalják a hálózatépítést, a mentorálást, a képzést, a coaching és tanácsadási szolgáltatásokat, valamint a jogi és adóügyi szaktanácsadás szempontjait a női vállalkozók támogatása és a számukra nyújtott tanácsadás, valamint gazdasági függetlenségük előmozdítása érdekében; megjegyzi, hogy hét tagállamban nyilvánosan hozzáférhető jelentések és személyes beszámolók e programok pozitív hatásáról tanúskodnak; sürgeti a Bizottságot és az EIGE-t, hogy gyűjtsenek adatokat valamennyi tagállamtól, és elemezzék a női vállalkozók támogatását célzó programok hatását; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy osszák meg a bevált gyakorlatokat annak érdekében, hogy megerősítsék és növeljék a női vállalkozók és önfoglalkoztatók arányát az EU-ban; felhívja a tagállamokat, hogy mozdítsanak elő egy jól kidolgozott képzési stratégiát a képzés különböző

2022. május 3., kedd

szintjeinek biztosítása érdekében, a figyelemfelkeltéstől és tájékoztatástól a speciális és haladó képzésig, és ismerjék el a sajátos üzleti környezetek különböző lehetőségeit és korlátait, valamint a női vállalkozók jellemzőinek és szükségleteinek széles skáláját, különös figyelmet fordítva a munka és a magánélet közötti egyensúlyra; hangsúlyozza, hogy egyablakos ügyintézésre van szükség, amely számos területen – például a számvitel és marketing területén – kínálna például tanfolyamokat és képzéseket a kevés tapasztalattal vagy képzettséggel nem rendelkező vállalkozók számára; megjegyzi, hogy ez a kezdeményezés több nőt ösztönözhet arra, hogy vállalkozóvá váljon;

9. felszólítja a Bizottságot és az EIGE-t, hogy bocsásson rendelkezésre naprakész és összehasonlítható statisztikákat a vállalkozók és az önfoglalkoztatók gazdasági jelentőségének, valamint a vállalkozáson belüli, az ipar és a nemek szerinti különböző kategóriák elemzése céljából, a női vállalkozók és önfoglalkoztatók arányának meghatározása érdekében; ismételten felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy javítsák a nemek szerint lebontott adatok, statisztikák, kutatás és elemzés gyűjtését, különös tekintettel a nők munkaerő-piaci részvételére, valamint olyan területekre, mint az informális foglalkoztatás, a vállalkozói készség, a finanszírozáshoz és az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés, a fizetetlen munka, a szegénység és a szociális védelmi rendszerek hatása; emlékeztet az EIGE e tekintetben betöltött szerepére, és felhívja a Bizottságot, hogy használja fel ezeket az adatokat saját, valamint más uniós ügynökségek és intézmények politikái és programjai nemi szempontú hatásvizsgálatának hatékony végrehajtására;

10. szorgalmazza különösen a TTMM-tárgyak, a digitális oktatás és a pénzügyi műveltség nőkre összpontosító népszerűsítését és tudatosítását az oktatás, a képzés, az iskolai tantervek és a pályaaorientáció terén uralkodó sztereotípiák leküzdése érdekében; felszólít annak biztosítására, hogy több nő lépjen be ebbe az ágazatba, ami változatosabb igazgatási és vezetői stílusokat tenne lehetővé, amelyek hozzáadott értéket teremtenének ezen ágazatok számára, és elősegítenék fejlődésüket; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy kiszélesítsék a női vállalkozói készség horizontját, hogy az a TTMM-en és az informatikán kívül több ágazatot is magában foglaljon, és hogy előmozdítsák a vállalkozói szellem különböző formáit; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hajtsanak végre intézkedéseket a vállalkozói szellem diverzifikációjának javítása, valamint a női vállalkozói tevékenység szociális és kollektív formáinak előmozdítása érdekében; üdvözli a vállalkozásokkal kapcsolatos speciális képzéseket, kutatásokat és tanulmányokat; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy népszerűsítsék az oktatást és a pénzügyi pályát a nők körében a női befektetők megbízható hálózata kialakításának támogatása érdekében, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy lehetővé kell tenni a nők számára, hogy gazdaságilag függetlenek legyenek és vállalkozóként boldoguljanak;

11. sajnálattal állapítja meg, hogy a nők alulreprezentáltak a vezetői tisztségekben, és kiemeli, hogy az üzleti szférában és az igazgatásban minden döntéshozatali szinten elő kell mozdítani a nők és férfiak közötti egyenlőséget; felszólít a nők vezetőtestületi tagságáról szóló irányelvvel kapcsolatos gyors tárgyalási folyamatra; hangsúlyozza, hogy több és jobb tájékoztatást kell nyújtani a vállalkozói pályáról mint vonzó karrierlehetőségről mind az iskolában tanuló fiatal nők, mind a munkaerőpiacon kívüli nők számára, akik munkába kívánnak állni vagy vissza kívánnak térni a munkába; felhívja a Bizottságot, hogy mozgátsa elő az időseknek szóló vállalkozástámogatási programokat, és megjegyzi, hogy ez elérheti a munkaerőpiacról kimaradó nőket; hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani a gyorsan növekvő vállalkozásokat, valamint a közép- és nagyobb vállalkozások növekedését és fejlődését ösztönző politikákat annak biztosítása érdekében, hogy több nő váljon vállalkozóvá és támogassa a fenntartható növekedést; felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy még jobban tudatosítsák a női vállalkozók körében a támogatási politikákat, és csökkentsék a vállalkozói szellem előmozdítását célzó programokhoz való hozzáférés bürokratikus és adminisztratív akadályait; üdvözli a szakértők és tanácsadók általi támogatás előmozdítására irányuló erőfeszítéseket, akik mentorként erősíthetik a női vállalkozók bizalmát és irányíthatják őket a vállalkozói folyamat valamennyi szakaszában, figyelembe véve az összes szempontot, beleértve a jogalkotással, az adózással, a közigazgatással, a gazdasággal és a számvittel kapcsolatos kérdéseket, valamint a jogi, formális, munkaügyi és munkaerő-felvételi kérdéseket;

12. kéri, hogy ismerjék el a nők vállalkozói potenciálját valamennyi ágazatban és oktatási területen, beleértve a nők által uralt területeket is, például az egészségügyben és az oktatásban; hangsúlyozza, hogy további képzési és átképzési lehetőségeket kell biztosítani a munkavállalók és a foglalkoztatásból az önfoglalkoztatásba átlépők számára; felhívja a Bizottságot, hogy mozgátsa elő az egész életen át tartó tanulást mindenki számára; kiemeli, hogy a vállalkozói dimenziót valamennyi európai szintű ifjúsági programban is el kell ismerni; ösztönzi a tagállamokat, valamint a regionális és helyi hatóságokat, hogy fektessenek be az önfoglalkoztató nőkre és a női vállalkozókra irányuló átképzési és továbbképzési programokba, különös tekintettel a pénzügyi műveltségre irányuló átképzésre;

2022. május 3., kedd

Tőkéhez való hozzáférés

13. hangsúlyozza, hogy a nők vállalkozói tevékenységét és az önfoglalkoztatást nyereséges beruházási esetekként, valamint a gazdasági növekedés és a munkahelyteremtés forrásaiként kell elismerni;

14. felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy fokozzák a tudatosságot és könnyítsék meg a női vállalkozók és önfoglalkoztatók finanszírozáshoz való könnyebb hozzáférését, ideértve az alternatív finanszírozási formákat is, biztosítva, hogy a finanszírozás rendelkezésükre álljon és eljusson hozzájuk; megjegyzi, hogy a női vállalkozók nagyobb valószínűséggel használnak olyan alternatív forrásokat, mint a hitelalapú közösségi finanszírozás és a finanszírozási platformok; megjegyzi, hogy bizonyos esetekben a mikrohitelek sikeresnek bizonyultak abban, hogy több nőt ösztönözzenek saját vállalkozás indítására; elismerte a finanszírozási politikák hatását és a nők tekintetében gyakorolt pozitív hatását; ösztönzi a tagállamokat, valamint a regionális és helyi hatóságokat, hogy használják fel a jelenlegi európai strukturális alapokat a női vállalkozók és az önálló vállalkozó nők megcélzása és támogatása érdekében; sürgeti a Bizottságot, hogy hozzon létre egy nemi szempontból tudatos befektetőkből álló európai hálózatot; úgy véli, hogy egy ilyen hálózat a nők által vezetett vállalatoknak megfelelő kapcsolatokat, hálózatokat és finanszírozási lehetőségeket tud majd biztosítani; hangsúlyozza, hogy figyelemfelkeltő és tájékoztató kampányokra van szükség a női vállalkozók jelenlegi és jövőbeli uniós finanszírozási lehetőségeiről annak érdekében, hogy testre szabott támogatást nyújtsanak a női cégtulajdonosoknak és női vállalkozóknak, és növeljék a női vezetők láthatóságát annak érdekében, hogy erősebb szerepmodelleket kínálhassanak és megtörhessék a jelenlegi sztereotípiákat; sürgeti a Bizottságot, hogy az új, nők számára adódó üzleti lehetőségek fellendítése érdekében az európai kisvállalkozói intézkedéscsomag részeként dolgozzon ki egy női vállalkozói cselekvési tervet, és ennek részeként hozzon létre egy páneurópai vállalkozói, innovációs és beruházási rendezvényt, amelyen tudósok, vállalkozók, induló vállalkozások és mindenekelőtt magántőke-befektetők vesznek részt;

15. üdvözli azon célzott magánbefektetési alapok által tett erőfeszítéseket, amelyek befektetéseik értékelésekor nemi szempontokat is figyelembe vesznek a nők által vezetett vállalkozások alulfinanszírozottságának megoldására törekedve; kéri a Bizottságot, hogy támogasson kockázati tőkealapokkal és üzleti angyalokkal közös, olyan társfinanszírozási programokat, amelyek a nők és a női vállalkozóknak szóló mentori programokra összpontosítanak; úgy véli, hogy ez hatékony módon, a gyökereknél segítené a megfelelő ökoszisztéma kialakulását;

16. üdvözli a nemek közötti egyenlőséggel, sokszínűséggel és a befogadással kapcsolatos politikákat végrehajtó állami és magán alapokat; e tekintetben tudomásul veszi a sokszínűséggel kapcsolatos kötelezettségvállalási kezdeményezést, amely a világon az első olyan kezdeményezés, amelyben a magán alapok kötelezettséget vállaltak a nemek képviselőitének mérésére és nyomon követésére, valamint arra, hogy évente és nyilvánosan jelentést tesznek megállapításaikról;

17. kiemeli a mikrohitelek fontos szerepét a nők pénzügyi integrációjának javításában a pénzügyi piacok piaci és társadalmi akadályainak leküzdése révén; megjegyzi, hogy a mikrofinanszírozás előnye, hogy erős ösztönzést jelent a női vállalkozók számára egy fenntartható vállalkozás létrehozására, mivel vissza kell fizetniük a hitelt, és ezt az eszközt kifejezetten azon személyek szükségleteire alakították ki, akik nehézségekkel szembesülnek a hagyományos hitelekhez való hozzáférés tekintetében;

18. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az uniós és nemzeti finanszírozási programokra vonatkozó jó minőségű adatok biztosítása érdekében szisztematikusan kísérik figyelemmel és kövessék nyomon a nemek szerint lebontott adatokat az egész Unióban; emlékeztet továbbá az egyenlőséggel kapcsolatos adatok gyűjtésének fontosságára az interszekcionális megkülönböztetéssel kapcsolatos tapasztalatokra vonatkozó információk megszerzése érdekében, és kiemeli, hogy ez alapul szolgálhat a jövőbeli megalapozottabb politikai döntésekhez és a nők gazdasági függetlenségének növeléséhez; megjegyzi, hogy a vállalkozásokkal és a kkv-kkal kapcsolatos politikák kialakítása során el kell ismerni a női vállalkozói dimenziót egy olyan megfelelő szakpolitikai keret biztosítása érdekében, amely a sokféleségen keresztül támogatja a nők vállalkozói kedvének növekedését és az innovációt;

Jobb keret kialakítása a női vállalkozók számára

19. felhívja a tagállamokat, hogy hajtsák végre a szociális védelmi rendszerekhez és jogosultságokhoz – többek között a nyugdíjhoz és a szabadságokhoz – való tényleges hozzáférés valamennyi önálló vállalkozó számára történő biztosításáról szóló 2019. évi tanácsi ajánlást, és a megkülönböztetésmentesség biztosítása és a nemek közötti egyenlőség előmozdítása érdekében hajtsák végre a szociális jogok európai pillérében meghatározott valamennyi elvet;

20. felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy a női vállalkozókat célzó támogatási intézkedések tervezési folyamatának minden szakaszában vezessék be a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését, és konzultáljanak a potenciális és jelenlegi női vállalkozók különböző csoportjával annak biztosítása érdekében, hogy e támogatási intézkedések összhangban legyenek egymással és megfeleljenek elvárásaiknak és szükségleteiknek;

2022. május 3., kedd

21. hangsúlyozza, hogy fel kell számolni a vállalkozásindítás előtt álló adminisztratív akadályokat annak érdekében, hogy a vállalkozás vagy önfoglalkoztatás vonzóbbá váljon a nők, többek közt a bevándorló nők számára; felszólítja a tagállamokat, hogy fontolják meg a vállalkozás indításának korai szakaszában követendő szabványosított adminisztratív csomagok kidolgozását a vállalkozók számára; úgy véli, hogy ez mérsékelni fogja az adminisztratív terheket a helyi hatóságokkal, például az adóhatóságokkal, az önkormányzatokkal stb. való kapcsolattartás során;

22. hangsúlyozza, hogy fejleszteni kell az európai innovációs ökoszisztémát annak érdekében, hogy több nő váljon képessé fenntartható és jövedelmező vállalkozások létrehozására, valamint az uniós versenyképesség, a gazdasági növekedés és a munkahelyteremtés erősítését célzó innovációra;

23. felhívja a Bizottságot, hogy haladéktalanul hajtsa végre a minőségi jogalkotásról szóló közleményében és a kkv-stratégiában meghatározott intézkedéseket.

24. Hangsúlyozza, hogy iránymutatásra és egyszerűsített formanyomtatványokra, eljárásokra és folyamatokra van szükség annak érdekében, hogy az önálló vállalkozó női vállalkozók eligazodhassanak a szabályozási környezetben, például export céljából; megjegyzi, hogy a mikrovállalkozások és különösen a kkv-k már most is erőforráshiánnyal küzdenek a tagállamok közötti megfelelési kötelezettségekben való eligazodás és azok kezelése tekintetében; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy értékeljék és szükség esetén javítsák az iránymutatást és az igazgatást;

25. üdvözli a Bizottság minőségi jogalkotási programját; úgy véli, hogy a Bizottság azon szándéka, hogy végrehajtsa az „egy be, egy ki” elvet, fontos lépés a vállalkozások – köztük az induló innovatív vállalkozások és a kkv-k – adminisztratív terheinek minimálisra csökkentése felé, vonzóbbá téve a nők számára a vállalkozóvá vagy önfoglalkoztatóvá válást;

26. felhívja a tagállamokat, hogy a vállalkozói és önfoglalkoztatási keretfeltételek javítása érdekében fontolják meg a fokozott adóössztönzőket vagy a rugalmas adózási struktúrákat; példaként rámutat a vállalkozók korai szakaszban történő megadóztatására, amikor a tőke biztosítása érdekében csak a bevételek megadóztatása vagy az adófizetések késleltetése vonzóbbá teheti a nők számára, hogy vállalkozóvá vagy önálló vállalkozóvá váljanak;

27. hangsúlyozza, hogy a munka és a magánélet közötti egyensúly, valamint a jó minőségű, megfizethető szociális szolgáltatások előfeltételként jelentenek a női vállalkozók és önfoglalkoztatók számára; elismeri, hogy a női vállalkozás és önfoglalkoztatás rugalmasságot biztosít a munka és a magánélet közötti jobb egyensúly eléréséhez; elismeri annak fontosságát, hogy lehetővé tegyék a háztartási és gondozási feladatok egyenlő megosztását a munka és a magánélet egyensúlyának megteremtése érdekében, amely szükséges ahhoz, hogy a nők vállalkozói tevékenységet folytathassanak és önfoglalkoztatóként dolgozhassanak; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak jobb egyensúlyt a munka és a magánélet között a jobb anyasági, apasági, szülői és gondozói szabadság, a rugalmas munkaidő és a helyszíni gyermekgondozási létesítmények, valamint a távmunka előmozdítása révén; kiemeli, hogy a vidéki területeken a munkaidő és a munkaidő-beosztás jelentősen eltér a városi területektől, és hogy olyan gyermekgondozási szolgáltatásokat kell nyújtani, amelyek igazodnak a különböző területeken élő nők sajátos igényeihez; felhívja a tagállamokat, valamint a regionális és helyi hatóságokat, hogy támogassanak szociális kereteket, így például az eltartott idősok számára, és biztosítsanak rugalmasabb gyermekgondozási szolgáltatásokat és lehetőségeket a szülői szabadság vonatkozásában, mivel ezek elengedhetetlenek ahhoz, hogy több nőt ösztönözzenek vállalkozásra, illetve hogy ez lehetővé váljon számukra; felhívja a tagállamokat, hogy hajtsák végre a barcelonai célkitűzéseket, biztosítva e szükségletek kielégítését hozzáférhető és megfizethető, magas színvonalú gondozási szolgáltatásokba való beruházások révén, és korszerűsítsék azokat annak érdekében, hogy a nőknek ne kelljen választaniuk a család és a munkaerő-piaci részvétel között; hangsúlyozza, hogy a nők vállalkozóvá válási lehetőségeinek további elősegítése és javítása létfontosságú szerepet játszhat a nemek közötti bérszakadék felszámolásában a tagállamokban; üdvözli az egyes tagállamok által e téren már hozott intézkedéseket, és sürgeti őket, hogy biztosítsák a minőségi gyermekgondozási és tartós ápolási-gondozási szolgáltatásokhoz való hozzáférést, mozdítsák elő az önfoglalkoztatók hozzáférést, és gyorsan és teljes körűen ültessék át és hajtsák végre a munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló irányelvet, és felhívja a Bizottságot, hogy hatékonyan kövesse nyomon azt; elismeri a szociálpolitika terén fennálló nemzeti különbségeket és a szubszidiaritás tiszteletben tartásának fontosságát; hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak érdekében áll a családbarát munkamodellek előmozdítása;

28. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék a nemek közötti egyenlőségnek az uniós költségvetésben való általános érvényesítéséről szóló 10/21. sz. különjelentésében megállapította, hogy a Bizottság nem hajtotta végre megfelelően a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését, és nem használta fel kellőképpen a nemek szerint lebontott adatokat és mutatókat; felhívja a Bizottságot, hogy hajtsa végre a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezést annak biztosítása érdekében, hogy a nők és a férfiak egyenlő mértékben részesüljenek a közkiadásokból, többek között a NextGenerationEU és a gazdasági helyreállítást célzó valamennyi intézkedés keretében;

2022. május 3., kedd

o

o o

29. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2022. május 3., kedd

P9_TA(2022)0140

A mesterséges intelligencia a digitális korban**Az Európai Parlament 2022. május 3-i állásfoglalása a digitális korban a mesterséges intelligenciáról (2020/2266(INI))**

(2022/C 465/06)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 4., 16., 26., 114., 169., 173., 179., 180., 181. és 187. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára,
- tekintettel a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezményre és az ENSZ Gyermekjogi Bizottságának ahhoz fűzött, 2021. március 2-i 25. számú általános megjegyzésére a gyermekek digitális környezetet érintő jogairól,
- tekintettel az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezeténke (UNESCO) a mesterséges intelligencia etikai vonatkozásairól szóló ajánlására, amelyet az UNESCO Általános Konferenciája 2021. november 24-i 41. ülésén fogadott el,
- tekintettel a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásra ⁽¹⁾ és a Bizottság minőségi jogalkotással kapcsolatos iránymutatásaira,
- tekintettel az EU gyermekjogi stratégiájáról szóló, 2021. március 24-i bizottsági közleményre (COM(2021)0142),
- tekintettel az EU kibervédelmi képességeinek állapotáról szóló, 2021. október 7-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel a tömegpusztító fegyverek többoldalú fegyverzet-ellenőrzési és leszerelési rendszereinek kihívásairól és kilátásairól szóló, 2021. december 15-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (általános adatvédelmi rendelet) ⁽⁴⁾,
- tekintettel a Digitális Európa program létrehozásáról és az (EU) 2015/2240 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. április 29-i (EU) 2021/694 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁵⁾,
- tekintettel a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. április 28-i (EU) 2021/695 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁶⁾,
- tekintettel a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról és egyes uniós jogalkotási aktusok módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (a mesterséges intelligenciáról szóló jogszabály) irányuló, 2021. április 21-i javaslatra (COM(2021)0206),
- tekintettel az európai adatkormányzásról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (adatkormányzási rendelet) irányuló, 2020. november 25-i javaslatra (COM(2020)0767),

⁽¹⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.⁽²⁾ HL C 132., 2022.3.24., 102. o.⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0504.⁽⁴⁾ HL L 119., 2016.5.4., 1. o.⁽⁵⁾ HL L 166., 2021.5.11., 1. o.⁽⁶⁾ HL L 170., 2021.5.12., 1. o.

2022. május 3., kedd

- tekintettel a nem személyes adatok Európai Unióban való szabad áramlásának keretéről szóló, 2018. november 14-i (EU) 2018/1807 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁷⁾,
- tekintettel az Európai Védelmi Alap létrehozásáról és az (EU) 2018/1092 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. április 29-i (EU) 2021/697 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁸⁾,
- tekintettel a digitális tartalom szolgáltatására és digitális szolgáltatások nyújtására irányuló szerződések egyes vonatkozásairól szóló, 2019. május 20-i (EU) 2019/770 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁹⁾,
- tekintettel az európai nagy teljesítményű számítástechnikával foglalkozó közös vállalkozás létrehozásáról és az (EU) 2018/1488 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. július 13-i (EU) 2021/1173 tanácsi rendeletre ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel „A közös európai adattér kialakítása felé” című, 2018. április 25-i bizottsági közleményre (COM(2018)0237),
- tekintettel a mesterséges intelligenciára vonatkozó összehangolt tervről szóló, 2018. december 7-i bizottsági közleményre (COM(2018)0795),
- tekintettel az emberközpontú mesterséges intelligencia iránti bizalom növeléséről szóló, 2019. április 8-i bizottsági közleményre (COM(2019)0168),
- tekintettel „A mesterséges intelligencia – a kiválóság és a bizalom európai megközelítése” című, 2020. február 19-i bizottsági fehér könyvre (COM(2020)0065),
- tekintettel a Bizottság „Idősödés: A generációk közötti szolidaritás és felelősség előmozdítása” című, 2021. január 27-i zöld könyvére (COM(2021)0050),
- tekintettel az európai adatstratégiáról szóló, 2020. február 19-i bizottsági közleményre (COM(2020)0066),
- tekintettel az „Európa digitális jövőjének megtervezése” című, 2020. február 19-i bizottsági közleményre (COM(2020)0067),
- tekintettel az „Új európai iparstratégia” című, 2020. március 10-i bizottsági közleményre (COM(2020)0102) és „A 2020. évi új iparstratégia frissítése: Erősebb egységes piac kiépítése Európa fellendülése érdekében” című, 2021. május 5-i bizottsági közleményre (COM(2021)0350),
- tekintettel a „Digitális oktatási cselekvési terv 2021–2027: Az oktatás és a képzés átalakítása a digitális kornak megfelelően” című, 2020. szeptember 30-i bizottsági közleményre (COM(2020)0624),
- tekintettel a „Digitális iránytű 2030-ig: a digitális évtized megvalósításának európai módja” című, 2021. március 9-i bizottsági közleményre (COM(2021)0118),
- tekintettel „A digitális évtizedhez vezető út” elnevezésű, 2030-ig szóló szakpolitikai program létrehozásáról szóló, 2021. szeptember 15-i európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatra (COM(2021)0574),
- tekintettel az „Európai vállalati felmérés a mesterséges intelligencián alapuló technológiák használatáról” című, 2020. július 28-i bizottsági tanulmányra,
- tekintettel az „Energiahatékony felhőalapú informatikai technológiák és politikák a környezetbarát felhőalapú piacért” című, 2020. november 26-i bizottsági tanulmányra,
- tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz címzett, a mesterséges intelligencia, a dolgok internete és a robotika biztonsági és felelősségi vonatkozásairól szóló, 2020. február 19-i jelentésére (COM(2020)0064),
- tekintettel a digitális évtizedre vonatkozó uniós kiberbiztonsági stratégiáról szóló, 2021. március 22-i tanácsi következtetésekre,

⁽⁷⁾ HL L 303., 2018.11.28., 59. o.

⁽⁸⁾ HL L 170., 2021.5.12., 149. o.

⁽⁹⁾ HL L 136., 2019.5.22., 1. o.

⁽¹⁰⁾ HL L 256., 2021.7.19., 3. o.

2022. május 3., kedd

- tekintettel a mesterséges intelligenciával foglalkozó magas szintű szakértői csoport „Etikai iránymutatás a megbízható mesterséges intelligenciára vonatkozóan” című, 2019. április 8-i jelentésére,
- tekintettel a mesterséges intelligenciával foglalkozó magas szintű szakértői csoport „A mesterséges intelligencia meghatározása: Fő képességek és lehetőségek” című, 2019. április 8-i jelentésére,
- tekintettel a mesterséges intelligenciával foglalkozó magas szintű szakértői csoport „Szakpolitikai és beruházási ajánlások a megbízható mesterséges intelligenciához” című, 2019. június 26-i jelentésére,
- tekintettel az UNESCO „Elpirulnék, ha tehetném: a nemek közötti megosztottság megszüntetése az oktatás segítségével a digitális készségek terén” című 2019-es kiadványára,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének „A helyes irány – Mesterséges intelligencia és alapvető jogok” című, 2020. december 14-i jelentésére,
- tekintettel a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) Tanácsának a mesterséges intelligenciáról szóló 2019. május 22-i ajánlására,
- tekintettel az „AI for Good” (MI a jó szolgálatában) csúcstalálkozó mesterséges intelligenciával kapcsolatos párbeszédnek helyt adó ENSZ-platformjára,
- tekintettel a G20-ak mesterséges intelligenciára vonatkozó, 2019. június 9-én kiadott alapelveire,
- tekintettel az Egészségügyi Világszervezet 2021. június 28-i jelentésére a mesterséges intelligencia egészségügyi alkalmazásáról, valamint az annak kereteire vonatkozó hat irányadó elvre,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „Mesterséges intelligencia – A mesterséges intelligencia hatásai a (digitális) egységes piacra, a termelésre, a fogyasztásra, a foglalkoztatásra és a társadalomra” című, 2017. május 31-i saját kezdeményezésű véleményére ⁽¹¹⁾,
- tekintettel a felelősséggel és az új technológiákkal foglalkozó szakértői csoport új technológiákkal foglalkozó formációjának „A mesterséges intelligenciával és az új digitális technológiákkal kapcsolatos felelősség” című, 2019. november 21-i jelentésére,
- tekintettel az Európa Tanács mesterséges intelligenciával foglalkozó ad hoc bizottságának (CAHA) „Az MI-rendszerek szabályozása – Globális perspektívák a mesterségesintelligencia-rendszerekre vonatkozó, az Európa Tanács emberi jogokkal, demokráciával és jogállamisággal kapcsolatos normáin alapuló jogi keret kidolgozása kapcsán” című, 2020. decemberi kiadványára,
- tekintettel az Európai Doktori Intézet „Jogi modellek és a mesterséges intelligencia szabályozása” című, 2020. októberi munkadokumentumára,
- tekintettel a Trend Micro Research, az ENSZ Régióközi Bűnügyi és Igazságügyi Kutatóintézete és az Europol által „Malicious Uses and Abuses of Artificial Intelligence” (A mesterséges intelligencia rosszcélú felhasználása és az azzal való visszaélés) címmel, 2020. november 19-én közzétett közös jelentésre,
- tekintettel a Bizottság 2019–2024-re kiadott „Ambíciózusabb Unió. Programom Európa számára” című politikai iránymutatására,
- tekintettel az Európai Unió Bíróságának a C-311/18. sz. ügyben 2020. július 16-án hozott ítéletére (Schrems II.),

⁽¹¹⁾ HL C 288., 2017.8.31., 1. o.

2022. május 3., kedd

- tekintettel a robotikára vonatkozó polgári jogi szabályokról szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2017. február 16-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,
- tekintettel az európai ipar digitalizálásáról szóló, 2017. június 1-jei állásfoglalására ⁽¹³⁾,
- tekintettel „A 2021–2030 közötti időszakra vonatkozó uniós közlekedésbiztonsági szakpolitikai keretről – Ajánlások a zéró-elképzelés felé vezető következő lépésekről” című, 2021. október 6-i állásfoglalására ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel az autonóm fegyverrendszerekről szóló, 2018. szeptember 12-i állásfoglalására ⁽¹⁵⁾,
- tekintettel a mesterséges intelligenciára és a robotikára vonatkozó átfogó európai iparpolitikáról szóló, 2019. február 12-i állásfoglalására ⁽¹⁶⁾,
- tekintettel az „Automatizált döntéshozatali folyamatok: a fogyasztóvédelem, valamint az áruk és szolgáltatások szabad mozgásának biztosítása” című, 2020. február 12-i állásfoglalására ⁽¹⁷⁾,
- tekintettel a mesterséges intelligenciára vonatkozó polgári jogi felelősségi rendszerről szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2020. október 20-i állásfoglalására ⁽¹⁸⁾,
- tekintettel a mesterséges intelligencián alapuló technológiák fejlesztéséhez kapcsolódó szellemi tulajdon-jogokról szóló, 2020. október 20-i állásfoglalására ⁽¹⁹⁾,
- tekintettel a mesterséges intelligencia, a robotika és a kapcsolódó technológiák etikai szempontjainak keretéről szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2020. október 20-i állásfoglalására ⁽²⁰⁾,
- tekintettel „A mesterséges intelligenciáról: az állami hatóságok szerepét, valamint az MI polgári és katonai felhasználása területén az EU-ra vonatkozó nemzetközi jog értelmezését és alkalmazását érintő kérdések, a büntető igazságszolgáltatás hatályán kívül” című, 2021. január 20-i állásfoglalására ⁽²¹⁾,
- tekintettel „Európa digitális jövőjének alakítása: a digitális egységes piac működése előtt álló akadályok felszámolása és a mesterséges intelligencia használatának javítása az európai fogyasztók számára” című, 2021. május 20-i állásfoglalására ⁽²²⁾,
- tekintettel az európai adatstratégiáról szóló, 2021. március 25-i állásfoglalására ⁽²³⁾,
- tekintettel a „Mesterséges intelligencia az oktatásban, a kulturális és az audiovizuális ágazatban” című, 2021. május 19-i állásfoglalására ⁽²⁴⁾,
- tekintettel a „Mesterséges intelligencia a büntetőjogban, és annak a rendőrség és igazságügyi hatóságok általi felhasználása büntetőügyekben” című, 2021. október 6-i állásfoglalására ⁽²⁵⁾,
- tekintettel a Belső Politikák Főigazgatósága (DG IPOL) által „A mesterséges intelligencia a diplomáciában – A mesterséges intelligencián alapuló kormányzás mint az Európai Unió új külpolitikai eszköze” címmel 2021. júniusban közzétett tanulmányra,

⁽¹²⁾ HL C 252., 2018.7.18., 239. o.

⁽¹³⁾ HL C 307., 2018.8.30., 163. o.

⁽¹⁴⁾ HL C 132., 2022.3.24., 45. o.

⁽¹⁵⁾ HL C 433., 2019.12.23., 86. o.

⁽¹⁶⁾ HL C 449., 2020.12.23., 37. o.

⁽¹⁷⁾ HL C 294., 2021.7.23., 14. o.

⁽¹⁸⁾ HL C 404., 2021.10.6., 107. o.

⁽¹⁹⁾ HL C 404., 2021.10.6., 129. o.

⁽²⁰⁾ HL C 404., 2021.10.6., 63. o.

⁽²¹⁾ HL C 456., 2021.11.10., 34. o.

⁽²²⁾ HL C 15., 2022.1.12., 204. o.

⁽²³⁾ HL C 494., 2021.12.8., 37. o.

⁽²⁴⁾ HL C 15., 2022.1.12., 28. o.

⁽²⁵⁾ HL C 132., 2022.3.24., 17. o.

2022. május 3., kedd

- tekintettel a DG IPOL által „A mesterséges intelligencia nyílt forráskódú megközelítésének kihívásai és korlátai” címmel 2021. májusban közzétett tanulmányra,
- tekintettel a DG IPOL által „A mesterséges intelligencia piaca és a tőkeáramlások – Az MI és a pénzügyi szektor kölcsönhatásai” címmel 2021. májusban közzétett tanulmányra,
- tekintettel a DG IPOL által „A munkafeltételek javítása a mesterséges intelligencia használatával” címmel 2021. júniusban közzétett tanulmányra,
- tekintettel a DG IPOL által „A mesterséges intelligencia szerepe az európai zöld megállapodásban” címmel 2021. májusban közzétett tanulmányra,
- tekintettel a DG IPOL által „A mesterséges intelligencia jelentősége az intelligens városok és a városi mobilitás szempontjából” címmel 2021. júliusban közzétett tanulmányra,
- tekintettel a DG IPOL által „A mesterséges intelligencia és a közszolgáltatások” címmel 2021. júliusban közzétett tanulmányra,
- tekintettel a DG IPOL által „Az adatgyűjtés jelentette kihívás az Európai Unióban” címmel 2021. júliusban közzétett tanulmányra,
- tekintettel a DG IPOL által „A mesterséges intelligencia által kínált lehetőségek” címmel 2020. júniusban közzétett tanulmányra,
- tekintettel a DG IPOL által „Az európai digitális évtized és autonómia” címmel 2021. októberben közzétett tanulmányra,
- tekintettel a DG IPOL által „A digitális területtel kapcsolatos meglévő és tervezett uniós jogszabályok azonosítása és értékelése” címmel 2022. januárban közzétett tanulmányra,
- tekintettel az Európai Parlament Kutatószolgálat (EPRS) által „A mesterséges intelligenciára vonatkozó polgári jogi felelősségi rendszer – Az európai hozzáadott érték értékelése” címmel 2020. szeptemberben közzétett tanulmányra,
- tekintettel az EPRS Jövő kutatás Osztálya által „Az adatkezelésben érintett személyek, a digitális megfigyelés, a mesterséges intelligencia és a munka jövője” címmel 2020. decemberben közzétett tanulmányra,
- tekintettel az EPRS által „A mesterséges intelligenciával, a robotikával és a kapcsolódó technológiákkal összefüggő etikai szempontok európai kerete” címmel 2020. szeptemberben közzétett tanulmányra,
- tekintettel az EPRS által „A mesterséges intelligencia etikai vonatkozásai: Kérdések és kezdeményezések” címmel 2020. márciusban közzétett tanulmányra,
- tekintettel az EPRS által „Mesterséges intelligencia: Hogyan működik, miért fontos, és mit tehetünk vele kapcsolatban?” címmel 2020. júniusban közzétett tanulmányra,
- tekintettel az EPRS által „A mesterséges intelligencia a bűnüldözésben – Az alapvető jogokat befolyásoló hatások” címmel 2020. júliusban közzétett tanulmányra,
- tekintettel az EPRS által „Az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) hatása a mesterséges intelligenciára” címmel 2020. júniusban közzétett tanulmányra,
- tekintettel az EPRS által „Fehér könyv a mesterséges intelligenciáról” címmel 2020. áprilisban közzétett tanulmányra,

2022. május 3., kedd

- tekintettel az EPRS által „Az arcfelismerés szabályozása az EU-ban” címmel 2021. szeptemberben közzétett tanulmányra,
- tekintettel az EPRS által „A munka jövője: Trendek, kihívások és lehetséges kezdeményezések” címmel 2021. februárban közzétett tanulmányra,
- tekintettel az EPRS által „Robottanácsadók: Hogyan illeszkednek a hatályos uniós szabályozási keretbe, különös tekintettel a befektetők védelmére?” címmel 2021. júniusban közzétett tanulmányra,
- tekintettel az EPRS által „Kína ambíciói a mesterséges intelligencia terén” címmel 2021. szeptemberben közzétett tanulmányra,
- tekintettel az EPRS által „Mi történne, ha új metaforákat kezdenénk el használni a mesterséges intelligenciára vonatkozóan?” címmel 2021. júniusban közzétett tanulmányra,
- tekintettel az EPRS által „A mesterséges intelligencia megértése” címmel 2018. januárban közzétett tanulmányra,
- tekintettel az EPRS által „A deepfake kezelése az európai szakpolitika eszközeivel” címmel 2021. júliusban közzétett tanulmányra,
- tekintettel a mesterséges intelligencia digitális korban játszott szerepével foglalkozó különbizottság (AIDA) által „A mesterséges intelligencia és az egészség” címmel 2021. februárban közzétett munkadokumentumra,
- tekintettel az AIDA által „A mesterséges intelligencia és a zöld megállapodás” címmel 2021. márciusban közzétett munkadokumentumra,
- tekintettel az AIDA által „A mesterséges intelligencia külpolitikai vonatkozásai” címmel 2021. márciusban közzétett munkadokumentumra,
- tekintettel az AIDA által „A mesterséges intelligencia és a versenyképesség” címmel 2021. májusban közzétett munkadokumentumra,
- tekintettel az AIDA által „A mesterséges intelligencia és a demokrácia jövője” címmel 2021. júniusban közzétett munkadokumentumra,
- tekintettel az AIDA által „A mesterséges intelligencia és a munkaerőpiac” címmel 2021. júniusban közzétett munkadokumentumra,
- tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
- tekintettel a mesterséges intelligencia digitális korban játszott szerepével foglalkozó különbizottság jelentésére (A9-0088/2022),

1. Bevezetés

1. megjegyzi, hogy a világ a negyedik ipari forradalom küszöbén áll; rámutat, hogy míg az előző három hullámot a gőz felhasználása, az elektromosság, majd a számítógépek megjelenése indította el, a negyedik ipari forradalom motorja a hatalmas mennyiségű adat és a nagy teljesítményű algoritmusok és számítástechnikai kapacitás együttese; hangsúlyozza, hogy napjaink digitális forradalmát meghatározza a változások globális léptéke, a gyors konvergencia és az új technológiai vívmányok államokra, gazdaságokra, társadalmakra, nemzetközi kapcsolatokra és környezetre gyakorolt hatásai; elismeri, hogy az ilyen nagyságrendű radikális változások eltérő hatást gyakorolnak a társadalom különböző részeire, azok célkitűzéseitől, földrajzi elhelyezkedésétől vagy társadalmi-gazdasági helyzetétől függően; hangsúlyozza, hogy a digitális átállást az alapvető jogok teljes mértékű tiszteletben tartása mellett kell végrehajtani, oly módon, hogy a digitális technológiák az emberiséget szolgálják;

2. megállapítja, hogy a digitális forradalom ezzel egy időben globális versenyt generált, amelynek alapját az az óriási gazdasági érték és azon technológiai képességek adják, amelyek azokban a gazdaságokban halmozódtak fel, ahol a legtöbb forrást fordítják a mesterséges intelligencia alkalmazásainak kutatására, fejlesztésére és piaci forgalmazására; megjegyzi, hogy a digitális versenyképesség és a nyitott stratégiai autonómia számos országban központi szakpolitikai célkitűzéssé vált; hangsúlyozza, hogy a döntéshozók egyre inkább felismerik, hogy az új technológiák egész országok geopolitikai hatalmi státuszát befolyásolhatják;

2022. május 3., kedd

3. rámutat, hogy Európa, amely évszázadokon át meghatározta a nemzetközi normákat, a technológiai fejlődés menetét, és vezető szerepet játszott a magastechnológia gyártása és alkalmazása terén, most visszaesett, mivel a vezető gazdaságokhoz, például az Egyesült Államokhoz vagy Kínához képest jóval kevesebb befektetést és fejlesztést végez a digitális piacon, ugyanakkor továbbra is viszonylag versenyképes a mesterséges intelligenciával kapcsolatos tematikus kutatási eredmények terén; elismeri annak kockázatát, hogy az európai szereplők háttérbe szorulhatnak a globális szabványok kidolgozásában, valamint a technológiai fejlődésben, és az európai értékek veszélybe kerülhetnek;
4. kiemeli először is, hogy egyes vállalati szereplők és autokratikus kormányok egyre gyakrabban manipuláció és visszaélés céljára használják fel a digitális eszközöket, hogy aláássanak demokratikus politikai rendszereket, és ezáltal esetlegesen összetűzéseket idézzenek elő a politikai rendszerek között; kifejti, hogy a digitális kémkedés, szabotázs, kisléptékű hadviselés és dezinformációs kampányok kihívást jelentenek a demokratikus társadalmak számára;
5. hangsúlyozza, hogy a digitális üzleti modellek jellege nagyfokú skálázhatóságot és hálózati hatásokat tesz lehetővé; rámutat, hogy számos digitális piacot nagyfokú piaci koncentráció jellemez, amely lehetővé teszi, hogy – jelenleg jobbára egyesült államokbeli székhelyű – technológiai platformok egy szűk köre élen járjon az úttörő technológiai innovációk üzleti hasznosításában, vonzza a legjobb ötleteket, tehetségeket és vállalkozásokat, és rendkívüli jövedelmezőséget érjen el; figyelmeztet arra, hogy az adatgazdaságban erőfölénnyel járó piaci pozíciók valószínűleg kiterjednek a feltörekvő MI-gazdaságra is; rámutat arra, hogy ma a világ 200 vezető digitális vállalata közül csak nyolcnak található a székhelye az EU-ban; hangsúlyozza, hogy a valódi digitális egységes piac megvalósítása e tekintetben kiemelkedő fontosságú;
6. hangsúlyozza, hogy ennek eredményeként a technológiai vezető szerepért folytatott globális verseny prioritássá vált az EU-ban; hangsúlyozza, hogy gyors és bátor fellépés hiányában az EU arra fog kényszerülni, hogy a mások által meghatározott szabályokat és normákat kövesse, és a politikai stabilitását, szociális biztonságát, az alapvető jogokat, az egyéni szabadságjogokat és gazdasági versenyképességét érintő káros hatások kockázatának teszi ki magát;
7. úgy véli, hogy az MI az egyik legfontosabb új technológia a negyedik ipari forradalomban; megjegyzi, hogy az MI a digitális gazdaság motorja, mivel lehetővé teszi innovatív termékek és szolgáltatások bevezetését, képes bővíteni a fogyasztók választási lehetőségeit, és fokozni tudja a termelési folyamatok hatékonyságát; rámutat, hogy 2030-ra az MI várhatóan több mint 11 billió euróval járul majd hozzá a világgazdasághoz; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy az MI-re épülő technológiák alkalmazása azzal a kockázattal jár, hogy csökken az emberi cselekvőképesség; hangsúlyozza, hogy az MI-nek emberközpontú, megbízható technológiának kell maradnia, nem helyettesítheti az emberi autonómiát, és nem feltételezheti az egyéni szabadság feladását; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a negyedik ipari forradalom inkluzív jellegét és azt, hogy abból senki ne maradjon ki;
8. úgy véli, globális verseny zajlik az MI-vel kapcsolatos vezető szerepért; kiemeli, hogy az MI-technológiák hatalmas gazdasági értéket ígérnek azon gazdaságoknak, amelyek nyereségesen fejlesztik, gyártják és alkalmazzák ezeket a technológiákat, valamint azon országoknak, ahol erre az értéktérítésre sor kerül; hangsúlyozza, hogy az MI nem mindenható technológia, hanem olyan hatékony eszközök és technikák összessége, amelyek a társadalom javát szolgálhatják; rámutat, hogy a technológiák úgy működnek, ahogyan kialakítjuk őket; rámutat, hogy az EU kinyilvánította azon szándékát, hogy úttörő szerepet töltsön be az MI-re vonatkozó szabályozási keret kialakításában; hangsúlyozza azonban, hogy alapvető fontosságú, hogy az EU képes legyen meghatározni a szabályozási megközelítést, beleértve az alapvető jogok és szabadságok védelmét is, és globális normaalkotóként léphessen fel; hangsúlyozza ezért, hogy az EU számára fontos, hogy versenyképes legyen az MI terén, és képes legyen nemzetközi szinten alakítani a szabályozási környezetet; hangsúlyozza, hogy az MI bizonyos felhasználásai olyan egyéni és társadalmi kockázatokat jelenthetnek, amelyek veszélyeztethetik az alapvető jogokat, ezért a politikai döntéshozóknak foglalkozniuk kell azokkal, lehetővé téve, hogy az MI ténylegesen olyan eszközzé váljon, amely az embereket és a társadalmat szolgálja, a közjót és az általános érdeket szem előtt tartva;
9. megjegyzi, hogy ahhoz, hogy az európai szereplők sikeresek legyenek a digitális korban, és technológiai vezető szerepet tölthessenek be az MI terén, egyértelmű szabályozási keretre, politikai elkötelezettségre és előremutatóbb szemléletre van szükség, amelyek jelenleg gyakran hiányoznak; arra a következtetésre jut, hogy egy ilyen megközelítés alapján mind az uniós polgárok, mind a vállalkozások profitálhatnak az MI – többek között gazdasági és fizikai jólét tekintetében nyújtott – előnyeiből és azon nagyszerű lehetőségből, hogy annak révén növeljék a versenyképességet; hangsúlyozza, hogy a szabályozási kereteket úgy kell kialakítani, hogy ne állítsanak olyan indokolatlan akadályokat az európai szereplők – különösen az induló innovatív vállalkozások és a kis- és középvállalkozások (kkv-k) – elé, amelyek veszélyeztetnék azok sikeres helytállását a digitális korszakban; kiemeli, hogy jelentősen növelni kell a magán- és állami beruházásokat egy olyan környezet megteremtése érdekében, amelyből több európai sikertörténet fejlődhet ki és indulhat útjára;

2022. május 3., kedd

10. kiemeli, hogy az MI megjelenésével kialakuló gyors technológiai fejlődés egyre inkább elválaszthatatlan az emberi tevékenység legtöbb területétől, és hatással lesz mindazok megélhetésére is, akik nem rendelkeznek azokkal a készségekkel, amelyekre szükségük van ahhoz, hogy elég gyorsan alkalmazkodjanak ezekhez az új technológiákhoz; rámutat, hogy bár a digitális jártasság továbbképzés és átképzés révén történő elérése segíthet számos ebből eredő társadalmi-gazdasági probléma kezelésében, ezeket a hatásokat a szociális jóléti rendszerek, a városi és vidéki infrastruktúra és a demokratikus folyamatok összefüggésében is kezelni kell;

11. hangsúlyozza, hogy a digitális átállás során figyelembe kell venni a nők és a kiszolgáltatott csoportok célkitűzéseit és érdekeit; ezzel összefüggésben kiemeli, hogy 2018-ban az MI-vel foglalkozó globális szakemberek csupán 22 %-a volt nő, ami csak állandósítja és tovább mélyíti a sztereotípiákat és az elfogultságot; elismeri, hogy az MI-technológiák használata során meg kell őrizni a törvény előtti egyenlőséghez, a magánélethez, a véleménynyilvánítás szabadságához, valamint a kulturális és politikai életben való részvételhez való jogot, különösen a kisebbségi közösségek esetében;

2. Az MI használatával összefüggő potenciális lehetőségek, kockázatok és akadályok: az AIDA különbizottság által megvizsgált hat esettanulmány

12. emlékeztet arra, hogy a mesterséges intelligencia egy sor konkrét célkitűzésre vonatkozó valószínűségi modelleket és algoritmikus előrejelzéseket alkalmazó szoftveren alapul; rámutat, hogy az MI egy gyűjtőfogalom, amely a régi és új technológiák, technikák és megközelítések széles skáláját fedi le, amelyek jobban értelmezhetők „mesterségesintelligencia-rendszerekként”, és amely olyan gépi alapú rendszerekre utal, amelyek gyakran szinte csak abban hasonlítanak egymásra, hogy ember által meghatározott célkitűzések egy adott halmaza alapján működnek eltérő mértékű önállósággal, és a rendelkezésre álló adatok alapján előrejelzéseket és ajánlásokat hoznak létre, illetve döntéseket hoznak; megjegyzi, hogy míg az ide tartozó technológiák egy részét már széles körben használják, addig más technológiák még fejlesztés alatt állnak, vagy csak olyan hipotetikus elképzelések szintjén léteznek, amelyek nem is biztos, hogy megvalósulnak a jövőben;

13. felhívja a figyelmet arra, hogy jelentős különbség van az 1950-es és az 1990-es évek között fő irányzatnak számító szimbolikus MI és a 2000-es évek óta meghatározóvá vált, gépi tanuláson alapuló, adatvezérelt MI között; tisztázza, hogy az első hullám idején az MI fejlesztése során szakértők tudását és tapasztalatát kódolták szabálykészletekbe, amelyeket azután a gép végrehajtott;

14. megjegyzi, hogy a második hullámban az algoritmusok nagy mennyiségű adat feldolgozásán alapuló automatizált tanulási folyamatai, a több különböző forrásból érkező jel egyesítésére és egy adott környezet komplex ábrázolásainak létrehozására való képesség, valamint a mintázatok azonosítása összetettebbé, önállóbbá, és kevésbé átláthatóbbá tette az MI-rendszereket, ennek következtében pedig olykor az eredmények is kevésbé magyarázhatók; hangsúlyozza, hogy ennek megfelelően az MI napjainkban számos különböző kategóriára és technológiára osztható fel, így például a mélytanulás a gépi tanulás alterülete, amely maga is egy alterület az MI-n belül;

15. megjegyzi, hogy bár napjainkban a számítási kapacitások jelentős növekedésének köszönhetően az MI már sokkal hatékonyabb és nagyobb teljesítményű, mint a szimbolikus MI, továbbra is csak egyértelműen meghatározott feladatokat képes végrehajtani egy-egy speciális részterületen – például a sakkjáték vagy a képfelismerés terén –, és programozásának nem célja, hogy teljes mértékben képes legyen felismerni az MI-rendszer által elvégzett műveleteket; rámutat, hogy az MI-rendszerek – nevével ellentétben – nem rendelkeznek emberi értelemben vett „intelligenciával”; rámutat, hogy ezért „szűk” vagy „gyenge” MI-ként hivatkoznak rá, hiszen továbbra sem több, mint egy ajánlásokat és előrejelzéseket adó eszköz; megjegyzi például, hogy az önvezető autók egy-egy feladatra kifejlesztett MI-rendszerek kombinációja működteti, amelyek együtt hozzák létre a jármű környezetét megjelenítő háromdimenziós térképet, és az operációs rendszere ez alapján hozza meg a döntéseket;

16. kiemeli, hogy az MI-vel kapcsolatos félelmek olyan hipotetikus fogalmakon alapulnak, mint az általános MI, a mesterséges szuperintelligencia és a szingularitás, amelyek elméletben ahhoz vezethetnek, hogy a gépi intelligencia számos területen felülmúlja az emberi intelligenciát; hangsúlyozza, hogy kétséges ezeknek a feltételezett MI-típusoknak a megvalósíthatósága az általunk ismert technológiák és természeti törvények fényében; úgy véli azonban, hogy a mesterséges intelligencián alapuló döntéshozatal jelentette aktuális kockázatokat a jogalkotóknak kell kezelniük, mivel igazolhatóan egyértelmű, hogy az MI biztosítékok nélküli alkalmazása bizonyos konkrét esetekben már eredményezett olyan káros hatásokat, mint a faji és nemi alapú megkülönböztetés;

17. kiemeli, hogy a jelenleg használt MI-rendszerek túlnyomó többsége alacsony kockázatú; példaként hivatkozik az automatikus fordításokra, a tudományos összefüggéseket feltáró (ún. „Eureka machine”) rendszerekre, a játékmotorokra és az ismétlődő gyártási folyamatokat végrehajtó robotokra; megállapítja, hogy egyes felhasználási módok kockázatosnak nevezhetők, és ezekben az esetekben van szükség szabályozási intézkedésekre és hatékony biztosítékokra, amennyiben azok még nincsenek hatályba léptetve;

2022. május 3., kedd

18. nyilvános vitát ösztönöz arról, hogy miként tárhatók fel a mesterséges intelligenciában rejlő hatalmas lehetőségek az alapvető európai értékek, az átláthatóság, a megmagyarázhatóság, a méltányosság, az elszámoltathatóság, a felelősségvállalás és a megbízhatóság elve, valamint azon elv alapján, hogy az MI-nek és a robotikának emberközpontúnak kell lennie, és azoknak az emberi világ kiegészítésére kell szolgálniuk; hangsúlyozza, hogy az emberi élet nagyon sok területén, a fenntarthatóságtól az egészségügyig, az MI a felhasználók és szakemberek segédeszközeként előnyöket kínálhat, fokozva az emberek képességeit, anélkül, hogy akadályozná a szabad cselekvésre és döntésre irányuló képességüket; hangsúlyozza, hogy az MI-vel kapcsolatban elfogadott etikai elveket és követelményeket az MI alkalmazásának valamennyi területén érvényesíteni kell, beépítve a szükséges biztosítékokat, amelyek növelni fogják a polgárok bizalmát, elfogadhatóvá téve számukra az MI előnyeit;

19. hangsúlyozza, hogy egy adott MI-alkalmazás kockázati szintje széles skálán mozoghat a károkozás valószínűségétől és az ilyen károk súlyosságától függően; kiemeli ezért, hogy a jogi követelményeket hozzá kell ehhez igazítani, összhangban a kockázat-alapú megközelítéssel, és indokolt esetben megfelelően érvényesítve az elővigyázatosság elvét; hangsúlyozza, hogy azokban a jelenlegi vagy jövőbeli esetekben, amikor az MI-rendszerek egy adott felhasználásban nagy kockázatot jelentenek az alapvető és az emberi jogokra nézve, teljes körű emberi felügyeletre és szabályozói beavatkozásra van szükség, és a technológiai fejlődés sebessége miatt a nagy kockázatú MI-rendszerek szabályozásának rugalmasnak és időtállóknak kell lennie;

20. szemléltetésképpen kifejti, hogy ez a jelentés hat, MI-vel foglalkozó esettanulmányt vizsgál meg részletesen, és felvázolja az MI által kínált lehetőségeket az egyes ágazatokban, a kezelendő kockázatokat, valamint azokat az akadályokat, amelyek miatt Európa nem tudja teljes körűen kihasználni az MI előnyeit; kiemeli, hogy az esettanulmányok az MI legfontosabb mai alkalmazási területeit járják körül, és egyúttal tükrözik az AIDA különbizottság által a megbízatása idején tartott közmeghallgatások során érintett fő témák némelyikét, amelyek a következők: egészségügy, zöld megállapodás, külpolitika és biztonság, versenyképesség, a demokrácia jövője és a munkaerőpiac;

a) Az MI és az egészségügy

21. úgy véli, hogy a nagy mennyiségű adat módszeres – többek között a mesterséges intelligencia segítségével történő – elemzése új megoldásoknak nyithat utat vagy javíthatja a meglévő technikákat az egészségügyi ágazatban, ami nagymértékben felgyorsíthatja a tudományos kutatást, emberéleteket menthet és javíthatja a betegellátást azáltal, hogy innovatív kezeléseket és jobb diagnosztikát kínál, valamint előmozdítja az egészséges életmódokat támogató környezetek kialakítását; kiemeli, hogy az MI-rendszerek hozzájárulhatnak az egészségügyi rendszerek hozzáférhetőségéhez, rezilienciájához és fenntarthatóságához, egyidejűleg versenyképessé téve az európai IKT- és egészségügyi ágazatot, amennyiben az e rendszerekkel együtt járó kockázatokat sikerül megfelelően kezelni;

22. kiemeli, hogy az MI egészségügyi ágazatban történő felhasználását olyan szigorú etikai követelményekhez kell kötni, mint az egészségügyhöz való egyenlő hozzáférés, a magánélethez való jog, a felelősségvállalás, az átláthatóság, a megmagyarázhatóság, a megbízhatóság, az adatkészletek inkluzivitása és reprezentativitása, valamint a folyamatos emberi felügyelet; hangsúlyozza, hogy az MI alapú rendszereket úgy kell kialakítani, hogy kizárják annak kockázatát, hogy hibás vagy elfogult kategorizálás, rangsorolás vagy technológiai hiba miatt helytelenül rendeljenek erőforrásokat egyes emberekhez, ami téves diagnózishoz, félrekezeléshez vagy a kezelés elmulasztásához vezet; úgy véli, hogy a legszigorúbb etikai normákat kell érvényesíteni valamennyi egészségügyi alkalmazás esetében, továbbá az etikai szabályokat már az alkalmazások tervezésének és fejlesztésének egészen korai szakaszában meg kell határozni (beépített etika); hangsúlyozza, hogy az egészségügyi alkalmazásokba épített automatizált döntéshozatal kockázatot jelenthet a betegek jóllétére és alapvető jogaira nézve, és hangsúlyozza, hogy az MI ezért csak támogató szerepet játszhat az egészségügyben, ahol mindig fenn kell tartani a szakemberek általi felügyeletet; felszólít arra, hogy a közegészségügyi rendszerekben az MI által támogatott orvosi diagnosztika alkalmazásakor biztosítani kell az orvos-beteg kapcsolat megőrzését, és azt, hogy ez a diagnosztika mindenkor összhangban legyen a hippokratészi esküvel; megjegyzi ugyanakkor, hogy a mesterséges intelligencia javítja a szűrés pontosságát, és már számos esetben a szakorvosokénál pontosabb diagnózist eredményez; úgy véli, hogy a meglévő felelősségi keretek nem nyújtanak megfelelő jogbiztonságot, és nem biztosítják a betegek jogorvoslathoz való jogát az MI eredményeképp kapott téves diagnózis és helytelen kezelés esetén; e tekintetben üdvözlí az MI-vel kapcsolatos felelősségről szóló, küszöbön álló jogalkotási javaslatot; megjegyzi, hogy fontos megvédeni az egészségügyi szakembereket mint az MI-rendszerek felhasználóit, valamint a betegeket mint azok tevékenységének célpontjait, elegendő és átlátható tájékoztatást nyújtva számukra;

23. hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencián alapuló megoldásokat már használják vagy tesztelik klinikai környezetben a diagnosztika, a prognózis, a kezelés és a betegek bevonásának támogatására, ezáltal felgyorsítva és javítva a kezelést, és csökkentve a szükségtelen beavatkozásokat; megjegyzi továbbá, hogy az MI előmozdíthatja a személyre szabott orvoslást és betegellátást; megjegyzi, hogy az MI jelenleg az egészségügyi területek széles körében jelen van, ideértve

2022. május 3., kedd

a közegészségügy, az egészségügyi szolgáltatások, az öngondoskodás és az egészségügyi rendszerek területét; megjegyzi, hogy az adatok szerepe kiemelkedően fontos; hangsúlyozza, hogy nagyon ígéretesek az MI alkalmazásai az információk képekből és egyéb orvosi eszközökből történő kinyerésére, melynek célja a későbbi elemzés alapját képező input létrehozása, és hozzáfűzi, hogy a mélytanulási algoritmusok alkalmazása egy sor különböző klinikai feladat tekintetében várhatóan mennyiségi ugrást fog eredményezni;

24. hangsúlyozza, hogy az MI-technológiák alkalmazhatók gyógyszerek kutatására, fejlesztésére és tömeggyártására, és felgyorsíthatják és olcsóbbá tehetik az új gyógyszerek, kezelések és vakcinák fejlesztését; úgy véli, hogy az MI segíthet előre jelezni a kezelésekre adott válaszok kimenetelét, és lehetővé teheti az orvosok számára, hogy a terápiás stratégiákat – magas színvonalú adatok és megalapozott feltételezések esetén – egyre növekvő pontossággal az egyéni genetikai vagy fiziológiai jellemzőkhöz igazítsák, ezáltal növelve a megelőző ellátás hatékonyságát, feltéve, hogy az MI által nyújtott klinikai értékelés szakember általi felügyeletére, a magánélet védelmére, az adatvédelemre és a tájékoztatáson alapuló beleegyezésre vonatkozó valamennyi etikai követelmény teljesül; megjegyzi, hogy az nagy egészségügyi adathalmazok elemezhető MI segítségével a feldolgozás felgyorsítása érdekében; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a nagy teljesítményű számítástechnika interoperábilis legyen a mesterséges intelligenciával, mivel jelentős gazdasági ágazatok, többek között a gyártás, az egészségügy és a gyógyszeripar nagy teljesítményű számítástechnikára támaszkodnak;

25. kiemeli, hogy az MI-alapú megoldások lehetővé teszik a kezelések és a gyógyszerfejlesztés testreszabását a betegek konkrét igényeinek megfelelően, valamint hozzájárulhatnak az az egészségügyi rendszer érdekelt feleinek és résztvevőinek nagyobb mértékű bevonásához; úgy véli, hogy az MI és a releváns, naprakész és jó minőségű, anonimizált és reprezentatív adatkészletekhez való hozzáférés – a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós szabályokkal összhangban – támogatja az egészségügyi szakembereket abban, hogy jobb ellátást nyújtsanak betegeknek, valamint személyre szabottabb viselkedésszajelzést, iránymutatást és támogatást nyújtsanak számukra, előmozdítva a betegbiztonságot és hatékonyabbá téve a kezelést; hangsúlyozza, hogy ez különösen hasznos lehet a növekvő mennyiségű tudományos ismeretek kiválasztásában és áttekintésében, amelynek révén az egészségügyi szakemberek releváns meglátásokat nyerhetnek ki; hangsúlyozza, hogy valamennyi tagállam polgárai számára lehetővé kell tenni, hogy egészségügyi adataikat meg tudják osztani az általuk választott egészségügyi szolgáltatókkal és hatóságokkal; e tekintetben hangsúlyozza, hogy ösztönzőket kell létrehozni az egészségügyi pályán lévő munkavállalók továbbképzéséhez, átképzéséhez és alkalmazkodást segítő képzéséhez;

26. úgy látja, hogy a Covid19 elleni küzdelem felgyorsította az új technológiákra – különösen az MI-alkalmazásokra – irányuló kutatásokat és az ilyen technológiák bevezetését az esetek hatékonyabb felderítése, a klinikai ellátás és a terápiás kutatás javítása céljából, és rámutatott az MI hasznosságára, valamint a finanszírozás és a jó minőségű adatok jelentőségére a járványok terjedésének az adatvédelmi jogszabályokkal összhangban történő nyomon követése és modellezése tekintetében; megjegyzi ugyanakkor, hogy a Covid19 során szerzett, MI-alkalmazásokkal kapcsolatos tapasztalatok rávilágítottak az MI orvosi diagnosztikában való használatának bizonyos korlátaira ⁽²⁶⁾;

27. kiemeli az MI-rendszerekben rejlő lehetőségeket arra, hogy enyhítsék az egészségügyi rendszerekre és különösen az egészségügyi szakemberekre nehezedő nyomást, és elősegítsék olyan megoldások kidolgozását, melyekkel biztosítható Európa és a világ gyorsan idősödő népességének gondozása és veszélyes betegségekkel szembeni védelme;

28. kiemeli, hogy a biztonságos és hatékony MI-alkalmazások felhasználása az emberi közreműködést nem igénylő adminisztratív feladatoknál az egészségügyi szakemberek számára sok időt takaríthat meg, amelyet a betegekkel való személyes találkozásra fordíthatnak;

29. hangsúlyozza, hogy az MI-n alapuló fogyasztói egészségügyi alkalmazások segíthetnek az egyén egészségi állapotának nyomon követésében mindennapi eszközök, például okostelefonok segítségével, lehetővé téve a felhasználók számára, hogy önkéntesen adatokat szolgáltatassanak, amelyek alapján a rendszer korai figyelmeztetéseket és riasztásokat adhat olyan életveszélyes állapotok gyanúja esetén, mint az agyvérzés vagy a szívrogás; hangsúlyozza, hogy az MI-n alapuló egészségügyi alkalmazások ösztönözhetik az egészséges életmódot és lehetővé tehetik a felelősségteljes önellátást azáltal, hogy a betegeket további eszközökkel látják el saját egészségük és életmódjuk nyomon követéséhez, valamint azáltal, hogy javítják az egészségügyi szakemberek által végzett szűrés pontosságát; rámutat azonban a személyes egészségügyi adatok különleges érzékenységre, valamint az adatok e tekintetben történő megsértésének vagy az azokkal való visszaélésnek a kockázatára, továbbá kiemeli, hogy minden egészségügyi alkalmazás tekintetében szigorú kiberbiztonsági szabványokat kell alkalmazni;

⁽²⁶⁾ Roberts, M., Driggs, D., Thorpe, M. et al., „Common pitfalls and recommendations for using machine learning to detect and prognosticate for COVID-19 using chest radiographs and CT scans” (A gépi tanulás alkalmazása a Covid19 mellkasi röntgen- és CT-felvételek alapján történő kimutatására és prognosztizálására: általános buktatók és ajánlások), Nature Machine Intelligence, 3., 199–217. o., 2021. március 15.

2022. május 3., kedd

30. hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligenciában és az egészségügyben rejlő lehetőségek teljes kiaknázásához tisztában kell lenni azzal, hogy az MI az egészségügyi ágazatban különösen nagy mértékben függ a nagy mennyiségű személyes adat rendelkezésre állásától, az adatok megosztásától, minőségétől, hozzáférhetőségétől és interoperabilitásától; hangsúlyozza, hogy meg kell könnyíteni az elektronikus egészségügyi dokumentációk elektronikus gyógyszerfelírási rendszerekkel történő összekapcsolását, lehetővé téve a betegellátásban részt vevő egészségügyi szakemberek számára, hogy a beteg beleegyezésével hozzáférjenek a szükséges beteginformációkhoz;

31. üdvözli az európai egészségügyi adattér létrehozását annak érdekében, hogy nagyon jó minőségű adatokat építsenek be az egészségügyi ágazatban való felhasználásra; úgy véli, hogy a nagy teljesítményű számítástechnikai infrastruktúra európai egészségügyi adattérrel való összekapcsolása és interoperabilitása biztosítaná a nagy, kiváló minőségű egészségügyi adatkészletek rendelkezésre állását, amelyek fontosak a patológiák, különösen a ritka betegségek és a gyermekgyógyászati állapotok kutatása és kezelése szempontjából;

32. hangsúlyozza, hogy ki kell építeni a bizalmat az ugyanazon betegeket kiszolgáló különböző egészségügyi szakemberek közötti interoperabilitás és szorosabb együttműködés előmozdítása révén; hangsúlyozza, hogy képzést kell nyújtani az egészségügyi szakemberek számára az MI-n alapuló technikákról és megközelítésekről; hangsúlyozza, hogy például az adatok anonimizálása és álnevesítése nyújtotta lehetőségek teljes körű kiaknázásával le kell küzdeni a bizalmatlanságot, valamint jobban kell tájékoztatni a polgárokat, az egészségügyi szakembereket és a döntéshozókat az MI egészségügyi alkalmazásának lehetőségeiről, előnyeiről és kockázatairól, csakhogy, mint az MI fejlesztőit az e területet jellemző érzékeny adatok feldolgozásának kihívásairól és kockázatairól;

33. úgy véli továbbá, hogy kötelező erejű és szilárd etikai és jogi normákra és érvényesíthető jogorvoslati jogokra van szükség ahhoz, hogy a polgárok körében bizalom övezze ezt a felhasználást, valamint hogy az egészségügyi adatok megfelelő védelmet élvezzenek az esetleges visszaélésekkel és jogellenes hozzáféréssel szemben; egyetért a Bizottsággal abban, hogy a polgároknak biztonságos hozzáféréssel kell rendelkezniük saját egészségügyi adataik átfogó elektronikus nyilvántartásához, és továbbra is biztosítani kell számukra a saját egészségügyi adataik feletti ellenőrzés jogát, és azt a lehetőséget, hogy a szóban forgó adatokat biztonságosan megoszthassák arra felhatalmazott harmadik felekkel, a személyes adatok hatékony védelme és erős kiberbiztonsági garanciák mellett; kiemeli, hogy meg kell tiltani a jogosulatlan hozzáférést és adattovábbítást, és hogy az adatvédelmi jogszabályokkal összhangban garantálni kell a betegek személyes adatainak védelmét;

34. e tekintetben hangsúlyozza annak kockázatát, hogy az elfogult döntések hátrányos megkülönböztetéshez és az emberi jogok megsértéséhez vezethetnek; hangsúlyozza ezért az alkalmazott algoritmusok és adatkészletek pártatlan ellenőrzésének fontosságát, valamint a feltanított MI-rendszerekbe ágyazott módszerekre és elfogultságra vonatkozó további kutatások előmozdításának szükségességét az etikátlan és diszkriminatív következtetések megelőzése érdekében az emberi egészséggel kapcsolatos adatok terén;

35. hangsúlyozza, hogy az általános adatvédelmi rendelet hatékony és egységes alkalmazására van szükség az egész EU-ban az olyan kihívások leküzdéséhez, mint a jogbizonytalanság és az együttműködés hiánya az egészségügyi ágazatban; hangsúlyozza, hogy e kihívások egyes esetekben a tudományos felfedezések hosszas késedelméhez vezetnek, és az egészségügyi kutatást hátráltató bürokratikus terhek megjelenését eredményezik; hangsúlyozza, hogy a betegek jogait, valamint az adatok hordozhatóságát garantáló európai egészségügyi adattér létrehozása fokozhatja az együttműködést és ösztönözheti az adatmegosztást az európai egészségügyi ágazat kutatási és innovációs tevékenysége érdekében;

36. megjegyzi, hogy az MI hozzájárulhat az olyan új technológiák gyors fejlődéséhez, mint az agyi képalkotás, amelyek gyógyászati alkalmazásai már most is jelentősek, ugyanakkor számottevő kockázatot jelentenek az emberi cselekvőképességre és az alapvető jogok hozzájárulás nélküli kifejeződésére nézve; aggodalmát fejezi ki a neurológiai adatokat érintő jogszabályok hiánya miatt, és úgy véli, hogy az EU-nak arra kell törekednie, hogy világszinten vezető szerepet töltsön be a biztonságos neurológiai technológiák fejlesztésében;

b) *A mesterséges intelligencia és a zöld megállapodás*

37. kiemeli, hogy a Bizottság két fő prioritása a következő évekre Európa felkészítése a digitális korra és a zöld megállapodás; hangsúlyozza, biztosítani kell, hogy a digitális átállás hozzájáruljon a fenntartható fejlődés megvalósításához, és elősegítse a zöld átállást; megállapítja, hogy ehhez az innováció felgyorsítására van szükség, az uniós éghajlati célkitűzésekkel és környezetvédelmi előírásokkal összeegyeztethető módon; kiemeli, hogy az MI-alkalmazások környezeti és gazdasági előnyökkel járhatnak, és erősíthetik azokat az előrejelzési képességeket, amelyek hozzájárulhatnak az

2022. május 3., kedd

éghajlatváltozás elleni küzdelemhez, valamint az európai zöld megállapodás keretében kitűzött célok és az Unió azon céljának megvalósításához, hogy 2050-re az első klímaselemleges kontinenssé váljon; megállapítja, hogy a mesterséges intelligencia alkalmazása 2030-ig akár 4 %-kal is csökkentheti az üvegházhatású gázok globális kibocsátását⁽²⁷⁾; megállapítja, hogy egyes becslések szerint az IKT-technológiák saját lábnyomukhoz képest tízszeres mértékben csökkenthetik az üvegházhatású gázkibocsátást⁽²⁸⁾, de elismeri, hogy ehhez tudatos tervezési döntésekre és szabályozási intézkedésekre van szükség; figyelmeztet ugyanakkor arra, hogy az MI-rendszerek feltanításához szükséges nagy adatkészletek tárolásával járó növekvő energiafogyasztás negatív hatással is járhat; emlékeztet arra, hogy az adatforgalom és az IKT-infrastruktúra jelenleg a világ villamosenergia-termelésének mintegy 7 %-át használja fel, de az előrejelzések szerint a megfelelő biztosítékok hiányában ez az arány 2030-ra 13 %-ra is emelkedhet; hozzáteszi, hogy a mesterséges intelligenciát használó mikroprocesszorok és csúcstechnológiát képviselő eszközök gyártásához szükséges nyersanyagok intenzív felhasználása szintén hozzájárul ehhez a negatív hatáshoz; hangsúlyozza, hogy annak érdekében, hogy az MI pozitív környezeti és éghajlati hatásai felülmúlják a negatívakat („nagy kéznyom de kis lábnyom”), szem előtt kell tartani a közvetlen és közvetett negatív környezeti hatásokat, és az MI-rendszereket oly módon kell megtervezni, hogy előmozdítsák a fenntartható fogyasztást, csökkentsék az erőforrás- és energiateljesítményt, elkerülhetővé tegyék a szükségtelen feldolgozási műveleteket, és megelőzzék a környezeti károkat; hangsúlyozza, hogy az IKT-ágazat környezeti hatásának kezeléséhez releváns információkra és adatokra van szükség;

38. aggódalmát fejezi ki amiatt, hogy a zöld megállapodás célkitűzéseinek elérésére irányuló erőfeszítései keretében csak hat tagállam összpontosított erőteljesebben az MI-alkalmazásokra; úgy véli, hogy az MI használható a környezetvédelmi tervezés és döntéshozatal, valamint a környezetvédelmi politikák irányítása és előrehaladásának nyomon követése szempontjából fontos információk összegyűjtésére és szervezésére, például a tisztább levegő érdekében, amellyel kapcsolatban az MI-alkalmazások képesek nyomon követni a szennyezést és figyelmeztetni a veszélyekre; kiemeli, hogy az ilyen MI-alapú és digitális megoldásokat több ágazatban is fel lehetne használni az erőforrás-hatékony megoldások fokozott alkalmazása érdekében;

39. hangsúlyozza az MI-n alapuló rendszerek fontosságát az intelligens városok és falvak fejlesztése során, mivel azok optimalizálhatják az erőforrások felhasználását és javíthatják az infrastruktúra rezilienciáját, többek között a forgalom előrejelzése és csökkentése, az intelligens energiagazdálkodás, a sürgősségi segítségnyújtás és a hulladékgazdálkodás révén, ahogy ez az EU-ban már számos városban és településen megvalósult; hangsúlyozza, hogy az MI-alapú megoldások segíthetnek továbbá a városrendezési, építészeti, építési és mérnöki folyamatokban a kibocsátások, az építési idő, a költségek és a hulladék csökkentése érdekében;

40. hangsúlyozza, hogy az energetikai átállásra nem kerülhet sor digitalizáció nélkül; hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencia képes az energiafogyasztás és -termelés nyomon követésére, optimalizálására és csökkentésére, valamint a megújuló energiák meglévő villamosenergia-hálózatokba való integrálásának támogatására; hangsúlyozza, hogy az intelligens fogyasztásmérők, a hatékony világítás, a felhőalapú számítástechnika, valamint az MI komponenssel rendelkező megosztott szoftverek képesek az energiateljesítményi szokások átalakítására, és a felelős használat ösztönzésére;

41. kiemeli, hogy az energiaellátási rendszer egyre összetettebbé válása, amely az ingadozó megújulóenergia-termelés térnyerésére és a terhelésszabályozásban bekövetkező változásokra vezethető vissza, az energiaellátás biztonsága érdekében szükségessé teszi a vezérlés automatizálásának fokozását; hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencia előnyökkel járhat az ellátás biztonsága szempontjából, különösen a víz-, gáz- és villamosenergia-hálózatok üzemeltetése, felügyelete, karbantartása és ellenőrzése terén; megjegyzi azonban, hogy az MI-n alapuló továbbfejlesztett hálózati technológiák több millió olyan intelligens komponens beépítésével járnak, melyeket hasonló biztonsági rések jellemeznek, nagy számú potenciális támadási pontot létrehozva az energiahálózatokban, és növelve a kritikus infrastruktúra sebezhetőségét, amennyiben nem lépnek érvénybe megfelelő kibebiztosítási rendelkezések; úgy véli, hogy az intelligens hálózatok további beruházásokat és kutatást igényelnek;

42. megállapítja, hogy a mobilitás és a közlekedés területén a mesterséges intelligencia és más digitális alkalmazások képesek lehetnek optimalizálni a forgalmi áramlásokat és növelni a közúti közlekedésbiztonságot, többek között a közlekedési rendszerek hatékonyságának növelésével; rámutat, hogy az MI információkat szolgáltathat az energiateljesítmény járművek tervezéséhez és energiagazdálkodásához; hangsúlyozza, hogy az alkalmazásalapú utazási szolgáltatások, a „telekocsi” és a gépjárműmegosztás jelentősen nőtt, és az ilyen mobilitási szolgáltatások gyakran használják az MI-t a hatékony útvonaltervezéshez és az utasfelvételi pontok kiválasztásához;

43. úgy véli, hogy az MI transzformatív szerepet játszhat a mezőgazdasági ágazatban, támogatva az új betakarítási módszerek megjelenését, beleértve a betakarítás előrejelzését és a mezőgazdasági erőforrásokkal való gazdálkodást; hangsúlyozza, hogy a mezőgazdaság olyan kulcsfontosságú ágazat, amelyben az MI segíthet a kibocsátások, valamint a növényvédő szerek, műtrágyák, vegyi anyagok és víz felhasználásának csökkentésében azáltal, hogy előmozdítja azok pontos mennyiségben és szűkebb területen történő használatát; hangsúlyozza továbbá, hogy a mesterséges intelligencia

⁽²⁷⁾ „A mesterséges intelligencia lehetőségei”, a DG IPOL tanulmánya, 2020. június.

⁽²⁸⁾ „A mesterséges intelligencia és a zöld megállapodás”, AIDA munkadokumentum, 2021. március.

2022. május 3., kedd

a veszélyeztetett fajok megfigyelésével vagy az erdőirtási tevékenységek nyomon követésével hozzájárulhat a biológiai sokféleség helyreállításához; hangsúlyozza, hogy szükség van a telepítési útmutatók és szabványos kiértékelési módszerek kidolgozására a „zöld mesterséges intelligencia” támogatása érdekében olyan területeken, mint az intelligens hálózatok, a precíziós gazdálkodás, az intelligens és fenntartható városok és közösségek; úgy véli, hogy a precíziós mezőgazdaság formáját öltő MI potenciálisan képes lehet arra, hogy optimalizálja az élelmiszer kisüzemi előállítását, valamint a tágabb értelemben vett földkezelést a földhasználati tervezés javításával, a földhasználat változásának előrejelzésével és a termény egészségi állapotának megfigyelésével, ugyanakkor pedig átalakíthatja a szélsőséges időjárási események előrejelzését;

44. hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencia a termelési, fogyasztási és újrahasznosítási folyamatok és magatartási formák erőforráshatékonyabbá tétele és a nyersanyag-felhasználás átláthatóságának fokozása – például a nyersanyagok etikus beszerzése, valamint a hulladék mennyiségének csökkentése – révén hozzájárulhat a körforgásos gazdasághoz; kiemeli, hogy a mesterséges intelligencia képes annak elősegítésére, hogy a vállalkozások jobban megértsék kibocsátásaikat, többek között az értékláncokon belül is, ezáltal segítve az egyéni kibocsátási célok kiigazítását és elérését; hangsúlyozza, hogy a digitális eszközök segíthetik a vállalkozásokat a fenntarthatóbb magatartáshoz szükséges lépések végrehajtásában, különösen a kkv-kat, amelyek egyébként esetleg nem rendelkeznek az ehhez szükséges erőforrásokkal;

45. kiemeli, hogy az MI-t jelenleg nem lehet a környezeti hatások teljes körű mérésére használni; úgy véli, hogy több tanulmányra van szükség a mesterséges intelligencia környezeti hatások csökkentésében betöltött szerepéről; hangsúlyozza, hogy több környezeti adatra van szükség ahhoz, hogy több ismeretre tegyünk szert, és az MI-megoldások révén nagyobb előrelépést érjünk el; hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencia arra való felhasználása, hogy a CO₂-kibocsátásra vonatkozó adatokat szisztematikusan összekapcsoljuk a termelési és fogyasztói mintákra, az ellátási láncokra és a logisztikai útvonalakra vonatkozó adatokkal, biztosíthatná a pozitív vagy negatív hatással járó tevékenységek felderítését;

c) *A mesterséges intelligencia külpolitikai és biztonsági dimenziója*

46. megismétli, hogy az EU globális megállapodásra törekszik a mesterséges intelligencia felelősségteljes használatára vonatkozó közös normákról, ami rendkívül fontos; ugyanakkor elvi alapon hisz abban, hogy a hasonlóan gondolkodó demokráciák képesek közösen alakítani a nemzetközi vitát egy olyan, mesterséges intelligenciára vonatkozó keretről, amely tiszteltben tartja az emberi jogokat és a jogállamiságot, együtt dolgozni bizonyos közös normák és elvek, technikai és etikai szabályok lefektetése és az állam felelősségteljes magatartására vonatkozó iránymutatások kidolgozása érdekében – különösen olyan kormányközi szervezetek égíse alatt, mint az ENSZ és az OECD –, ezáltal előmozdítva a multilateráliszmust, a fenntartható fejlődést, az interoperabilitást és a nemzetközi szintű adatmegosztást; támogatja az ENSZ IKT-val és nemzetközi biztonsággal foglalkozó nyitott munkacsoportjának munkáját; hangsúlyozza, hogy a bizalomépítő intézkedések elengedhetetlenek a párbeszéd és a bizalom szintjének növeléséhez; ezért nagyobb átláthatóságra szólít fel a mesterséges intelligencia használata terén a jobb elszámoltathatóság biztosítása érdekében;

47. üdvözlí az MI etikailag felelős használatára vonatkozó iránymutatások és szabványok kidolgozására irányuló közelmúltbeli többoldalú kezdeményezéseket, például az OECD MI-re vonatkozó elveit, az MI-vel kapcsolatos globális partnerséget, az UNESCO MI-vel kapcsolatos etikai ajánlását, az MI-ről szóló globális csúcstalálkozót, az Európa Tanácsnak az MI-re vonatkozó lehetséges jogi kerettel kapcsolatos ajánlásait, valamint az UNICEF gyermekeknek szánt mesterséges intelligenciára vonatkozó szakpolitikai iránymutatását; üdvözlí a mesterséges intelligenciára vonatkozó szabványokkal kapcsolatos nemzetközi szintű munkát, valamint a Nemzetközi Szabványügyi Szervezetben a mesterséges intelligencia irányítási vonatkozásairól szóló szabványok terén elért eredményeket;

48. üdvözlí továbbá az EU–USA Kereskedelmi és Technológiai Tanács (TTC) létrehozását és elindítását; üdvözlí a TTC első, pittsburghi ülésének eredményét; úgy látja, hogy a TTC az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti globális koordináció lehetséges fóruma lehet, ahol meghatározzák azokat az MI-re vonatkozó globális szabványokat és globális technológiai szabványokat, amelyek célja közös értékeink szavatolása, ösztönzik a közös beruházásokat, a kutatást és a fejlesztést, valamint előmozdítják a szorosabb politikai koordinációt a nemzetközi intézményekben a technológiával és az MI-vel kapcsolatos kérdések tekintetében;

49. kiemeli, hogy az EU kulcsszerepet játszhat a globális szabványok megállapításában, mivel a világon elsőként vezet be MI-vel kapcsolatos jogszabályokat; hangsúlyozza, hogy az Unió mesterséges intelligenciára vonatkozó jogi kerete világelsővé teheti Európát ebben az ágazatban, ezért azt világszerte elő kell mozdítani az összes nemzetközi partnerrel való együttműködés révén, miközben folytatni kell a kritikus és etikai alapú párbeszédet azokkal a harmadik országokkal, amelyek alternatív irányítási modellekkel és normákkal rendelkeznek a mesterséges intelligenciára vonatkozóan;

50. megjegyzi, hogy a kínai kormány az Egy övezet, egy út kezdeményezés keretében 52 másik országgal is szabványosítási és együttműködési megállapodást írt alá; figyelmeztet arra, hogy mivel több általuk támogatott szabvány – többek között az MI-technológiákra és különösen a kormányzati megfigyelésre és az egyéni szabadságjogokra vonatkozó szabványok – nem állnak összhangban az emberi jogokkal és uniós értékekkel, Kína szabványalkotás terén megfigyelhető aktív fellépése kihívást jelent az EU számára;

2022. május 3., kedd

51. hangsúlyozza, hogy az MI-technológiák, különösen azok, amelyeket nem a hatályos kifejezett ellenőrzési eljárásokkal terveztek és fejlesztettek ki, és amelyeket nem megfelelően és felügyelet nélkül használnak katonai parancsnokságokon vagy rakétaindító létesítményekben, különösen jelentős kockázatokkal járnak, és automatikus kölcsönös konfliktust eredményezhetnek;

52. megjegyzi, hogy az MI-rendszerek védelmi vonatkozású fejlesztésekben való használata gyökeres változást jelent a katonai műveletekben, mivel lehetővé teszik az adatok elemzését, a bonyolultabb helyzetek értékelését, a célmeghatározás pontosságának javítását, a logisztika optimalizálását és azt, hogy a polgári lakosság és a saját katonai személyzet fizikai károsodásának csökkentett kockázata mellett lehessen fegyveres konfliktusokba bocsátkozni, valamint az adatok bizonyos – például háborús játékokon alapuló – cselekvési módok kidolgozásához való felhasználásával; figyelmeztet azonban, hogy ez az erőszak alkalmazására vonatkozó ingerküszöb csökkenését idézheti elő, és ezáltal több konfliktushoz vezethet; megerősíti, hogy a gépek nem képesek az emberhez hasonló, többek között a különbségtétel, az arányosság és az elővigyázatosság jogelveit figyelembe vevő döntéshozatalra; megerősíti, hogy a fegyverek bevetéséről és alkalmazásáról szóló döntéseket továbbra is az emberek ellenőrzése alatt kell tartani, és az embereknek továbbra is elszámoltathatóknak kell lenniük a halálos erőszak alkalmazásáért, valamint az élet és halál kérdésében hozott döntésekért; úgy véli, hogy a mesterséges intelligencia alapú fegyverrendszereknek globális normák és egy nemzetközi etikai magatartási kódex hatálya alá kell tartozniuk, amely – a nemzetközi humanitárius jog és az emberi jogok teljes tiszteletben tartása mellett, valamint az uniós joggal és értékekkel összhangban – alapul szolgálna az MI-technológiák katonai műveletekben való alkalmazásához;

53. aggodalmát fejezi ki az érdemi emberi ellenőrzés nélküli, halált okozó autonóm fegyver-rendszerekkel kapcsolatos, egyes országokban zajló katonai kutatás és technológiai fejlesztések miatt; megállapítja, hogy a katonai konfliktusokban már most is használnak halált okozó autonóm fegyverrendszereket; emlékeztet arra, hogy a Parlament többször felszólított a halált okozó autonóm fegyverrendszerek fejlesztésének, gyártásának és használatának nemzetközi betiltására, valamint a betiltásukra irányuló tényleges tárgyalások megkezdésére; hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencia alapú rendszerek semmilyen körülmények között nem helyettesíthetik az emberi döntéshozatalt, amely magában foglalja a megkülönböztető képesség, az arányosság és az elővigyázatosság jogi elvét;

54. megjegyzi különösen, hogy az MI-technológia kiemelten veszélyes lehet mint a hibrid hadviselés és a külföldi beavatkozás különböző formáinak eszköze; konkrétan megállapítja, hogy mozgósítható lehet például dezinformációs tevékenységre, botok vagy hamis közösségimédia-fiókok felhasználásával, az egymásrautaltság fegyverként való felhasználására, értékes információk gyűjtésével vagy az ellenfelek hálózati hozzáféréseinek megtagadásával, arra, hogy zavart keltsenek más országok gazdasági és pénzügyi rendszereiben, beszennyezzék a politikai vitát és szélsőséges csoportokat előnyös helyzetbe hozzanak, vagy manipulálják a választásokat a demokráciák destabilizálása céljából;

55. kiemeli, hogy az MI-technológiák között megtalálhatók a mesterséges intelligenciával működő rosszhindulatú szoftverek, a személyazonosság-lopás, az adatmérgezés vagy a gépi tanulás más ellenséges formái, amely más MI-rendszereket arra készítet, hogy félreértelmezzék a bemeneti adatokat; rámutat különösen a deepfake terjedésére, amelyek nem feltétlenül számlálhatók „kibertámadásnak”, de kétségeket ébresztenek minden digitális tartalom hitelességével kapcsolatban, beleértve a videókat is, ezért különös figyelmet igényelnek az átláthatóság követelményeinek illetően; figyelmeztet, hogy a deepfake hozzájárulhat ahhoz, hogy a mesterséges intelligenciával szembeni általános bizalmatlanság jellemezze légkör, társadalmainkon belül pedig mélyebb társadalmi-politikai polarizáció alakuljon ki;

56. kifejti, hogy az MI-rendszerek alkalmazása a kulcsfontosságú kritikus infrastruktúrák jelentős részében – például az energia- és közlekedési hálózatokban, az űrágazatban, az élelmiszerláncban, a banki és pénzügyi hálózatban és a kórházi létesítményekben – új sérülékeny pontokat eredményezett, amelyek határozott kiberbiztonsági intézkedéseket követelnek meg a fenyegetések megelőzése érdekében; e tekintetben rámutat az együttműködés, az információmegosztás és a fellépés fontosságára mind uniós szinten, mind a tagállamok között; hangsúlyozza, hogy erősíteni kell a kritikus fontosságú szervezetek hibrid fenyegetésekkel szembeni ellenálló képességét;

57. figyelmeztet arra, hogy az MI képességei biztonsági kockázatot is jelenthetnek, mivel az embereket arra készítheti, hogy indokolatlan bizalmat helyezzenek a mesterséges intelligenciába, és már jobban bízzanak benne, mint saját ítélőképességükben; megjegyzi, hogy az emberi beavatkozás mint korrekciós mechanizmus alkalmazása nem minden esetben valószínűsíthető meg; megjegyzi, hogy kísérletek bizonyítják, hogy ennek révén a mesterséges intelligencia autonómiájának szintje túlléphet azon a támogató szerepkörön, amelyre azt eredetileg tervezték, ami azt jelenti, hogy az emberek elszalasztják a lehetőséget arra, hogy tapasztalatot szerezzenek, és fejlesszék az MI-rendszerekkel kapcsolatos készségeiket és ismereteiket; hangsúlyozza ezért, hogy az ilyen automatizálásra irányuló elfogultság leküzdése érdekében a magas kockázatú MI-rendszerekben gondoskodni kell a beépített biztonságról és a megfelelő képzésen és megfelelő biztonsági és adatvédelmi biztosítékokon alapuló érdemi emberi felügyeletről;

2022. május 3., kedd

58. kiemeli ugyanakkor, hogy a mesterséges intelligencia felhasználható az áramkimaradások előrejelzésére, valamint a karbantartási szükségletek pontos felmérésére; megállapítja továbbá, hogy használható nagy mennyiségű adat összesítésére automatizált csomagvizsgálattal vagy automatizált információosztályozással, valamint használható meghatározott minták észlelésére; hangsúlyozza, hogy ezek az elemek lehetővé tennék a fenyegetettségi szint és a rendszer sérülékeny pontjainak jobb előrejelzését és értékelését, a döntéshozatali folyamatok gyorsítását, a reakcióképesség javítását és a végponti eszközök hatékonyabb védelmét;

59. hangsúlyozza különösen, hogy az MI segítségével a bűnüldöző szervek azonosíthatják a szintén MI segítségével elkövetett bűncselekményeket, és felléphetnek azokkal szemben; hangsúlyozza, hogy az ilyen, mesterséges intelligenciával kapcsolatos bűnüldözési tevékenységekhez azonban az alapvető jogok teljes körű tiszteletére, szigorú demokratikus felügyeletre, egyértelmű átláthatósági szabályokra, nagy teljesítményű informatikai infrastruktúrára, emberi felügyeletre, magasan képzett alkalmazottakra és releváns és jó minőségű adatokhoz való hozzáférésre van szükség;

d) *A mesterséges intelligencia és a versenyképesség*

60. megjegyzi, hogy a közeljövőben az értékláncba tartozó termékek és szolgáltatások egyre szélesebb köre egymáshoz fog kapcsolódni, és sok gyártási folyamatban és üzleti modellben fontos szerepe lesz a mesterséges intelligenciának és az automatizálásnak; hangsúlyozza az alap kutatás kiemelkedő fontosságát a mesterséges intelligenciával kapcsolatos ipari ökoszisztémák fejlesztése szempontjából, valamint az uniós innovációs ökoszisztéma előmozdítására és a digitális infrastruktúra korszerűsítésére irányuló jelentős beruházások fontosságát;

61. úgy véli, hogy annak ellenére, hogy az elmúlt két évben jelentősen nőtt a kockázati tőke és a korai szakaszban nyújtott finanszírozás, számos európai iparág lemaradt, és a jelenlegi uniós finanszírozási szintek még mindig elégtelenek, és azokat jelentősen növelni kell annak érdekében, hogy elérjük a vezető MI-ökoszisztémák, például a Szilícium-völgy és más területek dinamizmusának szintjét; kiemeli az uniós innovációs ökoszisztéma sajátos klaszterhálózati szerkezetét, szemben a központosított (és államilag támogatott) innovációs ökoszisztémákkal;

62. hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencia gyökeres változást hozhat az uniós ipar versenyképessége szempontjából, és hozzájárulhat a termelékenység növeléséhez, az innováció felgyorsításához, a gyártási folyamatok javításához és az európai ellátási láncok rezilienciájának nyomon követéséhez;

63. rámutat annak a kockázatára, hogy az ellátási láncokban zavarok jelentkezhetnek a gazdasági leválás vagy katasztrofális események – például járványok vagy az éghajlatváltozással kapcsolatos jelenségek – következtében; hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencia használata segíthet feltárni az ellátási láncok zavarainak mintáit, és információkkal szolgálhat a prediktív karbantartáshoz, ami támogathatja a beszállítók diverzifikációját;

64. megjegyzi, hogy a digitális zavart keltő vállalatoknak gyakran jelentős mértékben nőtt a piaci részesedése; megjegyzi, hogy a legújabb tanulmányok szerint ez a minta valószínűleg még nagyobb intenzitással ismétlődni fog, mivel a mesterséges intelligenciát alkalmazó vállalatok gyakran gyűjtenek nagy mennyiségű adatot, ami erősen növeli versenyelőnyüket; aggodalmát fejezi ki a piaci koncentráció ebből eredő veszélye miatt, ami a rontja kv-k és az induló vállalkozások esélyeit;

65. hangsúlyozza, hogy ez a kilátás különösen aggasztó, mivel a legnagyobb inkumbens technológiai vállalatok, amelyek valószínűleg az MI-technológiák terén is fölényre tesznek szert, a piacok kapuőrei, és a keletkező érték nagy részét maguknak szerezhetik meg; hangsúlyozza, hogy mivel az MI-ágazatot mozgó adatokat túlnyomórészt ugyanezen nagy technológiai vállalatoktól gyűjtik össze, amelyek az adatokért és a célzott reklámoknak való kitétségért cserébe hozzáférést kínálnak a felhasználók számára a szolgáltatásokhoz, e vállalatok már fennálló erőfölénye valószínűleg önmagában is tovább erősíti e domináns piaci pozíciót; rámutat, hogy bár e technológiai vállalatok jó része az EU-n kívüli székhellyel rendelkezik, mégis hasznosítani tudják az európai ügyfelek adataiból származó értéket, és ezzel versenyelőnyre tesznek szert;

66. üdvözli a Bizottság közelmúltbeli közleményét, amely a versenyszabályok naprakésszé tételére szólít fel annak érdekében, hogy azok megfeleljenek a digitális kornak ⁽²⁹⁾, és hangsúlyozza az előzetes intézkedések – többek között a digitális piacokról szóló jövőbeli jogszabály – abbéli kulcsfontosságú szerepét, hogy a piaci koncentrációt még annak kialakulása előtt ellensúlyozzák; hangsúlyozza továbbá a szabványosítás és a szabályozási együttműködés szerepét e kérdés kezelésében, azáltal, hogy elősegíti a termékek és szolgáltatások globális, a földrajzi elhelyezkedéstől függetlenül fejlesztését;

⁽²⁹⁾ A Bizottság 2021. november 18-i közleménye az új kihívásoknak megfelelő versenypolitikáról (COM(2021)0713).

2022. május 3., kedd

67. hangsúlyozza, hogy a kkv-k és az induló vállalkozások központi szerepet játszanak az MI-technológiák uniós bevezetésében, mivel ők képviselik az összes vállalat nagy részét, és az innováció kritikus forrását jelentik; megjegyzi azonban, hogy ígéretes európai induló vállalkozások jelentős akadályokba ütköznek az európai terjeszkedés során a digitális egységes piac hiányosságai, és a több tagállamban is eltérő szabályozás miatt, illetve ha mégis sikerül növekedniük, felvásárolják őket a nagy technológiai vállalatok; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a kkv-k gyakran szembesülnek a finanszírozás hiányával, összetett adminisztratív eljárásokkal, valamint a megfelelő készségek és az információkhoz való hozzáférés hiányával; megjegyzi, hogy az uniós versenyhatóságok a múltban legtöbbször engedélyezték a mesterséges intelligenciával és robotikával foglalkozó európai vállalatok külföldi felvásárlását;

68. hangsúlyozza, hogy az algoritmusok intenzív használata – például az ármeghatározásban – teljesen új, a mesterséges intelligenciára jellemző problémákat is okozhat az egységes piacon belül; megjegyzi, hogy a trösztellenes hatóságok számára nehézséget okozhat például a mesterséges intelligencián alapuló ármeghatározó rendszerek közötti árszorzás bizonyítása; hozzáteszi továbbá, hogy a részvénykereskedésben már részt vevő néhány MI-szolgáltató rendszerszintű kockázatot jelenthet a pénzügyi piacokra, többek között árszorzás révén; hangsúlyozza, hogy az algoritmikus árszorzás nagyon nehezen azonosítható, mivel a mesterséges intelligencián alapuló rendszereknek nem kell egymással kommunikálniuk oly módon, ahogyan az emberek az árszorzás érdekében szoktak, ami lehetetlenné teheti az árszorzásra irányuló szándék bizonyítását; hangsúlyozza, hogy ez kockázatot jelent a piaci stabilitás szempontjából, és az EU-nak és a nemzeti versenyhatóságoknak megfelelő stratégiákat és eszközöket kell kidolgozniuk; hangsúlyozza továbbá, hogy a pénzügyi piacok számára rendszerszintű kockázatot jelent az algoritmikus kereskedési modellek emberi beavatkozás nélküli széles körű használata, mert ezek a múltban jelentősen felerősítették a piaci mozgásokat, és valószínűleg a jövőben is lesz ilyen hatásuk;

69. megjegyzi, hogy az EU-n belül sok MI-vállalatnak jelenleg jogbizonytalansággal kell szembenéznie azzal kapcsolatban, hogy miként fejleszthetik termékeiket és szolgáltatásaikat biztos módon a bürokratikus terhek, a meglévő ágazatspecifikus jogszabályok közötti átfedés, valamint a mesterséges intelligenciára vonatkozó bevett szabványok és normák hiánya miatt;

70. kiemeli a mesterséges intelligenciával foglalkozó vállalatok előtt álló kihívást a minőség-ellenőrzés és a fogyasztóvédelem tekintetében; arra a következtetésre jut, hogy az átláthatóság és a megbízhatóság elengedhetetlen annak biztosításához, hogy az uniós vállalatok versenyelőnyhöz jussanak, mivel a jövőben ilyen megfontolások alapján dől el, hogy egy terméket vagy szolgáltatást végül elfogad-e a piac;

71. megjegyzi, hogy jöllehet az MI-re vonatkozó nagy értékű kutatási publikációk 26 %-a Európából származik, a 30 legfontosabb kérelmezőből csupán 4 (13 %) és a világszintű MI-szabadalmaztatással foglalkozó vállalatok 7 %-a európai;

72. úgy véli, hogy a szellemi tulajdonra vonatkozó uniós jogszabályok harmonizációt, egyértelmű és átlátható végrehajtást, valamint kiegyensúlyozott, végrehajtható és kiszámítható keretet tesznek szükségessé annak érdekében, hogy lehetővé tegyék az európai vállalkozások, különösen a kkv-k és az induló vállalkozások számára a szellemi tulajdon védelmét;

73. aggasztónak tartja, hogy a kkv-k továbbra is alacsony mértékben veszik igénybe a szellemi tulajdon védelmét, mivel gyakran nem folyamodnak a szellemi tulajdon védelméhez, mert nincsenek teljesen tisztában a jogaikkal, vagy nem rendelkeznek elég erőforrással a jogaik érvényesítéséhez; kiemeli a szellemi tulajdon védelmére vonatkozó információk és statisztikák fontosságát a tudásintenzív ágazatokban tevékenykedő kkv-k körében, és üdvözlí az arra irányuló erőfeszítéseket – beleértve az egyszerűsített nyilvántartásba vételi eljárásokat és az alacsonyabb adminisztratív díjakat –, hogy a kkv-kat és az induló vállalkozásokat jobb ismeretekkel lássák el, és megkönnyítsék a szellemi tulajdon védelméhez való hozzáférést; megjegyzi, hogy annak elősegítése érdekében, hogy az uniós vállalatok megvédjék a mesterséges intelligenciával kapcsolatos szellemi tulajdon-jogaikat, meg kell erősíteni az EU globális szabványalkotóként betöltött pozícióját; hangsúlyozza, hogy a nemzetközi versenyképesség és vonzerő az erős és reziliens egységes piacon gyökerezik, amelybe a szellemi tulajdon védelme és érvényesítése is beletartozik;

74. megállapítja, hogy az adatelemzés, valamint a nem személyes adatokhoz való hozzáférés, azok megosztása és újrafelhasználása már ma is alapvető fontosságú számos adatvezérelt termék és szolgáltatás számára, és a jövőbeli MI-rendszerek fejlesztése és bevezetése szempontjából is fontos lesz; hangsúlyozza azonban, hogy az EU-ban keletkező nem személyes adatok nagy része eddig nem hasznosult, miközben az adatok egységes piaca még mindig csak most jön létre;

75. rámutat az adatokhoz való hozzáférés és az adatmegosztás, a nyílt szabványok és a nyílt forráskódú technológia előmozdításának fontosságára, mellyel elő lehet mozdítani az EU-ban az MI-technológiákba történő beruházásokat és az e technológiákat érintő innováció fellendítését; megállapítja, hogy a nemzeti adatvédelmi hatóságok általi értelmezések, valamint a vegyes adatokra és a személytelenítési technikákra vonatkozó iránymutatás jobb harmonizációja hasznos lenne az MI-fejlesztők számára;

2022. május 3., kedd

76. kiemeli, hogy a mesterséges intelligencia szerepet játszhat az európai és nemzeti hatóságok jogérvényesítési intézkedéseinek támogatásában, különösen a vámügy és a piacfelügyelet területén; úgy véli, hogy a kereskedelmi és vám eljárások hatékonyabbá és költségkímélőbbé tehetők a mesterséges intelligencia révén, a megfelelés növelésével és annak biztosításával, hogy csak biztonságos termékek lépjenek be az egységes piacra; rámutat a Kanadai Határszolgálati Ügynökség értékelési és bevételi rendszerének (CARM) példájára, amely a hosszadalmas ellenőrzések szükségességének csökkentése érdekében nagymértékben egyszerűsíti a behozatali és kiviteli eljárásokat a mesterséges intelligenciával kapcsolatos minősített kockázatértékelés és az egyszerűsített digitalizált információkezelés alkalmazásával;

e) MI és a munkaerőpiac

77. megjegyzi, hogy a mesterséges intelligencia egyre inkább befolyásolja a munkaerőpiacot, a munkahelyet és a szociális területet, és hogy a technológiai változásnak a munkára és a foglalkoztatásra gyakorolt hatásai sokrétűek; hangsúlyozza, hogy az MI alkalmazása e területen számos etikai, jogi és foglalkoztatással kapcsolatos kihívást vet fel; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy ami a munkaerőpiacot illeti, a digitalizáció a munkaerő átszervezéséhez és bizonyos foglalkoztatási ágazatok esetleges megszűnéséhez vezethet; úgy gondolja, hogy az MI alkalmazása – amennyiben a szükséges támogató infrastruktúrával, oktatással és képzéssel párosul – jelentősen növelheti a tőke és a munka termelékenységét, az innovációt, a fenntartható növekedést és a munkahelyteremtést;

78. hangsúlyozza, hogy bár az MI helyettesíthet bizonyos feladatokat, beleértve az ismétlődő, nehéz, munkaerő-igényes vagy veszélyes feladatokat, hozzájárulhat a készségek javításához, a munka minőségének javulásához és új, magasabb hozzáadott értéket képviselő munkahelyeket is teremthet, több időt hagyva az ösztönző feladatokra és a karrierfejlesztésre; hangsúlyozza, hogy az MI a feladatok egy részének elvégzésében már jelenleg is helyettesíti vagy kiegészíti az emberi tevékenységet, de ennek még nincsenek jelentős kimutatható összesített munkaerőpiaci következményei⁽³⁰⁾; hangsúlyozza azonban, hogy növekedhetnek a jövedelmi egyenlőtlenségek, ha az MI megnöveli a magasabb szintű képzettséget igénylő foglalkozások számát és átveszi az alacsony szintű képzettséget igénylő foglalkozások helyét, hozzáteszi, hogy az ebből eredő gazdasági és társadalmi következményeket megfelelő intézkedésekkel, kutatással és előrejelzéssel kell enyhíteni, és fel kell készülni a munkaerő átképzésére és továbbképzésére való beruházással, különös tekintettel az alulreprezentált csoportokra, például a nőkre és a kisebbségekre, akiket valószínűleg a leginkább érint ez az átállás, valamint a sokszínűség előmozdításával a mesterségesintelligencia-rendszerek fejlesztésének valamennyi szakaszában; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a mesterséges intelligencia következtében képzettségcsökkenést eredményező folyamatok indulhatnak el, rosszul fizetett, kevés önállósággal járó munkakörök jöhetnek létre és ágyazódhatnak be, és általánosabbá válhat az atipikus, rugalmas (vagy alkalmi) munka; kiemeli, hogy az algoritmikus irányítás hatalmi egyensúlytalanságokhoz vezethet a vezetőség és a munkavállalók között, és átláthatatlanságot okozhat a döntéshozatalban;

79. kiemeli, hogy az MI elterjedése a szervezeteken belüli jelentős kulturális változásra is lehetőséget teremthet, többek között a munkahelyi biztonság javítása, a munka és a magánélet közötti jobb egyensúly kialakítása, valamint a lecsatlakozáshoz való jog, hatékonyabb képzési lehetőségek és útmutatás nyújtása révén; e tekintetben rámutat az OECD ajánlásaira, amelyek hangsúlyozzák, hogy az automatizálás a munkaidő csökkenését is eredményezheti, ezáltal javítva a munkavállalók életkörülményeit és egészségét; úgy véli, hogy az embert segítő MI-alkalmazások új munkalehetőségeket is teremthetnek, különösen azok számára, akik korlátok, például fogyatékoság vagy az életkörülmények miatt eddig kevésbé kvalifikált munkakörökhöz voltak kötve; hangsúlyozza, hogy a munkahelyi MI-támogatást pusztán a munkaterhelés növelése helyett arra kell felhasználni, hogy az emberek időt nyerjenek teljesítményük minőségének javítására;

80. elítéli a mesterséges intelligencián alapuló felügyelet fokozott alkalmazását a munkahelyen, amely gyakran a munkavállalók tudta nélkül, sőt beleegyezésük nélkül történik, különösen a távmunkával összefüggésben; fenntartja, hogy ezt a gyakorlatot nem szabad megengedni, mivel az rendkívüli módon visszaél a magánélet tiszteletben tartásával, az adatvédelemhez és a munkavállalók emberi méltóságához, valamint a szociális és munkavállalói jogokhoz való alapvető joggal, továbbá negatív hatással van a munkavállalók mentális egészségére a behatolás mértéke, általános vagy megkülönböztetés nélküli hatása, valamint az érintett egyénekre vonatkozó biztosítékok hiánya miatt;

81. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az MI-rendszerek egyre fokozottabb elterjedésével a megfigyelés hasonló kockázata az iskolai környezetben is megjelenik, ami aláássa a gyermekek alapvető jogait; megjegyzi, hogy a mesterséges intelligenciának a gyermekek magánéletére, biztonságára és védelmére gyakorolt hatásai széles spektrumra terjednek ki, a gyermekeket fenyegető veszélyek konkrétabb és pontosabb megértéséhez kapcsolódó előnyöktől a nem szándékos adatvédelmi jogsértésekkel kapcsolatos kockázatokig; hangsúlyozza, hogy a gyermekek magánéletét, biztonságát és védelmét érintő pozitív és negatív következmények egyaránt szoros vizsgálatot és megfelelő biztosítékokat tesznek szükségessé; hangsúlyozza továbbá, hogy a mesterségesintelligencia-rendszerek fejlesztése során különös figyelmet és védelmet kell biztosítani a gyermekek számára, tekintettel különösen érzékeny jellegükre és sajátos sebezhetőségükre;

⁽³⁰⁾ Acemoglu, D. és társai: *AI and Jobs: Evidence from Online Vacancies* (Az MI és a munkahelyek: bizonyítékok az online álláshirdetésekből), National Bureau of Economic Research (Gazdasági Kutatás Nemzeti Irodája), 2020. december

2022. május 3., kedd

82. hangsúlyozza, hogy rendkívül fontos átfogó készségfejlesztési programokat biztosítani az egyének számára az élet minden szakaszában annak érdekében, hogy a folyamatosan változó munkahelyen továbbra is termelékenyek maradhassanak, és elkerülhető legyen a munkaerőpiacról való kirekesztésük; úgy gondolja, hogy a munkaerő alkalmazkodása alapvető fontosságú az MI-vel kapcsolatos oktatás, az egész életen át tartó tanulás és az átképzés tekintetében; kiemeli, hogy a tanulás és a munka jelenlegi koncepcióit még mindig túl nagy mértékben a digitális kor előtti világ határozza meg, ami hozzájárul a növekvő készséghiányhoz és egy új digitális szakadék kialakulásához az olyan polgárok szempontjából, akik nem férnek hozzá biztonságos digitális környezethez; hangsúlyozza, hogy a digitális jártasság javítása hozzájárul az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak, különösen az oktatással, humán tőkével és infrastruktúrával kapcsolatos célok eléréséhez; kiemeli, hogy a Covid19-válság miatt a munka és a tanulás új formáival kapcsolatos ismeretek gyarapodtak, amit tovább lehetne vizsgálni;

83. hangsúlyozza, hogy a digitális átállásban rejlő előnyök maradéktalan kihasználása érdekében az Uniónak törekednie kell arra, hogy minden polgára rendelkezzen digitális jártassággal és készségekkel; úgy véli, hogy a digitális jártasság előfeltétele annak, hogy a polgárok megbízzanak a mesterséges intelligencia hatásaiban, és tisztában legyenek azokkal; hangsúlyozza, hogy a digitális készségek és a mesterséges intelligencia terén nyújtott alapképzést be kell építeni a nemzeti oktatási rendszerekbe; úgy véli, hogy a mesterségesintelligencia-technológia bevezetése és fejlesztése a kisebbségi nyelvek terén tudásuk és használatuk fellendítéséhez vezethet; hangsúlyozza, hogy a vállalkozások több mint 70 %-a számolt be arról, hogy a megfelelő digitális és mesterséges intelligenciával kapcsolatos készségekkel rendelkező személyzet hiánya akadályozza a beruházásokat; aggodalommal tölti el, hogy 2019-ben 7,8 millió IKT-szakember volt az EU-ban, és a növekedési ütem az előző évhez képest 4,2 %-ot ért el, ami messze elmarad a 20 millió szakértőre vonatkozó, a Bizottság által előre jelzett igénytől a kulcsfontosságú területeken, például az adatelemzés területén;

84. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy ezen a területen hatalmas szakadék van a nemek között: hat IKT-szakemberből csak egy, a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika (TTMM) területén végzetek közül pedig hátról egy nő⁽³¹⁾; aggodalommal állapítja meg, hogy a nemek közötti egyenlőtlenség továbbra is fennáll, különösen az induló vállalkozások körében, mivel 2019-ben, minden az európai technológiai vállalatokba fektetett 100 dollárból 92 dollárt olyan csapatok létrehozására fordítottak, amelyeknek tagjai kizárólag férfiak voltak; javasolja, hogy célzott kezdeményezésekkel támogassák a TTMM-ágazatban dolgozó nőket az általános szakemberhiány megszüntetése érdekében; hangsúlyozza, hogy e szakadék elkerülhetetlenül torzult algoritmusokat eredményez; hangsúlyozza a lányok szerepvállalásának és a TTMM-területek iránti motiválásának, valamint a nemek közötti szakadék megszüntetésének fontosságát e területeken;

f) A mesterséges intelligencia és a demokrácia jövője

85. megállapítja, hogy a mesterséges intelligencia egyrészt képes hozzájárulni egy átláthatóbb és hatékonyabb közzsféra kiépítéséhez, másrészt azonban a mesterséges intelligencia területén zajló technikai fejlesztések, amelyeket gyakran a növekedés és a nyereség logikája vezérel, nagyon gyorsak és dinamikusak, ami megnehezíti a politikai döntéshozók számára, hogy kellő ismeretekkel rendelkezzenek az új MI-alkalmazások működéséről és az ilyen alkalmazások által elérhető eredményekről, noha kötelesek olyan keretet biztosítani, amely biztosítja, hogy a mesterséges intelligencia megfeleljen az alapvető jogoknak és felhasználható legyen a társadalom javára; kiemeli, hogy a mesterséges intelligencia jövőbeli hatásaira vonatkozó szakértői előrejelzések is eltérőek, ami azt sugallja, hogy még a szakértők számára is nehéz lehet megjósolni az új mesterségesintelligencia-technológiák bevezetésének eredményeit; ezért azzal érvel, hogy ez a bizonytalanság szükségessé teszi, hogy a jogalkotók kellően figyelembe vegyék az elővigyázatosság elvét az MI szabályozása során; úgy véli, hogy kulcsfontosságú különböző szakterületeken jártas és különböző hátterű szakértőkkel konzultálni, hogy megbízható, működő és időálló jogszabályokat tudjanak alkotni; figyelmeztet, hogy a jogbiztonság hiánya az innováció egyik legnagyobb akadálya lehet; e tekintetben megjegyzi, hogy fontos előmozdítani a mesterséges intelligenciával kapcsolatos jártasságot a polgárok körében, beleértve a választott képviselőket és a nemzeti hatóságokat is;

86. figyelmeztet, hogy a jogalkotási ciklusok ezért gyakran nincsenek összhangban a technológiai fejlődés ütemével, ami arra kényszeríti a politikai döntéshozókat, hogy mielőbb felzárkózzanak és előnyben részesítsék a már piacon lévő felhasználási esetek szabályozását; rámutat, hogy a mesterséges intelligenciával kapcsolatos szilárd szabályozási megközelítést az arányosság és a szükségesség kimerítő elemzésének kell megelőznie az innováció és az uniós vállalatok versenyképessége akadályozásának elkerülése érdekében;

87. hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencia biometrikus adatok megszerzésére történő felhasználása egyaránt lehet tolatkodó és káros vagy előnyös az egyén és a nagyközönség számára;

⁽³¹⁾ A Bizottság „Digitális irányít 2030-ig: a digitális évtized megvalósításának európai módja” című, 2021. március 9-i közleménye (COM(2021)0118),

2022. május 3., kedd

88. aggodalommal állapítja meg, hogy az ilyen MI-technológiák alapvető etikai és jogi kérdéseket vetnek fel; megjegyzi, hogy egyes MI-technológiák példátlan mértékben teszik lehetővé az információfeldolgozás automatizálását, ami megnyitja az utat a tömeges megfigyelés és más jogellenes beavatkozások előtt, és fenyegetést jelent az alapvető jogokra, különösen a magánélethez és az adatvédelemhez való jogra nézve;

89. hangsúlyozza, hogy számos önkényuralmi rendszer használ MI-rendszereket polgárainak ellenőrzésére, tömeges megfigyelésére, nyomon követésére, rangsorolására és az utánuk való kémkedésre vagy mozgásszabadságuk korlátozására; úgy véli, hogy az állampolgárok állami hatóságok által végzett, normatív pontozásának bármilyen formája – különösen a bűnüldözés, a határellenőrzés és az igazságszolgáltatás területén –, valamint annak magánvállalkozások vagy magánszemélyek általi felhasználása az autonómia és a magánélet védelmének elvesztéséhez vezet, a megkülönböztetés kockázatával jár és nincs összhangban az európai értékekkel; emlékeztet, hogy az e célokra használható technológiák, például a kibertér-felügyelet és a biometrikus azonosítás az uniós exportellenőrzési rendelet hatálya alá tartoznak; rendkívül aggasztónak tartja és elítéli azokat a múltbeli eseteket, amikor uniós vállalatok olyan biometrikus rendszereket adtak el nem uniós országokban működő önkényuralmi rendszereknek, amelyek használata az EU-n belül illegális lenne;

90. megjegyzi, hogy az erőfölényben lévő technológiai platformok manapság nemcsak az információkhoz való hozzáférés és azok terjesztése felett rendelkeznek jelentős kontrollal, hanem az MI-technológiákat is felhasználják arra, hogy több információt szerezzenek a személyek azonosságáról, viselkedéséről és döntéseik előzményeiről; úgy véli, hogy ez a profilalkotás kockázatot jelent a demokratikus rendszerekre, valamint az alapvető jogok és a polgárok autonómiájának védelmére nézve; hangsúlyozza, hogy ez hatalmi egyensúlyhiányt eredményez, és olyan rendszerszintű kockázatokat hordoz magában, amelyek a demokráciát is érinthetik;

91. rámutat, hogy a digitális platformok – többek között mesterséges intelligencián alapuló marketingalkalmazások révén – felhasználhatók külföldi beavatkozásra, valamint dezinformáció és deepfake terjesztésére, és a választási folyamatok aláásása céljából a propaganda, a trollkodás és a zaklatás számára helyet biztosító hálózatokként működnek; hangsúlyozza, hogy a gépi tanulás személyre szabott és meggyőző üzenetek létrehozásával konkrétan lehetővé teszi a személyes adatok arra való célzott felhasználását, hogy manipulálják a naiv szavazókat; hangsúlyozza a ténylegesen érvényesített szigorú átláthatósági kötelezettségek fontosságát;

92. hangsúlyozza azonban, hogy az MI a platformokon folytatott antidemokratikus és etikátlan tevékenységek visszaszorítására, valamint az álhírek és a gyűlöletbeszéd terjesztésének korlátozására szolgáló eszközként is alkalmazható annak ellenére, hogy a kontextus megértésére való képességeinek tesztelése eddig nagyon gyenge eredményeket mutat; aggódik, hogy a megosztó nyelvezet a felhasználók nagyobb mértékű bevonását eredményezheti, ezért az ilyen nyelvezet eltávolítása közvetlenül ellentétben állna e platformok üzleti modelljével, amely a felhasználók bevonásának maximalizálásán alapul; azon a véleményen van, hogy a mesterséges intelligencián alapuló megoldásoknak a véleménynyilvánítás és a véleményalkotás szabadságának teljes körű tiszteletben tartásán, valamint az ilyen megoldásokat támogató határozott bizonyítékokon kell alapulniuk, mielőtt azokat esetleg igénybe vennék;

93. hangsúlyozza, hogy az MI-rendszerekben – különösen a mélytanulási rendszerek esetében – az elfogultság gyakran a szerteágazó és jó minőségű tanul- és tesztadatok hiánya miatt fordul elő, például ha olyan adatkészleteket használnak, amelyek nem képviselik kellőképpen a kiszolgáltatót csoportokat, vagy ha maga a feladatmeghatározás vagy a követelmények meghatározása elfogult; megjegyzi, hogy elfogultság alakulhat ki a fejlesztőcsoportok sokszínűségének esetleges hiánya miatt is, megismételve a eredendő torzításokat, a képzési és tesztelési adatok korlátozott mennyisége miatt, vagy ha egy elfogult MI-fejlesztő kompromittálta az algoritmust; rámutat arra, hogy az indokolt különbségtétel szándékos is lehet, hogy bizonyos körülmények esetén javítsák a mesterséges intelligencia tanulási teljesítményét;

94. hangsúlyozza, hogy a társadalmunkban jelen lévő strukturális elfogultságok nem ismétlődhetnek meg és nem növekedhetnek a rossz minőségű adatkészletek miatt; pontosítja e tekintetben, hogy az algoritmusok megtanulják, hogy ugyanolyan diszkriminatívak legyenek, mint az adatok, amelyekkel dolgoznak, és a rossz minőségű tanulóadatok, illetve a társadalomban megfigyelhető elfogultságok és megkülönböztetés következtében olyan döntéseket javasolhatnak, amelyek eredendően diszkriminatívak, ami súlyosbítja a társadalmon belüli megkülönböztetést; megjegyzi azonban, hogy a mesterséges intelligenciával kapcsolatos elfogultságok időnként korrigálhatók; megállapítja, hogy a kockázat minimalizálása érdekében ezért technikai eszközöket kell alkalmazni és különböző ellenőrzési rétegeket kell létrehozni az MI-rendszerekre, többek között a szoftverre, az algoritmusokra és az általuk használt és előállított adatokra vonatkozóan; azzal érvel, hogy az MI-t fel lehet és fel is kell használni a társadalmunkban tapasztalható elfogultságok és megkülönböztetés csökkentésére, valamint az egyenlő jogok és a pozitív társadalmi változások előmozdítására, többek között az MI-rendszerek tanításához használt adatkészletekre vonatkozó normatív követelmények révén; hangsúlyozza, hogy az MI-rendszerek elfogultsága csökkentésének egyik leghatékonyabb módja annak biztosítása, hogy – amennyire az uniós jog azt lehetővé teszi – a nem személyes adatok maximális mennyisége rendelkezésre álljon képzési célokra és gépi tanulásra;

2022. május 3., kedd

g) *Megállapítások, amelyek mind a hat esettanulmányban szerepelnek*

95. megjegyzi, hogy az MI-technológiák elfogadásához egyértelmű társadalmi előnyök és lehetőségek kapcsolódnak, amelyeket csak akkor lehet kihasználni, ha az EU-ban az alapvető jogokkal, értékekkel és jogszabályokkal összhangban kezelik a transzverzális akadályokat; megállapítja, hogy a jogszabályok átfedése, a piac szétagoltsága, a bürokratikus akadályok, a hozzáférhető digitális infrastruktúra és a digitális készségek hiánya a tágabb társadalomban, valamint a kutatásba és fejlesztésbe történő elégtelen beruházás különösen a megbízható mesterséges intelligencia sikeres alkalmazásának akadályaként figyelhetők meg valamennyi elemzett területen;

96. a vizsgált esettanulmányok alapján arra a következtetésre jut, hogy vannak olyan felhasználási esetek, amelyek kockázatosak vagy károsak, de nem feltétlenül maguk az MI-technológiák, hanem alkalmazási területeik; elismeri, hogy a jövőbeli szabályozásnak foglalkoznia kell az e kockázatokkal kapcsolatban felmerült jogos aggodalmakkal ahhoz, hogy az MI-technológiák széles körben alkalmazhatók legyenek az EU-ban;

97. megállapítja, hogy miközben fontos megvizsgálni és kategorizálni az MI által az alapvető jogokra jelentett potenciális kockázatokat, az esettanulmányok azt mutatják, hogy az MI-technológiák hatékony ellenintézkedések alkalmazását is lehetővé teszik, amelyek képesek e kockázatok mérséklésére vagy kiküszöbölésére; hangsúlyozza, hogy mivel az MI a kialakulóban lévő technológiák tágabb kontextusában még mindig csak a fejlődés korai szakaszában van, teljes potenciálja éppúgy bizonytalan, mint kockázatai; rámutat, hogy nemcsak az egyéneket érintő kockázatokat kell vizsgálni, hanem a tágabb értelemben vett társadalmi és nem vagyoni egyéni károkat is; kiemeli az adatpiacokon és az ahhoz kapcsolódó MI-gazdaságban jelen lévő piaci erőviszonyok jelentős egyensúlyhiányát; hangsúlyozza, hogy a tisztességes verseny, illetve az induló vállalkozások és a kkv-k előtt álló versenyakadályok felszámolása elengedhetetlen a mesterséges intelligencia potenciális gazdasági és társadalmi előnyeinek méltányos elosztásához, amelyek az EU-ban és világszerte egyaránt jelentősnek tűnnek;

3. Az EU szerepe a globális MI-versenyben

98. megállapítja, hogy a mesterséges intelligencia terén kiélezett globális verseny folyik, ahol az EU még nem teljesítette törekvéseit; a következő szakaszokban az EU globális versenyképességét vizsgálja a mesterséges intelligencia tekintetében, összehasonlítva azt Kína és az USA versenyképességével, három fő elemre összpontosítva: a szabályozási megközelítésre, a piaci helyzetre és a beruházásokra; elismeri azonban, hogy a transznacionális piacok és vállalatok nemzeti határok által történő körülhatárolása nem egyszerű, mivel a legtöbb technológiai vállalatnak számos különböző országban vannak ügyfelei, részvényesei, alkalmazottai és beszállítói;

a) *Szabályozási megközelítés*

99. megjegyzi, hogy az USA még nem vezetett be horizontális jogszabályokat a digitális területen, és mindeddig az ágazatspecifikus jogszabályokra és a beruházások elősegítésére összpontosított – többek között a magánszektor innovációjára vonatkozó adóintézkedések révén –, különösen technológiai óriásai és vezető egyetemei körében; megállapítja, hogy annak ellenére, hogy a közelmúltbeli fejlemények aktívabb politikai döntéshozói szerepet mutattak, az USA megközelítése eddig főként a vállalkozásoknak nyújtott jogi iránymutatásra, a kutatási projektekbe való beruházásra és az innováció előtt álló, érzékelt akadályok felszámolására összpontosított;

100. hangsúlyozza, hogy az MI-kezdeményezésről szóló 2019. évi amerikai törvény némi átrendeződést hozott, mivel a finanszírozás átirányítása, a munkavállalók átképzése és a digitális infrastruktúra megerősítése mellett az amerikai kormány bejelentette a megbízható MI-re vonatkozó közös szabványok kidolgozását; megjegyzi azonban, hogy a kialakított 10 alapelvet nagyon tágan fogalmazták meg annak érdekében, hogy az egyes kormányhivatalok ágazatspecifikus szabályozást dolgozhassanak ki; arra számít, hogy bár a jelenlegi amerikai kormányzat azt tervezi, hogy 2022-ben új törvényjavaslatot terjeszt elő a mesterséges intelligenciával kapcsolatos károk korlátozására, az USA megközelítése továbbra is piacvezérelt marad;

101. kiemeli, hogy Hszi Csin-ping kínai elnök már 2013-ban hangsúlyozta a technológiák fontosságát a geopolitikában, a közpolitikák szerepét a hosszú távú célok meghatározásában, valamint azt, hogy az MI-technológiák lehetőséget kínálnak katonai erejének fellendítésére; hangsúlyozza továbbá, hogy a kínai kormány ezt követően 2015-ben előterjesztette a „Made in China 2025” tervet, 2017-ben pedig a következő generációs MI fejlesztésére vonatkozó tervet, amelyeknek egyértelmű célja, hogy 2030-ra Kína globális vezető szerepre tegyen szert az MI területén; megjegyzi, hogy az MI szabványosításáról szóló 2018-as kínai fehér könyv tovább részletezte, hogy a szocialista piacgazdaság miként dolgozhat ki nemzetközi szabványokat és hogyan vehet részt stratégiai jelleggel a nemzetközi szabványügyi szervezetekben; tudomásul veszi az ajánlórendszerekre vonatkozó szabályok, valamint a mesterséges intelligenciára vonatkozó etikai kódex bevezetését Kínában;

2022. május 3., kedd

102. megjegyzi, hogy globális szinten Kína aktívan támogatja az MI-vel kapcsolatos nemzetközi partnerségeket, hogy így exportálja saját MI-alapú felügyeleti gyakorlatait, társadalmi pontozási rendszerét és cenzúrázási stratégiáit; hangsúlyozza, hogy a Digitális Selyemút kezdeményezés keretén belüli jelentős külföldi beruházásokat a kínai befolyás és a kínai MI-technológia globális terjesztésének eszközeként is használják, ami messzemenő következményekkel járhat a technológiai szabványok előírásán vagy a technológiai versenyképesség fenntartásán túl; arra a következtetésre jut, hogy a kínai kormány megközelítése tehát az MI hazai alkalmazására, valamint a kínai kormány ideológiájával összhangban lévő, előre meghatározott szabványokat követő MI-technológiák exportjára épül;

103. megjegyzi, hogy a Bizottság 2018-ban megkezdte az MI szabályozásával kapcsolatos munkáját a mesterséges intelligenciáról szóló európai stratégia közzétételével, egy magas szintű szakértői csoport létrehozásával és az „Európában készült mesterséges intelligencia” előmozdítására irányuló összehangolt terv⁽³²⁾ bevezetésével; megjegyzi, hogy a mesterséges intelligenciáról szóló 2020. évi fehér könyv számos intézkedést és szakpolitikai lehetőséget javasolt az MI jövőbeli szabályozását illetően és végül az MI-ről szóló horizontális jogi aktust⁽³³⁾ eredményezte, amelyet 2021 májusában a mesterséges intelligenciáról szóló, felülvizsgált összehangolt tervvel⁽³⁴⁾ együtt terjesztettek elő; rámutat, hogy 2021 júniusáig 20 tagállam tett közzé nemzeti MI-stratégiát, míg további hét tagállam a saját stratégiája elfogadásának végső előkészítő szakaszában tart;

104. hangsúlyozza, hogy az alapvető emberi jogi értékekkel és demokratikus elvekkel összhangban lévő etikai megfontolások mellett az európai digitális egységes piac kialakításának hathatós figyelembevétele is az uniós szabályozási megközelítés központi elemét képezi; elismeri, hogy a világ első, MI-re vonatkozó szabályozási keretének létrehozása fellendítheti az EU-t és az elsőként lépő előnyt biztosíthatja számára a mesterséges intelligenciára vonatkozó, alapvető jogokon alapuló nemzetközi szabványok meghatározásában, valamint az emberközpontú, „megbízható mesterséges intelligencia” világszerte történő sikeres exportjában; hangsúlyozza, hogy ezt a megközelítést a nemzetközi partnerekkel való szabályozási koordináció és konvergencia révén kell támogatni;

b) Piaci helyzet

105. megjegyzi, hogy a 100 vezető, mesterséges intelligenciával foglalkozó vállalat közül sok az Egyesült Államokban rendelkezik székhellyel, és mindössze néhányuk rendelkezik uniós székhellyel; megjegyzi, hogy az MI-vel foglalkozó induló vállalkozások számát tekintve is az Egyesült Államoké a vezető szerep;

106. rámutat, hogy az elmúlt években számos európai digitális vállalkozást felvásároltak amerikai technológiai óriáscégek; üdvözlí a Bizottság azon törekvését, hogy kezelje azokat a felvásárlásokat, amelyek jelentős hatást gyakorolhatnak a digitális piacon folyó tényleges versenyre, és korlátozza a „gyilkos” felvásárlásokat; azonban rámutat, hogy néhány esetben, az ötleteikből származó előnyök megszerzésének egyik legitim módjaként a felvásárlás lehet az induló innovatív vállalkozást alapítók és finanszírozók elsődleges célja;

107. hangsúlyozza, hogy míg az USA és Kína igyekszik felgyorsítani az MI-technológiák alkalmazását a köz- és magánszektorban, addig az EU-ban lassan halad a mesterséges intelligencia elfogadása; megállapítja, hogy 2020-ban a legalább 10 alkalmazottat foglalkoztató uniós vállalatok mindössze 7 %-a használt mesterségesintelligencia-technológiákat, és jelentős különbségek vannak a tagállamok és a különböző üzleti ágazatok között;

108. aggódik, hogy míg az USA és Kína egységes digitális piaccal és összehangolt szabályrendszerrel rendelkezik, addig az EU egységes digitális piaca még mindig nem teljes és indokolatlan akadályok állnak fenn; hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligenciával kapcsolatos termékek és szolgáltatások fejlesztését tovább lassíthatja a 27 különböző nemzeti mesterségesintelligencia-stratégiával kapcsolatos, folyamatban lévő munka;

109. rámutat továbbá arra, hogy az uniós jog következetlenségei, a különböző jogalkotási kezdeményezések közötti átfedések, az uniós és a nemzeti jogszabályok közötti ellentmondások, az eltérő jogértelmezések és a tagállamok közötti végrehajtás hiánya mind akadályozzák az egyenlő versenyfeltételeket, és jogbizonytalanságot okozhatnak az európai vállalkozások számára, mivel nehezen tudják megállapítani, hogy MI-innovációik megfelelnek-e az uniós jognak;

⁽³²⁾ Európai Bizottság: A mesterséges intelligenciáról szóló összehangolt terv (COM(2018)0795).

⁽³³⁾ Javaslat a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok (a mesterséges intelligenciáról szóló jogszabály) megállapításáról és egyes uniós jogalkotási aktusok módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (COM(2021)0206).

⁽³⁴⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a mesterséges intelligenciával kapcsolatos európai megközelítés előmozdításáról (COM(2021)0205).

2022. május 3., kedd

110. megjegyzi, hogy a mesterséges intelligenciával foglalkozó vállalatok piacának széttagoltságát tovább súlyosbítja a közös szabványok és normák hiánya egyes ágazatokban, többek között az adatok interoperabilitása tekintetében; sajnálatát fejezi ki a jogszabályok – például az elektronikus hírközlési adatvédelmi rendelet – késedelméből eredő szabályozási kockázat miatt; példaként kiemeli, hogy a nem teljes európai digitális egységes piac miatt az uniós MI-fejlesztők olyan adatkezelési kihívással néznek szembe, amellyel sem amerikai, sem kínai társaiknak nem kell megbirkózni; megjegyzi, hogy gyakran nem rendelkeznek elég jó minőségű adatokkal az algoritmusok tanításához és teszteléséhez, és az ágazati adatterek és az ágazatközi átjárhatóság hiányával, valamint a határokon átnyúló adatáramlás korlátozásaival küzdenek;

c) Beruházások

111. megjegyzi, hogy az európai vállalatok és kormányok sokkal kevesebbet ruháznak be a mesterségesintelligencia-technológiákba, mint az Egyesült Államok vagy Kína; rámutat, hogy bár az uniós mesterségesintelligencia-iparba történő magánberuházások jelentősen növekednek, az EU más vezető régiókhöz képest még mindig jelentősen alulfinanszírozza a mesterséges intelligenciába történő beruházásokat, mivel a mesterséges intelligenciába és a blokkláncba történő 25 milliárd eurós éves tőkebefektetés több mint 80 %-át az USA és Kína adja, míg az EU részesedése csak 7 %, azaz 1,75 milliárd EUR; hangsúlyozza, hogy az uniós finanszírozási piacok nem biztosítanak olyan mértékű likviditást a technológiai vállalkozások számára, mint a hasonló amerikai piacok; megjegyzi, hogy az USA az MI-vel foglalkozó induló innovatív vállalkozások számára különösen fontos kockázatitőke- és magántőke-finanszírozást tekintve is az élen áll 12,6 milliárd EUR-val 2019-ben, szemben Kína 4,9 milliárd EUR-jával és az EU 2,8 milliárd EUR-jával; megjegyzi, hogy ennek következtében az MI-vel foglalkozó európai vállalkozók átkelnek az Atlanti-óceánon, hogy az Egyesült Államokban fejlesszék vállalkozásaikat;

112. megállapítja, hogy az EU-ban mesterséges intelligenciával kapcsolatos közberuházás – a nemzeti kezdeményezésekkel együtt – becslések szerint évi 1 milliárd EUR-s összege ⁽³⁵⁾ jóval kevesebb, mint az USA-ban évente befektetett 5,1 milliárd EUR, illetve a Kínában befektetett mintegy 6,8 milliárd EUR ⁽³⁶⁾; megállapítja azonban, hogy 2017 és 2020 között a mesterséges intelligenciával kapcsolatos kutatásra és innovációra fordított uniós közfinanszírozás 70 %-kal nőtt az előző időszakhoz képest, és 2019-ben az EU 7,9 és 9 milliárd EUR közötti összeget fordított a mesterséges intelligenciára, ami 39 %-kal több, mint az előző évben; tudomásul veszi és üdvözlí, hogy a Bizottság a Digitális Európa program, a Horizont Európa, a InvestEU, az európai strukturális és beruházási alapok, az Európai Beruházási Alap, az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz révén a beruházások további növelését tervezi, és hogy a különböző kohéziós politikai programokat a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben a digitális átállásra vonatkozóan elfogadott minimum 20 %-os kiadási előirányzat egészíti ki, amelyről a Bizottság és a tagállamok a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében állapodtak meg; hangsúlyozza azonban az Európai Beruházási Bank közelmúltbeli jelentését, amely a mesterséges intelligenciával és a blokklánc-technológiákkal kapcsolatos uniós beruházási hiányt évi 5–10 milliárd EUR-ra becsüli;

113. hangsúlyozza, hogy az EU-ban az MI-vel foglalkozó vállalkozások erős versennyel szembesülnek a szakképzett munkaerő terén, amit az is nehezít, hogy az EU lakosságának 42 %-a nem rendelkezik alapvető digitális készségekkel; hangsúlyozza, hogy lényegesen több jól képzett diplomásra van szükség, köztük nőkre, akik vonzónak találják a digitális ágazatban való munkavégzést;

114. megállapítja, hogy bár az EU kiváló kutatói közösséggel rendelkezik a mesterséges intelligencia terén, az uniós kutatók elvándorlása továbbra is problémát jelent; hangsúlyozza, hogy intézkedésekre van szükség ahhoz, hogy a vezető kutatókat meg lehessen szólítani; megjegyzi, hogy 2020-ban az EU a GDP-jének csak 2,32 %-át fordította kutatásra és fejlesztésre (K+F), míg az USA 3,08 %-át; emlékeztet, hogy a tagállamoknak tartaniuk kell magukat ahhoz a kötelezettségvállalásukhoz, hogy a GDP-jük 3 %-át kutatásra és fejlesztésre fordítják annak érdekében, hogy digitális téren biztosítsák az Unió stratégiai autonómiáját;

115. megjegyzi, hogy az EU digitális infrastruktúrája jelentős fejlesztésre szorul, mivel az Unióban az embereknek csupán 25 %-a tud csatlakozni 5G-hálózathoz, míg az USA-ban 76 % ez az arány; megjegyzi, hogy az EU-ban nincs elegendő nagy teljesítményű digitális infrastruktúra, amely interoperábilis adatterekkel rendelkezik, és amelyet nagy átviteli sebesség és mennyiség, megbízhatóság és rövid késési idő jellemez; hangsúlyozza, hogy az európai MI-ökoszisztémákat kiválósági klaszterekkel kell támogatni;

⁽³⁵⁾ 2018-as adatok.

⁽³⁶⁾ Koerner, K., (How) will the EU become an AI superstar? (Hogyan fog az EU „MI-szupersztárrá” válni?), Deutsche Bank, 2020. március

2022. május 3., kedd

d) Következtetések

116. megállapítja, hogy az MI terén az USA tölti be a vezető szerepet, mivel számos kategóriában az Egyesült Államokban székhellyel rendelkező vállalatok élen járnak a technológiafejlesztésben olyan területeken, mint a felhőalapú számítástechnika és a nagy teljesítményű számítástechnikai képességek, valamint a beruházások, a mesterséges intelligenciával kapcsolatos tehetségek, a kutatás és az infrastruktúra vonzása terén; kiemeli azonban, hogy Kína, amely néhány évvel ezelőtt még minden mutató tekintetében jelentősen elmaradt az USA-tól, gyorsan felzárkózik; elismeri, hogy mindkét ország rendelkezik azzal az előnnyel, hogy egységes a belső piaca, és erősebb az elkötelezettsége aziránt, hogy megőrizze vezető szerepét a mesterséges intelligencia területén;

117. hangsúlyozza, hogy az EU ipari szoftverekkel és robotikával kapcsolatos erős pozíciója ellenére az uniós szereplők még mindig számos kategóriában lemaradnak amerikai és kínai társaik mögött; hangsúlyozza, hogy az EU-nak ambiciózus tervet kell kidolgoznia az emberközpontú európai mesterséges intelligenciára vonatkozóan; megjegyzi, hogy az EU ugyanakkor előrébb jár a szabályozási megközelítések terén; rámutat, hogy a mesterséges intelligenciával kapcsolatos versenyképesség növelésére irányuló életképes uniós stratégia magában foglalja a kutatásra és innovációra, a készségekre, az infrastruktúrára és a beruházásokra való összpontosítást, ugyanakkor az MI fejlesztésére és felhasználására vonatkozó jövőorientált, horizontális és innovációbarát szabályozási keret létrehozását, és ezzel egyidejűleg az uniós polgárok alapvető jogainak és a jogállamiság védelmének biztosítását;

118. hangsúlyozza, hogy a brexit negatív hatással volt az MI globális lábnyomának megerősítésére irányuló uniós erőfeszítésekre, mivel az Egyesült Királyság volt az egyik vezető uniós ország az MI terén; hangsúlyozza azonban, hogy az Egyesült Királyságnak továbbra is az EU értékes partnerének kell maradnia, ami megerősítené mindkét partner versenyképességét és előmozdítaná a közös szabályozási kilátásokat a globális szabványosításban;

119. arra a következtetésre jut, hogy az EU jelenleg még messze van attól, hogy globális szinten versenyképessé váljon az MI terén, és fennáll annak a kockázata, hogy egyes kategóriákban még inkább lemaradásban van; fenntartja, hogy a mesterséges intelligenciára vonatkozó, alább vázolt uniós ütemtervvvel kapcsolatos gyors fellépés lehetőséget kínál e helyzet megváltoztatására;

120. megállapítja, hogy mivel az EU nem rendelkezik jogalkotási hatáskörrel ahhoz, hogy a mesterséges intelligenciára vonatkozó uniós ütemtervben felsorolt valamennyi kérdéssel foglalkozzon, a különbizottság további magas szintű megbeszélések és politikai folyamatok folytatását javasolja az uniós intézmények és a tagállamok között a mesterséges intelligenciával kapcsolatos összehangoltabb megközelítés előmozdítása és a tagállami erőfeszítések összehangolásának elősegítése érdekében; ezzel kapcsolatban utal az EU 2000. évi lisszaboni menetrendjére, amelynek a kritikák ellenére is fontos szerepe volt abban, hogy 20 éven át meghatározza az EU politikai irányvonalát és reformok végrehajtására készítse a tagállamokat;

4. „A digitális korra felkészült Európa” – Ütemterv a globális vezető szerep eléréséhez

a) Kedvező szabályozási környezet

i. JOGALKOTÁS

121. felszólítja a Bizottságot, hogy az olyan területeken, mint a mesterséges intelligencia, az új digitális jogszabályokra vonatkozó javaslatokat kizárólag rendelet formájában alkossa meg, mivel a digitális egységes piacon valódi harmonizáció szükséges; meggyőződése, hogy a gyors technológiai fejlődés miatt a digitális jogszabályoknak mindig rugalmasnak, elveken alapulóknak, technológiasegletesnek, időtállóknak és arányosnak kell lenniük, ugyanakkor adott esetben kockázatalapú megközelítést kell elfogadniuk, amely az alapvető jogok tiszteletben tartásán alapul, és megelőzi a kkv-kra, az induló innovatív vállalkozásokra, a tudományos körökre és a kutatásra nehezedő szükségtelen további adminisztratív terheket; hangsúlyozza továbbá a nagyfokú jogbiztonság fontosságát és – ebből következően – annak szükségességét, hogy valamennyi jogi szövegben robusztus, gyakorlatias és egyértelmű alkalmazhatósági kritériumokat, fogalommeghatározásokat és kötelezettségeket alkalmazzanak az MI-technológiák értékesítésére, használatára és fejlesztésére vonatkozóan;

122. úgy véli, hogy a minőségi jogalkotási program kulcsfontosságú abban, hogy az EU MI-stratégiája sikeres legyen; hangsúlyozza, hogy az új jogalkotási aktusokra vonatkozó javaslatok előterjesztése előtt a már meglévő jogszabályok felülvizsgálati, alkalmazkodási, végrehajtási mechanizmusaira kell összpontosítani;

123. sürgeti a Bizottságot, hogy készítsen előzetes, mélyreható, megfelelő előrejelzést és kockázatelemzést tartalmazó hatásvizsgálatokat, mielőtt új digitális javaslatokat fogalmazna meg az olyan területeken, mint a mesterséges intelligencia; hangsúlyozza, hogy a hatásvizsgálatoknak szisztematikusan fel kell térképezniük és értékelniük kell a vonatkozó meglévő jogszabályokat, megelőzve az átfedéseket és a konfliktusokat;

124. javasolja, hogy az olyan területeken, mint a mesterséges intelligencia, az új digitális jogszabályokkal egyidejűleg az érdekelt felek által kidolgozott szabványokat is elő kell mozdítani; úgy véli, hogy az EU-nak törekednie kell a széttagoltság elkerülésére, és hogy a nemzetközi szabványok hasznos referenciaként szolgálhatnak, de az EU-nak prioritásként kell kezelnie saját szabványainak kidolgozását; kiemeli, hogy ezeknek a szabványoknak az EU-n belüli legjobb szabványokért

2022. május 3., kedd

folytatott tisztességes verseny eredményeként kell létrejönniük, amelyekre az uniós szabványügyi szervezeteknek kell reagálniuk; megjegyzi, hogy a műszaki szabványokat és a tervezési instrukciókat ezt követően címkézési rendszerekkel lehetne összekapcsolni, a fogyasztói bizalom megbízható szolgáltatások és termékek biztosítása révén történő megerősítéseként; hangsúlyozza az uniós szabványügyi szervezetek szerepét a legkorszerűbb műszaki szabványok kidolgozásában; felhívja a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel a szabványosítási megbízások kiadását az európai szabványügyi szervezetek számára az európai szabványosításról szóló, 2012. október 25-i 1025/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően ⁽³⁷⁾;

125. kifejti, hogy egy nyílt tanúsítási platform segítségével olyan bizalmi ökoszisztéma alakulhatna ki, amely a kormányokat, a civil társadalmat, a vállalkozásokat és más érdekelt feleket is magában foglalná;

126. felhívja a Parlamentet, a Bizottságot és a Tanácsot, hogy javítsák a hatáskörökkel kapcsolatos belső konfliktusok kezelését célzó képességeiket, amikor olyan átfogó témákról van szó, mint a mesterséges intelligencia, mivel az ilyen konfliktusok a jogalkotási eljárás késleltetésének kockázatával járnak, ami továbbgyűrűző hatást gyakorol a jogszabályok hatálybalépésére;

ii. IRÁNYÍTÁS ÉS VÉGREHAJTÁS

127. felszólít a mesterséges intelligenciával kapcsolatos jogszabályok következetes uniós szintű összehangolására, végrehajtására és érvényesítésére;

128. kifejti, hogy az érdekelt feleken alapuló konzultációs fórumok, mint például az adatkormányzási rendelet alapján létrehozandó Adatinnovációs Testület, vagy a mesterséges intelligenciával foglalkozó európai szövetség – amely olyan magán- és közzféra közötti partnerségeket tömörít, mint az Európai Ipariadat- és Számítástechnika-szövetség – ígéretes irányítási megközelítést jelentenek; kifejti, hogy ez a megközelítés lehetővé teszi, hogy az EU MI-ökoszisztémája a szoftverek szintjén működőképesse tegye elveit, értékeit és célkitűzéseit, valamint tükrözze a társadalmi érdekeket;

129. kiemeli, hogy az „ütemezési probléma” kiemelt figyelmet igényel a bíróságok és a szabályozó ügynökségek általi hatékony utólagos végrehajtása, valamint a kialakulóban lévő technológiák jelentette jogi kihívások kezelésére irányuló előzetes megközelítések tekintetében; ezért támogatja a szabályozási tesztkörnyezetek használatát, amelyek egyedülálló lehetőséget biztosítanak a mesterséges intelligencia fejlesztőinek arra, hogy gyors, agilis és ellenőrzött módon kísérletezzenek az illetékes hatóságok felügyelete alatt; megjegyzi, hogy ezek a szabályozási tesztkörnyezetek kísérleti terek lennének, ahol az MI-rendszereket és az új üzleti modelleket ellenőrzött környezetben, valós körülmények között, a piacra lépés előtt tesztelik;

iii. A MESTERSÉGES INTELLIGENCIÁRA VONATKOZÓ JOGI KERET

130. kiemeli, hogy az uniós digitális stratégia és az MI-re vonatkozó stratégia egyik alapvető célja az, hogy megteremtse a digitális világ európai formáját; egyértelművé teszi, hogy e megközelítésnek emberközpontúnak és megbízhatónak kell lennie, etikai elvekre kell épülnie és a szociális piacgazdaság koncepcióján kell alapulnia; hangsúlyozza, hogy az összes politikai és jogalkotói mérlegelés középpontjában mindig az egyénnek és az alapvető jogainak kell állnia;

131. egyetért a Bizottság által a mesterséges intelligenciáról szóló 2020-as fehér könyvében levont következtetésekkel, melyek szerint a mesterséges intelligencia terén kockázatalapú jogi keretet kell létrehozni, nevezetesen az átláthatóságon, az ellenőrizhetőségen és az elszámoltathatóságon alapuló magas szintű etikai normákra kiterjedően, termékbiztonsági rendelkezésekkel, megfelelő felelősségi szabályokkal és ágazatspecifikus rendelkezésekkel kombinálva, ugyanakkor kellő rugalmasságot és jogbiztonságot, valamint egyenlő versenyfeltételeket biztosítva a vállalkozások és a felhasználók számára a mesterséges intelligencia elterjedésének és innovációjának előmozdítása érdekében;

132. rámutat az OECD által kidolgozott fogalmak, terminológia és szabványok mint a mesterséges intelligencia jogszabályi meghatározásának inspirációja által képviselt irányadó hozzáadott értékre; hangsúlyozza, hogy ezáltal az EU előnyhöz jutna a jövőbeli nemzetközi MI-irányítási rendszer formálásában;

133. meggyőződése, hogy nem mindig a mesterséges intelligenciát mint technológiát kell szabályozni, hanem a szabályozási beavatkozás szintjének arányosnak kell lennie az MI-rendszer használatából eredő egyéni és/vagy társadalmi kockázat típusával; ezzel kapcsolatban kiemeli, hogy fontos különbséget tenni a „nagy kockázatú” és az „alacsony kockázatú” MI-felhasználások között; arra a következtetésre jut, hogy az előbbi kategóriához szigorú kiegészítő jogszabályi biztosítékokra van szükség, míg az alacsony kockázatú felhasználási esetek sok esetben átláthatósági követelményeket tehetnek szükségessé a végfelhasználók és a fogyasztók számára;

⁽³⁷⁾ HL L 316., 2012.11.14., 12. o.

2022. május 3., kedd

134. pontosítja, hogy az MI-rendszerek „magas kockázatú” besorolásának a konkrét használaton, illetve az alapvető jogok, valamint az uniós jogban meghatározott egészségügyi és biztonsági szabályok megsértésével várhatóan bekövetkező kár kontextusán, jellegén, valószínűségén, súlyosságán és esetleges visszafordíthatatlanságán kell alapulnia; hangsúlyozza, hogy ezt a besorolást iránymutatásnak kell kísérnie, és elő kell mozdítani a bevált gyakorlatok cseréjét a mesterséges intelligencia fejlesztői számára; hangsúlyozza, hogy a magánélet tiszteletben tartásához való jogot mindig tiszteletben kell tartani, és hogy a mesterséges intelligencia fejlesztőinek garantálniuk kell az adatvédelmi szabályoknak való teljes megfelelést;

135. hangsúlyozza, hogy annak az olyan MI-rendszereknek, amelyek valószínűleg kapcsolatba lépnek gyermekekkel, vagy más módon érintik őket, figyelembe kell venniük a gyermekek jogait és kiszolgáltatottságát, és úgy kell azokat kialakítani, hogy alapértelmezés szerint megfeleljenek a biztonságra, a védelemre és a magánélet védelmére vonatkozó legmagasabb szintű normáknak;

136. megállapítja, hogy az MI-rendszerek működési környezete különböző lehet az üzleti (B2B) és a fogyasztói (B2C) környezetben; rámutat, hogy a fogyasztói jogokat jogi úton, a fogyasztóvédelmi jogszabályok révén kell védeni; hangsúlyozza, hogy míg a vállalkozások a felelősségi és egyéb jogi kihívásokat gyorsabban és költséghatékonyabban meg tudják oldani közvetlenül, az üzleti partnereikkel kötött szerződések révén, jogszabályokra lehet szükséges ahhoz, hogy a kisebb vállalkozásokat megvédjék a meghatározó szereplők piaci erőfölénnyel való visszaéléseitől, amelyeket a kereskedelmi vagy technológiai függés kialakításán, a piacra lépés akadályozásán, vagy aszimmetrikus információkon keresztül gyakorolnak; kiemeli, hogy az összetett követelményekkel rendelkező kkv-k és induló vállalkozások igényeit is figyelembe kell venni annak elkerülése érdekében, hogy hátrányos helyzetbe kerüljenek a nagyobb vállalatokhoz képest, amelyek rendelkeznek a jelentős jogi és megfelelési részlegek fenntartásához szükséges erőforrásokkal;

137. hangsúlyozza, hogy az MI-alkalmazások értékesítéséből és használatából eredő új technológiai lehetőségek által felvetett nyílt etikai kérdésekre elveken alapuló megközelítést kell alkalmazni, többek között olyan alapvető, kötelező érvényű elvek alkalmazásával, mint a „ne árts” elve, az emberi méltóság és az alapvető jogok tiszteletben tartásának elve és a demokratikus folyamat védelme; megjegyzi, hogy a mesterséges intelligencia fejlesztése során alkalmazott bevált gyakorlatok, mint például az emberközpontú mesterséges intelligencia, a felelős kormányzás, az átláthatóság és a megmagyarázhatóság, valamint a fenntartható MI elvei, amelyek teljes mértékben összhangban vannak az ENSZ 2030-as fenntartható fejlődési menetrendjével, a mesterséges intelligencia gazdaságának alakításában további fontos elemek;

138. elismeri, hogy nem mindig lehetséges teljes mértékben megszüntetni az MI-algoritmusok elfogultságát, mivel nagyon nehéz vagy szinte lehetetlen elérni azt az ideális célt, hogy az adatok hibamentesek legyenek; megjegyzi, hogy még egy alaposan tesztelt MI-rendszer is elkerülhetetlenül találkozhat olyan valódi forgatókönyvekkel, amelyek hamis eredményeket hozhatnak, ha olyan környezetben telepítik őket, amely eltér a tanuló- és tesztadatok összetételétől; hangsúlyozza, hogy az EU-nak törekednie kell az adatkészletek és algoritmusok átláthatóságának javítására, szorosan együtt kell működnie az MI-fejlesztőivel a strukturális társadalmi előítéletek ellensúlyozása és csökkentése érdekében, és a fejlesztés korai szakaszában fontolóra kell vennie az emberi jogokkal kapcsolatos kellő gondosságra vonatkozó kötelező szabályokat;

139. kifejti, hogy az MI-rendszerekre vonatkozó észszerű átláthatósági és megmagyarázhatósági kritériumok – bár sok esetben hasznosak – nem minden esetben alkalmazhatóak; megállapítja, hogy a szellemi tulajdonjogokat és az üzleti titkokat védeni kell az olyan illegális gyakorlatokkal szemben, mint az ipari kémkedés;

140. kijelenti, hogy a szellemi tulajdonra vonatkozó jogalkotási keretnek továbbra is ösztönzést és védelmet kell nyújtania az MI-innovátorok számára azáltal, hogy ötleteik kifejlesztéséért és közzétételéért szabadalmat biztosít számukra; úgy véli, hogy a meglévő jogszabályok többnyire időtállóak, de bizonyos kiigazításokat javasol, beleértve a nyílt forráskódú elemek integrálását, valamint a közbeszerzés alkalmazását adott esetben az MI-megoldások nyílt forráskódú szoftverekkel való megbízására; javasolja a szabadalmak hasznosítási engedélyezésének új formáit annak érdekében, hogy az eszközök olyan régiók és kezdeményezések számára is elérhetőek legyenek, amelyek másképp nem engedhetnék meg maguknak azokat;

141. úgy véli, hogy az egyértelmű szabályokon és szabványokon alapuló kötelező előzetes kockázati önértékelések, valamint az adatvédelmi hatásvizsgálatok – amelyeket harmadik fél által végzett, releváns és megfelelő CE-jelöléssel ellátott megfelelőségértékelések egészítenek ki – hasznosak lehetnek annak biztosításához, hogy a piacon jelen lévő MI-rendszerek biztonságosak és megbízhatóak legyenek; úgy véli, hogy a kkv-k piacról való kiszorításának megakadályozása érdekében az MI-re vonatkozó jogszabályoknak való megfelelésre szabványokat és iránymutatásokat kell kidolgozni a kisvállalkozások szoros bevonásával, nemzetközi szinten a lehető legnagyobb mértékben összehangolva és ingyenesen hozzáférhetővé téve azokat;

2022. május 3., kedd

142. megállapítja, hogy a termékbiztonság növelése és a hibák pontosabb azonosítása érdekében a nagy kockázatú MI fejlesztőinek biztosítaniuk kell, hogy az algoritmikus tevékenységek hozzáférhető naplóját biztonságosan vezessék; úgy véli, hogy adott esetben a fejlesztőknek a nagy kockázatú MI-rendszerekbe olyan mechanizmusokat – úgynevezett „stop gombot” – kell beépíteniük, amellyel emberi beavatkozás révén biztonságosan és hatékonyan bármikor leállíthatók az automatizált tevékenységek, biztosítva ezzel az emberi beavatkozásra épülő megközelítést; úgy véli, hogy a mesterségesintelligencia-rendszer eredményének és érvelésének mindig érthetőnek kell lennie az emberek számára;

143. elismeri az MI-rendszerek által okozott jogi kihívásokat, és hogy ezért fontolóra kell venni a meglévő felelősségi szabályok konkrét részeinek felülvizsgálatát; e tekintetben várakozással tekint a mesterséges intelligenciával kapcsolatos felelősségről szóló bizottsági jogalkotási javaslat elé; hangsúlyozza, hogy a termékfelelősségi irányelv⁽³⁸⁾ és a vétkességen alapuló tagállami felelősségi rendszerek elvileg továbbra is a legfontosabb jogszabályi eszközök az MI által okozott károk legtöbbjével szemben; kiemeli, hogy néhány esetben nemkívánatos eredmények következhetnek be, de figyelmeztet arra, hogy minden felülvizsgálatnak figyelembe kell vennie a hatályos termékbiztonsági jogszabályokat és egyértelműen meghatározott hiányosságokból kell kiindulnia, ugyanakkor időállóknak és alkalmasnak kell lennie arra, hogy hatékonyan végrehajtsa és biztosítsa az egyének védelmét az EU-ban;

144. hangsúlyozza, hogy a jogi keretnek nem szabad a gyermekeket a felnőttekkel azonos szintű személyes felelősséggel terhelnie a kockázatok megértése tekintetében;

145. megállapítja, hogy a „termék” – beleértve az integrált szoftveralkalmazásokat, a digitális szolgáltatásokat és a termékek egymástól való függőségét –, valamint a „szolgáltató” – beleértve a backend-üzemeltetőt, a szolgáltatót és az adatszolgáltatót – jogi fogalom meghatározásaiban megfontolható bizonyos változtatások, hogy a kártérítés e technológiák által okozott károkra is kiterjedjen; mindazonáltal hangsúlyozza, hogy a „termék” fogalmát nem szabad túl tágra vagy túlságosan szűken meghatározni;

146. rámutat, hogy az MI-rendszerek jellemzői – például összetettségük, konnektivitásuk, átláthatatlanságuk, sebezhetőségük, frissítések révén történő módosítási képességük, öntanulási képességük és potenciális autonómiájuk –, valamint a fejlesztésükben, bevezetésükben és használatukban részt vevő szereplők sokfélesége miatt jelentős kihívások merülnek fel az uniós és nemzeti felelősségi keret rendelkezéseinek eredményessége tekintetében; ezért úgy véli, hogy bár nem szükséges a jól működő felelősségi rendszerek teljes körű felülvizsgálata, az európai és nemzeti felelősségi rendszerek konkrét és összehangolt kiigazítására van szükség annak elkerülése érdekében, hogy a vagyoni vagy egyéb kárt szenvedett személyek kártérítés nélkül maradjanak; megállapítja, hogy míg a nagy kockázatú MI-rendszereknek szigorú felelősségi jogszabályok hatálya alá kell tartozniuk, kötelező biztosítási fedezettel kombinálva, az MI-rendszerek által vezérelt minden egyéb, kárt okozó tevékenységnek, eszköznek vagy folyamatnak továbbra is a vétkességen alapuló felelősség hatálya alá kell tartoznia; úgy véli, hogy az érintett személyt ugyanakkor megilleti az üzemeltető felróhatóságának vétele, kivéve, ha ez utóbbi bizonyítani tudja, hogy betartotta gondossági kötelezettségét;

iv. A UNIÓS ADATSTRATÉGIAI KIHÍVÁS

147. tudomásul veszi a Bizottság által az „Európai adatstratégia” című 2020. évi közleményében és a Parlament ugyanezen témáról szóló, 2021. március 25-i állásfoglalásában levont következtetéseket, amelyek szerint az egységes európai adattér létrehozása, amelyet ágazati adatterek fejlesztése és a közös szabványokra való összpontosítás kísér, kulcsfontosságú az MI-megoldások gyors méretezhetőségének biztosításához az EU-ban és azon kívül, valamint az EU nyitott stratégiai autonómiájának és gazdasági jólétének biztosításához; emlékeztet, hogy a kiváló minőségű adatok rendelkezésre állása és az MI-alkalmazások fejlődése szorosan összefüggnek egymással; hangsúlyozza e tekintetben, hogy szilárd, megbízható és interoperábilis felhőszolgáltatásokat, valamint a decentralizált adatelemzést és peremarchitektúrát ösztönző megoldásokat kell bevezetni az EU-ban; felhívja a Bizottságot, hogy tisztázza az adatokhoz való hozzáférési, felhasználási és megosztási jogokat a közösen létrehozott, nem személyes adatok birtokosai vonatkozásában; hangsúlyozza, hogy technikailag lehetővé kell tenni az adatokhoz való hozzáférést, többek között interoperábilis szabványosított interfészek és interoperábilis szoftverek révén; hangsúlyozza, hogy az adatmegosztás előtti akadályok az innováció és a verseny csökkenéséhez, valamint az oligopolisztikus piaci struktúrák erősödéséhez vezetnek, és nagy a kockázata, hogy azok az MI-alkalmazások szomszédos piacára is áttérjednének;

148. hangsúlyozza – amint azt az Európai Parlament adatstratégiája is felvázolja –, hogy kulcsfontosságú az adatszilók megnyitása és a mesterséges intelligenciával foglalkozó kutatók és vállalatok adatokhoz való hozzáféréseinek elősegítése; hangsúlyozza, hogy a magánvállalkozások általi fokozott adatkorlátozásból eredő piaci egyenlőtlenségek növelik a piacra

⁽³⁸⁾ A hibás termékekért való felelősségre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1985. július 25-i 85/374/EGK tanácsi irányelv (HL L 210., 1985.8.7., 29. o.).

2022. május 3., kedd

lépés akadályait és csökkentik az adatokhoz való szélesebb körű hozzáférést és felhasználást, ami különösen megnehezíti az induló vállalkozások és a kutatók számára az algoritmusaik képzéséhez szükséges adatok beszerzését vagy engedélyezését; hangsúlyozza, hogy létre kell hozni a szükséges jogbiztonságot és interoperábilis műszaki infrastruktúrát, ugyanakkor ösztönözni kell az európai adattulajdonosokat arra, hogy nagy mennyiségű felhasználatlan adataikat bocsássák rendelkezésre; úgy véli, hogy a vállalkozások közötti, tisztességes szerződéses megállapodásokon alapuló önkéntes adatmegosztás hozzájárul e cél eléréséhez; tudomásul veszi azonban, hogy a B2B szerződéses megállapodások nem feltétlenül garantálják a kkv-k adatokhoz való megfelelő hozzáférését a tárgyalási pozíciókban vagy a szakértelemben mutatkozó aszimmetria miatt; kiemeli, hogy a nyílt adatpiacok megkönnyítik az adatmegosztást azáltal, hogy segítik a mesterséges intelligenciával foglalkozó vállalatokat és kutatókat abban, hogy adatokat szerezzenek vagy licenceljenek azoktól, akik ilyen piacokon kívánnak adatokat elérhetővé tenni, amelyek adatkatalógusokat tartalmaznak, és lehetővé teszik az adattulajdonosok és a felhasználók számára az adatmegosztási tranzakciók megtárgyalását; üdvözlí ezzel összefüggésben, hogy az adatkormányzási rendelet szabályozza az adatközvetítő szolgáltatásokat;

149. üdvözlí az európai számítástechnika-szövetség kezdeményezéseit, például az Európai Ipari- és Számítástechnika-szövetséget, valamint a GAIA-X projektet, amelyek célja egy egyesített adatinfrastruktúra kialakítása és egy olyan ökoszisztéma létrehozása, amely lehetővé teszi az adatszolgáltatók méretezhetőségét, interoperabilitását és önrendelkezését; megjegyzi, hogy egy uniós felhőszabálykönyv – amely összegyűjtené a meglévő jogszabályokat és az önszabályozási kezdeményezéseket – szintén segítené a közös európai alapelvek és értékek gyakorlati szakemberek által hasznosítható folyamatokra és ellenőrzésekre való lefordításában;

150. javasolja az adatok interoperabilitásának további megerősítését és közös szabványok létrehozását a különböző gépek és szervezetek közötti adatáramlás megkönnyítése, az adatok országok és ágazatok közötti megosztásának fokozása, valamint a magas színvonalú adatkészletek széles körű létrehozásának lehetővé tétele érdekében; megjegyzi, hogy a nyílt szabványok, a nyílt forráskódú szoftverek, a Creative Commons engedélyek és a nyílt alkalmazásprogramozási interfészek (API-k) előmozdítása is kulcsszerepet játszhat az adatmegosztás felgyorsításában; kiemeli a közös európai adatterek szerepét az adatok szabad áramlásának megkönnyítésében az európai adatgazdaságban;

151. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy garantálják a méltányos szerződéses feltételeknek a versenyszabályok alkalmazási körén belül történő erőteljesebb érvényesítését a piaci erő terén fennálló egyensúlytalanságoknak a szerződési szabadságba való indokolatlan beavatkozás nélkül történő kezelése érdekében, valamint azt, hogy a trösztellenes hatóságok megfelelő eszközökkel és forrásokkal rendelkezzenek az adatkoncentrációs tendenciák elleni fellépéshez; hangsúlyozza, hogy az európai adatterek lehetővé tennék a vállalatok számára, hogy szorosabban együttműködjenek egymással, és ezért úgy véli, hogy több iránymutatásra és jogi egyértelműsége van szükség a vállalkozások számára a versenyjog, valamint az adatmegosztással és adatösszevonással kapcsolatos együttműködés terén; hangsúlyozza, hogy az adatokkal kapcsolatos – többek között az MI-alkalmazások kiképzése terén vagy a dolgok internetének (IoT) iparágában folytatott – együttműködés semmilyen körülmények között nem segítheti elő a kartellek kialakulását vagy nem állíthat akadályokat a piacra újonnan belépők elé; hangsúlyozza, hogy tisztázni kell azon MI-fejlesztők és vállalatok szerződéses jogait, amelyek algoritmusok vagy a dolgok internetén alapuló gépek használata révén hozzájárulnak adatok létrehozásához, különös tekintettel az adatokhoz való hozzáféréshez, az adatok hordozhatóságához, a más felek adatfelhasználástól való eltanácsolásához, valamint az adatok helyesbítéséhez vagy törléséhez való jogra;

152. felhívja a tagállamokat, hogy a kormányok birtokában lévő adatok vonatkozásában gyorsan hajtsák végre a nyílt hozzáféréstől adatokról szóló irányelvet⁽³⁹⁾, valamint megfelelően alkalmazzák az adatkormányzási rendeletet, ideális esetben térítésmentesen elérhetővé téve nagy értékű adatkészleteket, és géppel olvasható formátummal és interoperábilis API-kkel ellátva azokat; hangsúlyozza, hogy ez a kezdeményezés csökkentené a közjogi szervek adataik terjesztésével és újrafelhasználásával kapcsolatos költségeit, és hatalmas segítséget jelentene az uniós kutatók és vállalatok számára digitális technológiák fejlesztésében az olyan területeken, mint az MI;

153. felszólít az általános adatvédelmi rendelet Unió-szerte történő egységes végrehajtására az egységes alkalmazást célzó mechanizmus hatékony és gyors alkalmazása, valamint a jogszabály sokféle nemzeti értelmezésének összehangolása révén; megállapítja, hogy az adatvédelmi hatóságokat is jobban el kell látni, többek között szakértőkkel;

154. tudomásul veszi a Bizottság 2019-es, a kevert adatkészletek feldolgozásának módjáról szóló gyakorlati útmutatóját; rámutat, hogy az MI-vel foglalkozó kutatók és vállalatok számára gyakran továbbra is az adatkészletek megosztásának mellőzése marad a legjobb megoldás az anonimizálással kapcsolatos bizonytalanság miatt;

⁽³⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1024 irányelve (2019. június 20.) a nyílt hozzáféréstől adatokról és a közszféra információinak további felhasználásáról (HL L 172., 2019.6.26., 56. o.).

2022. május 3., kedd

155. úgy véli, hogy az adatvédelmi munkacsoport anonimizálási technikákról szóló 2014. április 10-i 5/2014 véleményének 29. cikke hasznos áttekintés nyújt, amelyet tovább lehetne fejleszteni; felhívja az Európai Adatvédelmi Testületet (EDPB), hogy fogadjon el konkrét eseteleírásokon és releváns helyzeteken alapuló útmutatókat a különféle típusú adattellenőrzők és -feldolgozók számára, valamint különböző adatfeldolgozási helyzetekre vonatkozóan, beleértve egy, az adatok elégséges anonimizálása érdekében teljesítendő valamennyi előírást tartalmazó ellenőrzőlistát is; megjegyzi azonban, hogy az anonimizálási technikák jelenleg nem képesek garantálni a teljes körű és átfogó adatvédelmet, mivel a kísérletek során a modern MI-rendszerek képesnek bizonyultak az egyes személyek beazonosítására;

156. kéri az Európai Adatvédelmi Testületet, hogy adjon ki több iránymutatást az MI és hasonló területeken dolgozó kutatók és vállalatok számára arra vonatkozóan, hogy miként kezeljék hatékonyan, az általános adatvédelmi rendeletnek megfelelő módon a személyes adatokat az EU-n kívül;

157. javasolja a „beépített adatvédelmi” megközelítések szabványosítására irányuló több kutatás finanszírozását, valamint a kriptográfiai megoldások és az adatvédelmet megőrző gépi tanulás népszerűsítését, mivel az kulcsfontosságú annak biztosításához, hogy kiváló minőségű adatokat lehessen használni az algoritmusok tanításához és MI-feladatok végrehajtásához az adatvédelem megsértése nélkül; megjegyzi, hogy az adattárak, a magas kockázatot jelentő MI-alkalmazásokra vonatkozó tanúsítványok, a személyes adatok kezelésére szolgáló rendszerek és a szintetikus adatok használata szintén ígéretes;

158. ösztönzi az Uniót és tagállamait, hogy az OECD közelmúltban létrehozott, a magánszektornál lévő személyes adatokhoz való megbízható kormányzati hozzáférésre vonatkozó projektjét használják hivatkozási pontként a politikai döntéshozók számára világszerte a nemzetközi megoldásra és e terület bevált gyakorlatainak szabályozási konvergenciájára való törekvés érdekében; e tekintetben hangsúlyozza, hogy az adatok és metaadatok nemzetközi határokon átnyúló szabad áramlása – az uniós adatvédelmi vívmányok teljes körű tiszteletben tartása mellett – kulcsfontosságú tényező az európai digitális innováció szempontjából; ezért felhívja a Bizottságot, hogy tartózkodjon az adatlokalizációs előírások megszabásától, kivéve, ha ez az alapvető jogok – köztük az adatvédelem – védelme érdekében szükséges, vagy korlátozott, arányos és indokolt esetekben, ahol az ilyen politika az Unió érdekében áll, illetve az európai normák megőrzése érdekében szükséges;

159. felhívja a Bizottságot, hogy reagáljon az Európai Unió Bíróságának (EUB) azon ítéletére, amely szerint az EU–USA adatvédelmi pajzs érvénytelen, és hozzon meg minden szükséges intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy az Egyesült Államokra vonatkozó bármely új megfelelőségi határozat teljes mértékben megfeleljen az általános adatvédelmi rendeletnek, az Európai Unió Alapjogi Chartájának és az EUB ítélete valamennyi aspektusának, egyszersmind egyszerűsítve a transzatlanti adatáramlást; felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is folytasson az adatok célnak való megfelelőségéről szóló tárgyalásokat más nem uniós országokkal, mivel ez a legjobb módja az uniós adatvédelmi politika népszerűsítésének és a nemzetközi adatszere lehetővé tételének;

b) A digitális egységes piac megvalósítása

i. NEMZETI MI-STRATÉGIÁK

160. felhívja a tagállamokat, hogy vizsgálják felül nemzeti mesterségesintelligencia-stratégiáikat, mivel ezek közül több továbbra is homályos és nem rendelkezik egyértelmű célokkal, többek között a társadalom egészének digitális oktatása, valamint a szakembereknek szóló magas szintű képzések tekintetében; javasolja, hogy a tagállamok stratégiákban foglalmazzanak meg konkrétabb, számszerűsíthető és specifikus intézkedéseket, és próbáljanak ezek között szinergiát létrehozni;

161. felhívja a Bizottságot, hogy segítse a tagállamokat a prioritások meghatározásában, és a lehető legnagyobb mértékben hangolja össze nemzeti MI-stratégiáikat és szabályozási környezeteket a koherencia és összhang Unió-szerte történő biztosítása érdekében; rámutat, hogy míg a nemzeti megközelítések sokfélesége jó módja a bevált gyakorlatok megállapításának, az MI-fejlesztők és -kutatók jelentős akadályokkal szembesülnének, ha a 27 tagállam mindegyikében eltérő működési paraméterek és szabályozási előírások vonatkoznának rájuk;

ii. PIACI AKADÁLYOK

162. sürgeti a Bizottságot, hogy folytassa a digitális egységes piac teljes körű megvalósítása előtt álló indokolatlan akadályok felszámolására irányuló munkáját, ideértve az indokolatlan, országokon alapuló megkülönböztetést, a szakmai képzések nem teljes körű kölcsönös elismerését, a túlságosan megterhelő piacra jutási eljárásokat, a szükségtelenül magas szabályozási megfelelési költségeket és az eltérő megfelelőségértékelési eljárásokat, valamint foglalkozzon az eltérések gyakori alkalmazásával, ami eltérő szabályokat eredményez a különböző tagállami joghatóságok között; kiemeli, hogy a határokon átnyúló környezetben működő vállalatok számára az MI-re vonatkozó, Unió-szerte érvényes szabályok – szemben a fragmentált, országokként eltérő megközelítéssel – üdvözlendő fejleményt jelentenek, amely segíteni fog Európa vezető szerepének kialakításában az MI fejlesztése és bevezetése terén;

2022. május 3., kedd

163. felhívja a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel a valódi tőkepiaci unió létrehozását; hangsúlyozza, hogy javítani kell a pénzügyi forrásokhoz való hozzáférést, különösen a kkv-k, az induló innovatív vállalkozások és a növekvő innovatív vállalkozások számára;

164. hangsúlyozza, hogy valamennyi, a digitális egységes piac megvalósítását célzó, függőben lévő jogalkotási ügy esetében gyorsan le kell zárni a tárgyalásokat;

165. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa az egységes piac szabályainak következetes végrehajtását;

166. megjegyzi, hogy az új jogi keretet gondosan aktualizálni kell, és hozzá kell igazítani a digitális termékekhez és szolgáltatásokhoz; javasolja, hogy a hangsúlyt a megfelelési eljárások korszerűsítésére és egyszerűsítésére helyezték azáltal, hogy a meglévő analóg és papír alapú eszközök helyett digitális alternatívákat vezetnek be, amelyek lehetővé teszik a vállalatok számára, hogy például digitális CE-jelölést, elektronikus címkézést vagy digitalizált biztonsági utasításokat alkalmazzanak;

167. ösztönzi a Bizottságot, hogy támogassa azon offline működő vállalkozások, amelyek online tevékenységet kívánnak kezdeni; ösztönzi a kkv-kat és az induló vállalkozásokat célzó további tájékoztató kampányokat az erre vonatkozó új és jövőbeli uniós jogszabályokra való felkészülés érdekében, valamint ösztönzi a piacfelügyeleti szabályok fokozott érvényesítését az európai fogyasztók bizalmának növelése érdekében;

iii. EGYENLŐ VERSENYFELTÉTELEK

168. meggyőződése, hogy a jelenlegi nemzeti és európai versenyjogi és trösztellenes kereteket meg kell reformálni, hogy jobban tudják kezelni a piaci erőfölénnyel való visszaélést és az algoritmusok összejátszását a digitális gazdaságban, illetve az adatgyűjtéshez kapcsolódó problémákat, valamint jobban tudják kezelni az újonnan megjelenő monopóliumokkal járó kockázatokat az innováció hátráltatása nélkül; üdvözlöi a digitális piacokról szóló törvény közeljövőben történő elfogadását; kéri, hogy a mesterséges intelligencia területén fordítsanak különös figyelmet a versennyel kapcsolatos lehetséges kérdésekre;

169. megjegyzi, hogy egy ilyen reformnak erősítenie kell a bizonyítékokon alapuló megközelítést, jobban figyelembe kell vennie az adatok értékét és a hálózati hatások következményeit, és egyértelmű magatartási szabályokat kell bevezetnie a piacot uraló platformok számára, továbbá fokoznia kell a digitális gazdaságban való együttműködéssel kapcsolatos jogbiztonságot;

170. megállapítja e tekintetben, hogy a Bizottságnak – dinamikus elemzéssel és a versenynyomás meglétének értékeléséhez hosszú távú szemlélet alkalmazásával – ki kell igazítania a piacmeghatározási gyakorlatait annak érdekében, hogy pontosabban és a digitális ágazatot jellemző modern piaci realitásoknak megfelelően határozza meg a piacokat;

171. felhívja a Bizottságot és a nemzeti versenyhatóságokat, hogy fokozzák a digitális piacok folyamatos figyelemmel kísérésére irányuló erőfeszítéseiket, és ezáltal azonosítsák a versenykorlátozó tényezőket és a verseny szűk keresztmetszeit, és következképpen gyakrabban alkalmazzanak korrekciós intézkedéseket az erőfölénnyükkel visszaélő vagy versenyellenes magatartást tanúsító vállalatokkal szemben;

172. felhívja a tagállamokat, hogy növeljék meg jelentősen a versenyhatóságok finanszírozását és technikai kapacitását annak érdekében, hogy a gyors ütemű és összetett digitális gazdaságban biztosítsák a versenyszabályok hatékony és gyors végrehajtását; hangsúlyozza, hogy a versenyhatóságoknak fel kell gyorsítaniuk a visszaélésekkel kapcsolatos eljárásokat, és szükség esetén ideiglenes intézkedéseket kell alkalmazniuk a tisztességes verseny fenntartása és előmozdítása érdekében, ugyanakkor garantálniuk kell a vállalkozások védelmi jogait az eljárások során;

c) Digitális zöld infrastruktúra

i. KONNEKTIVITÁS ÉS SZÁMÍTÁSI TELJESÍTMÉNY

173. felhívja a Bizottságot, hogy a globális versenyképesség megőrzése és a klímasemlegességi célkitűzéseinek 2050-ig történő elérése érdekében valósítsa meg azon törekvését, hogy az európai vállalkozások 75 %-a számára ösztönzőket biztosít ahhoz, hogy 2030-ig áttérjenek a felhőalapú számítástechnikai szolgáltatások, a big data technológia és az MI használatára; úgy véli, hogy az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében a digitális infrastruktúrára biztosított 2,07 milliárd EUR nem elegendő;

174. hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligenciához szükséges adatok mennyiségében és kezelésében történt változások új adatkezelési technológiák kifejlesztését és bevezetését teszik szükségessé, beleértve az edge-technológiát is, elmozdulva ezzel a központosított felhőalapú infrastruktúramodellektől az adatkezelési kapacitások egyre nagyobb mértékű decentralizációja felé; sürgeti az elosztott számítástechnikai klaszterek, peremhálózati csomópontok és a digitális

2022. május 3., kedd

mikrokontrollerekkel kapcsolatos kezdeményezések terén a beruházások és a kutatás megerősítését; megjegyzi, hogy a peremmegoldások széles körű használatára való áttérés erőforrás-igényesebb lehet, mivel elvesznek a közös optimalizálás előnyei, és hangsúlyozza, hogy a pereminfrastruktúrák környezeti költségét és hasznát egy európai számításifelhő-stratégiában rendszerszintű szinten kell vizsgálni, többek között a mesterséges intelligencia energiafogyasztásának optimalizálása érdekében;

175. hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligenciához erős hardverre van szükség, hogy a bonyolult algoritmusok használhatók legyenek, beleértve a nagy teljesítményű és kvantuminformikát, valamint a dolgok internetét; felszólít az energiafogyasztást csökkentő innovatív megoldások – többek között a szoftverek környezetbarát tervezése – célzott állami és magánfinanszírozásának további növelésére; felszólít az erőforrások digitális infrastruktúra általi felhasználásának mérésére vonatkozó szabványok uniós szintű kidolgozására a bevált gyakorlatok alapján; aggódalmát fejezi ki a globális mikroprocesszor-válság miatt, és e tekintetben üdvözlí a chips-jogszábrálya irányuló bizottsági javaslatot, amelynek célja az EU külső beszállítóktól való jelenlegi függőségének csökkentése; figyelemztet azonban a piaci többletkapacitás jövőbeli kockázataira, és óva int a beruházási ciklus gondos mérlegelésétől;

176. hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencia működő és gyors infrastruktúrájának méltányos és biztonságos, nagy sebességű digitális konnektivitáson kell alapulnia, amihez 2030-ig valamennyi városi területen ki kell építeni az 5G-t, valamint széles körű hozzáférést kell biztosítani a szupergyors széles sávú hálózatokhoz és spektrumpolitikához olyan engedélyezési feltételek mellett, amelyek biztosítják a kiszámíthatóságot, előmozdítják a hosszú távú beruházásokat és nem torzítják a versenyt; sürgeti a tagállamokat, hogy folytassák az 5G-eszköztár végrehajtását; felszólít a széles sávú hálózatok kiépítési költségeinek csökkentéséről szóló irányelv⁽⁴⁰⁾ gyakorlatba való átültetésére a hálózatkiépítés megkönnyítése érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy végezzen környezeti hatásvizsgálatokat az 5G-re vonatkozóan; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az 5G hálózatokkal kapcsolatos félretájékoztatás terjedése ellen uniós kommunikációs stratégiával lépjenek fel; e tekintetben rámutat arra, hogy az átfogó és inkluzív vita végső soron hozzájárul a polgárok bizalmának elnyeréséhez a mobilhálózatok folyamatos fejlesztése iránt;

177. felkéri a Bizottságot, hogy hozzon létre ütemterveket a tagállamok, a városok, a régiók és az iparág számára, és javítsa az 5G adminisztratív jóváhagyási folyamatait; kéri, hogy azokban a régiókban, ahol a bevezetést nem a magánszektor végzi, több forrást bocsássanak rendelkezésre, hogy biztosított legyen a nagysebességű összeköttetés a távoli közösségek számára, és hozzájáruljanak a digitális szakadék áthidalásához; szorgalmazza, hogy a széles sávú és konnektivitási projektek számára biztosítsanak támogatást a többéves pénzügyi keretből, és a helyi önkormányzatok számára biztosítsanak könnyebb hozzáférést a közforrások kihasználatlanságának elkerülése érdekében;

178. felszólítja a Bizottságot, hogy készítsen értékelést az MI és a digitális infrastruktúra újabb generációja közötti kölcsönhatásról, hogy Európa vezető szerepet tölthessen be a következő generációs hálózatok, köztük a 6G terén;

179. egyértelmű stratégiát szorgalmaz az optikai szál hálózatok és a széles sávú hálózatok vidéki területeken történő telepítésére vonatkozóan, mert ezek az MI-hez hasonló adatintenzív technológiákhoz is alapvetően szükségesek; felszólít e tekintetben, hogy az Európai Beruházási Bank fokozottan támogassa a vidéki területeket célzó konnektivitási projektek támogatását;

180. hangsúlyozza, hogy a hálózatok kiépítéséhez szükséges jelentős beruházások és a Digitális iránytű által meghatározott célkitűzésekhez szükséges gyors kiépítés infrastruktúra-megosztási megállapodásokat tesznek szükségessé, amelyek a fenntarthatóság előmozdítása és az energiafogyasztás csökkentése szempontjából is kulcsfontosságúak; hangsúlyozza, hogy ezek az erőfeszítések még csak a kezdeteknél tartanak, és tovább kell fokozni azokat;

ii. FENNTARTHATÓSÁG

181. sürgeti az EU-t, hogy vállaljon vezető szerepet a zöld digitális infrastruktúra 2030-ig klímasemlegessé és energiahatékonyabbá tételében, összhangban a Párizsi Megállapodás célkitűzéseivel és integrálva az európai zöld megállapodás szakpolitikai programjába; többek között a mesterséges intelligencián alapuló rendszerek széles körű bevezetése környezeti hatásának értékelése révén, figyelembe véve a mesterséges intelligencia fejlesztésének és használatának megnövekedett energiaigényét; összehangolt többoldalú fellépésre szólít fel a mesterséges intelligenciának az éghajlatváltozás és a környezetkárosodás, illetve az ökológiai és a biológiai sokféleség által elszenvedett károk elleni küzdelemben történő felhasználása érdekében;

182. sürgeti a mesterséges intelligencia használatát az energiafogyasztás nyomon követésére a településeken, és energiahatékonyági intézkedések kifejlesztésére;

⁽⁴⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/61/EU irányelve (2014. május 15.) a nagy sebességű elektronikus hírközlő hálózatok kiépítési költségeinek csökkentésére irányuló intézkedésekről (HL L 155., 2014.5.23., 1. o.)-

2022. május 3., kedd

183. elismeri egyes nagyszabású MI-alkalmazások potenciálisan adatintenzív és erőforrás-intenzív jellegét és ezek hatását a környezetre; emlékeztet arra, hogy ahhoz, hogy az európai mesterséges intelligencia fenntartható és környezeti szempontból felelős legyen, a mesterségesintelligencia-rendszereket a zöld átállás, a klímasemlegesség és a körforgásos gazdaság megvalósítása mellett kell megtervezni, fejleszteni és bevezetni;

184. felhívja a Bizottságot, hogy ösztönözze az energiahatékony adatközpontok használatát, amelyek támogathatják a karbonsemlegességet;

185. kiemeli, hogy a megfelelő állami intézkedések meghozatala és az adatközpontok környezeti teljesítményének összehasonlító áttekintése jelenleg akadályokba ütközik amiatt, hogy nem osztják meg az adatközpontokra vonatkozó információkat; felszólít a mesterséges intelligencia fejlesztésével kapcsolatban elvégzett környezeti hatásvizsgálatok számának jelentős növelésére; felszólít arra, hogy fejlesszenek ki követelményeket annak biztosítására, hogy megfelelő bizonyíték álljon rendelkezésre a nagyszabású MI-alkalmazások környezeti lábnyomának a mérésére; rámutat arra, hogy egyértelmű szabályokra és iránymutatásokra van szükség a mesterséges intelligenciával kapcsolatos környezeti hatásvizsgálatokra vonatkozóan, beleértve a több kritériumon alapuló életciklus-értékeléseket is; felszólít az adatközpontok fő környezeti teljesítménymutatóihoz való nyílt hozzáférésre, az uniós szabványok kidolgozására és a zöld számítási felhőre vonatkozó uniós címkék létrehozására;

186. felszólít a digitális technológiákra és a mesterséges intelligenciára vonatkozó körforgásos gazdasági terv kidolgozására, és hangsúlyozza, hogy az EU-nak erős ikt-újrafeldolgozási láncot kell biztosítania;

187. javasolja a mesterséges intelligencián alapuló megoldások használatának előmozdítását, összhangban a zöld és digitális kettős átállással valamennyi ágazatban, hogy koordinálják a vállalkozások fenntartható normáit, és lehetővé tegyék az energiahatékonyság ellenőrzését és információk gyűjtését a kibocsátásokról és a termékek életciklusáról;

188. felszólítja a Bizottságot, hogy indítson pályázatokat és missziókat a különleges környezeti problémák kezelésére szolgáló MI-megoldásokra, és erősítse ezt az összetevőt a Horizont Európa és a Digitális Európa programban; emlékeztet arra, hogy a mesterséges intelligenciában rejlő környezetvédelmi problémák kezelésére irányuló projekteket felelős és etikus kutatás és innováció alapján kell végrehajtani;

189. felszólítja a Bizottságot, hogy fejlesszen ki környezeti kritériumokat, és kösse az uniós költségvetés, finanszírozás és közbeszerzési eljárások mesterséges intelligencia céljára történő hozzárendelését környezetvédelmi teljesítményük feltételeihez;

190. felhívja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő az intelligens városokat, beleértve az intelligens épületeket, az intelligens hálózatokat, az összekapcsolt autókat, a mobilitási platformokat, a közszolgáltatásokat és a logisztikát; támogatja a projektekre és alkalmazásokra vonatkozó bevált gyakorlatok közös gyűjteményének kidolgozását; hangsúlyozza, hogy az intelligens városokhoz jó együttműködésre van szükség az állami és helyi önkormányzatok, valamint ügynökségek és magánfelek között;

191. hangsúlyozza, hogy meg kell határozni az alapelveket annak biztosítására, hogy az éghajlattal és a fenntarthatósággal kapcsolatos adatokat be lehessen építeni a fenntarthatósággal kapcsolatos új adatterek létrehozásakor;

192. felszólítja a Bizottságot, hogy működjön együtt a tagállamokkal és a magánszektorral, hogy létrehozzanak és támogassanak olyan tesztlő létesítményeket, ahol az MI-alkalmazások fenntarthatósággal kapcsolatos teljesítménye tesztelhető, és adjanak iránymutatást arról, hogy miként javítható ezeknek az alkalmazásoknak a környezetvédelmi lábnyoma; ösztönzi a meglévő tesztlő létesítmények adaptálását, hogy a körforgásos termelés felhasználási eseteire fókuszáljanak;

193. felszólítja a Bizottságot, hogy támogassa az olyan összehangolt fenntartható közlekedési infrastruktúrát, amely mesterséges intelligenciát alkalmaz a hatékonyság növelése, a szennyezés csökkentése és a felhasználói igényekhez való hozzáigazíthatóság elősegítése érdekében;

d) Kiválósági ökoszisztéma

i. TEHETSÉG

194. felszólítja a Bizottságot, hogy a Lakossági Digitális Kompetenciakeretre építve hozzon létre a mesterséges intelligenciára vonatkozó készségkeretet magánszemélyek számára, amely a magánszemélyeknek, munkavállalóknak és vállalkozásoknak a mesterséges intelligenciával kapcsolatos megfelelő képzéseket és tanulási lehetőségeket nyújtana, és javítsa az ismeretek, a bevált gyakorlatok, megosztását a szervezetek és vállalkozások között uniós és nemzeti szinten egyaránt; kéri a Bizottságot, hogy a mesterséges intelligenciára vonatkozó meglévő oktatási rendszerekre építve gyorsan hozza létre ezt a kompetenciakeretet; javasolja egy európai MI-készségekkel kapcsolatos adattér létrehozását, amely ágazati

2022. május 3., kedd

és regionális szinten összehangolná a készségekkel kapcsolatos uniós képzést a tagállamokban; hangsúlyozza, hogy a digitális és MI-készségek elsajátítását és oktatását mindenki, különösen pedig a nők és a kiszolgáltatott helyzetű csoportok számára hozzáférhetővé kell tenni; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a mesterséges intelligenciával kapcsolatos ingyenes online alapozó képzéseket;

195. sürgeti a kutatásba való beruházást annak érdekében, hogy jobban megértsék a munkaerőpiacon a mesterséges intelligenciával kapcsolatos strukturális tendenciákat, beleértve azt is, hogy mely készségek iránt nagyobb a kereslet, illetve melyek a jövőben a hiány kockázata a munkavállalók átállási programjainak megalapozása érdekében;

196. aggodalommal állapítja meg, hogy a felnőtteknek szóló szakmai képzésből hiányoznak a célzott és szisztematikus intézkedések; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki politikákat, beleértve a munkaerő átképzésébe és továbbképzésébe történő megfelelő beruházásokat, beleértve a polgárok tájékoztatását az algoritmusok működéséről és azok mindennapi életre gyakorolt hatásáról; külön figyelmet kér azokra a munkavállalókra fordítani, akik a digitális átállás miatt elvesztették munkahelyüket vagy akiket munkahelyük elvesztése fenyeget, azzal a céllal, hogy felkészítsék őket a mesterséges intelligenciával és az IKT-vel kapcsolatos technológiákkal való munkavégzésre; felszólítja a Bizottságot, hogy ösztönözze és fektessen be a több érdekelt fél készségeit tömörítő partnerségekbe, hogy teszteljék a legjobb gyakorlatokat; ajánlja, hogy kövessék nyomon a MI-hez kapcsolódó minőségi állások létrehozását az EU-ban;

197. hangsúlyozza, hogy a meglévő digitális szakadékokat csak a mind a nőket, mind az időseket megszólító célzott és inkluzív intézkedésekkel lehet megszüntetni, és ezért sürgeti, hogy ezen digitális szakadékok megszüntetése érdekében eszközöljenek jelentős beruházásokat a célzott továbbképzési és oktatási intézkedésekbe; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy e tekintetben mozdítsák elő a nemek közötti egyenlőség kultúráját és a munkakörülményeket;

198. felhívja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő a nemek közötti egyenlőséget az MI-hez és az IKT-hez kapcsolódó tevékenységekkel foglalkozó vállalatoknál, többek között a digitális ágazatban a nők által vezetett projektek finanszírozása, valamint az MI-vel és az IKT-vel kapcsolatos kutatási projektekben részt vevő kutatónők minimális számának előmozdítása révén;

199. hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell a tehetséghiánnyal és ezt a legkiválóbb tehetségek kibontakozásának, elcsábításának és megtartásának biztosításával kell kezelni; sürgeti a Bizottságot, hogy kövesse nyomon azt a célkitűzést, amely szerint az EU-ban 20 millió IKT-szakembert kellene foglalkoztatni; hangsúlyozza, hogy a legkiválóbb MI-tehetségek megtartása és az agyelszívás megakadályozása érdekében az EU-nak lehetővé kell tennie a versenyképes fizetéseket, a jobb munkakörülményeket, a határokon átnyúló együttműködést és a versenyképes infrastruktúrát;

200. hangsúlyozza, hogy egy egyszerűsített és ésszerűsített uniós keret hozzáadott értékkel bír a technológiai ágazaton belül a nemzetközi tehetségek odavonzása terén, miáltal lehetővé tenné az unión belül és külföldről a tehetségek áramlását és a mobilitást, javítaná a nemzetközi tehetségek hozzáférését az unió munkaerőpiacához, és igény alapon vonzaná oda a munkavállalókat és a felsőoktatási hallgatókat; kiemeli, hogy új innovatív eszközökre és jogszabályokra van szükség annak érdekében, hogy jövőbeli IKT-munkavállalókkal segítsék a munkaadókat, kezeljék a munkaerőpiaci hiányokat és megkönnyítsék a nemzetközi képzettségek és készségek elismerését; ajánlja egy uniós tehetségbázis és az ahhoz kapcsolódó platform létrehozását, ami egyablakos ügyintézési pontként szolgálna az uniós munkahelyre pályázó nemzetközi tehetségek, valamint a lehetséges munkavállalókat külföldön kereső munkaadók számára; felhívja a Bizottságot, hogy terjessze ki az uniós kékkártya alkalmazási körét annak biztosítása érdekében, hogy Európa továbbra is nyitott maradjon a globális tehetségek előtt;

201. felhívja a Bizottságot, hogy foglalkozzon az uniós tagállamok határain átnyúló távmunka iránti megnövekedett kereslettel, hogy lehetővé tegye az uniós és nemzetközi munkavállalók számára, hogy a lakóhelyüktől eltérő tagállamban távmunkát végezzenek; ezzel összefüggésben ajánlja a távmunka előtt álló jogi és egyéb akadályok átfogó felülvizsgálatát és ezen akadályoknak a későbbi jogalkotási javaslatokban való kezelését;

202. ezért hangsúlyozza, hogy erősíteni kell a kohéziót az uniós régiók és tagállamok között az innováció területén, mert elképzelhető, hogy a tehetségek nem azonos arányban vannak jelen;

203. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a munkavállalók jogainak és jóllétének megfelelő védelmét, így a megkülönböztetéstmentességet, a magánélet védelmét, az autonómiát és az emberi méltóság védelmét a mesterséges intelligencia és az algoritmusokon alapuló irányítás használata során, ideértve a jogosulatlan megfigyelést is; hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencia munkahelyi használatakor a munkáltatóknak átláthatónak kell lenniük a mesterséges intelligencia használatának módjáról és a munkakörülményekre gyakorolt hatásáról, és hangsúlyozza, hogy a mesterséges

2022. május 3., kedd

intelligencián alapuló eszközök és gyakorlatok használata előtt mindig tájékoztatni kell a munkavállalókat és konzultálni kell velük; hangsúlyozza, hogy az algoritmusoknak mindig emberi felügyelettel kell rendelkezniük, valamint hogy döntéseiknek elszámoltathatónak, megtámadhatónak és adott esetben visszafordíthatónak kell lenniük; úgy véli, hogy ösztönözni kell az algoritmusfejlesztők etikai, átláthatósági és megkülönböztetés-ellenes kérdésekre vonatkozó képzsét;

204. felszólít a mesterséges intelligencia gyermekek tekintetében történő biztonságos használatára vonatkozó európai stratégia kidolgozására, amelynek célja, hogy tájékoztassa a gyermekeket a mesterséges intelligenciával való interakcióról azzal a céllal, hogy megvédje őket a kockázatokkal és az esetleges károkkal szemben;

205. ajánlja a tagállamoknak, hogy a digitális készségeket és műveltséget az alapfokú képzés és az élethosszig tartó tanulás részévé tegyék; olyan kiváló teljesítményt nyújtó oktatási rendszert szorgalmaz a mesterséges intelligencia terén, amely korai szakasztól, már az alapfokú oktatástól kezdődően elősegíti a digitális jártasságot, készségeket és a digitális rezilienciát; hangsúlyozza, hogy a digitális oktatás hatékony tanterveinek kidolgozásához politikai akaratra, elegendő erőforrásra és tudományos kutatásra van szükség; felhívja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő a mesterséges intelligenciát és a számítógépes kompetenciákat érintő kötelező oktatás bevezetését valamennyi európai iskolában, egyetemen és oktatási intézményben; kiemeli, hogy az ilyen készségfejlesztésre a felnőttoktatásban éppúgy szükség van, mint az alap- vagy középfokú oktatásban; átfogó és következetes szakpolitikai kezdeményezést kér a Bizottságtól és a tagállamoktól a mesterséges intelligenciával kapcsolatos készségekre és oktatásra vonatkozóan uniós szinten, valamint jogalkotási kezdeményezést a mesterséges intelligenciáról a munkahelyen;

206. felhívja a figyelmet az olyan multidiszciplináris egyetemi tantervek szükségességére, amelyek a digitális és MI-készségekre összpontosítanak, többek között az egészségügyben, valamint az interdiszciplináris kutatóközpontok szükségességére; úgy véli, hogy hangsúlyozni kell az MI-re való szakosodást célzó továbbképzési lehetőségeket (pl. mester- és doktori fokozatok, valamint részidős tanulmányok) is;

207. felhívja a tagállamokat, hogy kezeljék prioritásként az innovatív oktatási módszerek és tantervek fejlesztését a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika, valamint a programozás területén, és kiváltképp erősítsék az MI-algoritmusok megértését célzó matematikai, statisztikai és ökonometria elemzés szintjét; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a STEM-tudományágak finanszírozását, ezeken a területeken a hallgatók számának növelése érdekében; hangsúlyozza, hogy a digitális készségek előmozdítása szempontjából kulcsfontosságúak lesznek a STEM-tudományágakkal érintkező egyéb tudományágak is;

208. ösztönzi a tagállamokat, hogy a nemek közötti egyenlőség elérése érdekében mozdítsák elő a nők részvételét a STEM-mel, az IKT-val és a mesterséges intelligenciával kapcsolatos tanulmányokban és szakmákban, többek között a női kutatók TTMM- és MI-projektekben való részvételére vonatkozó célkitűzés meghatározásával;

209. hangsúlyozza, hogy a digitális oktatásnak fel kell hívnia a figyelmet a mindennapi életnek a gépi tanulás által potenciálisan érintett aspektusaira is, beleértve az ajánlmotorokat, a célzott hirdetéseket, a közösségimédia-algoritmusokat és a mélyhamisítót; hangsúlyozza, hogy a digitális rezilienciához további médiaoktatásra van szükség az új digitális és mesterségesintelligencia-készségek kontextusba helyezése érdekében, és ezért felszólít a mesterséges intelligenciával kapcsolatos ismeretek elsajátítására irányuló új és már meglévő tanfolyamok támogatására és támogatására valamennyi polgár számára;

210. intézkedésre szólít fel annak biztosítása érdekében, hogy minden oktatási intézmény rendelkezzen széles sávú hozzáféréssel, valamint erős digitális tanulási infrastruktúrával; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az európai egyetemek és hálózataik számára az egyre drágább mesterségesintelligencia-modellek képzéséhez szükséges megfelelő számítási erőforrásokat; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy a tanárok rendelkezzenek MI-készségekkel és -eszközökkel; kéri, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet a tanárok technikai képzésére, valamint innovatív oktatási és tanulási eszközök kifejlesztésére;

211. kéri, hogy az MI-készségek és a magas szintű képesítések előmozdítása érdekében eszközöljenek befektetéseket a fiataloknak szóló, kódolási készségekkel kapcsolatos kezdeményezésekbe, beleértve a kódolási akadémiákat, a nyári iskolai programokat és az MI-specifikus ösztöndíjakat; úgy véli, hogy az EU „Digitális lehetőségek” gyakornoki programját a szakképzésre is ki kell terjeszteni;

ii. KUTATÁS

212. felhívja az EU-t, hogy növelje a mesterséges intelligenciával és más kulcsfontosságú technológiákkal, például a robotikával, a kvantum-számítástechnikával, a mikroelektronikával, a tárgyak internetével, a nanotechnológiával és a 3D nyomtatással kapcsolatos kutatásba történő beruházásokat; felszólítja a Bizottságot, hogy dolgozza ki és tartsa naprakészen a mesterséges intelligenciára vonatkozó európai stratégiai kutatási ütemtervet, amely válaszolna azokra a főbb interdiszciplináris kihívásokra, amelyek megoldásához az MI is hozzájárulhat; hangsúlyozza, hogy a beruházásoknak különösen azokra a felhasználási esetekre kell irányulniuk, amelyek nagy valószínűséggel bővítik a fenntartható megoldások körét a társadalomban, valamint fokozzák a jólétet és a társadalmi befogadást;

2022. május 3., kedd

213. minden tagállamot arra ösztönöz, hogy GDP-jük nagyobb hányadát fordítsák a digitális technológiákba való beruházásokra; sürgeti a Horizont Európa program – nevezetesen az MI-re, az adatokra és a robotikára vonatkozó partnerség – és az Európai Innovációs Tanács további erősítését; sürgeti a Digitális Európa program kiterjesztését, és úgy véli, hogy növelni kell a számára elkülönített 7,6 milliárd eurós finanszírozást;

214. hangsúlyozza, hogy az MI területén megvalósuló, uniós szintű projekteket prioritásként kell kezelni; felszólítja a Bizottságot, hogy egyszerűsítse a kutatásfinanszírozás szerkezetét, ideértve a támogatások igénylésével kapcsolatos követelményeket és folyamatokat; hangsúlyozza, hogy a javaslatok vizsgálatának minőségét és következetességét javítani kell, és a hosszú távú tervezés előmozdítása érdekében növelni kell a finanszírozási eszközök és az ütemezésük kiszámíthatóságát, az MI-re vonatkozó európai kutatási ütemtervre támaszkodva; arra kéri az Európai Bizottságot, hogy finanszírozzon több, az MI területén megvalósuló alkalmazást, különböző eszközök – például az Európai Kutatási Tanács, a Marie Skłodowska-Curie-cselekvések, az Európai Innovációs Tanács és az Európai Technológiai és Innovációs Intézet – együttes alkalmazásával;

215. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kezeljék prioritásként az olyan mesterséges intelligenciával kapcsolatos kutatás finanszírozását, amely a fenntartható és társadalmilag felelős mesterséges intelligenciára összpontosít, hozzájárulva az alapvető jogokat védő és előmozdító megoldások megtalálásához, és kerüljék el az olyan programok finanszírozását, amelyek elfogadhatatlan kockázatot jelentenek e jogokra nézve, ideértve a tömeges megfigyelés finanszírozási rendszereit, a társadalmi pontozást és a negatív társadalmi hatásokkal járó egyéb rendszereket, valamint a környezeti károkhhoz hozzájáruló technológiákat;

216. ösztönzi, hogy minél több, a mesterséges intelligenciával foglalkozó tanszéket hozzanak létre az európai egyetemeken, az MI-vel foglalkozó kutatás terén pedig biztosítsanak tisztességes fizetéseket és több közfinanszírozást, hogy megfelelően ki tudjuk képezni és meg is tudjuk tartani a kutatók és vállalkozók jelenlegi és új generációját, és megakadályozzuk a képzett munkaerő elvándorlását; hangsúlyozza, hogy csökkenteni kell az egyetemi kutatók előtt álló bürokratikus akadályokat a forrásokhoz való könnyű hozzáférésük érdekében, és felszólítja a Bizottságot, hogy biztosítson eszközöket az egyetemek közötti digitális összekapcsoltság növeléséhez a tagállamokon belül és a tagállamok határait átlépve is; sürgeti a mesterséges intelligenciával kapcsolatos horizontális hálózatok kialakítását az európai egyetemeken, kutatóintézetekben és a magánszektorban, valamint a mesterséges intelligenciával foglalkozó multidiszciplináris kutatóközpontokat;

217. javasolja, hogy az egyetemek erősítsék meg az olyan alkalmazott kutatási projektek finanszírozását, amelyekben figyelembe veszik a mesterséges intelligencia dimenzióit;

218. felhívja a Bizottságot, hogy javítsa a mesterséges intelligenciával kapcsolatos kutatás és a nyilvánosság közötti tudástranszfert azáltal, hogy üzleti hálózatokat és kapcsolattartási pontokat hoz létre az egyetemek jogi szakembereivel és üzleti tanácsadóival, valamint civil paneleket, tudományos és társadalmi platformokat hoz létre, és bevonja a nyilvánosságot a mesterséges intelligenciával kapcsolatos kutatási menetrendek kidolgozásába; hangsúlyozza a tudomány és az ipar közötti zökkenőmentes átmenet és a kettő közelségéből fakadó hozzáadott érték fontos szerepét a sikeres és dinamikus MI-ökoszisztémák és ipari központok szempontjából;

219. hangsúlyozza, hogy fel kell gyorsítani az EU-n belül a kutatástól és a tudományos életből kiinduló, az ipar és a közsféra felé irányuló tudástranszfert az MI-alkalmazások tekintetében; üdvözli kifejezetten a mesterséges intelligenciával foglalkozó köz-magán társulások létrehozását; felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre európai mesterségesintelligencia-adatközpontokat, amelyeket az iparral és a civil társadalommal közösen fejlesztenek ki; hangsúlyozza a mesterséges intelligencia tesztelési helyszíneinek fontosságát; külön utal a Nagy Teljesítményű Számítástechnika Közös Vállalkozásra, a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozásra és az Intelligens Hálózatok és Rendszerek Közös Vállalkozásra;

220. kéri, hogy az Európai horizont keretében hozzanak létre mesterségesintelligencia-világítótornyokat, az MI regionális kiválósági központjainak a meglévő és jövőbeli hálózatára építve, egy erős európai kutatási szervezetekből álló szövetség felépítése céljából, amely közös ütemterv alapján támogatja az alap- és az alkalmazott kutatás kiválóságát, a nemzeti MI-erősítések összhangba hozatala, az innováció és a befektetések előmozdítása, a MI-tehetségek Európába csábítása és ott-tartása és a szinergiák és a méretgazdaságosság megteremtése céljából; úgy véli, hogy a világítótorny-konceptióval ide lehet csábítani külföldről a legjobb, legragyogóbb elméket, valamint jelentős magánbefektetéseket lehet hozni Európába;

221. hozzáteszi, hogy a mesterségesintelligencia-világítótornyokat – más kutatóintézetekkel és az iparral együttműködve – megfelelő finanszírozásban kell részesíteni; kiemeli a jól zárt szabályozási tesztkörnyezetek előnyeit a mesterségesintelligencia-termékek, -szolgáltatások és -megközelítések ellenőrzött valós környezetben történő, forgalomba hozatal előtti tesztelése szempontjából;

2022. május 3., kedd

222. rámutat arra, hogy az európai digitális innovációs központoknak a Digitális Európa program keretében történő kijelölése újabb fontos lépés az egyetemi–iparági klasztereken alapuló MI kiválósági ökoszisztémák kiépítésében; kifogásolja azonban azt a tényt, hogy az európai digitális innovációs központtá történő kijelölés kritériumai továbbra is homályosak, és ezért az európai digitális innovációs központok Európa-szerte különböző képességekkel és fejlettséggel bírnak, és az Európai Innovációs és Technológiai Intézet által és a Horizont Európa keretében kijelölt többi digitális központtal való kölcsönhatások továbbra sem egyértelműek; javasolja ezért, hogy fokozzák a koordinációt és az erőfeszítések kiadásait, és hozzák létre a decentralizált MI-központok átfogó együttműködő klaszterjét, amely a jogi szakértői háttér, adatok, finanszírozás és ösztönzők egész Unióra kiterjedő keretén alapulna; üdvözlí a Bizottság arra irányuló kezdeményezéseit, hogy induló vállalkozások hálózatát hozzák létre Unió-szerte és azon kívül is, így például a Startup Europe-ot és a Startup Europe Mediterranean-t, az ötletek, vállalatok és hálózatba szervezési lehetőségek cseréjének előmozdítása céljából;

223. javasolja a meglévő kezdeményezések, például a Tanulási és Intelligens Rendszerek Európai Laboratóriuma és a mesterséges intelligenciával kapcsolatos kutatással foglalkozó európai laboratóriumok szövetsége, valamint az olyan kiemelt projektek kiterjesztését és összehangolását, mint a humánus MI-hálózat és az AI4EU, az ambiciózus, együttműködésen alapuló és uniós szintű kutatási és fejlesztési célok és projektek előmozdítása érdekében;

e) Bizalmi ökoszisztéma

i. TÁRSADALOM ÉS MESTERSÉGES INTELLIGENCIA

224. azt ajánlja, hogy a MI-re irányuló illusztráció részeként az EU-nak és tagállamainak figyelemfelhívó kampányokat kellene indítaniuk, beleértve a helyi szintű nyilvános vitákat is, amelyek további eszközt kínálnak a polgárok eléréséhez, tájékoztatásához és felelősségvállalás elősegítéséhez, hogy jobban megértsék a mesterséges intelligencia képességeit, korlátait és társadalmi, jogi és etikai hatásait, hogy jobban hozzájáruljanak az MI megbízhatóságához és az MI demokratizálódásához; meg van győződve arról, hogy ez – az emberközpontú és szavahihető MI egyértelmű és szilárd jogi keretének megteremtésével párhuzamosan – hozzájárulna a lakosság féltelmeinek csökkentéséhez, amelyek jelenleg az MI széles körű európai elfogadásával kapcsolódnak össze;

225. felhívja az EU-t annak biztosítására, hogy a mesterséges intelligencia fejlesztése, telepítése és felhasználása teljes mértékben tiszteletben tartsa a demokratikus elveket és az alapvető jogokat, és olyan módon tartsa tiszteletben a jogot, amely képes ellensúlyozni a felügyeleti mechanizmusokat, és nem zavarja indokolatlanul a választásokat, és nem járul hozzá a dezinformáció terjesztéséhez;

226. hangsúlyozza, hogy a kormányoknak és a vállalkozásoknak csak olyan megbízható mesterségesintelligencia-rendszereket szabad bevezetniük és beszerezniük, amelyeket adott esetben a munkavállalói jogok érvényesítésére és a minőségi oktatás és a digitális jártasság előmozdítására terveztek, és amelyek nem növelik a nemek közötti szakadékokat vagy megkülönböztetést azáltal, hogy megakadályozzák az esélyegyenlőséget mindenki számára;

227. támogatja a fogyasztóvédelmi törvények kiigazítását, mint annak másik módját, hogy bizalmat építsenek a MI iránt, például azáltal, hogy a fogyasztóknak joguk van megtudniuk, hogy MI-ügynökökkel érintkeznek-e, ami lehetővé teszi számukra, hogy ragaszkodjanak az MI által hozott döntések emberi felülvizsgálatához, és eszközöket kapjanak a kereskedelmi megfigyeléssel vagy a személyre szabott árképzéssel való szembeállításához;

228. hangsúlyozza, hogy bizonyos MI-technológiák munkahelyi bevezetésére, például azokéra, amelyek felhasználják a munkavállalók adatait, a munkavállalók képviselőivel és a szociális partnerekkel egyeztetve szabad sort keríteni; rámutat arra, hogy munkavállalóknak és képviselőiknek lehetőséget kell arra kapniuk, hogy tájékoztatást kérjenek munkaadójuktól arról, hogy mely adatokat gyűjtik, hol tárolják ezeket az adatokat, hogyan dolgozzák fel ezeket az adatokat, és milyen garanciák léteznek azok védelmére;

229. felszólítja az EU-t annak biztosítására, hogy az MI-rendszerek tükrözzék kulturális sokféleségét és soknyelvűségét, az egyoldalúság és a diszkrimináció megakadályozása érdekében; kiemeli, hogy a MI-n belüli egyoldalúság kezeléséhez elő kell mozdítani a sokféleséget azokban a csoportokban, amelyek fejlesztik, végrehajtják az adott MI-alkalmazásokat, és értékelik azok kockázatait; hangsúlyozza, hogy nemekre lebontott adatokat kell használni a MI algoritmusainak értékeléséhez, és a nemek közötti összehasonlító elemzésnek minden kockázatértékelésnek részét kell képeznie;

2022. május 3., kedd

230. hangsúlyozza a mesterséges intelligencia által a társadalom különböző aspektusaira gyakorolt hatások folyamatos kutatásának és nyomon követésének fontosságát mind nemzeti, mind uniós szinten; javasolja az Eurostat és más uniós ügynökségek bevonását;

231. kiemeli, hogy a nyomonkövetési rendszer eredményei alapján fontolóra lehetne venni egy európai átmeneti alap létrehozását például a kiszolgáltatott ágazatokban vagy régiókban bekövetkező munkahelymegszűnések kezelése érdekében;

ii. E-kormányzás

232. felszólítja a tagállamokat, hogy teljesítsék az e-kormányzásról szóló tallinni nyilatkozatot, a polgárokat helyezték a szolgáltatások középpontjába, és vezessenek be mechanizmusokat, hogy a közigazgatás minden szintjén minden polgár számára határok nélküli, interoperábilis, személyre szabott, felhasználóbarát és végponttól végpontig terjedő, mesterséges intelligencián alapuló digitális közszolgáltatásokat nyújtsanak; úgy véli, hogy a célnak annak kell lennie, hogy az elkövetkező öt évben digitalizált és mesterséges intelligencián alapuló e-kormányzati szolgáltatásokat nyújtsanak a polgárok számára, miközben továbbra is biztosítják az emberi interakciót; emlékeztet arra, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásai és a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek kulcsszerepet fognak játszani e tekintetben; felhívja a közintézményeket, hogy támogassák és fejlesszék a mesterséges intelligenciát a közszférában; üdvözlözi az eIDAS-rendelet⁽⁴¹⁾ felülvizsgálatát és a digitális közszolgáltatások rendelkezésre bocsátásában játszott szerepét; hangsúlyozza, hogy nem szabad hagyni, hogy bárki is lemaradjon, és mindig rendelkezésre kell állni offline alternatíváknak;

233. felhívja a Bizottságot, hogy újítsa meg az e-kormányzati cselekvési tervet, és hozzon létre szinergiákat a Digitális Európa programmal annak érdekében, hogy támogassa a közigazgatási szerveket a mesterséges intelligencia elfogadásában a nyílt forráskódú szoftverekre vonatkozó európai stratégiával összhangban;

234. kiemeli, hogy az e-kormányzat a digitális egységes piacon jelentős szerepet játszik az adatgazdaság és a digitális innováció fejlesztésében; megjegyzi, hogy az együttműködés és a bevált gyakorlatok megosztása a közigazgatáson belül és határokon átnyúlóan létfontosságú része az elektronikus kormányzat uniós szintű kiépítésének; szabványosított, észszerűsített közigazgatási eljárásokat szorgalmaz az uniós tagállamok és a közigazgatás valamennyi szintje közötti hatékonyabb információcseréért érdekében;

235. megjegyzi, hogy a magas színvonalú online szolgáltatások fejlesztéséhez képzett szakértőkre van szükség; hangsúlyozza, hogy fokozni kell a kormányzati munkaerő-felvételi és képzési politikákat a mesterséges intelligenciával kapcsolatos ismeretekkel rendelkező, digitálisan képzett emberek számára;

236. az egységes digitális kapu megvalósításának felgyorsítására és a határokon átnyúló szolgáltatásokat nyújtó interoperábilis platformok fejlesztésének támogatására szólít fel az Európai Unióban, valamint arra, hogy valamennyi tagállamban megfeleljenek a közös biztonsági előírásoknak; hangsúlyozza, hogy fontolóra kell venni az egységes digitális kapu létrehozásáról szóló (EU) 2018/1724 rendeletben⁽⁴²⁾ jelenleg szereplő szolgáltatások korlátozott körén túlmenő lehetséges bővítést;

237. hangsúlyozza, hogy az uniós és tagállami intézmények nyilvános konzultációs platformjai növelik a digitális információkhoz való hozzáférést és szerepvállalást; javasolja, hogy fektessenek be a használhatóság és a hozzáférhetőség fejlesztésébe, mint például a többnyelvű összefoglalók és információk biztosítása, valamint a digitális nyilvános részvételi platformok elkötelezett marketingje és célzott elérése;

238. javasolja az uniós polgárokkal folytatott interaktív és személyes párbeszéd fokozását online polgári konzultációk, az érdekeltekkel folytatott párbeszéd egyes formái vagy az uniós jogszabályok és kezdeményezések véleményezésére szolgáló digitális funkciók révén;

iii. E-egészségügy

239. emberközpontú tervezést és tényeken alapuló megközelítést szorgalmaz az egészségügyben alkalmazott mesterséges intelligencia tekintetében, amely a személyre szabott, betegközpontú, költséghatékony és magas színvonalú egészségügyi ellátásra összpontosít, és amelyet az egészségügyi szakemberekkel és a betegekkel szoros együttműködésben dolgoznak ki, miközben fenntartják az emberi felügyeletet és döntéshozatalt; sürgeti a finanszírozás rangsorolását,

⁽⁴¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 910/2014/EU rendelete (2014. július 23.) a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról, valamint az 1999/93/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 257., 2014.8.28., 73. o.).

⁽⁴²⁾ HL L 295., 2018.11.21., 1. o.

2022. május 3., kedd

a stratégiai célok meghatározását, az együttműködés előmozdítását és a mesterséges intelligencia alkalmazásainak elfogadását az egészségügyben mint kritikus ágazatban, ahol a mesterséges intelligencia által kínált lehetőségek óriási előnyökkel járhatnak a polgárok egészsége és jóléte szempontjából, mindaddig, amíg a benne rejlő kockázatokat megfelelően kezelik;

240. kiemeli, hogy a mesterséges intelligencia elterjedését az egészségügyi intézményekben olyan segítő eszközként kell támogatni, amely csökkenti az egészségügyi szakemberek terheit, lehetővé téve számukra, hogy klinikai feladataikra összpontosítsanak, nem pedig az egészségügyi szakemberek helyettesítéseként vagy az egészségügyi rendszerek független szereplőjeként; hangsúlyozza, hogy a gyógyszerek, oltóanyagok és orvostechnikai eszközök hatósági jóváhagyási eljárásával egyenértékű minőségi, biztonsági és védelmi szintet kell biztosítani; kéri, hogy a mesterséges intelligencia klinikai környezetben való alkalmazásának megfelelőségét és nyomon követését klinikai kísérlethez hasonló módszerrel vizsgálják; úgy véli, hogy meg előnyös lenne felmérni, hogy mely egészségügyi szolgáltatásokat lehet etikus és felelősségteljesen automatizálni;

241. úgy véli, hogy az egészségügyi ellátáshoz való méltányos hozzáférést mint elvet ki kell terjeszteni az egészséggel kapcsolatos mesterségesintelligencia-alkalmazásokra, beleértve a betegségek felismerésére, a krónikus állapotok kezelésére, az egészségügyi szolgáltatások nyújtására és a gyógyszerkutatásra szolgáló rendszereket is; hangsúlyozza, hogy megfelelő intézkedéseket kell elfogadni a digitális szakadékkal, az algoritmikus elfogultsággal és megkülönböztetéssel, valamint az egészségügyi ellátáshoz korlátozott hozzáféréssel rendelkező kiszolgáltatott személyek vagy kulturális kisebbségek marginalizálódásával kapcsolatos egészségügyi kockázatok kezelésére;

242. emlékeztet a Parlament azon álláspontjára, miszerint az e-egészségügyi alkalmazásokban tárolt információkhoz való hozzáférésre jogosult biztosítótársaságok vagy más szolgáltatók számára nem szabad engedélyezni, hogy ezeket az adatokat az árak megállapítása során megkülönböztetés céljából használják fel;

243. meggyőződése, hogy a jelenlegi uniós projektek és kezdeményezések, mint például „az EU az egészségért” program, az európai egészségügyi adatterek és a ritka betegségek nyilvántartásának európai platformja, a helyes irányba tett lépések, mivel lehetővé teszik a tagállamok számára az erőforrások egyesítését, az egészségügyi rendszerek közötti előnyös együttműködés fokozását, valamint a kutatás és az innováció számára a magas minőségű adatok biztonságos és a magánélet védelmét tiszteletben tartó cseréjét;

244. felszólít egy uniós szintű mesterségesintelligencia-keret megfelelő jogi megszilárdítására és elhelyezésére; hangsúlyozza, hogy idővel, az MI-technológiák fejlődése nyomán több kockázati szint másként alakul;

245. hangsúlyozza, hogy több iránymutatásra van szükség az egészségügyi adatok általános adatvédelmi rendelet szerinti kezelésére vonatkozóan annak érdekében, hogy a mesterséges intelligenciában rejlő lehetőségeket teljes mértékben ki lehessen aknázni az egyének javára, az alapvető jogok tiszteletben tartása mellett; felhívja a Bizottságot az egészségügyi adatok feldolgozására – többek között az egészségügyi adatok tagállamok közötti megosztására, anonimizálására és interoperabilitására – vonatkozó szabványok gyorsabb és jobb harmonizálására;

246. felszólítja a Bizottságot, hogy támogassa az etikai szabályok integrálását a mesterséges intelligencián alapuló alkalmazások fejlesztésének, tervezésének és használatának minden szakaszában; hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani a már betanított mesterségesintelligencia-rendszerbe ágyazott módszerekkel és elfogultsággal kapcsolatos további kutatást, hogy elkerülhetők legyenek az etikátlan és diszkriminatív következtetések az emberi egészségügyi adatokra történő alkalmazás során; javasolja, hogy hozzanak létre uniós magatartási kódexet az egészségügyi adatoknak a GDPR teljes tiszteletben tartása melletti feldolgozására vonatkozóan;

247. felszólítja a Bizottságot, hogy fontoljon meg egy kezdeményezést az emberi agy védelmével kapcsolatos jogokról azzal a céllal, hogy megóvja az emberi agyat a mesterséges intelligencián alapuló idegtechnológiák beavatkozásától, manipulálásától és ellenőrzésétől; arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy az ENSZ szintjén lépjen fel a az emberi agy és szellem mesterséges intelligenciától történő védelmével kapcsolatos jogok menetrendjéért annak érdekében, hogy azok – konkrétan az identitáshoz, a szabad akarathoz, a szellemi magánélethez, az agy kognitív és fizikai fejlesztésével kapcsolatos előnyökhöz való egyenlő hozzáféréshez és az algoritmikus torzítással szembeni védelemhez való jog – bekerüljenek az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatába;

248. felhívja a Bizottságot, hogy fontolja meg az online orvosi konzultációk jogi keretének létrehozását;

249. hangsúlyozza, hogy olyan intézkedésekre van szükség, amelyek előmozdítják az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférést és azt, hogy az egészségügyi szolgáltatók fokozottan vegyenek át mesterségesintelligencia-megoldásokat;

250. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa egy európai egészségügyi adattér és ennek működése vonatkozásában egy együttműködési mechanizmus kialakítását az alkalmazandó jogszabályokkal és rendeletekkel összhangban az egészségügyi adatok megosztásának elősegítése és az elektronikus egészségügyi nyilvántartások fejlesztésének támogatása érdekében;

2022. május 3., kedd

sürgeti az egyes uniós polgárok számára rendelkezésre álló adatok minőségének javítását a digitális eszközök megfelelő működésének lehetővé tétele révén (pl. öntanulási algoritmusok vagy nagy adathalmazok elemzése alapján); javasolja, hogy az általános adatvédelmi rendelettel összhangban tárolt adatok álljanak rendelkezésre további kutatások, valamint új gyógyszerek és személyre szabott kezelések kifejlesztése céljából;

251. hangsúlyozza, hogy a digitális és MI-készségeket az egészségügyi szakemberek oktatásának, valamint az uniós adatvédelmi jogszabályokkal kapcsolatos tudásnak és a különleges adatok kezelésének is részévé kell tenni, beleértve az adatok anonimizálásának előmozdítását is;

252. iránymutatást kér a felelősségre vonatkozó keretek és a harmonizált jóváhagyási rendszerek alkalmazhatóságát illetően a mesterséges intelligencián alapuló orvosi alkalmazások, valamint a mesterséges intelligencia és gépi tanulás segítségével kifejlesztett vagy tesztelt gyógyszerek esetében; hangsúlyozza, hogy az egészségügyi ágazatban az erőforrások nem megfelelő elosztásából vagy az MI-alapú ajánlórendszerek segítségével megvalósuló ellátás hiányából eredő károkat orvosolni kell a jövőbeni szabályozási reformok során; hangsúlyozza, hogy a felelősséggel kapcsolatos kockázatokkal összhangban lévő egészségügyi alkalmazások tanúsítása és jóváhagyása érdekében a leginkább bevált gyakorlatra, szabványokra és kritériumokra van szükség;

253. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítson és alkalmazzon emberközpontú előrejelző modelleket a világjárványok esetére, amelyek a döntéshozók tájékoztatásához különféle adatállományokat összegeznek valós időben;

f) Ipari stratégia

i. STRATÉGIAI TERVEZÉS ÉS BERUHÁZÁSOK

254. meggyőződése, hogy az EU-nak a mesterséges intelligenciát és az adatgazdaságot egy ambiciózus digitális ipari stratégia középpontjába kell helyeznie azzal a céllal, hogy lehetővé tegye az innovatív vállalkozások és vállalkozók számára, hogy versenyezzenek a legjobb technológiai és üzleti modellin alapuló innovációkért Európában és a világban, valamint hogy megerősítse az EU nyitott stratégiai autonómiáját, miközben szilárd jogi, etikai, technológiai és biztonsági normákat állapít meg az uniós egységes piacon való felhasználásra szánt valamennyi MI-rendszer és -összetevő tekintetében;

255. ösztönzi a Bizottságot, hogy használja a nagy adathalmazok MI-elemzését az értékláncok ellenálló képességének értékelésére és a függőségek feltérképezésére irányuló stresszteszt elvégzésének támogatására;

256. sürgeti a Bizottságot, hogy végezze el a gyengeségek és erősségek átfogó elemzését az Unió sebezhetőségének, kritikus területeinek és nagy kockázatú függőségeinek meghatározásához, a mesterséges intelligencia tekintetében alakítson ki reális műszaki-gazdasági elvárásokat, és értékelje a hatásokat az európai ipar valamennyi ágazatában; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak e célból szorosan együtt kell működnie a releváns érdekelt felekkel;

257. javasolja, hogy az EU ezen elemzés alapján dolgozzon ki és fogadjon el egy hosszú távú mesterségesintelligencia-ágazati stratégiát, amely a digitális iránytű meghosszabbításaként egyértelmű jövőképet tartalmaz a következő 10 évre; kifejti, hogy ezt a stratégiát egy kulcsfontosságú teljesítménymutatókkal és éves frissítésekkel rendelkező felügyeleti rendszerrel kell kiegészíteni; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy egységes szerkezetbe kell foglalni és észszerűsíteni kell a Bizottság által az uniós ipar támogatására indított jelentős számú egyedi kezdeményezést, mielőtt befoglalnák azokat egy új MI-iparstratégiába;

258. felhívja a Bizottságot annak megvizsgálására, hogy az átfogó ipari stratégia hogyan egészíthető ki célzott közberuházásokkal; rámutat azonban arra, hogy az összetett technológiákra irányuló túlzott, nem irányított beruházási programok bizonyos esetekben torzíthatják a tőke hatékony elosztását, és a beruházások megtorpanásához vezethetnek; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy az uniós ipari stratégia központi részét képezi annak lehetővé tétele, hogy a vállalkozások, a vállalkozók és a kutatók magánvállalkozáson alapuló MI-technológiai megoldásokat fejlesszenek ki és forgalmazzanak, többek között az egyenlő versenyfeltételek érvényesítése, valamint a digitális egységes piac és a tőkepiaci unió kiteljesítése révén; javasolja a finanszírozáshoz, különösen a kockázatfinanszírozási eszközökhöz való hozzáférés megkönnyítését, különösen a korai szakaszban történő finanszírozás esetében; úgy véli, hogy az InvestEU-n és a Digitális Európa programon keresztül a mesterséges intelligenciára fordított források arányát felül kell vizsgálni, és adott esetben jelentősen növelni kell;

2022. május 3., kedd

259. hangsúlyozza, hogy mielőbb végre kell hajtani a közvetlen külföldi befektetések átvilágítására vonatkozó, nemrégiben elfogadott uniós keretet⁽⁴³⁾ és a kettős felhasználású termékek kivitelére vonatkozó uniós ellenőrzési rendszerről szóló, nemrégiben felülvizsgált rendeletet⁽⁴⁴⁾; kijelenti, hogy a mesterséges intelligenciát, valamint a robotikát és más digitális infrastruktúrát kritikus ágazatnak kell tekinteni; megjegyzi, hogy a szellemi tulajdon-jogok védelmét és a kritikus technológiák kiáramlását szigorúbb jogérvényesítésnek kell alávetni;

260. hangsúlyozza, hogy Európa számára kulcsfontosságú, hogy megfelelő digitális infrastruktúrával rendelkezzen; üdvözlí az olyan kezdeményezéseket, mint az európai adatfeldolgozó kezdeményezés, az újonnan javasolt chips-jogszabály és az Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika Közös Vállalkozás;

ii. KKV-K ÉS INDULÓ VÁLLALKOZÁSOK

261. javasolja, hogy uniós és kormányzati szinten nyújtsanak támogatást a mesterséges intelligenciával foglalkozó induló vállalkozások számára a magántőkéhez és a képzett munkavállalókhoz való hozzáférés, az algoritmusok tanításához szükséges jó minőségű adatkészletek beszerzésének képessége, valamint a tagállamok határain átnyúló terjeszkedés révén; hangsúlyozza továbbá, hogy az induló innovatív vállalkozásokat támogató rendkívül hatékony közpolitikai eszköz a versenyjog hatékony végrehajtása a piaci erőfölénnyel való visszaélés megelőzése és a piacra lépés akadályainak elhárítása érdekében; e tekintetben hangsúlyozza, hogy az EU-nak fokoznia kell a kkv-k és az induló vállalkozások fejlesztési útvonalaik és szolgáltatásainak biztosítására irányuló erőfeszítéseit; úgy véli, hogy ez magában foglalhatja egy olyan „haveri” rendszer bevezetését, amely összeköti a tapasztalt MI-orientált vállalkozásokat a technológiát alkalmazni kívánó kisebb vállalkozásokkal; hangsúlyozza, hogy az induló vállalkozások és vállalkozók számára gyakran akadályt jelent az összetett szabályozási környezetbe való belépés, mivel nem engedhetik meg maguknak hogy számottevő jogi szakértőt alkalmazzanak; hangsúlyozza, hogy a kkv-knak hozzá kell férniük a sajátos jogi és technikai támogatáshoz; hangsúlyozza továbbá, hogy olyan partnerségeket kell elősegíteni, amelyekben a mesterséges intelligencia által vezérelt vállalatok és a piacra lépők együttműködhetnek; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy nyújtsanak jobb tanácsadást és konkrétabb támogatást a hálózatok, a digitális központok, MI-oktatók, az üzleti mentorálás és jogklinikák révén; hangsúlyozza az emberek közötti csereprogramok, például az „Erasmus fiatal vállalkozóknak” program fontosságát, amelyeket tovább kell fejleszteni és ösztönözni;

262. javasolja a mesterséges intelligenciával kapcsolatban a kkv-k és az induló innovatív vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentését, például a jelentéstételi, tájékoztatási és dokumentációs kötelezettségek egyszerűsítése, valamint a nemzeti szinten elfogadandó közös polgári eljárásjogi normákra vonatkozó iránymutatás nyújtása révén; felszólít az egységes digitális kapu gyors megvalósítására egy olyan, különböző nyelveken elérhető egységes uniós online portál létrehozása érdekében, amely tartalmazza a más uniós országban való működéshez szükséges valamennyi eljárást és alaki követelményt; hangsúlyozza, hogy a nemzeti szinten létrehozott valamennyi egyablakos ügyintézési pontnak könnyen hozzáférhetőnek kell lennie az egységes digitális portálon keresztül, és tájékoztatást, illetve adminisztratív szolgáltatásokat kell nyújtania a tagállamokban, többek között a héára vonatkozó szabályok és a szolgáltatásnyújtásra vonatkozó követelmények tekintetében, hozzáférhető terminológiát használva és teljes mértékben rendelkezésre állva, képzett, hatékony felhasználóbarát módon segítő ügyfélszolgálati személyzettel;

263. megjegyzi, hogy az uniós tagállamok a kkv-k és az induló vállalkozások támogatásának lehetséges módjai közé tartoznak a következők: a mélyreható kutatáshoz nyújtott adókedvezmények, a számítógépes kapacitásokhoz és a jó minőségű adatkészletekhez való jobb hozzáférés, valamint a technológiakutatás és a mesterséges intelligenciával kapcsolatos oktatás, képzés és átképzés támogatása a munkavállalók számára;

264. hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencia területén működő kkv-knak és induló vállalkozásoknak jobb hozzáférésre van szükségük a közbeszerzésekhez; sürgeti a Bizottságot, hogy alakítsa át a közbeszerzések és uniós programfinanszírozás pályázati eljárását, hogy az induló vállalkozások és a kkv-k tisztességes esélyt kapjanak arra, hogy közbeszerzési projekteket és kutatási és fejlesztési támogatásokat nyerjenek el; e tekintetben emlékeztet a sikeres GovTech programokra, amelyek támogatták a kisvállalkozásoknak a digitális közbeszerzésben való részvételét; hangsúlyozza, hogy Európa-szerte elő kell mozdítani a mesterséges intelligenciával foglalkozó induló vállalkozások részvénypációs rendszereit is;

iii. NEMZETKÖZI SZÍNTÉR

265. rámutat arra, hogy az EU-nak jó példával kell elől járnia egy erős nemzetközi alapérték-alapú technológiai szövetség létrehozása terén, együttműködve hasonlóan gondolkodó partnerekkel a közös szabályozási normák kialakítása érdekében, ki kell használnia a mesterséges intelligencia, a magánélethez való jog, az adatáramlás és a versenyszabályok terén bevált gyakorlatokat, és orvosolnia kell a stratégiai sebezhetőségeket egymás eszközeire építve és az erőforrások

⁽⁴³⁾ HL L 79. I, 2019.3.21., 1. o.

⁽⁴⁴⁾ HL L 206., 2021.6.11., 1. o.

2022. május 3., kedd

egyesítése révén azokon a területeken, ahol ez kölcsönösen előnyös; hangsúlyozza, hogy az EU-nak aktívan támogatnia kell az etikus, megbízható és emberközpontú mesterséges intelligenciával kapcsolatos megerősített nemzetközi együttműködést a vonatkozó többoldalú és kétoldalú fórumokon, például az ENSZ rendszerén, az OECD-n, az Európa Tanácson, a Kereskedelmi Világszervezeten, a Világgazdasági Fórumon és a G20-akon belül; különösen üdvözlí az EU–USA TTC létrehozását, amely a mesterséges intelligenciával kapcsolatos szabványokkal kapcsolatos együttműködést kulcsfontosságú prioritásként sorolja fel, és azzal érvel, hogy stratégiai potenciálja miatt a TTC-t parlamentközi dimenzióval kell megerősíteni, bevonva az Európai Parlamentet és az Egyesült Államok Kongresszusát;

266. javasolja, hogy hozzanak létre egy, a mesterséges intelligenciával foglalkozó külön transzatlanti munkacsoportot is, amely a kormány, a szabványügyi szervezetek, a magánszektor és a civil társadalom képviselőiből áll, és amely a mesterséges intelligenciára vonatkozó közös normák és etikai iránymutatások kidolgozását végzi; javasolja, hogy a jelenlegi TTC alapján hozzanak létre egy hosszú távú platformot a mesterséges intelligenciával és más fontos digitális és kereskedelmi kérdésekkel kapcsolatos információcseréhez, más hasonló gondolkodású partnerekkel együtt;

267. hangsúlyozza, hogy az EU-nak elő kell mozdítania a mesterséges intelligencia társadalmilag felelős és etikus használatát, és együtt kell működnie a nemzetközi szabványügyi testületekkel az etikai, biztonsági, megbízhatósági, interoperabilitási és biztonsági normák további javítása érdekében; üdvözlí az olyan szereplők által a közelmúltban indított szabványosítási kezdeményezéseket, mint a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet Műszaki Vegyes Bizottsága és a Nemzetközi Elektrotechnikai Bizottság, amelyek célja az eltérő mesterségesintelligencia-kódok globális harmonizációja; hangsúlyozza továbbá, hogy Európának elő kell mozdítania és fejlesztenie kell a szabványokat, többek között az intelligens gyártás, a dolgok internete, a robotika és az adatelemzés területén; javasolja, hogy biztosítsanak jobb támogatást a tudományos szakemberek, a civil társadalom és a kkv-k számára a szabványosítási fórumokon való részvételhez;

268. támogatja a Kereskedelmi Világszervezet e-kereskedelmi kezdeményezését egy átfogó, magas színvonalú, kereskedelmi szempontból jelentős, bizonyítékokon alapuló és célzott politika kidolgozására a digitális kereskedelem akadályainak hatékonyabb leküzdése érdekében; hangsúlyozza, hogy a megállapodásnak tükröznie kell a jó kormányzás alapelveit is, és biztosítania kell a kormányoknak a digitális protekcionizmus elleni küzdelemre való képességét, eközben pedig védenie kell és elő kell mozdítania a fogyasztói bizalmat, és valódi értéket kell teremtenie a globális gazdaság számára;

269. javasolja, hogy a Bizottság továbbra is foglalkozzon az indokolatlan kereskedelmi akadályokkal, különösen a nem vámjellegű akadályokkal vagy az európai MI-vállalatoknak harmadik országokban a piachoz való hozzáférésére vonatkozó korlátozásokkal; hangsúlyozza, hogy a kereskedelmi, szomszédsági és fejlesztési politikát is aktívan fel kell használni az MI-ről szóló nemzetközi vita alakítására és az etikus európai MI-elvek előmozdítására;

g) Biztonság

i. A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA ÉS A BŰNÜLDÖZÉS

270. kiemeli annak fontosságát, hogy a bűnüldöző szervek azonosíthassák a mesterséges intelligencia segítségével elkövetett bűncselekményeket, és felléphessenek azokkal szemben;

271. hangsúlyozza, hogy a bűnüldözés terén a MI-vel való visszaélés károkat okozhat, többek között automatizált hátrányos megkülönböztetést és jogellenes bánásmódot a polgárokkal szemben, miközben nekik kevés jogorvoslati lehetőség áll rendelkezésükre; sürgeti a tagállamokat, hogy vezessenek be érdemi humán felügyeleti követelményeket és biztosítsanak jogorvoslati eszközöket a mesterséges intelligencia által hozott döntések esetén;

272. javasolja, hogy az EU vegyen részt abban a puha jog szerinti megközelítésekben, amelyeket ENSZ Régióközi Bűnügyi és Igazságügyi Kutató Intézete (UNICRI) hozott létre, amely intézet operatív MI-eszközkezesleteket dolgozott ki, és partnerséget kezdett az Interpollal, és amely egyedülálló platformként szolgál a mesterséges intelligencia terén folytatott párbeszédhez és együttműködéshez a bűnüldöző szervek, az ipar, a tudományos körök és a civil társadalom között;

273. tudomásul veszi az Europol szerepét a mesterségesintelligencia-eszközök fejlesztésében, kiképzésében és érvényesítésében a szervezett bűnözés, a terrorizmus és a kiberbűnözés elleni küzdelem érdekében, partnerségben az európai adatvédelmi biztossal, és teljes mértékben tiszteletben tartva az EU alapvető értékeit, különösen a megkülönböztetésmentességet és az ártatlanság vélelmét;

274. felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg a belső biztonsággal kapcsolatos uniós innovációs központ pénzügyi és emberi erőforrásait; üdvözlí az Eurojust, az EU Alapjogi Ügynöksége és az Europol arra irányuló erőfeszítéseit, hogy egyetemes elszámoltathatósági elveket tartalmazó eszköztárat dolgozzanak ki az MI igazságügyi és belbiztonsági szakemberek általi használatára vonatkozóan (AP4AI keret); felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson célzott pénzügyi támogatást ehhez a kezdeményezéshez az uniós elszámoltathatósági normák és értékek mesterséges intelligencia területén való előmozdítása érdekében;

2022. május 3., kedd

ii. KIBERBIZTONSÁG

275. felkéri a tagállamokat, hogy a kiberbiztonság területén fokozzák az együttműködést európai szinten annak érdekében, hogy az EU és a tagállamok jobban össze tudják vonni az erőforrásokat, hatékonyabban tudják koordinálni és észszerűsíteni a nemzeti kiberbiztonsági politikákat, tovább tudják növelni a kiberbiztonsági kapacitásépítést és a tudatosítást, valamint gyorsan tudjanak kiberbiztonsági ismereteket és technikai támogatást nyújtani a kkv-knak és más, hagyományosabb ágazatoknak;

276. ösztönzi az EU-t, hogy vállaljon vezető szerepet az MI-rendszerekbe vetett bizalmat és azok interoperabilitását lehetővé tevő erős kriptográfia és egyéb biztonsági szabványok kidolgozásában; kiemeli, hogy az IKT-kockázatok felügyelete terén a nemzetközi konvergencia megteremtése érdekében a meglévő nemzetközi szabványokra kell építeni és azokat a lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell venni;

277. javasolja a meglévő jogszabályokon és adott esetben új horizontális jogalkotási aktusokon alapuló horizontális kiberbiztonsági követelmények bevezetését a széttagoltság megelőzése és az összes termékcsoporthoz kiterjedő következetes kiberbiztonsági megközelítés biztosítása érdekében; megjegyzi, hogy a digitális egységes piacon a CE-jelöléssel ellátott mesterségesintelligencia-termékek a jövőben mind a magas szintű fizikai biztonságot, mind pedig a kiberreziliencia kockázati szintjét képviselhetik, és jelezhetik a vonatkozó uniós jogszabályoknak való megfelelést;

278. javasolja a tagállamoknak, hogy a közbeszerzési politikán keresztül ösztönözzék a mesterségesintelligencia-rendszerekre vonatkozó kiberbiztonsági követelmények bevezetését, többek között azáltal, hogy – különösen a kritikus ágazatokban – bizonyos etikai és biztonsági elveket kötelezővé tesznek a mesterségesintelligencia-alkalmazások beszerzése során;

279. kéri, hogy az Európai Unió Kiberbiztonsági Ügynökség (ENISA) végezzen ágazati biztonsági kockázatértékeléseket, kezdve a mesterséges intelligencia legkockázatosabb és legérzékenyebb felhasználásait alkalmazó, az emberi egészségre, a biztonságra, a védelemre és az alapvető jogokra gyakorolt negatív hatások tekintetében legnagyobb potenciállal rendelkező állami és magánágazatokkal; hangsúlyozza, hogy az ENISA-nak az Európai Kiberbiztonsági Kompetencia-központtal és a nemzeti koordinációs központok hálózatával együtt értékelnie kell a kiberbiztonsági eseményeket azzal a céllal, hogy azonosítsa a hiányosságokat és az új sebezhetőségeket, és kellő időben tanácsot adjon az uniós intézményeknek a megfelelő korrekciós intézkedésekről;

280. arra biztatja a mesterséges intelligenciát alkalmazó, fejlesztő, vagy a digitális egységes piacon aktív MI-alapú rendszereket használó vállalatokat, hogy dolgozzanak ki egyéni kockázati helyzetükön alapuló, egyértelmű és függetlenül értékelt kiberbiztonsági stratégiát; ösztönzi a mesterséges intelligencia alapú rendszerek bevonását a fenyegetésmodellezésbe és a biztonsági kockázat kezelésébe; javasolja, hogy a Bizottság, az ENISA és a nemzeti hatóságok támogassák ezt a folyamatot;

281. kijelenti, hogy a mesterségesintelligencia-termékekre vonatkozó kiberbiztonsági követelményeknek a termékek teljes életciklusára ki kell terjedniük; kiemeli, hogy azt is világossá kell tenni, hogy az ellátási lánc minden egyes vállalatának szerepet kell vállalnia a reziliens mesterségesintelligencia-termékek létrehozásában; rámutat arra, hogy az új követelményeknek az adott termékcsoporthoz kapcsolódó kockázaton és a kockázati szintre gyakorolt hatás mértékén kell alapulniuk, hogy elkerülhető legyen a kkv-kra és az induló vállalkozásokra nehezedő aránytalan teher;

282. javasolja, hogy a megbízható mesterséges intelligenciára vonatkozó uniós szintű tanúsítási rendszer kidolgozása során vegyék figyelembe az egyes tagállamokban már létező kezdeményezéseket, mint például a német MI Felhőszolgáltatás Megfelelési Kritériumainak Katalógusa, vagy a máltai MI tanúsítási program;

iii. KIBERVÉDELEM

283. sürgeti a tagállamokat, hogy folytassanak aktív európai kiberdiplomáciai politikát azáltal, hogy elítélik a külföldről támogatott – többek között a mesterséges intelligencia bevonásával végrehajtott – kibertámadásokat, és felderítik azok eredetét, felhasználva az uniós diplomácia teljes eszköztárát; üdvözlí, hogy az uniós kibereszközkészlet magában foglalja a pénzügyi támogatás megszüntetését és a rosszindulatú kibertevékenységekben vagy hibrid tevékenységekben, támadásokban, többek között dezinformációs kampányokban részt vevő, illetve a kiberbűnözést szponzoráló országokkal vagy helyettesítőkkel szembeni szankciókat; elismeri, hogy az MI-alapú kibernetikai védelem bizonyos fókig hatékonyabb, ha néhány offenzív eszközt és intézkedést is tartalmaz, feltéve, hogy használatuk megfelel a nemzetközi jognak;

284. javasolja továbbá az Európai Védelmi Ügynökség kiberbiztonsági képességeinek megerősítését, többek között mesterséges intelligencián alapuló rendszerek alkalmazásával a kibertámadásokra való összehangolt és gyors reagálás támogatása érdekében; javasolja a kibervédelmi politikák végrehajtásának nyomon követését az egyes tagállamokban, valamint a megfelelő erőforrások EU-n belüli elosztásának értékelését;

2022. május 3., kedd

285. hangsúlyozza, hogy elemezni kell a mesterséges intelligencia európai biztonságra gyakorolt hatását, és ajánlásokat kell kidolgozni arra vonatkozóan, hogy a tagállamokkal, a magánszektorral, a kutatókkal, a tudósokkal és a civil társadalommal együttműködve hogyan lehet uniós szinten kezelni az új biztonsági kihívásokat;

286. bátorítja a tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket a sebezhetőségek felfedezésének jutalmazására és a mesterséges intelligencián alapuló termékek, rendszerek és folyamatok ellenőrzésének támogatására;

iv. A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA KATONAI FELHASZNÁLÁSAI

287. megjegyzi, hogy a mesterséges intelligencia katonai célú felhasználásának szigorú emberi ellenőrzési és felügyeleti mechanizmusok, etikai elvek, valamint a nemzetközi emberi jogok és a humanitárius jog teljes körű tiszteletben tartása mellett kell történnie; megjegyzi továbbá, hogy az EU-nak együtt kell működnie a hasonlóan gondolkodó partnereivel a mesterséges intelligenciával támogatott fegyverek biztonságos kutatására, fejlesztésére és használatára vonatkozó nemzetközi keret kialakításán, amely megerősíti a nemzetközi humanitárius jogot, többek között a fegyveres konfliktusokra vonatkozó jog összefüggésében; emlékeztet azokra a nemzetközi normákra és elvekre, például a hatályos arányosságra, amelyeket az új katonai technológiák kifejlesztése és használata során tiszteletben kell tartani;

288. megjegyzi, hogy a mesterséges intelligencián alapuló technológiák a katonai felszerelés és stratégia egyre fontosabb részét képezik; hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencia kizárólagos katonai és nemzetbiztonsági felhasználásait szigorúan el kell különíteni a polgári felhasználás eseteitől; emlékeztet arra, hogy a katonai területen újonnan megjelenő technológiákkal kapcsolatos kérdésekkel – a halált okozó autonóm fegyverrendszerek területén, beleértve a mesterséges intelligenciával kapcsolatos kérdéseket is – foglalkozó kormányzati szakértői csoport foglalkozik, amelyben az EU tagállamai is képviseltetik magukat;

289. üdvözli az EU jövőbeli stratégiai iránytűjét, amely keretet és bizonyos szintű ambíciót fog biztosítani a mesterséges intelligencia biztonsági és védelmi vonatkozásainak kezeléséhez; emlékeztet arra, hogy a közös biztonság- és védelempolitika és az Európai Védelmi Alap keretében megvalósuló állandó strukturált együttműködés lehetővé teszi a tagállamok és az Unió számára, hogy fokozzák a beruházásokat, a képességeket és az interoperabilitást az új technológiák, többek között a mesterséges intelligencia területén;

290. kijelenti, hogy az EU-nak úgy kell tekintenie a mesterséges intelligenciát, mint az európai technológiai szuverenitás kulcsfontosságú elemét;

291. megállapítja, hogy a tagállamoknak továbbra is ki kell képezniük katonai személyzetüket annak biztosítása érdekében, hogy rendelkezzenek a mesterséges intelligencia ellenőrzési, üzemeltetési és kommunikációs rendszerekben való használatához szükséges digitális készségekkel; üdvözli az Európai Védelmi Alap halált okozó autonóm fegyverrendszerekre vonatkozó megközelítését és annak 10. cikke (6) bekezdését; kiemeli az Európai Védelmi Alap jelentőségét az uniós országok közötti, határokon átnyúló, a katonai mesterséges intelligencia kutatására irányuló együttműködés támogatásában, a legkorszerűbb védelmi technológiák kifejlesztésében és a szükséges infrastruktúra, nevezetesen az erős kiberképességekkel rendelkező adatközpontok kiépítésében;

292. felszólítja a Tanácsot, hogy fogadjon el közös állásfoglalást az autonóm fegyverrendszerek vonatkozásában, amely érdemi emberi ellenőrzést biztosít a kritikus funkcióik felett; ragaszkodik ahhoz, hogy kezdődjenek nemzetközi tárgyalások a teljesen autonóm fegyvereket tiltó, jogilag kötelező erejű eszközről; kijelenti, hogy egy ilyen nemzetközi megállapodásnak meg kell határoznia, hogy minden halált okozó MI-fegyvert érdemi emberi felügyeletnek és ellenőrzésnek kell alávetni, ami azt jelenti, hogy az emberek továbbra is a körforgásban maradnak, és ezért végső soron ők felelősek a célpont kiválasztására és a halálos fellépésre vonatkozó döntésért;

293. szorosabb együttműködésre szólít fel a NATO-val a kibervédelem területén, és felhívja a NATO-szövetségeseket, hogy támogassák a mesterséges intelligencia katonai használatának szabályozására irányuló többoldalú erőfeszítéseket;

5. Összegzés: *Sürgősen cselekedni kell!*

294. úgy véli, hogy a folyamatban lévő digitális átalakulás, amelyben a mesterséges intelligencia kulcsszerepet játszik, globális versenyt indított el a technológiai vezető szerepért; hangsúlyozza, hogy az EU eddig lemaradt, ami azzal a kockázattal jár, hogy a jövőbeli technológiai szabványokat megfelelő uniós hozzájárulás nélkül dolgozzák ki, méghozzá gyakran nem demokratikus szereplők, ami kihívást jelent a politikai stabilitás és a gazdasági versenyképesség szempontjából; következtetése szerint az EU-nak globális standardalkotóként kell fellépnie a mesterséges intelligencia területén;

295. kiemeli, hogy bár a mesterséges intelligencia gyakran kiszámíthatatlan fenyegetésként jelenik meg, hatékony digitális eszköz lehet és gyökeres változást hozhat számos fontos szempont tekintetében, többek között innovatív termékek és szolgáltatások kínálása, a fogyasztók választási lehetőségeinek növelése és a termelési folyamatok hatékonyabbá tétele révén; megjegyzi, hogy a mesterséges intelligencia-technológiák bevezetése egyértelmű előnyökkel és lehetőségekkel jár a társadalom egésze számára, többek között az egészségügy, a fenntarthatóság, a biztonság és a versenyképesség területén;

2022. május 3., kedd

rámutat arra, hogy a mesterségesintelligencia-technológiák ugyanakkor azzal a kockázattal járnak, hogy csökkentik az emberi cselekvőképességet és helyettesítik az emberi autonómiát; hangsúlyozza, hogy ezeknek az előnyöknek és kockázatoknak egyaránt kell vezérelniük a mesterséges intelligenciával kapcsolatos szabályozást, és ezeket kell közölni a nyilvánossággal folytatott kommunikációban;

296. kiemeli, hogy az EU képes a mesterséges intelligenciáról szóló nemzetközi vita alakítására és globális vezető közös szabályok és szabványok kidolgozására, előmozdítva a mesterséges intelligencia emberközpontú, megbízható és fenntartható megközelítését, teljes mértékben összhangban az alapvető jogokkal; rámutat azonban arra, hogy a mesterséges intelligenciával kapcsolatos ilyen sajátos európai megközelítés nemzetközi szintén történő megszilárdításának lehetősége gyors fellépést igényel, ezért az EU-nak hamarosan meg kell állapodnia egy közös mesterségesintelligencia-stratégiáról és szabályozási keretről; hangsúlyozza, hogy a nemzetközi technológiai normák és szabványok kialakításához szorosabb összhangra és együttműködésre van szükség a hasonló gondolkodású demokratikus partnerekkel;

297. hangsúlyozza, hogy az EU jelenleg még messze van attól, hogy globális szinten versenyképesé váljon a mesterséges intelligencia terén; ezzel összefüggésben hangsúlyozza a harmonizált szabályok és szabványok, a jogbiztonság és az egyenlő versenyfeltételek biztosításának fontosságát a mesterséges intelligencia elterjedésének és innovációjának előmozdítása érdekében, többek között az induló innovatív vállalkozások, a kkv-k és a civil társadalom előtt álló szükségtelen adminisztratív akadályok felszámolása révén; elismeri, hogy az ilyen nagyságrendű radikális változás a társadalom különböző rétegeit érinti, és hangsúlyozza, hogy a digitális átállásnak teljes mértékben tiszteltetben kell tartania az alapvető jogokat; felhívja a Bizottságot, a tagállamokat és a Parlamentet, beleértve annak illetékes bizottságait is, hogy kövessék nyomon a mesterséges intelligenciára vonatkozó uniós ütemtervben megfogalmazott ajánlásokat;

298. olyan szabályozási környezetet szorgalmaz a mesterséges intelligencia számára, amely hatékony irányítást és védelmet biztosít az alapvető jogok számára, miközben megkönnyíti a digitális piacokhoz való versenyképes hozzáférést a különböző méretű szereplők számára az innováció és a gazdasági növekedés mindenki javát szolgáló előmozdítása érdekében; hangsúlyozza, hogy a versenyképes, hozzáférhető és tisztességes, közös normákon alapuló adatgazdaság előfeltétele a mesterséges intelligencia megfelelő fejlesztésének és képzésének; ezzel összefüggésben rámutat annak kockázatára, hogy az adatgazdaságban a piaci koncentráció átterjed a mesterségesintelligencia-alkalmazások gazdaságára;

299. megállapítja, hogy az olyan területeken, mint a mesterséges intelligencia, az EU törekvéseinek fokozásához sokkal határozottabb mértékű integrációra és harmonizációra van szükség az egységes digitális piacon a határokon átnyúló csere előmozdítása és annak garantálása érdekében, hogy EU-szerte ugyanazok a szabályok és szabványok vonatkoznak; e tekintetben hangsúlyozza, hogy az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében az uniós intézményeknek küzdeniük kell a piaci erőfölénnyel való visszaélés ellen;

300. arra a következtetésre jut, hogy meg kell tenni a szükséges lépéseket annak biztosítása érdekében, hogy a digitális átállás előmozdítsa és ne akadályozza a zöld átállást; arra a következtetésre jut, hogy az MI-rendszereknek szilárd infrastruktúrára és hálózati kapcsolódási képességre van szükségük; hangsúlyozza, hogy a zöld megállapodással összhangban lévő digitális infrastruktúra minden ágazatot és értékláncot meg fog célozni, és a körforgásos gazdaság elveit kell követnie; hangsúlyozza azonban, hogy a mesterséges intelligencia nem lesz működőképes a digitális infrastruktúra, többek között a széles sávú infrastruktúra, az üvegvezeték hálózatok, a peremhálózati csomópontok és az 5G megfelelő kiépítése nélkül; hangsúlyozza a növekvő energiafogyasztás és erőforrás-felhasználás mérséklésének fontosságát a klímasemleges digitális infrastruktúra 2030-ig történő megvalósítása érdekében;

301. kiemeli, hogy a mesterséges intelligencia által bevezetett gyors technológiai fejlődés hatással lesz mindazok megélhetésére is, akik nem rendelkeznek az ahhoz szükséges készségekkel, hogy elég gyorsan alkalmazkodjanak ezekhez az új technológiákhoz; megjegyzi, hogy a továbbképzés és az átképzés segíthet számos ebből eredő társadalmi-gazdasági probléma kezelésében, de hangsúlyozza, hogy ezeket a hatásokat a szociális jóléti rendszerek, a városi és vidéki infrastruktúra és a demokratikus folyamatok összefüggésében is kezelni kell; arra a következtetésre jut, hogy a mesterséges intelligenciával kapcsolatos innovációk elfogadásának előmozdítása, a mesterséges intelligencián alapuló alkalmazások elfogadottságának növelése és annak elkerülése érdekében, hogy senki se maradjon le, biztosítani kell az emberek számára a digitális készségek elsajátításához szükséges eszközöket; hangsúlyozza, hogy a digitális jártasság és reziliencia növelése érdekében az IKT- és STEM-alapú oktatásnak már korai szakaszban meg kell kezdődnie, és az élet minden szakaszában elérhetőnek kell maradnia; úgy véli, hogy a kiváló MI-ökoszisztémák létrehozására, a mesterséges intelligenciával foglalkozó tehetségek EU-ba vonzására és az agyelszívás elleni küzdelemre irányuló kezdeményezések alapvető fontosságúak;

302. hangsúlyozza, hogy fontos kezelni a mesterséges intelligencia által az alapvető jogokat érintő kihívásokat, így téve lehetővé, hogy a mesterséges intelligencia ténylegesen olyan eszközzé váljon, amely az embereket és a társadalmat szolgálja, valamint a közjót és az általános érdeket szolgálja; arra a következtetésre jut, hogy a polgárok mesterséges intelligenciába vetett bizalmának kiépítése érdekében alapvető jogait az élet minden területén védeni kell, többek között a mesterséges intelligencia nyilvános és munkahelyi használatával összefüggésben; külön kihangsúlyozza, hogy a digitális átállás során tükrözni kell venni a nők és a kisebbségi csoportok célkitűzéseit és érdekeit; hangsúlyozza, hogy a közszolgáltatásoknak és közigazgatási struktúráknak példát kell mutatniuk; hangsúlyozza, hogy az EU-nak fel kell gyorsítania a mesterséges

2022. május 3., kedd

intelligencia bevezetését az e-kormányzásban annak érdekében, hogy megkönnyítse a mesterséges intelligencia biztonságos alkalmazását a közigazgatásban; hangsúlyozza továbbá, hogy a mesterséges intelligencia új megoldásokat hozhat létre az egészségügyi ágazatban, ha a kockázatokat megfelelően kezelik, és az egészségügyi ellátáshoz való méltányos hozzáférés elve teljes mértékben kiterjed az egészséggel kapcsolatos mesterségesintelligencia-alkalmazásokra;

303. azt a következtetést vonja le, hogy az EU mesterséges intelligenciára vonatkozó stratégiája nem hagyhatja figyelmen kívül az MI-technológiák globális bevezetésével kapcsolatban felmerülő katonai és biztonsági megfontolásokat és aggodalmakat; hangsúlyozza, hogy alapvető értékeink védelme, illetve az új technológiai fenyegetések minimumra csökkentése érdekében is fokozni kell a hasonlóan gondolkodó partnerekkel folytatott nemzetközi együttműködést;

o

o o

304. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2022. május 4., szerda

P9_TA(2022)0141

Az Európa jövőjéről szóló konferencia utánkövetése**Az Európai Parlament 2022. május 4-i állásfoglalása az Európa jövőjéről szóló konferencia következtetéseinek nyomon követéséről (2022/2648(RSP))**

(2022/C 465/07)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európa jövőjéről szóló konferencia (a továbbiakban: a konferencia) eljárási szabályzatára, amelyet a vezető testület jóváhagyott és a konferencia többnyelvű digitális platformján közzétettek,
 - tekintettel a konferencia kilenc tematikus munkacsoportjának következtetéseire, amelyeket a konferencia plenáris ülése 2022. április 30-án hagyott jóvá,
 - tekintettel az Európa jövőjéről szóló konferencia többnyelvű digitális platformjának 2022 februárjában közzétett tevékenységi jelentésére,
 - tekintettel az Európa jövőjéről szóló konferencia többnyelvű digitális platformján 2022 februárjában közzétett, tagállamonkénti hozzájárulásokra,
 - tekintettel a nemzeti polgári vitacsoportok és a nemzeti rendezvények jelentéseire, amelyeket a konferencia többnyelvű digitális platformján tettek közzé,
 - tekintettel az Európa jövőjéről szóló konferenciára készült ifjúsági ötletjelentésre, amelyet a 2021. október 8–9-i Európai Ifjúsági Rendezvény eredményeképpen tettek közzé,
 - tekintettel az „Erősebb gazdaság, társadalmi igazságosság és munkahelyek / Oktatás, kultúra, ifjúság és sport / Digitális átalakulás” elnevezésű 1. európai polgári vitacsoport ajánlásaira,
 - tekintettel az „Európai demokrácia / Értékek, jogok, jogállamiság, biztonság” elnevezésű 2. európai polgári vitacsoport ajánlásaira,
 - tekintettel az „Éghajlatváltozás, környezetvédelem / Egészségügy” elnevezésű 3. európai polgári vitacsoport ajánlásaira,
 - tekintettel az „Az EU a világban / Migráció” elnevezésű 4. európai polgári vitacsoport ajánlásaira,
 - tekintettel az Európa jövőjéről szóló konferenciára vonatkozó európai parlamenti állaspontról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel az Európai Unió működésének a Lisszaboni Szerződésben rejlő potenciál kihasználása révén történő javításáról szóló, 2017. február 16-i állásfoglalására ⁽²⁾, az Európai Unió intézményi felépítésével kapcsolatos lehetséges fejleményekről és módosításokról szóló, 2017. február 16-i állásfoglalására ⁽³⁾, az Európa jövőjéről szóló vita állásáról szóló, 2019. február 13-i állásfoglalására ⁽⁴⁾, valamint az európai választások értékeléséről szóló, 2020. november 26-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az Európai Unió a konferencia folyamatának elindításához viszonyítva példátlan helyzetet él át, ami az európai integráció új lendületét követeli meg, és még erősebb közös fellépésre és szolidaritásra van szükség, mivel a háború visszatér az európai kontinensre;

⁽¹⁾ HL C 270., 2021.7.7., 71. o.⁽²⁾ HL C 252., 2018.7.18., 215. o.⁽³⁾ HL C 252., 2018.7.18., 201. o.⁽⁴⁾ HL C 449., 2020.12.23., 90. o.⁽⁵⁾ HL C 425., 2021.10.20., 98. o.

2022. május 4., szerda

- B. mivel az EU-t aszerint fogják megítélni, hogy képes-e kilábalni a jelenlegi válságból, és ezért arra kell törekednie, hogy megerősödjön;
- C. mivel az Európai Parlament teljes mértékben elkötelezte magát a konferencia mellett, és szilárd meggyőződése, hogy az EU-t meg kell reformálni annak érdekében, hogy ne csak a jelenlegi, hanem a jövőbeli kihívásokat is kezelni tudja;
- D. mivel a konferencia következtetéseinek foglalkozniuk kell az Ukrajna elleni orosz invázió valamennyi következményével is, egy világjárványt követő, már amúgy is nagyon nehéz helyzetben;
- E. mivel a polgárok részvételéből származó, a konferencia végső következtetéseiben megfogalmazott javaslatok azt kérik, hogy az Európai Unió demokratikusabbá, biztonságosabbá, hatékonyabbá, virágzóbbá, méltányosabbá, fenntarthatóbbá, cselekvőképesebbé és a világ befolyásosabb szereplőjévé váljon;
- F. mivel az EU-nak elegendő és megfelelő eszközzel kell rendelkeznie a fent említett célok eléréséhez, ami ismételten rámutat arra, hogy javítani kell az intézmények működését;
- G. mivel az EU-t ezért olyan eszközökkel kell felruházni, amelyek lehetővé teszik számára, hogy fellépjen a biztonság, az egészségügy, az éghajlatváltozás és a környezetvédelem, a migráció, a digitalizáció, a védelem, az adózás, az egyenlőtlenségek elleni küzdelem, a gazdaság- és szociálpolitika, valamint a geopolitika terén jelentkező fontos transznacionális kihívások kezelése terén;
- H. mivel a jogalkotási javaslatok mellett intézményi reformokra is szükség van a polgárok részvételi folyamatával kapcsolatos ajánlások és elvárások végrehajtása érdekében;
- I. mivel új politikákra és egyes esetekben a Szerződések módosítására van szükség – nem önmagukban véve, hanem valamennyi európai polgár érdekében – az EU oly módon történő átalakítására törekedve, amely garantálja nyitott stratégiai autonómiáját, biztonságát, fenntarthatóságát és versenyképességét, az élet- és munkakörülmények javítását, valamint a jogállamiság és az alapvető jogok tiszteletben tartását;
- J. mivel a konferencia ismét rámutat arra, hogy az Unió bármilyen reformja megköveteli a Parlament, a Bizottság, a Tanács és az érdekelt felek teljes körű bevonását, valamint a polgárokkal való közvetlen együttműködést;
- K. mivel a konferencia tapasztalatai megerősítik az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek közötti párbeszéd és együttműködés valamennyi lehetséges módja megerősítésének fontosságát;
1. üdvözli a konferencia következtetéseit, amelyeket a konferencia 2022. április 30-i plenáris ülése hagyott jóvá;
 2. elégedettségének ad hangot a konferencia által az európai és nemzeti polgári vitacsoportok, az európai ifjúsági rendezvény és az online platform ajánlásai és ötletei alapján megfogalmazott ambiciózus és konstruktív javaslatokkal kapcsolatban; üdvözli, hogy a konferencia következtetéseit polgárközpontú folyamat keretében fogalmazták meg, és hangsúlyozza a polgárok európai demokráciában való részvételének fontosságát;
 3. úgy véli, hogy a konferencia az európai polgárok innovatív és sikeres részvételéhez vezetett, és további lehetőséget biztosított az európai intézmények számára, átfogó párbeszédet eredményezve a polgárok, a nemzeti parlamentek, a regionális és helyi hatóságok, a szociális partnerek és a civil társadalmi szervezetek között az Unió jövőjéről;
 4. kiemeli a konferenciafolyamat parlamenti dimenziójának fontosságát, és kifejezi azon óhaját, hogy elősegítse és erősítse a nemzeti parlamentek és az Európai Parlament közötti párbeszédet és együttműködést;
 5. úgy véli, hogy az uniós döntéshozatali folyamatban betöltött megnövekedett szerep együtt jár a demokratikusabb, átláthatóbb és elszámoltathatóbb uniós intézményekkel; támogatja továbbá a polgárok e folyamatba való folyamatos bevonását és a velük folytatott konzultációt;

2022. május 4., szerda

6. rámutat arra, hogy a legutóbbi válságok közös európai megoldásokat tesznek szükségessé; úgy véli, hogy a konferencia egyedülálló lehetőséget nyújtott arra, hogy az EU számára előremutató javaslatokat tegyen e tekintetben;
 7. úgy véli, hogy az Ukrajna elleni orosz agresszió bizonyítja, hogy szükség van egy erősebb geopolitikai EU-ra, amely egységes hangon szólal meg a világban, és közös politikát folytat a biztonság, a védelem, az energia és a migráció területén, közös fellépés és teljes szolidaritás alapján;
 8. emlékeztet arra, hogy a Covid19-világjárványra adott válaszlépések során az EU megmutatta, hogy képes cselekedni, és innovatív és közös megoldásokat előmozdítani az egészségügy, a gazdasági növekedés és a társadalmi kohézió terén; úgy véli, hogy ezeket a pozitív intézkedéseket új, állandó intézményi és politikai keretté kell alakítani;
 9. hangsúlyozza, hogy a konferencia következtetései azt mutatják, hogy az EU-nak sürgősen vezető szerepet kell játszania az éghajlatváltozás kezelésében, a biológiai sokféleség védelmében és a fenntarthatóság előmozdításában;
 10. kiemeli, hogy a konferencia következtetései és a polgárok elvárásainak való megfelelés érdekében ambiciózus változtatásokra kell törekednünk néhány kulcsfontosságú szakpolitikánkban;
 11. úgy véli, hogy a mélyebb politikai integráció és a valódi demokrácia – amint azt a konferencia következtetései is hangsúlyozzák – az Európai Parlament jogalkotási kezdeményezési joga és a Tanácsban az egyhangúság eltörlése révén érhető el;
 12. elismeri, hogy a konferencia következtetései szerződésmódosításokat tesznek szükségessé, többek között az EU intézményi felépítésének egyszerűsítése, a döntéshozatali folyamat nagyobb átláthatósága és elszámoltathatósága, valamint az uniós hatáskörök újragondolása tekintetében;
 13. támogatja – amint azt a konferencia munkacsoportjainak következtetései is hangsúlyozzák – a fenntartható, inkluzív és rugalmas növekedési modell felé való elmozdulást; az uniós gazdaság versenyképességének és ellenálló képességének megerősítését, különös tekintettel a gazdaság gerincét képező kkv-kra, valamint a versenyképesség ellenőrzését; a szociális jogok európai pillérének teljes körű végrehajtását, beleértve a 2030-ra vonatkozó kiemelt célokat is; a társadalmi haladásról szóló jegyzőkönyvet; valamint az igazságos, zöld és digitális átállásra összpontosító, erős szociális dimenzióval rendelkező, a nemek közötti egyenlőséget is magában foglaló jövőorientált beruházások előmozdítását, figyelembe véve a NextGenerationEU és a szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszköz (SURE) példáit is;
 14. úgy véli, hogy a polgárok kéréseinek teljesítése érdekében elengedhetetlenül fontos a konferencia javaslatainak nyomon követésére összpontosítani; elvárja, hogy valamennyi európai intézmény – saját szerepüknek és hatáskörüknek megfelelően – a nyomon követés minden szakaszában, beleértve a jogalkotási javaslatok benyújtását is, konstruktív és ambiciózus megközelítés mellett kötelezze el magát;
 15. készen áll arra, hogy betöltse szerepét és biztosítsa a konferencia eredményeinek megfelelő nyomon követését; ezért kéri egy konvent összehívását az Európai Unióról szóló szerződés 48. cikkében előírt, a Szerződések felülvizsgálatára irányuló eljárás megindítása révén, és felkéri az Alkotmányügyi Bizottságot, hogy ennek megfelelően indítsa el a szükséges eljárást;
 16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.
-

2022. május 5., csütörtök

P9_TA(2022)0199

Osman Kavala ügye Törökországban

Az Európai Parlament 2022. május 5-i állásfoglalása Osman Kavala ügyéről (Törökország) (2022/2656(RSP))

(2022/C 465/08)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Törökországról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a Bizottság Törökországról szóló 2019–2020. évi jelentéseiről szóló, 2021. május 19-i ⁽¹⁾, valamint a törökországi emberi jogi helyzetről, különösen Selahattin Demirtaş és más lelkiismereti foglyok ügyéről szóló, 2021. január 21-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel a Parlament Törökországért felelős állandó előadójának és az EU–Törökország Parlamenti Vegyes Bizottságba delegált küldöttség elnökének a Gezi-per zárómeghallgatásáról szóló, 2022. április 21-i és az Osman Kavalára vonatkozó bírósági határozatról szóló, 2020. december 18-i nyilatkozatára, valamint az EU–Törökország Parlamenti Vegyes Bizottságba delegált küldöttség elnökének Osman Kavala fogva tartásáról szóló, 2020. február 20-i nyilatkozatára,
- tekintettel az EU bővítési politikájáról szóló, 2021. október 19-i bizottsági közleményre (COM(2021)0644) és az azt kísérő, Törökországról szóló, 2021. évi jelentésre (SWD(2021)0290),
- tekintettel a 2021. június 24-i európai tanácsi következtetésekre, valamint minden korábbi, idevonatkozó tanácsi és európai tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a bővítésről, valamint a stabilizációs és társulási folyamatról szóló, 2021. december 14-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének Osman Kavala elleni ítéletről szóló, 2022. április 26-i nyilatkozatára, valamint az Európai Külügyi Szolgálatnak az ügyével kapcsolatos korábbi nyilatkozataira,
- tekintettel az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) a Kavala kontra Törökország ügyben 2019. december 10-én hozott ítéletére (28749/18), amely 2020. május 11-én jogerőre emelkedett,
- tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának vonatkozó határozataira, többek között az Emberi Jogok Európai Bírósága Kavala kontra Törökország ügyben hozott ítéletének végrehajtásáról szóló, 2021. december 2-i időközi határozatra, és az azonos témájú, 2022. február 2-i időközi határozatra, aminek következtében kötelezettségszegési eljárást indítottak Törökország ellen az EJEB 2019-es ítélete végrehajtásának és Osman Kavala azonnali szabadon bocsátásának megtagadása miatt,
- tekintettel az Európa Tanács főtitkárának az Osman Kavalára vonatkozó törökországi ítéletre adott, 2020. február 18-i válaszára, valamint az Európa Tanács emberi jogi biztosának Osman Kavala újbóli letartóztatására adott, 2020. február 19-i válaszára,
- tekintettel az emberi jogok 1950. november 4-i európai egyezményére (EJEE), amelynek Törökország is részes fele,
- tekintettel az EJEE 46. cikkére, amely kimondja, hogy „a Magas Szerződő Felek vállalják, hogy magukra nézve kötelezőnek tekintik a Bíróság [EJEB] végleges ítéletét minden ügyben, amelyben félként szerepelnek”, így tekintettel Törökország azon kötelezettségére, hogy az EJEB valamennyi ítéletét végrehajtsa,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlése által 1966. december 19-én elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, amelynek Törökország részes fele, és különösen annak az önkényes letartóztatásról és fogva tartásról szóló 9. cikkére,
- tekintettel az isztambuli tizenharmadik büntetőbírósnak a Gezi-perről szóló, 2022. április 25-i határozatára,

⁽¹⁾ HL C 15., 2022.1.12., 81. o.

⁽²⁾ HL C 456., 2021.11.10., 247. o.

2022. május 5., csütörtök

- tekintettel az isztambuli harmincadik büntetőbírósnak a Gezi-perről szóló, 2020. február 18-i határozatára,
 - tekintettel az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatásra,
 - tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, amelyet 1948. december 10-én fogadtak el,
 - tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel 2022. április 25-én Isztambul tizenharmadik büntetőbírósa, amelynek elnöke Mesut Özdemir bíró, Osman Kavalát, a filantrópot és prominens emberi jogi aktivistát tényleges életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélte, bűnösnek találta a kormány megdöntésére irányuló kísérlet vádjában, de felmentette a kémkedés vádja alól; mivel további hét vádlottat, köztük Mucella Yapıcı építész, Can Atalay ügyvéd, Tayfun Kahraman várostervező, Ali Hakan Altınayt, a Boğaziçi Európai Politikai Iskola igazgatóját, Yiğit Ali Ekmekçit, az Isztambul Bilgi Egyetem alapítóját, Çiğdem Mater Utku producert és Mine Özerden dokumentumfilm-rendezőt ugyanilyen vádakkal 18 év börtönbüntetésre ítélték; mivel a bíróság elrendelte azonnali letartóztatásukat a tárgyalóteremben; mivel ezek az állítások politikai indíttatásúak, soha nem támasztották alá őket, még a 2022. április 25-i ítéletben sem;
- B. mivel Osman Kavalát először 2017. november 1-jén tartóztatták le és börtönözték be a Gezi parkban zajlott 2013-as tüntetésekkel és a 2016-os puccskísérlettel kapcsolatos vádak alapján; mivel a Gezi parkkal kapcsolatos per 2019 júniusában kezdődött; mivel Kavalát azzal vádolták meg, hogy finanszírozta és megszervezte a Gezi parkban zajlott tüntetéseket; mivel 2020. február 18-án Isztambul 30. büntetőbírósa a Gezi-per tárgyalásán felmentette Kavalát, és azonnali szabadon bocsátását rendelte el, arra hivatkozva, hogy nem állnak rendelkezésre olyan konkrét és tárgyi bizonyítékok, amelyek megerősítenék, hogy az állítólagos bűncselekményeket elkövették; mivel a bíróság hasonlóképpen felmentette Mucella Yapıcı, Can Atalay, Tayfun Kahraman, Ali Hakan Altınayt, Yiğit Ali Ekmekçit, Çiğdem Mater Utku és Mine Özerdent; mivel Kavalát volt az egyetlen vádlott, aki felmentése idején még őrizetben volt, és 2017. október 18. óta megalapozatlan vádak alapján jogellenesen előzetes letartóztatásban tartották;
- C. mivel 2021. január 22-én az isztambuli regionális bíróság harmadik büntető kollégiuma, a fellebbviteli bíróság visszavonta a Kavalát és nyolc másik vádlottat felmentő ítéleteket;
- D. mivel az ügyben a vádlottak ellen felhozott vádakra hivatkozva a bíróság azzal indokolta az ítélet megváltoztatását, hogy a korábbi ítélet meghozatalakor nem vették figyelembe az olyan bizonyítékokat, mint a vádlottak közösségi média-bejegyzései, sajtónyilatkozatai és jelmondatai;
- E. mivel hét vádlott, köztük Can Dündar újságíró és Mehmet Ali Alabora színész a tárgyalás ideje alatt külföldön tartózkodott; mivel a bíróság elkülönítette ügyeiket a még mindig az országban tartózkodó kilenc vádlott ügyétől, és elfogatóparancsot adott ki ellenük; mivel a bíróság 2020. február 18-i határozatában visszavonta az elfogatóparancsokat;
- F. mivel a 2016. július 15-i puccskísérletben való állítólagos részvételével kapcsolatos, folyamatban lévő párhuzamos nyomozás keretében a török büntető törvénykönyv 309. cikke alapján mindössze néhány órával a felmentése után, szabadlábra helyezését megelőzően Kavalát újra letartóztatták, és İrfan Fidan isztambuli főügyész megbízásából rendőrségi őrizetbe helyezték át, azzal a váddal, hogy megkísérelte aláásni az alkotmányos rendet;
- G. mivel 2020. február 19-én Recep Tayyip Erdoğan török elnök elítélte az isztambuli 30. büntetőbírósa ítéletét, és azt állította, hogy Kavalát felmentése egy olyan terv részét képezi, amelyet olyan személyek dolgoztak ki, „akik bizonyos országokban felkeléseket szeretnének szítani és bajt akarnak keverni”, és ezekre a személyekre mint „az állam és népe elszánt ellenségeire” utalt; mivel Erdoğan elnök és más magas rangú tisztviselők nyilatkozatai tevőlegesen aláássák a török igazságszolgáltatás függetlenségét;
- H. mivel az ügyészség is fellebbezést nyújtott be a felmentő ítéletekkel szemben, és Edip Şahiner ügyész az eljárás mesterséges meghosszabbítása érdekében kérte a felmentések visszavonását;
- I. mivel Erdoğan elnök nyilatkozatait követően a bírói kinevezésekért és igazgatásért felelős Bírák és Ügyészek Tanácsa (HSK) vizsgálatot indított azon három bíró ellen, akik az ellenük hozott ítélet hiányosságaira hivatkozva felmentették Kavalát és nyolc vádlott-társát; mivel úgy tűnik, hogy az e bírakkal szembeni fegyelmi eljárás közvetlen beavatkozást jelentett döntéshozatali hatáskörükbe, és visszatartó hatást gyakorolhatott az igazságszolgáltatás minden tagjának függetlenségére;

2022. május 5., csütörtök

- J. mivel Törökországnak a büntetőeljárás törvénykönyv és egyes törvények módosításáról szóló 7188. sz. törvényével összhangban a terrorizmussal vagy az állam ellen elkövetett bűncselekményekkel vádolt gyanúsítottat az ügy tárgyalása előtt legfeljebb két évig lehet előzetes letartóztatásban tartani; mivel a Kavala ellen a török büntető törvénykönyv 309. cikke alapján folytatott nyomozás aktáját 2018. február 25-én nyitották meg; mivel az, hogy a török hatóságok 2020. február 25-én nem engedték szabadon Kavalát, a török büntető törvénykönyv megsértésének minősül;
- K. mivel az isztambuli főügyészség nem folytatott újabb kihallgatást Kavala újbóli letartóztatását követően, ami azt mutatja, hogy a 2019. október 11-i, hivatalból történő szabadlábra helyezést elrendelő végzés óta nem találtak olyan új bizonyítékot, amely alátámasztaná a török büntető törvénykönyv 309. cikke alapján felhozott vádakat; mivel az új bizonyítékok hiánya azt jelentette, hogy nem állt rendelkezésre hiteles indok Kavala ugyanezen vádak alapján történő újbóli letartóztatásának alátámasztására;
- L. mivel Kavala újbóli letartóztatása a rossz bánásmód iskolapéldája, amint azt Dunja Mijatović, az Európa Tanács emberi jogi biztosa is kijelentette; mivel a Kavala újbóli letartóztatására vonatkozó büntető határozat mind a nemzeti, mind a nemzetközi jog nyílt megsértését jelenti; mivel a Kavala elleni eljárás teljes egészében politikai beavatkozásokkal kísért, egymást követő bírósági manőverekből és szabálytalanságokból állt, fő célja pedig Kavala fogva tartásának meghosszabbítása volt;
- M. mivel – egyéb észszerűtlen határozatok mellett – a Gezi-ügyet 2021 augusztusa és 2022 februárja között összevonták az úgynevezett Çarşı-perrel, amelynek a vádlottjaira vonatkozó felmentő ítéleteket szintén hatályon kívül helyezték; mivel az isztambuli 30. büntetőbírószak elnöke, Mahmut Başbuğ, aki az ügyek összevonását kérte, ugyanaz a bíró volt, aki jóváhagyta az összevonást a 13. büntetőbírószakon, miután ideiglenesen kinevezték oda; mivel később, 2022 februárjában a 13. büntetőbírószak úgy határozott, hogy nyilvánvaló indok nélkül újra szétválasztja az ügyeket; mivel a 13. büntetőbírószak tanácsának egyik bírja, Murat Bircan 2022. április 25-én a hatalmon lévő párt színeiben jelöltként pályázott a Nagy Nemzetgyűlésbe;
- N. mivel 2019. december 10-én az EJEB úgy határozott, hogy Osman Kavala fogva tartása az észszerű gyanú hiánya miatt megsértette az EJE 5. cikkének (1) bekezdését, az alkotmánybírószak általi gyors bírósági felülvizsgálat hiánya miatt az egyezmény 5. cikkének (4) bekezdését, valamint az egyezmény 5. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 18. cikkét, mivel fogva tartása politikai indíttatású, amelynek célja az volt, hogy visszatartó erejű hatást gyakoroljon az emberi jogok védelmezőire;
- O. mivel az EJEB ítélete egyaránt vonatkozik a török büntető törvénykönyv 312. cikke alapján Osman Kavala ellen a Gezi parkban zajlott tüntetéseken való állítólagos részvétele miatt felhozott vádakra, valamint a 2016. július 15-i meghíúsult puccsban való állítólagos részvétele miatt ellene a büntető törvénykönyv 309. cikke alapján felhozott vádakra;
- P. mivel az EJEB ítéletében felszólította a török hatóságokat, hogy biztosítsák Osman Kavala azonnali szabadon bocsátását; mivel az EJEB 2019. évi kötelező erejű ítélete, valamint az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának 2021. december 2-i és 2022. február 2-i két időközi határozata ellenére sem történt előrelépés a szabadon bocsátása felé, aminek következtében kötelezettségszegési eljárást indítottak Törökország ellen az EJEB jogilag kötelező erejű ítélete végrehajtásának és Osman Kavala azonnali szabadon bocsátásának megtagadása miatt, fokozva az EU aggályait azzal kapcsolatban, hogy a török igazságszolgáltatás betartja-e a nemzetközi és uniós normákat;
- Q. mivel a hatalmon lévő török párt többször is figyelmen kívül hagyta a jogállamiságot, a demokratikus és emberi jogi normákat, és gyakran erőszakosan lép fel a politikai ellenfelekkel és az emberi jogok védelmezőivel szemben, akiket gyakran tágan értelmezett terrorizmus vádjával gyanúsítanak;
- R. mivel azt követően, hogy több uniós tagállam nyilatkozatot adott ki, amelyben elítélték Osman Kavala folytatódó fogva tartását, Törökország azzal fenyegetett, hogy törökországi nagykövetei közül tízet nem kívánatos személynek minősít;
- S. mivel Törökországnak uniós tagjelölt országgént tiszteletben kell tartania a demokrácia legmagasabb szintű normáit, beleértve az emberi jogok, a jogállamiság, az alapvető szabadságjogok és a tisztességes eljáráshoz való egyetemes jog tiszteletben tartását, valamint az ártatlanság védelme és a tisztességes eljáráshoz való jog szigorú tiszteletben tartását;

2022. május 5., csütörtök

T. mivel Törökország 1949. augusztus 9. óta tagja az Európa Tanácsnak, ami kötelezővé teszi számára az EJEE és az EJEB ítéletei betartását;

1. a lehető leghatározottabban elítéli Isztambul tizenharmadik büntetőbíróságának közelmúltbeli ítéletét, amely több mint négy és fél év igazságtalan, jogellenes és törvénytelen fogva tartást követően, valamint kevesebb mint három hónappal azután, hogy az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága kötelezettségszegési eljárást indított Törökország ellen az EJEB jogilag kötelező erejű ítélete végrehajtásának megtagadása miatt, súlyosbított életfogytiglani büntetést szabott ki Osman Kavalára; úgy véli, hogy indokolatlan vádak alapján ítélték el az emberi jogok védelmezőjeként való elhallgattatása és a törökországi kritikus hangok elrettentése végső céljával; hasonlóképpen elítéli Mucella Yapıcı, Can Atalay, Tayfun Kahraman, Ali Hakan Altınay, Yiğit Ali Ekmekçi, Çiğdem Mater Utku és Mine Özerden vádlott-társak elítélését;

2. felszólít Osman Kavala azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátására az EJEB 2019. évi ítéletével összhangban, az ellene felhozott valamennyi vád azonnali ejtésére és jogainak és szabadságjogainak teljes körű biztosítására, valamint az ügy további hét vádlottjának azonnali szabadon bocsátására; elítéli, hogy Osman Kavalát 2017 októbere óta folyamatosan megfosztják szabadságától, és felszólítja Törökországot, hogy nemzetközi és hazai kötelezettségeinek megfelelően járjon el;

3. teljes szolidaritását fejezi ki Osman Kavalával, a Gezi-per többi vádlottjával és családjaikkal;

4. mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy Törökországban folyamatosan romlik az alapvető jogok és szabadságjogok, valamint a jogállamiság helyzete, különösen a sikertelen puccsot követően; felszólítja a török hatóságokat, hogy vessenek véget az emberi jogi aktivisták, tudósok, újságírók, szellemi vezetők és jogászok bírósági zaklatásának;

5. felszólítja Törökországot mint az Európa Tanács tagját, hogy teljes mértékben hajtsa végre az EJEB valamennyi ítéletét az EJEE 46. cikkével összhangban, ami Törökországnak az Európa Tanácsban való tagságából eredő abszolút kötelezettség, amelyet Törökország alkotmánya is rögzít; hangsúlyozza, hogy az, hogy Törökország nem hajtja végre az EJEB Osman Kavala ügyében hozott ítéletét, tovább súlyosbítja az EU aggályait azzal kapcsolatban, hogy a török igazságszolgáltatás betartja-e a nemzetközi és európai normákat;

6. elítéli és sajnálja azokat a folyamatos törekvéseket és kísérleteket, amelyek – annak ellenére, hogy nem állnak rendelkezésre hiteles vagy kézzelfogható bizonyítékok – Osman Kavala bebörtönzésének meghosszabbítására irányulnak több összetett elkerülő igazságszolgáltatási taktikával, többek között ügyiratok összevonásával és szétválasztásával, valamint a tisztességes eljárás normáinak teljes figyelmen kívül hagyásával és politikai célból elkövetett folyamatos szabálytalanságokkal;

7. megdöbbenését fejezi ki amiatt, hogy Isztambul 13. büntetőbírósága súlyosbított életfogytiglani büntetést szabott ki Osman Kavalára amiatt, hogy állítólag megpróbálta erővel és erőszak alkalmazásával megdönteni a kormányt, nyilvánvalóan figyelmen kívül hagyva azt a tényt, hogy az EJEB ítéleteiben már kifejezetten elutasította ezt a vádat;

8. üdvözlí az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának visszatérő határozatait, amelyekben Osman Kavala szabadon bocsátását követelte, aminek eredményeként 2021 decemberében és 2022 februárjában időközi határozatok révén történelmi jelentőségű kötelezettségszegési eljárást indított Törökország ellen amiatt, hogy az ország megtagadta az EJEB jogerős ítéletének betartását; megjegyzi, hogy a kötelezettségszegési eljárások rávilágítanak arra, hogy Törökország súlyosan megsértette az Európa Tanács tagjaként és uniós tagjelölt országgént rá háruló kötelezettségeket; felhívja az Európa Tanács Miniszteri Bizottságát, hogy tegye meg a szükséges lépéseket annak biztosítása érdekében, hogy a török kormány további késedelem nélkül végrehajtsa az EJEB ítéletét;

9. elítéli a török hatóságok Osman Kavalával szembeni megalázó és embertelen bánásmódját, amely sérti az EJEE, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya és a török nemzeti jog szerinti jogait, valamint a Török Köztársaság alkotmányának 17. cikkében biztosított emberi méltóságát; felhívja Törökországot, hogy tartózkodjon az Osman Kavalával szembeni további megfélemlítő intézkedésektől, és garantálja emberi jogait, amelyeket a török alkotmány, valamint az uniós és a nemzetközi jog is rögzít;

10. elítéli a török Bírák és Ügyészek Tanácsának azon döntését, hogy vizsgálatot indít azzal a három bíróval szemben, akik kategorikusan és egyértelműen felmentették Osman Kavalát; megdöbbenéssel látja, hogy ezzel szemben Hasan Yılmaz volt isztambuli főügyész-helyettes, aki a Kavala elleni második vádemelésért volt felelős, ezt követően igazságügyi miniszterhelyettség és hivatalból a Bírák és Ügyészek Tanácsának tagjává nevezték ki;

2022. május 5., csütörtök

11. mély aggodalmát fejezi ki az olyan incidensek miatt, amelyek arra utalnak, hogy a kormány egyértelműen beavatkozik az Osman Kavala büntetőeljárás alá vonásával kapcsolatos bírósági ügyekbe; mélységesen aggódik amiatt, hogy a török bíróságok és hatóságok figyelmen kívül hagyják az EJEB ítéleteit, és hogy a bíróságok egy része egyre kevésbé követi a török alkotmánybíróság ítéleteit; ragaszkodik ahhoz, hogy a török hatóságok tegyenek meg minden lehetséges intézkedést az igazságszolgáltatás jelenlegi szörnyű állapotának kezelésére és függetlenségének az EJEE 6. cikkével összhangban történő helyreállítására, biztosítva valamennyi török igazságszolgáltatási szerv pártatlanságát, és megvédve őket a politikai beavatkozástól;

12. sürgeti a Bizottság alelnökét / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy egyfelől továbbra is tartsák napirenden törökországi partnereikkel Osman Kavala ügyét és többek között az önkényesen fogva tartott emberi jogi aktivisták, jogászok, újságírók és tudományos dolgozók minden egyéb ügyét, másfelől pedig nyújtsanak diplomáciai és politikai segítséget e személyeknek, többek között azzal, hogy megfigyelőként követik a bírósági tárgyalásokat, illetve nyomon követik a pereket; kéri, hogy az Európai Parlament küldöttsége vegyen részt Osman Kavala és vádlott-társai tárgyalásán, amennyiben az folytatódik; tudomásul veszi annak lehetőségét, hogy a legutóbbi bírósági ítélet ellen fellebbezést nyújtsanak be a török semmítőszékhez és alkotmánybírósághoz;

13. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat az emberi jogi aktivistáknak szóló sürgősségi támogatások fokozottabb alkalmazására, valamint hogy gondoskodjanak az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatások maradéktalan végrehajtásáról;

14. hangsúlyozza, hogy Osman Kavala és más, hasonló helyzetben lévő török állampolgárok szükség esetén politikai menedékjogot kaphatnak az EU-n belül;

15. megjegyzi, hogy az EJEB Osman Kavala és mások ügyében hozott kötelező erejű ítéleteinek nyílt megtagadására vonatkozó döntéssel a jelenlegi török kormány szándékosan semmisített meg minden reményt az uniós csatlakozási folyamat újbóli megnyitására vagy új fejezetek megnyitására és a nyitott fejezetek lezárására a jelenlegi körülmények között; emlékezteti az Európai Tanácsot, hogy az EU és Törökország közötti hivatalos kapcsolatokban bekövetkező bármely előrelépés, valamint a 2021. júniusi, 2021. márciusi és 2020. decemberi következtetéseiben ajánlott pozitív menetrend terén tett bármely előrelépés a törökországi polgári és emberi jogi, valamint jogállamisági helyzet tényleges javulásától függ;

16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, Törökország elnökének, kormányának és parlamentjének, és intézkedjen ezen állásfoglalás török nyelvre való lefordításáról.

2022. május 5., csütörtök

P9_TA(2022)0200

A Kínában folytatódó szerveltávolításokról szóló jelentések**Az Európai Parlament 2022. május 5-i állásfoglalása a Kínában folytatódó szerveltávolításról szóló jelentésekről (2022/2657(RSP))**

(2022/C 465/09)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az EU–Kína kapcsolatokról szóló korábbi állásfoglalásaira,
 - tekintettel a kínai szerveltávolításról szóló 2013. december 12-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Belső Politikák Főigazgatósága által 2016. április 12-én közzétett, „A kínai szervkivételekről szóló workshop munkája” című tanulmányra ⁽²⁾,
 - tekintettel az átültetésre szánt emberi szervekre vonatkozó minőségi és biztonsági előírásokról szóló, 2010. július 7-i 2010/53/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽³⁾,
 - tekintettel az Emberi Jogok 1948. évi Egyetemes Nyilatkozatára és az Európai Unió 2009. évi Alapjogi Chartájára, és különösen annak a személy integritásához való jogról szóló 3. cikkére,
 - tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, valamint a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés elleni egyezményre, amelyet Kína 1988. október 4-én ratifikált,
 - tekintettel az Európa Tanács emberi szervkereskedelem elleni egyezményére,
 - tekintettel a szervkereskedelemtől és a transzplantációs turizmusról szóló isztambuli nyilatkozatra,
 - tekintettel a Kína által 1949-ben aláírt, a népiirtás megelőzéséről és büntetéséről szóló egyezményre,
 - tekintettel az ENSZ emberi jogi szakértőinek 2021. június 14-i nyilatkozatára a kínai kisebbségeket célzó állítólagos szervkivételekről szóló jelentésekről,
 - tekintettel a 2021. november 29-i meghallgatásra, amelyet Emberi Jogi Albizottsága szervezett a kínai szervkivételről,
 - tekintettel a kínai lelkiismereti foglyok erőszakos szervkivételével foglalkozó független bíróság (Kínai Törvényszék) 2020. március 1-jén hozott jogerős ítéletére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság előmozdítása és tiszteletben tartása az EU Kínával fenntartott kapcsolatainak középpontjában áll, összhangban az EU azon kötelezettségvállalásával, hogy külső fellépései során megőrzi ezeket az értékeket, valamint Kína azon kötelezettségvállalásával, hogy ezekhez az értékekhez saját fejlődése és a nemzetközi együttműködés részeként magáénak tekinti;
- B. mivel Hszi Csin-ping elnök 2013. márciusi hatalomátvétele óta az emberi jogi helyzet Kínában tovább romlott; mivel a kínai kormány egyre ellenségesebbé vált az emberi jogokkal és a jogállamisággal szemben;
- C. mivel évente 10 000 tiltott emberi szervátültetést hajtanak végre világszerte; mivel az emberi szervkereskedelem az Egészségügyi Világszervezet (WHO) szerint évente több mint 1 milliárd eurós nyereséget termel;

⁽¹⁾ HL C 468., 2016.12.15., 208. o.

⁽²⁾ Tanulmány – „A kínai szervkivételekről szóló workshop munkája”, Európai Parlament, Belső Politikák Főigazgatósága, A. Tematikus Főosztály – Gazdaság- és Tudománypolitika, 2016. április 12.

⁽³⁾ HL L 207., 2010.8.6., 14. o.

2022. május 5., csütörtök

- D. mivel a Kínai Népköztársaságban a hagyományos hiedelmek miatt rendkívül alacsony az önkéntes szervadományozás aránya; mivel 1984-ben Kína olyan szabályozást vezetett be, amely lehetővé tette a kivégzett foglyok szerveinek eltávolítását; mivel Kína bejelentette, hogy 2015-ben felhagyott a kivégzett foglyok szerveinek felhasználásával, és nemzeti adományozási rendszert indított, anélkül azonban, hogy valaha is teljesen betiltotta volna ezt a gyakorlatot, amely továbbra is legális;
- E. mivel a kínai szervátültetési rendszer nem felel meg a WHO-nak a szervbeszerzési útvonalak átláthatóságára és nyomon követhetőségére vonatkozó követelményeinek, és mivel a kínai kormány ellenáll annak, hogy a rendszert független módon ellenőrizhetővé tegyék; mivel az önkéntes és tájékozott hozzájárulás az etikus szervadományozás előfeltétele;
- F. mivel a kényszerű szervkivétel úgy kell értelmezni, mint egy személy beleegyezése nélküli meggyilkolását abból a célból, hogy szerveit eltávolítsák és átültessék egy másik személybe; mivel ezt a gyakorlatot az élethez való alapvető jog kirívó és elviselhetetlen megsértésének kell tekinteni;
- G. mivel az ENSZ Kínzás Elleni Bizottsága és az ENSZ kínzással és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmóddal vagy büntetéssel foglalkozó különmegbízottja aggodalmának adott hangot a foglyoktól való szervkivétel vádjával kapcsolatban, és felszólították a Kínai Népköztársaság kormányát, hogy növelje a szervátültetési rendszer elszámoltathatóságát és átláthatóságát, valamint büntesse a visszaélésekért felelős személyeket;
- H. mivel a Kínai Törvényszék⁽⁴⁾ 2020 márciusában meghozta végső ítéletét, amelyben arra a következtetésre jutott, hogy Kínában évek óta jelentős mértékben erőszakos szerveltávolításokat követnek el, és a Fálun Gong hívei voltak az egyik – és valószínűleg a fő – szervellátási forrás; mivel a kínai kormány megtagadta a tanúskodást a Törvényszék előtt;
- I. mivel a kivégzett és az élő foglyok szervátültetési forrásként való kezelése az emberi jogok és az orvosi etika elfogadhatatlan megsértésének széles körét vonja maga után;
- J. mivel az ENSZ emberi jogi szakértőinek 2021. június 10-i nyilatkozata szerint hiteles információk állnak rendelkezésre arról, hogy a kínai etnikai, nyelvi vagy vallási kisebbségekhez tartozó fogvatartottak – szabad, önkéntes és tájékozott beleegyezésük nélkül – orvosi vizsgálaton esnek át, beleértve a vérvizsgálatokat és szervvizsgálatokat, például ultrahang- és röntgenvizsgálatokat, amelyek alapvető fontosságúak az átültetésre szánt szervek egyezésének ellenőrzéséhez;
- K. mivel az ENSZ emberi jogi szakértői korábban 2006-ban és 2007-ben felvetették ezt a kérdést a kínai kormánynak; mivel a kínai kormány válaszaiból hiányoztak az olyan adatok, mint például a transzplantációs műtétekhez használt szervek forrásairól vagy információmegosztó rendszerekről szóló információk, amelyek segíthették volna az emberkereskedelem áldozatainak azonosítását és védelmét, valamint az emberkereskedők utáni hatékony nyomozást és büntetőeljárás alá vonásukat;
- L. mivel a kínai kormány visszautasította a szervkivétellel kapcsolatos vádakát, különösen az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatalának adott válasza révén, és ismételten és határozottan tagadta, hogy Fálun Gong-híveket megölték volna szerveikért;
1. hangot ad komoly aggodalmának a Kínai Népköztársaságban foglyoktól, pontosabban a Fálun Gong-hívektől és más kisebbségektől – uiguroktól, tibetiektől és keresztényektől – származó folyamatos, szisztematikus, embertelen és államilag jóváhagyott szervkivételekről szóló jelentések miatt;
2. emlékeztet rá, hogy Kína ratifikálta a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés elleni egyezményt, amely előírja a kínzás és más kegyetlen, embertelen és megalázó bánásmód vagy büntetés abszolút és kivételek nélküli tilalmát;

⁽⁴⁾ <https://chinatribunal.com/>

2022. május 5., csütörtök

3. úgy véli, hogy a Kínai Népköztársaságban élő, halálraítélt és lelkiismereti okokból fogvatartottak szervkivételének gyakorlata a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútumának 7. cikkében meghatározottak szerint emberiség elleni bűncselekménynek minősülhet; sürgeti a Kínai Népköztársaságot, hogy írja alá és csatlakozzon a Római Statútumhoz;
4. felhívja a kínai hatóságokat, hogy haladéktalanul válaszoljanak a szervkivétellel kapcsolatos állításokra, és tegyék lehetővé a nemzetközi emberi jogi mechanizmusok, köztük az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala általi független megfigyelést;
5. hangot ad aggodalmának a független felügyelet hiánya miatt a tekintetben, hogy a bebörtönzöttek vagy fogvatartottak érvényes módon hozzájárulásukat adják-e a szervadományozáshoz; elítéli, hogy a kínai hatóságok nem adnak tájékoztatást azokról a jelentésekről, amelyek szerint az elhunyt fogvatartottak és bebörtönzöttek családjaikat megakadályozzák abban, hogy átvehessék holttestüket;
6. sürgeti a kínai hatóságokat, hogy kérjék és biztosítsák a fogvatartottak és bebörtönzöttek szabad és tájékozott hozzájárulását az orvosi vizsgálatokkal kapcsolatban, és fogadjanak el szabályozási keretet a nemzetközi egyezményekkel összhangban az önkéntes és átlátható szervadományozási rendszerre vonatkozóan;
7. felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy minden emberi jogi párbeszéd alkalmával vegyék fel a kínai szerveltávolítások kérdését; ragaszkodik ahhoz, hogy az EU és tagállamai nyilvánosan ítéljék el a szervátültetésekkel kapcsolatos visszaéléseket Kínában; felhívja a tagállamokat, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy megakadályozzák állampolgáraik Kínába irányuló transzplantációs turizmusát, és hívják fel a Kínába utazó polgáraik figyelmét erre a kérdésre;
8. üdvözli Michelle Bachelet, az ENSZ emberi jogi főbiztosának kínai látogatását; sürgeti az ENSZ-t, hogy e látogatás során folytassa a szervkereskedelemmel kapcsolatos vizsgálatot;
9. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy a harmadik országokkal, különösen az Öböl-térségben lévő partnerekkel – ahol kínai transzplantációs központok a kínai uiguroktól és muszlim kisebbségektől származó „halal szerveket” hirdettek – folytatott együttműködése során vesse fel a kényszerű szerveltávolítások kérdését;
10. felhívja Kínát, hogy teljes mértékben tegyen eleget a szervbeszerzési módok átláthatóságára és nyomon követhetőségére vonatkozó WHO-követelményeknek;
11. felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy az egészségügy és a kutatás területén az EU-n kívüli országokkal, köztük Kínával kötött egyezményeik és együttműködési megállapodásaik tiszteletben tartsák az EU etikai elveit a szervadományozással, valamint az emberi test részeinek és termékeinek tudományos célú felhasználásával kapcsolatban; felhívja a tagállamok illetékes intézményeit, hogy értékeljék és vizsgálják felül a kínai intézményekkel a transzplantációs gyógyászat, kutatás és képzés terén folytatott együttműködés feltételeit;
12. követeli, hogy a kínai hatóságok biztosítsanak nyílt, korlátlan és érdemi hozzáférést az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának és az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa különleges eljárásokkal megbízott képviselőinek Hszincsiang meg látogatásához; kéri a kínai kormányt, hogy működjön együtt az ENSZ-szervezetekkel ebben a kérdésben; sürgeti az ENSZ Emberi Jogi Tanácsát, hogy a kényszerű szerveltávolítás kérdését kezelje prioritásként;
13. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint a Kínai Népköztársaság kormányának és parlamentjének és az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának.

2022. május 5., csütörtök

P9_TA(2022)0201

Az ellenzékkel szembeni folyamatos erőszakos fellépés Kambodzsában

Az Európai Parlament 2022. május 5-i állásfoglalása a politikai ellenzék folyamatos elnyomásáról Kambodzsában (2022/2658(RSP))

(2022/C 465/10)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Kambodzsáról szóló korábbi állásfoglalásaira,
 - tekintettel az ENSZ kambodzsai emberi jogi helyzettel foglalkozó különleges előadójának korábbi jelentéseire és nyilatkozataira,
 - tekintettel az EU „fegyver kivételével mindent” (EBA) kereskedelmi rendszere keretében Kambodzsának nyújtott vámkedvezmények egy részének 2020. augusztus 12-től kezdődő visszavonására irányuló, 2020. február 12-i bizottsági határozatra,
 - tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet egyesülési szabadságról és a szervezkedési jog védelméről szóló egyezményére,
 - tekintettel az EU ENSZ melletti küldöttségének az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 49. ülészakán a Kambodzsával foglalkozó különleges előadóval folytatott interaktív párbeszédéről szóló, 2022. március 29-i nyilatkozatára,
 - tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának a Kambodzsának nyújtott tanácsadási szolgáltatásokról és technikai segítségnyújtásról szóló, 2021. október 11-i 48/23. számú határozatára,
 - tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága 2022. március 30-i, a Kambodzsáról szóló harmadik időszaki jelentésről szóló záró észrevételeire,
 - tekintettel az Európai Közösség és a Kambodzsai Királyság közötti, 1997. április 29-én, Luxembourgban aláírt együttműködési megállapodásra ⁽¹⁾,
 - tekintettel az 1991. október 23-i átfogó kambodzsai békemegállapodásra, és különösen annak 15. cikkére, amely kötelezettségvállalást tartalmaz Kambodzsában az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartására, többek között a nemzetközi aláírók részéről is,
 - tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára (1948. december 10.) és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára (1966. december 16.),
 - tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel 2017. november 16-án a Kambodzsai Legfelsőbb Bíróság bejelentette a legnagyobb ellenzéki párt, a Kambodzsai Nemzeti Megmentés Pártjának (CNRP) feloszlátását;
- B. mivel azóta, hogy a Legfelsőbb Bíróság a 2018. évi választásokat megelőzően feloszlatta a CNRP-t, a kambodzsai kormány keményen fellép a politikai ellenzék tagjaival szemben, ami az önkényes letartóztatástól vagy megtorlástól való félelem miatt száműzetésbe kényszerítette az ellenzék tagjait; mivel a független médiával, a civil társadalmi szervezetekkel és a politikai ellenzékkel szemben 2017-ben kezdődött kormányzati fellépés 2021-ben és 2022-ben is folytatódott;
- C. mivel Hun Szen miniszterelnök 37 éve szinte megszakítás nélkül hatalmon van, és a hatalmon lévő Kambodzsai Néppárt abszolút hatalmat gyakorol az állam és a jogalkotó szervek felett;

⁽¹⁾ HL L 269., 1999.10.19., 18. o.

2022. május 5., csütörtök

- D. mivel Kambodzsa 2022 júniusában helyhatósági választásokat tart, és a következő általános választásokra várhatóan 2023 júliusában kerül sor; mivel a 2022. júniusi helyhatósági választások és a jövő évi nemzeti választások előtt Kambodzsa emberi jogi helyzete válságos helyzetbe került, mivel a kormány a Covid19-intézkedések orve alatt intenzívebben lépett fel a politikai ellenzékkel, az újságírókkal, a független médiával és a civil társadalommal szemben; mivel Kambodzsa Nemzeti Választási Bizottsága az ellenzéki Gyertyaláng Párt ⁽²⁾ jelöltjei közül több mint 100 jelöltet törölt az ország 2022. június 5-i helyhatósági választásain részt venni szándékozók listájáról;
- E. mivel a 2020. novemberi bírósági idézéseket követően a hatóságok 2021-ben tömeges pereket indítottak az ellenzék több mint 100 tagja és emberijog-védők ellen a véleménynyilvánítás szabadságához és a békés gyülekezéshez való joguk gyakorlása miatt; mivel az e tárgyalások során előforduló szabálytalanságok között szerepelt a hiteles bizonyítékok hiánya, a tisztességes eljáráshoz való jog és a tisztességes eljáráshoz kapcsolódó garanciák megsértése, valamint a vádlott távollétében lefolytatott tárgyalások több vádlott esetében, ami sérti az emberi jogi garanciákat; mivel jelenleg több mint 60 emberijog-védő van börtönben, köztük szakszervezeti vezetők és környezetvédelmi aktivisták;
- F. mivel 2021 márciusában kilenc magas rangú pártvezetőt, köztük Sam Rainsyt távollétében bűnösnek találták a büntető törvénykönyv 27. és 451. cikke szerinti „büntett elkövetésre való kísérlet” és „támadás” bűncselekményében, és 25 év börtönbüntetésre ítélték őket; mivel Sam Rainsyvel, Mu Szochuával és más ellenzéki politikusokkal szemben távollétükben folytattak le bírósági eljárást, mivel nem engedték meg számukra, hogy visszatérjenek Kambodzsába, hogy a bíróság előtt megvédhessék magukat;
- G. mivel bár más tárgyalásokat megtartottak, az óvadék ellenében szabadlábra helyezett Kem Sokha elleni tárgyalást csaknem két évvel elhalasztották annak ellenére, hogy többször kérték annak folytatását; mivel tárgyalása 2022 januárjában újraindult, de nem lehet látni, hogy mikor fog véget érni, ami megfosztja a politikust a politikai részvételhez való alapvető jogától;
- H. mivel a CNRP vezetőjét, Kem Sokhát 2017 szeptemberében letartóztatták, és továbbra is koholt hazaárulási vádakkal néz szembe;
- I. mivel 2022. március 17-én a phnompeni városi bíróság a kormányzó párt politikai ellenfeleit 5 évtől 10 évig terjedő börtönbüntetésre ítélte, a feltételes szabadlábra helyezés lehetősége nélkül; mivel 2022. március 17-én a phnompeni városi bíróság 20 ellenzéki politikust és aktivistát ítél el homályos vádak alapján „uszítás” és „összeesküvés” miatt, hosszú börtönbüntetésre ítélve őket;
- J. mivel 2021 novemberében Veourn Veasná, Voeung Samnangot és Lanh Thavryt, a CNRP támogatóit és az ENSZ menekültügyi főbiztosát, elismert menekülteket, Thaiföldről visszatoloncolták Kambodzsába, majd uszítás és a Covid19-törvény megsértésének vádjával őrizetbe vették;
- K. mivel 2021 augusztusában Rong Chhun szakszervezeti vezetőt „bűncselekmény elkövetésére vagy társadalmi zavargás okozására való uszítás” miatt elítélték, Sar Kanika és Ton Nimol korábbi politikai ellenzéki tagokkal együtt, 20 hónaptól 2 évig terjedő büntetéssel, valamint 400 millió riel (közel 95 000 euró) összegű nagy pénzbüntetéssel; mivel 2021 novemberében Rong Chhant, Sar Kanikát, Ton Nimolt és más, velük egyidejűleg letartóztatott aktivistákat felfüggesztett büntetésekkel szabadon bocsátották, és azóta is szabadlábon vannak;; mivel a békés sztrájkban részt vevő nőket ismételt és aránytalan mértékben vették célba a sztrájkok feloszlására irányuló kormányzati erőfeszítések;
- L. mivel több mint 60 dokumentált politikai foglyot tartanak előzetes letartóztatásban, míg a politikai ellenzék képviselői, a közösségi aktivisták és a szakszervezeti aktivisták letartóztatással, fogva tartással és jogellenes elzárással szembesülnek; mivel 2015 óta a kambodzsai börtönökben fogva tartottak száma több mint kétszeresére nőtt, és a kormány adatai szerint jelenleg 38 977 személyt tartanak fogva a hivatalosan 8 804 fős kapacitással rendelkező kambodzsai börtönökben; mivel ez a drámai túlszűfolttság a fogvatartottak jogainak súlyos megsértését jelenti, akik gyakran nem férnek hozzá tiszta vízhez, illetve orvosi ellátáshoz; mivel a kormány nem tett megfelelő lépéseket annak érdekében, hogy megelőzze a Covid19-járvány súlyos járványkitöréseit a bebörtönzöttek körében;

⁽²⁾ A CNRP-t 2012-ben hozták létre a Gyertyaláng Párt és az Emberi Jogi Párt összevonásával. A CNRP 2017-es erőszakos feloszlását követően az újjáélesztett Gyertyaláng Párt vált Kambodzsában a legfőbb ellenzéki párttá.

2022. május 5., csütörtök

- M. mivel a jelentések szerint az elmúlt két hónapban a Gyertyaláng Párt öt jelöltjét börtönözték be; mivel más jelöltek arra kényszerítettek, hogy visszavonják indulásukat annak érdekében, hogy elkerüljék az ellenük hamis vádak – például puccskísérlés – alapján történő vádemelést; mivel a kormány korábban hasonló állításokat alkalmazott az ellenzéki pártok és jelöltek elutasítására; mivel 2021-ben a hatóságok megtagadták a Kambodzsai Nemzeti Szív Párt nyilvántartásba vételét, amelynek szervezőjével szemben a Belügyminisztérium jelenleg vizsgálatot folytat; mivel az elmúlt hetekben a Kambodzsai Néppárt ellenőrzése alatt álló Nemzeti Választási Bizottság a Gyertyaláng Párt számos jelöltje esetében megakadályozta, hogy induljanak a közelgő választásokon; mivel a számos határozat 11 település teljes jelöltlistájának hatálytalanságához vezetett;
- N. mivel 2021 márciusában a kormány új, átfogó törvényt fogadott el a Covid19 és más súlyos, veszélyes és fertőző betegségek terjedésének megelőzését célzó intézkedésekről, amely a Covid19-intézkedések megsértése esetén akár 20 év börtönbüntetést és egyéb aránytalan büntetéseket tesz lehetővé;
- O. mivel 2021 februárjában a kormány elfogadott egy alrendeletet, amely szigorítja az internet ellenőrzését, és kiterjeszti a kormányt bíráló internethasználók online megfigyelését; mivel 2022 márciusában a kormány bejelentette, hogy határozatlan időre elhalasztja az alrendelet végrehajtását;
1. elítéli az ellenzéki politikusok, szakszervezeti aktivisták, emberijog-védők, újságírók, környezetvédők, diákok és mások ellen a véleményük kifejezése miatt indított, Hun Szen miniszterelnök és pártja, a Kambodzsai Néppárt által megrendezett büntetőeljárásokat; felszólítja a kambodzsai miniszterelnököt és kormányát, hogy haladéktalanul vessenek véget az ellenzék tagjai, a szakszervezeti tagok, az emberijog-védők, a média és a civil társadalmi szereplők megfélemlítésének és zaklatásának, beleértve a bírósági zaklatást is; felszólítja a biztonsági erőket, hogy tartózkodjanak a békés tüntetéseken részt vevő személyekkel szembeni szükségtelen és túlzott erőszak alkalmazásától;
 2. elítéli a CNRP feloszlátását, és ismételten felszólít a Kem Sokha, Sam Rainsy, Mu Szochua és más ellenzéki tisztviselők elleni vádak azonnali ejtésére; sürgeti a kambodzsai hatóságokat, hogy haladéktalanul bocsássák szabadon a lelkiismereti okokból bebörtönözötteket, valamint a jogszerű munkájuk végzése vagy jogaik gyakorlása miatt őrizetbe vett fogvatartottakat, köztük újságírókat, emberijog-védőket, környezetvédelmi aktivistákat és szakszervezeti aktivistákat; felhívja a kambodzsai hatóságokat, hogy végezzenek független vizsgálatokat az ellenzéki pártok tagjai és a civil társadalmi szereplők elleni zaklatással, megfélemlítéssel, önkényes letartóztatással, erőszakos cselekményekkel és kínzással kapcsolatos valamennyi vád ügyében, és állítsák bíróság elé az elkövetőket;
 3. hangsúlyozza, hogy a politikai ellenzék tagjai, a civil társadalmi aktivisták, az emberijog-védők, az újságírók és az átlagpolgárok pereit a tisztességes tárgyalásra vonatkozó nemzetközi normák teljes megsértésével folytatják le; felhívja a kormányt, hogy reformálja meg az átpolitizált igazságszolgáltatást, mindenki számára biztosítsa a jogszerű eljáráshoz való jogot, valamint haladéktalanul és feltétel nélkül bocsásson szabadon minden politikai foglyot; felszólítja a kambodzsai hatóságokat, hogy biztosítsák az igazságszolgáltatási rendszer teljes függetlenségét és pártatlanságát, és hozzanak hatékony jogi és egyéb intézkedéseket a börtönök drámai túlszűfoaltságának kezelésére, többek között szüntessék meg az előzetes letartóztatásokat;
 4. sürgeti a kambodzsai hatóságokat annak biztosítására, hogy a bírósági eljárás nélküli kivégzésekre vonatkozó minden vádat haladéktalanul és pártatlanul vizsgáljanak ki, beleértve Sin Khon és Kem Ley ügyeit is, és hogy az elkövetőket vonják büntetőeljárás alá; felhívja a kambodzsai hatóságokat, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést az ilyen kivégzések megelőzése és megállítása érdekében;
 5. a 2022 júniusi helyhatósági választások és a 2023-as országos választások fényében mélyszéles aggodalmának ad hangot amiatt, hogy Kambodzsában visszalépés történt az emberi jogok terén, beleértve a független jelentéstétel korlátozását, a szólásszabadság kriminalizálását és a békés gyülekezés de facto tilalmát; sürgeti a kambodzsai hatóságokat, hogy vessenek véget az emberek közügyekben való részvételére vonatkozó valamennyi jogellenes korlátozásnak, és biztosítsák, hogy a közelgő 2022. június 5-i helyhatósági választásoktól és a 2023. júliusi országos választásoktól kezdve minden politikai párt egyenlő, szabad és átlátható választási kampányt folytathasson;
 6. mélyszéles aggodalmát fejezi ki a kormány által folytatott online megfigyelés és a szólásszabadságot és a magánélethez való jogot fenyegető veszélyek miatt; felhívja a kambodzsai hatóságokat, hogy töröljék el a nemzeti internetes átjáróról szóló, 2022. februári törvényt, amely lehetővé teszi a kormány számára, hogy nyomon kövessen az interneten minden tevékenységet, és jogi eljárásokat folytasson a kormányzati vagy rendőrségi intézkedésekről beszámoló személyek ellen;

2022. május 5., csütörtök

felszólítja a kambodzsai kormányt, hogy helyezze hatályon kívül az összes elnyomó jogszabályt, különösen a politikai pártokról szóló törvényt, a szakszervezeti törvényt és a szólásszabadságot és a politikai szabadságokat korlátozó minden más jogszabályt, valamint azokat a jogszabályokat, amelyek nincsenek teljes mértékben összhangban a nemzetközi normákkal és Kambodzsza nemzetközi kötelezettségeivel;

7. aggodalmát fejezi ki az egyre erőteljesebb erőszakos fellépés miatt a környezetvédelmi aktivistákkal, köztük a földjogi aktivistákkal szemben, akik különösen a közelmúltban lefolytatott tömeges pereknek váltak célpontjaivá; ezzel összefüggésben mélyszélesen sajnálja, hogy a jelentések szerint a világiárvány alatt Kambodzsza védett erdőiben felgyorsult az illegális fakitermelés, és felszólítja az EU-t és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a nemzetközi együttműködést annak érdekében, hogy megakadályozzák az engedély nélküli áruk illegális kivitelét Kambodzsából;

8. emlékezteti az uniós székhelyű vállalkozásokat arra, hogy alapos emberi jogi és környezetvédelmi átvilágítást szükséges végezniük, és biztosítaniuk kell, hogy ne legyenek kapcsolataik a súlyos emberi jogi jogsértésekért és a kambodzsai ellenzék feloszlata miatt és azt követő elnyomásáért felelős politikai vezetőkkel vagy biztonsági erők vezetőivel, valamint az illegális fakitermelésből és földszerzésből hasznot húzó szervezetekkel;

9. felhívja az EU-t, a tagállamokat és a nemzetközi közösséget, hogy Kambodzsának a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége (ASEAN) elnökeként betöltött szerepére tekintettel ragadják meg az alkalmat, hogy nyomást gyakoroljanak és nyilvános lépéseket tegyenek az aktivisták és az emberijog-védők védelmének biztosítása érdekében, és támogassák a politikai pártok arra irányuló küzdelmét, hogy a 2022. június 5-i helyhatósági választásokra és a 2023-as országos választásokra készülve bizonyos mértékben újból megnyissák a politikai és polgári mozgásteret; hangsúlyozza, hogy a legutóbbi fejlemények még inkább aláássák a kambodzsai kormány hitelességét a pozitív emberi jogi menetrendnek a régióban történő végrehajtása és az ASEAN elnökeként betöltött szerepe tekintetében;

10. ismételt felhívja a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, hogy szorosan kövesse nyomon a kambodzsai helyzetet, és biztosítsa különösen azt, hogy a Gyertyaláng Pártot ne oszlassák fel olyan nevetséges feltételek alapján, mint a CNRP-t;

11. ismét célzott szankciókra szólít fel, és sürgeti a Tanácsot, hogy az EU globális emberi jogi szankciórendszere keretében fogadjon el korlátozó intézkedéseket – többek között utazási tilalmat és a vagyoni eszközök befagyasztását – a politikai vezetőkkel és a biztonsági erők vezetőivel, valamint ezek gazdasági érdekeltségeivel szemben, hogy elszámoltassák mindazokat a személyeket, akik felelősséggel tartoznak az emberi jogok súlyos megsértéséért és a kambodzsai ellenzék feloszlata miatt és ezt követő elnyomása miatt;

12. felhívja a Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon a közelgő helyhatósági választásokat, és álljon készen az összes rendelkezésre álló eszköz felhasználására – beleértve Kambodzsza „fegyver kivételével mindent” státuszának teljes felfüggesztését és egyéb szankciókat –, amennyiben a választási megfigyelők bizonyítékot találnak a választások tisztességtelenségére;

13. sürgeti a Bizottságot, hogy ragaszkodjon az egyértelműen meghatározott emberi jogi referenciakritériumokhoz a kambodzsai kormánnyal folytatott valamennyi interakciója során, és a kambodzsai hatóságokkal való folyamatos, megerősített párbeszédnek tegye részévé az ezen állásfoglalásban kiemelt, aggodalomra okot adó kérdéseket, többek között Kambodzsza „fegyver kivételével mindent” státuszát; felhívja a Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon a helyzetet, és értékelje a „fegyver kivételével mindent” státusz részleges felfüggesztésének a civil társadalom legkiszolgáltatottabb rétegeire gyakorolt hatását;

14. felhívja a Bizottságot, hogy kövessen nyomon a kambodzsai kormánynak nyújtott minden kétoldalú pénzügyi támogatást, és biztosítsa, hogy a kétoldalú pénzügyi támogatás eljusson a kambodzsai civil társadalmi szervezetekhez és az ellenzéki pártokhoz;

15. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az ASEAN főtitkárnak, valamint Kambodzsza kormányának, miniszterelnökének és nemzetgyűlésének.

2022. május 5., csütörtök

P9_TA(2022)0202

Versenypolitika – 2021. évi éves jelentés

Az Európai Parlament 2022. május 5-i állásfoglalása a versenypolitikáról – 2021. évi éves jelentés (2021/2185(INI))

(2022/C 465/11)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 101–109. cikkére,
- tekintettel a versenyről szóló vonatkozó bizottsági szabályokra, iránymutatásokra, állásfoglalásokra, nyilvános konzultációkra, közleményekre és dokumentumokra,
- tekintettel a Bizottság versenypolitikáról szóló 2020. évi, 2021. július 7-i jelentésére (COM(2021)0373) és az ahhoz csatolt, ugyanazon nap kiadott bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2021)0177),
- tekintettel a „Versenypolitika – 2020. évi éves jelentés” című, 2021. június 9-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a Régiók Európai Bizottságának a versenypolitikáról szóló 2020. évi, 2021. július 7-i bizottsági jelentéssel (COM(2021)0373) kapcsolatos véleményére (ECON-VII/015),
- tekintettel a „Versenypolitika – 2019. évi éves jelentés” című, 2020. június 18-i állásfoglalásának ⁽²⁾ a Bizottság általi nyomom követésére,
- tekintettel a gazdaságnak a jelenlegi Covid19-járvánnyal összefüggésben való támogatása céljából létrehozandó, állami támogatási intézkedésekre vonatkozó ideiglenes keretről szóló 2020. március 19-i, 2020. április 3-i, 2020. május 8-i, 2020. június 29-i, 2020. október 13-i, 2021. január 28-i és 2021. november 18-i bizottsági közleményekre (C(2021)8442),
- tekintettel a belső piacot torzító külföldi támogatásokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2021. május 5-i bizottsági javaslatra (COM(2021)0223),
- tekintettel a Bizottságnak az Unióba irányuló közvetlen külföldi befektetések átvilágításáról szóló, 2021. november 23-i első éves jelentésére ⁽³⁾,
- tekintettel a digitális szolgáltatások egységes piacáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály) irányuló (COM(2020)0825) és a digitális ágazat vonatkozásában a megtámadható és méltányos piacokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (digitális piacokról szóló jogszabály) irányuló (COM(2020)0842), 2020. december 15-i bizottsági javaslatokat tartalmazó szabályozási csomagra,
- tekintettel a tagállami versenyhatóságok helyzetének a hatékonyabb jogérvényesítés céljából történő megerősítéséről és a belső piac megfelelő működésének biztosításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2019/1 európai parlamenti és tanácsi irányelve ⁽⁴⁾,
- tekintettel a közösségi versenyjog alkalmazásában az érintett piac meghatározásáról szóló, 1997. december 9-i bizottsági közlemény értékeléséről szóló, 2021. július 12-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2021)0199),

⁽¹⁾ HL C 67., 2022.2.8., 2. o.

⁽²⁾ HL C 362., 2021.9.8., 22. o.

⁽³⁾ A Bizottság „Első éves jelentés az Unióba irányuló közvetlen külföldi befektetések átvilágításáról” című, 2021. november 23-i jelentése (COM(2021)0714).

⁽⁴⁾ HL L 11., 2019.1.14., 3. o.

2022. május 5., csütörtök

- tekintettel a Bizottság Versenypolitikai Főigazgatóságának (DG COMP) megbízásából készült, a közösségi versenyjog alkalmazásában az érintett piac meghatározásáról szóló bizottsági közlemény értékelését kísérő, 2021. júniusban közzétett háttér tanulmányra ⁽⁵⁾,
- tekintettel a DG COMP megbízásából készült „Versenypolitika a digitális korszakban” című, 2019-ben közzétett szaktanácsadói jelentésre ⁽⁶⁾,
- tekintettel a Bizottság Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatósága számára készült, „A fogyasztók sebezhetősége az Európai Unió kulcsfontosságú piacain” című, 2016-ban közzétett jelentésre ⁽⁷⁾,
- tekintettel az új kihívásoknak megfelelő versenypolitikáról szóló, 2021. november 18-i bizottsági közleményre (COM(2021)0713) és annak mellékletére,
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre és ütemtervre (COM(2019)0640),
- tekintettel a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról szóló, 2021. június 30-i (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (európai klímarendelet) ⁽⁸⁾,
- tekintettel a „2022. évi iránymutatás az éghajlatvédelmi, a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról” című, 2021. december 21-i bizottsági közleményre ⁽⁹⁾,
- tekintettel az „Iránymutatás a kockázatfinanszírozási célú befektetések előmozdítását szolgáló állami támogatásokról” című, 2021. december 6-i bizottsági közleményre ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel az „Iránymutatás az uniós versenyjognak az önfoglalkoztatók munkafeltételeire vonatkozó kollektív szerződésekre történő alkalmazásáról” című, 2021. december 9-i bizottsági közleményre (C(2021)8838),
- tekintettel az „Új európai iparstratégia” című, 2020. március 10-i bizottsági közleményre (COM(2020)0102), valamint az e stratégia frissítéséről szóló, 2021. május 5-i bizottsági közleményre (COM(2021)0350),
- tekintettel a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló 651/2014/EU rendelet módosításáról szóló, 2021. július 23-i (EU) 2021/1237 bizottsági rendeletre ⁽¹¹⁾,
- tekintettel az éghajlatvédelmi, környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló, 2022. évi iránymutatásról szóló bizottsági közlemény tervezete tartalmának jóváhagyásáról szóló, a Bizottsághoz intézett, 2021. december 21-i közleményre (C(2021)9817),
- tekintettel az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásokról (CEEAG) szóló, 2021. október 21-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,
- tekintettel az Európai Számvevőszék „A Bizottság uniós összefonódás-ellenőrzési és antitröszt eljárásai: fokozni kell a piac felügyeletét” című, 24/2020. számú különjelentésére,
- tekintettel „A Bizottság iránymutatása az összefonódás-ellenőrzési rendelet 22. cikkében meghatározott áttételi mechanizmus bizonyos ügykategóriákra történő alkalmazásáról” című, 2021. március 26-i bizottsági közleményre (C(2021)1959),

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/competition-policy/system/files/2021-06/kd0221712enn_market_definition_notice_2021_1.pdf

⁽⁶⁾ Európai Bizottság, Versenypolitikai Főigazgatóság, Montjoye, Y., Schweitzer, H., Crémer, J.: „Versenypolitika a digitális korszakban”, Kiadóhivatal, 2019, <https://data.europa.eu/doi/10.2763/407537>.

⁽⁷⁾ Európai Bizottság, Fogyasztó-, Egészség-, Élelmiszerügyi és Mezőgazdasági Végrehajtó Ügynökség: „A fogyasztók sebezhetősége az Európai Unió kulcsfontosságú piacain: végleges jelentés”, Kiadóhivatal, 2016, <https://data.europa.eu/doi/10.2818/056024>.

⁽⁸⁾ HL L 243., 2021.7.9., 1. o.

⁽⁹⁾ HL C 80., 2022.2.18., 1. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 508., 2021.12.16., 1. o.

⁽¹¹⁾ HL L 270., 2021.7.29., 39. o.

⁽¹²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0441.

2022. május 5., csütörtök

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke (3) bekezdésének vertikális megállapodások és összehangolt magatartások csoportjaira történő alkalmazásáról szóló bizottsági rendelettervezet tartalmának jóváhagyásáról szóló, 2021. július 9-i bizottsági közleményre (C(2021)5026) és annak mellékletére, valamint a vertikális korlátozásokról szóló iránymutatásra vonatkozó, 2021. július 9-i bizottsági közlemény (C(2021)5038) mellékletére,
- tekintettel az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2021. július 14-i bizottsági javaslatra (COM(2021)0564),
- tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
- tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság véleményére,
- tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A9-0064/2022),
- A. mivel az uniós versenypolitika – különösen bizonytalanság idején és a kettős transzformáció során – fontos szerepet játszik a hatékony verseny biztosításában az innováció, a munkahelyteremtés, a növekedés, a versenyképesség és a vállalkozói szellem ösztönzése, valamint a méltányos gazdasági feltételek meghatározása érdekében, különösen az olyan új technológiákat fejlesztő innováció előmozdítása révén, amelyek segítségével többet tehetünk, kevésbé károsítva a környezetet és hatékonyan osztva el az erőforrásokat, a fogyasztók számára nagyobb választékot és méltányos árakat biztosíthatunk, és erősíthetjük az egységes piac rezilienciáját;
- B. mivel az uniós versenypolitika célja, hogy biztosítsa a verseny védelmét a belső piacon; mivel a versenypolitika tagadhatatlan hatással van az árukat vagy szolgáltatásokat megvásárló végfelhasználók egyedi gazdasági érdekeire;
- C. mivel a Bizottság gyorsan reagált a Covid19-válság kitörésére, és különleges versenyszabályokat fogadott el, amelyeknek ideiglenesnek kell maradniuk;
- D. mivel az uniós versenypolitikának a fejlettebb digitális infrastruktúrába és eszközökbe (pl. felhőalapú technológia, mikroprocesszorok, mesterséges intelligencia), valamint a kevésbé szennyező és hatékonyabb gyártási technológiákba való beruházásra, illetve ezek alkalmazására kell ösztönöznie a vállalkozásokat;
- E. mivel a Bizottságnak megfelelő és hatékony eszköztárra és módszerekre van szüksége a versenypolitika szigorú betartatásához, a versenyszabályok érvényesítéséhez és egységes végrehajtásuk megfelelő biztosításához, ezáltal támogatva a fő szakpolitikai prioritásokat; mivel a Bizottságnak az uniós versenypolitika hitelességének megőrzése érdekében pártatlanul és objektíven kell eljárnia;
- F. mivel a versenypolitika megfelelő szabályozási keretrendszere elengedhetetlen ahhoz, hogy az uniós piac egésze vonzóbbá váljon az EU-ban tevékenykedni szándékozó nemzetközi vállalatok és befektetők számára, valamint az európai termelési bázis megszilárdításához és az Unión belüli munkahelyteremtéshez;
- G. mivel a nemzeti versenyhatóságok politikai függetlensége rendkívül fontos a versenypolitika pártatlanságának és hitelességének biztosításához;
- H. mivel az uniós versenyszabályoknak az uniós ipar- és nemzetközi kereskedelempolitikával való kiegyensúlyozott összeegyeztetése elengedhetetlen az értéklánchoz kapcsolódó tevékenységek visszatelepítéséhez és a globális versenyképesség erősítéséhez;
- I. mivel a digitális piacok egyre koncentráltabbá válnak, továbbá fennáll a kockázata annak, hogy a romló piaci dinamika és a megnövekedett piaci erő következtében a digitális piacokon csökken az innovációs beruházások szintje és általános zavarok alakulnak ki;
- J. mivel az energiahordozók ára példátlanul magas szintet ért el Európában: a gáz ára 2021 őszén 400 %-kal volt magasabb, mint ugyanezen év tavaszán, ami többek között azzal magyarázható, hogy a gázellátási piacon nincs globális verseny;

2022. május 5., csütörtök

- K. mivel az uniós versenypolitikának alkalmasnak kell lennie a fenntartható kettős átállásra;
- L. mivel a nemzetközi párbeszéd és együttműködés elengedhetetlen a globális szintű, versenyalapú, egyenlő versenyfeltételek megteremtéséhez; mivel az uniós versenypolitikának az egységes piac integritását és rezilienciáját biztosító pillérnek kell lennie, miközben hozzájárul az Unió prioritásainak megvalósításához, különösen az összehangolt módon történő ökológiai és digitális kettős átállás elősegítésével;
- M. mivel a nemzetközi együttműködés és a külföldi támogatásokról szóló rendelethez hasonló új eszközök elengedhetetlenek annak biztosításához, hogy a nem uniós országokat visszatartsák az Unióban működő vállalkozások torz módon történő támogatásától, összhangban az egységes piac szabályaival, amelyek tiltják az ilyen gyakorlatokat a tagállamok és az európai vállalkozások részéről; mivel az EU-nak e tekintetben figyelemmel kell kísérnie és szorosan nyomon kell követnie a nem uniós országok és szervezetek politikáit és gyakorlatait;
- N. mivel a versenyszabályokat szorosabban össze kell hangolni a zöld megállapodás és a Párizsi megállapodás keretében meghatározott uniós szakpolitikai célokkal;

Általános megfontolások

1. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárványból eredő kihívásokat megfelelően figyelembe kell venni, és az irányadó elvnek a konkrét támogatási intézkedések egyszerű, fokozatos és arányos megszüntetésének kell lennie, amelynek során biztosítani kell az uniós versenyszabályoknak való teljes megfelelést, megőrizve az egyenlő versenyfeltételeket és vállalataink versenyképességét, különösen ami az EU ipari szükségleteit illeti; rámutat, hogy a gazdasági helyreállítás előrehaladtával a támogatási intézkedéseknek fokozatosan konkrétabbá kell válniuk, mielőtt végül teljesen megszűnnének; hangsúlyozza, hogy kerülni kell a hirtelen kilengéseket, és el kell kerülni az aszimmetrikus helyreállítást, valamint annak kockázatát, hogy az egységes piacon belül növekedjenek a különbségek;
2. hangsúlyozza, hogy az egységes piac megfelelő működésének biztosításához elengedhetetlen egy olyan versenypolitika, amelynek célja, hogy valamennyi ágazatban egyenlő versenyfeltételeket biztosítson, ezáltal ösztönözve az innovációt és a minőséget, illetve több választási lehetőséget biztosítva a fogyasztóknak; felhívja a figyelmet az ajánlott kiskereskedelmi árra vonatkozó politikákból eredő káros gyakorlatokra, amelyek aláássák a belső piacot és a vállalkozások közötti versenyt;
3. hangsúlyozza, hogy az EU nem függhet túlzott mértékben a globális ellátási láncoktól, különösen a stratégiai autonómia, valamint a reziliens és fenntartható gazdaság szempontjából fontosnak ítélt ágazatokban, amelyek a világjárvány idején törekénynek bizonyultak;
4. megemlíti a Bizottság azzal kapcsolatos konzultációját, hogy iránymutatásokat adjon ki az uniós versenyjognak az önfoglalkoztatók munkafeltételeire vonatkozó kollektív szerződésekre történő alkalmazásáról; felhívja a Bizottságot, hogy az iránymutatásokba foglalja bele az összes önfoglalkoztatót, online és offline egyaránt;
5. úgy véli, hogy a megnövekedett termékpiacon verseny csökkenti a haszonkulcsokat és az árszinteket, és így hozzájárul az infláció mérsékléséhez;
6. szorgalmazza egy jól kialakított és egymást kiegészítő szabályozási és végrehajtási eszközökből álló hatékony rendszer kidolgozását, megkönnyítve a digitális és ökológiai átállást, valamint egy olyan ipari fejlődést és konvergenciát, amely hozzájárul az Unión belüli fenntartható gazdasági növekedéshez és munkahelyteremtéshez; kijelenti, hogy a kettős átállásnak munkahelyteremtő folyamatnak kell lennie, és lehetőséget kell biztosítania az uniós vállalkozások számára arra, hogy versenyelőnyre tegyenek szert az átállás végrehajtása során, ezáltal erősítve az EU versenyképességét; felhívja a figyelmet az európai klímarendeletre, amelynek célkitűzéseit csak magán- és állami beruházásokkal lehet ténylegesen elérni;
7. üdvözli, hogy az EU versenypolitikája a múltban bizonyítottan eredményes volt, mivel képes volt reagálni az új piaci fejleményekre; szorgalmaz egy erős és hatékony versenypolitikát, illetve annak végrehajtását, hogy ezáltal az uniós gazdaság képes legyen haladni a helyreállításhoz vezető úton, és a zöld és digitális kettős átállást fenntartható, társadalmi és területi szempontból inkluzív módon valósíthassa meg; kiemeli, hogy minden kiigazításnál biztosítani kell, hogy az EU versenypolitikája továbbra is ösztönözze az innovációt a kettős átállás során, valamint erősíteni kell az egységes piac ellenálló képességét és meg kell őrizni a magas versenyképességű szociális piacgazdaságot, biztosítva ugyanakkor a tisztességes árakat a fogyasztók számára;

2022. május 5., csütörtök

8. kiemeli, hogy a kis- és középvállalkozások (kkv-k) alkotják az európai gazdaság gerincét, és az összes uniós vállalkozás 99,8 %-át teszik ki; megjegyzi, hogy a kkv-k a munkahelyteremtéshez és a hozzáadott értékhez való jelentős hozzájárulásuk révén döntő szerepet játszanak az Unióban a gazdasági növekedés és a társadalmi integráció biztosításában; sajnálja, hogy növekedési lehetőségeik ellenére a kkv-k nehézségekbe ütközhetnek a finanszírozáshoz való hozzáférés terén;

9. üdvözlí a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetnek (OECD) a versenysemlegességről szóló. 2021. évi ajánlásait, és felszólítja a Bizottságot, hogy a belső piac szabályozási környezetében tartsa fenn a versenysemlegességet;

10. emlékeztet arra, hogy a bruttó hozzáadott érték tekintetében a szolgáltatások jelentik a legnagyobb gazdasági tevékenységi ágazatot az Unióban, és hogy a szolgáltatások egységes piaca jelentős elmaradásban van az áruk egységes piacához képest; hangsúlyozza, hogy fel kell számolni a szolgáltatások egységes piacának fejlődését még mindig hátráltató, indokolatlan akadályokat, többek között a versenyszabályok érvényesítése révén; ezzel összefüggésben üdvözlí a szolgáltatások belföldi szabályozására vonatkozó közös kezdeményezést, amelyet a Kereskedelmi Világszervezet fogadott el a szolgáltatáskereskedelmen belüli bürokrácia csökkentése érdekében;

11. emlékeztet a Nemzetközi Valutaalap versenyről, innovációról és inkluzív növekedésről szóló, 2021. évi jelentésére, amely kimondja, hogy a verseny és az innováció által vezérelt növekedés kulcsfontosságú a termelékenység ösztönzéséhez és a széles körű növekedés támogatásához; megjegyzi, hogy a jelentés azt is megállapítja, hogy az innovációt támogató politikák egyúttal javíthatják az üzleti dinamikát és csökkenthetik a piaci erőt;

12. ismét kijelenti, hogy a meglévő versenyjogi eszközök alapos felülvizsgálatára és hatékony végrehajtására van szükség, valamint adott esetben a digitális piacokon végzett vizsgálatokra alkalmas új eszközöket kell fejleszteni;

13. kiemeli, hogy az új kihívásokra megfelelően kell reagálni, növelve a versenyjog végrehajtása során a vizsgálatok hatékonyságát a számítási alapú új eszközök (big data, mesterséges intelligencia, gépi tanulás/mélytanulás) alkalmazása révén;

14. úgy véli, hogy az alapos felülvizsgálatnak az egységes piac integritásának megőrzésére, a fogyasztók javát szolgáló fenntartható és inkluzív gazdasági növekedés előmozdítására, valamint a fogyasztói jogok online és offline megerősítésére kell összpontosítania; úgy véli azonban, hogy a kivételes megoldások semmilyen körülmények között nem adhatnak lehetőséget arra, hogy a közfinanszírozást – akár nemzeti, akár uniós szinten – olyan vállalatok tőkésítésére fordítsák, amelyek gazdaságilag életképtelenek vagy a lakosság szempontjából nem képviselnek valós stratégiai érdeket;

15. megjegyzi, hogy a Bizottság éberrel ügyel az adózás területén az állami támogatásokra vonatkozó szabályok érvényesítésére, és felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is tanúsítson éberséget; megjegyzi azonban, hogy a Törvényszék a Bizottság több olyan közelmúltbeli határozatát is megsemmisítette, amelyeket az adózás területét érintő, nagy horderejű versenyjogi ügyekben hozott; felhívja a Bizottságot, hogy vonja le a szükséges tanulságokat az ítéletekből annak érdekében, hogy a jövőben e területen a lehető legkisebb legyen a határozatok megsemmisítésének kockázata;

Szakpolitikai reagálás a Covid19-világjárványra

16. tudomásul veszi az állami támogatási intézkedésekre vonatkozó ideiglenes keret hat hónapos megújítását, amely keretet a Covid19-válságra válaszul hoztak létre a helyreállítás felgyorsításának céljával; hangsúlyozza, hogy a megújítás oka az volt, hogy az új vírusvariánsok megjelenése következtében a Covid19-válság gazdasági hatásai hosszabb időn át fennmaradtak számos alapvető iparágban; emlékeztet arra, hogy az állami támogatási rendszereket tagállami szinten dolgozzák ki, ami egyenlőtlen versenyfeltételeket teremthet az egységes piacon működő vállalkozások számára; sürgeti a Bizottságot, hogy kövesse nyomon az ilyen torzító hatásokat; sürgeti a Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon és küszöbölje ki az európai iparstratégia esetleges szétaprózódását;

17. felhívja a Bizottságot, hogy a lehető leghamarabb, időben végezze el az állami támogatások ideiglenes keretrendszerének értékelését annak érdekében, hogy az Európai Parlament érdemi és tényeken alapuló politikai vitát folytathasson, illetve a jövőben dolgozni lehessen az uniós versenypolitikán;

2022. május 5., csütörtök

18. megjegyzi, hogy a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek megfelelő eszközök a helyreállítás felgyorsítására és a strukturális változások kezelésére a nemzeti gazdaságokban; úgy véli, hogy a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek részét képező állami támogatási intézkedéseket rugalmasan és prioritásként kell kezelni; hangsúlyozza, hogy kiemelt figyelmet kell fordítani a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek keretében végrehajtott beruházásokra a magánszféra részvételének középtávú fejlesztése érdekében; emlékeztet arra, hogy a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek intézkedéseinek tiszteletben kell tartaniuk a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szülő rendeletben⁽¹³⁾ meghatározott valamennyi követelményt, különösen a zöld és a digitális pillért;

19. üdvözli az általános gazdasági érdekű egészségügyi és szociális szolgáltatásokra vonatkozó szabályok tervezett értékelését, amely arra irányul, hogy ezek a szabályok elérjék céljaikat és betöltsék rendeltetésüket; emlékeztet arra, hogy a polgároknak nyújtott általános gazdasági érdekű szolgáltatásoknak jó minőségűeknek kell lenniük;

20. megismétli felhívását, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokkal összefüggésben az állami támogatások engedélyezése továbbra is alapvető fontosságú Európa több közösségének fennmaradása szempontjából, különösen az Unió elszigetelt, távoli vagy peremterületeinek szánt állami támogatás kapcsán;

21. hangsúlyozza azokat a nehézségeket, amelyeket a világjárvány okozott Unió-szerte a vendéglátóiparban; elismeri, hogy az ágazat számára támogatást nyújtottak;

22. kiemeli annak fontosságát, hogy a Bizottság és a tagállamok indítsanak el egy, a Covid19 utáni időszakra vonatkozó ütemtervet a Covid19-világjárványra tekintettel nyújtott állami támogatás fokozatos megszüntetésére, amely torzításmentes, célzottabb állami támogatással társul annak érdekében, hogy ne gátolja a gazdasági helyreállítást, a versenyképességet és a növekedést, illetve jó minőségű munkahelyeket lehessen teremteni; kiemeli, hogy jelentős összegű állami támogatást különítettek el a vállalkozások számára, amely segítséget nyújt a világjárvány megfékezésére irányuló intézkedések következményeinek enyhítésében; hangsúlyozza, hogy a folyamat során figyelembe kell venni a belső piac dinamikáját, amennyiben a nagy tagállamok több állami támogatást tudnak nyújtani, mint a kisebbek, ami az egységes piac széttagolódásához vezethet;

23. megjegyzi, hogy a Covid19-válság idején nyújtott támogatási intézkedések rendkívüli jellegűek és szükségesek voltak a példátlan egészségügyi és gazdasági válság fényében, ez a rendkívüli mértékű állami támogatás azonban nem válhat az új normává;

24. hangsúlyozza, hogy a Covid19 utáni időszakra vonatkozó ütemtervnek figyelembe kell vennie a vidéki és kevésbé fejlett területekről származó kkv-kat, amelyek számára hozzáférést kell biztosítani a kiterjedtebb piacokhoz, és meg kell szüntetni a földrajzi hátrányokból eredő területi problémákat azzal a céllal, hogy egyenlő támogatást, tisztességes lehetőségeket és kiegyensúlyozott fejlődést biztosítsanak számukra az egységes piacon;

Versenypolitika a jogérvényesítés és a globalizáció tükrében

25. hangsúlyozza, hogy a növekvő globális verseny tükrében fontos megőrizni az európai vállalatok versenyképességét, törekedni a viszonyosságra és biztosítani a tisztességes versenyt az egységes piacon; megjegyzi, hogy a nemzetközi környezetet gondosan elemezni kell, amikor a versenyjogi és összefonódás-ellenőrzési ügyekben az érintett piac meghatározásáról döntenek; felkéri a Bizottságot, hogy teremtsen inkluzív és széles körű perspektívát az érintett piacon annak érdekében, hogy az európai vállalatok lehetőséget kapjanak arra, hogy hatékonyan versenyezzenek a globalizált szinten; hangsúlyozza, hogy globális szinten egyenlő versenyfeltételekre van szükség;

26. hangsúlyozza a versenypolitika érvényesítésére vonatkozó strukturált globális párbeszéd és együttműködés fontosságát, különösen az állami támogatásokkal kapcsolatos kérdések szempontjából;

27. üdvözli a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a kötelezettségzegzési eljárások megindításával javítsa a szabályozott szakmákra vonatkozó arányossági tesztéről szóló irányelv⁽¹⁴⁾ egységes piacra vonatkozó szabályainak végrehajtását; felszólítja a tagállamokat, hogy a nemzeti szabályok bevezetésekor megfelelően alkalmazzák az arányossági tesztet; hangsúlyozza, hogy az arányossági tesztre vonatkozó uniós szabályok nem megfelelő végrehajtása végső soron hátrányos helyzetbe hozhatja a fogyasztókat a túl magas árak révén, alááshatja az innovatív szolgáltatások fejlődését, vagy akár a szolgáltatásokhoz való hozzáférés csökkenéséhez is vezethet;

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/958 irányelve (2018. június 28.) a szakmák új szabályozásának elfogadását megelőző arányossági tesztéről (HL L 173., 2018.7.9., 25. o.).

2022. május 5., csütörtök

28. üdvözli a külföldi támogatásokról szóló új rendeletre irányuló bizottsági javaslatot, amelynek célja az egységes piacra gyakorolt potenciálisan torzító hatások csökkentése, a végrehajtási hiányosságok megszüntetése, az Unió érdekeinek védelme, valamint egyenlő versenyfeltételek teremtése az európai vállalatok és a belső piacon tevékenykedő valamennyi vállalkozás számára az uniós versenyjogi eszközök és azok fő építőelemeinek alkalmazása révén; hangsúlyozza egy olyan európai szabályozási keret előmozdításának fontosságát, amely ösztönzi a külföldi befektetéseket és a nemzetközi vállalatok üzleti tevékenységét az EU-ban;

29. hangsúlyozza, hogy az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályoknak az egységes piacon tevékenykedő minden vállalatra ki kell terjedniük; hangsúlyozza, hogy az Uniónak nyitottnak kell maradnia a közvetlen külföldi tőkebefektetések előtt, és felhívja a figyelmet arra, hogy célzott politikákra és beruházásokra van szükség a munkahelyek visszatelepítéséhez és a pozitív társadalmi és környezeti externáliák elősegítéséhez; felhívja a Bizottságot, hogy következetesen végezze el az összefonódások felülvizsgálatát, a közvetlen külföldi tőkebefektetések átvilágítását és a külföldi támogatások ellenőrzését;

30. megjegyzi, hogy a nemzeti adózási politikák és intézkedések hatással lehetnek az adó más tagállamokban történő beszedésére; megismétli, hogy az adózás időnként a közvetett állami támogatás nyújtásának eszköze lehet, amely így egyenlőtlen versenyfeltételeket teremt a belső piacon, ezért hangsúlyozza, hogy a Bizottság azt ajánlotta, hogy a tagállamok ne nyújtsanak pénzügyi támogatást az adóparadicsomokhoz kapcsolódó vállalatoknak; emlékeztet a Tanácsnak a Bizottsághoz intézett azon felhívására, hogy vizsgálja meg, hogyan lehetne kezelni azokat a torzító hatásokat, amelyek abból fakadnak, hogy az adókikerülési célból adóparadicsomokban bejegyzett ajánlattevők is részt vehetnek közbeszerzési eljárásokban;

31. emlékeztet, hogy az OECD 2021. évi tanulmányához végzett empirikus elemzés megállapítása szerint a piaci feltételeknél kedvezőbb finanszírozás több ágazatban is hozzájárulhatott a kapacitásfelesleghez, és úgy tűnik, hogy a támogatások negatívan korrelálnak a vállalatok termelékenységével; megjegyzi, hogy az OECD megállapításai jelentős aggályokat is felvetettek a piaci feltételeknél kedvezőbb finanszírozás átláthatóságának hiányával kapcsolatban; úgy véli, hogy az EU-nak hatékonyan és célirányosan kell foglalkoznia a külföldi támogatásoknak a belső piacra gyakorolt ezen negatív következményeivel, mérlegelve a szabályozás lehetséges negatív hatásait, beleértve az adminisztratív és szabályozási terheket, a megtérülő intézkedéseket, valamint a beruházásokra és a növekedésre gyakorolt hatást;

32. felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is szigorúan és pártatlanul érvényesítse a versenypolitikát, ugyanakkor törekedjen a folyamatos, konstruktív párbeszédre és együttműködésre a hasonlóan gondolkodó partnerekkel és érdekelt felekkel a kulcsfontosságú technológiai és gazdasági kérdésekkel kapcsolatban; kiemeli, hogy a Covid19-járvány során a nemzeti versenyhatóságok jelentős szerepet játszanak a piacok megőrzésében és az egyenlő versenyfeltételek biztosításában; hangsúlyozza e hatóságok fokozottabb szerepét a platformgazdasággal kapcsolatos ügyekben;

33. üdvözli az EU–USA Kereskedelmi és Technológiai Tanács (TTC) és a közös technológiai versenypolitikai párbeszéd (TCPD) elindítását, amelyek célja a közös értékeken alapuló gazdasági és transzatlanti kapcsolatok elmélyítése; megjegyzi, hogy a digitális platformcégekre vonatkozó uniós szabályok átalakítását hasonló jogalkotási kezdeményezések és egyéni vizsgálatok kísérik az Egyesült Államokban;

34. hangsúlyozza, hogy a nem uniós országokkal a versenypolitika területén kötött célzott együttműködési megállapodások érdemben hozzájárulhatnak a versenypolitika hatékonyságához, és elismeri a nemzeti versenyhatóságok fontos szerepét az uniós versenypolitika érvényesítésében és alkalmazásának biztosításában;

Az új kihívásoknak megfelelő versenypolitika és állami támogatás

35. üdvözli a Parlament tárgyalási megbízását a digitális piacokról szóló, plenáris ülésen elfogadott jogszabály tekintetében, és hangsúlyozza, hogy a Parlament készen áll arra, hogy dolgozzon a digitális piacokról szóló jogszabállyal kapcsolatos tárgyalások lezárásának felgyorsításán és az új szabályok hatálybalépítésén;

36. felhívja a Bizottságot, hogy gondoskodjon az új szabályozási intézkedések zökkenőmentes és gyors végrehajtásáról, biztosítva ugyanakkor a szinergiákat és elkerülve a meglévő és a jövőbeli intézkedésekkel való átfedéseket vagy azok megkettőzését;

2022. május 5., csütörtök

37. felhívja a Bizottságot, hogy a hatékonysági problémák és az adminisztratív terhek megszüntetése érdekében gondoskodjon szolgálatain belül a szabályozási és végrehajtási feladatkörök gyors és átlátható átruházásáról; megismétli, hogy a releváns adatokhoz való korlátozott hozzáférés akadályozhatja a résztvevők piacra lépését; hangsúlyozza, hogy a digitális transzformáció még inkább szükségessé teszi a kiigazításokat a versenypolitika végrehajtása során; úgy véli, hogy speciális szakértelmet kell biztosítani a digitális kérdésekben; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy fordítson elegendő és megfelelő emberi és pénzügyi erőforrást a digitális piacokról szóló jogszabály végrehajtásának megszervezésére; úgy véli, hogy a kiegészítő antitröszt és a digitális piacokról szóló jogszabállyal kapcsolatos – akár nemzeti, akár uniós szintű – ügyek számára megerősített koordinációs és végrehajtási folyamatot kell biztosítani azáltal, hogy az új eszközt a jelenlegi versenyjogi keretrendszerbe helyezik;

38. felhívja a Bizottságot, hogy javítsa az állami támogatások értékelési folyamatának átláthatóságát, amely folyamatnak magában kell foglalnia az egyértelmű indoklást, az állami támogatások leírását, valamint az utólagos ellenőrzést és értékelést lehetővé tevő mérhető mutatókat; ezért hangsúlyozza, hogy szükség van az elfogadott állami támogatási ügyek tényleges végrehajtásának utólagos ellenőrzésére; úgy véli, hogy a konzultációs szakasz eredményét is közzé kell tenni;

39. üdvözli az Európai Unió Törvényszékének közelmúltbeli ítéletét⁽¹⁵⁾, amely megerősíti a Bizottság piaci erőfölénnyel kapcsolatos értékelését, továbbá bizonyítékot és példát szolgáltat a hagyományos uniós versenyszabályok hatékony alkalmazására a digitális gazdaság összefüggésében, különös tekintettel a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályra és a globális digitális platformok más európai vállalatokkal való interakciójára; megállapítja, hogy az antitrösztügyek jogi eljárása hosszadalmas⁽¹⁶⁾, és arra számít, hogy a digitális piacokról szóló jogszabály alapján rendelkezésre álló új eszközök hozzá fognak járulni a versenyellenes magatartás eseteinek gyorsabb megoldásához;

40. üdvözli az uniós versenyjogi eszközöknek a 2021. november 18-i bizottsági közleményben körvonalazott felülvizsgálatát; emlékeztet azonban arra, hogy ez nem zárhatja ki új eszközök kifejlesztését, amennyiben az szükséges, sem a meglévő eszközök jobb felhasználását; úgy véli, hogy a versenyjogi értékeléseknek igazodniuk kell az uniós versenypolitika végrehajtásához és a változó piaci dinamikákhoz;

41. üdvözli a Bizottság eltökéltségét a tisztességtelen feltételek kezelésére az árak átláthatóságának támogatása, valamint a tisztességtelen és észszerőtlen kereskedelmi gyakorlatok elkerülése érdekében; felhívja a figyelmet a kizsákmányoló és kirekesztő gyakorlatok, például az önpreferencia egyre gyakoribb előfordulására;

42. emlékeztet az Európai Számvevőszék ajánlásaira⁽¹⁷⁾, amelyek kimondják, hogy a Bizottságnak proaktívabb megközelítést kell követnie a piaci szempontból releváns információk következetes és költséghatékony összegyűjtése és feldolgozása révén, valamint egyértelműen súlyozott kritériumok alapján, például pontozási rendszer segítségével kell kiválasztania a vizsgálatra szánt eseteket; kiemeli annak szükségességét, hogy az új szabályok a Számvevőszék ajánlásaival összhangban javítsák a végrehajtási intézkedések eredményeiről szóló jelentéstételt, ahelyett, hogy a tevékenységekről szóló jelentésekre összpontosítanának;

43. emlékeztet arra, hogy a haszonszerzési célú magatartást el kell fogadni, és nem szabad objektív és tényeken alapuló indok nélkül versenyellenességgel vádolni; emlékeztet arra, hogy a versenyellenes magatartás tilos, a túlzott mértékű versengő magatartás viszont nem; rámutat arra, hogy a kényelmes megoldásai miatt sok fogyasztót vonzó kínálat önmagában még nem ad elegendő okot az aggodalomra; felhívja a Bizottságot, hogy az antitröszt-szabályok érvényesítése céljából tegyen különbséget e magatartások között;

44. üdvözli az állami támogatásokra vonatkozó szabályok folyamatban lévő felülvizsgálatát, amelynek célja a kettős átállás szempontjából releváns meglévő és új szabályozási elvekkel való összhang biztosítása;

45. hangsúlyozza, hogy a Bizottság eseti alapon értékeli az állami támogatásokkal kapcsolatos ügyeket, és kiemeli, hogy javítani kell az ilyen ügyek értékelési folyamatának átláthatóságát; elismeri, hogy a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek nagy jelentőségű eszközök, tekintettel az egyértelműen fennálló, jól dokumentált piaci hiányosságokra; megismétli, hogy a közös európai érdeket szolgáló fontos projekteknek nyújtott állami támogatásokat főszabályként kutatásra és fejlesztésre kell fordítani;

⁽¹⁵⁾ A Törvényszék T-612/17. sz., Google és Alphabet kontra Bizottság ügyben, 2021. november 10-én hozott ítélete, ECLI:EU:T:2021:763.

⁽¹⁶⁾ Ugyanott.

⁽¹⁷⁾ Az Európai Számvevőszék „A Bizottság uniós összefonódás-ellenőrzési és antitröszt eljárásai: fokozni kell a piac felügyeletét” című, 24/2020. számú különjelentése, 2020. november 19.

2022. május 5., csütörtök

46. tudomásul veszi az általános csoportmentességi rendelet ⁽¹⁸⁾ kapcsolódó szakaszainak tervezett felülvizsgálatát;

47. tudomásul veszi a Bizottságnak az éghajlatvédelmi, környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal kapcsolatos új iránymutatásait és a 2014. évi iránymutatások megerősítésére és az európai zöld megállapodással való összhangba hozására irányuló erőfeszítéseit, és támogatja új iránymutatások elfogadását a gazdasági és a környezeti fenntarthatóság egyensúlyba hozatala érdekében; fenntartja, hogy a környezeti szempontból fenntartható állami támogatások kulcsfontosságúak az EU éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi célkitűzéseinek teljesítéséhez, miközben biztosítják az igazságos átmenetet; kijelenti, hogy a zöld átálláshoz szükséges technológiákba történő köz- és magánberuházások kulcsfontosságúak az európai klímarendelet teljesítéséhez, és különösen a klímasemlegességi célkitűzés eléréséhez szükséges, áttörést jelentő innovatív megoldások és kapcsolódó fejlett technológiák kidolgozásához; hangsúlyozza, hogy az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag ambíciószintje megköveteli, hogy egyes konkrét energetikai ágazatok bizonyos állami támogatásban részesüljenek, hogy megbirkózzanak az átállással;

48. kéri, hogy az iránymutatások vegyék figyelembe azokat, akik megszenvedik az energiaköltségek növekedését, szem előtt tartva ugyanakkor ennek az EU gazdaságára és külső versenyképességére gyakorolt romboló hatását, valamint azt a társadalmi-gazdasági hatást, amelyet az energia, illetve a végtermékek árának emelkedése fog gyakorolni az uniós polgárokra;

49. üdvözli az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi támogatásokra vonatkozó iránymutatások új fejezetét, amely a szén-, olajpala- és tőzegkitermelési tevékenységek korai megszüntetéséhez nyújtott támogatásról szól; hangsúlyozza, hogy a szén fokozatos kivezetése a dekarbonizáció egyik legfontosabb hajtóereje, és emlékeztet 2021. október 20-i állásfoglalására, amelyben egyértelmű biztosítékok bevezetését kérte a fosszilis tüzelőanyagok kivezetése során, valamint azt, hogy ezek a biztosítékok tartalmazhassanak kötelező megszüntetési időpontokat; emlékeztet továbbá arra, hogy ez az állásfoglalás megállapítja, hogy az állami támogatásokra vonatkozó szabályok nem okozhatnak bezártsági hatást az üvegházhatásúgáz-kibocsátás tekintetében, sem meg nem térülő eszközök létrehozását, és nem is járulhatnak hozzá ezekhez, továbbá kéri a Bizottságot, hogy lehetőség szerint kövessen nyomon, illetve alkalmazzon intézkedéseket a bezártsági hatások elkerülésére oly módon, hogy az teljes mértékben összhangban álljon az Unió éghajlat-politikai célkitűzéseivel, ugyanakkor támogassa a Covid19-válságból való talpraállást, az EU-n belüli munkahelyteremtést és a versenyképességet;

50. úgy véli, hogy a zöld és digitális stratégiák általános érvényesítése létfontosságú az EU átállásának támogatásához; felhívja a Bizottságot, hogy ezt a megközelítést építse be az állami támogatások jövőbeli feltételeibe a de minimis rendelet ⁽¹⁹⁾ hatályvesztését követő értékelése révén; megjegyzi, hogy felül lehetne vizsgálni a de minimis felső küszöbértékeket, figyelembe véve azokat a gazdasági realitásokat, amelyekkel a tagállamok szembenéznek, elismerve ugyanakkor a környezetvédelem, az energia és a digitális átállás terén elérendő célértékeket;

51. aggasztónak tartja, hogy az Európai Unió szigeti, peremhelyzetű és távoli régióinak összeköttetései gyakorlatilag megszűnnek a holt szezonban, ami hátrányosan érinti e régiók lakosait és vállalkozásait; felhívja a Bizottságot, hogy fordítson kellő figyelmet az állami támogatásokkal kapcsolatos határozatokra az EU szigeti, peremhelyzetű és távoli régióinak összeköttetéseit illetően, különösen mivel e régiókat különösen súlyosan érintette a világjárvány;

52. óvatosságra int az uniós légiközlekedési ágazat konszolidációja során, tekintettel az egyes uniós légitársaságoknak engedélyezett jelentős összegű állami támogatásra, azt elkerülendő, hogy a légitársaságok ennek köszönhetően képesek legyenek kiiktatni vagy felvásárolni a kisebb uniós versenytársakat;

53. megjegyzi, hogy a pénzügyi adatok több konkrét piacon több értékesítő is jelen van, és bár egyiküknek sincs domináns piaci részesedése, a verseny továbbra is nagyon csekély; megjegyzi, hogy e piacon a verseny fokozására irányuló intézkedések elégtelennek bizonyultak;

54. elismeri, hogy a Bizottság Versenypolitikai Főigazgatóságának (DG COMP) elegendő forrással kell rendelkeznie munkaterheléséhez és feladatköréhez mérten; úgy véli, hogy a digitális gazdaság összefüggésében speciális szakértelemre van szükség;

⁽¹⁸⁾ HL L 187., 2014.6.26., 1. o.

⁽¹⁹⁾ HL L 352., 2013.12.24., 1. o.

2022. május 5., csütörtök

55. hangsúlyozza, hogy a metaverzum a vonatkozó jogszabályi keretek, például a magánélet védelmére és az adatvédelemre vonatkozó keret, a digitális jogszabályok és a versenyjogi keret hatálya alá tartozik; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy aktívan felügyelje, hogy a metaverzumon, illetve az abban dolgozó vállalatok és szervezetek betartják-e a korábban említett jogszabályi kereteket;

56. sajnálattal veszi tudomásul azokat a korábbi lefojtó felvásárlásokat, amelyek nem tartoztak az EK összefonódás-ellenőrzési rendeletének ⁽²⁰⁾ hatálya alá;

Összefonódások

57. sürgeti a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel arra irányuló erőfeszítéseit, hogy eleget tegyen kötelezettségvállalásának az érintett piac meghatározásáról szóló közleményének felülvizsgálatát illetően az uniós versenyjog tekintetében; megállapítja, hogy a Bizottság véleményezési felhívást tett közzé a piac meghatározásáról szóló közleményének felülvizsgálata és frissítése céljából; hangsúlyozza, hogy ezt a felülvizsgálatot frissíteni kell és módosítani kell oly módon, hogy igazodjon a megnövekedett globális versenyhez, a jövőbeli versenyhelyezethez és a kettős átálláshoz, beleértve a digitális piaci ökoszisztéma változó piaci jellemzőit, a többoldalú piacokat, az adatok fontosságát és a zero árú piacokat;

58. emlékeztet arra, hogy az adatok jelentős gazdasági erő és befolyás forrását jelentik, és úgy véli, hogy a digitális piacok meghatározásakor figyelembe kell venni a nem monetáris tényezőket is;

59. felhívja a Bizottságot, hogy fontolja meg az összefonódásokra vonatkozó iránymutatások felülvizsgálatát annak érdekében, hogy figyelembe vegye az EU ipari versenyképessége jelentette kihívást; üdvözlöi a DG COMP prioritásokkal és stratégiai koordinációval foglalkozó egységének szerepét abban, hogy a Bizottság összes főigazgatóságának szakértelme felhasználható legyen az ügyek DG COMP általi kivizsgálása során; úgy véli, hogy a Bizottság ipari és ágazati stratégiára vonatkozó szakértelmét meg lehetne erősíteni a DG COMP vizsgálati csoportjainak támogatása érdekében, hogy meg lehessen állapítani a korrekciós intézkedések megvalósíthatóságát és következményeit a Bizottság prioritásaira nézve;

60. elismeri az EK összefonódás-ellenőrzési rendeletének hozzájárulását a belső piac megfelelő működéséhez, és felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is mozdítsa elő és érvényesítse annak alapelveit;

61. hangsúlyozza, hogy az ár nem mindig egyetemes paraméter a piac meghatározásához a digitális gazdaságban; kiemeli, hogy a zero árú digitális piacokon a fogyasztók az adataikért cserébe férnek hozzá termékekhez és szolgáltatásokhoz, és ezért profilalkotásnak és reklámoknak vannak kitéve, míg az olyan funkciók, mint a minőség, a magánélet védelme, az adatfeldolgozás és a figyelem megfelelőbb paramétereket jelentenek; emlékeztet arra, hogy az árral kapcsolatos tesztelés nem az egyetlen módszer, amely a Bizottság rendelkezésére áll az érintett termékpiac meghatározásakor;

62. hangsúlyozza, hogy az online testreszabáshoz szükséges technológiai eszközök és személyesadat-gyűjtés, illetve az árdiszkrimináció széles körben működik, gyorsan fejlődik és nehezen észlelhető; emlékeztet arra, hogy az online piacok, platformok és a közösségi média adatelemzést és profilalkotási technikákat alkalmazhatnak annak érdekében, hogy javítsák a hirdetések hatékonyságát az egyéni fogyasztók szintjén, személyre szabják az ajánlatok rangsorolását, vagy az árakat úgy alakítják, hogy azok tükrözzék a szolgáltatások egyéni fogyasztókhoz való igazításának költségét;

63. ismételtelen kijelenti, hogy az adatok kulcsfontosságúak a digitális piac szempontjából; felhívja ezért a Bizottságot, hogy a lehető legjobban használja fel a digitális piacokról szóló jogszabályt, és terjesszen elő további jogalkotási javaslatokat az adatmegosztási jogszabályhoz hasonlóan;

64. tudomásul veszi a Bizottság iránymutatását az EK összefonódás-ellenőrzési rendelete 22. cikkének bizonyos szempontjaira vonatkozóan; aggodalmát fejezi ki azonban amiatt, hogy ez a kezdeményezés nem feltétlenül elegendő ahhoz, hogy a rendeletet hozzáigazítsák a modern üzleti modellek igényeihez, például a lefojtó felvásárlások kapcsán, amelyek az innovációt veszélyeztetik; felhívja a Bizottságot, hogy tisztázza iránymutatásának gyakorlati alkalmazását annak érdekében, hogy az mind a nemzeti hatóságok, mind az egyösszefonódás szereplői számára kezelhető legyen;

65. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül az összefonódásokra és felvásárlásokra vonatkozó szabályait a személyes adatok értékelése tekintetében; felhívja a Bizottságot különösen arra, hogy a digitális összefonódásokkal és felvásárlásokkal kapcsolatos döntései során az összes többi hagyományos dologi eszközhöz hasonlóan teljes mértékben vegye figyelembe és

⁽²⁰⁾ A Tanács 139/2004/EK rendelete (2004. január 20.) a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről (HL L 24., 2004.1.29., 1. o.).

2022. május 5., csütörtök

értékelje a személyes adatokat mint eszközöket; sürgeti a Bizottságot, hogy alkalmazzon tágabb perspektívát a digitális összefonódások értékelése során, és mérje fel az adatkoncentráció hatásait; megjegyzi, hogy a meghatározott adatforrásokkal rendelkező célpontok felvásárlása az értékes és nem reprodukálható adatforrások feletti ellenőrzés koncentrálódásával járhat, és az összefonódás résztvevői számára az adatokhoz való jobb hozzáférést eredményezhet, mint versenytársaik számára; hangsúlyozza, hogy az összefonódások révén történő adatkonszolidáció erősítheti az erőfölényt, vagy lehetővé teheti a felvásárló szervezet számára a piaci erő kihasználását, és időnként piaclezárással kapcsolatos aggályokat vethet fel;

66. felhívja a Bizottságot, hogy építsen az antitröszt és adatvédelmi szabályozók közötti együttműködés fokozására irányuló meglévő kezdeményezésekre, egyrészt a vállalatok adatokkal való visszaéléseinek ellenőrzése, másrészt annak megakadályozása érdekében, hogy a vállalatok tisztességtelen versenyelőnyhöz jussanak a fogyasztói adatok felhasználásával;

67. megjegyzi, hogy a forgalmi küszöbértékek nem feltétlenül alkalmasak minden olyan eset felderítésére, amelyet a versenyhatóságoknak felül kell vizsgálniuk az összefonódásoknál;

68. kijelenti, hogy a nemzeti hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy a digitális piacokról szóló jogszabály 12. cikke alkalmazásának eredményeként kapott információkat felhasználhassák ahhoz, hogy kérelmezzék egy összefonódásnak az összefonódás-ellenőrzési rendelet 22. cikke szerinti vizsgálatát;

Antitröszt és kartellek

69. támogatja a vertikális megállapodások jelenlegi rendszerének alapos felülvizsgálatát, a minimum mentesítési szabályok finomhangolását, valamint olyan szabályok elfogadását, amelyek megfelelnek az e-kereskedelem és a platformüzletág igényeinek, megelőzve az e megállapodások ellentmondásos hatásaiból eredő piaci korlátozásokat, ugyanakkor biztosítva a digitális piacokra vonatkozóan jelenleg kidolgozott szabályokkal való összhangot;

70. megjegyzi különösen, hogy az elmúlt években az antitröszt eljárások túlságosan hosszadalmasak voltak, lelassították az olyannyira szükséges döntéshozatalt, és ebből következően negatívan befolyásolták a versenyjog végrehajtását, különösen a gyorsan növekvő digitális piacok esetében; ezért rámutat arra, hogy a digitális piacokról szóló jogszabályra, valamint az antitröszt eljárásokra rendkívüli szükség van;

71. tudomásul veszi, hogy a Bizottság antitrösztvizsgálatot indított az online reklámtechnológiai ágazatban elkövetett esetleges versenyellenes magatartások miatt; javasolja, hogy a Bizottság végezze el az ágazat uniós piacának elemzését, hogy kivizsgálja a versenyre hatást gyakorló problémákat;

72. megjegyzi, hogy a dolgok internetének fogyasztói ágazata az elkövetkező években jelentősen bővülni fog, de elismeri, hogy ebben az ágazatban még mindig vannak hiányosságok, például az interoperabilitás hiánya, ami csökkentheti a versenyt és a fogyasztók választási lehetőségeit; felhívja a Bizottságot, hogy készítsen alapos elemzést a belső piacra gyakorolt ilyen lehetséges hatásokról, beleértve a szabályozási beavatkozások költség-haszon elemzését is; üdvözlöi a dolgok internetével kapcsolatos bizottsági ágazati vizsgálatot, és felhívja a Bizottságot, hogy tegyen további intézkedéseket a szabványok, az adatok hordozhatósága és a hozzáférés tekintetében;

73. továbbra is mély aggodalmát fejezi ki az európai mezőgazdasági és élelmiszer-ellátási lánc messzemenő koncentrációja miatt; ismételten felhívja a Bizottságot, hogy sürgősen végezzen mélyreható elemzést a felvásárlószövetségek mértékéről és hatásáról, különös figyelmet szentelve annak, hogy biztosított legyen a tisztességes verseny és a nagyobb átláthatóság a szupermarket- és hipermarketláncok kereskedelmi gyakorlataiban, különösen akkor, ha ezek a gyakorlatok befolyásolják a márkaértéket és a termékválasztékot, vagy korlátozzák az innovációt vagy az árak összehasonlíthatóságát;

74. megjegyzi, hogy a vertikális csoportmentességi rendeletet⁽²¹⁾ és a kapcsolódó vertikális iránymutatást⁽²²⁾ nem megfelelően igazították hozzá az új piaci fejleményekhez, különösen az online értékesítés és az online platformok növekedéséhez; megjegyzi továbbá, hogy a Bizottság jelenleg dolgozik a rendelet és az iránymutatások megfelelőbb

⁽²¹⁾ A Bizottság 330/2010/EU rendelete (2010. április 20.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke (3) bekezdésének vertikális megállapodások és összehangolt magatartások csoportjaira történő alkalmazásáról (HL L 102., 2010.4.23., 1. o.).

⁽²²⁾ HL C 130., 2010.5.19., 1. o.

2022. május 5., csütörtök

kiigazítására irányuló javaslatán; kiemeli, hogy aggodalomra ad okot a tartós fogyasztási cikkek ágazata, ahol a gyártók közvetlenül versenyeznek a forgalmazó hálózattal a vertikális forgalmazási kapcsolat szerződéses feltételeinek módosítása révén, ami versenyhátrányba hozza a forgalmazókat, és kiszorítja a kkv-kat a piacról; hangsúlyozza, hogy a tartós fogyasztási cikkek ágazatának digitalizálása a versennyel kapcsolatban is aggályokat vet fel; kéri a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy a jövőben minden felülvizsgálat során vegyék figyelembe a szelektív forgalmazási megállapodásokkal, címkézéssel és más, az áruk határokon átnyúló beszerzésének, forgalmazásának és viszonteladásának megakadályozására irányuló intézkedésekkel való visszaéléseket;

75. úgy véli, hogy a vertikális csoportmentességi rendelet felülvizsgálatára vonatkozó iránymutatás tervezetében a viszonteladási ár – piactorzító hatású – kikötése és a – bizonyos körülmények és feltételek között megengedhető – reklámozott minimumár közötti különbségtétel segítheti a kkv-kat abban, hogy helytálljanak az agresszív árversenyben az online piactereken; e célból kéri a Bizottságot, hogy az iránymutatásban tisztázza azokat a feltételeket, amelyek mellett a reklámozott minimumár nem minősül a viszonteladási ár kikötésének;

76. ismételten felhívja a Bizottságot, hogy foglalkozzon az ellátás területi korlátozásának versenyellenes hatásával annak érdekében, hogy az egységes piac teljes mértékben működőképesé váljon és ki lehessen aknázni a fogyasztók számára nyújtott potenciális előnyeit; megismétli, hogy az ellátás területi korlátozása különböző gyakorlatok által valósulhat meg, ilyen például a szállítás megtagadása, egy adott forgalmazónak való beszállítás leállításával való fenyegetés, az eladásra rendelkezésre álló mennyiségek korlátozása, a termékínálat és az árak indokolatlan differenciálása az EU tagállamai között vagy a nyelvi változatok korlátozása a termék csomagolásánál;

77. emlékeztet a Bizottsághoz intézett korábbi felhívására, hogy kövesse nyomon és szüntesse meg a területi alapú tartalomkorlátozásról szóló rendelet⁽²³⁾ első rövid távú felülvizsgálata során megállapított, a határokon átnyúló online értékesítést továbbra is akadályozó indokolatlan területi alapú tartalomkorlátozást és egyéb akadályokat; elismeri, hogy ezzel összefüggésben megkezdődött a párbeszéd az érdekelt felekkel;

78. hangsúlyozza a nemzeti versenyhatóságok Európai Versenyhatóságok Hálózatán (ECN) belüli együttműködésének fontosságát; kiemeli, hogy a jogérvényesítéshez való hozzájárulásuk a digitális piacokról szóló jogszabály jelenlegi változatának sarokkövét képezi; felhívja a Bizottságot, hogy alaposan értékelje az (EU) 2019/1 irányelv⁽²⁴⁾ végrehajtását; üdvözlöi az (EU) 2019/1 irányelvnek a tagállamok nemzeti jogába való átültetését, amely felhatalmazza a nemzeti versenyhatóságokat arra, hogy hatékonyabban érvényesítsék a versenypolitikát; hangsúlyozza, hogy a nemzeti versenyhatóságok megerősített vizsgálati és döntéshozatali kapacitása, valamint a megfelelő szintű emberi és pénzügyi erőforrások lehetővé teszik a versenyszabályok független és pártatlan végrehajtását; javasolja a nemzeti versenyhatóságok elemzési kapacitásának növelését annak érdekében, hogy jobban kezelhessék a versenyjog digitális piacokon történő végrehajtása során felmerülő nehézségeket; továbbá azt ajánlja, hogy a nemzeti versenyhatóságok működjenek együtt a bevált gyakorlatok megosztásában, és dolgozzanak együtt más illetékes hatóságokkal, multidiszciplináris megközelítést alkalmazva a végrehajtási silók felszámolásában, mivel a versenyellenes magatartás az adatvédelem vagy a fogyasztóvédelmi jog területeit is sértheti;

79. hangsúlyozza, hogy fontos garantálni a nemzeti felügyeleti és versenyhatóságok függetlenségét, és ismételten hangsúlyozza, hogy egyre nagyobb szükség van hatékonyabb európai szintű kommunikációs, tájékoztatási és együttműködési csatornák biztosítására; ebben a tekintetben hangsúlyozza, hogy e hatóságok számára biztosítani kell a feladataik megfelelő ellátásához szükséges emberi, pénzügyi és technológiai erőforrásokat; végül kiemeli annak fontosságát, hogy a kinevezési mechanizmusoktól kezdve az információkhoz való hozzáférés szabályaiig az átláthatóságra és függetlenségre vonatkozó legszigorúbb követelmények érvényesüljenek e hatóságok megbízatásával kapcsolatban;

80. hangsúlyozza, hogy a végrehajtásnak függetlennek kell maradnia, és biztosítani kell hozzá a célnak megfelelő átvilágítási eszközöket és a megfelelő képzéssel rendelkező emberi erőforrásokat a növekvő számú, egyre nagyobb kihívást jelentő ügy hatékony kezelése érdekében;

81. emlékeztet arra, hogy a 2014/104/EU irányelv⁽²⁵⁾ mélyreható elemzését nem lehetett elvégezni az átültetés késedelmé és a bírósági ügyekkel kapcsolatos releváns információk hiánya miatt; mindazonáltal felkéri a Bizottságot, hogy folyamatosan kövesse nyomon az irányelv végrehajtását és tegye közzé az elemzés eredményeit;

⁽²³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/302 rendelete (2018. február 28.) a belső piacon belül a vevő állampolgársága, lakóhelye vagy letelepedési helye alapján történő indokolatlan területi alapú tartalomkorlátozással és a megkülönböztetés egyéb formáival szembeni fellépésről (HL L 60. I, 2018.3.2., 1. o.).

⁽²⁴⁾ HL L 11., 2019.1.14., 3. o.

⁽²⁵⁾ HL L 349., 2014.12.5., 1. o.

2022. május 5., csütörtök

82. úgy véli, hogy a Parlamentnek aktív szerepet kell játszania a versenypolitikáról szóló politikai vitában; megjegyzi, hogy a Parlamentet megfigyelőként jobban be kell vonni az olyan munkacsoportok és szakértői csoportok tevékenységébe, mint a Nemzetközi Versenyügyi Hálózat (ICN) és az OECD, hogy jobban megismerhesse a témát és naprakész maradjon a fejleményekkel kapcsolatban, így felkészültebb legyen társjogalkotói szerepére; hangsúlyozza, hogy a Parlamentnek részt kell vennie az uniós versenyheteken és más olyan üléseken, amelyekre a tagállamok képviselői meghívást kapnak; megjegyzi, hogy a versenypolitikai munkacsoport az Európai Parlament és a DG COMP közötti eszmecserék előmozdításának hasznos eszköze;

83. elítéli Oroszország Ukrajnával szemben provokáció nélkül indított, indokolatlan agresszióját; üdvözli az EU által az ukrán nép megsegítése érdekében bevezetett rendkívüli intézkedéseket; támogatja a háború sújtotta országokból az Unióba érkező menekülteket segítő nem kormányzati szervezeteknek és vállalkozásoknak szóló intézkedéseket;

84. felhívja a Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon a helyzetet és adott esetben használja ki az uniós állami támogatási keret szükséges rugalmasságát annak érdekében, hogy a tagállamok támogatást nyújthassanak azoknak a vállalatoknak és ágazatoknak, amelyeket a legsúlyosabban érint az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió, és amelyek meg fogják szenvedni az Oroszországgal szemben kiszabott szankciók hatásait;

o

o o

85. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok nemzeti parlamentjeinek, valamint a tagállamok nemzeti és adott esetben regionális versenyhatóságainak.

2022. május 5., csütörtök

P9_TA(2022)0203

A stabilitásra, biztonságra és demokráciára leselkedő veszélyek Nyugat- és Száhel-Afrikában**Az Európai Parlament 2022. május 5-i állásfoglalása a Nyugat- és Száhel-Afrikában a stabilitást, a biztonságot és a demokráciát fenyegető veszélyekről (2022/2650(RSP))**

(2022/C 465/12)

Az Európai Parlament,

- tekintettel „Az EU és Afrika közötti biztonsági együttműködés a Száhel-övezetben, Nyugat-Afrikában és Afrika szarván” című, 2020. szeptember 16-i állásfoglalására ⁽¹⁾ és „Az Afrikára vonatkozó új uniós stratégia – partnerség a fenntartható és befogadó fejlődésért” című, 2021. március 25-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel a Csádban kialakult helyzetről szóló, 2021. május 20-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel „Az emberi jogok katonai és biztonsági magánvállalatok általi megsértése, különös tekintettel a Wagner-csoportra” című, 2021. november 25-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel „A közös biztonság- és védelempolitika végrehajtása – 2021. évi éves jelentés” című, 2022. február 17-i állásfoglalására ⁽⁵⁾ és „A közös kül- és biztonságpolitika végrehajtása – 2021. évi éves jelentés” című, 2022. február 17-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel az Ukrajna elleni orosz agresszióról szóló, 2022. március 1-jei állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni (AKCS) Államok Szervezete és az EU közötti, 2022. április 1. és 3. között Strasbourgban (Franciaország) tartott 41. Közös Parlamenti Közgyűlésre,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára (1948),
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára (1966),
- tekintettel a Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közössége (ECOWAS) demokráciáról és felelősségteljes kormányzásról szóló jegyzőkönyvére,
- tekintettel az Afrikai Unió (AU) 2063-ig szóló menetrendjére,
- tekintettel az emberi jogok és a népek jogainak afrikai chartájára,
- tekintettel a demokráciáról, a választásokról és a kormányzásról szóló afrikai chartára,
- tekintettel az ENSZ korrupció elleni egyezményére (UNCAC), amely 2005. december 14-én lépett hatályba,
- tekintettel az egyrészt az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok csoportjának tagjai, másrészt az Európai Közösség és tagállamai között létrejött, 2000. június 23-án Cotonouban aláírt ⁽⁸⁾, majd 2005-ben és 2010-ben módosított ⁽⁹⁾ partnerségi megállapodásra (a továbbiakban: Cotonoui Megállapodás),

⁽¹⁾ HL C 385., 2021.9.22., 24. o.⁽²⁾ HL C 494., 2021.12.8., 80. o.⁽³⁾ HL C 15., 2022.1.12., 166. o.⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0482.⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0040.⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0039.⁽⁷⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0052.⁽⁸⁾ HL L 317., 2000.12.15., 3. o.⁽⁹⁾ HL L 287., 2010.11.4., 3. o.

2022. május 5., csütörtök

- tekintettel a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendre és az ENSZ fenntartható fejlődési céljaira, különös tekintettel a fenntartható fejlődést szolgáló igazságos, békés és befogadó társadalmak előmozdításáról szóló 16. célra,
- tekintettel a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról szóló, 2021. június 9-i (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottságnak „Az Afrikával kapcsolatos átfogó stratégia felé” című, 2020. március 9-i közös közleményére (JOIN(2020)0004),
- tekintettel a Száhel G5-országok 2016. szeptemberi biztonsági és fejlesztési stratégiájára, az integrált kiemelt intézkedések 2020. februári keretére, valamint a Száhel Szövetségre és a Száhel-övezet biztonságáért és stabilitásáért létrehozott partnerségre,
- tekintettel az Európai Tanács tagjai és a Száhel G5-országok 2020. április 28-i együttes nyilatkozatára,
- tekintettel az Afrikai Unió (AU) és az EU közötti második, 2021. október 25–26-i külügyminiszteri találkozó közös közleményére,
- tekintettel a Száhel-övezetről szóló, 2022. február 17-én Párizsban tartott konferenciára,
- tekintettel a 2022. február 17–18-i, hatodik AU–EU csúcstalálkozón kiadott közös nyilatkozatra,
- tekintettel a tengeri jelenlétek koordinálásának koncepciója guineai-öböl végrehajtásának meghosszabbításáról és megerősítéséről szóló, 2022. február 21-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az Európai Unió Száhel-övezetért felelős különleges képviselője megbízatásának meghosszabbításáról szóló (KKBP) 2018/906 határozat módosításáról szóló, 2020. február 25-i (KKBP) 2020/253 tanácsi határozatra ⁽¹¹⁾,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a 2374 (2017) sz. ENSZ BT-határozattal bevezetett szankciók megújításáról és a Malival foglalkozó szakértői testület megbízatásának 2022. szeptember 30-ig történő meghosszabbításáról szóló, 2021. augusztus 30-i 2590 (2021) sz. határozatára,
- tekintettel az ENSZ főtitkárának a Száhel-övezet G5-országainak közös erőiről szóló, az ENSZ Biztonsági Tanácsa által közzétett, 2021. november 11-i jelentésére,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének az Ukrajna elleni agresszióról szóló, 2022. március 1-jei A/ES-11/1. számú határozatára,
- tekintettel az ENSZ nőkre, békére és biztonságra vonatkozó menetrendjére,
- tekintettel az AU 2022. január 31-én tartott Béke- és Biztonsági Tanácsának a Burkina Fasó-i helyzetről szóló közleményére,
- tekintettel az AU Bizottsága elnökének a Burkina Faso, Mali, Niger és Csád elleni terrortámadásokat követő, 2021. augusztus 6-i közleményére,
- tekintettel AU Bizottsága elnökének a Burkina Fasóban kialakult helyzetről szóló, 2022. január 24-i közleményére,
- tekintettel az ECOWAS állam- és kormányfők hatóságának a Burkina Fasóban, Guineában és Maliban kialakult politikai helyzetről szóló, 2022. február 3-i rendkívüli csúcstalálkozójáról,
- tekintettel Josep Borrellnek, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének Burkina Fasóról szóló, 2022. január 26-i nyilatkozatára,

⁽¹⁰⁾ HL L 209., 2021.6.14., 1. o.

⁽¹¹⁾ HL L 54. I, 2020.2.26., 9. o.

2022. május 5., csütörtök

- tekintettel az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlésnek a száhel-szaharai régió biztonsági helyzetéről szóló, 2017. június 21-én elfogadott állásfoglalására,
- tekintettel az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlésnek az EU-ban és az AKCS-országokban a demokráciáról és az alkotmányok tiszteletben tartásáról szóló, 2021. március 11-i, a parlamenteknek a nemzetközi biztonság megerősítésében játszott szerepéről szóló, 2021. szeptember 28-i, valamint a közösségi média kormányzásra, fejlődésre, demokráciára és stabilitásra gyakorolt hatásáról szóló, 2019. november 21-i állásfoglalására,
- tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel az érintett régiókban a szegénységnek, az alapvető szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiányának, az éghajlatváltozásnak, a terrorista fegyveres csoportoknak, a közösségek közötti, a föld és az erőforrások miatti erőszak fokozódásának, az élelmiszer-ellátás bizonytalanságának, az emberek lakóhelyelhagyásának és a nemi alapú erőszaknak a súlyosbodó veszélye az instabilitás és a bizonytalanság által fémjelzett, összetett helyzet kialakulásához vezetett;
- B. mivel a Száhel-övezet és Nyugat-Afrika kulcsfontosságú szerepet játszik az egész afrikai kontinens biztonsága és stabilitása szempontjából; mivel e régiók biztonsági helyzete az elmúlt években jelentősen romlott, ami fenyegetést jelent a regionális és nemzetközi stabilitásra nézve; mivel a Száhel-övezetben az erőszak a líbiai Kadhafi-rezsim 2011-es megdőlése óta folyamatosan növekszik, és ennek következtében a térség a tiltott kézifegyverek elterjedése által leginkább érintett régiók közé tartozik; mivel a Száhel-övezet a világ egyik legszegényebb régiója;
- C. mivel 2013-ban a mali kormány kérésére a francia hadsereg elindította a Serval műveletet a dzsihadista és más katonai lázadó csoportok Észak-Maliból való kiűzésére, akik Mali középső részére irányuló támadást indítottak; mivel a francia hadsereg sikeresen teljesítette e misszió célját;
- D. mivel az elmúlt években számos nemzetközi misszió és kezdeményezés indult, többek között 2013-ban az ENSZ Maliban működő többdimenziós integrált stabilizációs missziója (MINUSMA), 2012-ben Nigerben az Európai Unió kapacitásépítést célzó missziója, 2013-ban Maliban az Európai Unió kiképzést célzó missziója, 2014-ben Maliban az Európai Unió kapacitásépítési missziója, 2014-ben a Barkhane művelet, 2014-ben a Száhel G5-országok, 2017-ben a Száhel G5-országok közös erői, 2017-ben a Száhel Szövetség, 2020-ban pedig a Takuba alkalmi harci kötelék; mivel az elmúlt évtizedben az afrikai biztonsági intézmények több ezer főt vetettek be a kontinens béketámogató műveleteiben; mivel ezek a beavatkozások még mindig nem voltak képesek megoldani a régióban felmerülő biztonsági kihívásokat;
- E. mivel az ENSZ békefenntartó erőinek több mint 200 tagját és a Serval és Barkhane missziók több mint 50 francia katonáját, valamint számos afrikai katonát öltek meg a Száhel-övezet biztonságáért folytatott harcok során; mivel a régióban való bevetésük során számos európai és ENSZ-katona sebesült meg;
- F. mivel a Száhel-övezet országai és a nemzetközi közösség számos békefenntartó erőfeszítése ellenére a régió helyzete továbbra is rendkívül ingatag; mivel terrorista csoportok, köztük az ISIS-hez kapcsolódó iszlamista terroristák, például a Boko Haram és az Iszlám Állam Nyugat-afrikai Tartomány (ISWAP) fokozták jelenlétüket a Száhel-övezetben és a nyugat-afrikai régióban, és tömeggyilkosságokért, kínzásért, szexuális erőszakért, erőszakos eltűntetésekért, fosztogatásért és a lakosság lakhelyelhagyásra kényszerítéséért felelősek; mivel 2020-ban ugrásszerűen nőtt a gyilkosságok száma, amelyek többek között az iszlamista erőszaknak tulajdoníthatók, és a Stratégiai Tanulmányok Afrikai Központja szerint összesen 4 250 halálesetről számoltak be; mivel a Száhel-övezet hét országában több mint 7,7 millió ember kényszerült elhagyni lakóhelyét; mivel jelenleg mintegy 3 millió belső menekült él a régióban;
- G. mivel a különböző összefonódó válságok következtében nőtték a humanitárius szükségletek; mivel jelenleg 20 millió ember szorul sürgős humanitárius segítségre a Száhel-övezet középső részén; mivel a nők és a gyermekek különösen ki vannak téve a válságnak, és az különösen súlyosan érinti őket;
- H. mivel a biztonság, a fejlődés és az alapvető emberi jogok védelme kölcsönösen erősítik egymást, és szükségesek a tartós béke megteremtéséhez; mivel ezt a fenntartható békét csak a bizonytalanság kiváltó okainak kezelésével lehet elérni, ideértve a szegénységet, a korrupciót, az éhínséget és az erőforrások szűkösségét;

2022. május 5., csütörtök

- I. mivel Nyugat-Afrikában és a Száhel-övezetben a biztonsági kihívások jellege országonként eltérő; mivel e kihívások közé tartoznak a nemzetközi dzsihádisták hálózataival kapcsolódó terrorista szervezetek tevékenységei, az etnikai és törzsi konfliktusok, a természeti erőforrásokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos összecsapások, a milíciák és a biztonsági szolgálatok törvénytelen tevékenységei, a fegyveres lázadások, a separatista konfliktusok, valamint a politikai és választási erőszak;
- J. mivel Európa és Afrika biztonsága szorosan összefügg egymással; mivel a terroristák, a fegyveres csoportok, a milíciák és az emberkereskedők számos összetett, egymást átfedő kihívást használnak ki a régióban, ideértve a szegénységet, az alapvető szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiányát, az élelmiszer-ellátás bizonytalanságát, az erdőirtást, a környezetkárosodást, a gyenge intézményeket, a korrupciót és az államba vetett bizalom hiányát;
- K. mivel az éghajlatváltozás súlyos következményekkel jár a régióban; mivel ez további destabilizációhoz vezethet; mivel Nyugat-Afrikában és a Száhel-övezetben a gazdasági, társadalmi és környezeti marginalizáció következtében fennáll a radikalizálódás komoly kockázata;
- L. mivel az adósságteher hozzájárul a Száhel-övezetben és a nyugat-afrikai régióban található országok általános stabilitását fenyegető veszélyhez;
- M. mivel a Covid19-világjárvány tovább gyengítette az említett biztonsági kihívások kezelésére szolgáló képességeket;
- N. mivel Nyugat- és Száhel-Afrikában a demokratikus konszolidációt még inkább aláássák a katonai puccsok, az antidemokratikus alkotmánymódosítások, a lakossági tiltakozások elleni erőszakos fellépés, a gyülekezés, a véleménynyilvánítás és a sajtó szabadságával kapcsolatos korlátozások, valamint az ellenzéki pártokkal és politikusokkal szembeni korlátozások;
- O. mivel a biztonsági fenyegetések mellett Nyugat- és Száhel-Afrikában a demokratikus konszolidációt még inkább aláássák a korrupció, a lakossági tiltakozások és a gyülekezés elleni erőszakos fellépés, a véleménynyilvánítás és a sajtó szabadságának korlátozása, az ellenzéki pártokkal és politikusokkal szembeni korlátozások, az elnöki hivatali időre vonatkozó korlátozások és más alkotmányos rendelkezések be nem tartása, valamint a lakóhelyét elhagyni kényszerülő lakosság inkluzív és átlátható választási lehetőségeinek biztosításával kapcsolatos kapacitásbeli kihívások;
- P. mivel az EU, az AU, az ECOWAS és más nemzetközi szervezetek az elmúlt 20 évben választási megfigyelő missziókat indítottak Nyugat-Afrika és a Száhel-övezet országaiba; mivel átfogó jelentéseket tettek közzé, amelyek jelentős reformajánlásokat tartalmaznak, amelyek közül csak néhány sikerült előrehaladni;
- Q. mivel a 2021. évi korrupcióérzékelési index szerint Nyugat-Afrikában egyenlőtlen a korrupció szintje: a Zöld-foki-szigetek és Szenegál a korrupció elleni reformok terén a legjobban, míg Libéria, Mali és Nigéria a leggyengébben teljesítők közé tartoznak;
- R. mivel a megnövekedett biztonsági kihívások és a kormányokkal, valamint a nemzetközi közösséggel szembeni nyilvános elégedetlenség számos nyilvános tüntetéshez vezetett, amelyek további kormányzati reformokra és a biztonsági helyzet javítására szólítottak fel; mivel a regionális kormányzati hatóságokkal szembeni korrupcióval és nepotizmussal kapcsolatos vádak már régóta fennállnak, és a kormányokkal és azok intézményeivel szembeni bizalom és elégedettség folyamatos csökkenéséhez vezettek;
- S. mivel a Száhel-övezetben a demokrácia általános helyzete és a biztonsági együttműködés hatalmas visszaesést szenvedett, amikor Maliban és Burkina Fasóban a hadsereg megdöntötte a kormányt, nevezetesen Maliban 2020 augusztusában, majd 2021 májusában ismét, amikor a katonaság megdöntötte ugyanazt a kormányt, amelyet korábban ők emeltek hatalomra, később pedig, 2022 januárjában Burkina Fasóban államcsínyre került sor; mivel ez a régióban mélyen gyökerező válságot tükröz;
- T. mivel az ECOWAS és az AU számos alkalommal csereprogramokat és látogatásokat szervezett Maliba és Burkina Fasóba, hogy közvetítsen és kompromisszumokat érjen el a különböző szereplők között; mivel az ECOWAS számos alkalommal hangsúlyozta annak fontosságát, hogy egyértelmű ütemtervet határozzanak meg a demokratikus folyamatokhoz való visszatéréshez, beleértve a demokratikus választások időpontjának közeli kitűzését is;

2022. május 5., csütörtök

- U. mivel a 2021. szeptemberi guineai államcsínyt és – a nemrég szabadon bocsátott – Alpha Condé elnök letartóztatását követően az ország az alkotmányos rend helyreállításáig továbbra is ki van zárva az ECOWAS-ból; mivel a katonai hatóságok számára 2022. április 25-ét határozták meg határidőként az átmenetre irányuló tervük részleteinek benyújtására; mivel azon a napon új határidőt kértek az átmenet ütemtervének benyújtására;
- V. mivel a nemzeti alkotmányos rend és jogállamiság tiszteletben tartása ugyanolyan létfontosságú a béke és a stabilitás biztosításához, mint a terrorizmus elleni küzdelemhez és a katonai biztonság biztosításához; mivel a demokratikus elvek tiszteletben tartása, beleértve az átlátható és inkluzív választások megszervezését is, alapvető fontosságú annak biztosításához, hogy a kormányok széles körű felhatalmazással rendelkezzenek; mivel a polgárok támogatják a valódi demokratikus folyamatokat, és tisztességes keretek között szeretnék részt venni azokban;
- W. mivel a nemzeti parlamenteknek a biztonsági kérdésekkel kapcsolatos döntéshozatalba való bevonása elengedhetetlen a tartós biztonság és társadalmi stabilitás megteremtéséhez;
- X. mivel a biztonság, a fejlődés és az alapvető emberi jogok védelme kölcsönösen erősítik egymást, és szükségesek a tartós béke megteremtéséhez;
- Y. mivel a civil társadalmi szervezetek és a sajtószabadság egyre szűkülő tere Nyugat- és Száhel-Afrika egyes országában komoly kihívást jelent a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok tekintetében;
- Z. mivel az Európai Unió elkötelezett amellett, hogy politikai, diplomáciai és humanitárius partnerségek révén támogassa Nyugat-Afrika és a Száhel-övezet biztonságát és fejlődését, beleértve többek között a biztonsági ágazat reformjához nyújtott technikai támogatást, a katonai és rendőrségi kiképzést, a választási folyamatokat és az elszámoltathatóságot, valamint a civil társadalom megerősítését;
- AA. mivel az AU az EU szoros partnere a békére és stabilitásra irányuló erőfeszítésekben; mivel a regionális biztonsági szereplőknek, köztük az ECOWAS-nak és az AU afrikai készenléti erőinek céljai egybeesnek az EU azon érdekével, hogy segítséget nyújtson a nehézségekkel küzdő országoknak a béke és a jólét biztosítása érdekében; mivel az EU és az AU vezetői megállapodtak abban, hogy fokozzák a béke és a biztonság terén folytatott együttműködést az afrikai kontinensen; mivel a békéről, a biztonságról és a kormányzásról szóló AU–EU egyetértési megállapodás és az Európai Békakeret célja az instabilitás, a radikalizálódás, az erőszakos szélsőséges és a terrorizmus elleni küzdelem, valamint a teljes konfliktusciklus integrált megközelítés révén történő kezelése;
- AB. mivel a Száhel G5-országok, amelyeket az EU és az AU támogat, biztonságot és regionális fejlődést biztosítanak a terrorizmus elleni küzdelem és a Száhel-övezet stabilitásának megteremtése érdekében; mivel a Száhel G5-országok kihívásokkal néznek szembe az előrelépés felmutatása és a közvélemény támogatásának megőrzése terén; mivel a konfliktusmegelőzésre, a közvetítésre, a párbeszédre és a megbékélésre irányuló, uniós finanszírozású tevékenységek továbbra is korlátozottak;
- AC. mivel a nemzetközi közösség minden erőfeszítésének meghatározó elemei voltak a demokratikus és biztonsági ágazati reformok; mivel a régió legtöbb országában nincs elegendő állami kapacitás a rendkívül szükséges reformok hatékony végrehajtásához;
- AD. mivel a külföldi katonai és biztonsági magánvállalatok jelenléte Nyugat-Afrikában továbbra is destabilizálja a régió biztonságát és politikai környezetét; mivel az úgynevezett Wagner-csoport, az orosz kormány érdekeit szolgáló zsoldoscsapat azóta jelen van Maliban, mióta 2021 végén a katonai junta meghívta; mivel a Wagner-csoport állítólag az orosz katonai infrastruktúrára támaszkodik, és az orosz védelmi minisztérium részt vesz a Wagner-csoport kötelékében harcoló katonák finanszírozásában, toborzásában, kiképzésében és védelmében; mivel a Wagner-csoportot az emberi jogok súlyos megsértésével vádolják;
- AE. mivel az ENSZ szakértői közösen arra a következtetésre jutottak, hogy a Wagner-csoport súlyos és rendszeres emberi jogi jogsértéseket követett el a Közép-afrikai Köztársaságban, többek között azonnali, tömeges kivégzéseket, önkényes fogva tartásokat, szexuális erőszakot, fosztogatást, erőszakos eltüntetések és kínzásokat a kihallgatások során;
- AF. mivel Oroszország a Száhel-övezet egészében dezinformációt terjesztett és ezt továbbra is aktívan folytatja annak érdekében, hogy delegitimálja a régió megsegítésére irányuló, a stabilitás és a biztonság megteremtését célzó európai kezdeményezéseket;

2022. május 5., csütörtök

- AG. mivel az EU és közös biztonság- és védelempolitikai missziói dezinformációs kampányok tárgyát képezték, és sürgősen biztosítani kell számukra a hatékony stratégiai kommunikáció eszközeit; mivel a dezinformáció olyan mértéket ért el, hogy a francia hadsereget hamisan megvádolták azzal, hogy Mali Gossi térségében tömeggyilkosságokat követett el, noha a bizonyítékok azt mutatják, hogy a gyanúthatóan a Wagner-csoportához tartozó mali és külföldi személyek felelősek a borzalmasan megszerkesztett, félrevezető koholmányért;
- AH. mivel a mali átmeneti hatóságok általi többszöri akadályoztatás következtében a nemzetközi szereplők arra a következtetésre jutottak, hogy a mali katonai szerepvállalásuk folytatásához szükséges feltételek már nem adóttak;
- AI. mivel afrikai partnereik kérésére az európai és nemzetközi szereplők megállapodtak abban, hogy folytatják a terrorizmus elleni közös fellépésüket a Száhel-övezetben, többek között Nigerben és a Guineai-öbölben, és politikai és katonai konzultációkat kezdtek velük azzal a céllal, hogy 2022 júniusáig meghatározzák e közös fellépés feltételeit;
- AJ. mivel a Száhel-övezet helyzete szorosan összefügg a Guineai-öbölben kialakult helyzettel; mivel a kalóztevékenység továbbra is biztonsági fenyegetést jelent a Guineai-öbölben; mivel a Tanács két évvel meghosszabbította a Guineai-öbölben a tengeri jelenlétek koordinálásával kapcsolatos koncepció végrehajtását;
1. határozottan elítéli a Nyugat-Afrikában és a Száhel-övezetben elkövetett erőszakot és a bekövetkezett haláleseteket, többek között a katonai műveletek keretében elkövetett visszaéléseket, és aggodalmát fejezi ki a Száhel-övezet növekvő instabilitása miatt, amely aláássa az érintett országok biztonságát és stabilitását, és mélyreható regionális és nemzetközi következményekkel jár; szolidaritását és részvételét fejezi ki a terrortámadások valamennyi áldozata családjának a régióban; megismétli, hogy határozottan támogatja Nyugat- és Száhel-Afrika népeit, valamint a békére, az emberi jogokra, a biztonságra, a stabilitásra, a gazdasági fejlődésre, valamint a társadalmi és demokratikus fejlődésre irányuló törekvéseiket; elismeréssel adózik a helyi és nemzetközi szereplők által a béke és a fejlődés régiószerte történő előmozdítása érdekében tett számos erőfeszítésnek; megállapítja, hogy a Száhel-övezet biztonsági helyzete továbbra is hatalmas kihívást jelent, sok polgári személy szenved a biztonság hiányától és vált terrortámadások áldozataivá;
 2. hangsúlyozza, hogy a Nyugat-Afrika és a Száhel-övezet előtt álló kihívásokra adott átfogó válaszhoz össze kell hangolni a biztonsági, éghajlat-, fejlesztési és kereskedelmi politikákat;
 3. mélyszéles aggodalmának ad hangot a demokrácia Száhel-övezetben fennálló helyzete és a régióban a közelmúltban elkövetett államcsínyek miatt; felszólítja az államcsínyek vezetőit, hogy egyértelműen határozzák meg, mikor ér véget a politikai átmeneti időszak, biztosítsák az alkotmányos rendhez, a jogállamisághoz és a polgári kormányzáshoz való gyors visszatérést, és segítsék elő az átlátható és inkluzív választások megszervezését;
 4. ismételten és határozottan hangsúlyozza azon álláspontját, hogy az uniós szereplőkkel folytatott hosszú távú biztonsági és politikai együttműködéshez szükség van a demokráciához való visszatérés reális ütemtervére, beleértve az egyértelmű és mérhető mérföldköveket is; emlékeztet arra, hogy ilyen reális ütemterv hiányában kérdésessé válik bármiféle jövőbeli együttműködés az uniós szereplőkkel;
 5. megjegyzi, hogy az államcsínyek aláássák a jogállamiság megerősítésére és a kormányzati intézkedések demokratikus legitimitásának biztosítására irányuló erőfeszítéseket; emlékeztet arra, hogy a valódi demokratikus átmenetnek és reformnak polgári vezetésűnek kell lennie, és lehetővé kell tennie a civil társadalmi szervezetek, a nők, a fiatalok és az ellenzéki pártok teljes körű és aktív részvételét; sürgeti a nyugat- és száhel-afrikai hatóságokat, hogy tartsák tiszteltben és védelmezzék a tömegtájékoztatás szabadságát, valamint a gyülekezés, az egyesülés és a véleménynyilvánítás szabadságát;
 6. hangsúlyozza, hogy valódi, a civil társadalom valamennyi ágazatát bevonó nemzeti párbeszédre van szükség az egész régióban a demokráciára vonatkozó világos jövőkép felvázolásához, beleértve a különböző nem katonai és nem állami szereplők által közösen elfogadott és vállalt konkrét célkitűzéseket; felhívja a nemzetközi közösséget, hogy a közvetítői szerep felajánlásával segítse elő ezt a párbeszédet;
 7. hangsúlyozza, hogy az egység a legjobb módja a régió előtt álló számos kihívás leküzdésének; ezért támogatja az AU által bejelentett intézkedéseket és az ECOWAS által a demokrácia és a jogállamiság védelme érdekében tett intézkedéseket;

2022. május 5., csütörtök

8. felszólítja a Száhel-övezet valamennyi államának katonai vezetését, hogy teljesítsék nemzetközi kötelezettségvállalásait, beleértve az emberi jogok maradéktalan tiszteletben tartását; támogatja az ECOWAS arra irányuló erőfeszítéseit, hogy az emberi jogi reformokra és a számonkérhetőségre vonatkozó ütemtervet dolgozzon ki a további emberi jogi jogsértések megelőzése érdekében, a különböző válságok megoldására irányuló átfogó erőfeszítés részeként;

9. emlékeztet arra, hogy a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) nem támogatja bizonyos, a katonai vagy állambiztonsági ágazathoz kapcsolódó műveletek finanszírozását, illetve azokat, amelyek az emberi jogok megsértését eredményezhetik a partnerországokban; elismeri, hogy a Száhel-övezetnek és a Szahara térségének számos kihívással kell szembenéznie, például az éghajlatváltozással, gazdasági válságokkal és terrortámadásokkal; felszólítja Európát, hogy tanúsítson nagyobb szolidaritást a régió politikai és katonai támogatása révén, többek között az Európai Békakereten keresztül, a fegyveres erőknél az emberi jogok védelméhez, fejlesztéséhez és tiszteletben tartásához elegendő képzésével; felhívja az összes uniós tagállamot, hogy tegyenek eleget emberi jogi kötelezettségeiknek, és tartózkodjanak az olyan fegyverszállításoktól, amelyek ösztönözhetik az emberi jogok megsértését Nyugat- és Száhel-Afrikában;

10. emlékeztet arra, hogy az afrikai ifjúság fontos szerepet játszhat a régió virágzó jövőjének megteremtésében; felszólít a nők fokozottabb bevonására és aktív részvételére a demokratikus döntéshozatal minden szintjén, valamint a béketeremtési és megbékélési erőfeszítésekben; elítéli a nemi erőszak és a megfélemlítés minden formájának alkalmazását konfliktushelyzetekben;

11. hangsúlyozza, hogy az emberek egyre növekvő elszegényedése jelenti a bűnözői és terrorista csoportok kialakulásának társadalmi-gazdasági bázisát; hangsúlyozza, hogy a létfontosságú közszolgáltatásokhoz, például a vízhez, a megfelelő higiéniai létesítményekhez, az egészségügyi ellátáshoz vagy az oktatáshoz való hozzáférés hiánya társadalmi-gazdasági alapot biztosít a terrorizmus fejlődéséhez; hangsúlyozza az oktatás fontosságát, mert ez a gazdasági növekedés előmozdításának, a demokratikus társadalom megteremtésének és a szélsőségek megelőzésének alapja;

12. hangsúlyozza a nemzeti parlamenteknek a stabilitás és a demokratizálódás területén játszott szerepét; felszólítja az ECOWAS-államokat, hogy továbbra is vonják be a nemzeti és regionális demokratikus szerveket a biztonsággal kapcsolatos ügyekbe; úgy véli, hogy az EU bármely ilyen beavatkozásáról vitát kell folytatni az érintett nemzeti parlamentben; felszólítja az uniós országokat és az ECOWAS-országokat, hogy fokozzák a biztonsági, fejlesztési, humanitárius és demokráciátámogatási segítségnyújtás koordinációját annak érdekében, hogy biztosítsák a béke és a biztonság integrált megközelítését a tartós fenntartható fejlődés érdekében a régió egészében;

13. rámutat, hogy az EU és tagállamai jelentős mértékben hozzájárulnak a fejlesztési együttműködéshez és a humanitárius segítségnyújtáshoz, és üdvözlí a Száhel Szövetségnek a Száhel G5-országok kormányai által vezetett fejlesztési erőfeszítések támogatására irányuló munkáját; felszólít a Száhel-övezet G5-országainak teljes körű működőképessé tételére, és felszólítja az uniós tagállamokat, hogy e tekintetben szorosan működjenek együtt velük a pénzügyi kapacitásépítés, a katonai felszerelések cseréje, valamint a katonai és polgári műveletekkel kapcsolatos hatékony képzés biztosítása révén;

14. hangsúlyozza, hogy a régió biztonsági helyzetének javításához kezelni kell az erőszak és a konfliktusok kiváltó okait, többek között a szegénységet, az éghajlatváltozást, a lakóhelyelhagyást, valamint az oktatáshoz és a lehetőségekhez való hozzáférés hiányát, amelyeket mind súlyosbított a Covid19-világjárvány; elismeri, hogy az erőszakos szélsőségek és a terrorizmus kiváltó okai összetettek; hangsúlyozza, hogy fel kell lendíteni a régió gazdaságát, elő kell mozdítani a munkahelyteremtést és le kell fektetni a hosszú távú fenntartható fejlődés alapjait; felhívja az EU-t, hogy beruházásait és a fejlesztési együttműködést úgy alakítsa, hogy ezek a terrorizmus és a bizonytalanság kiváltó okainak kezelését szolgálják;

15. mély aggodalmát fejezi ki az élelmezésbiztonság ugrásszerű romlása miatt Nyugat- és Száhel-Afrikában, amely jelenleg emberek tízmillióit érinti e régiók mezőgazdasági élelmiszerrendszereinek és ellátási láncainak folyamatos és növekvő kiszolgáltatottsága miatt; hangsúlyozza, hogy Nyugat-Afrika és a Száhel-övezet Ukrajnából szerzi be a szükséges búzakészleteket; legmélyebb aggodalmát fejezi ki a Nyugat-Afrikában és a Száhel-övezetben az élelmezésbiztonságra gyakorolt riasztó, rövid és középtávú következmények miatt, amelyeket Oroszország Ukrajna elleni, provokáció nélkül indított háborúja váltott ki, valamint amiatt, hogy a háború új és veszélyes éhínséget és táplálkozási válságot idézhet elő;

16. elismeri Nyugat-Afrika és a Száhel-övezet élelmiszer-önrendelkezéshez való jogát a táplálkozásbiztonság megvalósításának és a szegénység csökkentésének eszközeként, különös figyelmet fordítva a nőkre és a családi gazdálkodásra a megfizethető és hozzáférhető élelmiszer-ellátás biztosítása érdekében;

2022. május 5., csütörtök

17. elismeri, hogy az EU a világ vezető humanitárius és fejlesztési adományozója; felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy növeljék a pénzügyi támogatást és a humanitárius segílyt az érintett lakosság sürgős szükségleteinek kielégítése érdekében; sajnálattal állapítja meg, hogy több uniós tagállam nem érte el azt a célt, hogy bruttó nemzeti jövedelmének 0,7 %-át hivatalos fejlesztési támogatásra fordítsa;

18. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy lehetővé tegyék a humanitárius segílyekhez és az alapvető szolgáltatásokhoz való szabad hozzáférést a konfliktus sújtotta területeken, többek között a kormányok ellenőrzésén kívül eső területeken élők számára is; emlékeztet arra, hogy minden félnek tiszteletben kell tartania a nemzetközi humanitárius jogot a humanitárius segílyek eltérítése kockázatának elkerülése érdekében; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a humanitárius segítségnyújtást semlegesnek és pártatlannak tekintsék, és biztosítsák a humanitárius dolgozók biztonságát;

19. üdvözli az egyes országok által a korrupció felszámolása terén elért eredményeket; sürgeti az afrikai és az uniós országokat, hogy küzdjenek mindenfajta korrupciós cselekmény ellen; hangsúlyozza a korrupció és a környezeti bűncselekmények közötti kapcsolatot, amelyek egyre nagyobb veszélyt jelentenek a fenntartható fejlődési célok elérésére; megjegyzi, hogy a régió instabilitásának kezelése előfeltétele a globális biztonság előmozdításának és a fenntartható fejlődési célok elérése terén való előrelépésnek; sürgeti az EU-t és tagállamait, hogy használják ki a korrupcióellenes politikát a fokozott kapacitásépítés révén azon bűncselekmények tekintetében, amelyeket az EU, az Interpol és az ENSZ Környezetvédelmi Programja környezeti bűncselekménynek nyilvánított;

20. emlékeztet arra, hogy az éghajlatváltozás egyre fontosabb tényező Nyugat-Afrika és a Száhel-övezet regionális stabilitása szempontjából; felhívja a nyugat-afrikai és a Száhel-övezeti államokat, hogy működjenek együtt az uniós tagállamokkal az éghajlatváltozásnak a régió biztonságára és stabilitására gyakorolt negatív következményei kezelése érdekében;

21. emlékeztet arra, hogy erős intézményekre van szükség a terrorizmus elleni küzdelemhez és a belföldi kihívások kezeléséhez; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a nemzetközi normákkal összhangban újra meghatározzák a terrorizmus és az erőszakos szélsőséges elleni küzdelemre irányuló stratégiát az érintett régiókra vonatkozóan, és felhív arra, hogy az ilyen cselekmények valamennyi elkövetőjét vonják felelősségre és állítsák bíróság elé;

22. felhívja a régió nemzeti hatóságait, hogy dekriminalizálják az azonos nemű személyek közötti szexuális tevékenységet, és biztosítsák az LMBTI-népesség jogait; hangsúlyozza, hogy az LMBTI-személyek üldözése elől menekülő embereket nemzetközi védelemre jogosultnak kell tekinteni az EU-ban;

23. hangsúlyozza, hogy az EU elkötelezett a régióban a politikai támogatás, a technikai és pénzügyi segítségnyújtás, különösen a biztonsági ágazat reformja, a katonai kiképzés, valamint a civil társadalom védelmének és megerősítésének támogatása terén való átfogó fellépés mellett, amelyek elengedhetetlenek a biztonsági fenyegetések kezeléséhez; felhívja az ECOWAS-t és az uniós tagállamokat, hogy hatékonyan hajtsák végre a békéről, a biztonságról és a kormányzásról szóló egyetértési megállapodást;

24. hangsúlyozza, hogy az EU humanitárius és fejlesztési segítségnyújtásának célja, hogy megelőzze a polgári lakosság szenvedését és javítsa alapvető életkörülményeit; emlékeztet arra, hogy Afrikában csak a humán tőke és a külső fejlesztési támogatás ötvözésével érhető el fenntartható fejlődés; emlékeztet arra, hogy a migráció nem vezethet agyelszíváshoz; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy nemzetközi partnereikkel és az érintett nemzetközi intézményekkel együttműködve sürgősen mérjék fel az afrikai országok adósságtörlesztési nemteljesítésének megelőzésére rendelkezésre álló valamennyi eszközt;

25. támogatását fejezi ki a nyugat-afrikai és a Száhel-övezetbeli békefenntartó, katonai kiképzési és technikai segítségnyújtásban különösen az uniós kiképzési és kapacitásépítési missziók, valamint az ECOWAS és az Afrikai Unió kezdeményezései révén való ENSZ-, uniós és regionális szerepvállalással kapcsolatban;

26. mélyszégyen aggodalmának ad hangot a MINUSMA által jelentett, a mali biztonsági erők által elkövetett nagyszámú, igen súlyos emberi jogi visszaélés miatt, amelyek a humanitárius jog alapján háborús bűncselekményeknek minősülhetnek; tudomásul veszi az alelnök/főképviselő azon határozatát, hogy felfüggeszti a mali uniós kiképzési misszió, valamint a mali kapacitásépítést célzó uniós misszió által a mali fegyveres erőknek és nemzetőrségnek nyújtott kiképzések egy részét, és sürgeti a mali biztonsági ágazatnak nyújtott minden egyéb uniós támogatás felfüggesztését mindaddig, amíg az összes bűncselekmény elkövetőit bíróság elé nem állítják;

2022. május 5., csütörtök

27. elismeri, hogy a különböző nemzetközi missziók nem érték el elsődleges céljukat, azaz a tartós béke megteremtését a régióban, ezért gondolkodási folyamatot kell indítani a nemzetközi missziók és politikák megbízatásáról és szerepéről; hangsúlyozza, hogy az EU megbízatásának és kötelezettségvállalásainak felülvizsgálatakor arra kell összpontosítani, hogy a nyugat- és száhel-afrikai országokkal folytatott együttműködésben a megelőzés nagyobb szerepet kapjon; sürgeti az ECOWAS-országokat és az EU-t, hogy közösen dolgozzanak ki új megközelítést a biztonsági ágazat reformjára és a biztonsági segítségnyújtásra vonatkozóan;

28. elítéli az EU-val és közös biztonság- és védelempolitikai misszióival kapcsolatos dezinformációt; felhívja az EU-t, hogy vétezze fel magát a hatékonyabb stratégiai kommunikációhoz szükséges valamennyi eszközzel;

29. hangsúlyozza, hogy az európai vagy nemzetközi támogatást csak a nemzeti és regionális erőfeszítések kiegészítésének szabad tekinteni; emlékeztet arra, hogy a kedvezményezett országoknak továbbra is felelősséget kell vállalniuk a területükön zajló valamennyi kezdeményezésért; emlékeztet arra, hogy a politikai és társadalmi vezetésnek ezért szintén támogatnia kell az ilyen kezdeményezéseket sikerességük érdekében;

30. elismeri, hogy a tartósan fennálló biztonsági kihívások ellenére előrelépés történt a fegyveres iszlamista csoportok elleni küzdelemben; ismételten hangsúlyozza, hogy a terrorizmusra való fogékonyság és a toborzás elleni küzdelemre irányuló átfogóbb stratégiák keretében küzdeni kell a terrorista propaganda és toborzási kezdeményezések ellen; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy ösztönözni kell az erőszakos szélsőséges csoportokból való kilépést, és fokozni kell az ilyen harcosok deradikalizálására és a társadalomba való visszailleszkedésére irányuló erőfeszítéseket;

31. határozottan bírálja a mali kormány azon döntését, hogy akadályozza az európai szereplőkkel való együttműködést, többek között azért, hogy 2022. május 2-án felmondott két kulcsfontosságú megállapodást, nevezetesen a fegyveres erők jogállásáról szóló megállapodást, amely a francia Barkhane- és az európai Takuba-erők Maliban való jelenlétének jogi kereteit határozta meg, valamint a Mali és Franciaország közötti 2014-es védelmi együttműködési szerződést; határozottan bírálja, hogy Mali 2022 januárjában kérte a dán és francia kontingensnek a területéről való kivonulását, és egy német repülőgépnél nem adott engedélyt a mali légtér használatára;

32. elítéli a Kreml által támogatott orosz Wagner-csoport növekvő jelenlétét a Száhel-övezetben; szilárd meggyőződése, hogy a Wagner-csoport nyugat-afrikai részvétele ellentétes azzal a célkitűzéssel, hogy békét, biztonságot és stabilitást teremtsen a régióban, és összeegyeztethetetlen az EU-val való biztonsági és védelmi együttműködéssel; felhívja az összes országot, hogy vizsgálják meg a Wagner-csoport eddigi tevékenységeit, különösen a Közép-afrikai Köztársaságban; legmélyebb aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a csoport széles körben megsérti az emberi jogokat és a nemzetközi humanitárius jogot, amiről továbbra is érkeznek beszámolók; határozottan elítéli a Wagner-csoport és más katonai és biztonsági magánvállalatok által Nyugat-Afrikában és a Száhel-övezetben elkövetett bűncselekményeket;

33. felszólítja a Wagner-csoporttal együttműködő vagy az együttműködést mérlegelő országokat, hogy vegyék figyelembe, hogy mi történt Ukrajnában, ahol az orosz rezsim brutális és embertelen háborút folytat, nyilvánvaló módon megsértve a nemzetközi jogot; felszólítja az összes államot, hogy adják fel az országukbeli orosz szerepvállalás végső céljaival kapcsolatos illúzióikat, és ismerjék el, hogy Oroszország és annak Wagner-csoportja csak saját érdekeire összpontosít, és minden általa szükségesnek ítélt erőt alkalmazni fog, amint az Ukrajnában és máshol is látható, ahol a polgári lakosság mindezért súlyos árat fizet;

34. emlékeztet arra, hogy a Száhel-övezet, Nyugat-Afrika part menti államai és a Maghreb-országok biztonsági helyzete szorosan összefügg egymással; kéri, hogy értékeljék azokat a hiányosságokat, amelyek miatt meghíúsult az uniós kiképzési missziók céljának megvalósítása, azaz a partnerországok fegyveres erőinek a dzsihádzmus elleni küzdelemre való megfelelő kiképzése; kéri, hogy a következő uniós kiképzési missziók lebonyolításakor orvosolják ezeket a súlyos hiányosságokat;

35. megismétli, hogy a Barkhane művelet Nigerbe való áthelyezésével összefüggésben le kell vonni a tanulságokat a válaszok újratervezése érdekében, amelynek során nagyobb hangsúlyt kell helyezni a megelőzésre, és átfogóbb megközelítést kell alkalmazni a kormányzás, a biztonság és a fejlesztési támogatás tekintetében;

36. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi közösségnek fokoznia kell a reformokra és eredményekre törekvő országokkal folytatott gazdasági és politikai együttműködést annak érdekében, hogy ezek az országok példaképként szolgáljanak a régióban, mert ez szerepet játszhat az egész régió stabilizálásában; üdvözlí az egyes országok által a demokratizálódás érdekében tett erőfeszítéseket; kiemeli, hogy a regionális sikertörténetek – például a Nyugat-Afrika part menti régiójában tapasztaltak – szerepet játszhatnak az egész régió stabilizálásában, és ezért úgy véli, hogy az ilyen pozitív példákat továbbra is ösztönözni és támogatni kell;

2022. május 5., csütörtök

37. ismételten hangsúlyozza, hogy a polgári lakosság védelme és biztonsága a kormányok egyik fő feladata, és hangsúlyozza, hogy további intézkedéseket kell hozni a polgári lakosság védelmének javítása érdekében; felveti, hogy ezek az intézkedések fegyvertelen polgári védelmi módszereket is magukban foglalhatnak, amelyeket az ENSZ más konfliktushelyzetekben már sikeresen bevezetett;

38. megjegyzi különösen annak fontosságát, hogy biztonsági stratégiákat dolgozzanak ki a nők – akiket aránytalanul sújt a bizonytalanság és az erőszak –, valamint a fiatalok érdemi bevonásával, akiknek a jövője – amint a régió jövője is – az oktatáshoz és a foglalkoztatáshoz való hozzáféréstől függ, amely a békés fejlődés fenntartása és a dzsihádisták toborzástól való elrettentés eszköze; felhívja a régió országait és a nemzetközi közösséget, hogy továbbra is mozdítsák elő az ENSZ Biztonsági Tanácsának a fiatalokról, a békéről és a biztonságról szóló 2250 (2015) sz. határozatának végrehajtását, és ismételten hangsúlyozza, hogy támogatja az ENSZ nőkre, békére és biztonságra vonatkozó menetrendjének végrehajtását a Száhel-övezetben;

39. üdvözli a tengeri jelenlétek koordinálásának koncepciója guineai-öböl végrehajtásának meghosszabbításáról és megerősítéséről szóló tanácsi határozatot; felhívja a Tanácsot, hogy vegye fontolóra e koncepció légi eszközökkel történő megerősítését a Guineai-öbölben; felszólít a Guineai-öböl part menti államainak fokozottabb bevonására és a velük folytatott fokozottabb együttműködésre az Európai Békekeret és a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) keretében;

40. üdvözli a választási megfigyelő missziók szerepét a demokratikus folyamat támogatásában és megerősítésében; emlékeztet arra, hogy az uniós tagállamok, valamint Nyugat-Afrika és a Száhel-övezet országai hivatalos megfigyelő missziókat hívtak meg, és sürgeti a nyugat-afrikai és a Száhel-övezetbeli országok kormányait, hogy folytassák ezt az átlátható, inkluzív és valóban versenyen alapuló választások megszervezésének részeként;

41. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az AKCS–EU Tanácsnak, az AKCS Miniszterek Tanácsának, az Afrikai Unió tagjainak és az ECOWAS titkárságainak, az accrai kezdeményezésnek és a Száhel G5-országoknak.

2022. május 5., csütörtök

P9_TA(2022)0204

Az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése alapján Lengyelországgal és Magyarországgal kapcsolatban folyamatban lévő meghallgatások**Az Európai Parlament 2022. május 5-i állásfoglalása az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése alapján Lengyelországgal és Magyarországgal kapcsolatban folyamatban lévő meghallgatásokról (2022/2647(RSP))**

(2022/C 465/13)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikkére és 7. cikkének (1) bekezdésére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára,
- tekintettel az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése alapján a Tanácsot felkérő javaslatról szóló, 2018. szeptember 12-i állásfoglalására, amely szerint fennáll az Unió alapját képező értékek Magyarország általi súlyos megsértésének egyértelmű veszélye ⁽¹⁾,
- tekintettel a Bizottság 2017. december 20-i, az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti, a lengyelországi jogállamiságra vonatkozó, indokolással ellátott javaslatára: Javaslat a Tanács határozatára a jogállamiság Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértésének egyértelmű kockázatának megállapításáról (COM(2017)0835),
- tekintettel a lengyelországi helyzet tekintetében az EUSZ 7. cikke (1) bekezdésének aktiválásáról szóló bizottsági határozatról szóló, 2018. március 1-jei állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése alapján folyamatban lévő, Lengyelországot és Magyarországot érintő meghallgatásokról szóló, 2020. január 16-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel a jogállamiság Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértésének egyértelmű kockázatának megállapítására vonatkozó tanácsi határozatra irányuló javaslatról szóló, 2020. szeptember 17-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, a Bizottságnak címzett ajánlásokat tartalmazó, 2016. október 25-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, 2020. október 7-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel „Az alapvető jogok helyzetéről az Európai Unióban – A 2018–2019 közötti időszakra vonatkozó éves jelentés” című, 2020. november 26-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel a Bizottság 2020. évi jogállamisági jelentéséről szóló, 2021. június 24-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel az uniós jog és az LMBTIQ-személyek jogainak a magyar Országgyűlés által elfogadott jogszabályváltozások következtében Magyarországon történő megsértéséről szóló, 2021. július 8-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ HL C 433., 2019.12.23., 66. o.⁽²⁾ HL C 129., 2019.4.5., 13. o.⁽³⁾ HL C 270., 2021.7.7., 91. o.⁽⁴⁾ HL C 385., 2021.9.22., 317. o.⁽⁵⁾ HL C 215., 2018.6.19., 162. o.⁽⁶⁾ HL C 395., 2021.9.29., 2. o.⁽⁷⁾ HL C 425., 2021.10.20., 107. o.⁽⁸⁾ HL C 81., 2022.2.18., 27. o.⁽⁹⁾ HL C 99., 2022.3.1., 218. o.

2022. május 5., csütörtök

- tekintettel a Lengyelországban a tömegtájékoztató szabadságáról és a jogállamiság helyzetének további romlásáról szóló, 2021. szeptember 16-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
 - tekintettel a lengyelországi jogállamisági válságról és az uniós jog elsőbbségéről szóló, 2021. október 21-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
 - tekintettel a Lengyelországban bevezetett tényleges abortusztilalom első évfordulójáról szóló, 2021. november 11-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,
 - tekintettel az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatára,
 - tekintettel az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdésében említett, a Tanács által 2019. július 18-án jóváhagyott, a meghallgatásokra vonatkozó általános szabályokra,
 - tekintettel a biztosi testület 2022. április 27-i határozatára, amely szerint a jogállamisági feltételrendszerről szóló rendelet alapján eljárást indít Magyarországgal szemben ⁽¹³⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az Unió az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság és az emberi jogok – beleértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait is – tiszteletben tartásának értékein alapul, ahogyan azt az EUSZ 2. cikke meghatározza, és ahogyan azt az EU Alapjogi Chartája tükrözi, valamint ahogyan azt a nemzetközi emberi jogi szerződések is tartalmazzák; mivel ezek az értékek, amelyek közősek a tagállamok számára, és amelyekhez minden tagállam szabadon csatlakozott, képezik az Unióban élők jogainak alapját;
- B. mivel az EUSZ 2. cikkében foglalt értékek valamely tagállam általi súlyos megsértésének egyértelmű kockázata nem kizárólag azt az egyes tagállamot érinti, ahol a kockázat megvalósul, hanem hatással van a többi tagállamra, a köztük lévő kölcsönös bizalomra, valamint az Unió és polgárainak az uniós jog szerinti alapvető jogaira;
- C. mivel az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése egy megelőző szakasz, amely az Uniót felruházza a közös értékek súlyos megsértésének egyértelmű kockázata esetén történő beavatkozás képességével; mivel ez a megelőző intézkedés párbeszédet biztosít az érintett tagállammal, és célja, hogy elkerülje a Szerződések alkalmazásából eredő egyes jogok esetleges felfüggesztését;
- D. mivel az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdését a Bizottság és a Parlament Lengyelországgal, illetve Magyarországgal kapcsolatban alkalmazta, miután megállapította, hogy egyértelműen fennáll az Unió alapját képező értékek súlyos megsértésének veszélye;
- E. mivel a meghallgatások megszervezésének gyakorlata a Tanács elnökségei között nagymértékben változott; mivel a Tanács eddig öt meghallgatást szervezett Lengyelországról és három meghallgatást Magyarországról az Általános Ügyek Tanácsa keretében;
1. tudomásul veszi a Tanács által az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése alapján szervezett meghallgatásokat, amelyeket az EUSZ 2. cikkében meghatározott értékeket fenyegető lengyelországi és magyarországi veszélyek miatt szervezett; sajnálja, hogy a meghallgatások nem vezettek a jogállamiság, a demokrácia és az alapvető jogok javulásához Lengyelországban és Magyarországon, és hogy a helyzet mindkét országban tovább romlott az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti eljárás megindítása óta, amint azt a Bizottság és a nemzetközi szervek, például az ENSZ, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet és az Európa Tanács számos jelentése és nyilatkozata dokumentálja, valamint az EU Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bírósága számos ítélete megerősíti;
2. felhívja a Tanácsot, hogy mutasson valódi elkötelezettséget az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti folyamatban lévő eljárásokban való érdemi előrelépés iránt, összhangban a Szerződésekben eredő, az EUSZ 2. cikkében meghatározott értékek védelmére vonatkozó kötelezettségeivel;

⁽¹⁰⁾ HL C 117., 2022.3.11., 151. o.

⁽¹¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0439.

⁽¹²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0455.

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2020/2092 rendelete (2020. december 16.) az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről (HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o.).

2022. május 5., csütörtök

3. úgy véli, hogy a meghallgatásokat megfelelő gyakorisággal és megfelelő módon kell megszervezni, ami a 7. cikk (1) bekezdése szerinti eljárás hatékony alkalmazásának előfeltétele; üdvözlí erre vonatkozóan, hogy a francia elnökség újraindította a meghallgatásokat mindkét eljárás tekintetében; aggodalommal veszi azonban tudomásul, hogy a Parlament többszöri kérése ellenére a meghallgatásokat nem rendszeresen, strukturáltan és nyíltan szervezték meg; sürgeti a jövőbeli elnökségeket, hogy rendszeresen és elnökségenként legalább egyszer szervezzék meg a meghallgatásokat; felhívja a Tanácsot, hogy biztosítsa, hogy az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti meghallgatások az új fejleményekkel is foglalkozzanak, beleértve az alapvető jogok megsértésével kapcsolatosakat is;
4. megismétli, hogy a jogállamiság, a demokrácia és az alapvető jogok között szoros kapcsolat áll fenn, és emlékezteti a Tanácsot és a Bizottságot a Parlament régóta fennálló felhívására, hogy a tagállamok jogállamisági helyzetének értékelése során vegyék figyelembe a demokrácia és az alapvető jogok folyamatos megsértését az Unióban mindenütt, beleértve a médiaszabadság és az újságírók, a kisebbségek, a migránsok, a nők jogai, az LMBTIQ+ személyek jogai, valamint az egyesülési és gyülekezési szabadság elleni támadásokat;
5. felhívja a Tanácsot, hogy minden meghallgatást követően tegyen közzé átfogó jegyzőkönyvet, és megfelelően tájékoztassa a Parlamentet; hangsúlyozza, hogy a meghallgatásoknak objektívnak, tényeken alapulónak és átláthatónak kell lenniük, és hogy az érintett tagállamoknak az EUSZ 4. cikkének (3) bekezdésében foglalt őszinte együttműködés elvével összhangban az egész folyamat során jóhiszeműen együtt kell működniük;
6. hangsúlyozza, hogy a meghallgatások csak akkor lesznek hatékonyak, ha a Tanács az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdésében előírtak szerint konkrét ajánlásokat intéz az érintett tagállamokhoz; sürgeti a Tanácsot, hogy a mindkét országban fennálló helyzet gyors romlására tekintettel gyorsan fogadjon el ilyen ajánlásokat, és határozzon meg egyértelmű határidőket azok végrehajtására; hangsúlyozza, hogy a Tanácsban nincs szükség egyhangúságra, amikor a 7. cikk (1) bekezdése szerinti uniós értékek súlyos megsértésének egyértelmű kockázatát kell megállapítani, vagy amikor konkrét ajánlásokat kell megfogalmazni a tagállamok számára; javasolja, hogy amennyiben a romlás folytatódik, az Európai Bizottságnak és a Tanácsnak további lépéseket kellene megvitatnia az EUSZ 2. cikkében meghatározott értékek védelme érdekében;
7. mély aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdésében említett meghallgatások standard módozatai nem biztosítják a Parlament és a Bizottság számára ugyanazt a bánásmódot; ragaszkodik ahhoz, hogy a Parlament hivatalos tanácsi ülésre való meghívása továbbra is jár az EUSZ 13. cikkének (2) bekezdésében foglalt kezdeményezési jog és az intézmények közötti őszinte együttműködés elve alapján; ismételten felszólítja a Tanácsot, hogy az eljárás minden szakaszában haladéktalanul és teljes körűen tájékoztassa a Parlamentet;
8. sajnálja, hogy több tanácsi elnökség a hivatalos meghívások ellenére sem talált időt arra, hogy valamennyi illetékes parlamenti bizottsággal találkozzon; felszólítja az Általános Ügyek Tanácsának jövőbeli elnökeit, hogy elnökségenként legalább egyszer jelenjenek meg az illetékes parlamenti bizottságok előtt, hogy tájékoztassák a Parlamentet az eljárásokról;
9. felszólítja az összes tagállamot, hogy tartsák tiszteletben az uniós jog elsőbbségét, és javasolja, hogy a Tanács a 7. cikk (1) bekezdése szerinti különböző folyamatban lévő eljárások során vitassa meg az uniós jog elsőbbségét fenyegető veszélyeket; különösen elfogadhatatlannak tartja, hogy Lengyelország és Magyarország folyamatosan elmulasztja az Európai Unió Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bírósága által hozott ítéletek jelentős részének végrehajtását; sürgeti a Tanácsot, hogy vegye figyelembe ezt a tényt, amikor az EUSZ 2. cikkében meghatározott értékek súlyos megsértésének egyértelmű kockázatát értékeli;
10. felszólítja a Bizottságot, hogy teljes mértékben használja ki az összes rendelkezésre álló eszközt annak érdekében, hogy kezelje az Unió alapját képező, az EUSZ 2. cikkében meghatározott értékek Lengyelország és Magyarország általi megsértését, különösen a gyorsított jogsértési eljárásokat és az Európai Unió Bírósága előtti ideiglenes intézkedés iránti kérelmeket, valamint a jogállamisági feltételrendszerrel szóló rendeletet;
11. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy tartózkodjanak Lengyelország és Magyarország nemzeti terveinek jóváhagyásától a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében mindaddig, amíg mindkét ország nem teljesíti maradéktalanul az európai szemeszter valamennyi, a jogállamiság területére vonatkozó országspecifikus ajánlását, és amíg nem hajtják végre az Európai Unió Bíróságának és az Emberi Jogok Európai Bíróságának valamennyi vonatkozó ítéletét⁽¹⁴⁾; emlékeztet rá, hogy a Bizottságnak minden rendelkezésére álló eszközt fel kell használnia annak biztosítására, hogy az érintett tagállamok polgárai és lakosai ne maradjanak ki az uniós forrásokból származó előnyökből azért, mert kormányaik megsértették a jogállamiság elvét;

⁽¹⁴⁾ Ez magában foglalja – de nem kizárólagosan – a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.) 19. cikkében és V. mellékletében meghatározott mind a 11 kritérium teljesítését.

2022. május 5., csütörtök

12. úgy véli, hogy az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti folyamatban lévő meghallgatások legújabb fejleményei ismét aláhúzzák, hogy szükség van a Parlament által javasolt, a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmusra (DRF), amely intézményközi megállapodás formájában és az uniós intézmények közötti állandó DRF-politikai ciklussal valósul meg; sajnálja, hogy a Bizottság és a Tanács nem hajlandó tárgyalásokat kezdeni erről az intézményközi megállapodásról, és hogy az elmúlt hat évben nem történt előrelépés; ismételten felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy haladéktalanul kezdjenek tárgyalásokat a Parlamenttel erről a megállapodásról;

13. tudomásul veszi, hogy a Bizottság 2022. április 27-én írásbeli értesítéssel végre megindította a Magyarországgal szembeni, a jogállamisági feltételrendszerről szóló rendelet szerinti hivatalos eljárást; elvárja, hogy a Bizottság a lehető leghamarabb folytassa az előrelépést, és elvárja, hogy a Tanács politikai elkötelezettséget vállaljon az eljárás haladéktalan és kiemelt fontosságú sikeres lezárása érdekében;

14. aggodalommal veszi tudomásul, hogy a Bizottság nem indított ilyen eljárást Lengyelországgal szemben, és további értékelést és intézkedést kér a Bizottságtól a rendelet alapján; sajnálja továbbá, hogy a Bizottság a rendelet legszűkebb értelmezését alkalmazza a jogállamiság elveinek valamely tagállamban történő megsértésének értékelésekor, mivel gyakorlatilag kizárja az Unió pénzügyi irányítását és pénzügyi érdekeit érintő súlyos kockázatot mint a feltételeességi mechanizmus aktiválásának feltételét; megismétli, hogy a rendelet egyértelműen megállapítja, hogy az igazságszolgáltatás függetlenségének veszélyeztetése a jogállamiság elveinek megsértését jelenti;

15. felkéri az Általános Ügyek Tanácsának minisztereit, hogy a Magyarországgal kapcsolatos következő, május végén esedékes, a 7. cikk (1) bekezdése szerinti meghallgatás során teljes mértékben vegyék figyelembe a Bizottság megállapításait a Magyarországgal kapcsolatos írásbeli értesítésben; hangsúlyozza, hogy a Bizottság megállapításainak elegendő alapot kell képezniük ahhoz, hogy a Tanács ajánlásokat fogadjon el az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti eljárás keretében;

16. emlékeztet a Parlament 2021. szeptember 29. és október 1. között Budapesten ⁽¹⁵⁾ és 2022. február 21. és 23. között Varsóban ⁽¹⁶⁾ tett látogatásainak megállapításaira, amelyek a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok terén Magyarország és Lengyelország által elkövetett különböző jogsértéseket írnak le, különösen az igazságszolgáltatás függetlenségével, a média szabadságával, a civil társadalmi szereplők elleni támadásokkal, az LMBTIQ+ személyek és a nők jogainak további romlásával, valamint a Pegasus kémprogram állítólagos használatával kapcsolatban; felhívja a Tanácsot, hogy a 7. cikk (1) bekezdése szerinti eljárásokkal kapcsolatos munkája során teljes mértékben használja fel ezeket a megállapításokat;

17. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak, a Tanácsnak, Magyarországnak és Lengyelországnak, a kormányának és parlamentjének, valamint a többi tagállam kormányainak és parlamentjeinek.

⁽¹⁵⁾ Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, „Az eseti küldöttség 2021. szeptember 29. és október 1. között Budapesten, Magyarországon tett látogatását követő küldöttségi jelentés”, 2021. november 26., https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/LIBE-CR-699096_EN.pdf

⁽¹⁶⁾ Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, „Az eseti küldöttség 2022. február 21–23-án Varsóban, Lengyelországban tett ad hoc látogatást követő küldöttségi jelentés”, 2022. március 31., https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2014_2019/plmrep/COMMITTEES/LIBE/DV/2022/03-31/Missionreport_EN.pdf

2022. május 5., csütörtök

P9_TA(2022)0205

Az EU és Moldova közötti együttműködés jelenlegi állása**Az Európai Parlament 2022. május 5-i állásfoglalása az EU és Moldova közötti együttműködés jelenlegi állásáról (2022/2651(RSP))**

(2022/C 465/14)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Moldovai Köztársaságról és a keleti partnerországokról szóló korábbi állásfoglalásaira,
 - tekintettel az egyrészt az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamai, másrészt a Moldovai Köztársaság közötti társulási megállapodásra ⁽¹⁾, amely magában foglal egy mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térséget is, és amely 2016. július 1-jén lépett hatályba (AA/DCFTA),
 - tekintettel az EU és a Moldovai Köztársaság közötti társulási megállapodás végrehajtásáról szóló, 2020. október 20-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel a Moldovai Köztársaság által 2022. március 3-án benyújtott, uniós tagság iránti kérelemre,
 - tekintettel a 2022. március 10–11-i Versailles-i Nyilatkozatra,
 - tekintettel Josep Borrellnek, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a Dnyeszteren túli területen a közelmúltban történt biztonsági incidensekről szóló, 2022. április 29-i nyilatkozatára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel a Moldovai Köztársaságot aránytalan mértékben érintette az Ukrajna elleni agresszív orosz háború, főként amiatt, hogy az invázió kezdete óta több mint 450 000 menekült érkezett – akik közül közel 100 000-en maradtak is –, ami azt jelenti, hogy az Ukrajnából menekülteket fogadó országok közül itt a legmagasabb az egy főre jutó menekültek száma, de a kereskedelem kiesése, valamint a megnövekedett energia- és szállítási árak miatt is;
- B. mivel a Moldovai Köztársaság 2022. március 3-án nyújtotta be az EU-hoz való csatlakozás iránti kérelmét, igazolva, hogy a moldovai hatóságok és a lakosság nagy része régóta elkötelezett Moldova európai integrációjának előmozdítása iránt;
- C. mivel annak érdekében, hogy a Moldovai Köztársaság meg tudjon birkózni az Ukrajna elleni orosz invázió következményeivel, az Európai Unió és tagállamai pénzügyi és természetbeni segítséget, ezen belül 13 millió EUR összegű humanitárius segítséget, a lakóhelyüket ideiglenesen elhagyni kényszerült személyek számára 15 millió EUR igazgatási támogatást, 15 millió EUR-t az EU moldovai és ukrajnai határőrizeti segítségnyújtó missziójának (EUBAM) támogatására, valamint az uniós polgári védelmi mechanizmus keretében biztosított természetbeni támogatást nyújtottak az országnak; mivel 2022. április 5-én, a Moldovai Támogatási Platform elindításakor az EU, annak tagállamai, a G7-országok és más hasonló gondolkodású államok 659,5 millió EUR-t ajánlottak fel; mivel az EU 60 millió EUR-t biztosított Moldovának egy új költségvetés-támogatási programon keresztül annak érdekében, hogy enyhítse az emelkedő energiaáraknak a legkiszolgáltatottabb emberekre gyakorolt hatását;
- D. mivel 2022. március 17-én az EU és Moldova megállapodást írt alá a határigazgatási együttműködésről, amely lehetővé teszi a Frontex számára, hogy támogassa a moldovai hatóságokat a napi határigazgatási és határbiztonsági tevékenységekben;
- E. mivel az Ukrajna elleni orosz háború kezdete óta aggodalmak merültek fel a Moldovában végrehajtott esetleges hamis zászlós műveletekkel kapcsolatban;

⁽¹⁾ HL L 260., 2014.8.30., 4. o.⁽²⁾ HL C 404., 2021.10.6., 136. o.

2022. május 5., csütörtök

- F. mivel a Moldovai Köztársaság Dnyeszteren túli területén Oroszország legalább 1 500 katonát állomásoztat, és ezeket az erőket az úgynevezett Transznisztriai fegyveres erők további 5 000 katonája egészíti ki;
- G. mivel 2022. április 22-én Rusztam Minnekajev vezérőrnagy, Oroszország központi katonai körzetének parancsnokhelyettese kijelentette, hogy az Ukrajna elleni, folyamatban lévő orosz invázió egyik célja, hogy szárazföldi folyosót hozzanak létre a Dnyeszteren túli területhez; mivel Minnekajev vezérőrnagy emellett hamisan azt állította, hogy a Dnyeszteren túli területen az orosz ajkú lakosság elnyomását célzó cselekményeket figyelték meg;
- H. mivel 2022. április 25-én, 26-án és 27-én számos biztonsági incidensre került sor a Dnyeszteren túli területen, többek között gránátáradást hajtottak végre a Tiraspolban található, úgynevezett állambiztonsági minisztérium épülete ellen, továbbá robbanások rongálták meg a Maiac faluban található rádiótornyot, valamint állítólag lövéseket dördültek el a cobasnai lőszerraktár körül;
- I. mivel a Dnyeszteren túli területen, Moldova és Ukrajna határán található cobasnai raktár körülbelül 22 000 tonna, a szovjet időkbeli visszamaradt lőszert és katonai felszerelést tartalmaz, amelynek őrzését az orosz erők operatív csoportja (OGRF) látja el; mivel 1999-ben és 2021-ben tett kötelezettségvállalásai ellenére az Oroszországi Föderáció nem gondoskodott a fegyverek teljes megsemmisítéséről; mivel továbbra is aggodalomra ad okot, hogy ezt a felszerelést adott esetben fel lehet használni fegyveres konfliktusokban operatív módon vagy a moldovai és ukrán hatóságokra való nyomásgyakorlás céljából;
- J. mivel Oroszország a Moldovába irányuló gázexportját a Kreml gazdasági és geopolitikai érdekeinek előmozdítására használta fel az országban, legutóbb azért, hogy 2021 második felében mesterségesen gázellátási válságot idézett elő;
- K. mivel Moldova fő villamosenergia-ellátása a Dnyeszteren túli területről származik, az Inter RAO orosz vállalat tulajdonában lévő erőműből;
1. elismerését fejezi ki a Moldovai Köztársaság polgárai által az orosz agressziós háború, az ukrán városok és városok orosz erők általi lerombolása, valamint az atrocitások és háborús bűncselekmények elől menekülő ukrán menekültek iránt tanúsított nagymértékű szolidaritásért, amikor a menekültek ezreit fogadták be otthonaikba; üdvözlí a Moldovai Köztársaság hatóságai által az ukrán menekültek támogatása érdekében tett erőfeszítéseket;
 2. kifejezi azon meggyőződését, hogy az Uniónak ugyanilyen fokú szolidaritást kell tanúsítania a moldovai nép felé, és a lehető leghatározottabban támogatnia kell az ország arra irányuló erőfeszítéseit, hogy megbirkózzon az orosz agressziós háború következményeivel;
 3. emlékeztet arra, hogy azon közel 100 000 menekült helyzetének kezelése, akik menedéket találtak a Moldovai Köztársaságban, illetve azok helyzetének kezelése, akik azon átutaznak, egyre nagyobb pénzügyi terhet jelent a moldovai állam számára, amely már most is bizonytalan pénzügyi helyzetben van a Covid19-világjárvány miatti gazdasági lassulás és a gázárak Gazprom által mesterségesen előidézett emelkedése miatt;
 4. megjegyzi, hogy minél tovább tart az Ukrajna elleni agresszív orosz háború, annál több humanitárius, biztonsági és társadalmi-gazdasági segítségre lesz szükség a Moldovai Köztársaság számára; üdvözlí, hogy az Európai Parlament és a Tanács nemrégiben 150 millió EUR-s makroszintű pénzügyi támogatást fogadott el a Moldovai Köztársaság számára annak külső finanszírozási igényei egyes részeinek fedezésére; következésképpen felhívja a Bizottságot, hogy növelje tovább a Moldovának nyújtott pénzügyi és technikai segítségnyújtást, többek között a makroszintű pénzügyi támogatásra vonatkozó új javaslat révén; hangsúlyozza, hogy alapvető fontosságú egy új makroszintű pénzügyi támogatási javaslat, mivel a nemrégiben elfogadott csomagot a Bizottság az ukránai konfliktus előtt dolgozta ki; kitart amellett, hogy az új makroszintű pénzügyi támogatási javaslatnak elsősorban vissza nem térítendő támogatásokból, nem pedig kölcsönökből kell állnia Moldova társadalmi-gazdasági helyzetének stabilizálása és az ország általános ellenálló képességének megerősítése érdekében; hangsúlyozza, hogy a Moldovai Köztársaságra vonatkozó gazdaságélénkítési terv, amelynek értéke eléri a 600 millió EUR-t, kulcsfontosságú Moldova helyreállítása szempontjából;
 5. üdvözlí a moldovai támogatási platform uniós tagállamok, G7-országok, nemzetközi partnerek és hasonló gondolkodású államok általi létrehozását, amelynek célja a nemzetközi támogatás mozgósítása és koordinálása, egyértelműen jelezve az Unió és partnerei elkötelezettségét a Moldovai Köztársaság európai jövője iránt; sürgeti a platformban részt vevő valamennyi partnert, hogy gondoskodjanak vállalásaik időben történő kifizetéséről, és mielőbb növeljék a finanszírozást, amennyiben Moldova szükségletei változnak;

2022. május 5., csütörtök

6. felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is nyújtson humanitárius támogatást a 2022. február 25-én aktivált uniós polgári védelmi mechanizmuson, a Frontexen és az áthelyezett EUBAM-on keresztül nyújtott határigazgatási támogatáson, valamint a szolidaritási platform keretében a személyek uniós tagállamokba történő átszállításához nyújtott támogatáson keresztül;
7. felkéri a Bizottságot és a Tanácsot, hogy bővítsék ki az EUBAM megbízatását annak érdekében, hogy reagáljanak az Ukrajnából érkező nagyszámú menekült miatt jelenleg is fennálló vészhelyzetre, és biztosítsák, hogy a misszió érdemi támogatást nyújthasson a hatóságoknak a menekültek befogadásához;
8. felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő további javaslatokat a közlekedés és az EU-val folytatott kereskedelem teljes liberalizációjának biztosítása érdekében, például függessze fel a behozatali vámokat az EU-ba irányuló összes moldovai exportra, növelje a moldovai mezőgazdasági termékekre vonatkozó vámkontingenseket, és könnyítse meg a moldovaiak munkavállalását az EU-ban, tekintettel a Moldovai Köztársaság ellátási láncainak és exportpiacainak zavaraira;
9. hangsúlyozza, hogy a Moldovai Köztársaság eddig jelentős szerepet játszott az EU keleti határának biztonságában és stabilitásában az Ukrajna elleni agresszív orosz háború által okozott humanitárius válsággal összefüggésben;
10. ismételten felhívja a Bizottságot és a moldovai hatóságokat, hogy vegyék figyelembe a jelenleg Moldovában tartózkodó ukrán menekültek túlnyomó többségét képviselő nők és gyermekek sajátos szükségleteit; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak létre egyedi támogatási programokat az emberkereskedelem kockázatának kitett menekült nők és gyermekek számára, különös tekintettel az ilyen bűncselekmények és a nemi alapú erőszak áldozatainak nyújtott speciális támogatásra;
11. üdvözli, hogy Moldova 2022. március 3-án benyújtotta uniós tagság iránti kérelmét; felhívja az uniós intézményeket, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 49. cikkével összhangban és érdemei alapján adják meg az uniós tagjelölti státuszt a Moldovai Köztársaságnak, és addig is folytassák az ország uniós egységes piacba való integrálására és az ágazati együttműködés fokozására irányuló munkát; felhívja a Bizottságot, hogy mielőbb fejezze be értékelését, és nyújtson teljes körű segítséget Moldovának e folyamat során;
12. anélkül, hogy megelőlegezné a Bizottság véleményének tartalmát, hangsúlyozza, hogy a moldovai hatóságok kétségtelenül jó úton haladnak azáltal, hogy olyan kulcsfontosságú reformokat fogadnak el, különösen a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok területén, amelyek biztosítják, hogy az ország megfeleljen a csatlakozásra váró országok által teljesítendő koppenhágai kritériumoknak, és amelyek célja a társulási megállapodás/mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodás teljes körű végrehajtása; ösztönzi a moldovai hatóságokat, hogy haladjanak tovább azon reformok útján, amelyek javítják a moldovai polgárok életét és közelebb hozzák az országot az európai normákhoz;
13. kéri, hogy az Európai Tanács 2022. júniusi ülésén tegyenek világos és határozott politikai jelzést a Moldovai Köztársaság Európa felé vezető útját illetően;
14. hangsúlyozza, hogy Ukrajnához hasonlóan az EU-hoz való csatlakozás konkrét lehetősége Moldova esetében is a remény alapvető eleme, amely segít megőrizni a moldovai lakosság motivációját ebben a rendkívüli bizonytalansággal és anyagi nehézségekkel járó időszakban;
15. megerősített együttműködésre szólít fel a tagállamok és a moldovai hatóságok között a 2014-es banki csalás kivizsgálása és különösen az ellopott eszközök hazatelepítésének biztosítása, valamint a felelősök büntetőeljárás alá vonása terén;
16. felhívja az EU-t, hogy nyújtson fokozott adminisztratív és technikai segítséget egy, a már működő, Ukrajnát támogató csoporthoz (SGUA) hasonló, Moldovát támogató csoport létrehozásával, amely növelni fogja az uniós személyzet jelenlétét Moldovában, és lehetővé teszi az SGUA típusú segítségnyújtás kiterjesztését az országra; úgy véli, hogy tekintettel a Moldovai Köztársaság közelmúltbeli uniós tagsági kérelmére, sürgősen létre kell hozni ezt a támogató csoportot;
17. hangsúlyozza, hogy elfogadhatatlan, hogy Oroszország fegyverként használja fel gázellátását, hogy politikai nyomást gyakoroljon a Moldovai Köztársaságra az ország politikai pályájának és geopolitikai irányultságának befolyásolása érdekében, különösen a 2020. évi elnökválasztást és a 2021. évi parlamenti választásokat követően;
18. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a Moldovai Köztársaságot energiafüggetlenségének, -összekapcsoltságának, -diverzifikációjának és -hatékonyságának biztosításában, valamint a megújuló energiaforrások fejlesztésének felgyorsításában; felszólítja a moldovai hatóságokat, hogy az Energiaközösség tagjaként tartsák fenn az ország elkötelezettségét az EU harmadik energiacsomagjának végrehajtása, különösen a földgáz- és a villamosenergia-átvitel, illetve -elosztás szétválasztása iránt;

2022. május 5., csütörtök

19. üdvözlí az Európai Tanács 2022. március 24–25-i következtetéseit; felszólítja a tagállamokat, hogy egy olyan közös platformon keresztül közösen vásároljanak földgázt, cseppfolyósított földgázt és hidrogént, amely a nyugat-balkáni államok és a keleti partnerség három társult országa számára is hozzáférhető; ezzel összefüggésben megismétli az orosz gázra vonatkozó azonnali embargóra irányuló felhívását; felhívja a moldovai hatóságokat és a Bizottságot, hogy működjenek együtt Moldova következő időszakra vonatkozó gáztárolási szükségleteinek egyértelmű felmérése érdekében;
20. üdvözlí a Moldova és Ukrajna által nemrégiben elvégzett sikeres izolációs teszteket, amelyek célja villamos-energia-hálózatok ideiglenes lekapcsolása Oroszországról és Belarusról, majd azoknak a kontinentális európai villamosenergia-hálózattal való összehangolása; sürgeti az uniós intézményeket, hogy használjanak fel sürgősségi finanszírozást Moldovának az EU villamosenergia-hálózatával/hálózataival való gyors összekapcsolására, és növeljék a Moldova energiával kapcsolatos külső nyomással szembeni ellenálló képességének biztosításához szükséges uniós pénzügyi és technikai támogatást;
21. komoly aggodalmának ad hangot a Dnyeszteren túli régió területén a közelmúltban bekövetkezett fejlemények miatt, és elítéli azokat, mivel a rendkívül ingатag biztonsági helyzetben elkövetett veszélyes provokációnak tartja őket; nyugalomra szólít fel a Dnyeszter-folyó mindkét oldalán és a szomszédos országokban élő emberek biztonságának és jóllétének megőrzése érdekében; e tekintetben üdvözlí, hogy nyugodtan és visszafogottan reagáltak a chişinăui hatóságok, amelyek hozzájárulnak a konfliktus békés és tartós rendezését elősegítő környezet előmozdításához;
22. megismétli, hogy határozottan és szilárdan támogatja a Moldovai Köztársaság nemzetközileg elismert határokon belüli függetlenségét, szuverenitását és területi integritását;
23. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a kobasznai raktárban tárolt lőszerek veszélyt jelentenek a régió és szomszédsága biztonságára és környezetére, és felhívja a nemzetközi közösséget, hogy támogassa a moldovai hatóságok e veszélyes fegyverek eltávolítására vagy megsemmisítésére irányuló erőfeszítéseit;
24. elutasítja és aggodalmát fejezi ki a Dnyeszteren túli régió de facto hatóságainak 2022. március 3-i nyilatkozata miatt, amelyben bejelentik a konfliktusrendezési folyamat befejezését, és ismételten felszólítanak a Dnyeszteren túli terület úgynevezett függetlenségének elismerésére; felszólítja az Oroszországi Föderációt, hogy a moldovai hatóságok ismételt kérésének megfelelően, valamint a Moldovai Köztársaság szuverenitásának és területi integritásának tiszteletben tartásával, teljes mértékben és feltételek nélkül vonja ki katonai erőit és fegyverzetét Moldova Dnyeszteren túli területéről;
25. emlékeztet arra, hogy támogatja a Dnyeszteren túli konfliktusnak a Moldovai Köztársaság nemzetközileg elismert határokon belüli szuverenitásán és területi integritásán alapuló átfogó, békés és tartós politikai rendezését, amelynek magában kell foglalnia a Dnyeszteren túli régió különleges jogállását egy életképes moldovai államon belül, és nem érintheti az ország európai törekvéseit; emlékeztet arra, hogy a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségnek a Moldovai Köztársaság teljes területén való alkalmazása a Dnyeszter-folyó mindkét oldalán előnyökkel és gazdasági lehetőségekkel járna mind a vállalatok, mind a lakosság számára;
26. üdvözlí különösen az EU és Moldova közötti magas szintű politikai és biztonsági párbeszéd elindítása, valamint az Európai Békakeret keretében hozott jelentős támogatási intézkedések révén a biztonság területén a támogatás növelésére irányuló közelmúltbeli kezdeményezéseket és határozatokat; emlékeztet arra, hogy folytatni kell az EU és Moldova közötti biztonsági és védelmi együttműködés megerősítését, és felhívja mindkét felet, hogy teljes mértékben használják ki a vonatkozó platformokat; felhívja a Tanácsot és a tagállamokat, hogy nyújtsanak sürgős kapacitásépítési segítséget a Moldovai Köztársaság fegyveres erőinek, tekintettel a Moldova előtt álló biztonsági kihívásokra;
27. elismerését fejezi ki a moldovai hatóságok által az orosz propagandával szemben a közelmúltban hozott intézkedések, többek között több orosz dezinformációs honlap szükséghelyzet idején történő ideiglenes betiltása, valamint az oroszbarát katonai jelképek betiltása miatt; felhívja a Bizottságot és a moldovai hatóságokat, hogy növeljék a Moldovai Köztársaság Dnyeszteren túli területe lakosságának elérését célzó tevékenységüket;
28. sürgeti a Bizottságot, az Európai Külügyi Szolgálatot és a tagállamokat, hogy támogassák Moldovát kiberbiztonságában és stratégiai kommunikációjában annak érdekében, hogy javítsa ellenálló képességét az esetleges orosz támadásokkal szemben, és támogassa a dezinformáció elleni küzdelemre törekvő újságírók és civil társadalmi szervezetek munkáját; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak további intézkedéseket a külföldi beavatkozás és dezinformáció ellen, és támogassák e tekintetben Moldovát;
29. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Európa Tanácsnak, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetnek, valamint a Moldovai Köztársaság elnökének, kormányának és parlamentjének.

2022. május 5., csütörtök

P9_TA(2022)0206

Az Ukrajna elleni háború hatása a nőkre**Az Európai Parlament 2022. május 5-i állásfoglalása az Ukrajna elleni háború nőkre gyakorolt hatásáról (2022/2633(RSP))**

(2022/C 465/15)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. és 3. cikkére, és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 8., 10., 78. és 83. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára,
- tekintettel a Nemzetközi Büntetőbíróság (NBB) 1998. július 17-i Római Statútumára,
- tekintettel a genfi egyezményekre, és különösen a polgári lakosság háború idején való védelméről szóló IV. genfi egyezményre,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének a nők elleni erőszak felszámolásáról szóló, 1993. december 20-i nyilatkozatára;
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló, 2000. október 31-i 1325. sz. határozatára és az azt követő 2008. június 19-i 1820. sz. határozatára, 2009. szeptember 30-i 1888. sz. határozatára, 2009. október 5-i 1889. sz. határozatára, 2010. december 16-i 1960. sz. határozatára, 2013. június 24-i 2106. sz. határozatára, 2013. október 18-i 2122. sz. határozatára, 2015. október 13-i 2242 sz. határozatára, 2019. április 23-i 2467. sz. határozatára és 2019. október 29-i 2493. sz. határozatára;
- tekintettel a hontalanság eseteinek csökkentéséről szóló, 1961. augusztus 30-i ENSZ-egyezményre,
- tekintettel az ENSZ menekültekről szóló 2018-as globális megállapodására,
- tekintettel az ENSZ nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés kiküszöbölésével foglalkozó bizottságának a globális migráció kontextusában a nőkkel és lányokkal folytatott emberkereskedelemlről szóló, 2020. november 6-i 38. sz. (2020) általános ajánlására,
- tekintettel az Európa Tanács a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló, 2011. május 11-i egyezményére (Isztambuli Egyezmény),
- tekintettel a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről szóló, 2001. július 20-i 2001/55/EK tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ (az ideiglenes védelemről szóló irányelv),
- tekintettel a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről szóló, 2022. március 4-i (EU) 2022/382 tanácsi végrehajtási határozatra ⁽²⁾,
- tekintettel az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2011. április 5-i 2011/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽³⁾,
- tekintettel az emberkereskedelem elleni küzdelemre irányuló uniós stratégiáról (2021–2025) szóló, 2021. április 14-i bizottsági közleményre (COM(2021)0171),

⁽¹⁾ HL L 212., 2001.8.7., 12. o.⁽²⁾ HL L 71., 2022.3.4., 1. o.⁽³⁾ HL L 101., 2011.4.15., 1. o.

2022. május 5., csütörtök

- tekintettel a Bizottság „Az ukrajnai háború elől menekülők fogadása: Európa felkészül a szükségletek kielégítésére” című, 2022. március 23-i közleményére (COM(2022)0131),
 - tekintettel a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló irányelvre irányuló, 2022. március 8-i bizottsági javaslatra (COM(2022)0105),
 - tekintettel az Ukrajna elleni orosz agresszióról szóló, 2022. március 1-jei állásfoglalására ⁽⁴⁾,
 - tekintettel az ukrajnai háború elől menekülő gyermekek és fiatalok uniós védelméről szóló, 2022. április 7-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
 - tekintettel „A nemek közötti egyenlőség az EU kül- és biztonságpolitikájában” című, 2020. október 23-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
 - tekintettel a Bizottság és az Unió közös kül- és biztonságpolitikai főképviselője által kiadott, „A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési terv (GAP) – Az EU külső tevékenységeiben a nemek közötti egyenlőség biztosítását és a nők szerepének megerősítését célzó ambiciózus program” című közös közleményre (JOIN(2020)0017),
 - tekintettel az Ukrajna elleni háború nőkre gyakorolt hatásával kapcsolatban a Bizottsághoz intézett kérdésre (O-000015/2022 – B9-0012/2022),
 - tekintettel eljárási szabályzata 136. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (2) bekezdésére,
 - tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság állásfoglalási indítványára,
- A. mivel Ukrajna orosz megszállása sok embert kényszerített arra, hogy elmeneküljön az országból; mivel az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosa (UNHCR) szerint az Ukrajna elleni orosz agresszió 2022. február 24-i kezdete óta körülbelül 5 millió ember menekült Ukrajnából az EU-ba ⁽⁷⁾; mivel becslések szerint a menekültek 90 %-a nő és gyermek ⁽⁸⁾;
- B. mivel további 7,1 millió ember ⁽⁹⁾ kényszerült lakóhelyének elhagyására Ukrajnán belül, köztük orvosi és mentális egészségügyi ellátásra, a foglalkoztatási lehetőségekre, a gyermekek megfelelő iskoláztatására, lakhatásra, valamint a szexuális és nemi alapú erőszakkal szembeni védelemre szoruló nők és gyermekek; mivel az újonnan a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek 13,5 %-a már átélte a lakóhelyelhagyást a 2014–2015-ös időszakban; mivel a belső menekülés nyomást gyakorol Ukrajna településeire, mivel a tranzit régióknak tekintett régiókban a nők különösen érintettek; mivel megfelelő támogatást kell biztosítani az országon belül lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyeknek otthont adó önkormányzatok számára;
- C. mivel a nők gyakran a gyerekeikkel vagy tágabb családjuk és barátaik gyerekeivel érkeznek az EU-ba; mivel eddig mintegy 2 300 kísérő nélküli kiskorút vettek nyilvántartásba; mivel a nemzetközi szervezetek jelentései magasabb számokat becsülnék; mivel a gondozási intézményekből, például az árvaházakból származó gyermekeket nem tekintik kísérő nélkülinek; mivel a legutóbbi jelentések szerint mintegy félmillió ukrán polgári személyt – köztük sok nőt és gyermeket – toloncoltak ki erőszakkal ⁽¹⁰⁾; mivel több mint 2 300 gyermeket raboltak el és hurcoltak erőszakkal Oroszországba; emlékeztet arra, hogy a genfi egyezmény értelmében „tilos a [...] tömeges vagy egyéni kényszeráttel-építés, valamint védett személyeknek a megszállott területen kívül [...] való kitelepítése”;

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0052.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0120.

⁽⁶⁾ HL C 404., 2021.10.6., 202. o.

⁽⁷⁾ <https://data2.unhcr.org/en/situations/ukraine>

⁽⁸⁾ <https://www.unrefugees.org/emergencies/ukraine/>

⁽⁹⁾ <https://www.iom.int/news/71-million-people-displaced-war-ukraine-iom-survey>

⁽¹⁰⁾ <https://www.reuters.com/world/europe/moscow-has-deported-500000-people-russia-ukraine-lawmaker-says-2022-04-20/>

2022. május 5., csütörtök

- D. mintegy körülbelül 2,8 millióan menekültek Lengyelországba, körülbelül 763 000 ember menekült Romániába, 476 000 Magyarországra és 346 000 Szlovákiába; mivel a menekültek jelentős része továbbutazik más tagállamokba; mivel Lengyelországból mintegy 1 millió menekült ment tovább más tagállamokba, és 1,5 millió menekült maradt Lengyelországban, aminek következtében Lengyelországban a legmagasabb az egy főre jutó menekültek aránya az Unióban; mivel e rangsorban a második ország jelenleg Ausztria, amelyet a Cseh Köztársaság, majd Észtország követ ⁽¹¹⁾; mivel a kapcsolatokkal nem rendelkező nőket állami kollégiumokban és sportcsarnokban helyezik el az olyan országokban, mint például Lengyelország; mivel túl kell lépni ezeken az ideiglenes megoldásokon, és rendszerszerű megoldásokat kell kidolgozni annak biztosítása érdekében, hogy a nők ne maradjanak állami menedékhelyeken, kitéve a szegénységnek és további traumának; mivel sürgősen biztonságos elhelyezésre van szükség a nők, különösen a terhes nők, az időse nők és a szexuális erőszak áldozatai számára;
- E. mivel mintegy 428 000 menekült hagyta el Ukrajnát Moldován keresztül; mivel Moldovában még mindig mintegy 100 000 menekült tartózkodik, ami komoly terhet ró az ország infrastruktúrájára és szolgáltatásaira; mivel az EU Szolidaritási Platformja keretében hét uniós tagállam, köztük Ausztria, Franciaország, Németország, Írország, Litvánia, Hollandia és Spanyolország, valamint Norvégia ígéretet tett arra, hogy ezidáig 14 500, Moldován áthaladó embert fogad be;
- F. mivel a nők és lányok különösen veszélyeztetettek a humanitárius és lakóhelyelhagyási válság idején, mivel továbbra is aránytalanul nagy mértékben válnak a nemi normákon és nemi alapú erőszakon alapuló megkülönböztetés áldozataivá; mivel míg az Ukrajnából menekülő első hullámának többnyire volt kapcsolata az EU-n belül, a most érkezők többsége nem rendelkezik kapcsolattartó ponttal vagy támogató hálózattal az EU-ban;
- G. mivel a polgárok, a civil társadalom és a tagállamok példátlan szolidaritással reagáltak az Ukrajnából érkező menekültekre; mivel az Európai Unió Tanácsa első alkalommal érvényesítette az átmeneti védelemről szóló irányelvet, amely legalább egy évre – a hosszabbítás lehetőségével – tartózkodási engedélyt biztosít a kedvezményezettek számára és hozzáférést a munkavállaláshoz, a megfelelő szálláshoz vagy lakhatáshoz, a szociális jóléthez vagy szükség esetén a létfenntartáshoz, az egészségügyi és orvosi ellátáshoz, valamint kiskorúak esetében az oktatáshoz való, továbbá lehetőséget biztosít a családoknak az újraegyesítésre;
- H. mivel az átmeneti védelemről szóló irányelv alkalmazása meglehetősen egyenlőtlen, és legalább nyolc tagállam úgy döntött, hogy annak hatálya nem terjed ki az Ukrajnában huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személyekre és más harmadik országbeli állampolgárokra; mivel az Ukrajnában elismert menekültek és más, azonos védelmet élvező személyek gyakran nem tudnak utazni az EU-n belül, mivel egyes tagállamok nem ismerik el úti okmányaikat; mivel ez nagy problémát jelent a második lakóhelyelhagyással szembesülő nők számára ⁽¹²⁾;
- I. mivel eddig a menekültek – többségükben nők – helyzetének enyhítésére irányuló erőfeszítések nagy részét a helyszínen működő nem kormányzati szervezetek, a civil társadalom és önkéntesek, valamint a helyi önkormányzatok és hatóságok tették; mivel folyamatos támogatásra van szükség a helyi és a nemzetközi szintű szervezetek közötti jó együttműködés biztosításához, és mivel koordinációjuk a konfliktus és a menekültáradat kezdete óta javult; mivel a fogadó országokban a helyi hatóságok fontos szerepet játszanak a szervezésben; mivel a tagállamok jogi kötelezettsége, hogy a nemzetközi és az uniós jog – többek között az átmeneti védelemről szóló irányelv – alapján biztosítsák a menekültek védelmét, és ezért fokozniuk kell erőfeszítéseiket a helyszíni koordináció megkönnyítése és a jobb feladatmegosztás biztosítása érdekében;
- J. mivel különös figyelmet kell fordítani az interszekcionális megkülönböztetést elszenvedő női menekültek, például a roma nők, a fekete nők a hontalan nők, a fogyatékkal élő nők, a migráns nők, a faji alapon megítélt nők és az LBMTIQ+ személyek helyzetére, beleértve a transznemű nőket is, akiknek identitását esetleg nem ismerik el, különösen Lengyelországban és Magyarországon, ahol intézkedéseket hoztak az LBMTIQ+ személyek ellen; mivel különös

⁽¹¹⁾ [https://data2.unhcr.org/en/situations/ukraine#:~:text=Share%20this%20page%3A-,Ukraine%20Situation%3A%20Moldova%20Refugee%20Border%20Monitoring,\(14%2D03%2D2022\)&text=Almost%20three%20million%20refugees%20have,displaced%20to%20Moldova%20\(UNHCR\)](https://data2.unhcr.org/en/situations/ukraine#:~:text=Share%20this%20page%3A-,Ukraine%20Situation%3A%20Moldova%20Refugee%20Border%20Monitoring,(14%2D03%2D2022)&text=Almost%20three%20million%20refugees%20have,displaced%20to%20Moldova%20(UNHCR))

⁽¹²⁾ <https://ecre.org/wp-content/uploads/2022/03/Information-Sheet-%E2%80%93-Access-to-territory-asylum-procedures-and-reception-conditions-for-Ukrainian-nationals-in-European-countries.pdf>

2022. május 5., csütörtök

figyelmet kell fordítani az afrikai származású, faji alapon megítélt nőkre és a harmadik országok állampolgáira a határátkelőhelyeken; mivel a nők e csoportjait a határokon érő megkülönböztetést és nemi alapú erőszakot gyakran nem jelentik be és nem dokumentálják ezeket, ami azt jelenti, hogy az továbbra is láthatatlan;

- K. mivel az idősebb nők, különösen azok, akik nem rendelkeznek kapcsolattartó ponttal az EU-ban, gyakran ki vannak téve az elszigetelődés kockázatának családi vagy tágabb értelemben vett közösségi kötelek nélkül; mivel nyelvi akadályok, valamint a szociális és támogató szolgáltatásokhoz, többek között a gyógyszerekhez és élelmiszerekhez való hozzáférés hiánya miatt különösen kiszolgáltatottak;
- L. mivel az ukrajnai háború kézzelfogható módon érinti a nőket, köztük az interszekcionális megkülönböztetéssel szembesülőket is, és súlyosbítja a már meglévő egyenlőtlenségeket; mivel Ukrajnában a legtöbb háztartás jelenleg nőkre támaszkodik, és bizonytalan és rendkívül kiszolgáltatott helyzetben van az Ukrajna területén jelenleg is fennálló súlyos élelmiszer-, víz- és energiaellátási hiány miatt;
- M. mivel számos nő maradt Ukrajnában és vesz részt a harcokban vagy nyújt nem harci támogatást; mivel az ukrán hadsereg mintegy 15 %-át nők teszik ki, és jelenleg mintegy 300 000 nő tartózkodik a harctéren; mivel Ukrajnában női katonákat is elfogtak; mivel vannak arra utaló jelek, hogy a fogságban tartott ukrán női katonákat megkínózták, megalázták és szexuális erőszaknak vetették alá; mivel riasztóak az ilyen rossz bánásmódról szóló jelentések; mivel rendkívül fontos a genfi egyezménynek a hadifoglyokkal való emberséges bánásmódról szóló rendelkezései (13. cikk) tiszteletben tartása; mivel a nők egy második védelmi vonalat is alkotnak, akik nem harci támogatást, valamint létfontosságú logisztikát nyújtanak, beleértve a polgári lakosság evakuálásához nyújtott segítséget is; mivel vannak olyan nők, akik azért maradtak Ukrajnában, mert vagy nem hagyhatják el az országot, például a kritikus infrastruktúrákban dolgozók, vagy nem hajlandók vagy nem képesek elhagyni az országot;
- N. mivel egyre több nem hivatalos jelentés érkezik túlélőktől a konfliktus során elkövetett szexuális erőszakról, de hírszerzési jelentések is megerősítik ezt; mivel egyre többen számolnak be arról, hogy az orosz hadsereg egyre gyakrabban alkalmaz háborús fegyverként nemi erőszakot, szexuális zaklatást, kínzást, tömeges kivégzéseket és népiirtást az ukrán polgári lakosság ellen;
- O. mivel a szexuális és nemi alapú erőszak háborús fegyverként való alkalmazása háborús bűncselekmény, és ezért azt a nemzetközi jog és az NBB Római Statútumának rendelkezései, különösen annak 7. és 8. cikke szerint kell büntetőeljárás alá vonni, amelyek a nemi erőszakot, a szexuális rabszolgaságot, a kényszerprostitúciót, a kényszerterhességet és a kényszersterilizációt, illetve a szexuális erőszak bármely formáját emberiesség elleni bűncselekménynek és háborús bűncselekménynek minősítik, és a kínzással és más súlyos háborús bűncselekményekkel egyenértékűnek minősítik, függetlenül attól, hogy az ilyen cselekményeket rendszeresen követik-e el nemzetközi vagy belső konfliktusok során, beleértve a nők és lányok elleni szexuális és egyéb erőszakkal kapcsolatos cselekményeket is;
- P. mivel a szexuális erőszak áldozatainak számára az NBB előtti igazságszolgáltatás terén elért tényleges eredmények továbbra is alacsonyak, és mivel ezen a területen vannak olyan esetek, ahol az ítéletet visszavonták (a Kongói Demokratikus Köztársaságból származó Jean-Pierre Bemba ellen hozott ítélet);
- Q. mivel továbbra is komoly aggodalomra ad okot, hogy a menekültek számára nem állnak rendelkezésre és nem érhetőek el a nemi alapú erőszakkal kapcsolatos megfelelő szolgáltatások, többek között a befogadóállomásokon; mivel létfontosságú, hogy az e válságra adott válasz magában foglalja a nemi alapú erőszak megelőzését és az azonnali reakciót;
- R. mivel az ukrajnai háború miatti tömeges lakóhelyelhagyás és menekültáradat az emberkereskedelem fokozódásának feltételeihez vezet; mivel jelentős nem hivatalos jelentések érkeznek az emberkereskedelem kockázatairól a menekültek, különösen a nők és a kísérő nélküli gyermekek tekintetében, akik emberkereskedők kezébe kerültek vagy eltűntek, és az emberkereskedők gyakran visszaélnak a menekültek kiszolgáltatott helyzetével azáltal, hogy közlekedési szolgáltatóként lépnek fel, akár autóval a határok mindkét oldalán, akár a vasút- vagy buszállomáson;
- S. mivel jelenleg becslések szerint 80 000 nő áll szülés előtt Ukrajnában; mivel a helyszínen kialakult nehéz helyzet azt eredményezi, hogy a nők még mindig nem férnek hozzá a szexuális és reprodukcióhoz és jogokhoz az országban; mivel a szexuális és reprodukcióhoz és jogokhoz való hozzáférés is egyre nehezebbé válik az EU-ba érkező menekültek számára;

2022. május 5., csütörtök

- T. mivel a nőknek a szexuális és reprodukív egészségügyi szolgáltatások teljes köréhez kell hozzáférniük, beleértve a fogamzásgátlást, a sürgősségi fogamzásgátlást, a legális és biztonságos abortuszt, a terhességvizítést és a szülés során nyújtott szakképzett segítséget; mivel a sürgősségi fogamzásgátláshoz való hozzáférést súlyosan akadályozzák a Lengyelországban és Magyarországon az orvosi rendelvényre vonatkozó követelmények miatt fennálló akadályok; mivel Lengyelország, Románia és Szlovákia esetében gazdasági akadályok nehezítik az ilyen alapvető szexuális és reprodukív egészségügyi szolgáltatásokhoz és jogokhoz való hozzáférést, mivel azokat nem fedezik az állami egészségbiztosítási vagy támogatási rendszerek, ami jelentős költségakadályokat eredményez, mivel a menekülteknek a teljes költséget ki kell fizetniük saját zsebből, vagy segítséget kell kérniük a helyi civil társadalmi szervezetektől a költségeik fedezéséhez; mivel Lengyelországban szinte teljes körű abortusztilalom van hatályban;
- U. mivel az aktivisták és a nem kormányzati szervezetek több száz hívást kapnak az Ukrajnából menekülő várandós nőktől, akik Lengyelországban az abortusz de facto betiltása miatt nem tudják megszüntetni terhességüket; mivel a korai terhesség alatti gyógyszeres terhességmegszakítás Szlovákiában nem legális, Magyarországon pedig nem elérhető; mivel a konfliktus során az orosz agresszorok sok nőt megerőszakoltak, alapvető fontosságú a sürgősségi fogamzásgátláshoz, a posztexpozíciós profilaxishoz, valamint a biztonságos és legális abortuszhoz való hozzáférés Ukrajnában, valamint a befogadó és a tranzitországokban; mivel valamennyi befogadó országnak, beleértve Lengyelországot is, eleget kell tennie azon – többek között a nemzeti jog szerinti – kötelezettségének, hogy biztosítsa a terhességmegszakításhoz való hozzáférést a nemi erőszak következtében várandós nők számára; mivel a szexuális és reprodukív egészséggel és jogokkal kapcsolatos szolgáltatások alapvető egészségügyi szolgáltatások, és a tagállamoknak mindenki számára hozzáférést kell biztosítaniuk ezekhez, beleértve a biztonságos és legális abortuszgondozáshoz és -szolgáltatásokhoz való hozzáférést minden körülmények között;
- V. mivel az ukrán jogszabályok lehetővé teszik a béranyaságot, és Ukrajna a világ kereskedelmi béranyasági piacának több mint egynegyedét teszi ki, és becslések szerint évente 2 000–2 500 csecsemő születik béranyaság révén az országban; mivel a háború miatt a béranyák nagy nehézségekkel szembesülnek terhességüknek a jóllétüket elősegítő körülmények között történő folytatása, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén a terhesség, a szülés és a gyermekágy alatt; mivel egyes béranyasági ügynökségek arra kérték a béranyákat, hogy a szülés előtt ne hagyják el Ukrajnát; mivel az újszülöttek különösen kiszolgáltatottak, és a háború megnehezíti a leendő szülők számára a szülői felügyelet gyakorlását, a közintézmények számára pedig, hogy szükség esetén megfelelő körülmények között gyakorolják gyámságukat és gondozásukat;
1. ismételten a lehető leghatározottabban elítéli az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni jogellenes, provokáció nélküli és indokolatlan katonai agresszióját és invázióját, és elítéli a polgári lakosság, köztük a legkülönbözőbb háttérű nők és lányok ellen elkövetett háborús bűncselekményeket;
2. ismételten felhívja az uniós intézményeket, hogy az EUSZ 49. cikkével összhangban és érdemei alapján törekedjenek arra, hogy Ukrajna hamar uniós tagjelölti státuszt kapjon, és addig is folytassák az Ukrajna uniós egységes piacba való integrálására irányuló munkát, a társulási megállapodás mintájára az ukrán nők és lányok megfelelő védelme érdekében;
3. méltatja az uniós polgárok, a civil társadalom, a tagállamok és maga az EU által Ukrajna és az Ukrajnából menekülő emberek iránt tanúsított szolidaritást; rámutat arra, hogy a háború kezdete óta a helyszínen működő civil társadalmi szervezeteken, különösen a helyi nőszervezeteken, valamint önkénteseken, helyi hatóságokon, helyi és nemzeti kormányokon, különösen a szomszédos tagállamok és országok kormányain, valamint nemzetközi szervezeteken keresztül igyekeztek enyhíteni az Ukrajnából menekülő női menekültek helyzetét;
4. hangsúlyozza, hogy elfogadhatatlan minden fajta megkülönböztetés, beleértve az állampolgárságon, tartózkodási jogálláson, meggyőződésen vagy valláson, fajon, bőrszínen, etnikai hovatartozáson, nemem, koron, szexuális irányultságon, nemi identitáson, társadalmi-gazdasági háttéren, genetikai tulajdonságon, fogyatékonyságon vagy nyelven alapuló megkülönböztetést, és azokat aktívan meg kell akadályozni;
5. kéri a Bizottságot, hogy biztosítsa az átmeneti védelemről szóló irányelv helyes és teljes körű végrehajtását mind a 27 tagállamban, és biztosítsa, hogy az ukrainai háború elől menekülő női menekültek teljes mértékben élvezhessék az abban foglalt jogokat, különösen az egészségügyi szolgáltatásokat, az anyaságot, a gyermekgondozást és a munkaerőpiachoz való hozzáférést tekintetében; úgy véli, hogy az EU–Ukrajna Parlamenti Társulási Bizottság – aktualizált megbízatása szerint – feladatává kell tennie, hogy nyomon kövesse ezen irányelv alkalmazását az Ukrajnával határos tagállamokban; felszólít a zökkenőmentes és egyenletes végrehajtásra a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárok és az ukrainai háború elől menekülő harmadik országbeli állampolgárok egyéb csoportjai esetében az átmeneti védelemről szóló irányelv egységes alkalmazásának biztosítása érdekében;

2022. május 5., csütörtök

6. határozottan elítéli a szexuális és nemi alapú erőszak háborús fegyverként való alkalmazását, és hangsúlyozza, hogy ez háborús bűncselekménynek, valamint szexuális és nemi alapú erőszaknak minősül az ukrainai és uniós tranzitközpontokban; aggodalmát fejezi ki az Ukrajnából menekülő és Európába érkező nők és gyermekek által elszenvedett emberkereskedelemtől, szexuális erőszaktól, kizsákmányolástól, nemi erőszaktól és bántalmazástól szóló jelentések növekvő száma miatt; felhívja az uniós országokat, hogy foglalkozzanak a befogadóállomásokon élő nők és lányok sajátos szükségleteivel, és biztosítsák, hogy a nemi alapú erőszakkal foglalkozó szolgálatok, valamint a továbbirányítási és panasztételi mechanizmusok azonnal rendelkezésre álljanak a közösségeken belül olyan nyelveken és formátumban, amelyek minden csoport számára hozzáférhetőek; felhívja az EU-t, valamint a fogadó és a tranzitországokat, hogy garantálják a szexuális és reprodukzív egészséggel és jogokkal kapcsolatos szolgáltatásokhoz, különösen a sürgősségi fogamzásgátláshoz, a posztexpozíciós profilaxiszhoz és az abortuszhoz való hozzáférést, többek között a nemi erőszak túlélői számára is; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy támogassák a menekült nők és lányok körében a nemi alapú erőszak túlélői számára szolgáltatásokat és menedéket nyújtó helyi, nemzeti és nemzetközi szervezeteket;

7. üdvözli a fegyveres konfliktusok elől menekülő nők, valamint a külön támogatás nyújtására irányuló kérést bevonását a nemi alapú erőszaktól szóló irányelvre irányuló bizottsági javaslatba; megjegyzi, hogy az ukrainai háború okozta lakóhelyelhagyás és menekültáradat nagyrészt nemi alapú; felhívja az EU-t, hogy fogadjon el a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő választ a válságra, és kezelje prioritásként a szexuális és nemi alapú erőszakkal szembeni védelmet és az Ukrajnából menekülő valamennyi menekült – köztük a még mindig az országban tartózkodók – hozzáférést az alapvető szexuális és reprodukzív egészségügyi szolgáltatásokhoz;

8. hangsúlyozza, hogy speciális támogatásra van szükség azon nők és lányok számára, akik erőszak túlélői, vagy akik erőszaknak és szexuális bántalmazásnak voltak tanúi, és felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak létre ilyen támogatási programokat megfelelő pszichológiai és mentális egészségügyi támogatással és tanácsadással a traumatikus élmények leküzdése érdekében; hangsúlyozza, hogy megfelelő jelentéstételi és dokumentációs mechanizmusokat kell létrehozni Ukrajnában és az EU-ban, többek között az áldozatok tanúvallomásai gyűjtésének koordinálására annak érdekében, hogy az ügyeket büntetőeljárás céljából az NBB elé lehessen terjeszteni, és az elkövetőket felelősségre lehessen vonni; felhívja az EU-t, hogy pénzügyi eszközökkel, valamint szakértelemmel és logisztikával támogassa ezeket az erőfeszítéseket; hangsúlyozza a háborús szexuális és nemi alapú erőszak eseteinek rögzítésére szolgáló platform létrehozásának fontosságát, többek között az ehhez szükséges megfelelő feltételek, például szakosodott tolmácsok biztosítása érdekében;

9. határozottan elítéli és aggodalmát fejezi ki az ukrán nők és gyermekeik Oroszországba történő kitoloncolása, szállítása és áthelyezése miatt, amint arról a médiában és az emberi jogi csoportok széles körben beszámoltak; hangsúlyozza, hogy ez sérti a genfi egyezményeket; ragaszkodik ahhoz, hogy minden, Oroszországba erőszakkal kitoloncolt ukrán állampolgárt haladéktalanul küldjenek vissza Ukrajnába;

10. aggodalmát fejezi ki az orosz erők által bebörtönzött személyek, különösen a női foglyok jóléte és holléte miatt, tekintettel a nemi alapú erőszak bizonyos típusainak való különös kitettségükre; ezért felhívja a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottságát, hogy vállaljon felelősséget a női foglyok tartózkodási helyének azonosításáért, valamint a velük való tisztességes és humanus bánásmód biztosításáért;

11. hangsúlyozza, hogy a nőknek és lányoknak folyamatosan hozzá kell férniük a szexuális és reprodukzív egészségügyi szolgáltatásokhoz (SRHS) a konfliktusok és a lakóhelyelhagyás során, beleértve a biztonságos szüléshez, a családtervezési szolgáltatásokhoz, a legális és biztonságos abortuszhoz vagy a nemi erőszak klinikai kezeléséhez való hozzáférést; kéri, hogy bocsássanak rendelkezésre finanszírozást az alapvető és életmentő szexuális és reprodukzív egészségügyi ellátás biztosítására, összhangban az ENSZ minimális kezdeti szolgáltatási csomagjával; üdvözli a Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy a befogadó országokban hozzanak létre betegelosztó központokat, hogy sürgős egészségügyi ellátást nyújtsanak a menekülteknek, és azonnal megszervezzék a menekültek más uniós tagállamokba való átszállítását; kiemeli, hogy ezeknek a betegelosztó központoknak azonosítaniuk kell a szexuális és reprodukzív egészség és egészség időérzékeny szükségleteit, például a sürgősségi fogamzásgátlást, a legális és biztonságos abortuszt és a sürgősségi szülészeti ellátást, valamint a szexuális és nemi alapú erőszakkal foglalkozó szakértőket; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy használjanak fel további intézkedéseket, uniós alapokat és mechanizmusokat az ukránok szexuális és nemi alapú erőszakkal és szexuális és reprodukzív egészséggel és jogokkal kapcsolatos szükségleteire való reagálás érdekében, különösen azáltal, hogy kérelmezik a szexuális és reprodukzív egészséggel kapcsolatos áruk felvételét az uniós polgári védelmi mechanizmusba, valamint azáltal, hogy humanitárius csomagokban és konvojokban a méltósághoz szükséges egészségügyi csomagokat, köztük fogamzásgátlókat és a szexuális és reprodukzív egészséghöz szükséges csomagokat küldenek Ukrajnába és a szomszédos tranzit- vagy menekültfogadó országokba, különösen ahol szükség van a szexuális és reprodukzív egészséggel és jogokkal kapcsolatos nemzeti korlátozások leküzdésére;

2022. május 5., csütörtök

12. hangsúlyozza, hogy a szexuális kizsákmányolás és egyéb célok céljából folytatott emberkereskedelem továbbra is az egyik legnagyobb kockázat az Ukrajnából menekülő nők és gyermekek számára, akik különösen kiszolgáltatott helyzetben vannak; megjegyzi, hogy az ukrán nők már a háború előtt is az EU-ba irányuló emberkereskedelem leggyakoribb áldozatai közé tartoztak; sürgeti a tagállamokat, hogy garantálják a menekült nők és lányok biztonságát és szexuális kizsákmányolástól való védelmét, többek között azáltal, hogy biztonságos és összehangolt szállítást biztosítanak a tagállamok között; sürgeti a tagállamokat és az EU-t, hogy mielőbb azonosítsák és állítsák bíróság elé a menekült nők és lányok szexuális kizsákmányolásából hasznot húzó emberkereskedő hálózatokat; megismétli, hogy a prostitúció táplálja a kiszolgáltatott nők kereskedelmét; ösztönzi az EU-t, hogy támogassa Ukrainát az ukrán oldalon az emberkereskedelem elleni figyelemfelhívó és megelőző intézkedésekbe való beruházásban, például az e kockázatokra vonatkozó információk terjesztése révén; hangsúlyozza, hogy a béranyák különösen kiszolgáltatott és bizonytalan helyzetben vannak; határozottan kitart amellett, hogy az elsődleges érdek a nők élete, és hogy nem szabad megakadályozni őket abban, hogy elhagyják Ukrainát, ha úgy kívánják; emlékeztet arra, hogy a béranyaság és a reprodukció céljából történő szexuális kizsákmányolás elfogadhatatlan, és sérti az emberi méltóságot és az emberi jogokat;

13. elítéli a béranyaság gyakorlatát, amely világszerte kizsákmányolásnak teheti ki a nőket, különösen azokat, akik szegényebbek és kiszolgáltatott helyzetben vannak, például háború esetén; kéri az EU-t és tagállamait, hogy fordítsanak különös figyelmet a béranyák terheség, szülés és gyermekágy alatti védelmére, és tartsák tiszteltben valamennyi jogukat, valamint az újszülöttek jogait;

14. hangsúlyozza a béranyaság nőkre, jogaikra és egészségükre gyakorolt súlyos hatását, a nemek közötti egyenlőségre gyakorolt negatív következményeit és az e gyakorlat határokon átnyúló hatásaiból eredő kihívásokat, ahogy az az Ukrajna elleni háború által érintett nők és gyermekek esetében is történt; kéri az EU-t és tagállamait, hogy vizsgálják meg ezen iparág dimenzióit, a társadalmi-gazdasági összefüggéseket és a terhes nők helyzetét, valamint a testi és mentális egészségükre és a csecsemők jóllétére gyakorolt következményeket; kötelező erejű intézkedések bevezetésére szólít fel a béranyaság kezelése, valamint a nők és az újszülöttek jogainak védelme érdekében;

15. üdvözli az emberkereskedelem elleni küzdelemmel foglalkozó nemzeti előadók hálózatán belüli együttműködés Bizottság általi aktiválását, és e tekintetben az emberkereskedelem elleni rendőrségi együttműködés – többek között az EMPACT platform – aktiválását, valamint az Europol csapatainak az Ukrajnával határos országokba történő bevetését; kéri, hogy ezeket az erőfeszítéseket uniós szinten megfelelő pénzügyi forrásokkal támogassák;

16. üdvözli a belügyminisztereknek 2022. március 28-én benyújtott közös 10 pontos tervet, amely magában foglalja az Ukrajna elleni háború elől menekülő emberek fogadásával kapcsolatos szorosabb európai koordinációra irányuló bizottsági tervet; megjegyzi, hogy az 10 pontos terv keretében standard műveleti eljárásokat és iránymutatásokat javasolnak a gyermekek befogadására és támogatására, valamint a kísérő nélküli kiskorúak átszállítására vonatkozóan; üdvözli, hogy az 10 pontos terven belül az emberkereskedelem elleni küzdelem uniós koordinátorának vezetése alatt az emberkereskedelem elleni küzdelemre vonatkozó uniós stratégián (2021–2025) alapuló közös emberkereskedelem elleni tervet dolgoztak ki, és kéri annak gyors elfogadását; felszólít az ukrajnai emberkereskedelem elleni intézkedésekbe való további beruházásokra, például az egész EU-ra kiterjedő segélyvonalra, amely kifejezetten a menekült áldozatok vagy az emberkereskedelem, illetve a szexuális és nemi alapú erőszak kockázatának kitett áldozatok számára szolgál, amely ingyenes, és amelyet Ukrajnában nyomon követnek;

17. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy javítsák a koordinációt a határátkelőhelyeken és a befogadó létesítményekben, biztosítsák a menekültek pontos nyilvántartásba vételét és a szükséges dokumentációhoz való hozzáférésüket; üdvözli a menekülteket segítő önkéntesek regisztrációs programját a segítséget nyújtó személyek nyomon követése érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy fokozza a menekült nőket esetlegesen érintő bűncselekmények – például az emberkereskedelem, a szexuális és nemi alapú erőszak, a kizsákmányolás és a bántalmazás – megelőzésére és kezelésére irányuló erőfeszítéseit; hangsúlyozza, hogy az Ukrajnából menekülő nők és gyermekek számára az egyik legnagyobb kockázatot az emberkereskedelem minden formája jelenti, különösen a kerítők, a bordélyház-tulajdonosok és a szexuális szolgáltatások vásárlói általi szexuális kizsákmányolás céljából, de más célokból is; felhívja a tagállamok rendőri erőit és az Europol, hogy kövessék nyomon és folytassanak figyelemfelkeltő kampányokat az emberkereskedők által használt tranzitállomásokon, például vasút- és buszállomásokon, töltőállomásokon, autópályákon vagy repülőtereken, amelyeken keresztül csempészhetik az áldozatokat, valamint a menekültek befogadására szolgáló központokban, ahol az áldozatokat megcélozhatják;

18. ösztönzi a tagállamokat, hogy használják ki az uniós ügynökségek által a női menekültek befogadásához nyújtott segítséget; hangsúlyozza, hogy a Bizottság javaslatának megfelelően szükség van egy uniós szintű regisztrációs platformra az ideiglenes védelmet kérelmező személyek számára, amelyre különösen szükség van a kísérő nélküli kiskorúak, valamint az emberkereskedelem kockázatának kitettek, például a nők és a lányok felkutatására és újraegyesítésére irányuló erőfeszítések támogatásához;

2022. május 5., csütörtök

19. felhívja a Bizottságot, hogy mielőbb dolgozzon ki és vezessen be egységes iránymutatást a gyermekek, különösen a fiatal lányok és az idős nők fogadására és támogatására vonatkozóan, többek között a kísérő nélküli gyermekek átadására vonatkozó eljárások során is, ideiglenes alternatív gondozást biztosítva és a gyermekek családtagokkal való újraegyesítésével;

20. hangsúlyozza, hogy a befogadó tagállamok több millió Ukrajnából menekülőnek nyújtanak támogatást, különösen nőknek és gyermekeknek, ami hatással van szociális, egészségügyi, gyermekgondozási és oktatási szolgáltatásaikra; felhívja ezért a Bizottságot, hogy végezze el a szükségletek részletes elemzését, és igazítsa ki a meglévő politikákat, többek között a pénzügyi eszközöket, például a strukturális alapokat, fenntartva a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő megközelítést; felhívja a Bizottságot, hogy a lehető legnagyobb mértékben támogassa a tagállamokat ebben a feladatban, különös figyelmet fordítva a nőkre és a fiatal lányokra; elismerését fejezi ki a tagállamok arra irányuló erőfeszítéseiről, hogy a Szolidaritási Platformon keresztül megosszák a felelősséget, és ösztönzi ezen együttműködés további fokozását;

21. megjegyzi, hogy alapvető fontosságú, hogy a női menekültek a lehető leghamarabb hozzájussanak a megélhetéshez, beleértve a munkavállalási és jövedelemszerzési képességet is; különleges programokat és nyelvtanfolyamokat, valamint a gyermekgondozáshoz való egyetemes hozzáférést szorgalmaz az uniós munkaerő-piaci integráció megkönnyítése érdekében;

22. hangsúlyozza, hogy figyelembe kell venni a faji vagy etnikai származásuk, fogyatékoságuk, nemzetiségük, szexuális irányultságuk, nemi identitásuk vagy önkifejezésük miatt interszekcionális megkülönböztetést elszenvedő nők szükségleteit, beleértve azokat is, akik szexuális erőszakot szenvedtek el, nevezetesen biztonságos és megfelelő befogadási vagy gondozási intézkedések biztosításával, valamint annak biztosításával, hogy a határátkelőhelyeken ne legyen megkülönböztetés; hangsúlyozza, hogy a megfelelő szolgáltatások és létesítmények rövid és hosszú távú tervezésének támogatása érdekében nemek, életkor, fogyatékoság, állampolgárság és (ha ismert) a célszág szerint lebontott adatok gyűjtésére és elemzésére van szükség; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az Ukrajnából menekülő roma nőket ne érje hátrányos megkülönböztetés, és hogy mozoghassanak az EU-n belül; felhívja a tagállamokat, hogy az átmeneti védelemről szóló irányelv végrehajtása során garantálják védelmüket;

23. üdvözli az Ukrajnából menekülő menekülteknek nyújtott uniós finanszírozást, többek között a kohéziós célú és az európai területeknek nyújtott helyreállítási támogatás (REACT-EU program), a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap (MMA) és az európai menekülteket támogató kohéziós fellépés (CARE) révén, ami lehetővé tenné az uniós országok és régiók számára, hogy sürgősségi támogatást nyújtsanak az ukrain orosz invázió elől menekülő embereknek; kéri, hogy ezek az alapok vegyék figyelembe a nemek közötti egyenlőséget; kitart amellett, hogy a Parlamentnek felügyelnie kell az alapok felhasználását, különösen azokban az országokban, ahol jelenleg is megsértik a jogállamiságot, például Lengyelországban és Magyarországon; megismétli, hogy a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése és a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés az EU egyik alapelve;

24. rámutat arra, hogy a civil társadalmi szervezeteknek nagyobb közvetlen pénzügyi és anyagi támogatásra van szükségük az EU-tól és tagállamaitól a helyszíni koordináció megkönnyítése és a különböző felelősségi körök jobb elosztásának biztosítása érdekében; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a civil társadalommal és a nemzetközi szervezetekkel, többek között az UNHCR-rel, az ENSZ nőjogi szervezetével, az ENSZ Népesedési Alapjával, az Egészségügyi Világszervezettel és más ENSZ-ügynökségekkel, valamint a Nemzetközi Migrációs Szervezettel és a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottságával együttműködve javítsák a humanitárius segítségnyújtás koordinációját, és biztosítsanak azonnali és közvetlen hozzáférést a finanszírozáshoz az ukrán menekülteknek segítséget nyújtó civil társadalmi szervezetek, különösen a nemek közötti egyenlőség, a szexuális és reprodukatív egészség és jogok, a nőjogi szervezetek és a női emberijog-védők számára valamennyi tranzit- és menekültfogadó tagállamban, és különösen azokban az országokban, amelyek korlátozzák a szexuális és reprodukatív egészséget és jogokat; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vonják be a civil társadalmi szervezeteket, és konzultáljanak velük és a helyi hatóságokkal a finanszírozás rendelkezésre állásáról, valamint felhasználásának és elosztásának módjáról;

25. felhívja az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy szorosan konzultáljanak a nők, lányok és a marginalizált csoportok jogaiért küzdő szervezetekkel, különösen a helyszínen, de a háborúval kapcsolatos politikai döntések meghozatalakor is; felszólít az Ukrajnában még mindig aktív női emberijog-védők különleges támogatására és védelmére;

26. hangsúlyozza a nem kormányzati szervezetek és az aktivista csoportok által annak érdekében végzett hatalmas munkát, hogy segítsék a nőket a szexuális és reprodukatív egészséghez és jogokhoz való hozzáférésben, valamint azt a tényt, hogy tagjaik saját szabadságukat teszik kockára, például Justyna Wydryńska, akit a terhességmegszakítás elleni drákói lengyel törvény alapján azzal vádoltak meg, hogy egy másik nőnek abortusztáblétát biztosított; felhívja a Bizottságot, hogy védje meg és támogassa ezeket a női emberijog-védőket az esetleges üldöztetéstől;

2022. május 5., csütörtök

27. kiemeli azokat a sajátos nehézségeket, amelyekkel az LMBTIQ+ családok szembesülnek a határok átlépésekor; hangsúlyozza, hogy fennáll annak a veszélye, hogy az azonos nemű párok gyermekeit elválasztják az egyik vagy mindkét szülőtől; felkéri a tagállamokat, hogy az átmeneti védelemről szóló irányelv végrehajtása során vegyék figyelembe a tényleges élettársi kapcsolatokat és családokat;

28. emlékeztet a transznemű személyek, köztük a transznemű nők, vagy azon transzszexuális és interszexuális nők nehéz helyzetére és akadályaira, akik útlevelükben férfinak jelölve szerepelnek, és akik nem tudnak elmenekülni Ukrajnából; emlékeztet arra, hogy azok a transznemű személyek, akiknek személyazonosító okmányai nem felelnek meg a személyazonosságuknak, nem jutnak át a belső ellenőrző pontokon, és kizárhatók a polgári védelmi intézkedések hatálya alól; rámutat arra, hogy az önkéntesek és a civil társadalom által a számukra létrehozott befogadótáborok nem rendelkeznek elegendő kapacitással ahhoz, hogy mindenkit elszállásolhassanak; hangsúlyozza, hogy a transznemű személyek nehezen férnek hozzá a hormonális kezelésekhez; emlékeztet arra, hogy az ilyen kezeléseket és más, a transznemű és interszexuális személyeknek szánt gyógyszereket a WHO alapvető fontosságúnak minősíti, és ezért azokat bele kell foglalni a humanitárius segélycsomagokba; ezért felhívja a Bizottságot, hogy e tekintetben nyújtson uniós pénzügyi támogatást és koordinációs segítséget; felhívja az EU-t, hogy kérje fel Ukrainát az eljárások egyszerűsítésére annak érdekében, hogy ezek a nők elmenekülhessenek Ukrajnából; felhívja az uniós tagállamokat, hogy biztosítsanak megfelelő gyógyszereket és gyógykezelést, miután ezek a nők átlépték a határt;

29. úgy véli, hogy megfelelő támogatást kell biztosítani az országon belül lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyeknek otthonot adó ukrán települések számára annak érdekében, hogy a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek mindaddig az országukban maradhassanak, amíg a helyzet lehetővé teszi a hazatérésüket; üdvözlí a Bizottság erőfeszítéseit az országon belül lakóhelyüket elhagyni kényszerült nők és lányok szükségletei tekintetében;

30. emlékeztet az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325. sz. határozatára és az ahhoz kapcsolódó valamennyi későbbi határozatára, és felszólít azok végrehajtására; ragaszkodik ahhoz, hogy a konfliktusmegelőzésbe, a vitarendezésbe, a közvetítésbe és a békétárgyalásokba minden szinten vonják be a legkülönbözőbb háttérű nőket és a marginalizált csoportokat, és ezért felszólítja az uniós intézményeket, hogy hozzanak létre egy munkacsoportot, amelyben a nők és a helyi civil társadalom is részt vesz; kéri, hogy a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (NDICI) nyújtson támogatást képzési alapok formájában Ukrajnában a nők és a nem kormányzati szervezetek számára annak érdekében, hogy részt vehessenek a konfliktusrendezésben és a konfliktus utáni újjáépítési erőfeszítésekben; felhívja az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy a háború befejezésére fordított erőfeszítéseik során fordítsanak különös figyelmet a nemek közötti egyenlőségre;

31. kiemeli, hogy Moldova nehéz helyzetben van a túlterhelt infrastruktúrája és szolgáltatásai miatt; üdvözlí a Szolidaritási Platform keretében tett áthelyezési kötelezettségvállalásokat, amelyek célja, hogy segítsék Moldovát az Ukrajnából menekülő menekültek befogadására irányuló erőfeszítéseiben; felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy folytassák az arra irányuló erőfeszítéseiket, hogy további segítséget nyújtsanak Moldovának a felelősség megosztása és a menekült nők és lányok szükségleteinek kielégítését célzó egyedi segítségnyújtás révén;

32. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az uniós tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Egyesült Nemzetek Szervezetének, az Európa Tanácsnak, valamint Ukrajna elnökének, kormányának és parlamentjének.

2022. május 5., csütörtök

P9_TA(2022)0207

Az Ukrajna elleni illegális orosz agresszió hatása az EU közlekedési és idegenforgalmi ágazatára

Az Európai Parlament 2022. május 5-i állásfoglalása az Ukrajna elleni illegális orosz agressziós háborúnak az EU közlekedési és idegenforgalmi ágazatára gyakorolt hatásairól (2022/2643(RSP))

(2022/C 465/16)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a 2022. február 28-i (EU) 2022/334 tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Tanács által 2022. március 21-én jóváhagyott és az Európai Tanács által 2022. március 25-én jóváhagyott „Stratégiai biztonsági és védelmi iránytű – A polgárait, értékeit és érdekeit védő, valamint a nemzetközi békéhez és biztonsághoz hozzájáruló Európai Unióért” című cselekvési tervre,
 - tekintettel a közlekedési miniszterek 2022. április 8-i informális találkozására,
 - tekintettel a menekültekkel kapcsolatos 2018. évi Globális Megállapodásra,
 - tekintettel az EU állam-, illetve kormányfőinek 2022. március 11-i versailles-i nyilatkozatára,
 - tekintettel az Ukrajna elleni orosz agresszióról szóló, 2022. március 1-jei állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel a 2022. március 24-i állásfoglalására arról, hogy az ukrajnai orosz invázió fényében sürgős uniós cselekvési tervre van szükség az EU-n belüli és kívüli élelmezésbiztonság biztosítása érdekében ⁽³⁾,
 - tekintettel az Európai Tanács 2022. március 24–25-i ülésének következtetéseiről szóló, 2022. április 7-i állásfoglalására: beleértve az Ukrajna elleni háború legújabb fejleményeit, valamint az Oroszországgal szembeni uniós szankciókat és azok végrehajtását ⁽⁴⁾,
 - tekintettel az Ukrajna elleni háború elől menekülő gyermekek és fiatalok uniós védelméről szóló, 2022. április 7-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
 - tekintettel a Nemzetközi Energiaügynökség 10 pontos tervére az olajfelhasználás csökkentésére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
 - tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság által benyújtott állásfoglalási indítványra,
- A. mivel az EU öt szankciócsomagot fogadott el válaszul Oroszország Ukrajna elleni illegális, provokálatlan és indokolatlan agressziós háborújára;
- B. mivel a szankciók új hulláma várhatóan a közúti és tengeri szállítási ágazatban fogja keményebben sújtani Oroszországot;
- C. mivel 2022. február 28-án Oroszország megtorlásként bejelentette az orosz légtér használatának tilalmát, amely 36 ország – köztük az uniós tagállamok – repülőgépeit érinti;
- D. mivel az Európai Tanács a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret részeként 6,5 milliárd EUR-ról 1,69 milliárd EUR-ra csökkentette az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében a katonai mobilitás költségvetési tételének tervezetét;

⁽¹⁾ HL L 57., 2022.2.28., 1. o.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0052.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0099.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0121.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0120.

2022. május 5., csütörtök

- E. mivel az ukrán légtér lezárásával az európai légi utasforgalom mintegy 3,3 %-a megszűnt, az Oroszország és Európa közötti utasforgalom mellett, amely 2021-ben a teljes európai forgalom 5,7 %-át tette ki;
- F. mivel 2020-ban mintegy 535, orosz lobogó alatt közlekedő hajó mintegy 8 848 kikötést hajtott végre az uniós tagállamok kikötőiben;
- G. mivel a helyzet a Fekete-tengeren és az Azovi-tengeren romlott annak következtében, hogy az orosz haditengerészet blokád alá vette a régiót, és e tengerek egy részét háborús övezetnek nyilvánították az átmenő tengeri forgalomra jelentett biztonsági kockázat elismerése miatt;
- H. mivel az orosz haditengerészet az említett térségben uniós tulajdonú vagy uniós üzemeltetőkkel rendelkező hajókat támadott;
- I. mivel az ukrán és orosz tengerészek a globális hajózási munkaerő 14,5 %-át teszik ki, és az uniós flották nagymértékben támaszkodnak rájuk;
- J. mivel egyre nagyobb aggodalom övezi az Ukrajnába irányuló és onnan induló vasúti és tengeri szállítás általános biztonságát és működőképességét;
- K. mivel az elmúlt hónapokban az üzemanyagárak emelkedő tendenciát mutattak, és ez a helyzet tovább romlott Oroszország Ukrajna elleni illegális agressziós háborúja miatt, és mivel az üzemanyag az egyik legmagasabb költséget jelenti a fuvarozók és a felhasználók számára;
- L. mivel a világjárvány két évét követően, amely már eddig is pusztító hatással volt az ágazatra, számos uniós ország turisztikai célpontjai további brutális csapást fognak elszenvedni;
1. megismétli, hogy a lehető leghatározottabban elítéli az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni agresszív háborúját, valamint Belarusz részvételét ebben a háborúban, és követeli, hogy Oroszország azonnal szüntessen be minden katonai tevékenységet Ukrajnában, és feltétel nélkül vonjon ki minden haderőt és katonai felszerelést Ukrajna teljes nemzetközileg elismert területéről;
2. üdvözli, hogy az EU példátlan és fejlődő szankciókat vezetett be Oroszország ellen válaszul Oroszország Ukrajna elleni agressziójára, és felszólítja az EU-t, hogy folytassa további, hatékony szankciók értékelését és elfogadását a közlekedési ágazatban, hogy alássa Putyin háborús gépezetének finanszírozását; hangsúlyozza, hogy ez az első alkalom, hogy az Oroszország elleni uniós szankciók kifejezetten a közlekedési ágazatot célozzák;
3. emlékeztet rá, hogy a közlekedés stratégiai eszköz az EU számára ahhoz, hogy szolidaritást és támogatást nyújtson Ukrajnának és szenvedő népének a logisztika, a humanitárius segítségnyújtás, a menekültek evakuálása és mobilitása terén;
4. határozottan elítéli, hogy az orosz erők szándékosan támadják az ukrainai közlekedési infrastruktúrát, ami akadályozza az ukrán hatóságokat a civilek evakuálásában, valamint abban, hogy alapvető javakat és ellátmányt szállítsanak a rászorulóknak; sürgeti az EU-t, hogy nyújtson pénzügyi támogatást Ukrajnának a közlekedési infrastruktúra újjáépítéséhez;
5. üdvözli a Bizottság által elfogadott intézkedéseket, amelyek célja, hogy segítse a tagállamokat, a fuvarozókat és a munkavállalókat a szállítási műveletek folytatásában, valamint az Ukrajnából érkező menekültek és a humanitárius segélyek szállításának támogatásában; elismeri az ukrainai közlekedési dolgozók bátorságát, akik életüket kockáztatva folytatják munkájukat az emberek és áruk szállítása érdekében;
6. üdvözli a Bizottság által elfogadott operatív iránymutatásokat, amelyek célja, hogy biztosítsák az érvényes okmányokkal nem rendelkező ukrán személyek átszállítását uniós fuvarozók járművei révén;
7. üdvözli, hogy az európai közlekedési szolgáltatók ingyenes vonat-, busz-, hajó- és repülőgép-utazást biztosítanak az ukrán állampolgároknak, valamint az egyesületek és magánszemélyek számtalan kezdeményezését az egész EU-ban, amelyek ingyenes áru- és személyszállítást biztosítanak az ukrán határra és az ukrán határról; hangsúlyozza, hogy sok ukrán, aki vissza akar térni hazájába, vagy egy másik tagállamban próbál lakhatást szerezni, nem tudja megfizetni a jegy árát; kéri, hogy a vasúttársaságok továbbra is tegyék lehetővé az ukránok számára, hogy ingyenesen és helyfoglalás nélkül szállhassanak fel a vonatokra;

2022. május 5., csütörtök

8. rámutat, hogy a folyamatban lévő konfliktus, valamint az EU szankcióival szembeni orosz megtorlás az EU közlekedési ágazatára is hatással van, amely a szállítási módtól függetlenül súlyos zavarokat szenved;
9. kiemeli, hogy az emelkedő üzemanyagárak, valamint a logisztikai és ellátási láncok megszakadása az egyik fő következmény, amely minden közlekedési módot érint, és nagyfokú bizonytalanságot okoz a piacokon;
10. úgy véli, hogy támogatni kell az orosz piaccal kapcsolatban álló, uniós székhelyű és uniós tulajdonú fuvarozókat, mivel azok átirányítják szállítási műveleteiket Oroszországból;
11. felszólítja a Bizottságot, hogy sürgősen végezzen gazdasági és társadalmi értékelést a háborúnak az uniós piac valamennyi közlekedési módjára gyakorolt következményeiről, és szükség esetén gyorsan nyújtson támogatást – többek között további jogalkotási és/vagy pénzügyi intézkedések révén – a negatív hatások enyhítésére, valamint az európai közlekedési ágazatok jól működő, egyenlő versenyfeltételeinek és tisztességes teljesítésének biztosítására;
12. hangsúlyozza, hogy a válság nem vezethet a közlekedési dolgozók jogainak átmeneti vagy tartós csorbulásához;

Légi közlekedés

13. kifejezi aggodalmát a konfliktusnak a légi közlekedési ágazatra gyakorolt súlyos hatása miatt, ami a működési költségeket illeti, mivel mind az utas-, mind a teherszállítás drágábbá válik; hangsúlyozza, hogy a szankciók és a repülési tilalmak kombinációja arra kényszerítette a légitársaságokat, hogy felfüggeszék vagy átirányítsák járataikat; rámutat továbbá, hogy a repülőgépek számára az orosz és belarusz légtér elkerülése érdekében szükséges útvonal-meghosszabbítások maximális hossza három-négy óra között mozog, ami az uniós szabályozásban előírtnál hosszabb, így üzemanyag-utántöltési problémákkal (plusz megállásokkal, és ezáltal többletköltségekkel) jár, valamint a személyzetnek hosszabb munkaidőt jelent;
14. rámutat, hogy Ukrajna és Oroszország a repülőgépek gyártásához használt kulcsfontosságú fém, a titán vezető termelői közé tartozik, és a folyamatban lévő konfliktus rövid távon hatással lehet az ellátásra;
15. felszólítja a Bizottságot, hogy értékelje és szükség esetén terjesszen elő támogatási stratégiát az EU légitársaságai és azok munkavállalói számára, amelyeket először a Covid19-járvány, most pedig az Oroszország és Belarusz feletti átrepülési tilalom, a magas üzemanyagárak és a csökkenő kereslet súlyosan érintett; hangsúlyozza azonban, hogy egyenlő feltételeket és tisztességes versenyt kell biztosítani a légitársaságok között, különösen a pénzügyi támogatás nyújtása során;
16. sajnálja, hogy Oroszország a nemzetközi polgári repülési szabályok (Chicagói Egyezmény) egyértelmű megsértésével olyan törvényt fogadott el, amely kikényszeríti a külföldi vállalatoktól lízingelt repülőgépek oroszországi lajstromba való átlajstromozását; ragaszkodik hozzá, hogy egy ilyen lopást nem lehet eltérni, és követeli a szóban forgó repülőgépek azonnali visszaszolgáltatását a törvényes tulajdonosoknak; üdvözlí a Bizottság azon döntését, hogy az újbóli lajstromozással érintett légi járműveket üzemeltető orosz fuvarozókat felveszi a repülésbiztonsági listára, mivel az orosz hatóságok nem rendelkeznek megfelelő légialkalmassági biztonsági felügyeleti kapacitással az újbóli lajstromozással érintett több száz légi jármű tekintetében; hangsúlyozza, hogy az orosz hatóságok egyedül felelősek saját állampolgáraik életének veszélyeztetéséért, amikor ezeket a lopott légi járműveket az orosz égbolton üzembe helyezik anélkül, hogy képesek lennének teljesíteni a szükséges biztonsági követelményeket;
17. kéri az EU folyamatos fellépését annak megakadályozása érdekében, hogy a Wagner-csoport zsoldosai és a Szíriából stb. érkező külföldi harcosok ténylegesen megjelenjenek az ukrajnai harctéren, hogy ott atrocitásokat kövessenek el a polgári lakosság ellen; kéri ezért, hogy a főképviselő szólítsa fel különösen Törökország, Georgia, Azerbajdzsán és Irak kormányait, valamint a közép-ázsiai köztársaságok kormányait arra, hogy zárják le légterüket minden olyan orosz, iráni vagy szíriai katonai vagy charterrepülőgép, illetve menetrend szerinti légitársaság előtt, amely ilyen zsoldosokat szállít; kéri, hogy az EU tegyen feketelistára minden olyan légitársaságot, amely részt vesz ilyen szállításokban;

Tengeri hajózás

18. üdvözlí a Bizottság által az Oroszország elleni ötödik szankciócsomag harmadik pillérét, amely az orosz lobogó alatt közlekedő hajók és az orosz üzemeltetésű hajók uniós kikötőkbe való belépésének tilalmával kapcsolatos; úgy véli, hogy az Európai Tengerbiztonsági Ügynökség e tekintetben fontos szerepet játszhatna az uniós kikötőkből kitiltandó orosz hajók egyértelmű listájának összeállításában, figyelembe véve azokat a hajókat, amelyek 2022. február 24. óta új lobogót vettek fel vagy újraregisztráltak;

2022. május 5., csütörtök

19. kéri ugyanakkor, hogy az intézkedések kijátszásának megakadályozása érdekében lépjenek túl ezeken az intézkedéseken, és tagadják meg az uniós kikötőkben való kikötést minden hajó számára, függetlenül attól, hogy ki a tulajdonosa vagy üzemeltetője, ha az útvonalán orosz kikötőket is érint, kivéve, ha a kikötést indokolt humanitárius okok teszik szükségessé; üdvözlí a világ számos legnagyobb európai székhelyű hajózási társaságának önkéntes döntését, miszerint további értesítésig leállítják az Oroszországba irányuló és onnan induló összes teherszállításra vonatkozó foglalásukat;
20. kéri, hogy minden olyan hajónak, amely uniós kikötőbe kíván betérni, tilos legyen üzemanyagot bunkerelni orosz kikötőkben vagy orosz bunkerhajóktól a tengeren;
21. úgy véli, hogy az Európai Tengerbiztonsági Ügynökségnek e tekintetben iránymutatást kellene adnia az ilyen szankciók egységes alkalmazásáról, fenntartva az egyenlő versenyfeltételeket az uniós kikötők számára;
22. felkéri a kormányokat és az illetékes nemzeti és uniós szintű hatóságokat, hogy vállalják felelősségüket, és tervezzenek elegendő személyzetet és erőforrást az intézkedések zökkenőmentes alkalmazásának biztosítására, elkerülve a további késedelmeket az amúgy is megzavart ellátási láncban;
23. tudomásul veszi, hogy jelenleg nagyszámú hajó van blokkolva a régiókban; megismétli a Bizottság és a tagállamok felhívását, hogy sürgősen biztosítani kell a nemzetközi hajózás biztonságát a térségben, és különösen a tengerészek biztonságát; felszólít az érintett hajók sürgős újraellátására a tengerészek számára létfontosságú ellátmánnyal, valamint egy kék, biztonságos tengeri folyosó létrehozására, amely lehetővé teszi a tengerészek és a hajók biztonságos evakuálását a Fekete-tenger és az Azovi-tenger magas kockázatú és érintett területeiről;
24. sajnálja, hogy az utóbbi időben számos szabadon úszó tengeri akna fenyegeti a tengerészek és az utasok életét, valamint a nemzetközi kereskedelmi forgalmat a Fekete-tengeren, és nemzetközi támogatást kér a part menti országok aknamentesítési erőfeszítéseikhez;
25. kifejezi aggodalmát a nemzetközi hajózás, a logisztika, az ellátási láncok és az üzemanyagárak – különösen a fuvardíjak – tengeri ágazatra tett hatása miatt;

Vasút

26. sajnálja, hogy egyelőre nincs közvetlen tilalom az Orosz Vasutakkal folytatott vasúti szállítási műveletek tekintetében; megjegyzi ugyanakkor, hogy az Orosz Vasutak felkerült a pénzügyi korlátozások hatálya alá tartozó jogi személyek és szervek listájára;
27. rámutat, hogy a vonatok továbbra is közlekedhetnek Oroszországon keresztül, különösen az Európa és Kína között közlekedő tehervonatok; megjegyzi azonban, hogy a konfliktus drámai hatással van az Ázsia és Európa közötti vasúti áruforgalomra, ami bizonytalanságot okoz a vonatokat üzemeltető és áruszállító vállalkozások számára;
28. hangsúlyozza, hogy a tehervonatokon szállított rakomány célba juttatása fizikai akadályokba ütközik, és több ezer vagon várakozik Ukrajna és az uniós országok határán; felszólítja az Európai Bizottságot, hogy támogassa Ukrainát a forgalmi áramlatok eltérítésére, új összeköttetések létrehozására és gyorsított kereskedelmi útvonalak kijelölésére irányuló erőfeszítéseiben, ami különösen sürgős az olyan romlandó áruk, mint a búza szállítása esetén; üdvözlí e tekintetben a „Getreidebrücke” kezdeményezést, amelynek keretében az ukrán és az uniós vasúttársaságok együttműködnek annak érdekében, hogy a mezőgazdasági termékek és gépek be- és kiléphessenek Ukrajnából; hasonlóképpen üdvözlí Románia arra irányuló erőfeszítéseit, hogy felújítsa a Romániát Ukrajnával összekötő, használaton kívüli vasútvonalakat, ami tovább enyhítheti az Ukrajnába irányuló és onnan kifelé vezető szállítási útvonalakra nehezedő nyomást; úgy véli, hogy az EU-nak ösztönöznie és megkönnyítenie kellene az ilyen kezdeményezéseket;
29. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa Ukrainát, illetve az ország Ukrajna és az EU közötti vasúti összeköttetések megerősítésére irányuló erőfeszítéseit;
30. elismeréssel adózik az ukrán vasutasok hősiességének, akik az életüket folyamatosan fenyegető veszély ellenére elkötelezetten evakuálják Ukrajna lakosságát a háborús övezetektől, továbbra is szállítják a postát, a nyugdíjkifizetéseket, a gyógyszereket, a humanitárius és élelmiszerárúkat, szállítják a nemzeti vállalatok, intézmények és szervezetek vagyontát Ukrajna biztonságos régióiba, és biztosítják a nemzetközi kereskedelem és a legmagasabb szintű aktív diplomáciai kapcsolatok folytatását;
31. úgy véli, hogy az Ukrajna elleni orosz támadás és az ebből eredő, EU-n belüli szállítási igények rámutattak, hogy az EU vasúti rendszerét nagyobb utas- és áruforgalom fogadására kell felkészíteni; ezért felszólítja a tagállamokat, hogy gyorsítsák fel a vasúti rendszerek szabványosítását, harmonizációját és átjárhatóságát valamennyi tagállamban, a Bizottságot pedig arra, hogy továbbra is kövesse nyomon a végrehajtást és a fennmaradó hiányosságokat;

2022. május 5., csütörtök

32. felszólítja a Bizottságot, hogy haladéktalanul kezdjen tárgyalásokat Ukrajnával a nemzetközi vasúti és belvízi áruszállítás liberalizációjáról a szállítási útvonalak biztosítása és a mezőgazdasági termékek és egyéb áruk Európába és a világ többi részébe irányuló ellátási láncok zavartalanosságának garantálása érdekében;

33. kiemeli néhány belarusz vasúti dolgozó hősiességét, akik szabotálták az Ukrajnát megtámadó orosz erők bevetését, és felszólítja Oroszország és Belarusz minden polgárát, hogy kövessék példájukat a civil ellenállásban ezzel a kegyetlen agressziós háborúval szemben;

Közúti közlekedés

34. üdvözli a Bizottság azon intézkedését, hogy biztosítja az európai tehergépkocsi-vezetők visszatérését a konfliktus-szövegből, valamint az Ukrajnába és Moldovába irányuló közúti áruszállítást;

35. üdvözli a közelmúltban bevezetett szankciókat, amelyek megtiltják az Oroszországban és Belaruszban letelepedett közúti fuvarozó vállalkozásoknak, hogy az Európai Unió területén közúti áru fuvarozást végezzenek, mivel ezek drasztikusan korlátozzák az orosz ipar lehetőségeit a kulcsfontosságú áruk beszerzésére;

36. rámutat, hogy az Ukrajnába és a jelentős menekültáradatnak kitett, határ menti tagállamokba irányuló áruszállítás szabályozási akadályokba ütközhet; üdvözli a Bizottság által tett lépéseket, amelyek célja, hogy tisztázza és ösztönözze a tagállamokat bizonyos, az Ukrajna elleni orosz agresszió által teremtett rendkívüli körülmények között végzett közúti fuvarozási műveletek megkönnyítésére irányuló intézkedések alkalmazására, ilyenek például ideiglenes járművezetői kártyák kiadása az EU-ban működő ukrán járművezetők számára, akik nem tudnak visszatérni Ukrajnába kártyájuk érvényességének meghosszabbítása végett, ideiglenes mentességek elfogadása a vezetési és pihenőidőre vonatkozó szabályok alól, a járművezető jólétének és biztonságának biztosítása mellett, mentesség az útdíjfizetés alól a sürgősségi szolgáltatásnak minősülő fuvarok esetében, valamint mentesség az orvosi ellátáshoz szükséges valamennyi termék szállítására vonatkozó szállítási engedélyek alól; kiemeli, hogy az ukrán tehergépkocsivezetők Európában nagy feszültségnek vannak kitéve az országukban zajló háború miatt; felszólítja az Európai Bizottságot, hogy hajtson végre stratégiát az Ukrajnából származó tehergépkocsi-vezetők megsegítésére, hogy az Európai Unióban lakóhelyüket elhagyni kényszerült családtagjaikhoz visszatérhessenek, és biztosítsa, hogy a tagállamok segítséget nyújtsanak a rászoruló járművezetőknek;

37. felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is vizsgálja, hogyan lehetne humanitárius segély formájában támogatni az Ukrajnába és a szomszédos uniós országokba irányuló/az onnan kiinduló személy- vagy bármilyen áruszállítást, és biztosítsa a szükséges könnyítéseket az útdíjak, az infrastruktúrára vonatkozó díjak, a hétvégi hozzáférés, az adózás stb. tekintetében;

38. támogatja az Európai Unió és Ukrajna közötti közúti áru fuvarozásról szóló megállapodás azonnali megkötését, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy haladéktalanul kezdjék meg a megállapodás ideiglenes alkalmazását;

39. támogatja a Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy Ukrajnával és Moldovával közlekedési megállapodásokat kössön, részben liberalizálva a közúti szállítást fuvarozóik számára, ami lehetővé teszi, hogy fontos exportárukat áthelyezzék a – jelenleg az orosz katonai agresszió miatt elérhetetlen – tengeri útvonalakról, és hogy az Ukrajnába irányuló és onnan érkező export- és importárúk esetében nagyobb mértékben használják az EU tengeri kikötőit; határozottan támogatja e tekintetben a korábban felszámolt vasúti és vízi összeköttetések gyors helyreállítását Ukrajna és Románia között;

40. hangsúlyozza Ukrajnába tartó és onnan induló zöld közlekedési folyosók megnyitásának alapvető fontosságát annak érdekében, hogy Ukrajna megkapja a mezőgazdasági termelésének növeléséhez szükséges összes inputanyagot (pl. növényvédő szerek, műtrágyák és vetőmagok), és hogy folytatódhasson Ukrajnával a mezőgazdaság terén a kereskedelem;

TEN-T és katonai mobilitás

41. üdvözli a Bizottság közleményét a transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) szomszédos harmadik országokra való kiterjesztéséről, és sürgeti, hogy a folyamatban lévő TEN-T felülvizsgálat során összpontosítsanak a Nyugat-Balkánnal, Moldovával, Georgiával és Ukrajnával való közlekedési infrastruktúra-összeköttetésekbe történő beruházások jelentős növelésére; kéri továbbá a Bizottságot, a Tanácsot és a Parlamentet, hogy a folyamatban lévő TEN-T felülvizsgálatot közösen használják fel arra, hogy felülvizsgálják a 2021 decemberében javasolt új TEN-T térképeket, és javasoljanak kiegészítést különösen Ukrajna, Moldova és Georgia tekintetében, hogy alkalmazkodhassanak az Oroszország Ukrajna elleni illegális agressziós háborúja által okozott teljesen új közlekedési szükségletekhez; felkéri továbbá a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy EU-„Kelet-Európa” vagy „keleti partnerség” közlekedési közösségre, beleértve egy kelet-európai beruházási keretet is, amely részben a nyugat-balkáni közlekedési közösség mintájára alakulhatna ki;

2022. május 5., csütörtök

42. hangsúlyozza, hogy az EU kettős felhasználású katonai mobilitási projektjét sokkal ambiciózusabbá kell tenni, és e tekintetben üdvözlí az EU-tagállamok elkötelezettségét a kettős felhasználású katonai mobilitás fokozására irányuló, folyamatban lévő erőfeszítések felgyorsítása iránt EU-szerte;

43. ismételten kifejezi mély sajnálatát az Európai Tanács azon döntése miatt, hogy a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret számadatainak elfogadásakor drasztikusan csökkentette az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF II) 2021–2027-es programja keretében újonnan létrehozott katonai mobilitási költségvetési sor végső keretösszegét, és sajnálja, hogy ez a hiba most aláássa közös európai biztonságunkat; felszólítja a Bizottságot, hogy találjon és terjesszen elő megoldásokat a katonai mobilitás költségvetési sorának jelentős növelésére a CEF II program keretében, és javasolja a helyreállítási és rugalmassági eszköz keretében fel nem használt források mozgósítását e tekintetben; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a katonai mobilitás szempontjait mind az infrastruktúra, mind a finanszírozás tekintetében alaposan értékeljék és vegyék tekintetbe, az Unión belüli optimális határokon átnyúló együttműködés és mobilitás biztosítása érdekében; felhívja e tekintetben a Bizottságot, hogy javasoljon célzott támogatást az összes tagállamot jobban összekötő nagy infrastrukturális projektekhez, valamint a Nyugat-Balkánnal, Moldovával, Georgiával és Ukrajnával való közlekedési infrastrukturális kapcsolatok növeléséhez; kéri különösen az Unió keleti határához vezető valamennyi jelentős kettős felhasználású infrastruktúra megerősítését;

44. felszólítja a Bizottságot, hogy biztosítsa a szükséges finanszírozást az EU tagállamaiban a jelenlegi és jövőbeli igények kielégítéséhez szükséges stratégiai szerepet betöltő kettős felhasználású infrastruktúra fejlesztéséhez; hangsúlyozza, hogy javítani kell az EU kapacitását a stratégiai infrastruktúra területén a tulajdonjog és a beruházások értékelésére és ellenőrzésére, mert ez kulcsfontosságú szempont az EU és polgáraink biztonságának garantálása szempontjából;

45. felhívja a Bizottságot, hogy fejtse ki részletesebben a közös infrastrukturális beruházások előmozdítását szolgáló „Global Gateway” kezdeményezést, különösen azon országok tekintetében, amelyek velünk együtt egyetemes értékeket képviselnek. Ahelyett, hogy Európa átadná a terepet az autokráciáknak, gazdaságilag vonzó és értékalapú alternatívát kell kínálnia a szegényebb harmadik országok infrastrukturális beruházásaihoz. E törekvés mentén Európának össze kellene fognia más nagy demokráciákkal, például az Egyesült Államokkal, az Egyesült Királysággal, Kanadával, Ausztráliával, Japánnal vagy Dél-Koreával;

Az energiaárak emelkedése a közlekedésben

46. hangsúlyozza, hogy a magasabb energia- és közlekedési árak kombinációja érintene minden polgárt, és különösen az alacsony jövedelmű háztartásokat, valamint növelné a közlekedési szegénység kockázatát; kiemeli továbbá, hogy a légi, közúti és tengeri közlekedés magasabb üzemanyagköltségei közvetlen hatást gyakorolnak a végső árak és szolgáltatások áraira, és hogy az üzemanyagárak emelkedése befolyásolja a turizmusnak a világiárványból való kilábalását;

47. üdvözlí a Bizottság „REPowerEU: Közös európai fellépés a megfizethetőbb, biztonságosabb és fenntarthatóbb energiáért” című közleményét, és támogatja, hogy Európát gyorsan függetleníteni kell az orosz energiaforrásoktól, ami egyúttal lehetőséget jelenthet az energetikai átmenet felgyorsítására is; sajnálja azonban, hogy a Bizottság még nem foglalkozott a fuvarozókat érintő üzemanyagár-emeléssel; felszólítja az Európai Bizottságot, hogy alaposan elemezze az üzemanyagáraknak az uniós közlekedésre és mobilitásra gyakorolt gazdasági hatását, és az európai zöld megállapodással összhangban fogadjon el további intézkedéseket a közlekedésben tapasztalható áremelkedésre való reakció céljából;

48. üdvözlí a több tagállam által elfogadott rendkívüli intézkedéseket, amelyek célja az üzemanyagárak emelkedésének enyhítése, például az ideiglenes adócsökkentés, és felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki uniós szinten összehangolt és közös kritériumokat, és könnyítse meg ezen intézkedések elfogadását a nemzeti hatóságok számára;

49. felszólítja a Bizottságot, és különösen a nemzeti, regionális és helyi kormányokat, hogy a Nemzetközi Energiaügynökség 10 pontos tervének megfelelően hajtsanak végre intézkedéseket az olajfelhasználás csökkentése érdekében, beleértve az otthoni irodai lehetőségek kiterjesztett használatát, az autómentes vásárnapokat a városokban, a tömegközlekedés, a mikro-mobilitás, a gyaloglás és a kerékpározás további ösztönzését, a nagyobb mértékű autómegosztást, a teherautók és az áruszállítás hatékony vezetésének előmozdítását, a nagysebességű és éjszakai vonatok használatát repülőgépek helyett, ahol lehetséges, az üzleti célú légi utazás elkerülését, ahol vannak alternatív lehetőségek, az elektromos és hatékonyabb járművek használatának megerősítését;

2022. május 5., csütörtök

50. hangsúlyozza, hogy sürgősen növelni kell a megújuló üzemanyagok/energia uniós hazai termelését, kínálatát és tárolását, és tovább kell diverzifikálni az Európai Unió energiaellátását, rövid távon alternatív üzemanyagok importja révén is, többek között az uniós kikötői terminálokon keresztül az LNG mint átmeneti üzemanyag számára, miközben gondosan el kell kerülni a bezártsági hatásokat és a megfeneklett eszközöket, és meg kell őrizni az összhangot az EU éghajlati céljaival; hangsúlyozza továbbá, hogy meg kell erősíteni a tagállamok közötti energiahálózati összeköttetéseket, különösen az Ibériai-félsziget és Európa többi része között;

51. úgy véli, hogy a TEN-T és a TEN-E szinergiáit és egymást kiegészítő jellegét elő kell mozdítani, miközben teljes mértékben biztosítani kell a TEN-T fejlesztésének meglévő és jövőbeli finanszírozási lehetőségeit és finanszírozási szintjeit;

Turizmus

52. hangsúlyozza, hogy Oroszország Ukrajnával szembeni folyamatos bűnös agressziója óriási nyomot hagyott az idegenforgalmi ágazatban, különösen a határ menti területeken. A turisták az ukrán határ közelsége és a háborútól való félelem miatt nem hajlandók egyes uniós tagállamokba, például Lengyelországba, Romániába, Szlovákiába, Bulgáriába vagy a balti államokba utazni. Saját problémái ellenére a fent említett országok turisztikai ipara segíti az Ukrajnából érkező menekülteket; ezért közös európai idegenforgalmi politikát és különösen egy hatékony pénzügyi támogatással járó cselekvési tervet sürget, hogy az ágazatot és a legnagyobb csapást elszenvedő úti célokat segítsék a Covid19 és Oroszország Ukrajna elleni bűnös agressziójának legutóbbi válságából való kilábalásban;

53. megismétli, hogy határozottan támogatja európai válságkezelési mechanizmus létrehozását az EU turisztikai ágazatában, hogy megfelelően és gyorsan lehessen reagálni a nagy horderejű válságokra, mint például világjárványok, háborúk, humanitárius válságok és az éghajlatváltozás hatásai esetében; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az ilyen válságok következtében fellépő rövid távú pénzügyi hiányokra finanszírozási megoldásokat tartalmazzon, valamint közép- és hosszú távú kereteket és stratégiákat is biztosítson;

54. kiemeli, hogy az energia- és élelmiszerárak emelkedése, amelyet a háború súlyosbít, megsokszorozza a turisztikai vállalkozások és a teljes értéklánc, különösen a kkv-k felszólítja ezért a tagállamokat, hogy adópolitikák és különösen adókedvezmények révén biztosítsák a szükséges könnyítéseket, valamint az Európai Bizottságot, hogy a kkv-k likviditásának javítása érdekében használjon fel uniós forrásokat; Hangsúlyozza e tekintetben, hogy az ágazat fellendülése tovább fog késni, és felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tartsák fenn a meglévő állami támogatást, többek között a felmerülő kötelezettségek visszafizetésének elhalasztásával;

55. kiemeli, hogy a Covid-járvány és a jelenlegi ukrainai háborús válság megmutatta, hogy sürgősen szükség van egy „uniós turisztikai ügynökség” létrehozására; úgy véli, hogy a koordináció rövid távú megoldásként elengedhetetlen az uniós idegenforgalmi ágazat fellendítéséhez, és hogy a meglévő ügynökségek egyikén belül gyorsan létre kell hozni egy külön idegenforgalmi osztályt, amelynek feladata egy új „uniós turisztikai márka” létrehozása lenne, amely Európát biztonságos, fenntartható és intelligens úti célként népszerűsítene mindenki számára; közös uniós kampányt szorgalmaz Európa mint úti cél népszerűsítésére, hogy a turistákat az orosz és ukrán turistákra leginkább támaszkodó úti célokra is vonzzák;

56. felhívja a tagállamokat, hogy támogassák az ukrán menekülteket fogadó uniós szállodákat és rövid távú bérleti szolgáltatásokat;

57. üdvözlí, hogy a turisztikai vállalkozások már most is alkalmaznak ukrán menekülteket, és kéri a Bizottságot, hogy támogassa ezeket az intézkedéseket egy ideiglenes uniós pénzügyi program létrehozásával, választ adva ezzel a turisztikai munkaerőhiányra, amely a világjárványt követően a turisztikai ágazat egyik legégetőbb problémája;

o

o o

58. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2022. május 3., kedd

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2022)0129

Az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választása

Az Európai Parlament 2022. május 3-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról, a 76/787/ESZAK, EGK, Euratom tanácsi határozat és az e határozathoz csatolt, az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló okmány hatályon kívül helyezéséről szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (2020/2220(INL)– 2022/0902(APP))

(2022/C 465/17)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az 1950. május 9-i nyilatkozatra, amely az európai szövetség első lépéseként az Európai Szén- és Acélközösség (ESZAK) létrehozását javasolta,
- tekintettel a 2002. június 25-i, illetve szeptember 23-i 2002/772/EK, Euratom tanácsi határozattal ⁽¹⁾ és a 2018. július 13-i (EU, Euratom) 2018/994 tanácsi határozattal ⁽²⁾ módosított, az 1976. szeptember 20-i 76/787/ESZAK, EGK, Euratom tanácsi határozathoz csatolt, az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló okmányra (a továbbiakban: választási okmány),
- tekintettel Szerződésekre és különösen az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2., 3., 9., 10. és 14. cikkére, valamint 17. cikkének (7) bekezdésére, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 8., 20. és 22. cikkére, 223. cikkének (1) bekezdésére és 225. cikkére, valamint a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló (1.) jegyzőkönyv 2. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyvre,
- tekintettel az állampolgárságuktól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának az európai parlamenti választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1993. december 6-i 93/109/EK tanácsi irányelvre ⁽³⁾,
- tekintettel az Európai Parlament választási eljárásáról szóló korábbi állásfoglalásaira és különösen az Európai Parlament képviselőinek megválasztására vonatkozó egységes választási eljárásra irányuló tervezetről szóló, 1998. július 15-i állásfoglalására, a 2014. évi európai parlamenti választásokról szóló, 2012. november 22-i állásfoglalására ⁽⁴⁾, a 2014. évi európai parlamenti választások ⁽⁵⁾ megszervezésének javításáról szóló, 2013. július 4-i állásfoglalására ⁽⁶⁾, valamint az európai uniós választójog reformjáról szóló, 2015. november 11-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ HL L 283., 2002.10.21., 1. o.⁽²⁾ HL L 178., 2018.7.16., 1. o.⁽³⁾ HL L 329., 1993.12.30., 34. o.⁽⁴⁾ HL C 292., 1998.9.21., 66. o.⁽⁵⁾ HL C 419., 2015.12.16., 185. o.⁽⁶⁾ HL C 75., 2016.2.26., 109. o.⁽⁷⁾ HL C 366., 2017.10.27., 7. o.

2022. május 3., kedd

- tekintettel az Európai Parlament összetételéről szóló, 2013. március 13-i ⁽⁸⁾ és 2018. február 7-i ⁽⁹⁾ állásfoglalására,
 - tekintettel az európai választások értékeléséről szóló, 2020. november 26-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
 - tekintettel az európai politikai pártok és az európai politikai alapítványok jogállásáról és finanszírozásáról szóló, 2014. október 22-i 1141/2014/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹¹⁾ és különösen annak 13., 21. és 31. cikkére,
 - tekintettel az Európai Parlament és az Európai Bizottság közötti kapcsolatokról szóló, 2010. október 20-i keretmegállapodásra,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság által a 2019. március 20-i ⁽¹²⁾ plenáris ülésén elfogadott, „A fogyatékossgal élők tényleges jogai arra, hogy szavazzanak az európai parlamenti választásokon” című tájékoztató jelentésre, valamint a 2020. december 2-án ⁽¹³⁾ elfogadott, „Garantálni kell a fogyatékossgal élő személyek tényleges jogait arra, hogy szavazzanak az európai parlamenti választásokon” című kiegészítő véleményére,
 - tekintettel a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményre, amelyet az EU (2010-ben) és valamennyi tagállam is ratifikált, és annak a politikai életben és a közéletben való részvételről szóló 29. cikkére,
 - tekintettel az „Egyenlőségközpontú Unió: Stratégia a fogyatékossgal élő személyek jogainak érvényre juttatásáért (2021–2030)” című, 2021. március 3-i bizottsági közleményre (COM(2021)0101),
 - tekintettel az európai demokráciára vonatkozó cselekvési tervről szóló, 2020. december 3-i bizottsági közleményre (COM(2020)0790),
 - tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára (a Charta) és különösen annak 11., 21., 23. és 39. cikkére,
 - tekintettel a szociális jogok európai pillérére és különösen annak 1. alapelvére,
 - tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára és különösen annak 25. cikkére,
 - tekintettel az Interparlamentáris Unió (IPU) nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos munkájára és különösen a nemi dimenzió iránt érzékeny parlamentekre irányuló cselekvési tervére,
 - tekintettel az Unió helyzetéről szóló 2021-es beszédre, amelyben Ursula von der Leyen bejelentette, hogy 2022 az ifjúság éve lesz,
 - tekintettel a Bizottságnak az ifjúság európai évére (2022) vonatkozó javaslatára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 46. és 54. cikkére,
 - tekintettel az Alkotmányügyi Bizottság jelentésére (A9-0083/2022),
- A. mivel 1976 óta – amikor a választási okmány első ízben tette lehetővé az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő megválasztását – az Európai Parlament folyamatosan szorgalmazza az európai választási jogszabályok reformját, valamint egy hitelesebb, egységesebb és európaibb választási eljárás felé való elmozdulást;
- B. mivel a Lisszaboni Szerződés pozitív előrelépést jelentett, mivel megerősítette az Európai Parlament azon jogát, hogy a választási okmányt, illetve az összetételét illetően javaslatot kezdeményezzen;
- C. mivel a Lisszaboni Szerződéssel bevezetett egyéb fontos változtatások különösen érintették az EUSZ 14. cikkének megfogalmazását, amely kimondja, hogy az Európai Parlament az Unió polgárainak képviselőiből, nem pedig a tagállamok népeinek képviselőiből áll, valamint különösen érintették a hivatkozást a Parlament szerepére a Bizottság elnökének megválasztásában, akit az európai parlamenti választások eredményének figyelembevételével kell megválasztani;

⁽⁸⁾ HL C 36., 2016.1.29., 56. o.

⁽⁹⁾ HL C 463., 2018.12.21., 83. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 425., 2021.10.20., 98. o.

⁽¹¹⁾ HL L 317., 2014.11.4., 1. o.

⁽¹²⁾ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/information-reports/real-right-persons-disabilities-vote-european-parliament-elections-information-report>.

⁽¹³⁾ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/need-guarantee-real-rights-persons-disabilities-vote-european-parliament-elections-additional-opinion>.

2022. május 3., kedd

- D. mivel a 2014-es választási eljárás precedenst teremtett az Európai Parlamentnek az Európai Bizottság elnökének megválasztásában betöltött szerepét illetően; mivel nem volt lehetőség arra, hogy ez az eljárás az európai választási jog átfogó reformjának részévé váljon, ami hozzájárult annak a politikai környezetnek a megteremtéséhez, amelyben a csúcsteljesítmény elv alkalmazását a 2019. évi európai választásokat követően váratlanul mellőzték; mivel azt a csúcsteljesítményt, akinek az európai politikai formációja a legtöbb mandátumot szerezte meg, elsőként azzal a feladattal kell megbízni, hogy az újonnan megválasztott Európai Parlamentben többségi koalíciót alakítson ki a Bizottság elnöki tisztségére jelölendő személlyel kapcsolatban; mivel amennyiben nem sikerül elérni a koalíciós többséget, a feladattal a következő csúcsteljesítményt kell megbízni; mivel a Parlament elvárja, hogy az Európai Tanács elnöke a jelölési folyamat során az információcseré érdekében konzultáljon az európai politikai pártok és képviselőcsoportok említett vezetőivel, és úgy véli, hogy ezt a csúcsteljesítményi eljárást az európai politikai formációk közötti politikai megállapodással, valamint a Parlament és az Európai Tanács közötti intézményközi megállapodással lehetne hivatalossá tenni;
- E. mivel a jelenlegi európai választási okmány néhány meglévő közös rendelkezése megmutatja az utat a szükséges javítások irányába, ideértve azokat a rendelkezéseket is, amelyek előírják, hogy a jelölteket az arányos képviselő elve alapján listás vagy egyéni átvihető szavazatos rendszerben kell megválasztani, illetve amelyek rendelkeznek a választókerületek nemzeti szintű létrehozásának szabadságáról; amelyek rendelkeznek a nemzeti választókerületekben legfeljebb 5 %-os választási küszöb bevezetéséről a Parlament működőképességének biztosítása érdekében, valamint annak megtiltásáról, hogy az Európai Parlament tagjai kettős mandátummal rendelkezzenek a nemzeti parlamentben és az Európai Parlamentben;
- F. mivel az Európai Parlament választási eljárásaira vonatkozó közös szabályok meghatározása irányába tett néhány lépés ellenére az európai választásokat ma még mindig többnyire a nemzeti jogszabályok szabályozzák, ezért további előrelépésre van szükség az európai választásokra vonatkozó valóban egységes eljárás kialakításához;
- G. mivel az elmúlt 20 évben az európai parlamenti választások közül a 2019-es európai választásokon volt a legmagasabb a regisztrált részvételi arány; mivel a részvételi arány elfedi a tagállamok közötti jelentős eltéréseket; mivel a megnövekedett részvételi arány pozitív jel, amely azt mutatja, hogy az uniós polgárok és különösen az Unió fiatalabb generációi egyre nagyobb érdeklődést tanúsítanak az európai integráció fejlődése iránt, amit az Eurobarométer 2021. március 9-i tematikus felmérésének eredményei is alátámasztanak; mivel ez az arány még mindig azt jelenti, hogy az uniós polgároknak mindössze a fele vett részt a választáson; mivel az európai választások iránti fokozott érdeklődés azt jelzi, hogy az uniós polgárok gyors fellépést követelnek az Uniótól az éghajlatváltozás, a gazdaság helyreállítása, az emberi jogok és a jogállamiság védelme, a migráció és az Európai Unió nemzetközi kapcsolatokban betöltött szerepe terén; mivel kommunikációs erőfeszítéseket kell tenni a polgárok európai ügyek iránti érdeklődésének, valamint az európai politikai pártok és politikai alapítványok szerepének növelése érdekében is;
- H. mivel a növekvő választási részvétel tendenciája akkor javítható, ha megerősítik a választók és a jelöltek közötti kapcsolatot és elszámoltathatóságot, és előmozdítják az uniós dimenziót;
- I. mivel egy működő választási rendszer elősegíti, hogy elnyerjék a lakosság bizalmát és támogatását, továbbá növeli az uniós polgárok abba vetett bizalmát, hogy szavazatukkal képesek demokratikus úton megváltoztatni a társadalmat;
- J. mivel a 2018. július 13-i (EU, Euratom) 2018/994 tanácsi határozat tagállamok általi jóváhagyása még mindig függőben van, de ez nem zárja ki az uniós választási rendszerekben szükséges változtatásokat;
- K. mivel az Európa-szerthe növekvő politikai lendület lehetőséget teremthet olyan elemek és rendelkezések bevezetésére, amelyek megerősítik a választások európai dimenzióját;
- L. mivel az európai választási jogszabályok reformjával kapcsolatos megfelelő megközelítésnek a szubszidiaritás és az arányosság elvének tiszteletben tartásán, valamint közös minimumszabályok bevezetésén kell alapulnia;
- M. mivel az Európai Parlament választási eljárása reformjának az európai választások demokratikus és transznacionális dimenziójának, az európai választásokkal kapcsolatos demokratikus és transznacionális közéleti vitának, valamint az uniós döntéshozatali folyamat demokratikus legitimációjának erősítésére, az uniós polgárság megerősítésére, az Európai Parlament működésének és az Unió kormányzásának javítására, az Európai Parlament munkájának

2022. május 3., kedd

legitimébbé tételére és a valódi kezdeményezési jog számára való biztosításával az általa végzett jogalkotási munka hangsúlyosabbá tételére, a választói egyenlőség és esélyegyenlőség – különösen a nők és férfiak közötti esélyegyenlőség – elvének megerősítésére, az európai választások lebonyolítási rendszere hatékonyságának növelésére, valamint arra kell irányulnia, hogy az Európai Parlament tagjait közelebb hozza a választóikhoz, köztük különösen a legfiatalabbakhoz;

- N. mivel az Európa jövőjéről szóló konferencia „Európai demokrácia/Értékek és jogok, jogállamiság és biztonság” elnevezésű 2. európai polgári vitacsoportjának 16. ajánlása kéri, hogy az Európai Parlamentre olyan választási jogszabályok vonatkozzanak, amelyek harmonizálják a választási feltételeket (a szavazók életkora, a választások időpontja, a választókerületekre, a jelöltekre, a politikai pártokra és azok finanszírozására vonatkozó követelmények), valamint hogy az európai polgárokat illesse meg az a jog, hogy olyan különböző európai uniós szintű pártokra szavazzanak, amelyek mindegyike több tagállam jelöltjeiből áll, és hogy egy megfelelő átmeneti időszak alatt a polgárok továbbra is szavazhassanak mind nemzeti, mind transznacionális pártokra;
- O. mivel a 2021. október 22. és 23. között megrendezett Európai Ifjúsági Rendezvény (EYE) eredményeként közzétett ifjúsági ötletjelentés transznacionális listák alkalmazását javasolja, amelyek esetében a szavazók megkapnák a nemzeti jelöltek listáját, valamint egy, az összes tagállamból származó jelölteket tartalmazó kiegészítő listát; mivel a jelentés támogatja a csúcsteljesítmény eljárás érvényesítését is;
- P. mivel az Európa jövőjéről szóló konferencia többnyelvű digitális platformjának harmadik időközi jelentése úgy véli, hogy az egyik leggyakrabban megvitatott javaslat és egy széles körben támogatott elképzelés az egész EU-ra kiterjedő transznacionális választási listák létrehozására vonatkozik;
- Q. mivel a PPE, az S&D és a Renew képviselőcsoport vezetői által 2022. január 17-én jóváhagyott, „Prioritásaink az európaiak számára” című féldícs politikai megállapodás arra szólított fel, hogy „a következő európai választásokra legyen érvényben a csúcsteljesítmény eljárás, olyan transznacionális listákkal együtt, amelyekhez elegendő számú képviselői hely kapcsolódik”;
- R. mivel az Európai Parlamentben alulreprezentált kisebbségek tekintetében, figyelembe kell venni az arányosság és az esélyegyenlőség elvét; mivel a 705 európai parlamenti képviselő közül körülbelül 20 képviselő vallja magát valamely kisebbséghez tartozónak (=2,8 %) ⁽¹⁴⁾; mivel a Velencei Bizottság elismeri a nemzeti kisebbségek tagjai számára garantáltan fenntartott helyek, az arányos választási rendszerekben a nemzeti kisebbségeket képviselő pártok számára meghatározott alacsonyabb választási küszöbök, illetve a választási körzetek azzal a céllal történő kijelölésének szerepét, hogy növeljék a kisebbségek döntéshozatali folyamatokban való részvételét ⁽¹⁵⁾;
- S. mivel egy közvetlen és általános választójogon alapuló, egységes választási eljárás kialakításának lehetőségét a Szerződések 1957 óta rögzítik;
- T. mivel az európai parlamenti választási eljárás valamennyi tagállamra kiterjedő növekvő harmonizációja előmozdítaná a minden uniós polgárt megillető, ahhoz való jogot, hogy egyenlő feltételek mellett vegyenek részt az Unió demokratikus életében, ami egyúttal az európai integráció politikai dimenzióját is megerősítené;
- U. mivel az európai politikai pártok „hozzájárulnak az európai politikai tudatosság kialakításához” és ezért nagyobb szerepet kell játszaniuk az európai parlamenti választási kampányokban ismertségük növelése, valamint annak egyértelművé tétele érdekében, hogy milyen kapcsolat van a valamely konkrét nemzeti pártra leadott szavazat és az annak révén az európai parlamenti európai képviselőcsoport méretére és a Bizottság elnökének jelölésére gyakorolt hatás között;
- V. mivel az európai politikai pártokhoz nem tartozó választói szövetségek vagy választási formáció szövetségeit arra hívják fel, hogy játsszanak szerepet európai parlamenti választási kampányokban annak érdekében, hogy növeljék a polgárok részvételét a választási folyamatokban;

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament hagyományos kisebbségekkel, nemzeti közösségekkel és nyelvekkel foglalkozó közös munkacsoportjától származó adatok alapján.

⁽¹⁵⁾ Compilation of Venice Commission Opinions and Reports Concerning Electoral Systems and National Minorities (Összeállítás a Velencei Bizottság választási rendszereket és nemzeti kisebbségeket érintő véleményeiből és jelentéseiből) CDL-PI(2019)004, különösen a Report on Electoral Law and National Minorities (Jelentés a választási jogról és a nemzeti kisebbségekről) című CDL-INF (2000) számú dokumentum.

2022. május 3., kedd

- W. mivel az európai parlamenti választásokon induló jelöltek jelölési eljárása tagállamonként és pártonként is jelentősen eltér, különösen az átláthatósági, a demokratikus, valamint a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó követelményeket illetően; mivel azonban a nemek közötti egyenlőséget tiszteletben tartó nyílt, átlátható és demokratikus jelölési eljárások elengedhetetlenek a politikai rendszerbe vetett bizalom felépítéséhez;
- X. mivel a választási listák európai választások előtti véglegesítésére vonatkozó határidők a tagállamokban rendkívül különbözőek, jelenleg 17 naptól 83 napig terjednek; mivel emiatt az uniós jelöltek és választók nincsenek egyenlő helyzetben a kampányra, illetve a választási döntés megfontolására rendelkezésre álló idő tekintetében;
- Y. mivel a választói névjegyzék európai választásokat megelőző véglegesítésére vonatkozó határidők tagállamonként nagymértékben eltérnek, ami megnehezítheti, ha nem egyenesen ellehetetlenítheti a választókra vonatkozó, tagállamok közötti (a kettős szavazás elkerülését célzó) információcserét;
- Z. mivel egy uniós szintű választókerület létrehozása, amelyben a listák élén az egyes politikai családoknak a Bizottság elnöki tisztségére megnevezett jelöltjei állnak, megerősítené az európai demokráciát és tovább legitimálná a Bizottság elnökének megválasztását és elszámoltathatóságát; mivel ez hozzájárulna egy európai politikai tér kialakításához és ezáltal az európai parlamenti választások valóban európai és nem kizárólag nemzeti érdekű kérdéseken alapulnának;
- AA. mivel az állam- és kormányfők 2018. február 23-i informális találkozásukon úgy határoztak, hogy folytatják az eszmecserét, valamint a technikai, jogi és politikai munkát annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a 2024-es európai választásokra vonatkozó transznacionális listák összeállítását;
- AB. mivel nem minden tagállam teszi lehetővé állampolgárai számára, hogy külföldről szavazzon, és azok között is, amelyek ezt megengedik, az állampolgárok választójoggal való felruházásának feltételei nagyban különböznek; mivel a választási részvételhez való jog megadása az Unión kívüli lakóhellyel rendelkező valamennyi uniós polgár számára hozzájárulna a választói egyenlőséghez; mivel azonban sok tagállamnak jobban össze kellene hangolnia igazgatási rendszereit annak megakadályozása érdekében, hogy a választók két különböző tagállamban is szavazzanak;
- AC. mivel sok fogyatékossgal élő ember szeretne szavazóhelyiségben szavazni; mivel a nemzeti szabályok 12 tagállamban nem teszik lehetővé, hogy a választópolgár a lakóhelye alapján kijelölt szavazóhelyiség helyett egy másik, a fogyatékossga szempontjából megfelelőbb szavazóhelyiségben szavazzon; mivel az Egyesült Nemzetek fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezményének 29. cikke kifejezetten kimondja, hogy a részes államok vállalják annak biztosítását, hogy a fogyatékossgal élő személyek másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljeskörűen részt vehessenek a politikai életben és közéletben; mivel meg kell szüntetni a fogyatékossgal élők választójogát és választhatóságát gátló minden akadályt, különösen a cselekvőképtelenség nyilvánított, fogyatékossgal élő felnőttek előtt álló jogi akadályokat, garantálva az egész választási folyamat során az akadálymentességet, többek között oly módon, hogy a választójog gyakorlására szolgáló további részvételi rendszereket biztosítsanak, ideértve különösen a levélszavazás lehetőségét;
- AD. mivel a tagállamok központi kapcsolattartó hatóságaiból álló hálózatként létre kell hozni uniós szinten egy független szervként eljáró és az európai választási jog helyes végrehajtását biztosító választási hatóságot, hiszen ez megkönnyítené a hozzáférést az európai választásokra vonatkozó információkhoz, valamint egyszerűsítené a folyamatot, elősegítené különösen az uniós szintű választókerület kezelését, továbbá kiemelné a választások európai jellegét;
- AE. mivel a levélszavazás több választó részvételét tenné lehetővé, valamint hatékonyabbá és a választók számára vonzóbbá tehetné az európai választások lebonyolítását, ugyanakkor garantálná a lehető legmagasabb szintű adatvédelmi követelményeket, és a fenntartaná a szavazóhelyiségekben történő szavazás általános gyakorlatát; mivel a tagállamok nemzeti hagyományaikkal összhangban olyan kiegészítő szavazási eszközöket biztosíthatnak, mint például meghatalmazott útján történő szavazás, az elektronikus vagy internetes szavazás; mivel a digitális szabadságok védelmével foglalkozó számos nemzeti szerv fenntartásait fejezte ki az online szavazással kapcsolatban; mivel az online szavazás fokozott nehézségeket okoz a választási műveletek alapelveit illetően (a szavazás titkossága, a szavazás személyes és szabad jellege, a választási műveletek tisztasága, a szavazás hatékony nyomon követése és a választási bíró általi utólagos ellenőrzés); mivel ezeket a nehézségeket olyan közös szabályozási kerettel és eljárással lehet leküzdeni, amely garantálja az adatvédelem, a választások integritása, az átláthatóság, a megbízhatóság és a szavazás titkosságának legmagasabb szintű normáit;

2022. május 3., kedd

AF. mivel az Európai Parlament képviselőinek közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló, 1976. szeptember 20-i okmány 7. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy „az európai parlamenti képviselői megbízatás összeférhetetlen a Bizottság tagjainak megbízatásával”;

1. javasolja, hogy az európai közélet kézzelfogható alakítása céljából még a 2024-es európai választások előtt reformálják meg a választási eljárást, közös minimumszabályokat és jogszabályi változtatásokat javasolva;

2. elengedhetetlennek tartja a Parlament átláthatóságának és demokratikus elszámoltathatóságának javítását, amelyre a választások európai dimenziójának erősítése adna módot nevezetesen azáltal, hogy az európai választásokat egy egységes európai választássá alakítják át, különösen egy uniós szintű választókerület létrehozásával, szemben a 27 külön nemzeti választás összességével, ami az európai választások megszervezésének jelenlegi rendszere;

3. úgy véli, hogy az európai politikai pártoknak, a választói szövetségeknek és más európai választási formációknak központosabb szerepet kell játszaniuk az európai választási folyamatban, világosan láthatóvá kell válniuk a választók számára, és megfelelő támogatást és finanszírozást kell kapniuk, hogy betölthessék szerepüket;

4. emlékeztet, hogy a választási kultúrák különbségei miatt sokféle választási rendszer és különféle szavazati jog létezik az Unióban; úgy véli, hogy az európai választási jogra vonatkozó közös demokratikus minimumszabályok előmozdíthatják a valódi nyilvános európai vitát, és biztosíthatják az uniós polgárok egyenlőségét, többek között az alábbiak tekintetében: szavazati jog, párt, választói szövetség vagy más választási formáció bejegyzéséhez való jog, valamint a választásokon való indulás joga; a szavazólapokhoz való hozzáférés, a jelöltállítás, beleértve a nemek közötti egyenlőséget is; a szavazás hozzáférhetősége valamennyi polgár, különösen a fogyatékkal élő személyek számára; illetve a választások napjának eseményei;

5. olyan közös keret létrehozását szorgalmazza, amely a választási szabályok tekintetében az egész Unióra nézve referenciamutatókat és minimumszabályokat tartalmaz, és amely a javaslatok lényegi elemeinek végrehajtásához a nemzeti intézkedésekkel való nagymértékű összehangolásra összpontosít;

6. felszólítja az uniós intézményeket, hogy vegyék figyelembe azokat a prioritásokat, amelyeket az uniós polgárok az Európa jövőjéről szóló konferencia keretein belül azonosítottak;

7. tudomásul veszi, hogy a Bizottság közvetítői szerepet tölt be az Európai Parlament és a Tanács között az európai választási jogszabályok reformjáról folytatott intézményi megbeszélések során; elengedhetetlennek tartja a konstruktív párbeszédet a Bizottsággal, ami többek között a 2019-ben létrehozott európai választási együttműködési hálózat eredményeinek értékelését, illetve azokból további ötletek merítését szolgálja;

8. kiemeli a választási okmány felülvizsgálata kapcsán javasolt intézkedések, valamint a Parlament eljárási szabályzata, az 1141/2014/EU, Euratom rendelet és az Európai Bizottság európai demokráciáról szóló, 2020. decemberi cselekvési terve közötti kapcsolatokat, különösen például a következő elemek tekintetében:

- a választások szabályozásának módja, különösen azok a szabályok, amelyek kizárólag egy adott joghatóság alá tartozó területen alkalmazandók, vagy amelyeket esetleg nem a határok nélküli online tér figyelembevételével alakítottak ki;
- a tagállami szabályozó hatóságok közötti együttműködés, amelyet meg kell erősíteni,
- a politikai reklám és kommunikáció nagyobb átláthatósága, amelynek a választási jogszabály rendelkezéseiben is tükröződnie kell;

9. úgy véli, hogy a nemek közötti egyenlőség kulcsfontosságú elem a választásokon való képviselet javítása szempontjából; üdvözlő, hogy a nemek közötti egyenlőség a legutóbbi választások során összességében javult, hangsúlyozza azonban, hogy léteznek még lényeges eltérések a tagállamok között, és bizonyos tagállamokban nem választottak meg egyetlen nőt sem; felhív olyan intézkedések bevezetésére, amelyek egyenlő esélyeket biztosítanak a nők és férfiak megválasztására a nem bináris személyek jogainak megsértése nélkül, a cipzárelvet követő listák vagy kvóták alkalmazása révén;

10. sajnálja, hogy a legtöbb nemzeti és nyelvi kisebbség általában nem képviselteti magát az Európai Parlamentben; e tekintetben rámutat arra, hogy a választási küszöbök nagymértékben akadályozzák az egyéni nemzeti választókerületekben vagy a nagy, sűrűn lakott választókerületekben induló, kisebbségi közösségeket képviselő pártokat; ezért úgy véli, hogy az európai választási jogszabálynak biztosítania kell az elismert nemzeti és nyelvi kisebbségeket képviselő szervezetek számára a nemzeti szinten biztosított küszöbértékek alóli mentesség lehetőségét;

2022. május 3., kedd

11. elengedhetetlennek tartja, hogy mind az európai, mind a nemzeti politikai pártok, továbbá a választói szövetségek és az egyéb európai választási formációk demokratikus, tájékozottságon alapuló és átlátható eljárásokat fogadjanak el az európai parlamenti jelöltek – köztük a csúcjelölt – kiválasztására, biztosítva a párttagsággal rendelkező egyes polgárok közvetlen részvételét, ideértve többek között – de nem kizárólag – a küldöttek megválasztását is; úgy véli, hogy az ilyen demokratikus kiválasztási eljáráshoz rendelkezésre kell bocsátani a pályázó jelöltek képességeinek és teljesítményének megítéléséhez szükséges információkat is;

12. úgy véli, hogy minden európai választópolgár számára lehetővé kell tenni, hogy szavazhasson arról, hogy melyik jelöltet részesíti előnyben a Bizottság elnöki tisztségére, és hogy minden tagállamban lehetővé kell tenni uniós szintű listán szereplő csúcjelöltek indulását, akiket valamely európai választói szövetség vagy más európai választási formáció jelöl közös választási program bemutatása mellett;

13. felhívja az európai politikai pártokat, az európai választói szövetségeket és az európai választási formációkat, hogy legalább 12 héttel a választás napja előtt nevezzék meg jelöltjeiket a Bizottság elnöki tisztségére; úgy véli, hogy a kiválasztás során biztosítani kell a kötelező demokratikus eljárásokat és az átláthatóságot; elvárja, hogy a jelöltek az uniós szintű választókerület megfelelő listájának első helyén szerepeljenek;

14. felhív arra, hogy médiakampányok révén, valamint a szavazólapokon és minden választási anyagban fokozzák az európai pártok, az európai választói szövetségek és a más európai választási formációk láthatóságát; megállapítja, hogy a nemzeti pártoknak és a választói szövetségeknek adott esetben a választási kampány során jelezniük kell az európai politikai pártokhoz vagy más európai választási formációkhoz és a hozzájuk kapcsolódó csúcjelölthöz való kötődésüket;

15. megállapítja, hogy egy európai szinten összehangolt médiastratégia, amelynek célja a választásokkal kapcsolatos tudósítások és a választások megfigyelésének biztosítása, hozzájárulna az európai választások iránti érdeklődés felkeltéséhez;

16. elvárja, hogy az európai politikai pártok és parlamenti képviselőcsoportok vezetői az európai választások eredménye alapján, valamint az újonnan megválasztott Európai Parlamentben meglévő többség alapján megállapodjanak arról, hogy az Európai Tanács felé kit neveznek meg közösen a Bizottság elnökének jelölt személyként; elvárja, hogy az Európai Tanács elnöke konzultáljon az európai politikai formációk és képviselőcsoportok említett vezetőivel a jelölési folyamat során történő információcseré érdekében; úgy véli, hogy ezt a csúcjelölti folyamatot hivatalossá lehetne tenni az európai politikai formációk közötti politikai megállapodás, valamint a Parlament és az Európai Tanács közötti intézményközi megállapodás révén;

17. javasolja annak a gyakorlatnak a bevezetését, hogy az érdekelt parlamenti képviselőcsoportok kössenek „jogalkotói megállapodást” annak érdekében, hogy biztosítani lehessen az európai választások eredményének politikai nyomon követését, és a Bizottság tagjainak kinevezése előtt garantálni lehessen az Európai Parlamenten belüli többséget;

18. úgy véli, hogy egy uniós szintű választókerület bevezetése, amelyben huszonnyolc európai parlamenti képviselőt választanak meg oly módon, hogy az nem érinti az egyes tagállamokban megválasztott európai parlamenti képviselők számát, és amelyben a listák élén az egyes politikai családoknak a Bizottság elnöki tisztségére megnevezett jelöltjei állnak, lehetőséget kínál az európai választások demokratikus és transznacionális dimenziójának megerősítésére; úgy véli, hogy az uniós szintű választókerület létrehozásának célja csak akkor érhető el, ha biztosítják a nemek egyenlőségét, továbbá a földrajzi egyensúlyt, annak garantálása mellett, hogy a kisebb tagállamok nem kerülnek versenyhátrányba a nagyobb tagállamokkal szemben; e tekintetben javasolja, hogy vezessenek be kötelező földrajzi képviseletet az uniós választókerület listái tekintetében, és arra ösztönzi az európai politikai pártokat, az európai választói szövetségeket és más európai választási formációkat, hogy minden tagállamból nevezzenek meg jelölteket az uniós szintű listákon;

19. hangsúlyozza, hogy egy uniós szintű választókerület létrehozása, amelyben a képviselőket transznacionális listák alapján választják meg, összeegyeztethető a Szerződésekkel és különösen az EUSZ 14. cikkének (2) bekezdésével; úgy véli, hogy az uniós szintű listák alkalmazását előíró, egységes európai választási jogszabály és a csúcjelöltek kötelező rendszere iránti támogatás politikai lendületet kapott;

20. úgy véli, hogy az uniós szintű listák olyan eszközt jelentenek, amelyet fel lehet használni tényleges európai politikai pártok és választói szövetségek létrehozására és ezek reprezentativitásának biztosítására;

21. javasolja, hogy vezessenek be az európai választási kampányhoz kapcsolódó kiadásokra vonatkozó közös rendelkezéseket minden olyan formáció tekintetében, amely számára lehetővé tették, hogy európai parlamenti képviselőjelölti listát állítson az uniós szintű választókerületben; e tekintetben szoros koordinációt kér az 1141/2014/EU, Euratom rendelet jövőbeli felülvizsgálatával;

2022. május 3., kedd

22. úgy véli, hogy az európai politikai pártok és más európai választási formációk részére az Európai Unió általános költségvetéséből vagy bármely más forrásból biztosított finanszírozás felhasználható az európai választási formációk azon európai parlamenti választások keretében folytatott kampányának finanszírozására, amely választásokon a formációk vagy azok tagjai részt vesznek; úgy véli, hogy a választási költségek nemzeti választókerületek tekintetében történő korlátozására az egyes tagállamok saját nemzeti rendelkezései az irányadók;

23. emlékeztet arra, hogy a választhatóság alsó korhatára a 27 tagállamban 18–25 év között változik, a választójog alsó korhatára pedig 16–18 év között mozog; a passzív és aktív választójog tekintetében minden tagállamban egységes, harmonizált korhatár bevezetését szorgalmazza, és javasolja a tagállamoknak a választójog minimális korhatárának 16 évben történő meghatározását, a választójog alsó korhatárát 18 vagy 17 évben meghatározó jelenlegi alkotmányos rendek sérelme nélkül; úgy véli, hogy a 16. életévüket betöltött személyek szavazati joggal való felruházása tükrözné az európai fiatalok egyes tagállamokban már fennálló jogait és köteleseit;

24. javasolja bevezetni a szülési, apasági, szülői és hosszú betegszabadságon lévő képviselők ideiglenes helyettesítésének lehetőségét;

25. úgy véli, hogy a választási folyamat átláthatósága és a megbízható információkhoz való hozzáférés az európai politikai tudatosság növelésének és a választói felhatalmazáshoz elég magas választási részvételi arány biztosításának elengedhetetlen eleme; kiemeli, hogy a polgárokat jóval korábban – nevezetesen 12 héttel a választások előtt – tájékoztatni kellene az európai választásokon induló jelöltekről és arról, hogy a nemzeti politikai pártok vagy választási szövetségek mely európai politikai párthoz vagy európai választási szövetséghez kötődnek;

26. intézkedések megtételét és biztosítékok elfogadását javasolja a választási folyamatokba való külföldi beavatkozás elkerülése érdekében;

27. kiemeli, hogy a választói névjegyzék európai választások előtti véglegesítésére vonatkozó határidők tagállamonként rendkívül eltérőek; javasolja egy európai választói névjegyzék létrehozását és egy közös standard megállapítását, amely előírja, hogy a nemzeti választói névjegyzéket legkésőbb a választás napja előtt tizennégy héttel kell összeállítani és véglegesíteni annak érdekében, hogy a választókra vonatkozó információk pontosabbak legyenek és könnyebb legyen ezen információk tagállamok közötti cseréje, valamint elő lehessen mozdítani a kettős szavazás kiküszöbölését, biztosítva, hogy az ilyen – akár adminisztratív hibának, akár a választási jog megsértésének betudható – kettős szavazás nemzeti szinten hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat vonjon maga után, valamint tagállami korrekciós intézkedésekhez vezessen;

28. javasolja egy európai választási hatóság létrehozását, amelynek feladata az európai választásokkal kapcsolatos információk összehangolása, az európai választási jogszabályok közös szabályai végrehajtásának nyomon követése és az e szabályokkal kapcsolatos viták rendezése, az európai választási névjegyzék kezelése, a választási eredmények kihirdetése, valamint az uniós polgárok hazájukon kívüli szavazásával kapcsolatos információcsere felügyelete lenne; úgy véli, hogy egy ilyen szerv elősegíthetné a nemzeti szervek közötti hatékony információcserét és különösen a bevált gyakorlatok megosztását; javasolja, hogy tartozzon az európai választási hatóság alapvető feladatai közé az uniós szintű választókerülethez kapcsolódó választási listák nyilvántartásának kezelése; felhívja a költségvetési hatóságokat annak biztosítására, hogy az európai választási hatóság elegendő erőforrással rendelkezzen feladatai ellátásához;

29. közös minimumszabályok megállapítását javasolja a választói névjegyzékek összeállítására vonatkozó egységes követelmények bevezetése érdekében;

30. alapvető fontosságúnak tartja az európai választásokon a szavazáshoz való hozzáférés megkönnyítését, valamint annak garantálását, hogy mindazok, akik választójoggal rendelkeznek, köztük a származási országukon kívül élő uniós polgárok, az állandó lakóhellyel nem rendelkezők, a zárt bentlakásos környezetben lakó személyek, a hajléktalanok és a fogvatartottak gyakorolhassák e jogukat; felhívja a tagállamokat, hogy minden polgár számára egyenlően biztosítsák az információkhoz és a szavazáshoz való hozzáférést, többek között a fogyatékkal élő személyek számára is azáltal, hogy lehetővé teszik például a szükségleteikhez igazított helyiségek kibérletét, ha a közintézmények nem megfelelőek;

31. felszólítja a tagállamokat, hogy vezessenek be intézkedéseket a választások fogyatékkal élő polgárok általi hozzáférhetőségének lehető legteljesebbé tétele érdekében, többek között és adott esetben a szavazással kapcsolatos tájékoztatásra és regisztrációra, a szavazóhelyiségekre, a szavazófülkékre és -eszközökre, valamint a szavazólapokra is kiterjedően; ajánlja, hogy vezessenek be a nemzeti választási eljárásokhoz igazodó megfelelő intézkedéseket a fogyatékkal élő polgárok szavazásának megkönnyítése érdekében, ideértve például a szavazóhelyiség megválasztásának lehetőségét, zárt szavazóhelyiségeket a kulcsfontosságú helyeken, valamint olyan segítő technológiák, formátumok és technikák használatát, mint a Braille-írás, a nagybetűsírás, a hangalapú tájékoztatás, a tapintható írásrendszerek, a könnyen olvasható információk és a jelnyelvi kommunikáció; felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a fogyatékkal élő személyek számára, hogy szükség esetén és kérésükre egy általuk választott személytől segítséget kaphassanak a szavazáshoz;

2022. május 3., kedd

32. kéri a tagállamokat, hogy vezessenek be olyan közös követelményeket, amelyek lehetővé teszik, hogy a harmadik országban élő vagy dolgozó minden uniós polgár számára biztosítsák azt a jogot, hogy az európai parlamenti választásokon leadhassák szavazatukat;

33. úgy véli, hogy szükség van a levélszavazás bevezetésére azon választópolgárok esetében, akik a választás napján nem tudnak elmenni a szavazóhelyiségekbe, továbbá hogy ez hatékonyabbá és vonzóbbá teheti az európai választások lebonyolítását az egyedi vagy rendkívüli körülmények között élő választópolgárok számára; felhívja a tagállamokat, hogy figyelembe véve az Európa Tanács e területekre vonatkozó ajánlásait, saját nemzeti hagyományaikkal összhangban mérlegeljék további kiegészítő eszközök – például az előzetes személyes szavazás és a meghatalmazott útján történő szavazás, valamint az elektronikus és online szavazás – esetleges bevezetését, olyan megfelelő biztosítékok mellett, amelyek garantálják a megbízhatóságot, az integritást, a szavazás titkosságát, a fogyatékossgal élő személyek hozzáférését, az elektronikus és internetes rendszerek tervezésének és alkalmazásának átláthatóságát, a manuális vagy elektronikus újraszámolás lehetőségét a szavazás titkosságának veszélyeztetése nélkül, valamint a személyes adatok védelmét az alkalmazandó uniós joggal összhangban;

34. úgy véli, hogy egy közös európai választási nap bevezetése egységesebb páneurópai választást eredményezne, és ezért azt javasolja, hogy jelöljék ki május 9-ét az európai választás napjának, függetlenül attól, hogy a hét mely napjára esik, biztosítva annak lehetőségét, hogy e napot munkaszüneti nappá nyilvánítsák; fontosnak tartja, hogy a választási eredmények első hivatalos előrejelzéseinek bejelentésére valamennyi tagállamban egyidejűleg – a választás napján közép-európai idő szerint este 21.00 órakor – kerüljön sor;

35. fontosnak tartja annak biztosítását, hogy minden választást követően végrehajtási jelentés készüljön az európai választások működésének értékelése, valamint – szükség esetén – az annak javítására irányuló javaslatok megfogalmazása céljából;

36. javasolja a Szerződések reformját annak érdekében, hogy a Parlament megalakulása és a Bizottság megválasztása közötti időszakban ne legyen összeférhetetlen az Európai Bizottság tagjának tisztsége az európai parlamenti képviselői tisztséggel;

37. kéri a Szerződések és különösen az Európai Parlament képviselőinek közvetlen és általános választójog alapján történő megválasztásához szükséges rendelkezésekről szóló 223. cikk reformját, áttérve a tanácsi egyhangúságról és a nemzeti ratifikációkról a minősített többségi döntéshozatalra a Tanácsban;

38. elfogadja a mellékelt javaslatot, és azt benyújtja a Tanácsnak;

39. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a jogalkotási állásfoglalást és a csatolt javaslatot az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamok parlamentjeinek és kormányainak.

2022. május 3., kedd

MELLÉKLET A JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ

Javaslat

A TANÁCS RENDELETE

az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról, a 76/787/ESZAK, EGK, Euratom tanácsi határozat és az e határozathoz csatolt, az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló okmány hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre, és különösen annak 223. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Parlament javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Parlament egyetértésére,

különleges jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A 76/787/ESZAK, EGK, Euratom tanácsi határozathoz ⁽¹⁾ csatolt, az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló okmány ⁽²⁾ (a továbbiakban: a választási okmány) 1978. július 1-jén lépett hatályba, és azt a későbbiekben a 2002/772/EK, Euratom határozattal ⁽³⁾ és az (EU, Euratom) 2018/994 tanácsi határozattal ⁽⁴⁾ módosították.
- (2) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 223. cikkének (1) bekezdése szerint az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő megválasztásához szükséges rendelkezéseket a Tanács az Európai Parlament által kidolgozott javaslat alapján, az Európai Parlament egyetértését követően, különleges jogalkotási eljárás keretében egyhangúlag állapítja meg.
- (3) EUMSZ 8. cikke lefekteti a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének elvét, amely értelmében az Unió tevékenységeinek folytatása során törekszik az egyenlőtlenségek kiküszöbölésére, valamint a nemek közötti egyenlőség előmozdítására.
- (4) A Lisszaboni Szerződés nemcsak kezdeményezési jogkörrel ruházta fel az Európai Parlamentet a tagjainak megválasztására vonatkozó rendelkezések tekintetében, hanem egyúttal megváltoztatta az európai parlamenti tagok mandátumának jellegét is, és őket az Unió polgárainak közvetlen képviselőivé tette. Ezek olyan alapvető változásokat jelentenek, amelyeknek a demokratikus legitimitás erősítését célzó új elemek beillesztése, valamint az Európai Parlament szerepének és hatásköreinek pontosabb megjelenítése révén tükröződniük kell a korszerűsített európai választási jogszabályokban.
- (5) A választási okmány rendelkezései ellenére az európai parlamenti választásokat nagyrészt a nemzeti szabályok határozzák meg, amelyek tagállamonként jelentősen eltérnek egymástól, ami különféle választási rendszereket eredményez. Az európai parlamenti választásokra különböző napokon kerül sor, és a szavazatokat a nemzeti programok alapján nemzeti jelöltekkel induló nemzeti pártokra adják le. E különféle választási rendszerek közelítése – egyértelmű közös elveken és szabályokon alapuló, egységesebb európai választási jogszabály elfogadása révén – valamennyi uniós polgár számára biztosítaná az egyenlőséget és megerősítené az európai közszférát.

⁽¹⁾ A Tanács 76/787/ESZAK, EGK, Euratom határozata (1976. szeptember 20.) (HL L 278., 1976.10.8., 1. o.).

⁽²⁾ HL L 278., 1976.10.8., 5. o.

⁽³⁾ A Tanács 2002/772/EK, Euratom határozata (2002. június 25., illetve szeptember 23.) a 76/787/ESZAK, EGK, Euratom határozathoz csatolt, az Európai Parlament képviselőinek közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló okmány módosításáról (HL L 283., 2002.10.21., 1. o.).

⁽⁴⁾ A Tanács (EU, Euratom) 2018/994 határozata (2018. július 13.) az 1976. szeptember 20-i 76/787/ESZAK, EGK, Euratom határozathoz csatolt, az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló okmány módosításáról (HL L 178., 2018.7.16., 1. o.), nem hatályos.

2022. május 3., kedd

- (6) A választási küszöbök számos tagállamban képezik a politikai berendezkedés részét és járulnak hozzá a parlamenteken belüli stabil kormányzati és ellenzéki dinamika kialakulásához. A tisztességes politikai verseny védelme érdekében ezek a küszöbértékek nem haladhatják meg az 5 %-ot.
- (7) A választási küszöbök nem befolyásolhatják az elismert nemzeti és nyelvi kisebbségek esélyeit arra, hogy részt vegyenek az Unió politikai életében és képviseltesék magukat az Európai Parlamentben. Az elismert nemzeti vagy nyelvi kisebbségeknek mentességet kell élvezniük a nemzeti szinten előírt küszöbértékek alól. A nemzeti küszöbértékek alóli mentességeket a tagállamok egynegyedében az európai választásokon részt vevő olyan politikai pártokra vagy választói szövetségekre is alkalmazni kell, amelyek szavazólapjaikon feltüntetik azon európai formációk nevét és logóját, amelyekhez kapcsolódnak.
- (8) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 17. cikkének (7) bekezdése szerint az európai választások figyelembevételével az Európai Tanács tesz javaslatot a Bizottság elnökének jelölt személyre vonatkozóan, akit ezt követően az Európai Parlament választ meg. E jog megfelelő kifejezésre juttatásának biztosítása érdekében az európai politikai szférát úgy kell kialakítani, hogy minden európai választópolgár megjelölhesse, melyik jelöltet részesíti előnyben a Bizottság elnöki tisztségére. Ehhez valamennyi tagállamban olyan közös választási programra van szükség, amelyet az európai politikai pártok, európai választói szövetségek vagy európai választási formációk által állított csúcsjelöltek támogatni tudnak. Annak érdekében, hogy a Bizottság kinevezése előtt a Parlamentben biztosított legyen a többség, az érdekelt parlamenti csoportoknak ki kell alakítaniuk azt a gyakorlatot, hogy „jogalkotói megállapodásokat” kötnek, amelyek biztosítják az európai választások politikai nyomon követését. Az európai politikai formációk közötti megállapodás alapján hivatalos formába öntendő eljárás révén azt a csúcsjelöltet, akinek az európai politikai formációja a legtöbb mandátumot szerezte meg, kell elsőként azzal a feladattal megbízni, hogy az újonnan megválasztott Európai Parlamentben többségi koalíciót alakítson ki az Európai Bizottság elnöki tisztségére jelölendő személlyel kapcsolatban. Amennyiben nem sikerül elérni a koalíciós többséget, a feladattal a következő csúcsjelöltet kell megbízni. A jelölési folyamat során történő tájékoztatás érdekében az Európai Tanács elnökének konzultálnia kell az európai politikai formációk és parlamenti csoportok említett vezetőivel. A csúcsjelölti folyamatot hivatalossá lehetne tenni az európai politikai formációk közötti politikai megállapodás, valamint a Parlament és az Európai Tanács közötti intézményközi megállapodás révén.
- (9) Az európai választások demokratikus és páneurópai dimenziójának megerősítése érdekében a nemzeti választókerületek mellett létre kell hozni egy olyan uniós szintű választókerületet, amelyben a listák élén az egyes politikai családoknak a Bizottság elnöki tisztségére megnevezett jelöltjei állnak. Az uniós szintű választókerületre részletes és egyértelmű szabályoknak kell vonatkozniuk, amelyek biztosítják, hogy a jelöltek listája tiszteletben tartsa a nemek közötti egyenlőség, a földrajzi arányosság és a reprezentativitás elvét, és különösen azt, hogy a kis- és közepes méretű tagállamok érdekeit teljes mértékben figyelembe vegyék.
- (10) Az európai politikai pártoknak, az európai választói szövetségeknek és más európai választási formációknak kulcsszerepet kell játszaniuk a valóban európai politikai vita előmozdításában. Az EUSZ 10. cikkének (4) bekezdése szerint „Az európai szintű politikai pártok hozzájárulnak az európai politikai tudatosság kialakításához és az uniós polgárok akaratainak kinyilvánításához”. Az európai politikai pártoknak, az európai választói szövetségeknek és a más európai választási formációknak az ezért mindinkább központi szerepet kell játszaniuk az európai választási folyamatban. E célból többek között lehetőséget kell biztosítani számukra az európai választási kampányokban való teljes körű részvételre, valamint arra, hogy uniós szintű listákat állítsanak, hogy a választók számára ismertebbé és láthatóbbá váljanak mind a szavazólapokon, mind a kampányanyagokban és kiadványokban.
- (11) A jelöltek kiválasztására és a jelölések benyújtására vonatkozó feltételeknek ésszerűnek, méltányosnak, demokratikusnak és arányosnak kell lenniük, és tiszteletben kell tartaniuk az Európa Tanács Jog a Demokráciáért Európai Bizottságának (Velencei Bizottság) választási magatartási kódexében meghatározott elveket. Ezenfelül az európai demokráciáról szóló cselekvési tervben⁽⁵⁾ a Bizottság elkötelezte magát a demokratikus részvételhez való hozzáférés előmozdítása mellett, ami magában foglalja az inkluzivitást és a demokratikus részvétel tekintetében érvényesülő egyenlőséget, valamint a nemek közötti egyensúlyt a politikán és a döntéshozatalon belül. A 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégiájában⁽⁶⁾ a Bizottság kijelentette, hogy „az egyenlő részvételi lehetőség valamennyi szinten alapvető fontosságú a képviseleti demokrácia szempontjából”. A nemek közötti egyenlőség, valamint az európai parlamenti választásokon részt vevő jelöltek – köztük a csúcsjelölt –

⁽⁵⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az európai demokráciáról szóló cselekvési terv (COM(2020)0790).

⁽⁶⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Egyenlőségközpontú Unió: a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia (COM(2020)0152).

2022. május 3., kedd

kiválasztására vonatkozó demokratikus és átlátható eljárások és megalapozott döntések kulcsfontosságúak az egyenlő versenyfeltételek valamennyi európai választási formáció számára történő biztosításához, valamint a reprezentativitás és a demokrácia megerősítéséhez. Az egyenlőség érdekében ezeket az elveket a nemzeti választókerületekben és az uniós választókerületben egyaránt, az európai parlamenti választások valamennyi jelöltlistájára alkalmazni kell.

- (12) A választási folyamat átláthatósága, valamint a választókra és a jelöltekre vonatkozó megbízható és időszerű információkhoz való hozzáférés fontos a választási folyamat megbízhatóságának biztosítása, az európai politikai tudatosság növelése és a nagyarányú választási részvétel biztosítása szempontjából. A kettős szavazás elkerülése érdekében fontos elősegíteni a választókkal kapcsolatos, tagállamok közötti információcserét. Ezen túlmenően az uniós polgárokat jóval a választások előtt tájékoztatni kell az európai parlamenti választásokon induló jelöltekről, valamint adott esetben a nemzeti politikai pártok európai politikai párthoz való tartozásáról. Következésképpen létre kell hozni egy európai választói névjegyzéket és kötelező határidőket kell megállapítani európai és nemzeti szinten a választói névjegyzék és a jelöltek listáinak összeállítására vonatkozóan.
- (13) Az uniós szintű választókerület kezeléséhez elengedhetetlen egy független mandátummal felruházott, a szükséges szakértelemmel és tapasztalattal rendelkező tagokból álló Európai Választási Hatóság. Az Európai Választási Hatóság fő feladatai közé tartozik e rendelet végrehajtásának nyomon követése és az európai választási jog közös szabályaival kapcsolatos viták rendezése; az európai választói névjegyzék kezelése; a választási eredmények kihirdetése; valamint az információk és a bevált gyakorlatok nemzeti szervek közötti hatékony cseréjének biztosítása.
- (14) Annak biztosítása érdekében, hogy az európai választási formációk elegendő forrással rendelkezzenek ahhoz, hogy üzeneteiket és politikai programjaikat közvetíteni tudják az uniós polgárok felé, megfelelő finanszírozást kell biztosítani az uniós választókerületben a választási kampányához.
- (15) A választópolgárok európai parlamenti választásokon való részvételének ösztönzése érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell a postai úton történő szavazás lehetőségét és lehetővé kell tenniük az előzetes személyes és a meghatalmazás útján történő szavazást is. Tekintettel a Tanács vonatkozó ajánlásaira és a technológiai fejlődés kínálta lehetőségek maradéktalan kihasználása érdekében a tagállamok az elektronikus és internetes szavazást is engedélyezhetnék, az alkalmazandó uniós joggal összhangban biztosítva ugyanakkor az elektronikus és internetes rendszerek hozzáférhetőségét, az eredmény megbízhatóságát az újraszámlálás lehetősége révén, a szavazás titkosságát, a személyes adatok védelmét, és a teljes átláthatóságot az elektronikus és internetes rendszerek kialakítása és alkalmazása során; valamint az akadálymentességet a fogyatékossgal élő személyek és valamennyi polgár számára.
- (16) az uniós polgároknak joguk van ahhoz, hogy részt vegyenek az Unió demokratikus életében különösen azáltal, hogy szavaznak, illetve jelöltként indulnak az európai parlamenti választásokon. A választójogot és a választathatóság jogát, valamint az információhoz és a szavazáshoz való hozzáférést szintén egyenlő alapon kell biztosítani minden polgár, így a fogyatékossgal élő személyek számára is. A tagállamoknak meg kell hozniuk az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy valamennyi uniós polgár gyakorolhassa választójogát az európai parlamenti választásokon, beleértve azokat is, akik az Unióon kívüli országokban élnek vagy dolgoznak, nem rendelkeznek állandó lakóhellyel, hajléktalanok, akik az Unióban börtönbüntetésüket töltik, vagy akik zárt bentlakásos környezetben, például kórházakban, pszichiátriai intézményekben és más egészségügyi létesítményekben, idősek otthonában és ápolóintézetekben vagy fogyatékossgal élő személyek számára fenntartott bentlakásos intézményekben élnek. A tagállamoknak megfelelő intézkedéseket kell hozniuk annak érdekében, hogy a zárt lakókörnyezetben élők gyakorolhassák választójogukat. Az információkhoz, a szavazási anyagokhoz és a szavazási létesítményekhez való hozzáférés biztosításakor figyelembe kell venni a fogyatékossgal élő személyek különleges igényeit.
- (17) A választójog és a választathatóság joga gyakorlásának alsó korhatára 16 és 18 év között változik a 27 tagállamban. A választójog és a választathatóság tekintetében Unió-szerte egységes, harmonizált korhatárt kell bevezetni az egyenlőség biztosítása, valamint a megkülönböztetés elkerülése érdekében a legalapvetőbb polgári és politikai jogokhoz való hozzáférés tekintetében. Azon hatályos alkotmányos rendelkezések sérelme nélkül, amelyek a választójogi korhatárt 18 vagy 17 évben határozzák meg, a szavazás alsó korhatárát 16 évben kell megállapítani. A választathatóság alsó korhatárát 18 évben kell megállapítani. Minden fogyatékossgal élő személynek – jogképességtől függetlenül – másokkal egyenlő politikai jogokat kell élveznie.

2022. május 3., kedd

- (18) Az európai parlamenti választásokon induló jelöltek listája benyújtásának, valamint a választói névjegyzék összeállításának határideje jelentősen eltér egymástól a különböző tagállamokban. Annak érdekében, hogy a jelölteknek és a választópolgároknak ugyanannyi idő álljon rendelkezésére a kampányra, illetve a gondolkodásra, valamint a választókra vonatkozó információcseré tagállamok közötti megkönnyítése érdekében, egységesíteni kell az európai választásokra vonatkozó választói névjegyzékek és a jelöltlisták összeállításának határidejét.
- (19) Annak biztosítása érdekében, hogy az európai politikai pártok, az európai választói szövetségek és más európai választási formációk kellően láthatóak legyenek, egyértelmű és átlátható szabályokra van szükség a kampányolásra és a hivatalos választási anyagokra vonatkozóan. E szabályoknak lehetővé kell tenniük az európai politikai pártok, az európai választói szövetségek és más európai választási formációk számára mindenfajta nyilvános kommunikációs és választási kampányanyag használatát. A szabályoknak lehetővé kell tenniük az európai politikai pártok, az európai választói szövetségek és más európai választási formációk számára, hogy mindenfajta nyilvános kommunikáció során, választási kampányanyagban és hivatalos választási anyagban, például a szavazólapokon feltüntessék kötődéseiket. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az európai politikai pártok, az európai választói szövetségek és más európai választási formációk egyenlő bánásmódban részesüljenek, és egyenlő lehetőségekkel rendelkezzenek az uniós szintű választókerülethez kapcsolódó választási kampány tekintetében.
- (20) Az 1976. évi választási okmány közös választási időszakot határozott meg, de a tagállamok hatáskörébe utalta, hogy ezen időszakon belül rögzítsék a választások pontos napját és időpontját. A valóban páneurópai választásokhoz közös európai választási napra van szükség. Az európai parlamenti választásokat május 9-én, az 1950. május 9-i Schuman-nyilatkozat évfordulójára emlékező Európa-napon kell megtartani. A választási eredményeket az Európai Választási Hatóságnak kell kihirdetnie és közzétennie az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.
- (21) Abban az esetben, ha egy nemzeti választókerületből megválasztott európai parlamenti képviselő lemond, elhalálozik vagy mandátumát visszavonják, az emiatt megüresedő helyet a nemzeti jogszabályokkal összhangban kell betölteni. Az uniós szintű választókerületből megválasztott európai parlamenti képviselők megüresedő helyét az adott listán szereplő következő jelöltnek kell betöltenie. Az Európai Parlament képviselőinek születési, apasági, szülői szabadsága és súlyos betegsége esetén is lehetővé kell tenni az ideiglenes helyettesítést.
- (22) Annak érdekében, hogy egységes feltételeket lehessen biztosítani e rendelet végrehajtásához, a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a technikai követelmények, többek között az európai választói névjegyzék létrehozásához szükséges formátumok és a megadandó adatok tekintetében. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽⁷⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (23) Mivel e rendelet célját – nevezetesen az európai parlamenti képviselők közvetlen és általános választójog alapján, az uniós szintű választókerület tekintetében egységes és minden tagállamban közös alapelveket követő választási eljárással történő megválasztásához szükséges rendelkezések meghatározását – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a rendelet terjedelme és hatása miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az említett cél eléréséhez szükséges mértéket.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet meghatározza az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő, a 15. cikkben hivatkozott uniós szintű választókerület tekintetében egységes választási eljárás és az összes tagállam által követett közös alapelvek szerinti megválasztásához szükséges rendelkezéseket.

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

2022. május 3., kedd

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. politikai párt: polgárok legalább egy tagállam jogrendje által elismert vagy annak megfelelően létesült egyesülése, amely politikai célokat követ az 1141/2014/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁸⁾ összhangban; beleértve azokat is, amelyek nemzeti politikai pártokból és/vagy nemzeti választói szövetségekből álló európai koalíciót kívánnak létrehozni vagy ilyen koalícióhoz kívánnak csatlakozni annak érdekében, hogy jelöltlistát állítsanak és kampányt folytassanak az uniós szintű választókerületben;
2. választói szövetség: polgárok politikai célokat követő egyesülése, amelyet nem politikai pártként, hanem polgárok egyesüléseként hoztak létre az alkalmazandó nemzeti rendelkezéseknek megfelelően, beleértve azokat is, amelyek nemzeti politikai pártok és/vagy választói szövetségek európai koalícióját kívánják létrehozni vagy ilyen koalícióhoz kívánnak csatlakozni annak érdekében, hogy jelöltlistát állítsanak és kampányt folytassanak az uniós szintű választókerületben;
3. nemzeti politikai pártok és/vagy nemzeti választói szövetségek európai koalíciója: a tagállamok legalább negyedében – szükség esetén a legközelebbi egész számra felkerekítve – bejegyzett nemzeti politikai pártok és/vagy nemzeti választói szövetségek választási szövetsége, amely jelölteket állít és kampányol az uniós szintű választókerületben;
4. európai politikai párt: nemzeti politikai pártokból álló, politikai célokat követő politikai szövetség, amelyet az Európai Politikai Pártok és Európai Politikai Alapítványok Hatóságánál az 1141/2014/EU, Euratom rendeletnek megfelelően bejegyeztek azzal a céllal, hogy jelölteket állítson és kampányoljon az uniós szintű választókerületben;
5. európai választói szövetség: polgárok politikai célokat követő de nem európai politikai pártként létrejött, nemzetek feletti egyesülése, amelyet legalább a tagállamok egynegyedében bejegyeztek és az érintett tagállamokban a szavazásra jogosultak legalább 0,02 %-át képviseli, és amelyet elismertek abból a célból, hogy az uniós szintű választókerületben jelölteket állítson és kampányoljon;
6. európai választási koalíció: két vagy több európai politikai párt és/vagy európai választói szövetség által létrehozott választási szövetség, amely az uniós szintű választókerületben jelöltlistát állít és kampányt folytat, és amelyhez nemzeti politikai pártok és/vagy nemzeti választói szövetségek is csatlakozhatnak, feltéve, hogy nem kapcsolódnak egy európai politikai párthoz;
7. politikai szövetség: politikai pártok és/vagy polgárok közötti strukturált együttműködés az 1141/2014/EU, Euratom rendelettel összhangban;
8. európai választási formáció: nemzeti politikai pártok és/vagy választói szövetségek európai koalíciója, európai politikai párt, európai választói szövetség, európai választási koalíció vagy politikai szövetség;
9. uniós szintű lista: egy európai választási formáció által az uniós szintű választókerületben állított jelöltlista.

3. cikk

Nemzeti rendelkezések

Az Európai Parlament tagjainak megválasztására vonatkozó választási eljárást e rendelet szabályozza. Az e rendelet által nem szabályozott kérdésekben az egyes tagállamok saját nemzeti rendelkezései az irányadók.

E nemzeti rendelkezések a választási rendszer arányos voltát nem változtathatják meg.

E rendelkezéseknek minden esetben biztosítaniuk kell a demokratikus normák tiszteletben tartását, ami demokratikus és arányos követelményekhez vezet a politikai pártok vagy választói szövetségek bejegyzésére, valamint a nemzeti választókerületek és az uniós szintű választókerület jelöltlistájának benyújtására vonatkozóan.

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1141/2014/EU, Euratom rendelete (2014. október 22.) az európai politikai pártok és az európai politikai alapítványok jogállásáról és finanszírozásáról (HL L 317., 2014.11.4., 1. o.).

2022. május 3., kedd

4. cikk

A választójog

(1) Minden 16. életévét betöltött uniós polgárnak, beleértve jogképeségüktől függetlenül a fogyatékossgal élő személyeket is, joga van szavazni az európai parlamenti választásokon, a 18 vagy 17 éves minimális választójogi korhatárt megállapító hatályos alkotmányos rendelkezések sérelme nélkül.

(2) A választójoggal rendelkező uniós polgárok csak egyszer szavazhatnak az Európai Parlament tagjainak választásakor a nemzeti választókerületekben, illetve az uniós szintű választókerületben.

(3) A tagállamok meghozzák az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy az európai parlamenti választásokon történő kettős szavazásra hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciók vonatkozzanak.

5. cikk

A választthatóság joga

(1) Minden 18. életévét betöltött uniós polgár jogosult jelöltként indulni az európai parlamenti választásokon a nemzeti és az uniós szintű választókerületekben vagy mindkettőben.

(2) A választható uniós polgárok nem indulhatnak jelöltként egynél több nemzeti választókerületben, és nem szerepelhetnek egynél több nemzeti választókerületi listán vagy egynél több uniós szintű listán egy adott európai parlamenti választáson.

6. cikk

A választójog gyakorlása

(1) A tagállamok biztosítják, hogy valamennyi uniós polgár – beleértve a harmadik országban élő vagy dolgozó személyeket, az állandó lakóhellyel nem rendelkezőket, a zárt lakókörnyezetben élőket, a hajléktalanokat és az Unióban szabadságvesztés büntetésüket töltőket is – gyakorolhassa választójogát az európai parlamenti választásokon.

(2) Az Unióban szabadságvesztés büntetésüket töltő polgárok tekintetében az (1) bekezdés nem érinti a nemzeti jogot vagy a nemzeti joggal összhangban hozott bírósági határozatokat.

7. cikk

Akadálymentesség

(1) A tagállamok biztosítják, hogy minden polgár – beleértve a fogyatékossgal élő személyeket is – egyenlő hozzáféréssel rendelkezzen a vonatkozó anyagokhoz, a szavazási létesítményekhez és a szavazóhelyiségekhez.

(2) A tagállamok nemzeti választási rendszereik alapján megfelelő intézkedéseket hoznak annak érdekében, hogy megkönnyítsék a fogyatékossgal élő személyek választójogának független és titkosan történő gyakorlását.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a fogyatékossgal élő személyek – kérésükre – segítséget kaphassanak a szavazás során egy általuk kiválasztott személytől.

8. cikk

Levélszavazás

(1) A tagállamok biztosítják a levélszavazás lehetőségét az európai parlamenti választásokon, többek között a harmadik országban élő polgárok számára, és intézkedéseket hoznak annak érdekében, hogy a levélszavazás akadálymentes legyen, különösen a fogyatékossgal élők számára. A tagállamok minden szükséges intézkedést meghoznak a szavazás megbízhatóságának és titkosságának biztosítása, valamint a személyes adatoknak az alkalmazandó uniós jogszabályok szerinti védelme céljából.

(2) A tagállamok további szavazási lehetőségeket biztosíthatnak előzetes személyes szavazás, meghatalmazott útján történő szavazás, valamint elektronikus és internetes rendszerekkel történő szavazás formájában.

Elektronikus és internetes rendszerekkel, valamint meghatalmazott útján történő szavazás esetén a tagállamoknak minden szükséges intézkedést meg kell tenniük a szavazás megbízhatóságának, integritásának, titkosságának és átláthatóságának biztosítására az elektronikus és internetes rendszerek kialakítása és alkalmazása terén, és lehetővé kell tenniük a szavazatok manuális vagy elektronikus újraszámolását a szavazás titkosságának és a személyes adatok védelmének veszélyeztetése nélkül, az alkalmazandó uniós joggal összhangban.

2022. május 3., kedd

9. cikk

A nemzeti választói névjegyzékek és az európai választói névjegyzék létrehozása

- (1) A kettős szavazás észlelése és elkerülése érdekében az európai parlamenti választásokon a választói névjegyzéket minden egyes tagállamban legkésőbb tizennégy héttel a választás 19. cikk (1) bekezdésében említett napja előtt össze kell állítani. A választói névjegyzékekben szereplő hibák a választás napjáig kijavíthatók.
- (2) Az európai választói névjegyzék összeállítása érdekében az illetékes nemzeti hatóságok a 18. cikkel összhangban az Európai Választási Hatóság rendelkezésére bocsátják az összes szükséges adatot. A nemzeti választói névjegyzékbe való bejegyzés kritériumait a nemzeti rendelkezések szabályozzák.
- (3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben meghatározza az e cikk (2) bekezdésének végrehajtása céljából az európai választói névjegyzék létrehozásához szükséges technikai követelményeket, többek között a formátumot és a megadandó adatokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikkben említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

10. cikk

A jelöltek kiválasztásának alapelvei

- (1) Az európai parlamenti választásokon részt vevő valamennyi politikai pártnak, választói szövetségnek, választási szövetségnek és európai választási formációnak tiszteletben kell tartania a demokratikus eljárásokat, az átláthatóságot és a nemek közötti egyenlőséget az európai parlamenti választásokon induló jelöltjeik kiválasztásakor olyan intézkedések révén, amelyek célja annak biztosítása, hogy valamennyi jogosult személy egyenlő eséllyel legyen megválasztható, és hogy az Európai Parlament összetétele tükrözze az Európai Unió sokféleségét. A nemek közötti egyenlőséget a tagállamok választási rendszerétől függően és az uniós szintű választókerületben minden esetben a cipzárelvet követő listák vagy kvóták alkalmazásával kell elérni, a nem bináris személyek jogainak sérelme nélkül.
- (2) A politikai pártok, a választói szövetségek és az európai politikai formációk tagjai a demokratikus eljárások, az átláthatóság és a nemi egyenlőség vonatkozásában az ebben a cikkben meghatározott követelmények be nem tartása esetén indokolással ellátott panaszt nyújthatnak be az illetékes nemzeti hatósághoz vagy az Európai Választási Hatósághoz.

11. cikk

A jelöltlisták benyújtása

- (1) Az európai parlamenti választásokon induló jelöltek listáit tizenkét héttel a választás 19. cikk (1) bekezdése szerinti napját megelőzően kell benyújtani.
- (2) Legkésőbb 12 héttel a választás napját megelőzően az európai választási formációknak be kell nyújtaniuk egy dokumentumot az Európai Választási Hatóságnak, amelyben jelzik, hogy az összes jelölt hozzájárulását adta az uniós szintű listán való szerepléséhez. Ennek a dokumentumnak tartalmaznia kell a jelöltek teljes nevét, valamint személyi igazolványuk vagy útlevelük számát. A nyilatkozatot a jelölteknek alá kell írniuk, és tartalmaznia kell az aláírás időpontját és helyét.

12. cikk

Választási rendszer

- (1) A választásnak általánosnak, közvetlennek, egyenlőnek, szabadnak és titkosnak kell lennie. Az Európai Parlament tagjainak megválasztásakor minden választó két szavazatot adhat le: egyet a nemzeti választókerületben, egyet pedig az uniós szintű választókerületben.
- (2) Az Európai Parlament képviselőit az Unió polgárainak képviselőiként az arányos képviselet elve alapján kell megválasztani valamennyi nemzeti választókerületben és az uniós szintű választókerületben is.
- (3) A nemzeti választókerületekben az Európai Parlament képviselőit a tagállamokban jellemzően alkalmazott arányos nemzeti képviseleti rendszerek alkalmazásával kell megválasztani.
- (4) Az uniós szintű választókerületben az európai parlamenti képviselőket zárt listás rendszer szerint kell megválasztani.

2022. május 3., kedd

13. cikk

Választási küszöb

- (1) A tagállamok a helyek megszerzését minimális szavazatküszöbhez köthetik. Nemzeti szinten ez a küszöb nem lehet magasabb, mint az érvényes szavazatok 5 %-a.
- (2) A több mint 60 képviselői helyből álló nemzeti választókerületek esetében küszöböt kell megállapítani, amely nem lehet alacsonyabb, mint az adott választókerületben érvényesen leadott szavazatok 3,5 %-a.
- (3) Az (1) és (2) bekezdésben említett küszöbértékek nem érintik a nemzeti jogban az elismert nemzeti vagy nyelvi kisebbségeket képviselő politikai pártok vagy választói szövetségek számára biztosított mentességeket.
- (4) A (2) bekezdésben meghatározott nemzeti küszöbértékek alól mentességet kell biztosítani a tagállamok egynegyedében bejegyzett és az Unió egész területén legalább egymillió szavazatot megszerző azon politikai pártok vagy választói szövetségek számára, amelyek nemzeti szavazólapjukon feltüntetik annak az európai választási formációnak az egységes nevét és logóját, amelyhez kapcsolódnak, adott esetben igazodva az érintett tagállamok nyelveihez.
- (5) A 15. cikkben említett uniós szintű választókerületben a mandátumszerzés nincs minimális szavazatküszöbhez kötve.

14. cikk

Nemzeti választókerületek

Az egyes tagállamok sajátos nemzeti helyzetükkel összhangban és a 15. cikk sérelme nélkül egyetlen európai parlamenti választókerületet alakíthatnak ki, vagy választási területüket más módon részekre oszthatják, anélkül azonban, hogy a választási rendszer arányos voltát összességében megváltoztatnák.

A tagállamok a nyelvi vagy etnikai kisebbségeket, tengerentúli állampolgárokat, legkülső régiókat vagy tengerentúli területeket képviselő egyéni választókerületeket alakíthatnak ki a nemzeti szabályozással összhangban, a szavazási rendszer arányos jellegének sérelme nélkül.

15. cikk

Uniós szintű választókerület

- (1) Az Európai Unió teljes területe egy választókerületet alkot, amelyből 28 európai parlamenti képviselőt választanak meg az e rendelet hatálybalépését követő első európai parlamenti választáson.

Az ezt követő európai parlamenti választások során az uniós szintű választókerület méretét az Európai Parlament összetételének megállapításáról szóló európai tanácsi határozat határozza meg.

- (2) Az uniós szintű választókerületben történő választás nem érinti az egyes tagállamokban megválasztott európai parlamenti képviselőket.

- (3) A 2. cikkel összhangban valamennyi európai választási formáció benyújthat uniós szintű listát az Európai Választási Hatósághoz.

- (4) Egyetlen európai választási formáció sem nyújthat be egy uniós szintű listánál többet. A nemzeti pártok és a nemzeti választói szövetségek csak egy uniós szintű listát támogathatnak.

- (5) Az uniós szintű választókerületben a jelöltek listáját tartalmazó szavazólapokon fel kell tüntetni az adott európai választási formáció nevét és logóját.

- (6) A harmadik országban élő jelöltek esetében az uniós szintű lista összeállításakor a jelölt lakóhelye tekintetében a jelöltnek az Európai Unióból való távozását megelőzően használt utolsó lakóhelyét kell figyelembe venni. A harmadik országban született és ott lakóhellyel rendelkező jelöltek esetében az uniós szintű lista összeállításakor figyelembe vett lakóhely a jelölt állampolgársága szerinti tagállamnak felel meg.

2022. május 3., kedd

(7) Az uniós szintű listákon szereplő jelöltek számának meg kell egyeznie az (1) bekezdésben említett mandátumszámmal.

(8) Az uniós szintű listákat az európai választási formációk állítják össze a 10. cikk (1) bekezdésében megállapított elvekkel összhangban.

(9) A földrajzi egyensúly biztosítása érdekében az uniós szintű listák három részből álló szakaszokra oszlanak. E három rész mindegyikét a három tagállamcsoportból származó egy-egy jelölttel kell feltölteni az I. mellékletben meghatározottak és a II. melléklet szerinti példák szerint.

(10) A listán minden három hely szerinti szakaszon belül felváltva szerepelnek az I. mellékletben foglalt három tagállamcsoport valamelyikébe tartozó tagállamban lakhellyel rendelkező jelöltek; ezt egészen addig a listahelyig fenn kell tartani, amely megfelel a képviselői helyek teljes számának kettővel elosztott hányadosának, szükség esetén a következő egész számra kerekítve.

(11) A tagállamok teljes népességszámát a Bizottság (az Eurostat) számítja ki a tagállamok által szolgáltatott legfrissebb adatok alapján, az 1260/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott módszernek megfelelően⁽⁹⁾.

(12) A helyeknek az uniós szintű választókerület összesített eredményein alapuló uniós szintű listák szerinti felosztását a D'Hondt-rendszerrel összhangban kell elvégezni, az alábbiak szerint:

- a) a jelöltek által megszerzett szavazatok számát sorrendbe állítják egy oszlopban a legmagasabbtól a legalacsonyabbig;
- b) az egyes jelöltlisták által szerzett szavazatok számát elosztják 1-gyel, 2-vel, 3-mal stb., addig, amíg legnagyobb osztóként el nem érik a választókerületben megszerezhető mandátumok maximális számát, a III. mellékletben szereplő táblázathoz hasonló táblázatban feltüntetve. A helyek kiosztását annál a jelöltnél kezdik, amelyiknél a legmagasabb lett a hányados, és csökkenő sorrendben folytatják;
- c) ha két, különböző jelöltlistának megfelelő hely hányadosa a listán egymással megegyezik, a helyet az a lista kapja, amely összesítve a legtöbb szavazatot kapta. Ha két jelölt megegyező számú szavazatot kapott, az első holtversenyt sorshúzással kell eldönteni, az ezt követő esetekben pedig váltakozva.

(13) Az európai és a tagállami közszolgálati műsorszolgáltatók az előző választás eredményeivel arányosan biztosítanak műsoridőt az uniós szintű választókerületnek, és ezen belül minden uniós szintű jelöltlistának biztosítanak egy minimum műsoridőt.

16. cikk

Az európai választási formációk választási kampányainak finanszírozása

Az 1141/2014/EU, Euratom rendelet IV. és V. fejezetének rendelkezései értelemszerűen alkalmazandók az európai választási formációk választási kampányainak finanszírozására.

17. cikk

A választási kampányokra vonatkozó közös rendelkezések

- (1) A választási kampány legkorábban nyolc héttel a választás napját megelőzően kezdődhet.
- (2) A választási kampány szavazásra buzdít az európai parlamenti választásokon nyomtatott vagy digitális anyagok, valamint egyéb nyilvános kommunikációs formák, médiahirdetések és nyilvános rendezvények révén. A választási kampányanyagoknak tartalmazniuk kell annak az európai választási formációnak a logóját és hivatkozniuk kell választási programjára is, amelyhez a nemzeti párt kapcsolódik.
- (3) A választási kampányanyagokat a fogyatékosággal élő személyek számára is hozzáférhetővé kell tenni.

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1260/2013/EU rendelete (2013. november 20.) az európai demográfiai statisztikákról (HL L 330., 2013.12.10., 39. o.).

2022. május 3., kedd

(4) A nemzeti választókerületekben az európai parlamenti választásokon használt szavazólapoknak egységesnek kell lenniük, azonos láthatóságot kell biztosítaniuk a nemzeti politikai pártok és/vagy a nemzeti választói szövetségek neveinek és – ha vannak ilyenek – rövidítéseinek, szimbólumainak és logóinak, valamint a hozzájuk kapcsolódó európai választási formációk nevének, és tartalmazniuk kell a jelöltek és adott esetben helyetteseik nevét, a megfelelő választási listákon szereplő sorrendben.

(5) A választási anyagoknak az európai parlamenti választásokon részt vevő választók számára történő postai megküldésére az érintett tagállam nemzeti, regionális és helyi választásaira vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(6) A tagállamok biztosítják, hogy az európai választási formációk az uniós szintű választókerülethez kapcsolódó választási kampány során a nemzeti politikai pártokkal és nemzeti választói szövetségekkel egyenlő elbánásban részesüljenek és egyenlő lehetőségeket kapjanak.

(7) A tagállamok a választás napját megelőző 48 órára vonatkozóan európai választási kampánycsend-időszakot vezetnek be, amelynek során nem kérdezhetik meg a választókat szavazási szándékukról.

18. cikk

Kapcsolattartó hatóságok

(1) Minden tagállam kijelöl egy kapcsolattartó hatóságot, amelynek feladata a 9. cikk (2) bekezdésével összhangban az európai választói névjegyzék létrehozásához szükséges adatok, valamint a jelöltek adatainak megosztása a többi tagállambeli partnereivel és a 28. cikkel összhangban létrehozott Európai Választási Hatósággal.

(2) Az (1) bekezdésben említett kapcsolattartó hatóság a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós jogszabályokkal összhangban legkésőbb hat héttel a választás napját megelőzően elkezdni továbbítani az említett partnereknek és az Európai Választási Hatóságnak a 93/109/EK tanácsi irányelv⁽¹⁰⁾ 9. és 10. cikkében meghatározott adatokat azon uniós polgárokkal kapcsolatban, akik az adott tagállamnak nem állampolgárai, de szerepelnek az adott tagállam nemzeti választói névjegyzékében és az európai választói névjegyzékben vagy jelöltként indulnak.

19. cikk

A választás napja

(1) Az európai parlamenti választásokat a 20. cikkben említett parlamenti ciklus utolsó évében május 9-én (a „választás napján”) kell megtartani.

(2) A szavazóhelyiségek nyitvatartási ideje alatt és a szavazóhelyiségek megnyitása előtti fél órában minden politikai tevékenység tilos a szavazóhelyiségekben vagy azok közelében, a tagállamokban az Európa-nap megünneplése céljából szervezett tevékenységek sérelme nélkül.

(3) A választás valamennyi tagállamban a választás napján helyi idő szerint 21.00 órakor fejeződik be. Az időeltolódás figyelembevétele érdekében a parlamenti ciklus utolsó évében május 8-án is megtartható az európai parlamenti választás az Unió tengerentúli tartományjaiban és területein.

(4) A tagállamok a szavazatszámolás eredményét hivatalosan vagy előzetesen csak azt követően hozzák nyilvánosságra, hogy abban a tagállamban, amelyben a választók legutoljára szavaznak, a (3) bekezdéssel összhangban le nem zárták a szavazást.

(5) A tagállamok a választás napját nemzeti ünnepnapnak nyilváníthatják.

20. cikk

A választási eredmények megállapítása és közzététele

(1) Az uniós szintű választókerületben és a nemzeti választókerületekben a választási eredményeket – ebben a sorrendben – az Európai Választási Hatóság hirdeti ki a kapcsolattartó hatóságok által szolgáltatott információk alapján.

(2) A hivatalos választási eredményeket az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* kell közzétenni.

⁽¹⁰⁾ A Tanács 93/109/EK irányelve (1993. december 6.) az állampolgárságtól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának az európai parlamenti választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 329., 1993.12.30., 34. o.).

2022. május 3., kedd

21. cikk

Parlamenti ciklus és mandátum

(1) Az az ötéves időszak, amelyre az Európai Parlament tagjait megválasztják (a „parlamenti ciklus”), a választást követő első ülészak megnyitásával veszi kezdetét.

(2) Az Európai Parlament minden egyes tagjának hivatali ideje (a „mandátum”) a parlamenti ciklusnak megfelelően kezdődik és ér véget.

22. cikk

A Parlament összehívása

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 229. cikkében meghatározott kötelezettség mellett az Európai Parlament a választás napjától számított egy hónap lejárta követő első kedden külön összehívás nélkül ül össze.

23. cikk

A mandátumvizsgálat

Az Európai Parlament tagjainak mandátumát az Európai Parlament megvizsgálja.

Ennek során az Európai Parlament tudomásul veszi a tagállamok által hivatalosan közölt és az Európai Választási Hatóság által kihirdetett választási eredményeket.

24. cikk

Összeférhetetlenség

(1) Az Európai Parlament tagjának tisztsége a következő tisztségekkel összeférhetetlen:

- valamely tagállam kormányának tagja,
- jogalkotási hatáskörrel felruházott nemzeti vagy regionális parlament vagy közgyűlés tagja,
- az Európai Bizottság tagja,
- az Európai Unió Bíróságának bírója, főtanácsnoka vagy hivatalvezetője,
- az Európai Központi Bank igazgatóságának tagja,
- a Számvevőszék tagja,
- az európai ombudsman,
- a Gazdasági és Szociális Bizottság tagja,
- a Régiók Bizottságának tagja,
- az Európai Unió működéséről szóló szerződés és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés alapján az Unió pénzügyi alapjainak kezelésére vagy állandó jellegű közvetlen igazgatási feladatok ellátására létrehozott bizottság vagy egyéb testület tagja,
- az Európai Beruházási Bank igazgatótanácsának, igazgatási bizottságának tagja vagy az Európai Beruházási Bank személyzetének tagja,
- az Európai Unió intézményeiben, illetve a hozzájuk és az Európai Központi Bankhoz kapcsolódó szakosított szerveknél dolgozó aktív tisztviselő vagy alkalmazott.

(2) A fentiekén túlmenően minden tagállam elfogadhat nemzeti szintű szabályokat az Európai Parlament tagjainak megbízatásával kapcsolatos összeférhetetlenségről.

(3) A 27. cikknek megfelelően fel kell váltani az Európai Parlament azon tagjait, akikre a parlamenti ciklus alatt az (1) és a (2) bekezdés alkalmazandóvá válik.

2022. május 3., kedd

25. cikk

Külső parlamenti tevékenységek

Megválasztásukkor az Európai Parlament tagjai megjelölik azt a települést – és adott esetben régiót – a lakóhely szerinti tagállamukon belül, ahonnan külső parlamenti tevékenységeket folytatnak.

26. cikk

Személyes és független szavazás

(1) Az Európai Parlament tagjai egyénileg és személyesen szavaznak. Az Európai Parlament tagjai nem utasíthatók, és nem kaphatnak kötött mandátumot.

(2) Az Európai Parlament tagjait az Európai Parlamentbe való megválasztásuk hivatalos bejelentésétől kezdve megilletik az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv szerint részükre biztosított kiváltságok és mentességek.

27. cikk

Megüresedés

(1) Az Európai Parlament tagjainak helye megüresedik, amikor az Európai Parlament tagjának megbízatása lemondás, elhalálozás vagy a mandátum visszavonása miatt megszűnik.

(2) Az uniós szintű választókerületben megválasztott európai parlamenti képviselő halála, lemondása vagy mandátumának visszavonása esetén az Európai Parlament elnöke haladéktalanul tájékoztatja az Európai Választási Hatóságot.

A megüresedő helyet a következő jelölt kapja azon a listán, amelyről az elhalálozott, lemondott vagy visszavont mandátumú európai parlamenti képviselő eredetileg mandátumot szerzett.

(3) E rendelet egyéb rendelkezéseire is figyelemmel az egyes tagállamok megfelelő eljárásokat állapítanak meg a parlamenti ciklus alatt megüresedő parlamenti helyeknek az említett időszak fennmaradó idejére történő betöltésére vonatkozóan.

(4) Amennyiben valamely tagállam joga kifejezetten rendelkezik az Európai Parlament tagjai mandátumának visszavonásáról, a mandátum megszűnésére az ezekben a jogszabályokban meghatározottak szerint kerül sor. Az illetékes nemzeti hatóságoknak erről tájékoztatniuk kell az Európai Parlamentet.

(5) Amennyiben egy parlamenti hely lemondás vagy elhalálozás miatt üresedik meg, az Európai Parlament elnöke erről haladéktalanul értesíti az érintett tagállam illetékes hatóságait és az Európai Választási Hatóságot.

(6) Amennyiben a Parlament megállapítja, hogy az uniós szintű választókerületből megválasztott valamely képviselő helye megüresedett, a Parlament elnöke tájékoztatja erről az Európai Választási Hatóságot, és felkéri, hogy haladéktalanul töltsen be a helyet a mandátum fennmaradó idejére.

Az uniós szintű választókerületből megválasztott európai parlamenti képviselők megüresedett helyét az érintett listán szereplő következő jelöltnek kell betöltenie a sorrendnek megfelelően.

(7) Az Európai Parlament az érintett képviselő kérésére és az érintett tagállammal vagy az Európai Választási Hatósággal egyetértésben javaslatot tehet valamely képviselő szülei, apasági vagy szülői szabadsággal vagy súlyos betegséggel összefüggésben történő ideiglenes helyettesítésre.

Amennyiben egy hely az első albekezdésben felsorolt okok bármelyike miatt ideiglenesen megüresedik, az érintett képviselőt tizenhat hétre ideiglenesen a megfelelő listán szereplő következő jelölt váltja fel, aki eldöntheti, hogy betölti-e a megüresedett helyet. Az üres képviselői hely betöltésének megtagadása nem vonja maga után a pozíció elvesztését a megfelelő listán a jövőben betöltendő helyek vonatkozásában. A tizenhat hetes határidő megújítható.

2022. május 3., kedd

28. cikk

Európai Választási Hatóság

(1) Létrejön az Európai Választási Hatóság következők céljából:

- a) e rendelet helyes végrehajtásának biztosítása, valamint az uniós szintű választókerületben a választás folyamatának lebonyolítása és ellenőrzése;
- b) a 10. cikk (2) bekezdése szerinti panaszokra vonatkozó eljárás meghatározása az uniós szintű választókerület tekintetében;
- c) az uniós szintű választókerület választási folyamatával kapcsolatos összes feladat ellátása, és kapcsolattartás a 18. cikkben említett hatóságokkal;
- d) annak ellenőrzése, hogy az európai választási formációk megfelelnek-e az uniós szintű listák 15. cikk szerinti benyújtására vonatkozó feltételeknek;
- e) a 9. cikk szerinti európai választói névjegyzék kezelése;
- f) a választási eredmények kihirdetése a 20. cikk szerint;
- g) az e rendelet rendelkezései alapján felmerülő minden vita rendezése, kivéve azokat, amelyek az e rendeletben említett nemzeti rendelkezésekből erednek.

Az Európai Választási Hatóság segítséget nyújthat a nemzeti hatóságok által benyújtott listák értelmezésével kapcsolatos nehézségek esetén is.

(2) Az Európai Választási Hatóság független, és feladatait e rendelet teljes körű betartása mellett látja el.

(3) Az Európai Választási Hatóság tizenegy héttel a választás napja előtt kihirdeti az uniós szintű listákat.

Az Európai Választási Hatóság létrehozza és kezeli az európai választási formációk által benyújtott különböző uniós szintű választókerületi listák nyilvántartását. A nyilvántartást nyilvánosságra kell hozni.

Az Európai Választási Hatóság határozataiban maradéktalanul figyelembe veszi a választójogot és a választóhatóság jogát mint alapvető jogokat.

(4) Minden tagállam kinevez egy tagot az Európai Választási Hatóságba, akit szakmai képességei alapján és a nemek közötti egyensúly tiszteletben tartása mellett jogász vagy politológus professzorok vagy a választási rendszerek egyéb szakértői közül választanak ki. Az Európai Választási Hatóság tagjai választják meg a Hatóság elnökét, alelnökét és titkárát külön szavazásokkal, egyszerű többséggel. Az Európai Választási Hatóság törekszik arra, hogy a döntéseket konszenzussal hozza meg. Amennyiben nem lehetséges konszenzussal döntést hozni, az Európai Választási Hatóság egyszerű többséggel határoz.

Az Európai Választási Hatóság tagjai feladataik ellátása során függetlenséget élveznek. Egyetlen intézménytől, kormánytól, egyéb szervtől, hivaltól vagy ügynökségtől sem kérhetnek vagy fogadhatnak el utasításokat. Az Európai Választási Hatóság tagjai nem lehetnek az Európai Parlament, a nemzeti parlamentek vagy a nemzeti kormányok jelenlegi vagy volt tagjai. Emellett nem viselhetnek választott tisztséget, továbbá nem lehetnek uniós intézmény, európai politikai párt, európai választói szövetség vagy európai politikai alapítvány tisztviselői vagy egyéb alkalmazottai.

Az Európai Választási Hatóság tagjait ötéves, egyszer megújítható időtartamra jelölik ki.

(5) Az Európai Választási Hatóságot az elnöke képviseli, aki a nevében gondoskodik az Európai Választási Hatóság valamennyi határozatának végrehajtásáról.

Az Európai Választási Hatóság elnökének tartózkodnia kell a feladatai jellegével összeegyeztethetetlen cselekményektől.

Ha az Európai Választási Hatóság egy tagja, illetve elnöke már nem felel meg a feladatai ellátásához előírt feltételeknek, az Európai Választási Hatóság tagjai legalább 3/5-ének egyetértő szavazatával felmenthető egy, a felmentést javasoló, indokolással ellátott jelentés alapján.

2022. május 3., kedd

Az Európai Választási Hatóság öt éves hivatali ideje két és fél évvel a parlamenti ciklus kezdete után kezdődik. Az Európai Választási Hatóság első megbízatása e rendelet hatálybalépését követően a lehető leghamarabb megkezdődik.

Az Európai Választási Hatóságban lemondás, nyugdíjba vonulás, felmentés vagy elhalálozás miatt megüresedő helyeket az eredeti jelölési eljárással megegyező eljárás szerint kell betölteni.

(6) Az Európai Választási Hatóság jogi személyiséggel rendelkezik, és biztosítani kell számára a feladatai ellátásához szükséges hivatali helyiségeket, személyzetet, szolgáltatásokat és adminisztratív támogató létesítményeket.

(7) Az Európai Választási Hatóság az európai parlamenti választások után kilenc hónapon belül jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek az európai parlamenti választások megszervezéséről, valamint e rendelet végrehajtásáról és céljainak eléréséről.

(8) Az Európai Választási Hatóság költségeit, beleértve tagjainak javadalmazását is, az Unió általános költségvetéséből származó előirányzatokból kell finanszírozni.

A költségvetési előirányzatoknak elégségeseknek kell lenniük ahhoz, hogy biztosítsák az Európai Választási Hatóság teljes körű és független működését. Az Európai Választási Hatóságra vonatkozó költségvetés-tervezési javaslatot a Hatóság elnökének az Európai Parlament elé kell terjesztenie, és e javaslatot nyilvánosságra kell hozni. Ezen előirányzatok tekintetében az engedélyezésre jogosult tisztviselő feladat körét az Európai Parlament az Európai Választási Hatóság elnökére ruházza.

29. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottság munkáját egy szakbizottság segíti. Ez a szakbizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

30. cikk

Hatályon kívül helyezés

(1) Az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló okmány, valamint az azt tartalmazó 76/787/ESZAK, EGK, Euratom tanácsi határozat hatályát veszti.

(2) A hatályon kívül helyezett okmányra történő hivatkozásokat ezen rendeletre való hivatkozásnak kell tekinteni.

31. cikk

Felülvizsgálati záradék

Legkésőbb egy évvel minden európai választás után az Európai Parlament az európai választási hatósággal folytatott konzultációt követően jelentést nyújt be e rendelet általános működéséről, amelyhez adott esetben csatol egy jogalkotási javaslatot e rendelet módosítására.

32. cikk

Hatálybalépés

(1) E rendelet az azt követő hónap első napján lép hatályba, hogy a tagállamok vonatkozó alkotmányos követelményeiknek megfelelően jóváhagyták.

(2) A tagállamok nemzeti eljárásaik befejezéséről értesítik a Tanács Főtitkárságát.

2022. május 3., kedd

I. MELLÉKLET

TÁBLÁZAT – A 27 UNIÓS TAGÁLLAM NÉPESSÉGI KATEGÓRIÁK SZERINT

Kategóriák	Tagállam	Össznépesség
A csoport (37,9 millió – 83,1 millió)	Németország	83 166 711
	Franciaország	67 320 216
	Olaszország	59 641 488
	Spanyolország	47 332 614
	Lengyelország	37 958 138
B csoport (6,9 millió – 19,3 millió)	Románia	19 328 838
	Hollandia	17 407 585
	Belgium	11 522 440
	Görögország	10 718 565
	Csehország	10 693 939
	Svédország	10 327 589
	Portugália	10 295 909
	Magyarország	9 769 526
	Ausztria	8 901 064
	Bulgária	6 951 482

2022. május 3., kedd

Kategóriák	Tagállam	Össznépesség
C csoport (0,5 millió – 5,8 millió)	Dánia	5 822 763
	Finnország	5 525 292
	Szlovákia	5 457 873
	Írország	4 964 440
	Horvátország	4 058 165
	Litvánia	2 794 090
	Szlovénia	2 095 861
	Lettország	1 907 675
	Észtország	1 328 976
	Ciprus	888 005
	Luxemburg	626 108
	Málta	514 564

Forrás: <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00001/default/table?lang=en>

2022. május 3., kedd

II. MELLÉKLET

Gyakorlati példa egy három kategóriacsoport szerinti, 28 mandátumot tartalmazó páneurópai listára

Az A1, A2, A3, A4, A5, B1, B2, B3, B4, B5, B7, B8, B9, B10, C1, C2, C3, C4, C5, C6, C7, C8, C9, C10, C11, C12 példa a népességi kategória szerinti tagállamok jelöltjeire.

Példa az uniós szintű listára		
Szakaszok	A mandátum sorszáma	A jelöltek származása
1. szakasz	1	A1
	2	B7
	3	C7
2. szakasz	4	B10
	5	C5
	6	A3
3. szakasz	7	A2
	8	C3
	9	B7
4. szakasz	10	B5
	11	C3
	12	A4
5. szakasz	13	A5
	14	C12
	15	B9
6. szakasz	16	A4
	17	A2
	18	B2
7. szakasz	19	B3
	20	A1
	21	B8

2022. május 3., kedd

Példa az uniós szintű listára		
Szakaszok	A mandátum sorszáma	A jelöltek származása
8. szakasz	22	C1
	23	C2
	24	B4
9. szakasz	25	A5
	26	C8
	27	B1
10. szakasz	28	B7

2022. május 3., kedd

III. MELLÉKLET

Gyakorlati példa a D'Hondt-módszer alkalmazására

Gyakorlati példa: Egy olyan választókerületben, amelyben 5 tagot választanak meg, 1 000 000 érvényes szavazatot adnak le.

A (350 000 szavazat), B (300 000 szavazat), C (150 000 szavazat), D (100 000 szavazat), E (70 000 szavazat), F (30 000 szavazat)

Osztó	1	2	3	4	5
A	350 000	175 000	116 666	87 500	70 000
B	300 000	150 000	100 000	75 000	60 000
C	150 000	75 000	50 000	37 500	30 000
D	100 000	50 000	33 333	25 000	20 000
E	70 000	35 000	23 333	17 500	14 000
F	30 000	15 000	10 000	7 500	6 000

Következésképp A 2 mandátumot, B 2 mandátumot, C pedig 1 mandátumot szerez.

2022. május 3., kedd

P9_TA(2022)0130

A környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló (EU) 2019/1021 rendelet IV. és V. mellékletének módosítása ***I

Az Európai Parlament 2022. május 3-án elfogadott módosításai a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló (EU) 2019/1021 európai parlamenti és tanácsi rendelet IV. és V. mellékletének módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatához (COM(2021)0656 – C9-0396/2021 – 2021/0340(COD)) ⁽¹⁾

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 465/18)

Módosítás 1

Rendeletre irányuló javaslat

2 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (2) Az Egyezmény részes felei konferenciájának 2015. május 4. és május 15. között tartott hetedik ülésén a felek megállapodtak abban, hogy az Egyezmény A. mellékletébe fel kell venni a pentaklórfenolt, valamint annak sóit és észtereit (a továbbiakban: pentaklórfenol). Az Egyezmény részes felei konferenciájának 2019. április 29. és május 10. között tartott kilencedik ülésén megállapodás született arról, hogy a dikofolt, a perfluoroktánsavat (PFOA), annak sóit és a PFOA-rokon vegyületeket felveszik az Egyezmény A. mellékletébe. Tekintettel az Egyezmény említett módosításaira, valamint annak biztosítására, hogy az ezen anyagokat tartalmazó hulladékokat az Egyezmény rendelkezéseivel összhangban kezeljék, módosítani kell az (EU) 2019/1021 rendelet IV. és V. mellékletét is a pentaklórfenolnak, a dikofolnak és a perfluoroktánsavnak (PFOA), annak sóinak és a PFOA-rokon vegyületeknek a mellékletbe történő felvétele, **és** a hozzájuk **rendelet** megfelelő koncentrációs határértékek feltüntetésére révén.

Módosítás

- (2) Az Egyezmény részes felei konferenciájának 2015. május 4. és május 15. között tartott hetedik ülésén a felek megállapodtak abban, hogy az Egyezmény A. mellékletébe fel kell venni a pentaklórfenolt, valamint annak sóit és észtereit (a továbbiakban: pentaklórfenol). Az Egyezmény részes felei konferenciájának 2019. április 29. és május 10. között tartott kilencedik ülésén megállapodás született arról, hogy a dikofolt, a perfluoroktánsavat (PFOA), annak sóit és a PFOA-rokon vegyületeket felveszik az Egyezmény A. mellékletébe. Tekintettel az Egyezmény említett módosításaira, valamint annak biztosítására, hogy az ezen anyagokat tartalmazó hulladékokat az Egyezmény rendelkezéseivel összhangban kezeljék, módosítani kell az (EU) 2019/1021 rendelet IV. és V. mellékletét is a pentaklórfenolnak, a dikofolnak és a perfluoroktánsavnak (PFOA), annak sóinak és a PFOA-rokon vegyületeknek a mellékletbe történő felvétele, **valamint** a hozzájuk **rendelt** megfelelő koncentrációs határértékek feltüntetésére révén **is**.

⁽¹⁾ Az ügyet az 59. cikk (4) bekezdésének negyedik albekezdése alapján visszautalták az illetékes bizottsághoz intézményközi tárgyalások céljából (A9-0092/2022).

2022. május 3., kedd

Módosítás 2
Rendeletre irányuló javaslat
3 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (3) A pentaklórfenolt korábban az (EU) 2019/636 bizottsági rendelettel⁽²³⁾ vették fel a 850/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁴⁾ IV. és V. mellékletébe, a IV. melléklet szerinti 100 mg/kg-os értékkel és az V. melléklet szerinti 1 000 mg/kg értékkel. Az (EU) 2019/1021 rendelet hatályon kívül helyezte a 850/2004/EK rendeletet, de a pentaklórfenolt akaratlanul kihagyták a rendeletből. Ezért az (EU) 2019/1021 rendelet IV. és V. mellékletét a pentaklórfenol felvétele érdekében módosítani kell.
- ⁽²³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 850/2004/EK rendelete (2004. április 29.) a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról és a 79/117/EGK irányelv módosításáról (HL L 158., 2004.4.30., 7. o.).
- ⁽²⁴⁾ Bizottság (EU) 2019/636 rendelete (2019. április 23.) a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló 850/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet IV. és V. mellékletének módosításáról (HL L 109., 2019.4.24., 6. o.).

Módosítás

- (3) A pentaklórfenolt korábban az (EU) 2019/636 bizottsági rendelettel⁽²³⁾ vették fel a 850/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁴⁾ IV. és V. mellékletébe, a IV. melléklet szerinti 100 mg/kg-os értékkel és az V. melléklet szerinti 1 000 mg/kg értékkel. Az (EU) 2019/1021 rendelet hatályon kívül helyezte a 850/2004/EK rendeletet, de a pentaklórfenolt akaratlanul kihagyták a rendeletből. Ezért az (EU) 2019/1021 rendelet IV. és V. mellékletét a pentaklórfenol **most történő** felvétele érdekében módosítani kell.
- ⁽²³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 850/2004/EK rendelete (2004. április 29.) a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról és a 79/117/EGK irányelv módosításáról (HL L 158., 2004.4.30., 7. o.).
- ⁽²⁴⁾ Bizottság (EU) 2019/636 rendelete (2019. április 23.) a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló 850/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet IV. és V. mellékletének módosításáról (HL L 109., 2019.4.24., 6. o.).

Módosítás 3
Rendeletre irányuló javaslat
4 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (4) Az (EU) 2019/1021 rendelet IV. és V. melléklete már tartalmaz koncentrációs határértékeket a következő anyagok vagy anyagszoptok tekintetében: a) a tetrabrómdifenil-éter, a pentabrómdifenil-éter, a hexabrómdifenil-éter, a heptabrómdifenil-éter és dekabrómdifenil-éter együttes koncentrációja (az utóbbi kivételével, amely nem szerepel az említett rendelet V. mellékletében); b) hexabrómciklododekán; c) alkánok, C10-C13, klór-(rövid láncú klórozott paraffinok) (SCCP); és d) poliklórozott dibenzo-p-dioxinok és dibenzofuránok (PCDD/PCDF). Az (EU) 2019/1021 rendelet 15. cikkének (2) bekezdése értelmében a **tudományos és műszaki fejlődéshez való hozzáigazítás érdekében helyénvaló a IV. mellékletben szereplő koncentrációs határértékeket** módosítani. Az (EU) 2019/1021 rendelet IV. mellékletében felsorolt polibrómozott difenil-éterek (PBDE-k) jegyzékével való összhang érdekében a dekabrómdifenil-éter anyagot fel kell venni az említett rendelet V. mellékletének harmadik oszlopában felsorolt PBDE-k közé.

Módosítás

- (4) Az (EU) 2019/1021 rendelet IV. és V. melléklete már tartalmaz koncentrációs határértékeket a következő anyagok vagy anyagszoptok tekintetében: a) a tetrabrómdifenil-éter, a pentabrómdifenil-éter, a hexabrómdifenil-éter, a heptabrómdifenil-éter és dekabrómdifenil-éter együttes koncentrációja (az utóbbi kivételével, amely nem szerepel az említett rendelet V. mellékletében); b) hexabrómciklododekán; c) alkánok, C10-C13, klór-(rövid láncú klórozott paraffinok) (SCCP); és d) poliklórozott dibenzo-p-dioxinok és dibenzofuránok (PCDD/PCDF). Az (EU) 2019/1021 rendelet 15. cikkének (2) bekezdése értelmében **helyénvaló a IV. mellékletben szereplő koncentrációs határértékeket ezen anyagok esetében a tudományos és műszaki fejlődésnek megfelelően** módosítani. Az (EU) 2019/1021 rendelet IV. mellékletében felsorolt polibrómozott difenil-éterek (PBDE-k) jegyzékével való összhang érdekében a dekabrómdifenil-éter anyagot fel kell venni az említett rendelet V. mellékletének harmadik oszlopában felsorolt PBDE-k közé.

2022. május 3., kedd

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat

5 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (5a) A perfluor-hexán-szulfonsavat (PFHxS), annak sóit és a PFHxS-rokon vegyületeket a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokat felülvizsgáló bizottság (POPRC) a szóban forgó anyagok kockázati profiljának és kockázatkezelési értékelésének befejezését követően egyedi mentességek nélkül javasolta felvenni az Egyezmény A. mellékletébe^(5a). A tervek szerint a PFHxS, annak sói és a PFHxS-rokon vegyületek egyezménybe történő felvételéről való döntésre a Stockholmi Egyezmény részes feleinek 10. konferenciáján kerül sor, amelyet eredetileg 2021 júliusában rendeztek volna meg, és amelyet a Covid19-világjárvány számos európai országban tapasztalható kedvezőtlen fejleményei miatt 2022 júniusára tettek át. Az Egyezmény célkitűzései tekintetében ezért a jelenlegi hatásvizsgálat^(5b) alapján és annak biztosítása érdekében, hogy az ezen anyagokat tartalmazó hulladék kezelése az egyezmény rendelkezéseivel összhangban történjen, helyénvaló már most módosítani az (EU) 2019/1021 rendelet IV. és V. mellékletét a perfluor-hexán-szulfonsavnak (PFHxS), annak sóinak és a PFHxS-rokon vegyületeknek a mellékletekbe történő felvételével és a megfelelő koncentráció-határértékek feltüntetésével. A Bizottságnak a következetesség biztosítása érdekében az (EU) 2019/1021 rendelet egyéb mellékleteiben tükröznie kell a IV. és V. melléklet említett módosításait.

^(5a) POPRC-15/1.

^(5b) SWD(2021)0300.

2022. május 3., kedd

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat

6 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (6) Az (EU) 2019/1021 rendelet IV. és V. mellékletében javasolt koncentrációs határértékeket ugyanazzal a módszerrel határozták meg, mint amelyet a 850/2004/EK rendelet IV. és V. mellékletének korábbi módosításaiban a koncentrációs határértékek meghatározásához használtak. A javasolt koncentrációs határértékeknek **meg kell valósítaniuk** az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének az érintett anyagok megsemmisítéséhez vagy visszafordíthatatlan átalakításához kapcsolódó **célkitűzését**. E határértékeknek figyelembe kell venniük a **klímasemleges és körforgásos gazdaság megvalósítására vonatkozó, az európai zöld megállapodásban foglalt tágabb szakpolitikai célkitűzést is** ⁽²⁶⁾.

⁽²⁶⁾ COM(2019)0640.

Módosítás

- (6) Az (EU) 2019/1021 rendelet IV. és V. mellékletében javasolt koncentrációs határértékeket ugyanazzal a módszerrel határozták meg, mint amelyet a 850/2004/EK rendelet IV. és V. mellékletének korábbi módosításaiban a koncentrációs határértékek meghatározásához használtak. A javasolt koncentrációs határértékeknek **az Európai Unió működéséről szóló szerződésben (EUMSZ) meghatározott elővigyázatosság elvén kell alapulniuk, és arra kell irányulniuk, hogy ahol lehetséges, megszüntessék a POP-ok környezetbe történő kibocsátását annak érdekében, hogy teljesüljön az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének az érintett anyagok megsemmisítéséhez vagy visszafordíthatatlan átalakításához kapcsolódó célkitűzése**. E határértékeknek figyelembe kell venniük **továbbá az európai zöld megállapodásban** ⁽²⁶⁾ **foglalt tágabb szakpolitikai célkitűzést is, miszerint a toxikus anyagoktól mentes környezet kialakítása, az újrahasznosítás fokozása és az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése érdekében meg kell valósítani a szennyezőanyag-mentességre törekvést, olyan nem toxikus anyagciklusokat kell kialakítani, amelyekben a tiltott anyagok újrafeldolgozási tevékenységek révén nem vezethetők vissza az uniós piacra, valamint meg kell valósítani a körforgásos gazdaságot**.

⁽²⁶⁾ COM(2019)0640.

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat

6 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (6a) Az (EU) 2019/1021 rendelet IV. és V. mellékletében meghatározott koncentrációs határértékeknek koherensnek kell lenniük, és hozzá kell járulniuk „A vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégia a toxikus anyagoktól mentes környezetért” című, 2020. október 14-i bizottsági közlemény végrehajtásához, amely átfogó intézkedéscsomagot javasol a per- és polifluorozott alkilezett anyagok használatának és az azokkal való szennyeződésnek a kezelésére.

2022. május 3., kedd

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat

6 b preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (6b) A szennyezett hulladék más hulladékkal vagy anyagokkal való keveredésének megelőzése, valamint a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokat tartalmazó hulladékok jobb nyomonkövethetőségének és hatékony kezelésének biztosítása érdekében el kell kerülni a jelenleg az (EU) 2019/1021 rendelettel hatályon kívül helyezett 850/2004/EK rendeletben foglalt, a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokat tartalmazó hulladékok és az azt követően a rendeletbe foglalt hulladékok közötti inkonzisztenciát. A Bizottságnak ezért értékelnie kell, hogy helyénvaló-e elismerni, hogy az (EU) 2019/1021 rendelet IV. mellékletében meghatározott koncentrációs-határértékeket meghaladó, környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokat tartalmazó hulladékokat veszélyesként kell besorolni, és adott esetben jogalkotási javaslatot kell előterjeszteni a 2009/98/EK irányelv vagy a 2014/955/EU határozat módosítására, vagy mindkettőre;

Módosítás 8

Rendeletre irányuló javaslat

1 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

1a. cikk

„A Bizottság értékeli, hogy helyénvaló lenne-e módosítani a hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelvet vagy a 2014/955/EU bizottsági határozatot ^(1a), vagy mindkettőt annak elismerése érdekében, hogy az (EU) 2019/1021 rendelet IV. mellékletében meghatározott koncentrációs-határértékeket meghaladó, a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokat tartalmazó hulladékot veszélyesként kell besorolni, és adott esetben ezen értékelés alapján és legkésőbb e jogszabály hatálybalépésétől számított 18 hónapon belül jogalkotási javaslatot terjeszt elő az irányelv vagy a határozat, vagy mindkettő módosítására.

^(1a) A Bizottság 2014. december 18-i határozata a hulladékjegyzékről szóló 2000/532/EK határozatnak a 2008/98/EK irányelv szerinti módosításáról

2022. május 3., kedd

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat

1 melléklet – 1 bekezdés – 1 pont – a pont – táblázat

(EU) 2019/1021 rendelet

IV melléklet – táblázat

A Bizottság által javasolt szöveg

„Pentaklórfenol, valamint annak sói és észterei	87-86-5 és egyebek	201-778-6 és egyebek	100 mg/kg
Dikofol	115-32-2	204-082-0	50 mg/kg
Perfluoroktánsav (PFOA), valamint annak sói és a PFOA-rokon vegyületek:	335-67-1 és egyebek	206-397-9 és egyebek	1 mg/kg
			(PFOA és annak sói),
			40 mg/kg
			(PFOA-rokon vegyületek)”

Módosítás

„Pentaklórfenol (PCP), valamint annak sói és észterei	87-86-5 és egyebek	201-778-6 és egyebek	100 mg/kg
Dikofol	115-32-2	204-082-0	50 mg/kg
Perfluoroktánsav (PFOA), valamint annak sói és a PFOA-rokon vegyületek:	335-67-1 és egyebek	206-397-9 és egyebek	0,1 mg/kg
			(PFOA és annak sói),
			20 mg/kg
			(PFOA-rokon vegyületek összege)”

2022. május 3., kedd

Perfluorhexán-szulfonsav (PFHxS), valamint annak sói és a PFHxS-rokon vegyületek	355-46-4 és egyebek	355-46-4 és egyebek	0,1 mg/kg
			(PFHxS és annak sói),
			20 mg/kg
			(PFHxS-rokon vegyületek)”

Módosítás 10**Rendeletre irányuló javaslat****1 melléklet – 1 bekezdés – 1 pont – b pont – táblázat**

(EU) 2019/1021 rendelet

IV melléklet – táblázat

A Bizottság által javasolt szöveg

„Alkánok, C10-C13, klór- (rövid láncú klórozott paraffinok) (SCCP)	85535-84-8	287-476-5	1 500 mg/kg”
--	------------	-----------	---------------------

Módosítás

„Alkánok, C10-C13, klór- (rövid láncú klórozott paraffinok) (SCCP)	85535-84-8	287-476-5	420 mg/kg”
--	------------	-----------	-------------------

Módosítás 11**Rendeletre irányuló javaslat****1 melléklet – 1 bekezdés – 1 pont – c pont – táblázat**

(EU) 2019/1021 rendelet

IV melléklet – táblázat

A Bizottság által javasolt szöveg

„Tetrabrómdifenil-éter C ₁₂ H ₆ Br ₄ O	40088-47-9 és egyebek	254-787-2 és egyebek	A tetrabrómdifenil-éter, a pentabrómdifenil-éter, a hexabrómdifenil-éter, a heptabrómdifenil-éter és a dekabrómdifenil-éter együttes koncentrációja:
Pentabrómdifenil-éter C ₁₂ H ₅ Br ₅ O	32534-81-9 és egyebek	251-084-2 és egyebek	
Hexabrómdifenil-éter C ₁₂ H ₄ Br ₆ O	36483-60-0 és egyebek	253-058-6 és egyebek	

2022. május 3., kedd

Heptabrómdifenil-éter C ₁₂ H ₃ Br ₇ O	68928-80-3 és egyebek	273-031-2 és egyebek	
Bisz(pentabróm-fenil)éter (dekabróm-difenil-éter; dekaBDE) C ₁₂ Br ₁₀ O	1163-19-5 és egyebek	214-604-9 és egyebek	
			a) (dátum)-ig [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a következő pontban megadott dátumot megelőző napot] 500 mg/kg
			b) (dátum)-tól [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be az e rendelet hatálybalépésének dátumát követő 5 évnek megfelelő dátumot] 200 mg/kg, vagy ha magasabb, az ezen anyagok együttes koncentrációja, amennyiben azok keverékekben vagy árucikkekben vannak jelen, az I. melléklet negyedik oszlopának 2. pontjában a tetrabrómdifenil-éter, a pentabrómdifenil-éter, a hexabrómdifenil-éter, a heptabrómdifenil-éter és a dekabrómdifenil-éter anyagok tekintetében meghatározottak szerint ”;

Módosítás

„Tetrabrómdifenil-éter C ₁₂ H ₆ Br ₄ O	40088-47-9 és egyebek	254-787-2 és egyebek	„a tetrabrómdifenil-éter (C₁₂H₆Br₄O), a pentabrómdifenil-éter (C₁₂H₅Br₅O), a hexabrómdifenil-éter (C₁₂H₄Br₆O), a heptabrómdifenil-éter (C₁₂H₃Br₇O) és a dekabrómdifenil-éter (C₁₂Br₁₀O) együttes koncentrációja:
Pentabrómdifenil-éter C ₁₂ H ₅ Br ₅ O	32534-81-9 és egyebek	251-084-2 és egyebek	
Hexabrómdifenil-éter C ₁₂ H ₄ Br ₆ O	36483-60 és egyebek	253-058-6 és egyebek	
Heptabrómdifenil-éter C ₁₂ H ₃ Br ₇ O	68928-80-3 és egyebek	273-031-2 és egyebek	
Bisz(pentabróm-fenil)éter (dekabróm-difenil-éter; dekaBDE) C ₁₂ Br ₁₀ O	1163-19-5 és egyebek	214-604-9 és egyebek	

2022. május 3., kedd

			a) (dátum)-ig [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a következő pontban megadott dátumot megelőző napot], 200 mg/kg A Bizottságnak felül kell vizsgálnia ezt a koncentrációs határértéket, és adott esetben a Szerződéseknek megfelelően jogalkotási javaslatot kell elfogadnia ezen érték csökkentése céljából legkésőbb [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be az e rendelet hatálybalépésének dátumát követő 5 évnek megfelelő dátumot]-ig.
			b) törölve

Módosítás 12

Rendeletre irányuló javaslat

1 melléklet – 1 bekezdés – 1 pont – d pont – táblázat

(EU) 2019/1021 rendelet

IV melléklet – táblázat

A Bizottság által javasolt szöveg

„Poliklórozott dibenzo-p-dioxinok és dibenzofuránok (PCDD/PCDF) és dioxin jellegű poliklórozott bifénilek (dl-PCB-k)			5 µg/kg ⁽²⁾
--	--	--	-------------------------------

⁽²⁾ A határérték kiszámítása az V. melléklet táblázata 2. részének harmadik albekezdésében meghatározott toxicitási egyenérték-tényezők (TEF-ek) szerint, a PCDD-k, PCDF-ek és dl-PCB-k összegeként történik.”;

Módosítás

„Poliklórozott dibenzo-p-dioxinok és dibenzofuránok (PCDD/PCDF) és dioxin jellegű poliklórozott bifénilek (dl-PCB-k)			1 µg/kg ⁽²⁾
--	--	--	-------------------------------

⁽²⁾ A határérték kiszámítása az V. melléklet táblázata 2. részének harmadik albekezdésében meghatározott toxicitási egyenérték-tényezők (TEF-ek) szerint, a PCDD-k, PCDF-ek és dl-PCB-k összegeként történik.”;

2022. május 3., kedd

Módosítás 13**Rendeletre irányuló javaslat****1 melléklet – 1 bekezdés – 1 pont – e pont – táblázat**

(EU) 2019/1021 rendelet

IV melléklet – táblázat

A Bizottság által javasolt szöveg

„Hexabrómciklododekán(4)	25637-99-4, 3194-55-6, 134237-50-6, 134237-51-7, 134237-52-8	247-148-4 221-695-9	500 mg/kg”
--------------------------	--	---------------------	-------------------

Módosítás

„Hexabrómciklododekán(4)	25637-99-4, 3194-55-6, 134237-50-6, 134237-51-7, 134237-52-8	247-148-4 221-695-9	a) (dátum)-ig [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a következő pontban megadott dátumot megelőző napot]200 mg/kg
			A Bizottságnak felül kell vizsgálnia ezt a koncentrációs határértéket, és adott esetben a Szerződésnek megfelelően jogalkotási javaslatot kell elfogadnia ezen érték 100 mg/kg-ra való csökkentése céljából legkésőbb [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be az e rendelet hatálybalépésének dátumát követő 5 évnek megfelelő dátumot]-ig.”

Módosítás 14**Rendeletre irányuló javaslat****I melléklet – 1 bekezdés – 2 pont – a pont – iv alpont (új)**

(EU) 2019/1021 rendelet

V melléklet – 2 rész – táblázat

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Perfluorhexán-szulfonsav (PFHxS), valamint annak sói és a PFHxS-rokon vegyületek: 50 mg/kg (PFHxS és annak sói), 2 000 mg/kg (PFHxS-rokon vegyületek).

2022. május 3., kedd

P9_TA(2022)0131

Közös hozzáadottértékadó-rendszer (héta): a bizonyos csalásra alkalmas termékek értékesítése és szolgáltatások nyújtása esetén alkalmazott választható fordított adózás, valamint a héacsalás elleni gyorsreagálási mechanizmus alkalmazási időszakának meghosszabbítása *

Az Európai Parlament 2022. május 3-i jogalkotási állásfoglalása a 2006/112/EK irányelvnek a bizonyos csalásra alkalmas termékek értékesítése és szolgáltatások nyújtása esetén alkalmazott választható fordított adózás, valamint a héacsalás elleni gyorsreagálási mechanizmus alkalmazási időszakának meghosszabbítása tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2022)0039 – C9-0053/2022 – 2022/0027(CNS))

(Különleges jogalkotási eljárás – konzultáció)

(2022/C 465/19)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2022)0039),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 113. cikkére, amelynek megfelelően a Tanács konzultált a Parlamenttel (C9-0053/2022),
 - tekintettel eljárási szabályzata 82. cikkére,
 - tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A9-0128/2022),
1. jóváhagyja a Bizottság javaslatát;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy alkalmazási időszakának további meghosszabbítása előtt végezze el a fordított adózási mechanizmus hatásainak értékelését;
 3. felszólítja a Tanácsot, hogy tájékoztassa a Parlamentet arról, ha a Parlament által jóváhagyott szövegtől el kíván térni;
 4. felkéri a Tanácsot a Parlamenttel való újbóli konzultációra, ha lényegesen módosítani kívánja a Parlament által jóváhagyott szöveget;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

2022. május 3., kedd

P9_TA(2022)0132

A schengeni vívmányok a Schengeni Információs Rendszer területét szabályozó rendelkezéseinek alkalmazása Cipruson *

Az Európai Parlament 2022. május 3-i jogalkotási állásfoglalása a schengeni vívmányok Schengeni Információs Rendszer területét szabályozó rendelkezéseinek a Ciprusi Köztársaságban történő alkalmazásáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2021)0472 – C9-0350/2021 – 2021/0266(NLE))

(Konzultáció)

(2022/C 465/20)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2021)0472),
 - tekintettel a 2003-as csatlakozási okmány 3. cikkének (2) bekezdésére, amely alapján a Tanács konzultált a Parlamenttel (C9-0350/2021),
 - tekintettel eljárási szabályzata 82. cikkére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére (A9-0082/2022),
1. jóváhagyja a Bizottság javaslatát;
 2. felkéri a Tanácsot, hogy tájékoztassa a Parlamentet arról, ha a Parlament által jóváhagyott szövegtől el kíván térni;
 3. felkéri a Tanácsot a Parlamenttel való újbóli konzultációra, ha lényegesen módosítani kívánja a Parlament által jóváhagyott szöveget;
 4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak.
-

2022. május 3., kedd

P9_TA(2022)0133

A Számvevőszék egy tagjának kinevezése – Lefteris Christoforou**Az Európai Parlament 2022. május 3-i határozata Lefteris Christoforounak a Számvevőszék tagjává történő kinevezéséről (C9-0042/2022 – 2022/0802(NLE))****(Konzultáció)**

(2022/C 465/21)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 286. cikkének (2) bekezdésére, amelynek megfelelően a Tanács konzultált a Parlamenttel (C9-0042/2022),
 - tekintettel eljárási szabályzata 129. cikkére,
 - tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0132/2022),
- A. mivel a Tanács 2022. február 10-i levelével konzultált az Európai Parlamenttel Lefteris Christoforou a Számvevőszék tagjává történő kinevezéséről;
- B. mivel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság ezt követően értékelte – különösen az Európai Unió működéséről szóló szerződés 286. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételek szempontjából – a javasolt jelölt képességeit; mivel ezen értékelés keretében a bizottság megismerhette a jelölt életrajzát és a neki küldött írásbeli kérdőívre adott válaszait;
- C. mivel ugyanezen bizottság a továbbiakban – 2022. április 21-én – meghallgatta a jelöltet, aki a meghallgatáson bevezető nyilatkozatot tett, majd válaszolt a bizottság tagjai által feltett kérdésekre;
1. kedvezően véleményezi a Tanács Lefteris Christoforou számvevőszéki taggá történő kinevezésére irányuló javaslatát;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot a Tanácsnak és tájékoztatás céljából a Számvevőszéknek, valamint az Európai Unió többi intézményének és a tagállamok ellenőrző szerveinek.
-

2022. május 3., kedd

P9_TA(2022)0134

A Számvevőszék egy tagjának kinevezése – George Marius Hyzler

Az Európai Parlament 2022. május 3-i határozata George Marius Hyzlernek a Számvevőszék tagjává történő kinevezéséről (C9-0043/2022 – 2022/0803(NLE))

(Konzultáció)

(2022/C 465/22)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 286. cikkének (2) bekezdésére, amelynek megfelelően a Tanács konzultált a Parlamenttel (C9-0043/2022),
 - tekintettel eljárási szabályzata 129. cikkére,
 - tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0130/2022),
- A. mivel a Tanács 2022. február 10-i levelével konzultált a Parlamenttel George Marius Hyzlernek a Számvevőszék tagjává történő kinevezéséről;
- B. mivel a Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottsága ezt követően értékelte – különösen az Európai Unió működéséről szóló szerződés 286. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételek szempontjából – a javasolt jelölt képességeit; mivel ezen értékelés keretében a bizottság megismerhette a jelölt életrajzát és a neki küldött írásbeli kérdőívre adott válaszait;
- C. mivel ugyanezen bizottság a továbbiakban – 2022. április 21-én – meghallgatta a jelöltet, aki a meghallgatáson bevezető nyilatkozatot tett, majd válaszolt a bizottság tagjai által feltett kérdésekre;
1. kedvezően véleményezi a Tanács George Marius Hyzler számvevőszéki taggá történő kinevezésére irányuló javaslatát;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot a Tanácsnak és tájékoztatás céljából a Számvevőszéknek, valamint az Európai Unió többi intézményének és a tagállamok ellenőrző szerveinek.

2022. május 4., szerda

P9_TA(2022)0142

Az Europol megbízatásának megerősítése: együttműködés magánfelekkel, személyes adatok kezelése, a kutatás és innováció támogatása *I**

Az Európai Parlament 2022. május 4-i jogalkotási állásfoglalása az (EU) 2016/794 rendeletnek az Europol magánfelekkel folytatott együttműködése, a személyes adatoknak az Europol által a nyomozások támogatása érdekében végzett kezelése, valamint az Europol kutatásban és innovációban betöltött szerepe tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2020)0796 – C9-0401/2020 – 2020/0349(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 465/23)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2020)0796),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 88. cikkére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0401/2020),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2022. február 11-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére (A9-0290/2021),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. tudomásul veszi a Bizottság ezen állásfoglaláshoz csatolt nyilatkozatait, amelyeket az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* C sorozatában tesznek közzé;
 3. tudomásul veszi a Tanács ezen állásfoglaláshoz csatolt nyilatkozatát, amelyet az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* C sorozatában tesznek közzé;
 4. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

2022. május 4., szerda

P9_TC1-COD(2020)0349

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. május 4-én került elfogadásra az (EU) 2016/794 rendeletnek az Europol magánfelekkel folytatott együttműködése, a személyes adatoknak az Europol által a bűnügyi nyomozások támogatása érdekében végzett kezelése, valamint az Europol kutatásban és innovációban betöltött szerepe tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2022/991 rendelettel.)

2022. május 4., szerda

MELLÉKLET A JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ

A Bizottság nyilatkozatai az (EU) 2022/991 európai parlamenti és tanácsi rendeletről⁽¹⁾**A Bizottság nyilatkozata az Europol számára az ahhoz létrehozott mechanizmus végrehajtásáról, hogy javaslatot tegyen figyelmeztető jelzésekre a Schengeni Információs Rendszerben történő kiadására**

A Bizottság által az (EU) 2016/794 rendelet 68. cikkének (3) bekezdése alapján elvégzendő értékelés részeként három évvel az (EU) 2016/794 rendeletet módosító e rendelet hatálybalépését követően a Bizottság jelentést készít majd az (EU) 2016/794 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének r) pontjában létrehozott új mechanizmus operatív hatásáról. E mechanizmus keretében az Europol – harmadik országoktól vagy nemzetközi szervezetektől kapott adatok alapján – javasolhatja a tagállamoknak, hogy az Unió érdekében vigyenek be a Schengeni Információs Rendszerbe terrorizmusban vagy súlyos és szervezett bűnözésben részt vevő személyekre vonatkozó figyelmeztető jelzéseket. A Bizottság ezt az értékelést azoknak a jelentéseknek az alapján fogja elvégezni, amelyeket az Europol bocsát majd rendelkezésre az a Schengeni Információs Rendszerbe bevételre javasolt figyelmeztető jelzésekre, valamint a tagállamok által a Schengeni Információs Rendszerbe ezt követően bevitt figyelmeztető jelzésekre vonatkozóan.

A Bizottság nyilatkozata az Europol és az Európai Ügyészség közötti kapcsolatról

A Bizottság véleménye szerint az (EU) 2016/794 rendelet 20a. cikkében foglalt, az Europol és az Európai Ügyészség közötti kapcsolatra vonatkozó rendelkezések nem korlátozhatják az Europolnak az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelet 24. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit, ezért azokat az utóbbi cikkel összhangban kell értelmezni és alkalmazni.

A Bizottság nyilatkozata az Europol harmadik országokkal folytatott együttműködésére vonatkozó rendelkezésekről

Az Europol harmadik országokkal folytatott együttműködésére vonatkozó szabályokat illetően a Bizottság megjegyzi, hogy a személyes adatoknak az Europoltól egy harmadik országba irányuló, „jogilag kötelező erejű eszköz” alapján történő bármely továbbítása a Szerződés 218. cikke szerinti nemzetközi megállapodást tesz szükségessé, amiről az (EU) 2016/794 rendelet 25. cikke (1) bekezdésének b) pontja már rendelkezik. A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a személyes adatoknak az Europoltól harmadik országba irányuló, a megfelelő biztosítékok Europol általi értékelése alapján történő bármely továbbításának meg kell felelnie az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatában⁽²⁾ meghatározott követelményeknek, így az Europolnak azt a következtetést kell tudnia levonni, hogy az adatvédelem szintje a harmadik országban az adatvédelem szempontjából alapvető egyenértékűséget biztosít. Az ilyen értékelésen alapuló, az európai adatvédelmi biztosnak az (EU) 2016/794 rendelet 25. cikkének (6) bekezdése szerinti előzetes egyetértése nélküli adattovábbítás lehetővé tétele azzal a kockázattal jár majd, hogy az európai adatvédelmi biztos a későbbiekben az adatvédelmi biztosítékok eltérő értékelésén alapuló beavatkozást hajt végre, és így ez negatívan befolyásolhatja a bűnüldözési együttműködést.

A Bizottság nyilatkozata az Europol és az Interpol közötti együttműködés megerősítéséről

A Bizottság emlékeztet arra, hogy az Európai Unió és a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete (ICPO-INTERPOL) közötti, együttműködési megállapodásra irányuló, folyamatban lévő tárgyalások során és a Tanács által adott tárgyalási irányelvekkel⁽³⁾ összhangban a Bizottság az Europol és az Interpol közötti együttműködés megerősítésére törekszik, figyelembe véve a terrorizmus, a határokon átnyúló és transznacionális súlyos szervezett bűnözés elleni küzdelem legújabb fejleményeit, valamint a jelenlegi operatív igényeket és az Europol megbízatását. A Bizottság a Tanács által adott tárgyalási irányelvekkel⁽⁴⁾ összhangban törekszik annak biztosítására, hogy a megállapodás jogalapot biztosítson az Europol számára, hogy feladatainak ellátása céljából hozzáférjen a releváns Interpol-adatbázisokhoz.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/991 rendelete (2022. június 8.) az (EU) 2016/794 rendeletnek az Europol magánfelekkel folytatott együttműködése, a személyes adatoknak az Europol által a nyomozások támogatása érdekében végzett kezelése, valamint az Europol kutatásban és innovációban betöltött szerepe tekintetében történő módosításáról (HL L 169., 2022.6.27., 1. o.).

⁽²⁾ 2017. július 26-i 1/15 vélemény, EU–Kanada PNR-megállapodás, EU:C:2017:592; 2015. október 6-i ítélet, Schrems, C-362/14, EU:C:2015:650; 2020. július 16-i ítélet, Schrems II, C-311/18, EU:C:2020:559.

⁽³⁾ A Tanács (EU) 2021/1312 határozata (2021. július 19.) az Európai Unió és a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete (ICPO-INTERPOL) közötti együttműködési megállapodásra irányuló tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról.

⁽⁴⁾ A Tanács (EU) 2021/1312 határozata (2021. július 19.) az Európai Unió és a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete (ICPO-INTERPOL) közötti együttműködési megállapodásra irányuló tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról.

2022. május 4., szerda

A Tanács nyilatkozata az Interpol piros sarkos körözéseiről az (EU) 2022/991 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ elfogadásának keretében

Az EU és az Interpol között folyó együttműködés keretében a Tanács üdvözli az Interpol által elért előrehaladást a piros sarkos körözések kiadását és szétküldését megelőzően az Interpol Alapokmánya bármely megsértésének értékelésére szolgáló belső mechanizmusok kialakítása terén. A tagállamok továbbra is támogatni fogják az Interpol ezen erőfeszítéseit, és üdvözlik, hogy az Interpol képviselője a Tanácsnak munkacsoporti szinten tájékoztatást adott arról, hogy ezen erőfeszítésekkel az Interpol a piros sarkos körözésekkel politikai okokból vagy az emberi jogok megsértésének céljával elkövetett visszaélések megakadályozására törekszik, és szorgalmazza a témával kapcsolatban az Interpol és a nemzeti irodái közötti folyamatos és rendszeres információcserét a tagállamok által az Interpollal együttműködésben meghozandó intézkedések fokozottabb tudatosítása érdekében. A Tanács a jövőben is támogatást fog nyújtani az Interpolnak az adatok minőségére és megfelelőségére vonatkozó meglévő Interpol-előírások és -eljárások előmozdításához, és rendszeresen fogja kérni az Interpol-t, hogy munkacsoporti szinten tájékoztassa a Tanácsot.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/991 rendelete (2022. június 8.) az (EU) 2016/794 rendeletnek az Europol magánfelekkel folytatott együttműködése, a személyes adatoknak az Europol által a nyomozások támogatása érdekében végzett kezelése, valamint az Europol kutatásban és innovációban betöltött szerepe tekintetében történő módosításáról (HL L 169., 2022.6.27., 1. o.).

2022. május 4., szerda

P9_TA(2022)0143

Torzító külföldi támogatások *I**

Az Európai Parlament 2022. május 4-én elfogadott módosításai a belső piacot torzító külföldi támogatásokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatához (COM(2021)0223 – C9-0167/2021 – 2021/0114(COD)) ⁽¹⁾

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 465/24)

Módosítás 1**Rendeletre irányuló javaslat****2 preambulumbekkezdés**

A Bizottság által javasolt szöveg

- (2) Ugyanakkor a vállalkozások harmadik országoktól is kaphatnak támogatást, **amelyek olyan állami forrásokat biztosítanak, amelyeket** aztán például a gazdaság bármely ágazatában a belső piacon folytatott gazdasági tevékenységek finanszírozására használnak fel, mint például a közbeszerzési eljárásokban való részvétel vagy vállalkozások felvásárlása, ideértve a stratégiai eszközökkel, például a kritikus infrastruktúrával és innovatív technológiákkal rendelkező vállalkozásokat is. Az ilyen támogatásokra jelenleg nem vonatkoznak az uniós állami támogatási szabályok.

Módosítás

- (2) Ugyanakkor a vállalkozások harmadik országoktól is kaphatnak támogatást, **amelyet** aztán például a gazdaság bármely ágazatában a belső piacon folytatott gazdasági tevékenységek finanszírozására használnak fel, mint például a közbeszerzési eljárásokban való részvétel vagy vállalkozások felvásárlása, ideértve a stratégiai eszközökkel, például a kritikus infrastruktúrával és innovatív technológiákkal rendelkező vállalkozásokat is. Az ilyen támogatásokra jelenleg nem vonatkoznak az uniós állami támogatási szabályok. **Hasonló aggályok merülnek fel az állami tulajdonban lévő vállalkozásokkal kapcsolatban is.**

Módosítás 2**Rendeletre irányuló javaslat****2 a preambulumbekkezdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (2a) **Noha e rendeletnek valamennyi gazdasági ágazatra ki kell terjednie, a Bizottságnak különös figyelmet kell fordítania az Unió számára stratégiai fontosságú ágazatokra és a kritikus infrastruktúrákra, például az (EU) 2019/452 európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említettekre.**

⁽¹⁾ Az ügyet az 59. cikk (4) bekezdésének negyedik albekezdése alapján visszautalták az illetékes bizottsághoz intézményközi tárgyalások céljából (A9-0135/2022).

2022. május 4., szerda

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat

5 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(5a) E rendeletnek koherensnek és összehangoltnak kell lennie a meglévő eszközökkel, így a 139/2004/EK tanácsi rendelettel ^(1a), a 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ^(1b), az (EU) 2019/452 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ^(1c) vagy az (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi rendelettel ^(1d). A különböző eszközök alkalmazása során a Bizottságnak figyelmet kell fordítania a szükséges információk hatékony megosztására az átfogó megközelítés biztosítása érdekében.

^(1a) A Tanács 139/2004/EK rendelete (2004. január 20.) a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről (az EK összefonódás-ellenőrzési rendelete) (HL L 24., 2004.1.29., 1. o.).

^(1b) Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 65. o.).

^(1c) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/452 rendelete (2019. március 19.) az Unióba irányuló közvetlen külföldi befektetések átvilágítási keretének létrehozásáról (HL L 79 I., 2019.3.21., 1. o.).

^(1d) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/... rendelete a harmadik országbeli gazdasági szereplőknek, áruknak és szolgáltatásoknak az Unió belső közbeszerzési piacához való hozzáféréséről, valamint az uniós gazdasági szereplők, áruk és szolgáltatások harmadik országbeli közbeszerzési piacokhoz való hozzáféréséről szóló tárgyalásokat támogató eljárásokról (nemzetközi közbeszerzési eszköz) (HL L ...).

2022. május 4., szerda

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat

6 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (6) Szabályokat és eljárásokat kell megállapítani a belső piacot ténylegesen vagy potenciálisan torzító külföldi támogatások kivizsgálására, és adott esetben orvosolni kell ezeket a torzulásokat. A külföldi támogatások torzíthatják a belső piacot, ha a külföldi támogatásban részesülő vállalkozás gazdasági tevékenységet folytat az Unióban. E rendeletnek ezért olyan szabályokat kell megállapítania, amelyek az Unióban gazdasági tevékenységet folytató valamennyi vállalkozásra vonatkoznak. Tekintettel a kkv-k által folytatott gazdasági tevékenységek jelentőségére és az Unió fő szakpolitikai céljainak eléréséhez való hozzájárulásukra, különös figyelmet kell fordítani arra, hogy ez a rendelet milyen hatást gyakorol e vállalkozásokra.

Módosítás

- (6) Szabályokat és eljárásokat kell megállapítani a belső piacot ténylegesen vagy potenciálisan torzító külföldi támogatások kivizsgálására, és adott esetben orvosolni kell ezeket a torzulásokat. A külföldi támogatások torzíthatják a belső piacot, ha a külföldi támogatásban részesülő vállalkozás gazdasági tevékenységet folytat az Unióban. **E rendelet megfelelő alkalmazásának és végrehajtásának hozzá kell járulnia a belső piacnak a külföldi támogatások által okozott torzulásokkal szembeni rezilienciájához, és ezáltal meg kell erősítenie az Unió nyitott stratégiai autonómiáját.** E rendeletnek ezért olyan szabályokat kell megállapítania, amelyek az Unióban gazdasági tevékenységet folytató valamennyi vállalkozásra vonatkoznak. Tekintettel a kkv-k által folytatott gazdasági tevékenységek jelentőségére és az Unió fő szakpolitikai céljainak eléréséhez való hozzájárulásukra, különös figyelmet kell fordítani arra, hogy ez a rendelet milyen hatást gyakorol e vállalkozásokra.

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat

7 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- (7a) **Mivel az érintett tagállami hatóságok e rendelet alkalmazásának szerves részét képezik, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy hatóságaik hatékony együttműködést és koordinációt folytassanak a Bizottsággal e rendelet alkalmazása során. Ezért a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy strukturált együttműködést alakítson ki az információk megosztása és a koordináció céljából.**

Módosítás

2022. május 4., szerda

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat

9 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (9) Pénzügyi hozzájárulásnak kell fennállnia, amelyet közvetlenül vagy közvetve egy harmadik ország **hatóságai nyújtanak**. A pénzügyi hozzájárulás közjogi és magánszervezeteken keresztül is nyújtható. Azt, hogy egy közigazgatási intézmény **nyújt-e** pénzügyi hozzájárulást, eseti alapon kell megállapítani, kellő figyelemmel az érintett intézmény jellemzőire, valamint az intézmény működése szerinti országban uralkodó jogi és gazdasági környezetre, ideértve a **kormányzat gazdaságban** betöltött szerepét is. A pénzügyi hozzájárulás magánszervezeten keresztül is nyújtható, amennyiben annak intézkedései a harmadik országnak tulajdoníthatók.

Módosítás

- (9) Pénzügyi hozzájárulásnak kell fennállnia, amelyet közvetlenül vagy közvetve egy harmadik ország **nyújt**. A pénzügyi hozzájárulás közjogi és magánszervezeteken keresztül is nyújtható. Azt, hogy egy közigazgatási intézmény pénzügyi hozzájárulást **nyújt-e**, eseti alapon kell megállapítani, kellő figyelemmel az érintett intézmény jellemzőire, valamint az intézmény működése szerinti **harmadik** országban uralkodó jogi és gazdasági környezetre, ideértve a **kormányzatnak az említett harmadik ország gazdaságában** betöltött szerepét is. A pénzügyi hozzájárulás magánszervezeten keresztül is nyújtható, amennyiben annak intézkedései a harmadik országnak tulajdoníthatók. **A pénzügyi hozzájárulással gazdaságilag egyenértékű támogatási intézkedéseket szintén pénzügyi hozzájárulásnak kell tekinteni. Ilyen pénzügyi hozzájárulásnak tekinthető az is, amikor a kedvezményezett kiváltságos hozzáféréssel rendelkezik a belföldi piachoz, nevezetesen a nemzeti jog által biztosított kizárólagos vagy különleges jogok, valamint az alkalmazandó szabályok alóli, de jure vagy de facto szelektív kivételek vagy ezzel egyenértékű intézkedések révén az áruk vagy szolgáltatások harmadik országban történő nyújtása tekintetében, illetve az uralkodó jogi és gazdasági feltételekből adódóan a belföldi kötött piac előnyeit élvezzi. Ez mesterséges versenyelőnyhöz vezethet, amely a belső piacon kiaknázható, és ezáltal súlyosbíthatja a támogatások torzító hatását.**

2022. május 4., szerda

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat

10 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (10) **Az ilyen** pénzügyi hozzájárulásnak gazdasági előnyt kell biztosítania a belső piacon gazdasági tevékenységet folytató vállalkozás számára. A nem gazdasági tevékenységet folytató szervezet javára nyújtott pénzügyi hozzájárulás nem minősül külföldi támogatásnak. Az előny fennállását összehasonlítható referenciamutatók alapján kell megállapítani, mint például a magánbefektetők befektetési gyakorlata, a piacon elérhető finanszírozási ráták, hasonló adóügyi megítélés vagy egy adott áruért vagy szolgáltatásért fizetett megfelelő ellentételezés. Ha nem állnak rendelkezésre közvetlenül összehasonlítható referenciamutatók, a meglévő referenciamutatók kiigazíthatók, vagy általánosan elfogadott értékelési módszerek alapján alternatív referenciaértékek határozhatók meg.

Módosítás

- (10) A pénzügyi hozzájárulásnak gazdasági előnyt kell biztosítania a belső piacon gazdasági tevékenységet folytató vállalkozás számára. A nem gazdasági tevékenységet folytató szervezet javára nyújtott pénzügyi hozzájárulás nem minősül külföldi támogatásnak. Az előny fennállását összehasonlítható referenciamutatók alapján kell megállapítani, mint például a magánbefektetők befektetési gyakorlata, a piacon elérhető finanszírozási ráták, hasonló adóügyi megítélés vagy egy adott áruért vagy szolgáltatásért fizetett megfelelő ellentételezés. Ha nem állnak rendelkezésre közvetlenül összehasonlítható referenciamutatók, a meglévő referenciamutatók kiigazíthatók, vagy általánosan elfogadott értékelési módszerek alapján alternatív referenciaértékek határozhatók meg. **A transzferárazás előnyt biztosíthat, és a pénzügyi hozzájárulással egyenértékűnek tekinthető, ha nem felel meg a szokásos piaci feltételeknek.**

Módosítás 8

Rendeletre irányuló javaslat

11 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (11a) **A külföldi támogatás attól a pillanattól tekinthető megadottnak, amikor a kedvezményezett jogosultságot szerez a támogatásra. A támogatás tényleges kifizetése nem szükséges feltétele annak, hogy egy támogatás e rendelet hatálya alá tartozzon.**

2022. május 4., szerda

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat

14 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (14) E mutatók alkalmazásakor a Bizottság különböző tényezőket vehet figyelembe, mint például a támogatás abszolút értékben vagy a piac méretéhez vagy a beruházás értékéhez viszonyított nagyságát. Valószínűleg torzító hatású például az olyan összefonódás, amelynek keretében a külföldi támogatás a célvállalkozás vételárának jelentős részét fedezi. Hasonlóképpen a közbeszerzési eljárások keretében odaítélt szerződések becsült értékének jelentős részét fedező külföldi támogatások valószínűleg torzulásokat okoznak. A működési költségekre nyújtott külföldi támogatás nagyobb valószínűséggel okozhat torzulásokat, mint ha beruházási költségekre nyújtanak. A kis- és középvállalkozásoknak nyújtott külföldi támogatások esetében kevésbé valószínű a torzító hatás a nagyvállalkozásoknak nyújtott külföldi támogatásokhoz képest. Figyelembe kell venni továbbá a piac jellemzőit és különösen a piaci versenyfeltételeket, például a belépési korlátokat. A gazdaságtalan eszközök fenntartása vagy **az egyébként nem kiépítendő kapacitásbővítésbe való befektetés** ösztönzése révén **többletkapacitáshoz vezető külföldi támogatások valószínűleg torzulásokat okoznak**. Az olyan kedvezményezettnek nyújtott külföldi támogatás, amely – például az Unióban elért árbevétele alapján – nem folytat jelentős tevékenységet a belső piacon, kisebb valószínűséggel okoz torzulásokat, mint az olyan kedvezményezettnek nyújtott külföldi támogatás, amely a belső piacon jelentősebb tevékenységet folytat. **Végül** általános szabályként **az 5 millió EUR-t meg nem haladó külföldi támogatásokat úgy kell tekinteni, hogy e rendelet értelmében valószínűleg nem torzítják a belső piacot**.

Módosítás

- (14) E mutatók alkalmazásakor a Bizottság különböző tényezőket vehet figyelembe, mint például a támogatás abszolút értékben vagy a piac méretéhez vagy a beruházás értékéhez viszonyított nagyságát. Valószínűleg torzító hatású például az olyan összefonódás, amelynek keretében a külföldi támogatás a célvállalkozás vételárának jelentős részét fedezi. Hasonlóképpen a közbeszerzési eljárások keretében odaítélt szerződések becsült értékének jelentős részét fedező külföldi támogatások valószínűleg torzulásokat okoznak. A működési költségekre nyújtott külföldi támogatás nagyobb valószínűséggel okozhat torzulásokat, mint ha beruházási költségekre nyújtanak. A kis- és középvállalkozásoknak nyújtott külföldi támogatások esetében kevésbé valószínű a torzító hatás a nagyvállalkozásoknak nyújtott külföldi támogatásokhoz képest. Figyelembe kell venni továbbá a piac jellemzőit és különösen a piaci versenyfeltételeket, például a belépési korlátokat. **Valószínűleg torzulást okoznak azok a külföldi támogatások, amelyek többletkapacitáshoz vezetnek** gazdaságtalan eszközök fenntartása vagy **olyan kapacitások bővítésére irányuló beruházások** ösztönzése révén, **amelyeket egyébként nem építettek vagy vásároltak volna meg**. Az olyan kedvezményezettnek nyújtott külföldi támogatás, amely – például az Unióban elért árbevétele alapján – nem folytat jelentős tevékenységet a belső piacon, kisebb valószínűséggel okoz torzulásokat, mint az olyan kedvezményezettnek nyújtott külföldi támogatás, amely a belső piacon jelentősebb tevékenységet folytat. **A gazdasági tevékenység alakulását is figyelembe lehet venni annak érdekében, hogy a Bizottság fellelphessen, ha egy vállalkozás aktivitási szintje alacsony, de várhatóan erőteljesen növekedni fog.** A Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy a torzulás értékelése során figyelembe vegye, hogy egy harmadik ország rendelkezik-e olyan hatékony támogatásellenőrzési rendszerrel, amely legalább egyenértékű az uniós rendszerrel, és amely miatt az említett harmadik ország által nyújtott támogatások e rendelet értelmében kisebb valószínűséggel torzítják a belső piacot. A Bizottságnak ezért ösztönöznie kell a harmadik országokat ilyen támogatásellenőrzési rendszerek kialakítására, többek között olyan kétoldalú megállapodások megkötésével és végrehajtásával, amelyek tartalmilag egyenlő versenyfeltételekre vonatkozó rendelkezéseket tartalmaznak, valamint a harmadik országok arra való ösztönzésével, hogy teljesítsék a nemzetközi támogatási kötelezettségeket és igazodjanak az Unióhoz a támogatásokra

2022. május 4., szerda

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

vonatkozó nemzetközi szabályok és a versenysemlegesség javítására irányuló kezdeményezések tekintetében, különösen a WTO-n belül. Általános szabályként a 4 millió EUR-t meg nem haladó külföldi támogatásokat úgy kell tekinteni, hogy e rendelet értelmében valószínűleg nem torzítják a belső piacot. **A Bizottságnak iránymutatásokat kell kidolgoznia és közzétennie, amelyek további részleteket tartalmaznak a támogatás torzító jellegének értékelésére vonatkozóan annak érdekében, hogy jogbiztonságot teremtsen valamennyi piaci szereplő számára. Az iránymutatásoknak példákat és tipikus eseteket is tartalmazniuk kell a torzító hatású és az ilyen hatással nem járó támogatásokra.**

Módosítás 10

Rendeletre irányuló javaslat

16 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(16) A Bizottságnak figyelembe kell vennie azokat a pozitív hatásokat, amelyeket a külföldi támogatás az érintett támogatott gazdasági tevékenység alakulására gyakorol. A Bizottságnak ezeket a pozitív hatásokat össze kell vetnie a külföldi támogatásnak a belső piacra gyakorolt torzító hatásával annak érdekében, hogy adott esetben meghatározza a megfelelő jogorvoslati intézkedést, vagy kötelezettségvállalásokat fogadjon el. A mérlegelés alapján az a következtetés is levonható, hogy nincs szükség jogorvoslati intézkedések bevezetésére. A külföldi támogatások azon kategóriái, amelyek a legnagyobb valószínűséggel torzítják a belső piacot, kisebb valószínűséggel járnak több pozitív, mint negatív hatással.

(16) A Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy figyelembe vegye a külföldi támogatásnak az adott belső piaci támogatott gazdasági tevékenység fejlődésére gyakorolt pozitív hatásait, valamint azt, hogy a támogatás milyen mértékben járul hozzá a közpolitikai – többek között szociális és környezetvédelmi – célkitűzések megvalósításához. A Bizottságnak ezeket a pozitív hatásokat össze kell vetnie a külföldi támogatásnak a belső piacra gyakorolt torzító hatásával annak érdekében, hogy adott esetben meghatározza a megfelelő jogorvoslati intézkedést, vagy kötelezettségvállalásokat fogadjon el. A mérlegelés során figyelembe kell vennie mind a rövid, mind a hosszú távú hatásokat, és szem előtt kell tartania a külföldi támogatások által okozott torzulások kezelésének általános célkitűzését. **Elemzésében a Bizottságnak az állami támogatás egységes piaccal való összeegyeztethetősége értékelésekor figyelembe kell vennie az alkalmazott általános elveket.** A mérlegelés alapján az a következtetés is levonható, hogy nincs szükség jogorvoslati intézkedések bevezetésére. A külföldi támogatások azon kategóriái, amelyek a legnagyobb valószínűséggel torzítják a belső piacot, kisebb valószínűséggel járnak több pozitív, mint negatív hatással. **A Bizottságnak emellett figyelembe kell vennie a gazdaság súlyos nemzeti vagy globális szintű – például a globális egészségügyi válságok által okozott – zavarának orvoslására nyújtott támogatások pozitív hatásait is. A Bizottságnak iránymutatásokat kell kidolgoznia a mérlegelési teszt alkalmazására, ezen belül az alkalmazandó kritériumokra vonatkozóan.**

2022. május 4., szerda

Módosítás 11

Rendeletre irányuló javaslat

20 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (20a) *A vizsgálat alá vont vállalkozás felajánlhatja azt, hogy megfelelő időtartamon keresztül bejelenti a Bizottságnak a jövőbeli uniós közbeszerzési eljárásokban való részvételét, vagy erre a Bizottság kötelezheti az érintett vállalkozásokat. Sem a bejelentés teljesítése, sem a Bizottság válasza vagy válaszában hiánya nem alapozhat meg jogos elvárást a kötelezettségvállalás tekintetében arra vonatkozóan, hogy a Bizottság a későbbiekben nem indít vizsgálatot a közbeszerzési eljárásban részt vevő vállalkozásnak nyújtott esetleges külföldi támogatásokra vonatkozóan.*

Módosítás 12

Rendeletre irányuló javaslat

21 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (21) A Bizottságnak hatáskörrel kell rendelkeznie arra, hogy saját kezdeményezésére teljeskörűen vizsgálhassa a külföldi támogatásokra vonatkozó információkat. E célból kétlépéses – előzetes felülvizsgálatból és részletes vizsgálatból álló – eljárást kell kialakítani.
- (21) A Bizottságnak hatáskörrel kell rendelkeznie arra, hogy saját kezdeményezésére teljeskörűen vizsgálhassa a külföldi támogatásokra vonatkozó információkat. E célból kétlépéses – előzetes felülvizsgálatból és részletes vizsgálatból álló – eljárást kell kialakítani. **A Bizottságnak iránymutatást kell közzétennie az eljárás megindításának kritériumairól. A Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy bármely releváns forrásból – beleértve a tagállamokat és a vállalkozásokat vagy az uniós szociális partnereket is – szerzett információ alapján cselekedjen. A Bizottságnak e célból kapcsolattartó pontot kell létrehoznia.**

2022. május 4., szerda

Módosítás 13

Rendeletre irányuló javaslat

22 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (22) A Bizottság számára megfelelő vizsgálati hatásköröket kell adni az összes szükséges információ begyűjtéséhez. Ezért az eljárás teljes időtartama alatt hatáskörrel kell rendelkeznie arra, hogy információkat kérjen bármely vállalkozástól vagy vállalkozások bármely társulásától. Ezen túlmenően a Bizottságnak hatáskörrel kell rendelkeznie arra, hogy pénzbírságot és kényszerítő bírságot szabjon ki, ha a kért információt nem nyújtják be időben, vagy ha a benyújtott információ hiányos, valótlan vagy megtévesztő. A Bizottság kérdéseket intézhet a tagállamokhoz vagy harmadik országokhoz is. A Bizottságnak továbbá hatáskörrel kell rendelkeznie arra, hogy tényfeltáró látogatásokat tegyen a vállalkozás uniós telephelyén, vagy – a vállalkozás és az érintett harmadik ország beleegegyezése esetén – a vállalkozás harmadik országban található telephelyén. A Bizottságnak arra is hatáskörrel kell rendelkeznie, hogy a rendelkezésre álló tények alapján határozatot hozzon, amennyiben a szóban forgó vállalkozás nem működik együtt.

Módosítás

- (22) A Bizottság számára megfelelő vizsgálati hatásköröket és erőforrásokat kell biztosítani az összes szükséges információ begyűjtéséhez. Ezért az eljárás teljes időtartama alatt hatáskörrel kell rendelkeznie arra, hogy információkat kérjen bármely vállalkozástól vagy vállalkozások bármely társulásától. Ezen túlmenően a Bizottságnak hatáskörrel kell rendelkeznie arra, hogy pénzbírságot és kényszerítő bírságot szabjon ki, ha a kért információt nem nyújtják be időben, vagy ha a benyújtott információ hiányos, valótlan vagy megtévesztő. **E rendelet viszsztatartó erejének megerősítése érdekében lehetőséget kell biztosítani arra, hogy szükség esetén egyidejűleg alkalmazzák a kártérítési intézkedéseket, a kötelezettségvállalásokat, a pénzbírságokat és az időszakos kényszerítő bírságokat.** A Bizottság kérdéseket intézhet a tagállamokhoz vagy harmadik országokhoz is. A Bizottságnak továbbá hatáskörrel kell rendelkeznie arra, hogy tényfeltáró látogatásokat tegyen a vállalkozás uniós telephelyén, vagy – az érintett harmadik ország beleegegyezése esetén – a vállalkozás harmadik országban található telephelyén. A Bizottságnak arra is hatáskörrel kell rendelkeznie, hogy a rendelkezésre álló tények alapján határozatot hozzon, amennyiben a szóban forgó vállalkozás nem működik együtt.

Módosítás 14

Rendeletre irányuló javaslat

26 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (26) A Bizottságnak megfelelő eszközökkel kell rendelkeznie a kötelezettségvállalások és a jogorvoslati intézkedések hatékonyságának biztosításához. Amennyiben az érintett vállalkozás nem tesz eleget a kötelezettségvállalásokat tartalmazó, korrekciós intézkedéseket bevezető vagy ideiglenes intézkedéseket elrendelő határozatnak, a Bizottságnak hatáskörrel kell rendelkeznie pénzbírságok és kényszerítő bírságok kiszabására.

Módosítás

- (26) A Bizottságnak megfelelő eszközökkel kell rendelkeznie a kötelezettségvállalások és a jogorvoslati intézkedések hatékonyságának biztosításához. Amennyiben az érintett vállalkozás nem tesz eleget a kötelezettségvállalásokat tartalmazó, korrekciós intézkedéseket bevezető vagy ideiglenes intézkedéseket elrendelő határozatnak, a Bizottságnak hatáskörrel kell rendelkeznie megfelelő visszatartó erejű pénzbírságok és időszakos kényszerítő bírságok kiszabására. **A Bizottságnak az ilyen bírságok és időszakos kényszerítő bírságok kiszabásakor figyelembe kell vennie az ismétlődő meg nem felelés eseteit. A Bizottságnak felül kell vizsgálnia az intézkedések hatékonyságát.**

2022. május 4., szerda

Módosítás 15

Rendeletre irányuló javaslat

31 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (31) A bejelentési határértékeket el nem érő összefonódások esetében a **Bizottság megkövetelheti** a még végre nem hajtott, potenciálisan támogatott összefonódások bejelentését, illetve a potenciálisan támogatott ajánlatoknak a közbeszerzési szerződés odaítélését megelőző bejelentését, ha úgy ítéli meg, hogy az összefonódás vagy az ajánlat az Unióra gyakorolt hatására tekintettel előzetes felülvizsgálatot érdemelne. A Bizottságnak arra is lehetőséget kell biztosítani, hogy saját kezdeményezésére elvégezze a már végrehajtott összefonódások vagy odaítélt közbeszerzési szerződések felülvizsgálatát.

Módosítás

- (31) A bejelentési határértékeket el nem érő összefonódások esetében a **Bizottságnak meg kell követelnie** a még végre nem hajtott, potenciálisan támogatott összefonódások bejelentését, illetve a potenciálisan támogatott ajánlatoknak a közbeszerzési szerződés odaítélését megelőző bejelentését, ha úgy ítéli meg, hogy az összefonódás vagy az ajánlat az Unióra gyakorolt hatására tekintettel előzetes felülvizsgálatot érdemelne. A Bizottságnak arra is lehetőséget kell biztosítani, hogy saját kezdeményezésére elvégezze a már végrehajtott összefonódások vagy odaítélt közbeszerzési szerződések felülvizsgálatát.

Módosítás 16

Rendeletre irányuló javaslat

32 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- (35) Biztosítani kell, hogy a közbeszerzést szabályozó elveket – nevezetesen az arányosságot, a megkülönböztetésmentességet, az egyenlő bánásmódot és az átláthatóságot – a közbeszerzési eljárásban részt vevő valamennyi vállalkozás tekintetében tiszteletben tartsák, az e rendelet alapján indított és folyamatban lévő vizsgálatoktól függetlenül.

Módosítás

- (32a) **Az összefonódásokra vonatkozó előzetes felülvizsgálati mechanizmussal összefüggésben az érintett vállalkozások számára lehetővé kell tenni, hogy a jóhiszeműség elve alapján bejelentés előtti konzultációt kérjenek a Bizottságtól azzal a kizárólagos céllal, hogy iránymutatást kapjanak arról, hogy a hivatalos bejelentési küszöbértékek teljesültek-e vagy sem.**

Módosítás 17

Rendeletre irányuló javaslat

35 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (35) Biztosítani kell, hogy a közbeszerzést szabályozó elveket – nevezetesen az arányosságot, a megkülönböztetésmentességet, az egyenlő bánásmódot és az átláthatóságot – a közbeszerzési eljárásban részt vevő valamennyi vállalkozás tekintetében tiszteletben tartsák, az e rendelet alapján indított és folyamatban lévő vizsgálatoktól függetlenül.

Módosítás

- (35) Biztosítani kell, hogy a közbeszerzést szabályozó elveket – nevezetesen az arányosságot, a megkülönböztetésmentességet, az egyenlő bánásmódot és az átláthatóságot – a közbeszerzési eljárásban részt vevő valamennyi vállalkozás tekintetében tiszteletben tartsák, az e rendelet alapján indított és folyamatban lévő vizsgálatoktól függetlenül. **Ez a rendelet nem sérti a 2014/23/EU, a 2014/24/EU és a 2014/25/EU európai parlamenti és tanácsi irányelveket a környezetvédelmi, szociális és munkajog területén alkalmazandó kötelezettségek tekintetében.**

2022. május 4., szerda

Módosítás 18

Rendeletre irányuló javaslat

36 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (36) Azokat a külföldi támogatásokat, amelyek lehetővé teszik egy vállalkozás számára, hogy az érintett építési beruházás, árubeszerzés vagy szolgáltatásnyújtás tekintetében indokolatlanul előnyös ajánlatot nyújtson be, úgy kell tekinteni, hogy az ténylegesen vagy potenciálisan torzítja a közbeszerzési eljárást. Az említett torzulásokat ezért a (13) és (14) preambulumbekkezdésben ismertetett nem teljes körű mutatórendszer, valamint az indokolatlanul előnyös ajánlat fogalma alapján kell értékelni. A mutatóknak lehetővé kell tenniük annak meghatározását, hogy a külföldi támogatás hogyan torzítja a versenyt azáltal, hogy javítja a vállalkozás versenyhelyzetét, és lehetővé teszi számára, hogy indokolatlanul előnyös ajánlatot nyújtson be. A vállalkozások számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy – többek között a 2014/24/EU irányelv 69. cikkének (2) bekezdésében említett elemek bemutatásával – igazolják, hogy az ajánlat nem indokolatlanul előnyös. A szerződés odaítélésének megtiltását csak akkor kell alkalmazni, ha a külföldi támogatásban részesülő ajánlat előnyös jellege nem indokolható, az ajánlat elnyerné a szerződést, és az ajánlatot benyújtó vállalkozás nem ajánlott fel olyan kötelezettségvállalásokat, amelyek megfelelőnek és elégségesnek tekinthetők a torzulás teljes és hatékony korrekciójához.

Módosítás

- (36) Azokat a külföldi támogatásokat, amelyek lehetővé teszik egy vállalkozás számára, hogy az érintett építési beruházás, árubeszerzés vagy szolgáltatásnyújtás tekintetében indokolatlanul előnyös ajánlatot nyújtson be, úgy kell tekinteni, hogy az ténylegesen vagy potenciálisan torzítja a közbeszerzési eljárást. Az említett torzulásokat ezért a (13) és (14) preambulumbekkezdésben ismertetett nem teljes körű mutatórendszer, valamint az indokolatlanul előnyös ajánlat fogalma alapján kell értékelni. A mutatóknak lehetővé kell tenniük annak meghatározását, hogy a külföldi támogatás hogyan torzítja a versenyt azáltal, hogy javítja a vállalkozás versenyhelyzetét, és lehetővé teszi számára, hogy indokolatlanul előnyös ajánlatot nyújtson be. A vállalkozások számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy – többek között a 2014/24/EU irányelv 69. cikkének (2) bekezdésében említett elemek bemutatásával – igazolják, hogy az ajánlat nem indokolatlanul előnyös. A szerződés odaítélésének megtiltását csak akkor kell alkalmazni, ha a külföldi támogatásban részesülő ajánlat előnyös jellege nem indokolható, az ajánlat elnyerné a szerződést, és az ajánlatot benyújtó vállalkozás nem ajánlott fel olyan kötelezettségvállalásokat, amelyek megfelelőnek és elégségesnek tekinthetők a torzulás teljes és hatékony korrekciójához. **A szerződés odaítélését megtiltó határozat elfogadása az érintett vállalkozásnak a közbeszerzési eljárásban való részvételből történő kizárását eredményezi.**

2022. május 4., szerda

Módosítás 19

Rendeletre irányuló javaslat

37 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (37) Figyelembe véve az összefonódásokra és a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó előzetes felülvizsgálati mechanizmus jellegét, valamint e konkrét ügyletek tekintetében a jogbiztonság szükségességét, a Bizottság saját kezdeményezésére nem vizsgálhatja újra a vonatkozó eljárások keretében bejelentett és értékelt összefonódásokat vagy közbeszerzési pályázatokat. Azok a pénzügyi hozzájárulások azonban, amelyekről a Bizottságot a bejelentési eljárás keretében tájékoztatták, az összefonódási vagy közbeszerzési eljáráson kívül is relevánsak lehetnek. A külföldi támogatásokra vonatkozó információk összegyűjtése érdekében a Bizottság számára biztosítani kell annak lehetőségét, hogy vizsgálatokat indítson a gazdaság bizonyos ágazataival, a gazdasági tevékenység egyes típusaival vagy bizonyos külföldi támogatási eszközök alkalmazásával kapcsolatban.

Módosítás

- (37) Figyelembe véve az összefonódásokra és a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó előzetes felülvizsgálati mechanizmus jellegét, valamint e konkrét ügyletek tekintetében a jogbiztonság szükségességét, a Bizottság saját kezdeményezésére nem vizsgálhatja újra a vonatkozó eljárások keretében bejelentett és értékelt összefonódásokat vagy közbeszerzési pályázatokat. Azok a pénzügyi hozzájárulások azonban, amelyekről a Bizottságot a bejelentési eljárás keretében tájékoztatták, az összefonódási vagy közbeszerzési eljáráson kívül is relevánsak lehetnek. A külföldi támogatásokra vonatkozó információk összegyűjtése érdekében a Bizottság számára biztosítani kell annak lehetőségét, hogy vizsgálatokat indítson a gazdaság bizonyos ágazataival, a gazdasági tevékenység egyes típusaival vagy bizonyos külföldi támogatási eszközök alkalmazásával kapcsolatban. **A Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy az ilyen piaci vizsgálatokból származó információkat felhasználja bizonyos ügyletek felülvizsgálatára az e rendelet szerinti eljárások keretében.**

Módosítás 20

Rendeletre irányuló javaslat

43 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (43) E rendelet Unió általi végrehajtásának meg kell felelnie az uniós jognak és a WTO-megállapodásnak, valamint összhangban kell állnia az olyan egyéb kereskedelmi és beruházási megállapodások keretében tett kötelezettségvállalásokkal, amelyeknek az Unió vagy a tagállamok részes felei.

Módosítás

- (43) E rendelet Unió általi végrehajtásának meg kell felelnie az uniós jognak és a WTO-megállapodásnak, valamint összhangban kell állnia az olyan egyéb kereskedelmi és beruházási megállapodások keretében tett kötelezettségvállalásokkal, amelyeknek az Unió vagy a tagállamok részes felei. **E rendelet nem érinti a torzító hatású támogatások kezelésére vonatkozó többoldalú szabályok kidolgozását.**

2022. május 4., szerda

Módosítás 21

Rendeletre irányuló javaslat

43 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (43a) A torzító hatású támogatások és azok kiváltó okainak kezelését célzó többoldalú szabályok kidolgozásának ösztönzése érdekében párbeszédet kell kialakítani a harmadik országokkal. Amennyiben a Bizottság egy rendszerszinten torzító hatású külföldi támogatások meglétét észleli vagy gyanítja, lehetővé kell tenni számára, hogy párbeszédet kezdjen az érintett harmadik országgal, amelynek során feltárja a torzító hatású támogatások megszüntetésére vagy módosítására irányuló lehetőségeket annak belső piaci torzító hatásainak kiküszöbölése érdekében. Amennyiben az Unió és egy harmadik ország közötti kétoldalú megállapodás olyan konzultációs mechanizmust ír elő, amely kiterjed az e rendelet hatálya alá tartozó rendszerszinten torzító hatású külföldi támogatásokra, ezt a mechanizmust kell alkalmazni a harmadik országokkal folytatott párbeszéd megkönnyítésére. A Bizottságnak arra is képesnek kell lennie, hogy törekedjen a torzító hatású külföldi támogatások megszüntetésére vagy módosítására azáltal, hogy az ügyet bármely releváns nemzetközi fórumon felveti, vagy az ugyanazon rendszerszintű torzító hatású támogatások által érintett bármely más harmadik országgal vagy bármely érdekelt harmadik országgal együttműködésben. Ez a párbeszéd nem akadályozhatja meg a Bizottságot abban, hogy e rendelet alapján vizsgálatokat kezdeményezzen vagy folytassa azokat, valamint nem jelentheti a jogorvoslati intézkedések alternatíváját. A Bizottság indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a releváns fejleményekről.

2022. május 4., szerda

Módosítás 22

Rendeletre irányuló javaslat

47 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (47) Annak érdekében, hogy a rendeletet egységes feltételek mellett lehessen végrehajtani, a Szerződés 291. cikkének megfelelően a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Az említett végrehajtási hatásköröket az összefonódásokról, valamint a közbeszerzési eljárásokkal összefüggésben a pénzügyi hozzájárulásokról szóló bejelentés formájának és tartalmának, a közzététel részleteinek, az átláthatósági követelmények formájának és tartalmának, a határidőknek, a kötelezettségvállalások feltételeinek és határidőinek, valamint a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos vizsgálatokra vonatkozó eljárási lépések részletes szabályainak meghatározása tekintetében kell gyakorolni. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.

Módosítás

- (47) Annak érdekében, hogy a rendeletet egységes feltételek mellett lehessen végrehajtani, a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Az említett végrehajtási hatásköröket az összefonódásokról, valamint a közbeszerzési eljárásokkal összefüggésben a pénzügyi hozzájárulásokról szóló bejelentés formájának és tartalmának, a közzététel részleteinek, az átláthatósági követelmények formájának és tartalmának, a határidőknek, a kötelezettségvállalások feltételeinek és határidőinek, valamint a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos vizsgálatokra vonatkozó eljárási lépések részletes szabályainak meghatározása tekintetében kell gyakorolni. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni. **A Bizottságnak e végrehajtási hatásköröket első alkalommal legkésőbb e rendelet hatálybalépését követő egy éven belül kell gyakorolnia.**

Módosítás 23

Rendeletre irányuló javaslat

47 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (47a) **A Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy egyszerűsített eljárást alakítson ki, amelynek keretében bizonyos összefonódásokat vagy közbeszerzési eljárásokat abból kiindulva kezel, hogy azok a körülmények alapján kisebb valószínűséggel okozzák a verseny torzulását a belső piacon a külföldi támogatások miatt.**

Módosítás 24

Rendeletre irányuló javaslat

48 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(48) Annak érdekében, hogy az egyenlő versenyfeltételek hosszú távon is hatékonyan érvényesüljenek a belső piacon, valamint annak érdekében, hogy bejelentés alapján és hivatalból egyaránt megfelelő mértékben kerüljön sor az ügyek kivizsgálására, a **Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy a Szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el** az összefonódásokra és a közbeszerzési eljárásokra vonatkozó bejelentési határértékek módosítása, a vállalkozások bizonyos kategóriáinak az e rendelet szerinti bejelentési kötelezettség alóli mentesítése, valamint a bejelentett összefonódásokra és a közbeszerzési eljárásokkal összefüggésben bejelentett pénzügyi hozzájárulásokra vonatkozó előzetes felülvizsgálat és részletes vizsgálat határidejének módosítása tekintetében. A közbeszerzési eljárás keretében nyújtott pénzügyi hozzájárulásokkal kapcsolatban az **ilyen jogi aktusok elfogadására vonatkozó hatáskört** oly módon kell gyakorolni, hogy az figyelembe vegye a kkv-k érdekeit. **Különösen fontos, hogy a Bizottság az ilyen jogi aktusok előkészítése során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban⁽⁴⁷⁾ megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kell megkapnia minden dokumentumot, és az említett intézmények szakértőiknek rendszeresen részt kell venniük a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.**

⁽⁴⁷⁾ Intézményközi megállapodás (2016. április 13.) az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a jogalkotás minőségének javításáról (HL L 123., 2016.5.12., I. o.).

Módosítás

(48) Annak érdekében, hogy az egyenlő versenyfeltételek hosszú távon is hatékonyan érvényesüljenek a belső piacon, valamint annak érdekében, hogy bejelentés alapján és hivatalból egyaránt megfelelő mértékben kerüljön sor az ügyek kivizsgálására, a **Bizottságnak legkésőbb két évvel a rendelet hatálybalépését követően, majd háromévente értékelést kell készítenie a rendelet működéséről és eredményességéről, beleértve a 18. és 27. cikkben említett bejelentési küszöbértéket is, és azt jelentés formájában be kell nyújtania az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A jelentésben ki kell térni annak vizsgálatára, hogy szükség van-e e rendelet módosítására. Amennyiben a jelentés a rendelet módosítására tesz javaslatot, azt jogalkotási javaslat kísérheti, különösen az összefonódásokra és a közbeszerzési eljárásokra vonatkozó bejelentési határértékek módosítása, a vállalkozások bizonyos kategóriáinak az e rendelet szerinti bejelentési kötelezettség alóli mentesítése, az egyes gazdasági ágazatokra vonatkozó alacsonyabb bejelentési küszöbértékek vagy a különböző típusú közbeszerzési szerződésekre vonatkozó differenciált küszöbértékek bevezetése, valamint a bejelentett összefonódásokra és a közbeszerzési eljárásokkal összefüggésben bejelentett pénzügyi hozzájárulásokra vonatkozó előzetes felülvizsgálat és részletes vizsgálat határidejének módosítása tekintetében. A közbeszerzési eljárás keretében nyújtott pénzügyi hozzájárulásokkal kapcsolatban az értékelést oly módon kell elvégezni, hogy az figyelembe vegye a kkv-k érdekeit. A Bizottságnak számszerűsített költség-haszon elemzést, valamint a beruházásokra és a fogyasztók jólétére gyakorolt hatás előzetes elemzését is alkalmaznia kell. Értékelése során a Bizottságnak fontolóra kell vennie e rendelet hatályon kívül helyezését, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a torzító hatású támogatások kezelésére vonatkozó többoldali szabályok kidolgozása teljes mértékben feleslegessé tette ezt a rendeletet.**

2022. május 4., szerda

Módosítás 25

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) Ez a rendelet szabályokat és eljárásokat állapít meg a belső piacot torzító külföldi támogatások kivizsgálására és az ilyen torzulások korrekciójára vonatkozóan. Ilyen torzulások bármely gazdasági tevékenységgel kapcsolatban, különösen az összefonódásokkal és a közbeszerzési eljárásokkal összefüggésben előfordulhatnak.

Módosítás

(1) Ez a rendelet szabályokat és eljárásokat állapít meg a belső piacot torzító külföldi támogatások kivizsgálására és az ilyen torzulások korrekciójára vonatkozóan **az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében**. Ilyen torzulások bármely gazdasági tevékenységgel kapcsolatban, különösen az összefonódásokkal és a közbeszerzési eljárásokkal összefüggésben előfordulhatnak.

Módosítás 26

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 2 bekezdés – a pont – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

a) pénzügyi hozzájárulás:

Módosítás

a) pénzügyi hozzájárulás **többek között**:

Módosítás 27

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 2 bekezdés – a pont – i alpont

A Bizottság által javasolt szöveg

i. a pénzeszközök vagy források átadása többek között tőkejuttatás, vissza nem térítendő támogatás, kölcsön, hitelgarancia, fiskális ösztönző, működési veszteség ellentételezése, a hatóságok által kirótt pénzügyi terhek ellentételezése, adósságelengedés, hitel-tőke konverzió vagy átütetmezés formájában;

Módosítás

i. a pénzeszközök vagy források átadása többek között tőkejuttatás, vissza nem térítendő támogatás, kölcsön, hitelgarancia, fiskális ösztönző, **adómentességek**, működési veszteség ellentételezése, a hatóságok által kirótt pénzügyi terhek ellentételezése, adósságelengedés, hitel-tőke konverzió vagy átütetmezés formájában;

2022. május 4., szerda

Módosítás 28

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 2 bekezdés – a pont – ii alpont

A Bizottság által javasolt szöveg

ii. az egyébként esedékes bevételek elengedése; **vagy**

Módosítás

ii. az egyébként esedékes bevételek elengedése;

Módosítás 29

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 2 bekezdés – a pont – ii a alpont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

ii. nem megfelelően ellentételezett különleges vagy kizárólagos jogok; vagy

Módosítás

Módosítás 30

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 2 bekezdés – a pont – iii alpont

A Bizottság által javasolt szöveg

iii. áruk vagy szolgáltatások nyújtása, illetve áruk és szolgáltatások beszerzése;

Módosítás

iii. áruk vagy szolgáltatások nyújtása, illetve áruk vagy szolgáltatások beszerzése, kivéve, ha az ilyen rendelkezésre bocsátásra vagy beszerzésre versenyeztetési, átlátható, megkülönböztetéstől mentes és feltétel nélküli pályázati eljárást követően kerül sor;

Módosítás 31

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A belső piacon akkor áll fenn torzulás, ha a külföldi támogatás alkalmas arra, hogy javítsa az érintett vállalkozás versenyhelyzetét a belső piacon, és ezáltal ténylegesen vagy potenciálisan hátrányosan befolyásolja a versenyt a belső piacon. Azt, hogy fennáll-e torzulás a belső piacon, mutatók alapján kell meghatározni, amelyek a teljesség igénye nélkül a következőket **foglalhatják** magukban:

Módosítás

(1) A belső piacon akkor áll fenn torzulás, ha a külföldi támogatás alkalmas arra, hogy javítsa az érintett vállalkozás versenyhelyzetét a belső piacon, és ezáltal ténylegesen vagy potenciálisan hátrányosan befolyásolja a versenyt a belső piacon. Azt, hogy fennáll-e torzulás a belső piacon, mutatók alapján kell meghatározni, amelyek a teljesség igénye nélkül a következőket **foglalják** magukban:

2022. május 4., szerda

Módosítás 32

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) **az érintett vállalkozás** és az érintett piacok helyzete;

Módosítás

c) **a vállalkozás helyzete, ideértve a méretét is, és az érintett piacok helyzete, különösen annak értékelése, hogy az érintett vállalkozás a harmadik ország hatóságainak tulajdonában, ellenőrzése vagy szakpolitikai felügyelete vagy irányítása alatt áll-e;**

Módosítás 33

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

d) az érintett vállalkozás gazdasági aktivitási szintje a belső piacon;

Módosítás

d) az érintett vállalkozás gazdasági aktivitási szintje **és annak alakulása** a belső piacon, **valamint saját belföldi piacán;**

Módosítás 34

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A külföldi támogatás valószínűleg nem torzítja a belső piacot, ha három egymást követő pénzügyi évből álló időszakra vetített teljes összege nem éri el **az 5** millió EUR-t.

Módosítás

(2) A külföldi támogatás valószínűleg nem torzítja a belső piacot, ha három egymást követő pénzügyi évből álló időszakra vetített teljes összege nem éri el **a 4** millió EUR-t.

2022. május 4., szerda

Módosítás 35**Rendeletre irányuló javaslat****3 cikk – 2 a bekezdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2a) A Bizottság mérlegelheti, hogy a harmadik ország rendelkezik-e a támogatások felülvizsgálatára szolgáló olyan rendszerrel, amely a Bizottság megállapítása szerint jogilag és a gyakorlatban is biztosítja, hogy a piaci erőviszonyokba való indokolatlan állami beavatkozással és a tisztességtelen versennyel szembeni védelem szintje legalább egyenértékű legyen az Unión belüli védelem szintjével. A Bizottság mérlegelheti továbbá, hogy a támogatást e rendszer keretében elszámolták-e, és hogy az elszámolás a belső piacra gyakorolt hatások szempontjából is relevánsnak tekinthető-e.

Módosítás 36**Rendeletre irányuló javaslat****3 cikk – 2 b bekezdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2b) A hatékonyság és az átláthatóság érdekében a Bizottság legkésőbb 24 hónappal e rendelet hatálybalépését követően az e cikk alkalmazására vonatkozó iránymutatásokat tesz közzé, amelyek az egyes mutatók alkalmazásának módjára vonatkozó magyarázatokat és példákat is tartalmaznak. A Bizottság a tagállamokkal szorosan együttműködve rendszeresen naprakészé teszi az iránymutatásokat, és arról tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

Módosítás 37**Rendeletre irányuló javaslat****4 cikk – 1 bekezdés – 2 a pont (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

2a. a hivatalosan támogatott exporthitelekről szóló OECD-megállapodást alá nem író harmadik ország által nyújtott exportfinanszírozási támogatás;

2022. május 4., szerda

Módosítás 38

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 1 bekezdés – 2 b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

2b. olyan ágazatban tevékenykedő kedvezményezetteknek nyújtott külföldi támogatás, amelyet strukturális többletkapacitás jellemez;

Módosítás 39

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) A Bizottság indokolt esetben **mérlegeli** a külföldi támogatásnak a belső piac torzulásában megnyilvánuló negatív hatásait az adott gazdasági tevékenység alakulására gyakorolt pozitív hatásokhoz képest.

(1) A Bizottság indokolt esetben **mérlegelheti** a külföldi támogatásnak a belső piac torzulásában megnyilvánuló negatív hatásait az adott **belső piaci** gazdasági tevékenység alakulására gyakorolt pozitív hatásokhoz képest.

Módosítás 40

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2a) A Bizottság legkésőbb 24 hónappal e rendelet hatálybalépését követően az e cikk alkalmazására vonatkozó iránymutatásokat tesz közzé, amelyek a mérlegelés során alkalmazott kritériumokat is tartalmazzák. A Bizottság a tagállamokkal szorosan együttműködve rendszeresen naprakészre teszi az iránymutatásokat, és arról tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

Módosítás 41

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) A belső piacon a külföldi támogatás által ténylegesen vagy potenciálisan okozott torzulás korrekciója céljából a Bizottság jogorvoslati intézkedéseket **vezethet** be. Az érintett vállalkozás **kötelezettségvállalásokat is felajánlhat**.

(1) Az 5. cikk sérelme nélkül a belső piacon a külföldi támogatás által ténylegesen vagy potenciálisan okozott torzulás korrekciója céljából a Bizottság jogorvoslati intézkedéseket **vezet** be, **kivéve, ha elfogadta** az érintett vállalkozás **által az (1a) bekezdés alapján felajánlott kötelezettségvállalásokat**.

2022. május 4., szerda

Módosítás 42

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) A Bizottság elfogadhatja az érintett vállalkozás által felajánlott kötelezettségvállalásokat, amennyiben e kötelezettségvállalások teljes mértékben és hatékonyan korrigálják a belső piaci torzulást. A kötelezettségvállalások elfogadásával a Bizottság a 9. cikk (3) bekezdése szerinti, kötelezettségvállalásokat tartalmazó határozatában a vállalkozásra nézve kötelezővé teszi azokat. A Bizottság nyomon követi, hogy a vállalkozás megfelel-e a megállapodás szerinti kötelezettségvállalásoknak.

Módosítás 43

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2) A kötelezettségvállalásoknak vagy a jogorvoslati intézkedéseknek teljes mértékben és hatékonyan korrigálniuk kell a külföldi támogatás által a belső piacon okozott torzulást.

(2) A kötelezettségvállalásoknak vagy a jogorvoslati intézkedéseknek teljes mértékben és hatékonyan korrigálniuk kell a külföldi támogatás által a belső piacon **ténylegesen vagy potenciálisan** okozott torzulást.

Módosítás 44

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 3 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3) A kötelezettségvállalások vagy a jogorvoslati intézkedések a következőkből állhatnak:

(3) A kötelezettségvállalások vagy a jogorvoslati intézkedések **többek között** a következőkből állhatnak:

Módosítás 45

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 3 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

a) tisztességes és megkülönböztetésmentes feltételek mellett hozzáférés biztosítása olyan infrastruktúrához, amelyet torzító hatású külföldi támogatás útján szereztek meg vagy támogattak, kivéve, ha az Unióban hatályos jogszabályok már rendelkeznek ilyen tisztességes és megkülönböztetésmentes hozzáférésről;

a) tisztességes és megkülönböztetésmentes feltételek mellett hozzáférés biztosítása olyan infrastruktúrához **vagy létesítményhez**, amelyet torzító hatású külföldi támogatás útján szereztek meg vagy támogattak, kivéve, ha az Unióban hatályos jogszabályok már rendelkeznek ilyen tisztességes és megkülönböztetésmentes hozzáférésről;

2022. május 4., szerda

Módosítás 46

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 3 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) a kapacitás vagy a piaci jelenlét csökkentése;

Módosítás

b) a kapacitás vagy a piaci jelenlét csökkentése, **többek között a belső piacon folytatott kereskedelmi tevékenységek ideiglenes korlátozása révén;**

Módosítás 47

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 3 bekezdés – h a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

ha) **annak előírása az érintett vállalkozások számára, hogy megfelelő időtartamon keresztül jelentsék be a Bizottságnak a jövőbeli uniós közbeszerzési eljárásokban való részvételüket, amennyiben a közbeszerzési szerződés becsült értéke nem éri el a 27. cikkben meghatározott küszöbértékeket.**

Módosítás

Módosítás 48

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 3 bekezdés – h b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

hb) **az érintett vállalkozások kötelezése igazgatási struktúrájuk kiigazítására.**

Módosítás

Módosítás 49

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) A Bizottság jelentéstételi és átláthatósági követelményeket **írhat** elő.

Módosítás

(4) A Bizottság jelentéstételi és átláthatósági követelményeket **ír** elő.

2022. május 4., szerda

Módosítás 50

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) Ha egy vállalkozás olyan kötelezettségvállalásokat ajánl fel, amelyekkel teljes mértékben és hatékonyan korrigálható a belső piaci torzulás, a Bizottság elfogadhatja azokat, és a 9. cikk (3) bekezdése szerinti, kötelezettségvállalásokat tartalmazó határozatában a vállalkozásra nézve kötelezővé teheti azokat.

Módosítás

törölve

Módosítás 51

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) Amennyiben az érintett vállalkozás felajánlja, hogy a külföldi támogatást a megfelelő kamatokkal együtt visszafizeti, a Bizottság a visszafizetést **kötelezettségvállalásként** fogadja el, **amennyiben** meg tud győződni arról, hogy a visszafizetés átlátható és **hatékony**, ugyanakkor figyelembe veszi az intézkedések kijátszásának kockázatát is.

Módosítás

(6) Amennyiben az érintett vállalkozás felajánlja, hogy a külföldi támogatást a megfelelő kamatokkal együtt visszafizeti, a Bizottság a visszafizetést **kizárólag akkor** fogadja el **kötelezettségvállalásként**, ha meg tud győződni arról, hogy a visszafizetés átlátható, **valamint hatékonyan és megfelelően korrigálja a torzító hatásokat**, ugyanakkor figyelembe veszi az intézkedések kijátszásának kockázatát is.

Módosítás 52

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A Bizottság saját kezdeményezésére megvizsgálhatja az állítólagos torzító hatású külföldi támogatásokra vonatkozó információkat, azok forrásától függetlenül.

Módosítás

A Bizottság saját kezdeményezésére megvizsgálhatja az állítólagos torzító hatású külföldi támogatásokra vonatkozó információkat, azok forrásától függetlenül, **beleértve a tagállamoktól és a vállalkozásoktól, valamint az uniós szociális partnerektől kapott támogatásokat is.**

A Bizottság kapcsolattartó pontot hoz létre, amelyen keresztül ezek az információk bizalmasan bejelenthetők.

A Bizottság tájékoztatja a hatóságot minden nyomon követő intézkedésről.

Az illetékes hatóságok adatokat gyűjtenek és cserélnek a Bizottsággal.

A Bizottság az e rendelet hatálybalépését követő 24 hónapon belül iránymutatásokat tesz közzé a hivatalból történő felülvizsgálat megindításának kritériumairól.

2022. május 4., szerda

Módosítás 53

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – 2 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) tájékoztatja az érintett vállalkozást; valamint

Módosítás

b) tájékoztatja az érintett vállalkozást **és adott esetben a tagállamokat is**; valamint

Módosítás 54

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) Amennyiben az előzetes értékelést követően a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy nincs elegendő indok a részletes vizsgálat megindítására, akár azért, mert nem áll fenn külföldi támogatás, akár azért, mert nincs jele a belső piac tényleges vagy potenciális torzulásának, lezárja az előzetes felülvizsgálatot és tájékoztatja az érintett vállalkozást.

Módosítás

(3) Amennyiben az előzetes értékelést követően a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy nincs elegendő indok a részletes vizsgálat megindítására, akár azért, mert nem áll fenn külföldi támogatás, akár azért, mert nincs jele a belső piac tényleges vagy potenciális torzulásának, lezárja az előzetes felülvizsgálatot és tájékoztatja az érintett vállalkozást **és tagállamokat, valamint az Európai Parlamentet**.

Módosítás 55

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy egy külföldi támogatás a 3–5. cikk értelmében torzítja a belső piacot, jogorvoslati intézkedéseket **vezethet** be (a továbbiakban: jogorvoslati intézkedéseket tartalmazó határozat).

Módosítás

(2) Amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy egy külföldi támogatás a 3. és 4. cikk értelmében **és az 5. cikk sérelme nélkül** torzítja a belső piacot, jogorvoslati intézkedéseket **vezet** be (a továbbiakban: jogorvoslati intézkedéseket tartalmazó határozat), **kivéve, ha a (3) bekezdés értelmében kötelezettségvállalásokat fogad el**.

Módosítás 56

Rendeletre irányuló javaslat

10 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

A Bizottság ideiglenes intézkedéseket hozhat, amennyiben:

Módosítás

A Bizottság ideiglenes intézkedéseket hozhat, **akár az előzetes felülvizsgálati időszakban is**, amennyiben:

2022. május 4., szerda

Módosítás 57

Rendeletre irányuló javaslat

10 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Az ideiglenes intézkedések korlátozott időbeli hatállyal rendelkeznek és meghosszabbíthatók, ha a belső piacon továbbra is fennállnak a torzító hatásra utaló jelek vagy a verseny jelentős és helyrehozhatatlan sérülésének komoly kockázata.

Módosítás 58

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) A Bizottság elvégezheti a vállalkozások szükséges ellenőrzését.

(1) *Az e rendelet által ráruházott feladatok ellátása céljából a Bizottság szükség esetén ellenőrzést végez a vállalkozásoknál.*

Módosítás 59

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

a) az érintett vállalkozás helyiségeibe vagy **területére** belépni;

a) az érintett vállalkozás helyiségeibe, **területére** vagy **szállítóeszközébe** belépni;

Módosítás 60

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Az e rendelet által ráruházott feladatok ellátása céljából a Bizottság ellenőrzést végezhet egy harmadik ország területén, feltéve, hogy **az érintett vállalkozás ehhez hozzájárult, és** a harmadik ország kormánya az ellenőrzésről hivatalos értesítést kapott, és abba beleegyezett. A 12. cikk (1), (2) bekezdése, valamint (3) bekezdésének a) és b) pontja értelemszerűen alkalmazandó.

Az e rendelet által ráruházott feladatok ellátása céljából a Bizottság ellenőrzést végezhet egy harmadik ország területén, feltéve, hogy a harmadik ország kormánya az ellenőrzésről hivatalos értesítést kapott, és abba beleegyezett. A 12. cikk (1), (2) bekezdése, valamint (3) bekezdésének a) és b) pontja értelemszerűen alkalmazandó.

2022. május 4., szerda

Módosítás 61

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A Bizottság határozat útján pénzbírságot vagy kényszerítő bírságot **szabhat** ki, amennyiben az érintett vállalkozás vagy vállalkozások társulása szándékosan vagy gondatlanságból:

Módosítás

(1) A Bizottság határozat útján pénzbírságot vagy kényszerítő bírságot **szab** ki, amennyiben az érintett vállalkozás vagy vállalkozások **érintett** társulása szándékosan vagy gondatlanságból:

Módosítás 62

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 5 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) Amennyiben az érintett vállalkozás nem tesz eleget a 9. cikk (3) bekezdése szerinti kötelezettségvállalásokat tartalmazó, a 10. cikk szerinti ideiglenes intézkedéseket elrendelő vagy a 9. cikk (2) bekezdése szerinti jogorvoslati intézkedéseket bevezető határozatnak, a Bizottság határozatával:

Módosítás

(5) Amennyiben az érintett vállalkozás **vagy vállalkozások érintett társulása** nem tesz eleget a 9. cikk (3) bekezdése szerinti kötelezettségvállalásokat tartalmazó, a 10. cikk szerinti ideiglenes intézkedéseket elrendelő vagy a 9. cikk (2) bekezdése szerinti jogorvoslati intézkedéseket bevezető határozatnak, a Bizottság határozatával:

Módosítás 63

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 3 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) a megszerzett vállalkozás vagy az egyesülő vállalkozások legalább egyike az Unióban letelepedett, és az Unióban legalább **500** millió EUR teljes árbevételt ér el; valamint

Módosítás

a) a megszerzett vállalkozás vagy az egyesülő vállalkozások legalább egyike az Unióban letelepedett, és az Unióban legalább **400** millió EUR teljes árbevételt ér el; valamint

Módosítás 64

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 3 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) **az** érintett **vállalkozások** a bejelentést megelőző három naptári évben összesen több mint 50 millió EUR pénzügyi **hozzájárulásban részesültek** harmadik országoktól.

Módosítás

b) **valamennyi** érintett **vállalkozás** a bejelentést megelőző három naptári évben összesen több mint 50 millió EUR pénzügyi **hozzájárulást kapott** harmadik országoktól.

2022. május 4., szerda

Módosítás 65

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 4 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) maga a közös vállalkozás **vagy annak egyik anyavállalata** az Unióban letelepedett, és az Unióban legalább **500** millió EUR teljes árbevételt ér el; valamint

Módosítás

- a) maga a közös vállalkozás az Unióban letelepedett, és az Unióban legalább **400** millió EUR teljes árbevételt ér el; valamint

Módosítás 66

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 4 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) maga a közös vállalkozás és anyavállalatai a bejelentést megelőző három naptári évben összesen több mint 50 millió EUR pénzügyi **hozzájárulásban részesült** harmadik országoctól.

Módosítás

- b) maga a közös vállalkozás és anyavállalatai a bejelentést megelőző három naptári évben összesen több mint 50 millió EUR pénzügyi **hozzájárulást kapott** harmadik országoctól.

Módosítás 67

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (4) Ha az érintett vállalkozások nem tesznek eleget bejelentési kötelezettségüknek, a Bizottság az összefonódás bejelentését kérve e rendelettel összhangban **felülvizsgálhatja** a bejelentési kötelezettség alá tartozó összefonódást. Ebben az esetben a Bizottságot nem kötik a 23. cikk (1) és (4) bekezdésében említett határidők.

Módosítás

- (4) Ha az érintett vállalkozások nem tesznek eleget bejelentési kötelezettségüknek, a Bizottság az összefonódás bejelentését kérve e rendelettel összhangban **felülvizsgálja** a bejelentési kötelezettség alá tartozó összefonódást. Ebben az esetben a Bizottságot nem kötik a 23. cikk (1) és (4) bekezdésében említett határidők.

Módosítás 68

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (5) A Bizottság a 18. cikk értelmében bejelentési kötelezettség alá nem tartozó bármely összefonódásról annak végrehajtását megelőzően bármikor előzetes bejelentést kérhet, amennyiben a Bizottság gyanúja szerint az érintett vállalkozások az összefonódást megelőző három évben külföldi **támogatásban részesülhettek**. Az ilyen összefonódás e rendelet alkalmazásában bejelentési kötelezettség alá tartozó összefonódásnak minősül.

Módosítás

- (5) A Bizottság a 18. cikk értelmében bejelentési kötelezettség alá nem tartozó bármely összefonódásról annak végrehajtását megelőzően bármikor előzetes bejelentést kérhet, amennyiben a Bizottság gyanúja szerint az érintett vállalkozások az összefonódást megelőző három évben külföldi **támogatást kaphattak**. Az ilyen összefonódás e rendelet alkalmazásában bejelentési kötelezettség alá tartozó összefonódásnak minősül.

2022. május 4., szerda

Módosítás 69

Rendeletre irányuló javaslat

27 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A 28. cikk alkalmazásában egy uniós közbeszerzési eljárásban akkor jelentendő be egy külföldi pénzügyi hozzájárulás, ha az adott **közbeszerzés** becsült értéke eléri vagy meghaladja a **250** millió EUR-t.

Módosítás

(2) **Az e rendelet 28. cikkének** alkalmazásában egy uniós közbeszerzési eljárásban akkor jelentendő be egy külföldi pénzügyi hozzájárulás, ha az adott **közbeszerzésnek a 2014/24/EU irányelv 5. cikkében és a 2014/25/EU irányelv 16. cikkében megállapított rendelkezésekkel összhangban kiszámított, becsült teljes** értéke eléri vagy meghaladja a **200** millió EUR-t.

Módosítás 70

Rendeletre irányuló javaslat

28 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A külföldi pénzügyi hozzájárulások e bekezdés szerinti bejelentési kötelezettsége kiterjed a gazdasági szereplőkre, a gazdasági szereplők azon csoportjaira, amelyeket a 2014/23/EU irányelv 26. cikkének (2) bekezdése, a 2014/24/EU irányelv 19. cikkének (2) bekezdése és a 2014/25/EU irányelv 37. cikkének (2) bekezdése említ, valamint a fő alvállalkozókra és a fő beszállítókra. Fő alvállalkozónak vagy fő beszállítónak minősül az a szervezet, **amelynek részvétele a szerződés teljesítésének kulcsfontosságú elemeit biztosítja, és minden olyan szervezet,** amely hozzájárulásának gazdasági részesedése meghaladja a szerződés becsült értékének **30** %-át.

Módosítás

(2) A külföldi pénzügyi hozzájárulások e bekezdés szerinti bejelentési kötelezettsége kiterjed a gazdasági szereplőkre, a gazdasági szereplők azon csoportjaira, amelyeket a 2014/23/EU irányelv 26. cikkének (2) bekezdése, a 2014/24/EU irányelv 19. cikkének (2) bekezdése és a 2014/25/EU irányelv 37. cikkének (2) bekezdése említ, valamint a fő alvállalkozókra és a fő beszállítókra. Fő alvállalkozónak vagy fő beszállítónak minősül az a szervezet, amely hozzájárulásának gazdasági részesedése meghaladja a szerződés becsült értékének **20**%-át.

Módosítás 71

Rendeletre irányuló javaslat

28 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) Gazdasági szereplők csoportjai, fő alvállalkozók és fő beszállítók esetében a vezető gazdasági szereplő gondoskodik a bejelentésről.

Módosítás

(3) Gazdasági szereplők csoportjai, fő alvállalkozók és fő beszállítók esetében a vezető gazdasági szereplő gondoskodik a bejelentésről. **A vezető gazdasági szereplő nem felelős a fő alvállalkozói vagy fő beszállítói által szolgáltatott információkért.**

2022. május 4., szerda

Módosítás 72

Rendeletre irányuló javaslat

28 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) Amennyiben a Bizottság gyanúja szerint egy vállalkozás az ajánlat vagy a közbeszerzési eljárásra vonatkozó részvételi jelentkezés benyújtását megelőző három évben külföldi **támogatásban részesülhetett**, a szerződés odaítélését megelőzően bármikor bejelentést kérhet a vállalkozás által bármely olyan közbeszerzési eljárásban kapott külföldi pénzügyi hozzájárulásról, amely a 27. cikk (2) bekezdése szerint nem tartozik bejelentési kötelezettség alá, vagy amely e cikk (5) bekezdésének hatálya alá tartozik. Amennyiben a Bizottság az ilyen pénzügyi hozzájárulás bejelentését kérte, akkor az a közbeszerzési eljárás során bejelentési kötelezettség alá tartozó külföldi pénzügyi hozzájárulásnak minősül.

Módosítás

(6) Amennyiben a Bizottság gyanúja szerint egy vállalkozás **részére** az ajánlat vagy a közbeszerzési eljárásra vonatkozó részvételi jelentkezés benyújtását megelőző három évben külföldi **támogatást nyújthattak**, a szerződés odaítélését megelőzően bármikor bejelentést kérhet a vállalkozás által bármely olyan közbeszerzési eljárásban kapott külföldi pénzügyi hozzájárulásról, amely a 27. cikk (2) bekezdése szerint nem tartozik bejelentési kötelezettség alá, vagy amely e cikk (5) bekezdésének hatálya alá tartozik. Amennyiben a Bizottság az ilyen pénzügyi hozzájárulás bejelentését kérte, akkor az a közbeszerzési eljárás során bejelentési kötelezettség alá tartozó külföldi pénzügyi hozzájárulásnak minősül.

Módosítás 73

Rendeletre irányuló javaslat

29 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A Bizottság a bejelentés kézhezvételétől számított **60** napon belül **elvégzi** az előzetes felülvizsgálatot.

Módosítás

(2) A Bizottság a bejelentés kézhezvételétől számított **40** napon belül **lezárja** az előzetes felülvizsgálatot.

Módosítás 74

Rendeletre irányuló javaslat

29 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) A Bizottság a részletes vizsgálatot lezáró határozatot a bejelentés kézhezvételétől számított **200** napon belül hozhatja meg. Rendkívüli körülmények között ez a határidő az érintett ajánlatkérő szervvel vagy közszolgáltató ajánlatkérővel folytatott konzultációt követően meghosszabbítható.

Módosítás

(4) A Bizottság a részletes vizsgálatot lezáró határozatot a bejelentés kézhezvételétől számított **120** napon belül hozhatja meg. Rendkívüli körülmények között ez a határidő az érintett ajánlatkérő szervvel vagy közszolgáltató ajánlatkérővel folytatott konzultációt követően **20 nappal** meghosszabbítható.

2022. május 4., szerda

Módosítás 75

Rendeletre irányuló javaslat

31 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A szerződés csak akkor ítéltethető oda olyan vállalkozásnak, amely a Bizottság 30. cikkben említett határozathozatala vagy **a** 29. **cikk** (4) bekezdésében megállapított határidő lejártá előtt a 28. cikk szerinti nyilatkozatot nyújt be, ha a pályázatok értékelése azt állapítja meg, hogy az adott vállalkozás nyújtotta be a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot.

Módosítás

(3) A szerződés csak akkor ítéltethető oda olyan vállalkozásnak, amely a Bizottság 30. cikkben említett határozathozatala vagy **az e rendelet 29. cikkének** (4) bekezdésében megállapított határidő lejártá előtt a 28. cikk szerinti nyilatkozatot nyújt be, ha a pályázatok értékelése azt állapítja meg, hogy az adott vállalkozás nyújtotta be a **2014/24/EU irányelv 67. cikkének (2) bekezdésében és a 2014/25/EU irányelv 82. cikkének (2) bekezdésében meghatározott** gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot. **A torzító hatású külföldi támogatásokra vonatkozó információkat, beleértve a hamis nyilatkozat megtételének gyanúját, be lehet jelenteni a Bizottságnak.**

Módosítás 76

Rendeletre irányuló javaslat

31 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) Az ajánlatkérő szerv vagy a közszolgáltató ajánlatkérő minden esetben tájékoztatja a Bizottságot a közbeszerzési eljárás eredményével kapcsolatban hozott határozatáról.

Módosítás

(6) Az ajánlatkérő szerv vagy a közszolgáltató ajánlatkérő minden esetben **indokolatlan késedelem nélkül** tájékoztatja a Bizottságot a közbeszerzési eljárás eredményével kapcsolatban hozott határozatáról.

Módosítás 77

Rendeletre irányuló javaslat

31 cikk – 7 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(7) A **közbeszerzést** szabályozó elveket – beleértve az arányosságot, a megkülönböztetésmentességet, az egyenlő bánásmódot és **az átláthatóságot** – a közbeszerzési eljárásban részt vevő valamennyi vállalkozás tekintetében érvényesíteni kell. A külföldi támogatások e rendelet szerinti vizsgálata nem eredményezheti azt, hogy az ajánlatkérő szerv vagy a közszolgáltató ajánlatkérő az érintett vállalkozást az említett elveket sértő módon kezelje.

Módosítás

(7) A **közbeszerzési eljárásokat** szabályozó elveket – beleértve az arányosságot, a megkülönböztetésmentességet, az egyenlő bánásmódot, **az átláthatóságot, valamint a szerződés teljesítése során az alkalmazandó környezetvédelmi, szociális és munkaiügyi jogszabályokkal és normákkal kapcsolatos kötelezettségek betartását** – a közbeszerzési eljárásban részt vevő valamennyi vállalkozás tekintetében érvényesíteni kell. A külföldi támogatások e rendelet szerinti vizsgálata nem eredményezheti azt, hogy az ajánlatkérő szerv vagy a közszolgáltató ajánlatkérő az érintett vállalkozást az említett elveket sértő módon kezelje.

2022. május 4., szerda

Módosítás 78

Rendeletre irányuló javaslat

32 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Ezen túlmenően a Bizottság határozat útján az érintett vállalkozásokat az előző üzleti évben elért teljes árbevételük 1 %-át meg nem haladó pénzbírsággal sújthatja, amennyiben azok szándékosan vagy gondatlanságból valótlan vagy megtévesztő információt szolgáltatnak a 28. cikk szerinti bejelentésben vagy annak kiegészítésében.

Módosítás

(2) Ezen túlmenően a Bizottság határozat útján az érintett vállalkozásokat az előző üzleti évben elért teljes árbevételük 1 %-át meg nem haladó pénzbírsággal sújthatja, amennyiben azok szándékosan vagy gondatlanságból valótlan vagy megtévesztő információt szolgáltatnak a 28. cikk szerinti bejelentésben, **nyilatkozatban**, vagy annak kiegészítésében.

Módosítás 79

Rendeletre irányuló javaslat

33 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A 19. cikk szerint egy összefonódással összefüggésben bejelentett pénzügyi hozzájárulás releváns lehet egy másik gazdasági tevékenység szempontjából is, és azzal összefüggésben újra értékelhető.

Módosítás

(1) A 19. cikk szerint egy összefonódással összefüggésben bejelentett pénzügyi hozzájárulás releváns lehet egy másik gazdasági tevékenység szempontjából is, és azzal összefüggésben **e rendelet alapján** újra értékelhető.

Módosítás 80

Rendeletre irányuló javaslat

33 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A 28. cikk szerint egy közbeszerzési eljárással összefüggésben bejelentett pénzügyi hozzájárulás releváns lehet egy másik gazdasági tevékenység szempontjából is, és azzal összefüggésben újra értékelhető.

Módosítás

(2) A 28. cikk szerint egy közbeszerzési eljárással összefüggésben bejelentett pénzügyi hozzájárulás releváns lehet egy másik gazdasági tevékenység szempontjából is, és azzal összefüggésben **e rendelet alapján** újra értékelhető.

2022. május 4., szerda

Módosítás 81

Rendeletre irányuló javaslat

34 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) Amennyiben a rendelkezésre álló információk alapján megalapozott gyanú merül fel arra vonatkozóan, hogy egy adott ágazatban, egy adott gazdasági tevékenységtípussal összefüggésben vagy egy adott támogatási eszköz alapján nyújtott külföldi támogatások torzíthatják a belső piacot, a Bizottság **vizsgálhatja** a piacot az adott ágazatra, az adott gazdasági tevékenységtípusra, vagy az adott támogatási eszköz használatára vonatkozóan. A piacvizsgálat során a Bizottság **felkérheti** az érintett vállalkozásokat vagy vállalkozások társulásait, hogy adják meg a szükséges információkat, és elvégezheti a szükséges ellenőrzéseket. A Bizottság az érintett tagállamot vagy harmadik országot is felkérheti, hogy bocsásson rendelkezésre információkat.

Módosítás

(1) Amennyiben a rendelkezésre álló információk alapján megalapozott gyanú merül fel arra vonatkozóan, hogy egy adott ágazatban, egy adott gazdasági tevékenységtípussal összefüggésben vagy egy adott támogatási eszköz alapján nyújtott külföldi támogatások torzíthatják a belső piacot, a Bizottság **vizsgálja** a piacot az adott ágazatra, az adott gazdasági tevékenységtípusra, vagy az adott támogatási eszköz használatára vonatkozóan. A piacvizsgálat során a Bizottság **felkéri** az érintett vállalkozásokat vagy vállalkozások társulásait, hogy adják meg a szükséges információkat, és elvégezheti a szükséges ellenőrzéseket. A Bizottság az érintett tagállamot vagy harmadik országot is felkérheti, hogy bocsásson rendelkezésre információkat.

Módosítás 82

Rendeletre irányuló javaslat

34 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A Bizottság jelentést **tehet** közzé az egyes ágazatokra, a gazdasági tevékenység egyes típusaira vagy egyes támogatási eszközökre vonatkozó piacvizsgálat eredményeiről, és felkérheti az érdekelt feleket észrevételeik megtételére.

Módosítás

(2) A Bizottság **indokolt esetben** jelentést **tesz** közzé az egyes ágazatokra, a gazdasági tevékenység egyes típusaira vagy egyes támogatási eszközökre vonatkozó piacvizsgálat eredményeiről, és felkérheti az érdekelt feleket észrevételeik megtételére.

2022. május 4., szerda

Módosítás 83

Rendeletre irányuló javaslat

34 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

34a. cikk

Harmadik országokkal folytatott párbeszéd

(1) Amennyiben egy, a 34. cikk szerinti piacvizsgálatot követően a Bizottság rendszerszinten torzító hatású külföldi támogatások meglétét észleli, vagy amennyiben más rendelkezésre álló információk alapján észszerű gyanú merül fel az ilyen támogatások meglétét illetően, a Bizottság az Unió nevében párbeszédet kezdhet az érintett harmadik országgal, amelynek során feltárja a támogatások megszüntetésére vagy módosítására irányuló lehetőségeket azok belső piaci torzító hatásainak kiküszöbölése érdekében.

(2) Ez a párbeszéd nem akadályozza meg a Bizottságot abban, hogy e rendelet alapján további intézkedéseket hozzon, beleértve a vizsgálatok megkezdését vagy folytatását, illetve az ideiglenes vagy jogorvoslati intézkedések alkalmazását is.

(3) A Bizottság törekedhet a rendszerszinten torzító hatású támogatások megszüntetésére vagy módosítására azáltal is, hogy az ügyet bármely releváns nemzetközi fórumon felveti.

(4) A támogatások megszüntetésének vagy módosításának elérése érdekében a Bizottság az Unió nevében konzultációt vagy együttműködést kezdhet bármely más, ugyanazon rendszerszinten torzító hatású támogatások által érintett harmadik országgal vagy bármely érdekelt harmadik országgal. Ez adott esetben magában foglalhatja a megfelelő nemzetközi fórumokon való koordinációt és a rendszerszinten torzító hatású támogatásokra adott válaszként történő koordinációt.

(5) A Bizottság indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a releváns fejleményekről.

Módosítás 84

Rendeletre irányuló javaslat

35 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) A Bizottság 9. cikk szerinti hatásköreire tízéves elévülési idő vonatkozik, amely azon a napon kezdődik, amikor az érintett vállalkozásnak külföldi támogatást nyújtanak. A Bizottság által a 8., 11., 12. vagy 13. cikk alapján külföldi támogatással kapcsolatban hozott intézkedések megszakítják az elévülési időt. Az elévülési idő minden egyes megszakítást követően újratek-

(1) A Bizottság 9. cikk szerinti hatásköreire tízéves elévülési idő vonatkozik, amely azon a napon kezdődik, amikor az érintett vállalkozásnak külföldi támogatást nyújtanak. A Bizottság által a 8., 11., 12., 13. vagy 34. cikk alapján külföldi támogatással kapcsolatban hozott intézkedések megszakítják az elévülési időt. Az elévülési idő minden egyes megszakítást követően újratek-

2022. május 4., szerda

Módosítás 85

Rendeletre irányuló javaslat

40 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3a) Ez a rendelet nem érinti az (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi rendelet ^(1a) alkalmazását.

(^{1a}) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/... rendelete a harmadik országbeli gazdasági szereplőknek, áruknak és szolgáltatásoknak az Unió belső közbeszerzési piacához való hozzáféréséről, valamint az uniós gazdasági szereplők, áruk és szolgáltatások harmadik országbeli közbeszerzési piacokhoz való hozzáféréséről szóló tárgyalásokat támogató eljárásokról (nemzetközi közbeszerzési eszköz) (HL L ...).

Módosítás 86

Rendeletre irányuló javaslat

40 cikk – 7 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(7) E rendelet alapján nem folytatható le olyan vizsgálat, illetve nem vezethető be vagy tartható fenn olyan intézkedés, amely ellentétes az Unióra bármely vonatkozó nemzetközi megállapodás alapján háruló kötelezettségekkel. E rendelet értelmében különösen nem hozható olyan intézkedés, amely a támogatásokról és kiegyenlítő intézkedésekről szóló megállapodás 32. cikkének (1) bekezdése értelmében vett, támogatással szembeni egyedi fellépésnek minősülne. Ez a rendelet nem akadályozza az Uniót a nemzetközi megállapodásokból fakadó jogainak gyakorlásában vagy kötelezettségeinek teljesítésében.

(7) E rendelet alapján nem folytatható le olyan vizsgálat, illetve nem vezethető be vagy tartható fenn olyan intézkedés, amely ellentétes az Unióra bármely vonatkozó nemzetközi megállapodás alapján háruló kötelezettségekkel. E rendelet értelmében különösen nem hozható olyan intézkedés, amely a támogatásokról és kiegyenlítő intézkedésekről szóló megállapodás 32. cikkének (1) bekezdése értelmében vett **és a Kereskedelmi Világszervezetben tagként részt vevő harmadik ország által nyújtott** támogatással szembeni egyedi fellépésnek minősülne. Ez a rendelet nem akadályozza az Uniót a nemzetközi megállapodásokból fakadó jogainak gyakorlásában vagy kötelezettségeinek teljesítésében.

Módosítás 87

Rendeletre irányuló javaslat

42 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

a) a 19. cikk szerinti, az összefonódásokra vonatkozó bejelentések formája, tartalma és eljárási részletei;

a) a 19. cikk szerinti, az összefonódásokra vonatkozó bejelentések formája, tartalma és eljárási részletei, **beleértve az esetleges egyszerűsített eljárást is;**

2022. május 4., szerda

Módosítás 88**Rendeletre irányuló javaslat****42 cikk – 1 bekezdés – b pont**

A Bizottság által javasolt szöveg

b) a 28. cikk szerinti, a közbeszerzési eljárásokban a külföldi pénzügyi hozzájárulásokról szóló bejelentések formája, tartalma és eljárási részletei;

Módosítás

b) a 28. cikk szerinti, a közbeszerzési eljárásokban a külföldi pénzügyi hozzájárulásokról szóló bejelentések formája, tartalma és eljárási részletei, **beleértve az esetleges egyszerűsített eljárást is;**

Módosítás 89**Rendeletre irányuló javaslat****42 cikk – 1 a bekezdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) Az (1) bekezdésben említett valamennyi elemre kiterjedő első végrehajtási jogi aktusokat e rendelet hatálybalépésétől számított egy éven belül kell elfogadni.

Módosítás 90**Rendeletre irányuló javaslat****44 cikk**

A Bizottság által javasolt szöveg

44 cikk

Módosítás

törölve**Felhatalmazáson alapuló jogi aktusok**

(1) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következő célból:

a) a 18. és 27. cikkben meghatározott bejelentési határértékek módosítása a Bizottság e rendelet alkalmazásának első öt évében folytatott gyakorlatának fényében, az alkalmazás hatékonyságának figyelembevételével;

2022. május 4., szerda

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

b) az érintett vállalkozások egyes csoportjainak mentesítése a 19. és 28. cikk szerinti bejelentési kötelezettség alól, figyelemmel a Bizottságnak az e rendelet alkalmazásának első öt évében folytatott gyakorlatára, amennyiben ez a gyakorlat lehetővé teszi azon gazdasági tevékenységek azonosítását, amelyek esetében a külföldi támogatások valószínűleg nem torzítják a belső piacot;

c) a 24. és 29. cikkben a felülvizsgálatra és a részletes vizsgálatokra meghatározott határidők módosítása.

(2) Az (1) bekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat a 45. cikknek megfelelően kell elfogadni.

Módosítás 91

Rendeletre irányuló javaslat

45 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

45 cikk

Módosítás

törölve

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit e cikk tartalmazza.

(2) A Bizottságnak a 44. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása határozatlan időre szól e rendelet hatálybalépésének időpontját követő két évvel kezdődő hatállyal.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 44. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

2022. május 4., szerda

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(6) A 44. cikk értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

Módosítás 92

Rendeletre irányuló javaslat

46 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A Bizottság legkésőbb e rendelet hatálybalépését követő öt éven belül jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet alkalmazásáról, és ehhez – amennyiben a Bizottság szükségesnek tartja – megfelelő jogalkotási javaslatokat fűz.

Módosítás

(1) Legkésőbb két évvel e rendelet hatálybalépését követően, majd háromévente a Bizottság felülvizsgálja és értékeli e rendelet működését és hatékonyságát, és jelentést terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé annak alkalmazásáról. E felülvizsgálat kiterjed a 18. és 27. cikkben meghatározott bejelentési küszöbértékek értékelésére, valamint arra, hogy azoknak milyen hatásuk van a Bizottság e rendelet hatékony végrehajtására való képességére.

Módosítás 93

Rendeletre irányuló javaslat

46 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) Amennyiben a jelentés e rendelet módosítását javasolja, és amennyiben a Bizottság e rendelet alkalmazása során követett gyakorlata fényében, valamint az alkalmazás hatékonyságát figyelembe véve azt helyénvalónak tartja, a jelentést megfelelő jogalkotási javaslatok kísérhetik, beleértve a következőket:

2022. május 4., szerda

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- a) a 18. és 27. cikkben meghatározott bejelentési küszöbértékek módosítása;
- b) az érintett vállalkozások bizonyos kategóriáinak, például a jóhiszemű állami vagyonkezelő vagy nyugdíjalapok mentesítése a 19. és 28. cikk szerinti bejelentési kötelezettség alól, különösen akkor, ha a Bizottság gyakorlata lehetővé teszi a gazdasági tevékenységek azonosítását, amennyiben a külföldi támogatások valószínűleg nem torzítják a belső piacot;
- c) egyedi bejelentési küszöbértékek megállapítása bizonyos gazdasági ágazatok számára, vagy differenciált küszöbértékek megállapítása a különböző típusú közbeszerzési szerződésekre vonatkozóan, különösen akkor, ha a Bizottság gyakorlata lehetővé teszi a gazdasági tevékenységek azonosítását, amennyiben a külföldi támogatások nagyobb valószínűséggel torzítják a belső piacot, többek között a stratégiai ágazatokra és a létfontosságú infrastruktúrákra vonatkozóan;
- d) a 24. és 29. cikkben a felülvizsgálatra és a részletes vizsgálatokra meghatározott határidők módosítása;
- e) e rendelet hatályon kívül helyezése, amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a torzító hatású támogatások kezelésére vonatkozó többoldalú szabályok teljes mértékben feleslegessé tették ezt a rendeletet.

Módosítás 94

Rendeletre irányuló javaslat

47 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) Ezt a rendeletet az alkalmazás kezdőnapját megelőző **tíz** évben nyújtott külföldi támogatásokra kell alkalmazni, amennyiben az ilyen külföldi támogatások e rendelet alkalmazásának megkezdését követően torzítják a belső piacot.

(1) Ezt a rendeletet az alkalmazás kezdőnapját megelőző **hét** évben nyújtott külföldi támogatásokra kell alkalmazni, amennyiben az ilyen külföldi támogatások e rendelet alkalmazásának megkezdését követően torzítják a belső piacot.

2022. május 4., szerda

P9_TA(2022)0197

Felhatalmazáson alapuló jogi aktussal szembeni kifogás mellőzése: az Ukrajnában kiállított ellenőrzési tanúsítványokra vonatkozó átmeneti rendelkezések

Az Európai Parlament határozata az (EU) 2021/2306 felhatalmazáson alapuló rendeletnek az Ukrajnában kiállított ellenőrzési tanúsítványokra vonatkozó átmeneti rendelkezések tekintetében történő módosításáról szóló, 2022. április 8-i felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szembeni kifogás mellőzéséről (C(2022)02164 – 2022/2637(DEA))

(2022/C 465/25)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre (C(2022)02164),
 - tekintettel a Bizottság 2022. április 11-i levelére, amelyben kéri az Európai Parlamenttől annak kinyilvánítását, hogy nem emel kifogást a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szemben,
 - tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság által a Bizottsági Elnökök Értekezletének elnökéhez intézett, 2022. április 20-i levélre,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkére,
 - tekintettel az (EU) 2018/848 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 38. cikke (8) bekezdése a) pontjának ii. alpontjára, 46. cikke (7) bekezdésének b) pontjára és 57. cikke (3) bekezdésére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 111. cikkének (6) bekezdésére,
 - tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság határozatra irányuló ajánlására,
 - tekintettel arra, hogy az eljárási szabályzata 111. cikke (6) bekezdésének harmadik és negyedik franciabekezdésében meghatározott határidőn belül – amely 2022. május 3-án járt le – nem érkezett kifogás,
- A. mivel a 2022. február 24-i orosz invázió rendkívüli és példa nélküli kihívást jelent az Ukrajnából származó ökológiai termékek Unióba irányuló kivitele tekintetében elismert ellenőrző hatóságok és ellenőrző szervek számára, és mivel Ukrajnában a postai szolgáltatások zavart szenvednek;
- B. mivel az ökológiai termékek Unióba történő kivitele tekintetében Ukrajnában elismert egyes ellenőrző hatóságok és ellenőrző szervek nem állíthatnak ki az (EU) 2021/2306 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽²⁾ 5. cikkének (3) bekezdésében előírt minősített elektronikus bélyegzővel ellátott ellenőrzési tanúsítványt, mivel nem minden ilyen ellenőrző hatóság és ellenőrző szerv rendelkezik elektronikus bélyegzővel;
- C. mivel az ellenőrző hatóságok és ellenőrző szervek nem élhetnek azzal a lehetőséggel sem, hogy az (EU) 2021/2306 felhatalmazáson alapuló rendelet 11. cikkének (1) bekezdésében foglalt átmeneti rendelkezésnek megfelelően papíralapú ellenőrzési tanúsítványt állítsanak ki, tekintettel arra, hogy az ukrainai postai szolgáltatások jelenleg zavart szenvednek;
- D. mivel annak biztosítása érdekében, hogy az Ukrajnát elhagyó ökológiai termékek továbbra is exportálhatók legyenek az EU-ba, a Bizottság az (EU) 2021/2306 felhatalmazáson alapuló rendeletben azt javasolta, hogy 2022. június 30-ig tegyék lehetővé az ukrainai ellenőrző hatóságok és ellenőrző szervek számára, hogy a származási országra vonatkozó információkat a TRACES rendszerben elektronikus formátumban készítsék el és nyújtsák be elektronikus bélyegző alkalmazása nélkül;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/848 rendelete (2018. május 30.) az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek jelöléséről, valamint a 834/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 150., 2018.6.14., 1. o.).

⁽²⁾ A Bizottság (EU) 2021/2306 felhatalmazáson alapuló rendelete (2021. október 21.) az (EU) 2018/848 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Unióba való behozatalra szánt ökológiai termékek és átállási termékek szállítmányainak hatósági ellenőrzésére és az ellenőrzési tanúsítványra vonatkozó szabályokkal történő kiegészítéséről (HL L 461., 2021.12.27., 13. o.).

2022. május 4., szerda

E. mivel Ukrajna orosz inváziója és a szükséges azonnali reakció miatt ezt a rendeletet visszamenőleges hatállyal, 2022. február 24-től kell alkalmazni;

1. kijelenti, hogy a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szemben nem emel kifogást;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot a Tanácsnak és a Bizottságnak.
-

2022. május 5., csütörtök

P9_TA(2022)0198

Az állatgyógyászati készítmények csomagolására és címkézésére vonatkozó átmeneti szabályok *I**

Az Európai Parlament 2022. május 5-i jogalkotási állásfoglalása a 2001/82/EK irányelvvel és a 726/2004/EK rendelettel összhangban engedélyezett állatgyógyászati készítmények csomagolására és címkézésére vonatkozó átmeneti szabályok megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2022)0076 – C9-0054/2022 – 2022/0053(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 465/26)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2022)0076),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 114. cikkére, valamint 168. cikke (4) bekezdésének b) pontjára, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0054/2022),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2022. március 23-i véleményére ⁽¹⁾,
 - a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,
 - tekintettel a Tanács képviselőjének 2022. április 27-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. és 163. cikkére,
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2022)0053

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. május 5-én került elfogadásra a 2001/82/EK irányelvvel vagy a 726/2004/EK rendelettel összhangban engedélyezett vagy törzskönyvezett állatgyógyászati készítmények csomagolására és címkézésére vonatkozó átmeneti szabályok megállapításáról szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2022/839 rendelettel.)

⁽¹⁾ A Hivatalos Lapban még nem tették közzé.

2022. május 5., csütörtök

HELYESBÍTÉSEK

Helyesbítés a következőhöz: az Európai Parlament 2022. április 7-i állásfoglalása az Európai Parlament 2023. évi pénzügyi évre tervezett bevételeiről és kiadásairól (2021/2227(BUI))

(Az Európai Unió Hivatalos Lapja C 434., 2022. november 15.)

(2022/C 465/27)

A 162. oldalon a 2. bekezdésben:

a következő szövegrész:

„2. támogatja az egyeztetési eljárás során az Elnökség és a Költségvetési Bizottság között 2022. március 30-án létrejött megállapodást, melynek értelmében a 2022. évi költségvetéshez képest a növekedést 6,4 %-ban állapították meg, amely a 2023. évi általános szintre vonatkozó 2 244 696 416 EUR-t kitevő tervezetnek felel meg annak érdekében, hogy az Elnökség által 2022. március 7-én jóváhagyott előzetes költségvetési javaslattervezetben megállapított kiadások szintjét 33,96 millió EUR-val csökkentsék, 60 új álláshelyet biztosítsanak a kiberbiztonsággal és a biztonsággal kapcsolatban, de csak 52 új álláshelyet igényeljenek a 2023. évi létszámtervben, mivel 8 álláshely más igazgatási szolgálatoktól kerül átcsoportosításra, valamint hogy ennek megfelelően csökkentsék a következő költségvetési sorok tekintetében javasolt előirányzatokat:”

helyesen:

„2. támogatja az egyeztetési eljárás során az Elnökség és a Költségvetési Bizottság között 2022. március 30-án létrejött megállapodást, melynek értelmében a 2022. évi költségvetéshez képest a növekedést 6,24 %-ban állapították meg, amely a 2023. évi általános szintre vonatkozó 2 244 696 416 EUR-t kitevő tervezetnek felel meg annak érdekében, hogy az Elnökség által 2022. március 7-én jóváhagyott előzetes költségvetési javaslattervezetben megállapított kiadások szintjét 33,96 millió EUR-val csökkentsék, 60 új álláshelyet biztosítsanak a kiberbiztonsággal és a biztonsággal kapcsolatban, de csak 52 új álláshelyet igényeljenek a 2023. évi létszámtervben, mivel 8 álláshely más igazgatási szolgálatoktól kerül átcsoportosításra, valamint hogy ennek megfelelően csökkentsék a következő költségvetési sorok tekintetében javasolt előirányzatokat:”

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU